

КРАЛЕТЕ НА ТРИЛЪРА®

ОТ АВТОРА НА • ТАЙ ХОРС • И • ПЪРВИЧЕН СТРАХ •

УИЛЯМ ДИЛЛ

ДОБРЕ ДОШЛИ В ГРАДА НА ПОРОКА И БЕЗЗАКОНИЕТО!

ЕВРИКА

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА БАРД

УИЛЯМ ДИЙЛ ЕВРИКА

Превод: Емилия Масларова

chitanka.info

Има един измамно мирен градец на сто и петдесет километра северно от Лос Анджелис...

1941 г.

Докато се къпе във ваната, Върна Виленски е ударена от ток и умира, оставайки сто хиляди долара, които няма кой да наследи. Близко двайсет години тя е получавала тайнствени банкови преводи, повечето пращани от банка в Сан Пиетро, известен в миналото като Еврика.

Детективът Зийк Банън се заема със смъртта на Виленски и се натъква на тайна, пазена десетилетия наред...

Всичко е започнало с кървава баня, в която са замесени хора с много власт и пари.

*Посвещавам книгата на
жена си Вирджиния, която от двацет и пет
години определя доброто в живота ми.
Обичам те от все сърце*

*Блъскаме се, продължаваме нататък —
лодки,
поели срещу течението,
а то отново и отново ни връща назад към
миналото.*

*„Великият Гетсби“
Ф. Скот Фицджералд*

ПРОЛОГ

1945 Г.

Ако си ченге, най-доброто, на което можеш да се надяваш, е да работиш с човек като Скай Агаси. На това и на хубава жена, която да те обича. Мислех си и за двамата, докато лежах в болницата и гледах как морфинът се стича капка по капка в ръката ми. Първо се образуваше мъничко мехурче, после то се превръщаше лека-полека в капка, която тихо се търкулваше в тръбичката. Питам се колко ли време ще мине, докато капката се добере по вените ми до мозъка, когато в стаята влезе лекарят.

Казваше се Мийзъл — дребосък с будни очи и прошарена коса, падаше си веселяк, което при така стеклите се обстоятелства бе добре дошло. Спомнях си смътно, че съм го видял предната вечер, когато ме приеха в болницата в Лос Анджелис. Стискаше под мишница голям плик.

— Добро утро, сержант Банън — поздрави той. — Как сте?

— Изтръпнал съм целият.

— Чудесно. Ако това ви притеснява, повикайте сестрата — тя ще въртне кранчето и ще спре тая чудесия тук.

— Благодаря.

— Между другото, как ви е малкото име?

— Зий.

Той кимна.

Ето как стоят нещата, Зий. В Уолтър Рийд са се справили — левият ви крак, общо взето, е добре, наместили са костите и на десния. Глезенът още е в окаяно състояние, но когато му дойде времето, ще оправим и него. Добрата новина е, че сте попаднали точно на когото трябва, ще ви вдигна на крака, дори няма да куцате. Лошата новина е, че ще отнеме време.

— Добре...

— Към шест месеца. Какво ще кажете?

Не знаех какво да отвърна. Бях на легло от три месеца, още шест ми се струваше цяла вечност.

Лекарят не изчака да му отговоря. Извади от плика рентгенова снимка и я лепна върху стъклото на прозореца. Посочи костите на десния ми крак. Изглеждаше много по-добре в сравнение с първия път. Тогава костите приличаха на шепа разбъркани, начупени клечки за зъби. Пищялът беше натрошен най-малко на пет-шест места, глезенът бе обърнат наопаки.

Костите още наподобяваха клечки за зъби, но поне бяха прави и бяха прихванати с метални пирони. Ходилото изглеждаше така, сякаш е сложено допълнително.

— Предстоят ни още три операции. Една, за да наместим костта на пищяла, и още две за глезена. После още два — три месеца ще ви учим да ходите отново. В началото ще се клатушкате като пиян щърк.

— По-добре, отколкото да пълзя — отвърнах. Мийзъл кимна и грейна в усмивка.

— Добре понасяте изпитанията. Сега ако не друго, пак сте си в Калифорния. Имате ли роднини? Женен ли сте?

Поколебах се и рекох:

— Не, не съм.

— Посочили сте като най-близък Скай Агаси.

— Мой колега отпреди войната, когато бях ченге... Всъщност доста отдавна не поддържам връзка с него. Лекарят придърпа един стол и седна до мен.

— Прегледах картоната ви, Зий. За мен е важно да знам как сте бил ранен.

— Бях в транспортни войски, докторе. Натъкнах се с джипа на пехотна мина.

— Останали сте да лежите под джипа с натрошени крака, но въпреки това сте обезвредили с базуката германски танк „Тигър“.

— Озовах се на неподходящо място в неподходящо време.

— Никой не раздава ордени „Сребърна звезда“ и медали „Алено сърце“ само за това, че сте се натъкнали на пехотинска мина. Вижте какво, лекувал съм много ранени войници. Знаем, че който оцелее, изпитва чувство на вина. Колко бързо ще се възстановите, до голяма степен зависи от душевното ви състояние. Можете да разчитате на мен, но се нуждаете и от подкрепата на приятелите.

— Още не съм готов...

Замълчах — беше ми трудно да довърша изречението.

— Е, моето момче, героизмът не е нещо, което си избираш, или се раждаш герой, или не. Няма смисъл да се срамувате от него. Все ми е едно какво ще разправяте на другите, ако искате, им казвайте, че сте си счупили краката, докато сте карали ски в Алпите. Но имате нужда от подкрепа. Предстои ви да се възстановявате дълго и мъчително. Само това оставаше — да ми хлътнете в някоя депресия.

— Той се шляпна по коленете и се изправи. — Пък и грешите, ако смятате, че ще обременявате хората, които ви обичат. Ще ги обремените повече, ако не ги допускате до себе си.

— Докторе! — провикнах се аз, когато той се отправи към вратата.

— Да?

— Какъв ден сме днес?

— Десети август.

— Майко мила, изгубил съм всякаква представа за времето. Последното, което помня, е как ме качиха на влака. Кога ли беше... сигурно преди половин месец. От морфина е.

Мийзъл спря и ме погледна с любопитство.

— Във влака са ви давали болкоуспокояващи — заради крака.

— Сигурно. Не помня нищо от пътуването. Помня само, че снощи ви видях. Благодаря ви.

Лекарят заобиколи леглото и се надвеси над мен.

— А за бомбата не знаете ли? — Каква бомба?

— Божичко! — възкликна мъжът. — Преди пет дни хвърлихме над Япония нещо, на което му викат атомна бомба. Унищожила е цял град, казва се Хирошима. Вчера пуснах ме втора над Нагазаки. Очакват Япония да капитулира до седмица.

— Хайде де, друг път ще капитулира. „Всичко е от тоя морфин“, помислих си.

— Войната свърши, Зий.

— А аз съм го проспал.

Лекарят прихна. Аз също се засмях — за пръв път от доста време. Той тръгна към вратата, като клатеше глава.

— Оттук нататък, Зий, двамата с вас трябва да се съюзим, за да се преборим с този крак. Започваме утре в осем сутринта. След

полунощ никаква храна, никакви напитки. Мислете му, да не вземете да ми повърнете насред операцията!

Четири дни по-късно дойде и Скай.

Появи се на вратата — не мъж, а канара. Беше с червена копринена вратовръзка, бяла риза и тъмносин костюм — от скъпите, дето вървят само с един чифт панталони. Носеше черно куфарче. Помнех го по-едър, може би малко по-висок, малко по-млад и много по-разпасан. Това е то паметта. В съзнанието ти всичко си остава непроменено, както си го видял за последен път, а аз не бях виждал Скай от цели четири години.

— Псето, което те е ръфало, явно е било доста голямо — рече той и кимна към гипсирания ми крак.

— А ти приличаш на нафукан борсов посредник — отвърнах му аз. — Сигурно защото са те произвели лейтенант.

— Това ми е официалният костюм. Вече съм с по-висок чин от теб и реших по този случай да се издокарам.

Думите му ме жегнаха. Някои неща не се променят. Скай притегли един стол, седна до леглото и ръката ми изчезна в огромната му лапа.

— Беше ми мъчно за теб, мой човек — рече ми той едва чуто. — Бива ли да не драснеш поне един ред!

— Нямах какво да ти съобщавам, всичко го пишеше по вестниците. Как ме откри?

— Аз съм ченге, забрави ли? Освен това съм ти най-близкият човек. Държат ме в течение.

— Мийзъл ти се е обадил. Скай се усмихна.

— И това също.

— Прави се на психоаналитик — изръмжах аз.

— Не е зле да си имаш някого, на когото му пука за теб — отбеляза Скай. — Обаждал ли си се на някого, откакто си тук?

Погледах го, поклатих глава и това сложи край на въпросите и отговорите. Следващия половин час Скай ми разказа какво ново — старо в отдела. Лейтенант Мориарити се бил пенсионира и се бил изнесъл във Флорида — да лови риба. Някой си Манкуза, голям смотаняк, който не можел да си обуе и чорапите без пътна карта, станал капитан. Един от колеги те в отдела — Джери Фаулър, загинал

при катастрофа, като се връщал една вечер от някаква кръчма. След напускането ми произвели Скай сержант, а сетне, след повишението на Манкуза, и лейтенант.

— Не се занимавам с нищо друго, освен да вися по заседания и да потупвам този и онзи по гърба. Това, ще знаеш, не е живот! Мъчно ми е за доброто старо време.

— Жалко, че се пилееш така. Добро ченге беше — вече завалях думите. — Нашият мислител!

Агаси бе специалист по убийствата, едно от най-кадърните ченгета, което съм срещал някога. Двамата с него се бяхме сработили чудесно. Аз събирах уликите, а той мислеше. Това му беше стихията — да мисли. Сядаше, вторачваше се пред себе си, прехвърляше наум всички улики и доказателства и ги подреждаше като мозайка. После на сцената се появявах аз, за да запълня празнотите. Навремето имаше един случай когато Скай се досети кой е убиецът, докато лежеше в болницата с куршум в хълбока, въртеше телефона и мислеше. Всъщност и досега имаше някои празноти във въпросния случай.

— О имам предостатъчно време за мислене — възкликна той. Пресегна се, вдигна дипломатическото куфарче, сложи го внимателно на леглото, щракна ключалките и го отвори. Беше пълно с папки.

— Четири години съм мислил върху това — поясни Скай. — Нарекъл съм го „Досието Еврика“. Докторът твърди, че през следващите два-три месеца си щял да разполагаш с много време. Тъкмо да не скучаеш.

Морфинът вече ме поваляше, очите ми се слепваха.

— Тоя случай ти е влязъл под кожата — изпелтечих аз.

— Има нещо такова — усмихна се Скай. — Ще наминавам всяка седмица. Това е най-малкото, което мога да направя. Потупа ме по ръката, но още преди да е излязъл от стаята, се унесох.

След няколко дни, когато главата ми, общо взето, се проясни, отворих куфарчето, прехвърлих сведенията в папките и направо се втрещих. Вътре имаше копия от съдебни протоколи, изрезки от вестници, стенограми на разпити, откъслечни исторически факти, за да е ясна хронологията на събитията, а също записки с мнението и наблюденията на самия Скай. Всичко бе подредено хронологично и започваше от началото на века: изумително ясен архив по случай,

който не ми даваше мира още от есента на 1941 година, когато напуснах полицията и се записах доброволец в армията. Още помнех някои от фактите, но не така подробно и осмислено, както ги бе подредил Скай.

През следващите няколко месеца, докато се запознавах с документите — понякога с размътена от наркотика глава, друг път с ясно съзнание, случаят Еврика придоби свой осмислен живот, който, знаех, отново ще ме привлече като с магнит към хора, врязали се дълбоко в паметта ми, и към място, което смятах, че съм напуснал завинаги.

Всичко бе започнало в началото на века, по време, когато осемнайсет милиона души още са се придвижвали с коне, когато по черните пътища, наричани шосета, е имало само осем хиляди автомобили и хората са си светели главно с газеничета...

КНИГА ПЪРВА

КЪЛАН

1900 Г.

Двете момчета, яздещи по билото на хълма, се различаваха, както небето от земята. Едното бе високо и слабо, с черна къдрава коса, паднала над ушите, и тъмнокафяви очи — наивни и блеснали. Другото беше с няколко сантиметра по-ниско, със стегнато мускулесто тяло, късо подстригана светло-кестенява коса и воднистосини будни очи, на които не убягваше нищо.

По-високото момче се казваше Бен Горман и беше еврейче. Вторият младеж — Томас Броуди Кълан, беше ирландец. Седемнайсетгодишният Горман беше син на Илай Горман, най-богатият човек в долината Сан Мигел. Кълан, който бе половин година по-малък, беше кръгъл сирак, син на рибар и перачка.

Двамата бяха ходили на игрището от другата страна на билото, за да поиграят бейзбол с деветима малчугани от Милтаун, отстоящ на шестнайсет километра оттук. В единия отбор бяха Броуди, Бен и три от момчетата от Милтаун. Петима срещу шестима. В първия отбор обаче бяха Бен, организатор с вълшебна ръка, който мятеше топката така, сякаш е светкавица, и Броуди, който я удряше със същата мощна ярост, с каквато Горман я подаваше, и надмощието бе толкова голямо, че след петото подаване губещият отбор се отказа и всички се разотидоха.

Както обикновено, по хълмовете се стичаше вода, която се събираше около вдигнатите надве-натри постройки, наричащи се град. Град в долината, в подножието на високия, обрасъл с гора хребет, обрамчил като подкова широкия залив на Тихия океан и привличащ водата така, както медът — мечка.

Двата коня — породистият, добре гледан дорест жребец на Бен и белият на Броуди, внимаваха да не стъпват по разкаляният път, но и склонът на хълма бе подгизнал и се налагаше двете момчета току да дърпат юздите, та конете да не се подхлъзнат и да не паднат в лепкавата тиня. Броуди ненавиждаше калта. Ненавиждаше я, откакто се помнеше. Дори през сухия сезон, когато калта ставаше на пепел, която смъдеше в очите и проникваше в устата и в гънките на дрехите, Броуди пак я възприемаше като кал, пробуждаща в съзнанието

спомени за майка му, която се надвесваше над котела с виеща се над него пара и пускаше вътре опърпаните работни дрехи на железничарите, а водата ставаше с цвят на шоколад.

Двете момчета яздеха надолу към този град на порока, на километър и половина от билото на хълма. По изровената, хлъзгава от дъждовете главна улица се стигаше до кръчмите и закусвалните, до бакалията, железарията, дрогерията и банката, до хранилището за лед, обслужващо единствения поминък тук — риболова, и до доковете, където бяха закотвени рибарските лодки. Зад главната улица се бяха сгушили къщите, които всъщност си бяха най-обикновени дъсчени бараки, подслонили работещите в града и железничарите. Зад тях, сред дърветата, имаше дълга постройка, приютила работниците китайци, които не общуваха с никого, имаха си свои магазини, пивници и — ако се вярва на мълвата, — пушалня за опиум само за азиатци.

Това наистина бе град на покварата: покерджиите играеха комар направо до прозорците на пивниците, пред очите на Бога и на всичките Му чада, проститутките излагаха евтините си прелести и въпреки сухия режим кръчмите предлагаха домашен алкохол за двацет цента чашата и вносен — за половин долар. Това бе град, основан от обръгнали железничари, установили се тук, в края на железопътната линия, където шерифът, вилнял навремето заедно с Пат Гарет^[1], въдворяваше ред, като обикаляше незастланата главна улица с пъстрия си кон и с четирийсет и четири калибровия револвер „Пийсмейкър“.

Претръпналите на всичко железничари, които най-сетне си имаха град, където след изнурителния работен ден да се отдават на порока, го бяха кръстили Еврика.

Бащата на Бен — Илай Горман — често предупреждаваше момчетата да не стъпват в града и на отиване, и на връщане от бейзболното игрище да минават по хребета, но сега двамата бяха жадни и искаха да пийнат нещо безалкохолно в дрогерията, едно от малкото законни заведения в Еврика. За Бен, който живееше в най-голямата къща на Хълма, това бе вълнуващо приключение, нещо като кратко посещение в Содом. Броуди обаче беше израсъл в дъсчена къщурка в покрайнините на порочното селище и отидеше ли в Еврика, това разпалваше още повече омразата му към всичко наоколо.

Когато приближиха главната улица, конете наостриха уши и започнаха да се дърпат.

Броуди си спомни деня, когато се бяха запознали с Бен преди четири години на същото кръстовище. Пъхнал ръкавицата в задния си джоб, Броуди се връщаше от бейзболното игрище. Тъкмо прекосяваше главната улица, когато по пътя откъм плажа се зададе Бен Горман, яхнал коня си.

В кръчмата на Кули, на две пресечки от главната улица, двама се бяха напили и се бяха скарали. Никой не им обърна внимание — пиянските свади и обиди бяха нещо обичайно. После най-неочаквано единият извади от задния си джоб пистолет и стреля, куршумът му отнесе долния край на ухото на другия. Раненият тръгна заднишком към летящата врата на пивницата, също извади от вътрешния си джоб пищов, стреля по нападателя и го уцели по хълбока. Продължи да стреля, но докато се свличаше, човекът, започнал престрелката, изпразни пълнителя в мъжа с раненото ухо. Сега вече ги делиха само няколко крачки. Куршумите направиха на решето пияницата с кървящото ухо. Той вдигна ръце и от дъсчения тротоар падна възник на разкаляната улица. Вторият се свлече върху тротоара. След миг и двамата бяха мъртви. В другия край на улицата конят на Бен чу кухото кънтене на изстрелите, дръпна се и се затегли назад. Както седеше на седлото Бен се наведе, дръпна с все сила юздата, но жребецът бе уплашен до смърт. Тръгна надолу по хълма. Броуди притича по калния път, сграбчи юздата и я стисна здраво.

— Няма страшно, момчето ми — прошепна той в ухото на жребеца. — Успокой се, де. — Без да сваля очи от подплашеното животно, Броуди попита Бен: — Как се казва?

— Йерихон.

Конят пак се затегли и задърпа Броуди така, че краката му се отлепиха от калта, ала момчето си възвърна равновесието и взряно в пламналите, изпълнени с ужас очи на жребеца, прошепна отново:

— Успокой се, Йерихон, и кротувай. Страшното мина, момчето ми!

Конят изпръхтя и пак заотстъпва назад, ала Броуди го държеше здраво. Помилва го нежно по муцуната.

— Справяш ли се? — попита той Бен.

— Да, благодаря ти. Конят май не е чувал никога изстрели.

— Явно не прекарва много време в Еврика. Другото хлапе протегна ръка.

— Казвам се Бен Горман. По-малкото момче я стисна.

— Броуди. Броуди Кълан.

Решиха, че са си заслужили безалкохолното. Бен подкара бавно коня по улицата към дрогерията, а Броуди се опита да изчисти калта до ботушите си и тръгна до него по дъските с гръмкото име тротоар.

Щом стигнаха дрогерията, Бен скочи от Йерихон и прихвана юздата за коневръза. От другата страна на улицата, при двата трупа, се беше скупчила навалица.

— Никога досега не съм виждал престрелка — промълви уплашен Бен.

— Избухват най-малко по една-две на месец. Понякога помагам на стария Сток да положи труповете в ковчезите, дава ми по десетаче.

— И ти ги докосваш? — изуми се Бен, ококорил очи.

Броди прихна.

— Мъртви са, не хапят.

— Две лимонади — поръча Бен, сетне бръкна в джоба си, извади шепа монети и сложи със замах четири цента върху кръглата масичка. — Аз черпя.

Докато пиеха лимонадата, бейзболната ръкавица на Броуди падна от джоба му — Бен я вдигна, погледна я и му я върна.

— Бейзбол ли играеш?

— Един-два пъти седмично.

— Къде?

— Край Милтаун има игрище. Играем с децата от училище. И двата отбора ще се избият да ме вземат. Не ме бива много — много в хващането, но колкото до мятането, ако съм във форма, пращам топката чак в другия край на игрището. Ами ти?

— Аз не играя бейзбол — отвърна Бен и втренчен в пода, поклати глава. — Ей оттам съм — посочи той Хълма така, сякаш се срамуваше. — В малкото ни училище няма деца и за един отбор, камо ли за два. Но се упражнявам да мятам топката. Целя се в мишена за стрелба с лък.

— Добър ли си?

— С бухалката ме няма никакъв, но в мятането съм добър. — Помълча, после попита: — Как мислиш, ще ме пуснат ли и мен да

играя?

— Разбира се, че ще те пуснат, особено ако знаеш да мяташ. Малцина го умеят. Обикновено ходя на игрището в четвъртък и неделя. Тогава съм в почивка. Но в събота съм на работа.

— На колко години си? — поинтересува се Бен.

— Скоро ще стана на четиринайсет. А ти?

— Навърших ги през септември. — Отпиха от лимонадата, Бен попита: — Къде работиш?

— Паса конете на железницата. В един ми свършват часовете в училище, от два до шест работя. Но ми плащат добре, по двайсет и пет цента на ден.

Бен едва не глътна сламката. Джобните пари, които му даваха за харчлък през седмицата, бяха повече от парите, които Броуди изкарваше за пет дни труд.

— Как ходиш на игрището? Дотам има сигурно пет-шест километра.

— Пеша.

Бен се позамисли и рече:

— Знаеш ли какво, в неделя в два часа ще те чакам на пътя на билото. Ще взема още един кон.

Броуди се усмихна плахо.

— Става.

Оттогава — вече четири години — двете момчета бяха като братя.

— Ще загазим здравата, ако господин Илай надуши, че сме слизали тук — рече Броуди, докато конете газеха калта.

— Няма да му казваме — усмихна се хитро-хитро Бен.

— Старецът знае всичко. Още преди да сме се прибрали, ще разбере, че сме идвали в града. Невъзможно е да го излъжем, Бен.

— Така си е! — Бен се пресегна и удари Броуди по ръката.

— От време на време все пак човек трябва да живее опасно.

Вече навлизаха в града.

Еврика беше злощастно наследство, останало от един мошеник от класа — Джеси Милстръм Крейн. През 1875 година Крейн — бивш пандизчия и комарджии, избягал на запад, в Сан Франциско, със сандък, натъпкан с близо един милион долара, оставяйки десетина

вбесени инвеститори, вложили парите си в разорената железопътна линия, ограбена от него — един от многото тарикати, натрупали по този начин цяло състояние. Едрият като канара мошеник, който са падаше по чашката и бе голям женкар, решил, че този град на порока в Запада предлага големи възможности. Купил си огромна къща на Ноб Хил, записал се в най-престижния клуб, открил си сметки в няколко от най-известните банки и се заел да обмисля най-крупния си удар: железопътна линия от Сан Франциско покрай океана чак до Лос Анджелис и която нарекъл „Тихоокеанска железница Дж. М. Крейн“. Предложил на новите си богати приятели да купят акции в нея. Най-много пари вложили Шеймъс О’Дел и Илай Горман. Докато работниците прокарвали линията по трудния начупен терен покрай океана, Крейн умувал как да задигне и последния долар, вложен в строежа.

И сигурно е щял да успее, ако една вечер миналото му не го застигнало. Точно когато се качвал по стълбите на къщата си, от мъглата изникнал силует и Крейн се озовал лице в лице с предприемач от Източното крайбрежие, когото преди пет години бил ограбил до шушка.

— Ах, негодник с негодник — рекъл с треперлив глас човекът. — Почерни ми живота. Обра ме, докара ме до просешка тояга...

— Я ми се разкарай от главата, нищожество такова... — изсмял се в лицето му Крейн, но така и не довършил изречението.

Мъжът протегнал ръка и само от две педи разстояние стрелял в челото на Крейн. Пищовът с къса цев издал кух звук и главата на Крейн отхвъркнала назад. Бомбето му с кръгло дъно политнало и се затъркаляло из мъглата. По лицето му се застичала струйка кръв. Той залитнал към металната ограда и се свлякъл на колене. Взрял се в мъглата, помъчил се да си спомни как се казва нападателят...

Вторият куршум отнесъл лявото му око. Раменете на Крейн се смъкнали, той климиал и се строполил на тротоара. Вече бил издъхнал, когато убиецът си пръснал с третия куршум черепа.

Счетоводителите бързо открили измамите на Крейн и компанията преминала в ръцете на Горман и О’Дел, които станали собственици не само на железопътната линия, но и на голямата долина Сан Пиетро, разположена на петнайсетина километра западно от линията и на сто и петдесет километра северно от разрастващия се Лос

Анджелис. Тъкмо те решили да прокарат отклонение до океана и да построят по околните възвишения къщи. Но покрай отклонението, на петнайсетина километра от залива на Тихия океан, като гъби след дъжд започнали да никнат и кръчми, където железничарите решавали споровете си кога с юмручен бой, кога с пищови и ножове.

Появили се комарджии и сводници.

А с комарджиите и сводниците дошъл и млад закоравял гангстер от Сан Франциско. Казвал се Арни Райкър и не след дълго вече се разпореждал в градчето заедно с тумбата мутри, които довел от големия град.

Когато, стиснали юздите, Бен и Броуди излязоха на пътя, Арни Райкър седеше на верандата на своя хотел „Двата орела“ в югоизточния край на Еврика. Това бе най-голямата сграда в града — на три етажа, и плачеше за боядисване. Вътре се помещаваха публичен дом, най-голямата кръчма в Еврика и комарджийница, във фоайето имаше маса за билиард. Райкър бе облегал стола на стената на хотела и клатушкаше крака на около педя от пода на верандата. Падаше си конте. Беше облечен в бежово сако и панталон и в риза на цветя с разкопчана яка и бе обут в лъснати до блясък черни обувци и гети.

Четирима от гангстерите му играеха билиард във фоайето. Родни Гилфойл се бе облегал на масата и се целеше в една от топките. Беше запретнал ръкавите на осемнайсетгодишната си раирана риза. В ъгъла на устата му се поклащаше цигара. Той плъзна щеката по масата и се изправи. Беше висок към метър и осемдесет и бе слаб, ако не се броят бичият врат и биреното коремче, увиснало над панталона. Рижата му коса приличаше на сплъстено валмо. Гилфойл погледна през стъклото при входа и видя Бен и Броуди.

— Вижте, моля ви се! — възкликна той. — Малкото заливано тузарче и неговото приятелче.

Отиде на верандата, слезе по стълбите на дъсчения тротоар и докато момчетата минаваха покрай него, метна към тях угарката. Тя описа дъга покрай лицето на Броуди и отскочи в рамото на Бен.

— Ей, малкият! — провикна се Гилфойл към Броуди. — Кой е тоя с теб, дето го раздава толкова тежко?

Броуди избобщо не се колеба. Подаде юздата на Бен.

— Дръж коня — рече той на приятеля си, след което праметна крак през седлото и се приземи на дъсчения тротоар току пред рижата мутра.

— Какво искаш? — ухили се Гилфойл, пхнал палци под тирантите.

Броуди не отвърна нищо. Само го измери от глава до пети — беше си спомнил какво го е учил баща му за уличните сбивания: „Огледай противника. Открий слабите му места. Постарай се да отклониш вниманието му. Удряй пръв. Цели се в носа. Болката е страшна. Противникът ти ще изгуби равновесие. Пусни кръв. Който пръв пусне кръв, той побеждава.“

Гилфойл беше с половин педя по-висок и с десетина килограма по-тежък. Но си беше тъповат, а оттам и тромав. И имаше лоши, развалени зъби.

— Дъхът ти е по-страшен и от самия теб — подметна Броуди. — Надушвам го чак оттук.

Арни Райкър се свъси и се наведе от терасата. Предните крака на стола тупнаха с трясък върху пода.

Усмивката на Гилфойл се изпари. Той изглеждаше озадачен.

Броуди само това и чакаше. Изрита го по пиццала. Бабаитът изквича като ранено псе, олюля се, посегна надолу да се закрепи и точно тогава момчето го фрасна с все сила по носа. Усети как костите се трошат, а хрущялът става на пихтия, по юмрука му се застича топла кръв.

С разкървавен нос Гилфойл заотстъпва назад. Броуди начаса го последва и го удари с лявата, а сетне и с дясната ръка по корема. Вбесен, Гилфойл изръмжа, замахна напосоки с ляв юмрук и халоса Броуди в ъгъла на окото. На момчето му се зави свят, главата му отскочи назад. Но това не го възпря. Броуди пристъпи напред и заби коляно в слабините на Гилфойл, който се свлече на четири крака, после му удари и мощно дясно кроше. Фрасна го по устата така, че чак го заболяха кокалчетата на пръстите, и усети как зъбите на рижия мъж се чупят.

Гилфойл се търкулна настрани по тротоара и падна възник на разкаляната улица. Държеше се с едната ръка за размазания нос и изпотрошените зъби, а с другата — за слабините. По бузите му се стичаха сълзи.

Стиснал гневно юмруци, Райкър се изправи.

— Ставай! — изкреця той. — Чуваш ли, ставай, ревльо такъв.

Гилфойл простена, отново се претърколи и се опита да се изправи, но беше зашеметен. Ръката му се хлъзна в калта и той отново се свлече. Изплю парче от зъб и размаза с длан кръвта по лицето си.

— Заемете се с тоя малък пикльо — изръмжа отвратен Райкър към другите три мутри, излезли на верандата да позяпат мелето.

Един от бабаитите се пресегна и взе бейзболна бухалка, и тримата заслизаха по стълбите.

Бен слезе от седлото, завърза конете и забърза към Броуди. Трите мутри също се отправиха към момчето, което дори не трепна. Оглеждаше ги, докато вървяха към него. Реши да замахне с лява ръка към мъжа в средата и да фрасне с дясната по устата гангстера с бухалката — ако я изтръгнеше, щеше да изравни силите.

Но не му се наложи да го прави.

Върху тях падна огромна сянка — като от облак. Гангстерите вдигнаха очи, Броуди също погледна през рамо и видя Бък Толман, изопнал гръб върху пъстрия си кон — беше с широкопола шапка, русата му къдрава коса падаше по раменете. Лицето му бе изпръхнало, със силен загар, засукани рунтави мустаци и очи, сиви като кремък. Беше облечен в светло кожено яке с ресни по ръкавите. Шерифската значка бе закачена на кобура върху хълбока му. Толман изглеждаше огромен като надвиснала канара.

— Разбирам двама да си мерят силите — отсече Толман, взрян право в очите на Райкър. — Но трима срещу един — така не става. Чу ли?

Райкър не отвърна нищо. Тримата бабаити закретаха към хотела.

— Жалка гледка си — изръмжа той на проснатия в калта Гилфойл.

После се обърна и се прибра в своя бардак.

Бък Толман беше рожба на предишното столетие, на градовете в които не важаха никакви закони и насилието бе начин на живот. Беше пренесъл в Еврика суровия им дух, след като бе обикалял надлъж и шир заедно с Пат Гарет и Бат Мастерсън^[2] и бе възпят в не един и два евтими романа. Никой не смееше да му противоречи. Всички знаеха, че

е нает от хората на Хълма, които притежаваха железницата и земята, за да поддържа реда в Еврика.

Шерифът се надвеси и протегна ръка на Броуди, който се метна на седлото зад живописния ездач.

— Благодаря — рече момчето.

— Какво търсите тук? Знаете, че господин Илай ще се ядоса много.

— Отбихме се да пийнем нещо безалкохолно — поясня Бен.

— Идваме от бейзбол.

Толман отново се извърна към Броуди.

— Тук ти е излязла цицина. Дай дай сложим лед. Докато яздеха към дрогерията, момчето се прехвърли на своя кон. Спряха пред малък магазин с огромна табела: „Дрогерията на Гълман“, на която имаше нарисувани хаванче и чукало.

— Ей, докторе! — провикна се Толман.

— Идвам, идвам — отвърна Гълман някъде отвътре.

— Ще ни донесеш ли три ягодови сока? Пиши ги на моята сметка.

— Ей сегичка — отвърна съдържателят. — Сокът е пресен и студен, Джеси. току-що се върна от хранилището за лед.

— Чудесно. Понеже стана дума за лед, сложи ни малко в книжна кесия — заръча шерифът.

Завързаха жребците за едно дърво в края на плажа и насядаха по турски на пясъка. Този ден за пръв път от доста време грееше слънце.

Броуди извади от подгизналата кесия малко лед, допря го до крайчеца на окото си и се свъси.

— Скоро заминаваш за Източното крайбрежие, нали, Бен? — попита Толман.

Момчето кимна.

— След месец отиваме с татко в Бостън. Веднага щом свърши учебният срок.

— И ще се ожениш за Изабел, нали?

— Е, и тя отива да учи в Бостън — потвърди изчервен Бен. — Но още ни е рано да мислим за женитба.

— Ами ти, Броуди? Какво ще правиш?

Младежът загреба с длан от пясъка и загледа как той се сипе между пръстите му.

— Не съм мислил — беше единственото, което отговори. Толман бе нещо като наставник на двете момчета, беше ги научил как да стоят на стремената, докато препускат с коня, така че да не му тежат, как да вадят оръжието с едно — единствено плавно движение, как да дърпат петлото с долния край на дланта и да насочват пистолета, сякаш показват с пръст, а после да натискат светкавично спусъка, без да трепва и мускулче по лицето им. И да запазват самообладание с поглед в очите и лицето на противника.

— От погледа му ще разберете кога да стреляте — беше им обяснявал шерифът. — Върху лицето му се изписва изражение, което няма да забравите до края на дните си.

— Какво? — бе попитал Броуди.

— Какво ли не! Страх, колебание, притеснение.

Тези напътствия не вълнуваха особено Бен, който предпочиташе пушките и лова, докато Броуди умираше за стрелба с пищов.

— Кой е най-добрият стрелец, когото си срещал? — поинтересува се Броуди.

— Фийби Ан Оукли Мозес. Мяташ карта и Ани я прави на решето, улучва я десетина пъти още преди тя да е тупнала на земята.

— Ами онази мида? — попита ни в клин, ни в ръкав Броуди.

— Коя мида? — учуди се Толман.

— Ей онази там, червената.

Не се налагаше Толман да пита какво иска от него Броуди. Изправи се, отпуснал ръце. Беше присвил лекичко очи. Дори не трепна, докато вадеше плавно с дясна ръка от кобура на хълбока си револвера „Пийсмейкър“, а с лявата дърпаше петлото.

БУМ!

От гърмежа двете момчета подскочиха.

Червената мида се натроши. Парчетата се разхвърчаха наляво и надясно, най-голямото отскочи нагоре. Докато падаше, Толман стреля още веднъж и го направи на сол.

Прибра също тъй бързо револвера в кобура, после приглади мустак.

— За тази ли мида ми говореше?

Пак извади оръжието, отвори пълнителя, изсипа в дланта си гилзите и ги прибра в джоба си, после зареди отново револвера. Подаде го с дръжката на Броуди.

— Опитай и ти — подкани.

Малкият ирландец взе оръжието и го пхна в панталона си, но така, че петлето да не закача колана. Затърси някаква мишена. На шест-седем метра от тях, точно при прибоа, се търкаляше бутилка.

Броуди тръсна ръце и разкърши рамене.

Плъзна плавно дясна ръка и издърпа големия револвер. Дръпна с лявата длан петлето, вдигна оръжието на височината на раменете си и го насочи. Револверът гръмна и го ритна по дланта. Пясъкът на два-три сантиметра от шишето се разлетя.

— Да го вземат мътните! — изруга Броуди.

— Браво на теб, добър изстрел! — похвали го Толман и кимна одобрително. — Оставаше ти съвсем малко.

Момчето се усмихна, пусна в дланта си гилзата и я върна заедно с револвера на шерифа.

— Ами ти, Бен? — попита Толман.

— Аз съм пас — отвърна той. — Знаете, че не ме бива много — много.

Мъжът погледна през рамо. Слънцето вече се червенееше и хлътваше зад хоризонта.

— Хайде, прибирайте се на Хълма. Време е за вечеря.

Отидоха с конете в края на плажа, при широката пътека, която пъплеше нагоре по лицето на урвата откъм страната на морето и свършваше с „Приказна гледка“, имението на О’Дел върху Хълма. До величествената му къща с бели колони се стигаше по алея, от двете страни на която имаше ниски храсти. Зад имението, сто и осемдесет метра по-долу, докъдето поглед стига, се мержелееше Тихият океан.

Къщата в имението, както и къщата на Горман бяха най-големите на Хълма.

По пътя се зададе екипаж, теглен от един кон. Кочияшът беше едър млад негър. Казваше се Ноа. Според мълвата Шеймъс О’Дел бил купил майка му на един от карибските острови, на тържище за роби, без да подозира, че е бременна. Синът и бил отгледан и възпитан от О’Дел и от образованата му жена Кейт. Ноа бе предан до смърт на

семейството — понякога бе нещо като телохранител на О'Дел, друг път наглеждаше Делайла, дъщерята на О'Дел. Случваше се да кара и семейния автомобил, единствения в долината: германски даймлер, който всъщност приличаше на задвижвана с бензин каляска.

О'Дел предпочиташе да не слиза с колата в града — опасяваше се да не би спирачките да откажат или колелата да заседнат в калта. Разхождаше се с автомобила само по Хълма — широко към осем километра залесено плато, където живееха семействата на четиринаисет магнати, петима от които се появяваха само в края на седмицата.

Когато изкачиха урвата, Бен и Броуди видяха, че две от момичетата в екипажа са обърнати с лице към тях. Другото седеше с гръб към младежите.

Ноа забеляза Бен и Броуди и спря коня. Седемнайсетгодишната Делайла О'Дел, най-голямото от трите момичета, вече се открояваше с независимия си нрав. Беше доста развита за възрастта си. Огненочервената и къдрава коса се спускаше на буен водопад по раменете ѝ. Делайла плъзна зелени очи покрай Бен и ги впери в Броуди.

— Конете ви сякаш са се въргаляли в калта — отбеляза високомерно тя.

Ан Харт, което седеше до нея и току-що бе навършила петнайсет години, бе изключително срамежлива. Засмя се припряно и прошепна:

— Здравейте.

Броуди се бе вторачил в момичето с гръб към тях.

— О'Дел, бива ли да си толкова груба — скастрия то приятелката си.

Сетне се обърна и погледна Броуди.

Колкото Делайла бе налята и оформена като жена, толкова Изабел Хофман бе крехка и нежна. След половин месец щеше да навърши седемнайсет. Гарвановочерната ѝ коса бе сплетена на плитки. Върху лицето ѝ с остри черти и с цвят на снежнобял порцелан се открояваха замислени кафяви очи. Изабел беше облечена в бяла рокля. Ходеше само в бяло или в меки тонове, докато Делайла предпочиташе ярките, дори крещящи цветове. И понякога черното — ако не беше в настроение.

Днес Делайла беше облечена в черно.

Долината беше собственост на „Тихоокеанска железница «Дж. М. Крейн»“, която след убийството на Крейн бе преминала в ръцете на О’Дел и Горман. Евреинът прозорливо бе взел по-малък дял от собствеността, който обаче опасваше от всички страни имотите на О’Дел. Ирландецът не можеше да развие парцелите, ако не получеше от Горман разрешение да влиза и да излиза през неговите земи, а той не му го даваше, понеже знаеше какво крои О’Дел. Затова пък ирландецът притежаваше шестте парцела, върху които беше построен град Еврика.

— Какво се е случило, Дел? — попита Бен.

— Прекрасно знаеш какво — отвърна вкиснато момичето, все така вторачено в Броуди.

— Заради покера ли си такава намусена? — попита Бен. Тя най-сетне го погледна, но не отговори.

— Това засяга само бащите ни — промълви тихо момчето.

— Откакто се помня, сме приятели. Какво общо има това с нас?

— Точно така — кимна и Изабел.

— Татко казва, че ако загуби, ще се наложи да се махнем оттук. Но той няма да загуби — отсече Делайла, погледна Броуди и върху пълничките ѝ устни се появи едва доловима усмивка. — Когато е бил млад, си е вадел хляба с комар. Навремето в Денвър.

— Аз пък не знам дали баща ми изобщо знае да играе покер — поясни Бен.

— В такъв случай, когато загуби той, вие ще се махнете ли оттук? — подсмихна се момичето.

— Господин Илай не говори за това — намеси се Броуди.

— Значи той е единственият в града — рече Изабел. Извърна се към Бен и го попита: — Не се ли притесняваш?

— Ще залагат само парцелите в долината, а не къщите. Дел сведе поглед и си оправи роклята.

— Баща ми се пали за щяло и нещяло. Твърди, че ако победи онзи дърт... господин Илай, де... на мига ще се махне оттук, ще се върне в Сан Франциско и никога вече няма да стъпи в града, а ние с мама ще отидем при него веднага щом приключи учебният срок.

— Ще бъде жалко, ако се стигне дотам — отбеляза Бен. Той се пресегна и стисна ръката на Изабел.

— Е, да вървим. Време е за вечеря. Ноа шибна с камшика и екипажът продължи към имение „Приказна гледка“. Докато се отдалечаваха, Делайла се обърна и впери очи в гърба на Броуди.

Броуди виждаше Илай Горман във всекидневни дрехи единствено в неделя на обяд, когато той понякога слагаше копринен халат. Но дори тогава ходеше с вратовръзка. Горман беше нисък и набит, с нетрепкащи кафяви очи с тежки клепачи, които сякаш вечно бяха нащрек. Говореше гърлено, с равен глас — и да беше ядосан, рядко повишаваше тон. Беше с едри черти, скрити зад прошарени мустаци и козя брадичка, и с оредяваща черна коса. Повечето хора се плашеха от вида му.

Макар и да не му личеше, в предприемачеството беше истинска лисица, напорист, но честен, прозорлив и добре осведомен. Беше завършил най-престижните училища в Европа и заедно със своя banker се беше преселил в Съединените щати. Бе усвоил до съвършенство английския, говореше без всякакъв акцент. На двайсет и една се бе хванал да се обучава при могъщия магнат, собственик на стоманолехарни, Андрю Карнеги, който след време го беше прехвърлил в железниците, където Горман бе доказал, че спокойно може да мери ръст с крупните мошеници, сложили ръка върху железопътните линии. На трийсет и пет-шест години Горман се озова в Сан Франциско — вече бе доста богат благодарение на щедрото наследство, което бе получил, и на вложенията, които ловко правеше в процъфтяващия си бизнес.

Чак тогава най-сетне започна да се радва на живота. Запозна се с Маделин Лоуенстайн, красива и образована дъщеря на богат корабовладелец, за която се ожени след едногодишно пламенно ухажване. С много умение Мади приглади острите ръбове в нрава му, двамата направо боготворяха своя син Бен, появил се доста късно в живота им. После съдбата отведе Илай при крупния мошеник Джеси Милстръм Крейн, среща, завършила с краха на железопътната линия от Сан Франциско до Лос Анджелис и накрая със злощастното съдружие с Шеймъс О'Дел.

Сега, на петдесет години, старата лисица се бе превърнала в човек на традициите. Животът му беше устойчив и строго установен, беше се превърнал едва ли не в ритуал. Но ето че сега в разрез с

разбиранията си беше на път да заложи всичко, което притежаваше в долината, на покер, в игра, в която смяташе да противопостави мечтите си на сребролюбието на О'Дел.

Маделин знаеше за уговорката и подкрепяше мъжа си в неговото решение. Момчетата също знаеха за покера, защото цялата долина шушукаше само за това. Но Илай не обсъждаше открито темата със семейството си.

Преди да кажат молитвата, той погледна Бен и Броуди в другия край на изискано подредената маса. Радваше се, че въпреки различията в общественото положение двамата са се сприятелили, и се възхищаваше на Бен, задето е успял да оцени Броуди, който, макар и израсъл по улиците на Еврика, беше честен и предан. Освен това беше умен. Когато майката на Броуди почина от бронхопневмония, Илай осинови, макар и неофициално, момчето, предостави му стаичка над конюшната и започна да му плаща по пет долара на седмица, за да се грижи за конете.

Броуди беше признателен за новия си живот и го проявяваше по различни начини. Всеки петък по залез слънце се нагърбваше по собствено желание със задълженията на слугите или ги направляваше в продължение на двацет и четирите часа, заделени за молитва и искане на прошка, през които на евреите им е забранено да вършат каквото и да било. Когато го поканиха да се храни със семейството, той сам реши да носи еврейска шапчица, с което трогна дълбоко Илай.

— Е, какво правихте вие двамата след училище? — попита господин Илай.

„Старата лисица знае. Каза го прекалено нехайно“, помисли Броуди.

— Имахме неприятности в Еврика — промълви той, да не би Бен да го изпревари и да изтърси някоя лъжа.

Илай вдигна очи и се втренчи в сина си. Каза спокойно ала твърдо:

— Какво сте търсили в Еврика?

— Отбихме се да пийнем нещо безалкохолно в дрогерията.

— Толкова ли не се сетихте да си вземете манерка? Шише с вода?

— Взехме, но дадохме и на момчетата от Милтаун, господине — намеси се Броуди. — Те не си носеха...

— И после какво?

— Ами после... после имаше малко спречкване — отвърна Бен.

— Какво спречкване? Да не сте приказвали с някого?

— Да — потвърди Бен.

— И са ви нагрубили? Момчето кимна.

— Толкова силно, че окото на Томас е насинено? Обиди, които прелитат във въздуха и оставят цицини?

Единствен Илай се обръщаше към Броуди с първото от двете му малки имена.

— Сбих се, господине — уточни той. — С един тип, казва се Гилфойл.

— Нарече ме „зализано тузарче“ — допълни Бен.

Мади се сепна от чутото и вдигна очи от чинията. Илай продължи да се храни.

— И ти си се застъпил за Бенджамин, така ли? — обърна се той към Броуди.

Момчето се взря в коленете си.

— Каза го на мен, не на Бен. Пък и Бен... той е по мисленето, докато аз... аз съм по...

— По свиването ли? — попита Илай, като изимитира пелтеченето на Броуди. — Ум и юмруци, а?

— Нещо такова, господине.

— Погледни ме, Томас. Не се извъръщай, това е признак на слабост. Винаги гледай хората в очите.

— Да, господине.

— Наистина си много умен младеж, Томас. Буйничък си, но то е от ирландската ти кръв. Не се подценявай. Това, че те бива да се биеш, съвсем не значи, че си глупав.

— Да, господине. Илай погледна Броуди.

— Кой е този Гилфойл, онзи тип, младичкият, дето работи при Райкър ли?

Момчето кимна.

— И си е търсел с кого да се сбие, така ли? Броуди кимна отново.

Илай погледна синината върху окото му.

— Той е много по-едър от теб.

— Само да знаеш, тате, какъв му фрасна Броуди — подхвана Бен. — Онзи гадняр...

— Бени, много те моля! — намеси се майка му.

— Извинявай, мамо. Броуди го удари само веднъж и онзи...

— Разбрах, разбрах — прекъсна го бащата. — Размазал го е. Радвам се, че си победил, Томас. Но съм забранил и на двама ви да ходите в Еврика — именно по тази причина. Ясно ли е?

Двете момчета кимнаха.

— Имаш ли да добавиш нещо, майко?

— Не одобрявам свиванията — рече тя спокойно. — Но понякога, Илай, човек трябва да брани честта си.

— Да, скъпа, така е. Ала важното в случая е, че изобщо не е трябвало да ходят там. — Той се прокашля и добави: — Е, стига сме приказвали за това. Дайте да си гледаме вечерята.

Пълната месечина светеше по-ярко от фенерите, мигащи в четирите края на широкото пасище. Броуди беше окъпал двата коня и бе прибрал дорестия в конюшната. Сега решише белия с бавни, нежни движения, приглаждаше козината му и оплетената грива и му говореше тихичко, почти шепнешком.

— Хубаво потича днес, нали, Циклон? Жребецът изпръхтя и тропна леко с копито.

Броуди го помилва по перчема, потупа го по врата, разтърка гладката му муцуна.

— Обичаш да препускаш по плажа, нали? Приятно е да тичаш по пясъка.

Жребецът отново изпръхтя и се извърна. В мрака зад момчето мъждукаше върхът на пура.

— Много го обичаш това животно, нали, Томас? Броуди се стресна, макар да знаеше, че господин Илай имаше навика да се разхожда по мерата, докато си пуши вечерната пура. Никога не пушеше в къщата — госпожа Горман ненавиждаше миризмата на тютюн.

— Циклон е първото нещо, което съм притежавал някога, господине. Спазарих го за три долара, представяте ли си! Но е голям красавец, нали?

— Благодарение на теб.

— И на вас, господине — отвърна момчето.

Белият жребец, създаден за езда, теглеше заедно с мускулест впрегатен кон каруца, натоварена с траверси. Белият кон се напругаше със сетни сили, но нямаше яките крака на впрегатния. Каруцарят — едър сприхав мъж, през цялото време го шибаше с камшика.

— Ах, мързеливец такъв! — дереше се той. — Не ставаш за нищо!

Скочи от каруцата и извади от задния си джоб пищов. Броуди, който онова лято работеше на железницата, скочи от каруцата и се завтече към човека.

— Не го убивайте! — примоли се той. Мъжището го изгледа на кръв.

— Ти пък кой си? — ревна той. — Разкарай ми се от главата!

Вдигна пищова и го насочи към главата на коня.

— Ще го купя — викна момчето.

— С какво?

Броуди носеше в джоба си пет сребърни монети от по един долар — заплатата му за седмицата.

— Два долара — рече той. — Ще ви броя два долара. Извади две монети и ги протегна към мъжа.

— Предпочитам да му тегля куршума.

— Добре, ще ви дам три долара.

Каруцарят се втренчи в трите сребърни монети.

— Ти не си добре — отсече той. Но взе монетите и разпрегна коня.

Броуди язди коня цели десет километра без седло, за юзда използваше въженце. Жребецът успя да го хвърли четири пъти, момчето бе цялото ожулено, на бузата му се синееше оток, единствената му ризка беше раздрана. В края на линията се качи на каруца, която отиваше в Еврика, и завърза отзад коня, когото бе кръстил Циклон. Последните шест километра до билото на хълма и имението на Горман измина по пътеката нагоре по стръмнината, като теглеше след себе си жребеца.

Илай още помнеше деня, когато Броуди бе довел животното — изпосталяло, с ребра, които се брояха като на музеен скелет, и с хълбоци, нашарени до кръв от камшика, с очи, в които се четеше ужас. — Ще се грижа за него, ще му плащам храната — беше се примолило

момчето. — Приспадайте я от надницата ми. Старият Горман само се бе усмихнал.

— Е, все ще намерим пари за храна — беше рекъл на малчугана. — Възхищавам ти се, Томас. Имаш голямо сърце, а това е истински дар. Но конят надали струва и три долара. Броуди се бе грижил за Циклон като за малко дете, докато той оздравя и се възстанови. Конят не даваше да го язди никой друг, дори някой да се покатереше на седлото, тутакси го хвърляше от гърба си. Двамата си бяха много предани.

— По рождение обичаш животните — отбеляза Горман и тръсна пепелта от върха на пурата. — Гледал съм те как се отнасяш с конете и кучетата. Възхищавам ти се. — Дай да се поразходим — кимна Илай към пасището. Тръгнаха един до друг, Циклон заситни зад Броуди. — Мислил ли си какво ще правиш, като завършиш училище? След половин месец Бен заминава за Източното крайбрежие, ще продължи образованието си в Харвардския университет. А ти? В Лос Анджелис има много добър щатски колеж. Дали да не запишеш там право?

— Аз такава... Не съм достатъчно умен.

— Не бъди несправедлив към себе си, Томас.

— Изкарвам все тройки. Случва се да ми пишат по някоя четворка и дори петица, но Най-много са тройките.

— Има и друго мерило за ума освен оценките. Бен е умен за предприемачество. Някой ден ще ръководи фирмата ми, ще носи отговорност за долината. За онова, което става в нея. Той обаче има нужда от човек, който да е умен в друго, на когото може да има пълно доверие.

— Например да се занимава с типове като Гилфойл, ако почнат да важничат ли?

— Говоря ти за човек, който е наясно защо типове като Гилфойл са тъкмо такива и който може да се справя с тях. Това никога няма да е по силите на Бен.

Броуди раздели ябълката, която носеше, на две и протегна едната половина на коня.

— Аз... — подхвана момчето, но не се доизказа. — Какво?

— Не искам цял живот да бъда побойник.

— Не съм казвал да бъдеш побойник. Казах само, че се иска особена дарба, за да излезеш на глава с побойниците. Синът ми не я притежава.

— А аз я имам, защото съм израсъл сред тях, така ли, господине?

— Да, израсъл си сред тях. Сега видя и обратната страна на медала. Искане ми се да те изуча.

— Дайте да не се връщаме на това, господин Илай. Ще ме разгледате.

— Щял съм да го разгледа! Вече стоиш над тези неща, Томас. Но железниците са тежък бизнес и освен остър предприемачески нюх и прозорливост, за тях се иска човек, който да предугажда неприятностите и да ги преодолява.

— И този човек съм аз?

— Да, виждам у теб такава сила.

Бяха стигнали края на ливадата до високата ограда, бележеща ръба на урвата. Зад двете съседски къщи и имението на О'Дел на юг проблясваха светлинките на Еврика.

— Първия път, когато видях долината, в мен се роди мечта, която е жива и досега — прошепна Илай, сякаш си говореше сам. Представям си уютни домове за работниците. Представям си как в тази долина в благоденствие ще живеят добри хора. Представям си как Бен и Изабел Хофман — харесват се още от малки — създават тук, сред тази красота, семейство. Представям си и как ти пазиш гърба на Бен, как браниш закона. Това обаче няма да стане, докато О'Дел притежава половината долина и Райкър и отрепки като него се разпореждат в Еврика.

— Нали Бък Толман брани закона, господине?

— Бък е почтен човек, но вече е прехвърлил петдесетте. Затваря си очите за комара, публичните домове, пиянството и побоищата. Държи всичко под контрол, но е свикнал, Томас, да се налага със сила. Той идва от друго време. Мечтата ми за долината няма да се сбъдне никога, докато хора като Бък допускат типове като Райкър да си разиграват коня. Мечтата ми няма да се сбъдне и докато на пътя ми стои О'Дел, който прави каквото си иска. Ще изсече дърветата, ще вдигне заводи и фабрики за целулоза, коптори за работниците. Градът ще заприлича на Милтаун, ще се превърне в бордей.

На Броуди му беше неудобно, че Илай му говори за всичко това.

— А не може ли просто... да изкупите неговия дял?

— Опитвам вече две години, Томас. О'Дел е покварен тип, скандалджия и сам предложи да го играем този покер, макар че, защо да си кривя душата, това е единственото решение, Броуди се подвоуми и попита със свито сърце:

— Ами ако не стане, както сте го намислили...

— А! Имаш предвид покера ли? Броуди кимна.

— Всички знаят, господине. Целият град говори само за това.

— И какво разправят?

Момчето се обърна към Циклон и му подаде втората половинка от ябълката.

— Че О'Дел си е комарджия, а вие... вие не.

— Значи очакват да победи О'Дел, така ли?

— Ами да, поне така твърдят. Райкър е заложил пет на едно в полза на господин О'Дел.

— Ти знаеш ли да играеш покер?

— Докато живеях долу, играехме с момчетата, залагахме по някой и друг цент.

Илай се взря в младежа, после бръкна в джоба си, извади няколко банкноти и даде на Броуди десет долара.

— Заложил ги на мен. След като ми върнеш десетачката, ще си спечелил петдесет долара.

Младежът пое банкнотата и известно време я гледа. За него това бяха много пари.

— Не съм и подозирал, че играете покер — рече след малко, после стъгна банкнотата и я пхна в джоба си.

Илай изпусна тютюневия дим и каза:

— Знаеш ли кой е Андрю Карнеги?

— Знам, че е богаташ.

— Притежава стоманолеярни, Томас, чрез тях е натрупал богатството си. В Питсбърг, още докато бях млад, той ми помогна да започна. Заедно с приятелите си посещаваше покер-клуб. Играеше веднъж седмично. Жестока игра, не прощава. Залозите бяха доста големи. Веднъж Карнеги покани и мен, но аз му обясних, че не мога да си го позволя.

Броуди се засмя.

— А той какво отвърна? — попита момчето.

— Рече ми: „Защо да не можеш? Достатъчно е да победиш.“ Седна с мен и цял следобед ми обяснява тънкостите на играта. После ми даде сто долара и ме покани да се включа вечерта в играта. Спечелих седемстотин долара. И станах член на клуба.

— А какви са тънкостите? — възкликна с блеснали очи Броуди.

Илай се взря в начупеното отражение на луната върху океана.

— Най-важно е изкуството на блъфирането — поясни той.

Докато Илай вървеше към къщата, Броуди се облегна на оградата и дълго стоя така, замислен над онова, което му каза Илай.

Най-неочаквано му се бе наложило да вземе тежко решение.

Трябваше да помисли и върху другия проблем.

Влезе в конюшната и се върна с ябълка в ръка. Разчупи я на две, даде едната половинка на коня, а от другата отхапа — да накваси пресъхналата си уста. Донесе юзда и чул, с който заметна Циклон. Метна се на седлото, сетне излезе бавно от оградено пасище, мина през гората и пое на юг по пътеката, на хвърлей от урвата, към светлинните на Еврика. Огромната къща на О'Дел бе осветена като черква, запалените лампи мигаха през дърветата.

Момчето пак навлезе в гората, плъзна се тихо от гърба на коня, върза го за един ствол и му даде другата половинка от ябълката.

— А сега кротувай — заръча му шепнешком, сетне прокара длан по гривата на Циклон, взе чула и се запромъква през гората.

След стотина метра се озова при зимна градина и влезе тихо в нея. Вътре беше тъмно. В една от ъгловите стаи светна лампа — уговореният сигнал.

— Закъсня — прошепна някой в тъмното.

Броуди се сепна.

— Аз такова... ние, ние с господин Илай си поговорихме. От мрака тихо изникна момиче, което притича при него и го прегърна през кръста.

— Притесних се, че няма да дойдеш — пророни Изабел Хофман.

Беше толкова близо, че Броуди усещаше как сърцето и тупти забързано. Долови мириса на косата и, дъха и върху врата си. Никога досега не бе изпитвал такъв копнеж, никога не бе имал с някого връзка, която до такава степен да надскача приятелството.

— Трябва да поговорим — подхвана той, но момичето вдигна лице и го целуна.

Устните ѝ бяха влажни и трептяха от желание и Броуди бе замаян от нейния плам. Оттогава два — три пъти седмично се срещаха тайно в зимната градина на майка ѝ. Увлечението бе започвало преди два месеца е бележката, която една заран бе намерил в учебника по география. Бен всеки ден след училище работеше в банката на баща си по два часа. В началото Изабел бе флиртувала, после взаимното привличане се изостри бързо.

Сега чувствата му наподобяваха шеметна вихрушка. Знаеше какво изпитва Бен към Изабел, ала толкова я желаше, че това заличи всякакво усещане за предателство.

Тя взе чула, просмукан с миризмата на коня, постла го върху меката пръст в тъмната зимна градина, легна и притегли нежно Броуди, сетне с глас, разтреперан от желание, каза:

— Нямах и представа, Броуди, че ще бъде толкова прекрасно...

Домът за сбирки, както мъжете на Хълма го наричаха, беше кацнал на северното било в просторна сграда, служила някога за плевня и конюшня на собственик на конезавод от Сан Луис Обиспо. След смъртта на собственика Илай Горман купи имота.

Обнови плевнята, сложи ѝ ламперия от тиково и махагоново дърво, прозорци и абажури с цветни стъкла и аспиден барплот, внесен чак от Париж. Покрай барплота бяха наредени четиринайсет високи стола, в основното помещение — огромно, с таван като в катедрала — имаше четиринайсет маси със столове, на всеки от които бе прикачена месингова табелка с името на члена на клуба: деветима живееха в огромните къщи, сгушени на Хълма. Другите петима имаха скъпи вили и идваха от Лос Анджелис и Сан Франциско само в края на седмицата и по празници.

Имаше още две помещения, в едното беше кабинетът на управителя, Уелдън Петигру, бивш портиер в хотел в Чикаго, а в другото се намираше телефонната централа, поверена на вдовицата Ема Шийлдс. Барманът Гари Хенеси бе „изписан“ от хотел в Ню Орлиънс и говореше на някаква смесица от ирландски и нюйоркски английски и канадски френски.

Клубът бе място, където магнатите се събираха да пушат пури, да пият коняк, да играят карти и чрез извънградските телефонни линии да поддържат връзка с фирмите и предприятията си в другия край на страната. В клуба нямаше ресторант. Ако някой огладнееше, храната се готвеше по къщите и се носеше от слугите.

Тази вечер в Дома за сбирки имаше по-особено събитие.

Тази вечер Илай Горман и Шеймъс О'Дел щяха да играят там покер.

Момчетата тръгнаха към стаичката на Броуди — уж да учат, но на бърза ръка се промъкнаха през гората и отидоха в Дома за сбирки — Бен стискаше в ръка театралния бинокъл на баща си. Влязоха на пръсти през задния вход, качиха се на таванския етаж и се промъкнаха в складовото помещение. Намериха си прикътано местенце, откъдето, без да ги усетят, да наблюдават какво става на долния етаж.

Всички маси бяха изतिकани в дъното на огромното помещение с изключение на една, която заедно с три стола бе сложена в средата, под полилея. На около метър и половина от нея, точно срещу мястото без стол, на подкова бяха наредени шест от високите столове, зад отсрещния стол бяха наслагани още шест. Между столовете и масата в центъра имаше празно пространство, ако не се броят няколкото месингови плювалника. Пред всеки стол на масата имаше големи пепелници, чаши и гарафа от скъпо стъкло. Полилеят хвърляше върху масата кръг светлина. Дванайсетте стола бяха извън него и тънеха в мрак. От подредбата в помещението Броуди стигна до заключението, че на играта ще присъстват дванайсетина души, шест от които щяха да седят с лице към празното място на масата, а другите шест — срещу човека, който ще раздава картите. Зад двамата играчи нямаше да има никого.

Началото на играта бе насрочено за осем вечерта. Дотогава оставаше четвърт час.

Пръв се появи Бък Толман, понесъл голяма пътна чанта. Той сложи якето си на облегалката на средния стол. Беше облечен в яркочервен елек, бяла риза със синя връзка и панталони от светлокафява кожа. Никога досега момчетата не го бяха виждали толкова изискан. Седна на стола и ревна през помещението на Хенеси:

— Едно кафе, ако обичате, господин Хенеси. Сложи чантата отдясно, отвори я, извади десет чисто нови тестета и ги подреди едно до друго пред себе си. Хенеси, който за случая се беше издокарал в смокинг, донесе кафето и го остави до лакътя на Толман, който му кимна.

Сеирджиите започнаха да влизат един по един и да се настаняват по наредените на дъга столове.

Илай Горман се появи две минути преди уречения час. Беше облечен в тъмносин костюм със златен ланец, поклащащ се между горните джобове на жилетката. Носеше черна докторска чанта. Ръкува се с Толман и сложи чантата върху масата.

Столът му се падаше точно под момчетата. Илай седеше с гръб към тях, но Броуди погледна през театралния бинокъл и се увери, че през дясното рамо на мъжа ще виждат картите, които са му се паднали.

Горман извади дебел пакет нотариални актове, прихванати с връвчица, и го остави до колодите. Сетне извади и няколко пачки от по десет-, двайсет- и стодоларови банкноти, подреди ги на купчинки и отброи десет хиляди долара.

О'Дел закъсня с пет минути и влезе с гръм и трясък в помещението. Беше облечен в крещящ светлосин костюм, в карирана риза с разкопчана яка, носеше сиво бомбе, което закачи на страничната облегалка на стола. Вещите му бяха в кожено куфарче. Сложи нотариалните актове до тестетата карти, но от другата страна на пакета на Горман. Отдели десет хиляди в банкноти от по десет и сто долара.

Хенеси наля в чашите им вода. О'Дел си поръча ирландско уиски. Хенеси погледна и Горман, но той само поклати глава. Барманът се скри в сумрачното помещение.

На масата имаше двайсет хиляди долара.

Толман оповести:

— Уважаеми господа, ще играете покер. Аз ще раздавам картите. Ще играем покер с по пет и седем карти, ще имате право да замените по три карти. При кентфлош и кулър победител е онзи, който има карти с по-висока стойност. Релансът е десет долара. От играта отпада първият, който не може да отговори на залога. Победителят печели всичко, и нотариалните актове за поземлените парцели, и двайсетте хиляди долара. По всяко време всеки от играчите може да поиска ново тесте карти. В такъв случай пръв карти получава другият играч. Ще

хвърля жребий, за да определя кой пръв ще избира тесте. После ще теглите карта за определяне на първата игра. Всеки може да поиска по всяко време почивка от четвърт час. Някакви въпроси?

Въпроси нямаше.

Бен се доближи до ухото на Броуди:

— Какво е това „реланс“? — прошепна той.

— Най-малкият залог, който можеш да правиш.

— Тогава да започваме — подкани Толман. — Стиснете си ръцете, господа.

— А, без тия! — тросна се О'Дел.

Горман погледна Толман и сви рамене. Извади от джобчето на жилетката пенсне и го закрепил на върха на носа си. Толман запремята в дланта си сребърна монета.

— Ези — сопна се О'Дел.

Монетата тупяа върху масата и се завъртя — падна се тура. Горман избра една от колодите, а Толман разкъса запечатаната обвивка, извади джокерите и ги пусна в пътната чанта. Разпротря картите върху масата, разбърка ги и цепи, след което ги поднесе на играчите. Горман изтегли осмица, О'Дел — вале.

— Вие, господин О'Дел, определяте играта.

— Играем на пет карти — оповести той с писклив глас, съвсем различен от гласовете на Толман и Горман.

— Правете залозите — подкани шерифът.

О'Дел метна наред масата десет долара, Горман отговори.

— И така, играем покер с пет карти, първата карта е закрыта — поясни Толман.

Отново разбърка няколко пъти картите и ги изви на дъга. Сложи тестето пред О'Дел, който цепи.

Толман раздаде първата карта на Горман. И двамата получиха по една карта, обърната към масата, и по още една, която всички виждаха. Илай повдигна ъгълчето на закрытата карта: шестица купа.

Изтегли четворка спатия. На О'Дел му се падна седмица каро.

— Печели седмицата. Релансът е дваисет. О'Дел заложи дваисет долара. Горман изравни. На пода имаше шейсет долара.

Трето раздаване, втора открыта карта: на О'Дел му се падна дама каро, на Горман — деветка купа. Толман:

— Печели дамата. Подът е шейсет.

О'Дел отново направи двоен реланс. И този път Горман изравни. Сто и осемдесет долара в банката.

Трета открита карта: на О'Дел му се падна седмица спатия, на Горман — двойка пика. С двойка седмици водеше О'Дел. Горман имаше деветка от по-висока боя. Предстоеше им да получат по още една карта.

Горман дори не трепна, когато погледна над очилата, сетне извърна отново очи към картата си и впи поглед в О'Дел.

Дотук с картите, които се виждаха, водеше О'Дел. Горман щеше да спечели само ако при последното раздаване му дойдеше още една деветка, с която да има двойка деветки, и на О'Дел не му се паднеше седмица, с която да направи тройка. О'Дел погледна крадешком обърнатата към масата карта. Горман продължи да го наблюдава, да изучава изражението му, да дебне дали той няма да трепне и да се издаде. С картата, която не се виждаше, О'Дел можеше да направи тройка от седмици или две двойки с някоя от останалите три карти. Имаше преимущество.

— Подът е сто и осемдесет — каза Толман.

О'Дел метна пачката. Горман загуби, противникът му загреба с длан банкнотите и ги струпа набързо до левия си лакът. При първото раздаване Горман беше изгубил деветдесет долара.

Играта продължи. Хенеси дойде нечуто като призрак и напълни чашите.

Печелеше ту единият, ту другият. Броуди не сваляше театралния бинокъл от дланта на Илай и остана изумен, когато той загуби при покера с пет карти, макар че ръката му беше по-силна, после загуби отново, въпреки че с обърнатата към масата карта имаше кулор, а О'Дел — само тройка. В една от игрите със седем карти Илай заложи голяма сума и поиска О'Дел да покаже ръката си, а после, въпреки че картите му бяха по-силни, остави противника да прибере пода.

В тъмното проблесваха огънчетата на пурите и цигарите, пушекът се кълбеше нагоре. Играта продължаваше. При покер с пет карти и с право на замяна Илай имаше четири купи и изтегли пета. О'Дел смени две от картите си. Заложи двеста долара и Илай отвърна на мизата. О'Дел държеше три попа.

— Аз печеля — рече Илай и хвърли на масата кентфлоша.

Броуди беше озадачен от неговото блъфиране.

Когато подът беше висок, Илай преднамерено губеше всеки блъф, който опитваше. Броуди съвсем се обърка. „Това ли е изкуството на блъфирането, за което ми спомена господин Илай — да губиш всяка печеливша ръка!“

В десет и петнайсет Илай поиска почивка.

— Старецът се умори! — провикна се подигравателно О’Дел и се отправи заедно с почти всички сеирджии към барплота.

Илай стана от стола; протегна се, разкърши рамене и врат! Бък Толман преплете пръсти, запука с тях, сетне ги тръсна!

— Как си? — попита той Илай.

— Чудесно.

— Дано оттук нататък извадиш по-голям късмет с картите.

— И досега ми се падаха чудесни ръце — възрази Илай.

— Доколкото мога да преценя, дотук загуби две хилядарки.

— Тепърва ни предстои да играем.

В десет и половина Толман оповести:

— Продължаваме.

О’Дел се върна при стола си. Илай вече седеше на своето място.

— Имате ли нещо против да вдигнем реланса на двайсетачка? — рече той и погледна Толман.

— Господин Горман? — попита шерифът. Илай сви рамене и възкликна:

— Защо да не го направим сто?

Хората, насядали по високите столове отстрани, се разшумяха. Толман се помъчи да не издава изненадата си. О’Дел изхихика.

— Какво те прихваща бе, Горман, толкова ли се умори, че бързаш да се прибереш?

— Това „да“ ли е? — прекъсна го шерифът.

— Да — потвърди другият мъж и метна стотачка, Горман направи същото. Понеже той бе поискал ново тесте, О’Дел имаше право да определи на какво ще играят.

— На покер с право на замяна на картите.

— Така да бъде, покер със замяна на картите — каза шерифът, после раздаде на всеки от двамата по пет карти, обърнати към масата.

О’Дел вдигна своята ръка и разгледа картите. Вяха му се паднали три осмици, една десетка и една шестица от различни бои.

Докато редеше своите карти, Илай наблюдаваше реакцията му. После извърна очи и към ръката си. Имаше три попа, една петица и асо купа.

— Двойният реланс е двеста долара — рече Толман. — Карти?

О'Дел заложи двеста долара и Горман отвърна на мизата.

— Подът е шестстотин. Карти, господа? О'Дел смени две от своите.

„Така значи — помисли си Горман. — И той държи тройка или двойка плюс асо.“ Смени само една от картите си. Задържа поповете и асото с надеждата О'Дел да реши, че има две двойки, каре и дори кулър или кентфлош.

— Пак ли ще загубиш въпреки кентфлоша, който дължиш? — заяде се О'Дел, сетне прихна: — Май никога няма дая научиш тая игра.

Погледна двете си нови карти. И този път не му бе провървяло. Най-доброто, което имаше, беше тройка от осмици. Горман не сваляше поглед от него, дано забележи някакво потрепване, намек за усмивка. О'Дел навлажни устни и отпи от уискито.

— Подът, господин О'Дел, е шестстотин — съобщи Толман. О'Дел си каза: „Сега ми падна в ръчичките. Не можа да се оправи с две двойки, не му е дошла карта за кентфлош роял.“

— Залагам сто — оповести той.

— Подът е седемстотин.

— И аз залагам двеста долара — отвърна Илай.

О'Дел сте стъписа. Известно време той не помръдна. „Горман ме пробва за началната двойка. Сигурно държи две двойки и си въобразява, че дори и аз да имам двойка, пак ще ме бие.“

— Банката е деветстотин долара.

Дотук Горман се бе опитвал прекалено често да блъфира.

— Покажи какво държиш — прикани О'Дел.

Горман сложи картите върху масата и нареди трите попа. О'Дел се изчерви и присви очи, но не каза и дума. Тройката му от осмици беше по-слаба. Той метна ръката.

— Трите попа печелят хиляда долара — оповести Толман. Илай знаеше, че сега О'Дел разполага с шест хиляди и деветстотин долара, самият той имаше шест хиляди и седемстотия. Деляха ги само двеста долара. — Искam ново тесте — съобщи той. Толман отвори ново тесте

и размеси картите. — Господин О'Дел отново има право да определя играта — рече той.

О'Дел играеше нагло и не си броеше парите, които лежаха разбъркани на купчина до лакътя му. Залозите вече бяха толкова големи, че който от двамата сбъркаше, това можеше да му струва играта, парите и цялата долина. О'Дел поиска да играят покер със седем карти. Заложиха на реланс по сто долара. — Двойният реланс е двеста долара. Раздавам карти. Толман сложи пред всеки от играчите по две карти обърнати към масата. О'Дел повдигна крайчетата им. Асо пика и вале купа. Горман също надзърна да си види картите, но Броуди така и не успя да разбере какво му се е паднало.

После шерифът им раздаде по една карта така, че да я видят всички. О'Дел: вале пика. Горман: четворка каро.

— Печели валето — оповести Толман.

О'Дел заложи двеста долара. Горман хвърли същата сума.

Толман:

— Сега подът е шестстотин долара. Раздаде им втората открита карта. О'Дел: тройка спатия.

— Вале и тройка — съобщи шерифът. Горман: вале спатия.

Толман:

— Вале, четворка. Залагат валето и четворката. Горман се взря отново в картите.

— Аз съм пас.

О'Дел заложи сто долара. Чак тогава Горман го последва.

Толман:

— Подът е осемстотин долара. О'Дел: вале купа.

— Двойка валета и тройка спатия — рече Толман. Горман: тройка купа.

— Вале спатия, четворка каро, тройка купа. Залага двойката.

О'Дел прокара бързо език по долната си устна. Захвана да дърпа от купчината стотачки.

— Осемстотин — подвикна той.

Най-неочаквано хората в здрача започнаха да шушукат.

— Тишина, господа — скастри ги тихо шерифът. — Релансът е осемстотин долара. Подът е хиляда и шестстотин.

Горман се взря в трите обърнати карти: вале, четворка каро, тройка купа. Погледна през масата О'Дел, лепнал си нещо като

усмивка.

— Приемам — оповести той. Толман въздъхна тежко.

— Подът е три хиляди и двеста долара. Карти. Раздаде на О'Дел последната карта, която виждаха всички: асо спатия.

— Двойка от валета, тройка и асо спатия — съобщи шерифът.

Горман обърна четворката каро.

— Три карти за кульор.

Той погледна Горман, който дори не трепна.

— Пак залага двойката. Подът е две хиляди и четиристотин долара — допълни шерифът.

Обади се и О'Дел.

— Ще ти улесня живота, мой човек.

Отброи дваисет стодоларови банкноти и ги метна в банката.

— Релансът е две хиляди — рече Толман. Погледна Горман, който се бе вторачил в О'Дел. — С две хиляди плащате последната карта. Подът е четири хиляди и четиристотин долара.

Горман се поколеба. Дали това не беше блъф, за да продължи да залага? Защо ли О'Дел залагаше толкова ниско?

Горман отново се взря в ръката му. Двойка валета, асо, осмица. Какво ли можеше да му се падне? Три валета или три аса. Горман държеше четвъртото вале спатия и едно асо. Значи противникът му имаше в закритите карти или двойка осмици, или двойка някакви други карти. Освен ако и трите му покрити карти не бяха осмици, той не можеше да има каре. Вероятността да държи кульор или кентфлош беше нулева. Имаше най-много фул. При положение че в картите които се виждаха, О'Дел имаше двойка валета, Горман стигна до извода, че той държи заедно със скритите карти или две двойки — валета и може би аса, или фул до вале.

Илай щеше да разбере, след като им раздадяха и последната покритата карта. Ако му се паднеше фул, той щеше да е пас с надеждата, че О'Дел ще тръгне да залага — нищо чудно и да победи.

В този момент бе достатъчно да има фул, каре или кульор, за да бие Горман.

Горман изравни мизата от две хиляди долара. — Подът е шест хиляди и четиристотин долара. Откъм зрителите в мрака се чу възглас. Хенеси донесе на Толман поредното кафе — шестото за вечерта, той си пое въздух и отпи.

Последната карта.

Горман загледа как О'Дел хвърля едно око на обърнатата към масата карта, от което разбра, че противникът му е събрал фул, вероятно от валета и двойка аса или осмици.

Горман вдигна похлупената върху масата карта, погледна я и пак я обърна върху плота.

Броуди успя да я зърне за миг. Тройка каро. „Две тройки! — помисли си момчето. — Какви ли са другите две карти, обърнати към масата? Дори и да държи още една тройка и двойка валета, О'Дел пак ще го бие със своя фул. Това беше ръка, с която Илай нямаше как да блъфира.“

О'Дел направи точно каквото и очакваше Горман. Пас. Или имаше две двойки и блъфираше, или не му бяха дошли карти. Ако блъфираше, явно бе решил, че с кульора Горман ще заложи, след което той ще вдигне мизата и ще го победи.

О'Дел притегли с ръка парите и преброи стодоларовите банкноти. Горман продължи да го наблюдава с безизразен поглед. На О'Дел му бяха останали шест хиляди и деветстотин долара.

Той плъзна очи към отсрещния край на масата, където Горман бе подредил парите си на купчинки. Не беше трудно да ги преброи: шест хиляди и седемстотин долара.

Горман продължи да го гледа втренчено. След минута — две О'Дел най-сетне измести очи и запали цигара.

Горман заложи сто долара.

С този реланс купчинката на О'Дел намаля на шест хиляди и осемстотин долара, а на Горман — на шест хиляди и шестстотин.

В пода имаше шест хиляди и шестстотин долара — таванът на залаганията.

— Както е тръгнало, мой човек, тая вечер ще си легнеш рано-рано — заяде се О'Дел. — Ти какво си въобразяваш, че ще ми блъфираш с някакъв си кульор ли? — Отброи шепа стотачки и ги метна в пода. — Подът: шест хиляди и шестстотин долара.

Облегна се и се ухили.

Известно време Илай не помръдна на стола. Сетне преброи парите си до последния долар — шест хиляди и шестстотин, — и ги остави върху мизата на своя противник.

— Изравнявам — оповести той. — Щом имаш толкова силна ръка, дай да я видим.

Лявото око на О'Дел заигра. Той се извърна към Горман, но и този път срещна безучастния поглед, на който се бе натъквал цяла вечер.

Обърна първите две карти, захлупени с лице към масата. Асо и вале.

— Фул до вале — ревна той. — Дай да го видим тоя твой кулър.

— Точно така, имам кулър — потвърди Горман и за пръв път, откакто се бяха събрали, се усмихна.

Също обърна първите две похлупени карти.

Асо каро, петица каро.

О'Дел се пресегна да вземе парите върху масата.

Горман обърна и последната си карта. Тройка каро.

— Само кари — отбеляза Горман. После се засмя. — Кулър.

О'Дел застина и се втренчи невярващо в тройката каро. Избърса с длан устата си. По челото му избиха лъскави капчици пот. Той изгледа с омраза Горман.

Мъжете по столовете взеха да обсъждат случилото се. Хенеси си сипа двоен бърбън.

— Ах ти, негодник с негодник — ревна О'Дел, после сграбчи картите от ръката си — фул, и ги метна по Илай. Няколко го удариха по гърдите, другите полетяха към пода.

Толман стовари длан върху масата.

— Това тук е почтена игра! Дръжте се подобаващо! — разпореди се той. — Печели кулърът до асо. — Шерифът взе връзката нотариални актове на О'Дел и ги сложи върху актовете на Илай Горман. — Победителят получава всичко.

Илай се изправи и прибра в чантата парите — общо деветнайсет хиляди и осемстотин долара.

На О'Дел му бяха останали всичко на всичко двеста долара, колкото да се включи в играта и вероятно да загуби още на първото раздаване. Тресеше се от гняв. Хората, дошли да погледат, се бяха стълпили около Горман: потупваха го до гърба, честитяха му, благодаряха му, че е спасил долината.

О'Дел тръгна към вратата и подвикна през рамо:

— Ей, Горман!

Илай го погледна иззад приятелите, насъбрали се около него.

— Искам само да ти кажа, че днес следобед продадох за един долар долината на Арни Райкър. Още тази вечер се махам от тук. Но до деня, когато умреш, на врата ще ти виси Райкър.

Празненството беше приключило, Бен и Броуди бяха отишли да си легнат. Илай реши да изпуши последна пура и обеща на Мади да се върне до няколко минути. Излезе през задния вход, отрязва върха на пурата и я запали. Чу откъм конюшната гласа на Броуди и се запъти към пасището.

— Голямо зрелище, ще знаеш! — сподели Броуди с белия жребец.

— Имаш ли да ми казваш нещо, Томас? — попита той. Момчето не отвърна, затова старецът продължи:

— Ясен си ми като ръка карти. Виждам всичко по лицето ти.

— Виждате какво?

— Възхищение към мен, каквото досега не съм забелязвал.

— Как да не ви се възхищавам! Нали спечелихте!

— И не само това.

Броуди не можеше да лъже Илай Горман. Бръкна в джобовете си, помисли и рече:

— Ние такова... ние, господин Илай, бяхме там. Скрихме се с Бен на тавана.

— Моля? — свъси се като буреносен облак Илай.

— Нима мислите, че ще пропуенем такова нещо, господине? Носехме и театралния бинокъл. Видях всичките ви ръце.

Мъжът продължи да се въси, после обаче се усмихна и кимна.

— Би трябвало да се досетя — отсъди накрая той. — Наистина страхотно зрелище, не беше за изпускане, а?

— Но искам да ви питам нещо — каза Броуди.

— Какво?

— За последната ръка. Защо зложихте само сто долара?

— Видя ли го О'Дел? Не става за покерджия. Изобщо не си броеше парите, само ги трупаше. А аз, Томас, съм човек на точните сметки. След всяко раздаване знаех кой с какво разполага. В пода имаше шест хиляди и четиристотин долара. Знаех, че О'Дел вече държи фул, почти не погледна последната си карта. А аз имах кулор. О'Дел разполагаше с шест хиляди и деветстотин долара, аз — с шест

хиляди и седемстотин. Заложих сто долара и така ограничих пода до шест хиляди и шестстотин, точно с колкото разполагах, така че бе невъзможно О'Дел да направи по-висока миза и да ме извади от играта. След като спечелих раздаването, му оставах числом и словом двеста долара, колкото за още едно раздаване, така победих. Ако бях заложил на двоен реланс той можеше да вдигне на четиристотин долара — на мен ми бяха останали само двеста долара, аз нямаше да мога да отговоря и щеше да спечели О'Дел.

— Видях ви, че четири пъти губите, въпреки че държахте печеливша ръка.

— Не четири, а пет пъти. При последното раздаване О'Дел реши, че имам нисък кулор и че се опитвам да блъфирам с малка миза, затова обяви пас. Бях сигурен, че няма да тръгне да увеличава мизата и да ме принуди да залагам, с което да ме извади от играта.

Броуди поклати глава.

— Чак с последната карта ръката стана печеливша. — Точно така. Ако не бях изтеглил тройката каро, щях да бъда принуден и аз като О'Дел да пасувам. Той щеше да спечели ръката, но аз пак щях да разполагам с шест хиляди и седемстотин долара.

Илай угаси пурата и се отпрати към къщата, но после спря и пак се обърна.

— Тази вечер научи ли нещо, Томас?

— О, да, драги ми господине. Две неща.

— Какви?

— Изкуството да блъфираш — отвърна момчето. — И колко е важно да ти върви.

Най-трудно му беше да напише писмата. Вече си бе събрал багажа и го беше подредил в двете пътни чанти, пхнати под леглото. Бе скътал цялото си състояние — четиристотин долара предимно в банкноти — в кутия от пури, прихваната с връвчица и сложена най-отдолу в една от чантите. В джоба на единствения си шевиотен костюм, вече лъснат на лактите, бе прибрал двайсет златни монети от по десет долара. В джоба на палтото пък бе сложил часовника, който Илай му беше подарил на един от еврейските празници — Освещение.

Седна на крайчеца на леглото и отново прочете писмата които бе написал на господин и госпожа Горман и на Бен. Цели два дни беше

обмислял думите, бе писал и преписвал писмата. Накрая писмото до Горманови се получи кратичко — благодареше му за всичко, което са направили за него. Обясняваше им, че е настъпил мигът да напусне дома, който са му осигурили, и да се лиши от грижите и обичта им. Да намери своето място под небето. Надяваше се те да го разберат.

„За мен вие бяхте родителите, които изгубих — пишеше накрая Броуди. — Признателен съм ви, че ми предложихте да ме изучите в колеж, но според мен всички сме наясно, че не съм от най-ученолюбивите. Време е да намеря мястото си под слънцето. Ще ми бъде много мъчно за вас двамата, за Бен и за този дом. Обичам ви от все сърце.

Томас Броуди Кълан“

Писмото до Бен не бе така прочувствено.

„Ти си братът, когото никога не съм имал, и най-добрият приятел, когото ще имам през живота си — пишеше му той. — Вие с Изабел вече сте наясно с бъдещето си. Колкото до мен, в този миг аз нямам бъдеще. Нямам какво повече да правя тук, в Еврика. Ще оставя Циклон в шерифството. Сигурен съм, Бък ще го върне у дома. Много те моля, грижи се за него. Той е първото нещо, което съм купувал с парите си и което си е струвало. Напускам това място, Бен, за да тръгна по широкия свят. Знам, ще ме разбереш. Убеден съм, че ако някога имаш нужда от нещо — от каквото и да било, ще намериш начин да ме откриеш и аз ще дойда на мига. Пожелавам ти щастие в живота и ти благодаря за грижите, които през всички тези години полагаше за мен.

Броуди“

Беше му непосилно да напише писмо на Изабел. Захващаше го десетина пъти, после обаче намачкваше листа и го запокитваше на пода. Накрая написа:

„Скъпа Изабел,

След няколко седмици вие с Бен се връщате на Източното — крайбрежие, за да започнете нов живот. Той е мъж тъкмо като за теб. Обича те много и ще превърне живота ти във вълшебство. Време е да напусна това място и също да си потърся късмета. Ще те помня до сетния си дъх.

Броуди“

Слезе с коня по пътеката, завърза го за едно дърво и му даде ябълка, после се извърна към къщата на Хофман.

В ъгловата стая светеше.

Изабел се бе измъкнала и го чакаше.

Броуди реши да поизчака тя да се прибере в къщата и чак тогава дай остави в зимната градина бележката.

Сетне обаче размисли: ами ако майка ѝ намереше писмото?

И още по-лошо — само един страхливец би си тръгнал така. Приблужи сър свито сърце тайното местенце. След тринайсетте години сиромашия, след като загуби майка си и баща си, които бе обожавал, Броуди се бе научил да живее без чувства. От Горманови бе усвоил какво е да обичаш и да маш достойнство, у Бен бе намерил брат, с когото да споделя страховете и радостта си. Докато Изабел...

Изабел беше друго. Тя беше първата му любов. Бе пробудила у него чувства, каквито Броуди не бе познавал никога дотогава. Двамата с радост се бяха разделили с девствеността си, бяха я жертвали един за друг. Изабел му бе разкрила нежност и дух, които му вдъхваха и благоговение, и ужас. „Как да се сбогувам с нея! — запита се той. — Сърцето ми се къса.“

Знаеше какво трябва да направи, знаеше, че трябва да бръкне дълбоко в душата си, да се върне четири години назад, за да открие и да съживи цинизма, безчувствеността, самотата на онова хлапе, което бе израсло в Еврика и което след смъртта на майка си бе треперило

сам-само в леглото в ъгъла на перачницата, докато Бен не го бе намерил, за да го отведе у Горманови, при живот, за какъвто той не бе и мечтал.

Сега бе дошло времето да си плати.

Влезе решително в зимната градина.

Но още преди да е стигнал дъното, Изабел изскочи от мрака и се завтече към него. Беше по нощница и отгоре по извезан с розички копринен халат.

Броуди усети как на гърлото му засяда буца — не можеше да преглъща.

— Татко ми каза за господин Илай. Прекрасно, нали! — възкликна радостно момичето.

Обви ръце около врата му и се притисна до него, косата ѝ допря лицето му. Броуди продължи да стои, безжизнено отпуснал ръце.

Изабел се дръпна, погледна го и видя нещо, което не бе зървала дотогава. В очите му имаше сълзи.

— Броуди...

Първият намек за уплаха. Устните му мърдаха, но думи не се чуваха.

— Броуди! — възкликна Изабел и понавела глава, пак се взря в него.

Той я докосна по бузата и забеляза, че ръката му трепери.

— Нещо лошо ли? — пророни момичето и също се разплака. Долепи два пръста до устните му. — Не ми се слушат лоши неща. Чу ли?

— Изабел... Трябва... Трябва да се махна оттук.

— В какъв смисъл „да се махнеш“? Къде отиваш? Броуди заби очи в земята. Нямаше сили да я погледне в лицето, да види сълзите, които вече се стичаха по страните ѝ. Поклати глава.

— И аз не знам. Но не е честно да оставам тук.

— Не е честно ли?

— Погледни ме, Изабел. Много те моля. Нямам си нищо. Дрехите, които притежавам, се събират в една пътна чанта. Разполагам с четиристотин долара, сложил съм ги в кутия от пури, това е всичко, което имам на този свят...

— Стига! — рече момичето.

— Бен те обича. Той може да ти даде всичко, каквото поискаш.

— Това не ме вълнува — проплака Изабел. — Обичам те, знам, че и ти ме обичаш.

— Оставих бележка на господин Илай и госпожа Маделин, написах писмо и на Бен. Тръгвам си, Изабел. Напускам завинаги долината Сан Пиетро. Така е най-добре за всички. И най-вече за теб.

— За мен не е най-добре — натърти с болка момичето. — Седнал си да се притесняваш за Бен и за Горманови. За мен не ти ли е мъчно?

— Още сме деца — отсече дрезгаво Броуди. — Това нашето е хлапашко увлечение.

— Хлапашко увлечение ли? — Сега вече Изабел плачеше неудържимо. — Толкова ли малко знача за теб?

Заболя го непоносимо. Той се пресегна да я помилва, тя обаче се дръпна, отстъпи назад.

— Зарязваш ме, ето какво правиш.

Гласът ѝ наподобяваше прошепнат стон, вопъл в нощта, мъката ѝ беше толкова голяма, че Броуди не знаеше какво да прави.

— Трябва да тръгвам. Така е най-добре за всички.

— Откъде знаеш какво е най-добре за мен? — простена момичето. — Мислех, че ме обичаш. Мислех, че ще ме закриляш и... — не се доизказа тя, задавена от сълзите.

„Божичко — рече си той, — защо не иска да ме разбере?“

— Сърцето ми се къса — простена момичето. — До гроб ще живея с тази болка. Ти превърна мечтите ми в кошмар.

— Изабел...

— Тръгваш си, добре тогава. Върви, махай се от мен. Известно време Броуди стоя, без да се помръдва, после се отправи по пътеката между цветята към изхода. Така и не събра сили да каже на Изабел, че също е сломен от мъка. Тъкмо да отвори вратата, когато момичето извика от мрака:

— Навремето четох едно стихотворение — каза му, задавена от болка. — Там пишеше: „Първата любов е до гроб.“ И аз повярвах.

Броуди изхвърча от зимната градина, хукна презглава към Циклон, метна се на гърба му и препусна надолу по пътеката — само и само да е далеч от къщата на Хофманови. Заобиколи имението „Приказна гледка“ и се спусна по стръмния склон на Хълма до Еврика.

Градът сякаш беше полудял. В кръчмите нямаше къде игла да падне, по улиците се виждаха мъже, които едвам се държаха на крака и

стреляха във въздуха. Някои от момичетата танцуваха направо на покрития с дъски тротоар. Всички бяха научили новината за Райкър.

Светлината на града се бе плиснала и по плажа, Броуди се наведе и шляпна по хълбока Циклон, който препусна по пясъка.

— Хайде, момчето ми, потичай на воля! — изкрещя Броуди, докато жребецът ту нагазваше в прибоя, ту отново излизаше на пясъка, както обичаше да прави.

Подминаха града и Броуди обърна коня, който тръгна в тръс. Момчето слезе от него и цели два часа му-говори: изплакваше си болката и обясняваше защо му се налага да замине.

„Разбира ме. Виждам по очите му. Знае, че наистина нямам друг избор.“

Каруцата за края на железницата тръгваше в пет призори. Слънцето — алено обещание върху хоризонта, вече изгряваше, когато Броуди отведе Циклон в шерифството и го прихвана за коневръза. Преметна през рамо двете пътни чанти и влезе вътре. Заместник-шерифът дремеше зад писалището.

— Какво търсиш тук по никое време?

— Налага ми се да замина — обясни Броуди. Остави върху писалището плик. — Конят ми е вързан отпред, предай на Бен това писмо. Моля го да върне Циклон у Горманови.

— Дано не го откраднат — рече заместник-шерифът и надзърна през прозореца. — Ще го наглеждам.

— Благодаря.

Когато Броуди се качи на каруцата, тя вече бе пълна с измъчвани от махмурлук железничари. След няколко минути каруцарят замахна с камшика и те се заизкачваха по нанагорнището. Щом излязоха на билото, Броуди се обърна и погледна града, където се беше родил и където през годините след смъртта на майка му неговият живот се бе преобразил завинаги. Притисна го непоносима тъга. Той обърна гръб на Еврика и се опита да я забрави.

„Сбогом и на добър път!“, пожела си, понеже не смяташе да се връща повече тук.

Но съдбата му беше отредила друго.

[1] Пат Гарет (1850–1908), шериф в Ню Мексико, прочул се с това, че е успял да убие смятания за неуловим Вили Хлапето. — Б. пр.

[↑](#)

[\[2\]](#) Вартоломю (Ват) Мастерсън (1853–1921), комарджии, кръчмар, шериф на окръг Форд. — Б. пр. [↑](#)

1918 Г.

През пролетта на 1917 година президентът Удроу Уилсън, идеалист либерал, убеден противник Съединените щати да се включат във войната в Европа, волоневолу бе принуден най-сетне да признае неизбежното: САЩ са на път да бъдат въввлечени в най-кървавия сблъсък във военната история на човечеството. През 1914 година девет европейски държави разпалват така наречената Голяма война, конфликт, какъвто светът не помни. От едната страна са Франция, Италия, Великобритания, Русия и други. От другата — Германия, Отоманската империя, Австро-Унгария.

Не след дълго става ясно, че Първата световна война ще се превърне в кампания на калта, окопите, бодливата тел — а също на картечните, смъртоносно оръжие, за пръв път използвано в голяма война.

Когато Съединените щати влизат в конфликта, войната на окопите вече приближава своя финал...

Над бойното поле като покров се стелеше гъста мъгла, просмукала с миризмата на смърт. Откъм небето екна вой и на дъга се изви осветителен снаряд, който избухна и за миг разкри страховита гледка — окършени от несекващия артилерийски обстрел дървета, огради с намотана около тях ръждясала бодлива тел, дупки от снаряди, пълни със застояла дъждовна вода, трупове, застинали в прискърбното вцепенение на смъртта.

И също плъхове, цели пълчища от плъхове, които притичваха напред — назад по ницията земя и се тъпчеха с разложените тела.

На неколкостотин метра от забуления с мъгла участък германците се трупаха за ново нападение.

Уж беше началото на септември, а Броуди Кълан бе премръзнал от студ. Ботушите и чорапите му бяха подгизнали. Предната нощ бе валяло като из ведро и картечното гнездо, което Броуди бе изкопал, бе пълно с три сантиметра вода. На километри оттук във всички посоки

нямаше и педя суха земя. Покрай това Броуди се сети за Еврика. Накъдето и да се обърнеше, виждаше кал.

От Швейцария чак до Ламанша французите бяха запречили границата си с Германия с четири редици окопи и още толкова реда бодлива тел. Сега, четири години по-късно, мрачната гледка пред Броуди даваше ясна представа в какво се е превърнал Западният фронт.

Броуди умираше за цигара. Най-неочаквано в мъртвешката тишина се сети за една песен:

*Кейти, Кейти-и-и,
момиче любимо, сърце давам за теб...*

Беше първият им ден на предната линия. Крачеха по път до парк в покрайнините на някакъв френски град, казваше се Шато Тиери — бяха се отправили на север, към резервата „Бело“. Един от взводовете запя, сякаш са на военен парад.

*Кейти, Кейти-и-и,
момиче любимо, сърце давам за теб...
Щом изгрее луната,
ще те чакам примрял.*

Още пееха, когато германците изстреляха първия откос. Картечници. Войниците изпопадаха, подкосени като кукли с клъцнати конци.

Само преди някаква си половин година.
Денят на бойното кръщение.

Радиостанцията зад него изжува приглушено. Радистът, голобrado момче, затули слушалката с длан. После я подаде на Кълан. Деветнайсетгодишното хлапе бе само от половин месец на фронта и трепереше като листо.

— Кълан — прошепна то.

— Броуди, обажда се Джак Гровър. Майорът те вика. На радиостанцията на девети километър съм.

— Стой там — отвърна Броуди. — Ще дойда при теб. Току виж си заседнал с триколката в тая проклета кал.

— Признателен съм ти — засмя се Гровър и изключи радиостанцията.

— Успокой се, момчето ми — подхвана Броуди с ведър, гърлен като на звяр глас, докато връщаше слушалката на радиста. — Следващите три-четири часа няма да се случи нищо. Мисли за друго. Мисли си за гаджето, за Коледа, за нещо там. Страхът е по-ужасен от онова, което ни предстои.

Грабна пушката, изпълзя от картечното гнездо и приведен, се отправи на изток.

Гровър го чакаше на мотоциклета.

— Божичко, изглеждаш ужасно! — възкликна той, докато Броуди се качваше в коша.

Временният команден пункт се намиреше в бункер на около километър и половина от ничията земя. Беше застлан с дъски, за стени служеха пълни с пясък чували. В първото помещение беше сержантът, едър като канара ветеран на име Пол Марч. Между преобърнатите сандъци с боеприпаси бяха наслагани дъски. Радистът Колдоун се беше надвесил над станцията, на която в ъгъла спеше един от куриерите.

— Сержант Кълан е тук, майоре.

— Радвам се да те видя, Броуди — рече му той. Майорът беше едър, широкоплещест мъж, косата му бе подстригана съвсем късо, тъмносините му очи бяха помръкнали. Беше една година по-млад от Кълан, но от войната изглеждаше с десетина години по-възрастен. Кълан бе служил при него две години, още от времето, когато сформираха в Южна Каролина батальона. Мерил беше състрадателен.

— Божичко, заприличал си на живи мощи! — каза той на Кълан.

— Така разправят — отвърна другият мъж и то погледна с измъчени очи, блеснали върху оцапаното с кал лице.

Майор Мерил го огледа от глава до пети.

— Сержант Марч! — извика той. — Как мислите, дали някъде тук ще намерим чифт сухи ботуши четирийсет и трети номер, сухи

чорапи и партенки?

— Веднага ще проверя, майоре.

Кълан извади нахвърляна надве-натри карта и я разгърна върху писалището на Мерил, той обаче посочи другата завеса в помещението.

— Ей там има нещо като мивка и чиста вода. Иди се поизмий, после ще поговорим. Можеш и да се обръснеш, там са ми бръснарят и ремъкът за точене. А аз през това време ще кажа да донесат кафе.

Марч се върна с нови чорапи и ботуши, които Кълан obu. Когато се върна в импровизирания кабинет на Мерил, на масата вече имаше две тенекени канчета с кафе. Майорът извади от задния си джоб манерка и капна в канчетата малко бренди, докато Кълан си свиваше втора цигара.

— Според разузнаването германците пак се престрояват и се готвят за поредното нападение — обясни Мерил.

— Каква изненада! — възкликна Кълан. — Кога?

— Призори.

Кълан го погледа, погледа, пък попита:

— Времето какво ще бъде?

— По изгрев слънце се очаква да излезе лек вятър. Ще разсее мъглата, ще бъде ясно и слънчево.

— Най-после.

Ще се наложи, Броуди, да...

— Да спря предната им линия, докато ти придвижваш ротата — довърши Кълан изречението.

Мерил прихна. Не се беше смял от доста време.

— А вие къде ще бъдете? — попита той.

— На петдесетина метра зад вас. Ротата ще се придвижи на петдесетина метра от позициите ви още преди швабите да са започнали да ни обстрелват. Бас ловя — ще решат, че сме се спотаили в окопите между нашите и техните позиции и ще започнат да ги обстрелват. Твоите артилеристи са нашата предна линия. Веднага щом се свържеш, нападаме.

— С колко време разполагам?

— С десет минути. Ще успееш ли да ги задържиш десет минути?

„На място, където една минута се равнява на час!“ Той сви рамене.

— Щом трябва, ще ги задържа. — Обърна нахвърляната набързо карта към Мерил. — Разполагам с десет картечни гнезда, разположени по периметъра, с тях имаме кръстосан огън. За предната линия отговаря Макс Брейди. Заръчал съм на сапъорите да сложат мини само в окопите. Пратил съм двамата си най-добри стрелци на пътя, а Ръски Слухаря ще дебне в окоп на петдесетина метра пред нас. Минирали сме всички окопи, майоре. Предупреди момчетата да внимават и да ги заобикалят.

— Класическа засада — усмихна се майорът. — Това се казва работа...

— Дано само мъглата се вдигне — ако виждаме швабите, ще успеем и да ги задържим.

— Значи разполагаш на предната линия с четиринайсет души.

— С мен всъщност са осемнайсет. Имам и двама радисти и двама санитаря.

— Малко сте.

— При мен са седемнайсетте най-добри бойци в ротата. Останалите са при теб.

Мерил се наведе и се взря в картата.

— Щом двамата ми стрелци и Ръски Слухаря се уверят, че пвабите са тръгнали, ще изстрелят сигнални ракети. След това ти пусни някой и друг осветителен снаряд — при повечко късмет ще ги виждаме като на длан.

— Тогава вече те ще нападнат. — Кълан кимна.

— И ще изтеглят артилерията надолу по пътя. Тръгнат ли [???]

— Божичко, заприличал си на живи мощи! — каза той на Кълан.

— Така разправят — отвърна другият мъж и го погледна с измъчени очи, блеснали върху оцапаното с кал лице.

Майор Мерил го огледа от глава до пети.

— Сержант Марч! — извика той. — Как мислите, дали някъде тук ще намерим чифт сухи ботуши четирийсет и трети номер, сухи чорапи и партенки?

— Веднага ще проверя, майоре.

Кълан извади нахвърляна надве-натри карта и я разгърна върху писалището на Мерил, той обаче посочи другата завеса в помещението.

— Ей там има нещо като мивка и чиста вода. Иди се поизмий, после ще поговорим. Можеш и да се обръснеш, там са ми бръснарят и ремъкът за точене. А аз през това време ще кажа да донесат кафе.

Марч се върна с нови чорапи и ботуши, които Кълан обу. Когато се върна в импровизирания кабинет на Мерил, на масата вече имаше две тенекиени канчета с кафе. Майорът извади от задния си джоб манерка и капна в канчетата малко бренди, докато Кълан си свиваше втора цигара.

— Според разузнаването германците пак се престрояват и се готвят за поредното нападение — обясни Мерил.

— Каква изненада! — възкликна Кълан. — Кога?

— Призори.

Кълан го погледа, погледа, пък попита:

— Времето какво ще бъде?

— По изгрев слънце се очаква да излезе лек вятър. Ще разсее мъглата, ще бъде ясно и слънчево.

— Най — после.

Ще се наложи, Вроуди, да...

— Да спря предната им линия, докато ти придвижваш ротата — довърши Кълан изречението.

Мерил прихна. Не се беше смял от доста време.

— А вие къде ще бъдете? — попита той.

— На петдесетина метра зад вас. Ротата ще се придвижи на петдесетина метра от позициите ви още преди швабите да са започнали да ни обстрелват. Бас ловя — ще решат, че сме се спотаили в окопите между нашите и техните позиции, и ще започнат да ги обстрелват. Твоите артилеристи са нашата предна линия. Веднага щом се свържеш, нападаме.

— С колко време разполагам?

— С десет минути. Ще успееш ли да ги задържиш десет минути?

„На място, където една минута се равнява на час!“ Той сви рамене.

— Щом трябва, ще ги задържа. — Обърна нахвърляната набързо карта към Мерил. — Разполагам с десет картечни гнезда, разположени по периметъра, с тях имаме кръстосан огън. За предната линия отговаря Макс Брейди. Заръчал съм на сапъорите да сложат мини само в окопите. Пратил съм двамата си най-добри стрелци на пътя, а Ръски

Слухаря ще дебне в окоп на петдесетина метра пред нас. Минирали сме всички окопи, майоре. Предупреди момчетата да внимават и да ги заобикалят.

— Класическа засада — усмихна се майорът. — Това се казва работа...

— Дано само мъглата се вдигне — ако виждаме швабите, ще успеем и да ги задържим.

— Значи разполагаш на предната линия с четиринайсет души.

— С мен всъщност са осемнайсет. Имаме и двама радисти, и двама санитарии.

— Малко сте.

— При мен са седемнайсетте най-добри бойци в ротата. Останалите са при теб.

Мерил се наведе и се взря в картата.

— Щом двамата ми стрелци и Ръски Слухаря се уверят, че швабите са тръгнали, ще изстрелят сигнални ракети. След това ти пусни някой и друг осветителен снаряд — при повечко късмет ще ги виждаме като на длан.

— Тогава вече те ще нападнат. Кълан кимна.

— И ще изтеглят артилерията надолу по пътя. Тръгнат ли напред с танк, ще го обезвредим с гранати. Ако пък пуснат първо конете със зарядните сандъци, ще застреляме конете и ще обезвредим артилерията.

— Дързък план — отбеляза Мерил. — Но ако проработи, ще ги изтикаме към реката. Тогава вече ще се видят принудени да се предадат.

— Зависим от мъглата.

Майор Мерил бръкна в джоба на куртката си, извади лейтенантски нашивки, сложи ги върху масата и ги приплъзна към Кълан.

— Знаех си, Броуди, че вече си готов за това — рече той. — Ти си най-добрият ми боец. Повишавам те в офицерски чин. Снощи полковник Вауърс даде одобрението си. В ротата не ми останаха офицери.

Кълан гледа дълго нашивките.

Допиха кафето си в мълчание. Чуха как някъде на запад изсвистя снаряд и след миг се взриви. Тенекиените канчета иззвънтяха, от

тавана на бункера се посипа пръст.

— Не са ти останали офицери в ротата, защото швабите убиват първо тях. Ще изпълня каквото ми възложиш, но ако не държиш да ме повишаваш, предпочитам да не съм офицер.

— Ти, Броуди, ще оцелееш, сигурен съм. Съзнаваш ли какъв ще бъде животът ти като офицер от морската пехота, когато всичко това приключи?

— Може и да не прескоча трапа и ако дотогава не съм се превърнал в храна за плъховете, щом всичко приключи, мисля пак да се върна към цивилния живот.

— И ще сложиш кръст на петнайсет години от живота си?

— Вече стават шестнайсет. Навремето излъгах за годините си. Струва ми се, че е дошло време да се върна в оная дупка, откъдето съм тръгнал.

— Къде се намира?

— В Калифорния. Градче на име Еврика, на брега на Тихия океан. Там се научих да мразя калта.

— Защо ще се връщаш тогава? — изненада се Мерил.

— Защото там живее най-добрият ми приятел — усмихна се Броуди. — Имам кръщелник, когото изобщо не съм виждал.

— И с какво ще се занимаваш? — любопитства майорът.

— Еврика си има шериф, човек от старото време. Беше ми нещо като наставник. Научи ме да яздя и да стрелям, да правя всичко със замах.

— И смяташ да заемеш мястото му?

— Никой никога няма да заеме мястото на Бък Толман. — Всеки момент ще съмне. Време е да се връщам. Благодаря за сухите ботуши и за кафето.

Мерил се изправи, протегна ръка и се сбогува с него — за всеки случай.

— Не забравяй, почне ли се, разполагаш с десет минути. С нито секунда повече.

Ръсти Данциг се бе спотаил зад опърпания чувал с пясък в плиткия окоп на около петдесет метра от предната линия. Беше затворил очи и бе подвил крака, а до него лежеше пушката му. Човек

би си помислил, че е мъртъв или че спи, всъщност обаче той се ослушваше.

За да не се намокри, бе долепил ухо до парче брезент и вече трети час се ослушваше в мрака. Но не за познати звуци. Не за тупуркането на плъховете, не и за съсъка на снаряд, не и за стърженето на бодливата тел, разлюляна от вятъра. Данциг се ослушваше за необичайни звуци. За жвакането на ботуши в калта, за метална манерка, почукваща по колан с боеприпаси, или за сподавена кашлица. За звуците на живота в полето на смъртта.

Данциг беше яко момче от Южен Бостън, което не умееше да се подчинява на заповеди. Уж кимаше, уж казваше „Тъй вярно“, а после правеше каквото си е наумил. Беше нисък и набит, с черна коса и огромни уши. Кълнеше се, че чувал и от сто метра как кашля муха. Беше на петдесетина метра пред стрелковото гнездо на Кълан, в окоп, миниран и от двете му страни. Втората по опасност позиция в старателно обмислената засада.

Най-опасната беше запазена за Ред Канарата, чийто баща беше индианец от племето на апачите, а майка му — учителка от Минесота. Едрият червенокож беше първи снайперист. Веднъж бе споделил с Кълан, че се е записал в морската пехота колкото да се измъкне от резервата, където баща му бил вечно пиян, а майка му учела децата. „От цялата тая работа най-много са спечелили пехотинците — беше си помислил тогава Кълан. — Този човек няма равен в следенето и притежава нюх на планински лъв.“ Задачата му беше да чуе звуците на настъплението и тутакси да се прицели в коня, теглещ първия заряден сандък. Да всее суматоха, да забави настъплението, а после, щом стане напечено, да си плюе на петите. Навремето Кълан бе попитал Ред защо предпочита тъкмо тази задача, при положение че тя е най-опасна. Ред беше отвърнал; „Именно защото е най-опасната.“

Третото по риск място беше запазено за Лени Холц от Бенд, щата Орегон. Роден да стреля. И той като Кълан бе излъгал за възрастта си и още ненавършил петнайсет години, се беше записал в морската пехота. Подобно на Данциг беше сапъор: първо слагаше мини в трите окопа, делеящи пехотинците от германците, а после, ако не хвъркнеше във въздуха, служеше за прикритие на Ред. Ако някой случайно се измъкнеше невредим от мерника на индианеца, веднага се натъкваше на Холц. Окоето му беше не по-малко безпогрешно от слуха на Данциг.

Тримата най-добри бойци, с които Кълан разполагаше, се намираха на най-уязвимите позиции. Макс Брейди ръководеше десетимата картечари, наредени в дъга с обсег петдесет метра, които трябваше да принудят оцелелите германци да наскочат в минираните траншеи и да всеят паника на предната германска линия, докато Мерил премине в настъпление заедно със своята рота. Репортерите бяха кръстили морските пехотинци Хрътките на ада, понеже, влезеха ли в ръкопашен бой, пицяха като ранени псета. Като добавим калта, мъглата и телените заграждения, както и червеното предизгревно сияние, се получаваше ужасяващ, кървав танц на смъртта.

Макс Брейди дава заповед за масиран картечен огън. Един от куршумите на германските снайперисти отнася гърбицата на носа на Брейди и едното му око. Той пъха в очната ябълка кърпа и продължава да стреля.

Алена зора. Мъглата се розовее от предизгревните лъчи на слънцето. Данциг чува пръв коня, който пръхти на около сто и петдесет метра. Почти по същото време го надушва и Ред. Но още преди някой от двамата да е изстрелял сигнална ракета, германците започват масиран гаубичен обстрел. Данциг е хванат като в капан наскоро смъртоносната градушка, сипеца се от небето.

— Ръсти, махай се веднага оттам! Бягай, ти казвам. Идвай насам! — дере се Кълан.

А дъждът от снарядите продължава да се сипе навред около него. На няколко крачки от Ръсти избухва бомба. Той се свлича на колене и се хваща за гърлото. Между пръстите му руква кръв.

Кълан изстрелва червена сигнална ракета, с която дава знак на Мерил да премине в настъпление, сетне изскача от стрелковото гнездо, втурва се към Данциг и го изправя на крака. Натиква го в окопчето точно преди да започне поредният масиран обстрел.

И после — чудо! Излиза вятър.

Мъглата се кълби и се разнася.

Ред съзира в утринния сумрак първите коне. Четири са и теглят тежко оръдие. Индианецът се прицелва и стреля. Пушката го рита силно по рамото, после първият кон се свлича на земята. След миг Лени Холц поваля втория кон. Другите два изпадат в паника, дърпат се

с ужасени очи и разширени ноздри. Ред отново натиска спусъка и войникът върху сандъците залита напред и пада върху обезумелите коне. Конете от втория впряг също обезумяват. Командирът, явно офицер, крещи на войника да озапти животните. Ред изчаква, взима на мушка профила на офицера, цели се малко пред ухото, но Лени го е изпреварил.

— Идвай, Ред, вече не стрелят! — крещи колкото му глас държи Лени. — Да се измъкваме оттук!

Ала Ред е забелязал, че зад втория впряг пъпли танк с оръдие, което се върти.

Ред чува как някъде отзад хората на Мерил крещат.

— Ти върви — отвърща той на Лени. — Смятам да се позанимая с един танк.

— Ти не си добре.

— Това си е ясно като бял ден!

Ред се втурва нагоре по долчинката към германците.

— Ох, да те вземат мътните дано! — ръмжи Лени и се затичва след него.

Хрътките на Мерил с викове джапат през калта към напредващите германци.

Ред тича през долчинката право към танка.

Хрътките на ада продължават устремно напред през калта и битката става още по-нереална.

От разсейващата се мъгла досущ полудял призрак внезапно изниква бял кон с обезумели очи, който се спуска към атакуващите, поваля мъжете и ги тъпче с уплашено цвилене.

— Застреляйте коня! — крещи Кълан, докато полудялото животно се носи към напредващите пехотинци.

Кълан се втурва, чува дивия съсък на гаубичен снаряд, усеща как нещо топло го удря по гърба, как го облива кал, прорязва го остра болка в десния крак. Свлича се в окопчето с натрошен от шрапнела крак.

Струва му се, че чува как някой някъде крещи:

— Санитар! Санитар!

Ред Канарата се притиска в стръмния склон на долчинката. Сред германската артилерия е настанала суматоха, за да разчистят място за

танка, и понеже са под обстрел, на никого не му е до едрия индианец, който пропълзва при танка. Чува как от другата страна на пътя хората на Мерил нападат към окопите.

Картечарят в танка забелязва Ред, докато той отстъпва назад, за да метне гранатата. Изстрелва един откос.

Ред се свежда, а куршумите започват да барабанят по края на падината. Притиска се до склона, промъква се на три-четири метра по-надолу, изскача и стреля. Куршумът рикошира в дулото на оръдието и улучва картечаря в челото.

Ред мята две гранати отпред под скърцащите вериги на танка. И двете избухват. Танкът се прехвърля от другата страна на дерето и се блъсва в склона.

Лени използва от канавката и се завтича към редицата напредващи морски пехотинци. Германците са обкръжени при окопите и падат покосени и от американските стрелци, и от мините в траншеите, където са влезли с надеждата да се прикрият. Лени се подхлъзва в калта, залита и се мъчи трескаво да се задържи, за да не падне в смъртоносния трап, ала калта е по-силна. След миг чува как мината щраква смъртоносно. Мята се встрани и се претъркулва точно когато се чува взрив. Вълната го запокитва в единия край на окопа и отгоре се посипват шрапнели, които отнасят лявата му ръка от лакътя надолу.

— Ей! — крещи Лени. — Някой да ми подаде ръка! Протяга здравата си длан, един от устремените напред войници се просва на земята, пресяга се надолу и го издърпва от смъртоносната дупка. Точно тогава Холц си дава сметка, че едната му ръка е отнесена, и изпада в безсъзнание.

Докато води хората си към обкръжените германци, Мерил притичва покрай стрелковото гнездо на Кълан и прикляка до него.

— Хванахме ги като мишки в капан — отбелязва той и чак тогава забелязва крака на Кълан. — Майко мила! — извиква.

— Не позволявай да ми отрежат крака, майоре, чу ли? — проронва Кълан толкова тихо, че Мерил едвам го разбира.

Майорът оглежда устремените напред пехотинци и мърва червен кръст.

— Ей, ти, санитарят, ела насам! — заповядва той. Кълан се вкопчва в куртката му.

— Осигурих ти ги тия десет минути, майоре — казва вече по-силно. — Но не позволявай... дами... отрежат... крака.

Разтреперва се. Шокът вече ей казва думата. Санитарят се снишава до тях и прихваща с турникет бедрото на Кълан.

— Обещай ми, да го вземат мътните! — крещи Кълан, за да надвика врявата на битката.

Мерил сграбчва за ръката един от редниците.

— Слушай ме добре — вика колкото му глас държи, та войникът да го чуе през писъците на Хрътките на ада и тътена на оръдията. — Оставаш при сержанта, ясно ли е? Не мърдаш от него и когато го откарат в полевата болница. Стоиш и докато го оперират и казваш на доктора, че а е отрязал крака на Кълан, а съм му откъснал главата!

— Слушам, майор Мерил.

— Благодаря — прошепва Кълан. — Успех!

1920 Г.

Проливният зимен дъжд спря бързо и отстъпи място на нетоплещото ярко слънце — от лъчите му растенията в зимната градина, която Маделин бе обичала толкова много, вече бяха напъпили. Илай се намести в инвалидната количка и се взря в цветовете през огромния прозорец на библиотеката. Мислите му го понесоха назад във времето и той си спомни първия път, когато зърна Мади. Сан Франциско. Беше облечена в розова рокля, носеше шапка с огромна периферия и се открояваше на зеления фон на папратите в ресторант „Гардън Теръс“. Беше на трийсет и две години, но изглеждаше най-много на двацет. Усмихна се на Илай и той бе заплепен за цял живот.

Паметта му се прехвърли на друг образ. Момче в дрипи с нагла крива усмивка — първия път, когато Илай го видя, хлапето вървеше напето до Бен. Старецът видя същия този образ, отразен в стъклото, сега обаче момчето бе пораснало, беше станало по-високо и се бе превърнало в мъж в униформа. Илай се отърси от унеса и си даде сметка, че всъщност гледа отражение.

— Здравейте, господин Илай — каза гласът зад него.

Старецът обърна инвалидната количка и видя пред себе си Броуди Кълан в синята униформа на морската пехота, окичена с лъскави медали: „Алено сърце“, „Сребърна звезда“ и Френски кръст за бойни заслуги — очите му блестяха, а усмивката му бе все така предизвикателна. Беше се превърнал в красив мъж, макар че от годините и от всичко преживяно лице го му вече беше набраздено от бръчки. Той се подпираше на бастун.

— Томас! — възкликна с обич Илай и му протегна ръка.

Броуди веднага я стисна. Косата на стареца — по-скоро онова, което бе останало от нея, бе побеляла, тялото му изглеждаше сломено, краката му приличаха на тънички съчки, затова пък лицето му бе все така гладко, сякаш беше неподвластно на възрастта. Младежът се наведе и прегърна Илай.

— Знаех си аз, че ще се върнеш — възкликна старецът, после също го прегърна и го потупа по гърба. — Знаех си, че рано или късно ще си дойдеш.

Броуди се отпусна на един от столовете и седна, докато Илай си бършеше очите и носа.

— Е, как е кракът?

— Още месец, и ще хвърля бастуна.

— Погледни се само! Жалко, че Мади я няма — да те види. Споменавахе те всеки Божи ден.

— Моите съболезнования — пророни младежът. — Знам, че ви липсва много. Опитах се да ви пиша от болницата, но не съм много — много по писането.

— Колко лежа?

— Година и половина. Позакърпиха ми крака. Наложих се отново да се уча да ходя.

— Отби ли се в банката, да се видите с Бен?

— Още не. Пътувах във влака заедно с господин Греъм. Спомни си кой съм. Остави ме тук на път за къщи.

— Да де, сега има таксито. Много изискано. Божичко, Бен направо ще припадне от вълнение, щом те види.

— Как е ръката му, все така силно ли мята топката на бейзбол?

— Е, вече не е като едно време. Сега е треньор на отбора в гимназията.

— Значи вече има и гимназия, а?

— Крайно време беше тук да има добро училище. Сега на Хълма живеят двайсет и две семейства. В гимназията учат и деца от Еврика, както и от Милтаун, идват с автобус.

— А Еврика се е сдобила с тротоари и павирани улици. И през ум не ми е минавало, че ще го доживея.

— Е, и Райкър се видя принуден да направи нещичко за града. Вече няма да срещнеш коне и каруци. Само автомобили.

— Циклон жив ли е? — попита Броуди. — Последния път, когато говорих с Бен, той ми спомена, че онова приятелче още ритало.

— Жив е, и още как! Красавец за чудо и приказ, като господаря си.

— Дали ще си спомни кой съм?

— Животните имат удивителна памет. Сигурен съм, че не те е забравил, но сигурно ще му трябва малко време, за да свикне отново с теб.

— Вече е на дваайсет и три години. А кръщелникът ми скоро ще навърши дваайсет. Направо не мога да повярвам.

— Прекрасен младеж. Следването му върви, но се вълнува повече от футбол и жени.

— Бен разправя, че не проявявал интерес към банкерството.

— Тази година ще стане на дваайсет — махна с ръка Илай. — Животът е пред него, сам да решава. Отиде с Изабел в Лос Анджелис. Връщат се утре. Защо не ни предупреди, че си двааш днес?

— Обичам изненадите. Изабел все така ли е красива? Старецът кимна.

— И тя като Мади се разхубавява от ден на ден. След няколко месеца, става на трийсет и седем. Но за нищо на света няма дай ги дадеш.

— Ами Бък?

— Е, не е бърз, както едно време, но иначе е добре. Разправя на всеки срещнат, че бил на шейсет. Мен ако питаш, е ай-малко на седемдесет, но никой не знае със сигурност.

— Затова ли отново съм тук?

— Тук си, защото ни е мъчно за теб. А и Бен има нужда от човек като теб. Преди години говорихме веднъж за това. — Помня.

— Все ме гложеше тая мисъл. Заради мен ли се махна оттук?

— Не бих казал. Време беше да замина, да видя свят.

— Е, това поне го постигна.

— Наистина видях Лондон, Париж, Ню Йорк, Чикаго. Бях дори в Юга.

— Всеки, Томас, има нужда от дом, където да се връща.

— Стаичката над конюшната още ли е свободна?

— Ще ти купя къща. Броуди прихна.

— За какво ми е къща?

— Ще се задомиш. Ще създадеш семейство.

— После ще поговорим за това. Подочух, че след смъртта на майка си и баща си Делайла О'Дел също се е върнала в имението „Приказна гледка“.

Илай кимна.

— Превърна го в частен клуб. Така поне му вика. Скъп бардак. Държи малко казино, отличен ресторант, при нея работят хубави образовани момичета. Идват кинозвезди чак от Лос Анджелис. А също предприемачи от Сан Франциско и още по на изток. Изсипват се с частни железопътни вагони, скъпи автомобили, яхти. Освен че наследи доста пари от баща си, Делайла натрупа със свои сили цяло състояние.

— Разбрах от „Ню Йорк Таймс“ за О’Дел и жена му. Бяха поместили списък на загиналите при потапянето на „Лузитания“. В колонката, не щеш ли, видях имената им. Шеймъс и Катрин О’Дел, Сан Франциско.

— Шеймъс вероятно си е имал и добри страни, които просто не е проявявал пред мен. А Кейт беше святна жена. Обичаше го много, и аз не знам защо.

— Било каквото било, господин Илай.

— Миналото се забравя трудно, особено когато живееш с него всеки Божи ден.

— Това лошо ли е?

— След половин месец влиза в сила сухият режим. Тук нещата съвсем ще загрубеят. Домът за сбирки се води частен клуб, няма да имаме проблеми. Пък и не виждам как ще затворят „Приказна гледка“ — посещават я двама — трима сенатори и поне един губернатор. Добрата новина е, че Райкър може би ще остане на сухо. Още от вечерта, когато О’Дел се махна оттук, се опитвам да изкупя парцелите и все удрям на камък. Градът и досега си е свърталище на престъпници, които се мъкнат тук на цели тумби.

— Райкър няма да пострада ни най-малко от сухия режим. Ако не друго, ще забогатее още повече. Пък и властите ще следят в големите градове, няма да им е до затънтени селища като Еврика.

— Това е лошо — отсъди Илай.

В гласа му — дори след толкова години, пак се долавяше гняв.

Часове наред двамата си говориха за Еврика, какво ще прави Броуди, за Бен, който хранеше още по-светли мечти и от баща си за бъдещето на града. Обсъдиха как ще създадат окръжен съвет, ще сменят прокурора, ще изчистят Еврика.

— Ти ще бъдеш пръв заместник на Бък — поясни Илай. — Щом той се пенсионира, ще станеш шериф на тая дупка. Двайсет години — и нищо не се бе променило и на йота. Илай Горман си имаше план и

Броуди Кълан бе последната плочка от мозайката, която си идваше на мястото.

Накрая старецът се умори от разговора и Броуди заедно с медицинската сестра му помогна да си легне за следобедния сън. После тръгна бавно през задния двор, покрай зимната градина на Мади, мина под дърветата и излезе при конюшната. Белият кон пасеше кротко в дъното на пасището. Зимната му козина беше сплъстена, тук — там гривата беше оплетена, но изглеждаше як, както едно време.

Броуди подсвирна. Жребецът веднага наостри уши и погледна любопитно.

— Ела насам, хубавецо! — рече той нежно. — Имам нещо за теб. Беше донесъл от къщата две ябълки.

Циклон препусна през пасището и се доближи предпазливо — все така наострил уши, душеше въздуха, сумтеше и пръхтеше. Ту пристъпваше напред, ту отново се дръпваше.

— Виж какво имам за теб — рече Броуди и му протегна една от ябълките.

Циклон се доближи още малко. Мъжът стисна ябълката между дланите си и я разполови. Конят го наблюдаваше, като душеше въздуха. Броуди сложи едната половинка върху дланта си и му я подаде. Циклон изпръхтя и заклати нагоре — надолу глава. Дръпна се встрани от ябълката и проточил врат, подуши и нея. Броуди се пресегна през оградата и пак му я подаде.

— Хайде, момчето ми! — продължи да говори тихо и нежно на жребеца. — Хайде, хубавецо, ела и я вземи!

Накрая конят се приближи достатъчно, за да завърне бърни и да захапне половинката ябълка. Задъвка я, направи още една крачка напред и продължи да души.

— Спомни ли си, момчето ми?

Броуди извади от джоба си кесията с тютюна и се зае да свива бавно цигара. Беше му трудно — лявата му ръка бе ранена от шрапнел. Тъкмо приготви и хартията, когато вятърът отвя тютюна.

— Да го вземат мътните! — изруга той и започна всичко отначало.

Накрая цигарата, която с толкова мъки успя да свие, приличаше на тъничка солета, но все пак се запали и Броуди пое дълбоко от дима, като продължаваше да говори нежно на Циклон. Даде му и другата

половинка от ябълката и този път жребецът се приближи току до него и му разреши да го помилва по муцуната.

Броуди отиде в конюшната, намери четка и влезе в ограденото пасище. Конят отстъпи назад и го загледа предпазливо и неуверено. Мъжът разполови и втората ябълка и този път Циклон дойде сам и си я взе. Броуди започна да го реши много внимателно. Конят още бе напрегнат, но мируваше, докато мъжът разчесваше козината по хълбоците, после и гривата, сетне се долепи до него и го потупа по муцуната.

— Искаш ли да потичаме? — попита го нежно. — Но ще се наложи да ти сложа седло. Кракът ми още не е добре, надали ще се справя без седло.

Циклон само изпръхтя. Броуди пак влезе в конюшната и се върна с чул, юзда и седло. Всяко негово движение беше бавно и спокойно. Най-напред той сложи върху гърба на жребеца чула. Циклон подскочи, ала Броуди отново му заговори нежно и надяна и седлото, след което се пресегна под корема му и пристегна стремената. Дотук добре. Пъхна юздечката в устата на жребеца и метна юздата на гърба му, при което Циклон се задърпа. Побягна, но след десетина метра спря, наострил уши. Броуди сложи последната половина от ябълката в дланта си. Конят се върна бавно и този път побутна с муцуна мъжа и чак тогава взе ябълката.

— Дай да опитаме, приятелю — прошепна Броуди, Облегна се на бастуна и пъхна десен крак в стремето. Конят изпръхтя, но не се помръдна. Мъжът праметна внимателно и ранения си крак над седлото и се намести. Циклон пак заотстъпва и понечи да хукне, но Броуди се наведе над врата му.

— Спокойно, момчето ми. Пак сме заедно. Продължи да говори на коня и го поведе из пасището — направиха няколко кръгчета, после го подкара в лек тръс и го насочи към портичката.

— Браво, момчето ми, хайде сега да се поразходим.

Заобиколиха конюшната и започнаха да се спускат по пътеката към алеята покрай океана. Слънцето клонеше бавно към хоризонта, отражението му трепкаше по вълните в залива. Пътеката беше тревясала, явно рядко някой слизаше по нея. През дърветата Броуди

видя къщата на Хофманови, а след миг — и зимната градина. Спря и се взря натам през стволите.

Спомените от войната бяха още съвсем пресни, за него обаче нямаше по-мъчителен спомен от този.

Продължи да язди надолу покрай зида около имението „Приказна гледка“, после се насочи към него. Чу откъм къщата музика, оглушителна военна музика, но все пак с различен такт. Спря и се послуша. Имаше нещо познато в мелодията. Броуди свърна към входа на къщата с висока метална порта, в другия край на която имаше будка, пазач обаче не се виждаше. Отстрани на алеята, водеща към огромната къща с бяла колонада, на стотина метра от входа имаше висок жив плет. Океанът зад отвесните урви беше притихнал. Градинар японец подрязваше старателно моравата около портата, усмихна се на Броуди и след като се изправи, му изкозирува.

— Знаеш ли английски? — попита Броуди.

— Разбира се.

— Госпожица Делайла ми е стара приятелка. Ще отскоча до къщата да ѝ кажа едно „здраси“.

— Първо трябва да се обадите — предупреди градинарят и посочи будката.

Броуди мина с коня през портата.

— Искам да я изненадам — рече той.

Градинарят само го изглежда мълком, когато той препусна в лек тръс по покритата с плочник алея към къщата. Върза жребеца за един от стълбовете на оградата. Музиката кънтеше още по-силно. Броуди взе от страничния джоб на седлото бастуна и се отправи към вратата.

Мина сигурно минута, докато вратата се отвори и пред Броуди застана Ноа. Беше облечен в синьо сако и светлокафяви рипсени панталони, носеше лъснати до блясък кожени ботуши чак до коленете. Негърът се вторачи в Броуди и дълго го гледа.

— Какво има, Ноа, не поена ли стария си приятел?

— Гу'син Броуди! — възкликна той с широка усмивка. — Майко мила! И как сте се издокарали!

— И ти изглеждаш доста добре. Може ли да вляза?

— Ама разбира се. Ще кажа на госпожица Делайла, че сте тук. Божичко, направо ще припадне от изненада.

Броуди влезе в просторния, висок цели два етажа вестибюл. В дъното на помещението вита стълба водеше към площадката на втория етаж, откъдето започваха четири коридора. Вестибюлът беше много уютен — с красиви фотьойли, старинни масички, лампи с абажури от цветно стъкло, вази с цветя и два големи дивана. На стъклописа над входната врата бяха изобразени рицар, нападнал с копие то змей, и изплашена до смърт красива девица. На високия сводест таван беше окачен кристален полилей, обгърнал помещението с мека светлина. Във вестибюла имаше и доста врати, все затворени. Зад една от тях Броуди чу смеха на млада жена.

— Божичко, изглеждаш невероятно! — възкликна някъде отгоре дрезгав глас.

На площадката на втория етаж стоеше Делайла, издокарана в тъмнозелена рокля до пода и широкопола шапка, украсена с бели рози. Червената ѝ коса беше сплотена на плитка, праметната през рамото.

Броуди и се усмихна.

— На опера ли отиваш? — попита той. Жената погледна бастуна.

— Можеш ли да се качиш по стълбите?

— Е, накуцвам, но не съм сакат — отвърна той и тръгна към широката стълба.

— След двайсет години не съм ли заслужила поне една целувчица?

Броуди понечи да я целуне по бузата, тя обаче извърна към него лице, притисна се и дълго го целува право по устните.

— Ти се изчерви — засмя се Делайла. — Хубава работа, бива ли един морски пехотинец да се изчервява?

— Не са ме целували така много отдавна.

— Как я караш, Броуди?

— Кракът почти зарасна. Инак съм цял и невредим.

— Слава Богу! — засмя се отново тя.

— Не знаех дали си тук — рече Броуди и посочи грамофона в ъгъла. Игличката стържеше ли, стържеше в края на плочата. — Всъщност ме привлече музиката. На кого е плочата, на Джеймс Рийд Юърп и групата „Хел Файтърс“ ли?

— Знаеш ли ги? — попита тя и вдигна игличката от плочата.

— Даже съм ги гледал на живо. В Париж. Чак ми се дотанцува, а не ме бива да направя и една стъпка.

— В такъв случай наминавай по-често насам. Имам всичките му двайсет и четири плочи. Ще си ги пускаме и аз ще те науча да танцуваш чарлстон.

— Нямам нищо против.

— Видя ли се с Бен?

— Още не. Прекарах няколко часа с Илай.

— Инфарктът за малко да го вкара в гроба.

— Ами ти? Подочух, че си най-богатата жена в Калифорния.

Тя вдигна вежда.

— Само в Калифорния?

Броуди се засмя и седна на канапето.

— Тук ли живееш?

— Нямам друг избор. Трябва да съм сигурна, че клиентите ми — тузарите, са доволни. Какво ще пийнеш?

— Малко бърбън с лед.

— Значи още не си се видял с Бен, с младия Илай и Изабел?

Той поклати глава.

— Ами е Бък?

— И с него не съм се виждал.

— Наминавай насам. Бък идва всяка вечер в шест на кафе и да оплакне очи — да позяпа младите момичета.

— Той как е?

— Е, не е така чевръст, както едно време, но не си поплюва.

— Както се казва, митовете не умират — усмихна се Броуди.

Делайла също се засмя.

— И това им е хубавото. За постоянно ли си си дошъл? — поинтересува се тя.

— Защо не? — отвърна някак тъжно Броуди.

— Това е най-добрата новина, която съм чувала, откакто обявиха сухия режим — отбеляза тя и напълни до половината чашата със силен бърбън от Кентъки, а после пусна две кубчета лед и сипа и на себе си малко уиски. Вдигна чашата. — За греха — възкликна тя. — Без него и двамата с теб сме загубени.

Чукнаха се лекичко.

— Значи не се притесняваш от сухия режим?

— От него, драги, моят бизнес ще стане много по-сладък, а твоята работа — къде — къде по-вълнуваща.

— Още нямам работа.

— Ще имаш, ще имаш, Броуди. Нали за това си се върнал. Заради приятелството и любовта. А това е първият път от доста време, когато употребявам не на шега думата „любов“.

— Илай твърди, че всеки трябва щя има дом, където да се връща, и е прав. Еврика не е кой знае какво, но друго нямам. Нощта, когато ме раниха, получих повишение в чин. След година, докато лежах в болницата, ме повишиха отново — в старши лейтенант, а малко преди да изляза в запас, ме направиха капитан. Никакво бъдеще, чудесна пенсийка.

Делайла седна на аленото канапе, полегна и се подпря на лакът.

— Защо си тръгна оттук, Броуди?

Той сви рамене. — За да видя свят. — Аха.

— Да ти кажа ли истината? Искях да избягам от онова, при което току — що се завърнах.

Броуди отведе Циклон в конюшната и махна внимателно седлото и юздата.

— Утре ще дойда пак — обеща едва чуто. — Ще бъде както в доброто старо време.

В мрака проблесна връхчето на пура.

— Дано — каза някой и на светлото излезе Бен Горман. — Да ти помогна ли, братко? — попита той.

Двамата се завтекоха един към друг, прегърнаха се и се засмяха като малки деца. Закрачиха бързо към гъшата, като говореха един през друг, прекъсваха се и се надпреварваха да си разказват преживелиците.

Хладен септемврийски следобед девет месеца по-късно.

Броуди Кълан спря форда под дърветата зад банката и изключи двигателя. Извади тютюна и се зае да свива цигара. Е, цигарата не беше произведение на изкуството, но пак бе за предпочитане пред лютивите купешки цигари. Броуди тъкмо я запали и чу как задната врата на форда се отваря и се затваря.

— Надявам се да си ти, Кльошавия — рече, без да се обръща, и направи с тютюневия дим търкалце.

— Наистина се притеснявам да се срещаме, преди да сее мръкнало — чу се треперлив глас, долетял от пода при задната

седалка.

— Нали ти ми се обади! Казвай сега какво толкова не търпи отлагане!

Мъжът беше слаб дребосък, който работеше като администратор в хотела на Райкър „Двата орела“, изкарваше по пет долара допълнително на седмица благодарение на това, че си държеше ушите отворени и предаваше на Кълан каквото е чул.

— Задава се буря.

— Не думай! Каква?

— Днес Райкър повика в града четирима главорези. Към четири дойдоха в хотела. Всичките са въоръжени, разбрах го, когато минаха да си вземат ключовете от стаите.

— Откъде съдиш, че са хора на Райкър?

— Той направи резервациите. Заръча да ги регистрирам и да си трая.

— С какво пристигнаха?

— С черен скъп форд.

— Как изглеждат?

— Знаеш как изглеждат такива типове. Гледат те, без да мигат. Тартор им е един на име Макгърк. С голямо мораво петно на лицето.

— Колко ще останат?

— Райкър не спомена, но поръчаха бутилка и когато се приближих до вратата, ги чух да говорят за Бък и госпожица О'Дел.

— И какво казаха?

— Не съм сигурен, капитане. Чух само имената и че щяло да има патаклама.

— За „Приказна гледка“ ли говореха?

— Знам само това. Но още от сутринта Райкър е като на тръни, май е намислил нещо. Понеже хората от Хълма са решили да създадат нещо като комитет и да го разкарат от града. Освен това две от лодките му потънаха.

— Не съм чувал за това. И според теб тия хубостници са въоръжени?

— И още как! Отдолу саката им бяха издути. Личеше си от сто километра, че носят оръжие.

— Сега на работа ли си?

— Смяната ми приключи току-що. И наистина се притеснявам до смърт, дайте да не се срещаме посред бял ден. Броуди извади от джоба си банкнота от пет долара.

— Това ти е нещо като премия. Я се върни и поиграй покер, тъкмо ще ги държиш ония под око. И аз приключих за днес. Ще отскоча да хапна при Уенди, после може би ще се кача при Делайла. Ако надушиш нещо, веднага ми съобщи, чу ли?

— Дадено. Благодаря.

Вратата се отвори и се затвори нечуто.

Закусвалнята беше на четири пресечки от банката. Уенди беше наследила заведението от баща си, който беше прекалявал с пиенето, беше прекалявал и с яденето и преди година се бе свлякъл зад тезгяха, докато пържел яйца с бекон.

Уенди беше двайсетгодишна, грозновата, с пепелява коса. Посрещаше клиентите със задължителна усмивка. Щом Броуди влезе в закусвалнята, тя се надвеси над тезгяха.

— Защо си дошъл, за да ме похитиш и да ме отведеш в Райската градина ли? — попита момичето.

— Дошъл съм да ти опитам специалитета за днес — кюфтетата — ухили се дяволито мъжът. — Ако ми се усладят, нищо чудно и да те похитя.

— Тогава ще се постарая да останеш доволен. Момичето бръкна под тезгяха и връчи на Броуди вестник.

— Нали нямаш нищо против да звънна един телефон? — попита той.

— За теб съм готова на всичко — отвърна Уенди и сложи апарата върху плота.

Броуди поиска от централата да го свържат с шерифството. Обади се Анди Слоун, другият заместник — шериф.

— Обажда се Броуди. Нещо ново?

— Всичко е мирно и кротко. Вкарахме в ареста един тип, набил жена си, моля ти се. Друго няма.

— Бикс там ли е?

Бикс се казваше тъмничарят. Беше загубил единия си крак при битката на Марна, куцукаше и се подпираше на самоделна патерица. Беше душа човек, но правеше ужасно кафе.

— Да.

— Качете се с колата на Хълма и поогледайте, после идете у Делайла. Аз ще хапна и също ще дойда.

— Да не се е случило нещо?

— Не знам. В „Двата орела“ са отседнали четирима въоръжени бабаити, не са от града, пристигнали са с черен форд.

— Ще си отварям очите на четири.

— След час-час и нещо ще се видим в „Приказна гледка“. Броуди затвори, настани се както винаги в ъгловото сепаре и се зачете във вестника, В закусвалнята влязоха неколцина души, които седнаха на тезгяха. Броуди тъкмо си дояждаше пая и допиваше кафето, когато Уенди възкликна:

— Сега я втасахме!

Арни Райкър вървеше с напета походка и размахваше ръце, сякаш е на военен парад, прекосяваше улицата, следван от телохранителя си — русокосия Ларс Шустър, мускулист бивш професионален боксьор, което личеше и от смачкания му нос и щръкнали уши.

— Майко мила, идват насам — простена Уенди. — Никога не се хранят тук.

— Мен ако питаш, надали идват да се хранят. — Кълан вдигна вестника и надзърна през горния му край. — Дръж се с тях, все едно са клиенти като всички останали. Ако почнат да създават неприятности, аз ще се разправам с тях.

Райкър и Шустър влязоха в закусвалнята и седнаха на тезгяха — точно срещу Кълан, който не им обърна внимание, сякаш беше погълнат от спортните страници на вестника.

— Какво обичате? — изчурулика бодро Уенди.

— Твърдят, че си правела страхотно кафе. Страхотно кафе ли правиш, Уенди?

Тя отиде при кафеника, напълни две чаши и ги сложи пред Райкър и Шустър.

— Вие ще кажете — отвърна, все така усмихната. Шустър дори и не погледна чашата. Райкър отпи малко от кафето, завъртя го в устата си и го глътна.

— Ядва се — отбеляза той. — Ще почна да наминавам насам, особено като ме свие шапката. Кафето ми оправя настроението.

— Сега да не би да те е свила?

— И още как. Сигурно си чула, завчера през нощта ми потъна една от лодките. Пак извадихме късмет, че наблизко имало катер на бреговата охрана и са спасили момчетата.

— Наистина голям късмет — съгласи се Уенди. От притеснение вече не я свърташе на едно място.

— Или може би не става дума за късмет — допълни Райкър, след което се завъртя на високия стол при тезгяха и се вторачи в Кълан. — Няма да се учудя, ако първо е довтасала лодка на федералните, които са ми изхвърлили рибата и са ми потопили лодката, а после са повикали ония от бреговата охрана, та да няма удавени.

Кълан не му обърна внимание.

— Случва ми се за втори път. И все в открито море — махна той към океана. — Никога край брега. Не закачат и с пръст мен или хората ми. Не ти ли се вижда малко странно?

Уенди отиде при друг клиент.

— Попитах: „Не ти ли се вижда странно?“ — повтори той. Кълан остави вестника.

— На мен ли говориш?

— Зададох ти въпрос от рода на „ами ако“. Да речем, ами ако тузарите от Хълма са си наумили да ме разкарат, без да предизвикват голямо разследване?

— Нямам и представа за какво ми говориш.

— Нали ти тук браниш реда и закона! Само чакаш Толман да одъртее съвсем и да гушне босилека.

Кълан се подсмихна.

— Не си ли чувал, Райкър, Бък ще живее вечно. И не е ли по-добре да не излизате за риба нощем?

— Я не ме разсмивай.

— Стига си ми подвиквал. Нямам нищо общо с федералните. И не познавам кървав човек от бреговата охрана.

— Ами ако онова приятелче Бъки има високопоставени приятели? Или Горман. Или някой от другите тежкари на Хълма.

— Нямам понятие, Райкър.

— Нещо не ти вярвам.

— Чудо голямо, като не ми вярваш. Но не ти препоръчвам да ме наричаш лъжец.

Русолявият бабаит понечи да стане.

— Спокойно, Ларс, просто си говорим за въпросите от рода на „ами ако“. Нали, Кълан? Например, ами ако държа дял от „Приказна гледка“? Ще стана съдружник на Делайла и вече никой няма да смее и с пръст да ме закачи.

— Никой няма да смее и с пръст да те закачи, ако получиш например сърдечен удар. Или пък: „ами ако“ някой опре дулото в тлъстия ти задник или ти пръсне черепа?

— Ей, ти там, мери си думите — подвикна Шустър и стада от стола.

С крайчеца на окото Броуди мерна черен форд, който излезе иззад хотел „Двата орела“ на една пресечка от закусвалнята, подкара по главната улица и отпраши със скърцащи гуми към Хълма. В автомобила имаше четирима мъже.

— Ама че работа... — възкликна Броуди.

Телефонът иззвъня, вдигна Уевди.

— Теб търсят, Броуди.

Той грабна слушалката.

— Да!

— Аз съм. Но не ми споменавай името — изшушука Кльошавия в другия край на линията. — Току-що излязоха от хотела.

— Благодаря ти, Анди.

Броуди затвори и се отправи към изхода. Русият бабаит забучи в гърдите му дебел като кебапче пръст.

— Господин Райкър още разговаря с теб — изръмжа мутрата.

Броуди го сграбчи за пръста, огъна го едва ли не до китката, чу го как пука. Бабаитът ревна. Броуди му изви ръката, хвана го отзад за перчема и му фрасна лицето в един от високите столове. От двете страни на лицето му потече кръв. Чу се гъргорещ звук, Броуди вдигна главата му и отново я удари в облегалката.

Ококорен, Райкър продължи да седи, сякаш се беше сраснал със стола. Броуди блъсна замаяния бабаит на пода, бръкна под мишницата му и извади от кобура трийсет и две калибров пищов. Обърна се и го насочи към Райкър.

— Не съм въоръжен — писна той и вдигна ръце. Броуди заби дулото на пищова в брадичката му и го свали от стола, сетне го сграбчи за ризата.

— Къде отидоха ония, твоичките? — попита той с властен тон.

— Нямам и представа за какво... — запелтечи Райкър. Ларс изпъшка и се надигна. Кълан го изрита в челюстта и той лак се свлече възнак на пода.

— Ако това лекенце ме докосне още веднъж и с пръст, ще го застрелям на място — изсъска той в лицето на Райкър и го тикна към един от високите столове, който се преобърна. Тарторът на мутрите се разтрепери като листо от страх, а Вроуди отново насочи пищова към него. — Що ли не те очистя, тъкмо градът ще миряса — възкликна Кълан.

После насочи дулото към тавана и изсипа куршумите върху пода. Обърна се и изхвърча през вратата.

Край огромната къща в имение „Приказна гледка“ на вълма се стелеше мъгла. Пълната месечина наподобяваше размит ореол.

Черният шевролет кабриолет спря пред високата ограда от ковано желязо и от автомобила слезе мъж с вид на борец, който отиде при вратичката — от будката от другата страна на портата се показва пазачът.

— Имате ли карта, уважаеми господине? — попита той делово.

Мъжът с вид на борец извади изпод мишницата си трийсет и осем калибров пищов и го насочи право към челото на пазача.

— Това ще мине ли за карта? — изсъска той с гадна усмивчица.

Пазачът се взря изпитателно в оръжието и в лицето зад него, отключи портата и отвори едното крило. Въоръженият влезе, забучи дулото в гърба на мъжа, отведе го при тясната будка и го натика вътре.

— Извинявай, мой човек — изръмжа и фрасна с все сила с пищова пазача по челюстта.

Мъжът простена и се просна на пода. Другият изтръгна жиците на телефона върху стената, излее от будката и се метна отстрани на стъпалото на шевролета.

— Готово! — рече той и автомобилът запъпли през мъглата по дългата алея към къщата.

Въоръженият скочи от стъпалото, подир него от шевролета излязоха още трима. Предвождаше ги Чарли Макгърк, мазен дребосък с вид на лалугер, нахлупил на главата си сиво бомбе. Върху дясната му буза се червенееше родилно петно. Той прибра оръжието под мишница и се четиримата се отправиха към огромната двойна врата, после

натисна звънеца. Отвътре се чу тиха камбанка. След миг им отвори огромен като канара мъж с цвят на шоколад, косата по слепоочията му вече бе започнала да побелява. Ноа зяпна от учудване, когато въоръженият сложи ръка върху гърдите му и го побутна назад.

Влязоха в просторния двуетажен вестибюл. Макгърк погледна витата стълба точно срещу тях, сетне насочи вниманието си към Анди Слоун, който седеше на една от масичките и пиеше кафе. Още щом ги зърна, Слоун скочи от стола и плъзна ръка към дръжката на трийсет и осем калибровия пищов в кобура.

— Без глупости — подвикна Макгърк. — Сядай си на мястото.

Кълан реши да мине по старата просека, която водеше нагоре по зъбера към имение „Приказна гледка“ и по която навремето бяха минавали конете. Сега тя бе разширена, от скалистата пропаст я делеше зид. Броуди пое нагоре по пътя и запъпли по стръмнината отляво.

Някъде по средата на пътя навлезе в мъгла и забави още повече скоростта — фордът се закатери с ръмжене към билото.

През това време в имение „Приказна гледка“ гангстерите стояха зад Макгърк с ръце, пъхнати под саката.

— Дошли сме да си побъбрим с господарката на големия дом. — Той се обърна към Ноа. — Ей, ти, чернилката... иди да я доведеш.

Ноа стисна зъби. Погледна към заместник-шерифа, който кимна. Качи се по стълбите и почука на една от вратите. След миг тя се отвори и отвътре излезе Делайла, прелестна в кремавата официална рокля. Изглежда свъсена четиримата долу и каза нещо на Ноа, който изчезна по един от коридорите, започващи от площадката.

— Кои сте пък вие, да ви вземат мътните! — подвикна жената.

— Като гледам рижавата коса и всичко останало, вие сигурно сте оная, О'Дел, де — подсмихна се Макгърк.

— И какво от това?

— Такова, че господин Райкър иска да си поприказвате в хотела. Пратил ни е да ви заведем при него.

— Виж го ти него, нахалникът му с нахалник. Да не си е счупил крака?

Макгърк прокара език по жълтите си зъби.

— Иска да ви види... Делайла го прекъсна.

— Искал да ме види ли? Предайте му, че знае къде да ме намери, нека дойде сам. Или да опита по телефона, освен ако случайно не е забравил и да говори.

— Господин Райкър иска да дойдете с нас — повтори грубо, но тихо Макгърк. — Иска още сега да си поговорите като приятели.

Изад Делайла се показа и Бък Толман. Снежнoblалата му коса се спускаше по раменете. Той бе облечен в кожен елек, чисто бяла риза и кафяви клош-панталони. Револверът „Пийсмейкър“ беше пхнат в кобура ниско на хълбока му, върху който беше закачена лъскавата шерифска значка. Толман бе отпуснал дясна ръка до оръжието.

— Бре, бре, бре, та това е Бъфало Бил, дошъл ни е на крака — прихна Макгърк. — Никой не те е викал тук, мой човек.

Високият пазител на реда изтика Делайла зад себе си и заслиза по стълбите с очи, блеснали под надвисналите клепачи. Един от въоръжените застана наред помещението. Шерифът тръгна решително и спря на две-три педи от него. Останалите трима гангстери се разделиха. Макгърк застана при вратата, другият — при Анди Слоун. Последният се изтъпани отдясно на Толман, при страничната врата. Така покриха целия вестибюл.

— Той каза — подхвана пак тарторът.

— Млъквай — отсече гърлено и непреклонно шерифът. — Не е зле от време на време да си миеш зъбите, дъхът ти смърди на умряла котка.

Кълан приближаваше билото, когато екна изстрел, после втори и имението „Приказна гледка“ се огласи от тътнеща стрелба.

Разбра, че горе на билото на Хълма го очаква нещо ужасно, но не знаеше, че събитията от следващите няколко минути ще преобразят за кой ли път живота му, ще надхвърлят и най-ужасните му кошмари, дори страха от смъртта и ужаса на битките, вече останали в миналото.

Гръмна поредният изстрел и мислите на Броуди се избистриха. Той натисна до дупка газта и взе с шеметна скорост завоя, извел го на алеята към имение „Приказна гледка“. Ехтяха изстрели. Броуди закова пред входа. През вратата залитна въоръжен ранен мъж и закръволича покрай живия плет. Броуди зърна моравото родилно петно и изскочи като тапа от форда — вратата му служеше за нещо като щит.

— Ей, ти там, Макгърк, хвърли оръжието! — извика колкото му глас държи.

Макгърк, който още лъкатушеше покрай плета, се обърна и стреля, куршумът уцели предното стъкло на автомобила на Броуди и го натроши на парченца, които се разлетяха вътре в купето.

— Предупреждавам само по веднъж — изкрещя Броуди, след което опря ръка върху горния край на вратата, прицели се с бойния пистолет четирийсет и пети калибър и стреля.

Улучи Макгърк точно над лявото око. Тялото му политна във въздуха и се изви на дъга. Той изтърва пицова и се просна върху живия плет, разперил ръце, и повече не помръдна.

Броуди се завтече към входната врата на къщата. Не си направи труда да погледне към Макгърк — знаеше, че е мъртъв. Долепи се до стената, сетне се стрелна светкавично вътре в къщата.

След секунда есна изстрел. После втори. Трети. На кратки промеждутъци. Бум, бум... бум.

Подир миг-два влажната нощ беше раздрана от женски писък, сякаш брадва сече цепеница. Жената продължи да пици.

Томас Броуди Кълан щеше да чува тези писъци до края на дните си.

КНИГА ВТОРА
БАНЪН
1941 Г.

1.

Беше ден като всички останали в Лос Анжелис.

Черна катафалка ролс-ройс със странични прозорци, покрити с нагъната коприна и дантели, превозваща петдесет и две годишна кинозвезда, пука гума и задръства движението по булевард „Сънсет“. Междувременно се струпват сеирджии, съпругата на покойника смъква прозореца на лимузината си и крещи колкото ѝ глас държи:

— Получил инфаркт, моля ви се, докато чукал някаква седемнайсетгодишна пикла.

В Лос Фелис четиригодишно момиченце изчезва сутринта от дома си и надвечер го откриват удавено в басейна в задния двор на съседите.

Двайсет и две годишен безработен мексиканец на име Суарес Байлус убива и ограбва четирийсет и две годишна продавачка в „Плод и зеленчук“ и после ни в клин, ни в ръкав застрелва и кученцето ѝ. Сетне открадва форда и, обаче бензинът му свършва и той си тегли куршума.

В западния край на града четирийсет и една годишен морски пехотинец от запаса, който през 1918 година е загубил в окопите крака си, цял ден се черпи в някаква кръчма и когато накрая си тръгва, се подхлъзва пред предната дясна гума на автобус от градския транспорт. Жената, която стои наблизо, припада и някой ѝ задига дамската чанта.

В Уестуд директорът на киносалон удря жена си, задето му е разсипала вечерята, тя му го връща, като забива отзад в тила му касапски нож с двайсетсантиметрово острие. Мъжът хуква навън и се свлича мъртъв на моравата пред очите на дечурлигата. Полицаяте заварват току-що овдовялата съпруга да седи на масата в кухнята, да си пафка цигарата и да чете списание „Лук“. Дори им предлага бира.

В Ла Сиенега четирийсет и шест годишен барман получава инфаркт и издъхва, както приготвя с шейкъра мартини.

В залата за пресконференции към отдел „Убийства“ в централното полицейско управление криминалният репортер на жълт лосанджелиски вестник се тюхка, че нямало за какво да пише.

— Ден като всички останали в отдел „Убийства“ — отбелязва дежурният сержант на име Коплин и в края на смяната затваря тетрадката с повикванията и драсва в долния край на страницата времето и датата: 19 ч, 26 май 1941 година.

Ние с колегата Скай Агаси се прибирахме в участъка — вече бяхме закъснели, — когато чухме съобщението по радиостанцията. В тих квартал на име Пасифик Медоус някаква жена се била удавила във ваната.

— Дай да поемем този случай — казах аз, — на две минути път сме.

Направих обратен завой и се отправих на запад към Санта Моника.

— Остави го на колегите от следващата смяна, Зийк, — изръмжа Скай. — И бездруго не ни плащат за извънреден труд.

— Ще ни отнеме най-много половин час — отвърнах, грабнах микрофончето и се свързах по радиостанцията с дежурния в участъка.

Според правилника разглеждахме като убийство всяка смърт, която е настъпила при необичайни обстоятелства или на която не е присъствал никой — поне докато съдебният лекар не установи, че не става дума за насилствена смърт. Като детективи от отдел „Убийства“ бе в реда на нещата да поемем случая.

— Умирам от глад.. Зийк — простена Агаси, който тежеше към сто и двайсет килограма.

Момчетата в отдела ни наричаха зад гърба Лаурел и Харди.

— Ти вечно умираш от глад — отвърнах аз.

Бях с половин педя по-висок и с петдесетина килограма по-лек.

Пасифик Медоус^[1] е подвеждащо име. Малкият квартал се бе сгушил в подножието на нисък хълм, отделящ го от Тихия океан. Беше построен на склона на възвишението, възправило се, за да образува един от многото каньони между Лос Анджелис и Долината, така че трудно можеше да се нарече точно ливада. Но с годините наистина се бе превърнал в китен оазис, разположен до огромен бедняшки квартал, още несъвзел се от Голямата депресия.

Къщите в Пасифик Медоус, повечето едноетажни тухлени постройки, макар да не бяха скъпи, изглеждаха така, сякаш току-що са

боядисани. Моравите бяха добре поддържани, улиците бяха чисти. В квартала живееха семейства, които преди години са били заможни, но след Голямата депресия бяха започнали да градят живота си наново, от нулата. Това беше квартал, където хората си държаха ключовете под изтривалките.

Подминахме къща, която познавах. Бях идвал тук преди около пет години, точно след като ме повишиха и ме прехвърлиха в отдел „Убийства“, заради случай, в който един мъж беше сложил край на живота си. Беше включил двигателя на стария си автомобил в гаража и зачакал въглеродният окис да сложи край на несретите му.

Заместник — директор на текстилна филма в Ню Джърси, той беше загубил всичко, цели шест години беше се скитал немил-недраг заедно с жена си и децата от място на място, докато най-неочаквано му провървяло и той ся намерил работа като стоковед. За две години успял да се издигне до заместник — директор, печелел достатъчно, наел къща в Медоус и си купил кола на старо. Когато дошло време да го направят директор, вместо него назначили друг.

Това било последната капка в чашата на униженията — за кой ли път надеждите му не се сбъднали. Помня как жена му и децата гледаха онемели, със сухи очи, докато две от ченгетата изнасяха от гаража носилката със заметнатия с чаршаф труп — мечтите им за нов живот бяха пометени само с едно завъртане на ключа на двигателя. Агаси също познаваше квартала. Навремето и той смятал да си купи къща тук, после обаче намерил по-хубава на авеню „Отдън“ в Холивуд. Като повечето едри хора имаше добродушно, благо лице, но сега се беше свъсил като буреносен облак — така реагираше на моето, както го наричаше, „натегачество“.

— Тук завий наляво — каза той.

Тухлената къща се падаше на три пресечки от кръстовището — беше хубава, на един етаж, с предна веранда и белосана оградка около двора, разполовен от алеята към входната врата. Лявата част на моравата беше подкастрена, наоколо ухаеше на току-що окосено сено. Другата половина си стоеше недокосната. На алеята бе спрял новичък зелен автомобил марка „Десото“ без петънце по него.

По дворовете бяха наизлезли хора, които гледаха към къщата и си говореха шепнешком. Едно от ченгетата разпитваше мъж и жена в съседния двор и си записваше нещо. Колегата му стоеше пред

портичката с ръце на гърба досущ страж край река Стикс. Когато спряхме зад патрулната кола, той дойде да ни посрещне и се представи се като Уорд Кинг, каза, че колегата му се казва Хауел Гарет.

— С какво разполагаме? — поинтересувах се аз. Докато вървахме към входната врата, Кинг ни запозна в основни линии със случая.

— Жената се казва Върна Виленски. Някъде на четирийсет и пет-петдесет години. Живеела е сама, мъжът ѝ загинал преди четири години при пътна злополука. Къщата е нейна, нанесла се е преди около шестнайсет години. Открила я е съседката. Сега Гарет разговаря с нея и с мъжа ѝ.

— Добре се справяте — похвалих го аз. — Ще се наложи и ние да ги поразпитаем, предайте им да стоят тук. Знаете ли откога жената е мъртва?

— Вероятно от снощи, господине. Агаси погледна часовника си. Беше седем и осемнайсет. Той въздъхна примирено.

Още щом влязохме в къщата, ме блъсна гадната възсладка миризма на смърт. Кинг извади от джоба си бурканче ментов крем и ми го подаде.

— Сигурно ще ви трябва — поясни той.

Гребнах с показалец от мехлема в бурканчето и си сложих малко под носа.

— Божичко, как ги мразя тия дивотии! — последва примера му Скай.

— Знам, знам — уверих го тихо.

Работехме заедно вече три години и почти нямаше нещо, което да не знаем един за друг.

В къщата светеше от чистота. Беше обзаведена със скъпа покъщнина. По стените бяха окачени гравюри на стари майстори, в средата на помещението имаше кожено канапе, срещу него — два фотьойла. До едната стена беше сложена огромна етажерка с вид на антика, подът беше застлан с персийски килим. В единия ъгъл имаше голям скрин от абаносово дърво, върху който се мъдреше грамофон марка „Стендал“. Не разбирам много-много от мебели, но с грамофоните съм наясно. Няма по-добър от „Стендал“, етикетът му би стреснал дори Джон Рокфелер.

Два от прозорците бяха откренати, пердетата се бяха издули от лекия вятър.

— Отворих ги да се проветри — обясни Кинг. — Елате насам.

Той включи електрическото фенерче и ни поведе през спалнята с огромно легло с балдахин към банята.

— Честър Уедърспун — възкликнах ни в клин, ни в ръкав.

— Моля? — сепна се Агаси.

— Току-що си спомних името на онзи тип, който преди няколко години се самоуби в същия квартал — казах аз.

— Браво на теб — тросна се Агаси.

— Няма да се оправите без това, сержанте — намеси се Кинг и ми връчи фенерчето. — Бушоните са гръмнали, но не исках да пипам нищо, докато не дойдете.

— Правилно — похвалих го отново. — А Кокалите?

— Ще дойде всеки момент.

Банята беше голяма, някъде три на три. На светлината на фенерчето видяхме голяма старовремска вана с крачка като на грифон, зад нея прозорец със спуснати тъмни щори. От дясно мивка, вградена в шкаф с наслагани по него бурканчета крем, но не от евтините, каквито се продават в „Уълвърт“, сребърен гребен и четка за коса, флаконче парфюм „Шанел 5“, обици на клипсове, тубичка паста за зъби, рисувано на ръка бурканче с фиби. Над мивката имаше аптечка и полица между мивката и шкафчето. Откъм ваната полицата бе откачена от стената и висеше. Отляво беше тоалетната чиния, върху която прилежно бе сгъната хавлия, отстрани — пантофи, и врата, която сигурно води към дрешник, и голямо огледало. До ваната имаше ниска табуретка. На табуретката: свещник, който почти не се виждаше от въсяка, покапал от свещта, чаша с един пръст бистра течност, пакет „Честърфийлдс“, запалка от кожа и хром марка „Ронсън“, пепелник. На пода до табуретката бяха метнати две — три списания за кино.

Тук смрадта бе много по-силна, отколкото в антрето. Скай извади носната си кърпа и си запуши носа.

— Я иди във всекидневната — да видиш какво има в писалището — предложих му аз. — Провери има ли роднини. Трябва да съобщим на някого за случилото се.

— Благодаря — рече Агаси и побърза да се изнесе от банята.

А сега на работа!

Върна Виленски бе висока към метър и шейсет и както личеше, бе възпълна за ръста си — сигурно тежеше към шейсет и седем — седемдесет килограма. Черната ѝ коса бе подстригана на венец. Очите ѝ бяха отворени, лицето ѝ беше подпухнало. Лежеше на ляв хълбок с подвита при лакътя дясна ръка, подпъхната под тялото, а лявата плаваше над водата досущ подгизнал клон. Беше стиснала юмруци. Коленете и бяха присвити, лицето ѝ беше под водата. Радиото бе до лявото ѝ рамо, по което имаше следи като от изгорено, върху дясното слепоочие, току над ухото, се тъмнееше синина.

— Неприятно е, когато умират сами — отбеляза Кинг.

— Всеки умира сам — отвърнах аз. — Свиквай.

В този момент чухме сирената на линейката, която след миг спря на алеята, зад автомобила на покойната. От нея излезе съдебният лекар — Джери Уийтс, когото на майтап наричахме Кокалите. Прекрачи през белосания стобор и се отправи през моравата към верандата. Беше висок към метър и осемдесет, кльощав като върлина, с късо подстригана бяла коса и гарвановочерни вежди, надвиснали над кафявите очи.

— Здравей, Зийк — поздрави ме той и ме почерпи дъвка. — Какво имаме тук?

— Вдовица на име Върна Виленски. Някъде на четирийсет и пет. Умряла е във ваната. До нея във водата е и радиото. Съседката я намерила преди половин час.

Не съобщих нищо повече, не изказах и предположения. Знаех, че Кокалите предпочита сам да си ги прави.

— Дай да видим за какво става въпрос — подкани той. Поведох ги заедно с фотографа към банята и светнах с фенерчето.

— Радиото още е включено в контакта — отбеляза Кокалите. Сетне се обърна към Кинг и рече: — Бушоните сигурно са в кухнята, моето момче. Ако не намериш резервен, сложи монета от един цент. Намира ли ти се?

— Да.

Кинг излезе. Кокалите изключи радиото и метна кабела отстрани на мивката. Подуши въздуха, сетне насочи фенерчето към ваната, прокара бавно лъча по трупа, пресегна се и докосна мъртвата по врата.

— Станало е снощи — обясни той.

След малко лампите светнаха. Съдебният лекар ми върна фенерчето, обиколи банята, като оглеждаше внимателно всеки предмет, и каза на фотографа:

— Снимка от вратата, едър план на полицата, където се е откачила от стената, снимка на цялата вана, две на трупа в цял ръст, снимка в едър план на лицето. А също на табуретката. — Вдигна с показалец и среден пръст чашата и я подуши. — Пиела е джин — отбеляза и върна чашата на мястото и.

— Докато работиш тук, ще отида да поразпитам съседите — рекох му аз и се запътих към къщата отсреща.

Гарет, едро ченге, което винаги говореше много тихо, ме осведоми какво е научил. Според съседите — Лорета и Джими Кларк, Върна Виленски им била най-добрата приятелка.

Предишната вечер се прибрала както обикновено, в пет и половина. Побъбрили си малко, после Виленски решила да си окоси моравата. Щом започнало да се мръква, се прибрала. Сутринта, когато Кларк и мъжът ѝ тръгнали на работа, автомобилът на съседката си бил на алеята, в което нямало нищо необичайно. Но когато се прибрали, колата пак си била там, а половината морава стояла неокосена, затова госпожа Кларк отскочила да провери какво става. Входната врата била отключена, както повечето врати в квартала, но обонянието и я отвело право в банята.

— Добре. Оттук нататък искам да чуя сам за какво става въпрос — и тръгнах към Лорета и Джими.

Лорета Кларк беше слабичка, с момчешка прическа. Сините ѝ очи се бяха зачервили от плач, жената стискаше в ръка дантелена носна кърпичка, сякаш се страхуваше, че тя ще вземе да хвъркне. Джими Кларк беше едър мъж със смъкнати рамене, оредяла коса, увиснало шкембе и очи, изсветлели от възрастта. Говореше главно жена му.

— Откога госпожа Виленски живее тук? — попитах аз, след като изказах съболезнованията си.

— Дойдохме в квартала през двайсет и седма — отвърна Лорета Кларк.

— В деня, когато Линдбърг прелетя над Атлантическия океан — прекъсна я Джими. — Тя ни покани да слушаме заедно радио. Така се запознахме.

— Живееше тук вече от три години — продължи жена му. — Вероятно от дваисет и четвърта.

— Има ли роднини? Деца, родители? Лорета Кларк поклатя глава.

— И двамата нямаха братя и сестри, родителите им бяха починали. Нямаха деца.

— И двамата ли?

— Върна и Франк, мъжът ѝ. Загина преди четири години при пътна злополука. Някакъв камион минал на червено и го прегазил.

— Бил с мотоциклета — допълни Джими.

— Направо не знам какво ще правим без нея. Не стига, че загубихме Франк, ами...

Жената не се доизказа и зариде.

— Дали да не пийнете вода? — предложих аз. Тя се обърна към мъжа си и му рече:

— Ще ми налееш ли малко уиски с газирана вода и лед? — Сетне ме стрелна с поглед. — Нали може? — попита ме, сякаш да пиеш алкохол противоречи на някакво неписано правило на мъртвите.

— Сигурен съм, че Върна няма да има нищо против — отговорих аз, докато Джими излизаше от стаята.

— Не познавах по-щедър човек от нея — продължи Лорета Кларк. — Един-два пъти в седмицата ходехме на кино, все тя купуваше билетите. Имаше страхотен вкус, избираше само най-доброто. Наричаше ме „сестро“, толкова близки си бяхме.

— Къде е живяла, преди да дойде тук?

— В Тексас. Но не говореше за това. Беше свенлива. Не обичаше да се снима. Притесняваше се дори когато и благодаряхме, такава си беше.

— Как са се запознали с мъжа и? — поинтересувах се аз.

— Той държеше автосервиз. Веднъж колата и се повреди и тя я закара да я поправят. Франк я върна с мотоциклета си. Бяхме направо изумени. Върна не беше авантюристка. След като Франк си тръгна, беше като замаяна. Любов от пръв поглед. След половин година се ожениха, бяха много щастливи заедно. Върна лудееше по него, той пък я боготвореше. След злополуката се окопоти много трудно, едва след три години дойде на себе си.

Джими се върна с уискито с цвят на киселина от акумулатор и жена му пресуши на един дъх половината.

— Как ѝ беше моминското име?

— Хикс — отговори Джими. — Върна Хикс. Поговорихме още малко, но не научих нищо ново, извиних се и се запътих обратно към банята на Виленски.

Кокалите тъкмо беше приключил и подхвана ритуал, който през годините бях наблюдавал десетки пъти. Запали цигара „Лъки СтраЙк“, тръгна бавно напред-назад пред ваната и се зае да изразява словесно първоначалните си впечатления:

— Снощи вдовицата Виленски излиза да подравнява моравата, но след като се мръква, решава да приключи на сутринта. Влиза вътре, сипва ся джин с тоник, напълва ваната, запалва свещ, включва радиото, пали цигара и се изляга с питието в ръка и с любимите си киносписания. Оттук нататък най-неочаквано животът ѝ започва да се измерва в секунди. Водата във ваната изстива и жената понечва да излезе. Подхлъзва се. Вдига ръка, за да се подпре и да не падне, се хваща за полицата с радиото. Полицата се откача, жената пада във ваната. Радиото есе още е зад нея. В миг той се превръща в смъртоносно оръжие — удря я отстрани по главата и цопва във водата. Чува се трясък, все едно някой стреля с едрокалибрен пищов, вероятно се разлетяват и една — две искри, но вдовицата Виленски вече не чува и не вижда нищо. Ако е топнала палеца на крака си във водата, е щял да я удари ток, все едно е бръкнала в контакта. Ако е потопила крака си до коляното, е щяла да отхвъркне чак в другия край на помещението и ако е имала слабо сърце, да умре. Тя обаче е лежала във водата. Всичко е спряло начаса: сърце, бели дробове, черен дроб, мозък, храносмилане. Умряла е моментално — щракна той с пръсти. — Хоп, и вдовицата Виленски се превръща в покойница.

— Много поетично, няма що — усмихнах се аз. Кокалите престана да снове напред-назад и погледна за последно трупа.

— Това, разбира се, са само първи впечатления, но според мен от аутопсията и снимките ще установим същото.

— Както обикновено — отбелязах аз.

— Благодаря ти, момчето ми — усмихна се той едва — едва. — Е, да викаме санитарите и да натоварим на линейката онова, което е

останало от госпожата. Ще предам заключението от аутопсията най-късно вдругиден.

— Чудесно. Ще изчакам с доклада — свих аз рамене. — И бездруго не бързаме, нали така?

Кокалите кимна.

— Накъдето и да се е запътила госпожата, вече е пристигнала — рече той.

Излязохме на верандата с Кинг и запалих цигара.

— Ами кучето? — попита полицаят.

— Куче ли? — ахнах аз. — Какво куче?

— В задния двор има куче. Да звънна ли в приюта за бездомни псета?

— В приюта?

— Такъв е редът, ако намерим куче, за което няма кой да се грижи.

— А, да. Първо ще го погледна. Вие с Гарет можете да си тръгвате.

— Наистина беше чест да работя с вас, сержант Банън — рече Кинг. — Четох как миналата година сте обезвредили ония тарикати в Колумбия.

Подсмихнах се.

— Не вярвай на всичко, което четеш по вестниците.

— Чета и сводките. Прихнах и възкликнах:

— Няма ли нещо по-интересно, с което да се занимаваш през свободното време?

— Остават ми още две години, докато получа право да се явя на изпит за младши детектив — поясни Кинг. — Уча се.

— Е, онзи път просто извадих късмет — казах аз. — Благодаря, Кинг. Справихте се чудесно.

— Нали нямате нищо против да ми напишете препоръка, когато реша да подам молба за повишение? — попита ченгето така, сякаш говореше на друг.

— Ама разбира се. Уорд Кинг. Ще запомня — отвърнах.

— Благодаря — каза ченгето и изкозирува.

Вървеше като глътнал бастун. Падаше си сухар, но инак си вършеше добре работата.

Агаси четеше жадно книжата, които бе открил в голям сейф в най-долното чекмедже на писалището. Отгоре върху плота беше сложил на купчини банкови извлечения и други документи. Обичаше да изследва и да проучва, обичаше да се рови из бумажки и папки и малко по малко, все едно реди картинна мозайка, да добива впечатление за всекидневния живот на жертвите.

— Божичко, колко подредена е била госпожата — възкликна колегата. — Пази банкови извлечения още от 1924 година. Дотук не съм открил нито завещание, нито писма, нищо, с което да я свържем с някого.

— Продължавай да търсиш — посъветвах го аз. Отидох в кухнята и щракнах електрическия ключ при вратата. Задният двор грейна като коледна елха.

Отворих вратата и погледнах огромното куче — кръстоска между немска овчарка, ирландски сетер и един Бог знае още какво. Рижа на черни ивици, с гъста козина. Напръскани със златни точки изпитателни очи. Лапи колкото чинийки за сладко. Кучето метеше с опашка задната веранда. Седна и се опита да опре предни лапи в гърдите ми. Взе да ми ръмжи и аз се втренчих в очите му, без да трепна.

— Не се плашете, добричко е — чу се гласът на Лорета от съседната къща.

— Ръмжи ми.

— Искане кокал — поясни жената. — Главно е, щом върти опашка и ръмжи.

Погледнах пак псето, сетне се пресегнах предпазливо и го почесах по главата.

— Съжалявам, мой човек — рекох му. — Не ми се намират кокали.

— Вижте в хладилника. Върна ги купува от месарницата. Кучешката храна е в килера.

Оставих вратата отворена, проверих в хладилника и открих три големи кокала, увити в червена касапска хартия — занесох единия на кучето, което се обърна и се отправи към двора, после обаче спря. Погледна ме през рамо, слезе по стълбите, намери си местенце като за вечеря, направи две — три кръгчета, просна се и загриза лакомо кокала.

— Как се казва? — попитах.

— Розичка.

— Розичка ли? — зяпнах аз. — Мъжко е, да го вземат мътните. Пък и името изобщо не приляга на такова огромно псе.

— Знам, знам. Върна го кръсти така на героиня от някакъв филм. Беше луда по киното.

— Не героиня, а шейничка.

— Как така шейничка?

— Ей така, шейничка.

— Не ми е споменавала. Съвсем в свой стил. Имаше странно чувство за хумор. — Лорета помълча и добави: — И какво ще стане сега с кучето?

— Защо не го вземете вие? — предложих аз.

— Имаме две котки. Той ги мрази, те също не го обичат.

— В такъв случай ще го пратим в приют за бездомни псета.

— Но там ще го приспят! — завайка се тя.

— Може пък някой да го прибере.

— Върна го взе именно от приюта—поясни госпожа Кларк. Чувах я как отново хлипа. — Канели се да го приспят и на нея й домъчняло. Беше отишла да си вземе малко кученце.

— Сигурно тежи около четирийсет килограма — отбелязах, докато гледах как псето троши кокала.

— Много е миличък. За през нощта Върна го пуска вътре. Обучен е.

— Страхотно!

— Горкото, не заслужава такава съдба. Затворих вратата и се върнах във всекидневната.

— Мразя такива дни — споделих със Скай. — Потискащо е. Великата американска любовна история. — Приседнах върху страничната облегалка на един от фотьойлите и се заех да свивам поредната цигара. — Двама самотници се срещат, влюбват се, скъсват се от бачкане, преживяват някак Голямата депресия, свиват си гнезденце в приличен квартал. И какво? Него го прегазва някакъв шофьор на камион, който за Капак после избягва, а тя се сварява във ваната. Просто, но тъжно.

— Е, не съвсем — подметна Стай и продължи да рови из книжата в сейфа.

— Кое не съвсем? — попитах аз.

— Може би не е чак толкова просто — отвърна едрият мъж.

[1] Букв. „тихи ливади“ (англ.). — Б. пр. ↑

2.

Беше си свалил самото, беше разхлабил вратовръзката и бе смъкнал тирантите от раменете си. Беше плувнал в пот, затова бе подпъхнал отзад под яката на ризата носната си кърпа. Капакът на голямата огнеупорна каса още беше отворен, по писалището бяха струпали купчини книжа, прихванати с ластик.

— В какъв смисъл? — сепнах се аз.

— Надявах се да се натъкна на нещо, което да ни подсказже откъде е дошла — поясни колегата, без да ме поглежда. — За да издирим роднините.

— Е, и?

— Виж ей това.

Скай отдели голяма връзка писма — поне приличаха на писма. Оказа се, че са спестовни книжки. Много спестовни книжки.

— Хвърли им едно око.

Отвори една от книжките и взе да отгръща страниците.

— Доколкото разбирам, заплатата ѝ е била четирийсет долара на седмица, тази цифра се появява всеки петък, затова реших, че са ѝ плащали на седмица. Нищо друго не бие на очи... освен нотариалният акт за къщата, платена е наведнъж още през март 1924 година, четири бона. Има регистрации на четири автомобила, всички платени наведнъж още при покупката, последният е марка „Десото“, взела го е през септември 1939 година. Сменяла си е колите на три — четири години. И винаги е плащала в брой. Открих обичайните квитанции за вода, ток и данъци. Но я погледни тук. В спестовните ѝ книжки на трето число всеки месец като по часовник са внасяни петстотин долара. С тях тя си е плащала къщата, колите, обзавеждането и почти нищо друго. Пет стотачки всеки месец, Зийк, вносните бележки са тук, но не се споменава откъде са дошли парите. Върнах се десет, че и повече години назад. Всеки месец, като по часовник, на трето число. Точно това ме озадачава — спестовните книжки.

Той сложи последната пред мен. В нея Върна Хикс имаше деветдесет и осем хиляди и четиристотин долара.

— Божичко! — възкликнах аз.

— Точно така, Божичко! И всичко това беше в касата, която дори не беше заключена. Документите за къщата и за автомобила, всичко, дори кръщелното свидетелство и смъртният акт на съпруга и, както и застраховката му „Живот“. Броили са и пет бона. Има и разписка за продажбата на автосервиза на Виленски. Преди две години вдовицата го е продала. Спазарила го е за седем хиляди и малко. Никъде обаче не се споменава и дума за петстотинте долара. За инвестиция — не е инвестиция. Все щеше да има някакви книжа.

— Ами ако е имала женен любовник?

Скай продължи да разлиства спестовните книжки. По едно време подсвирна през зъби.

— Има и много стари, някои са издадени през... чакай да видя, през двайсет и шеста, не, още през двайсет и пета... и всеки месец в тях са вписвани тия петстотин долара. Дявол го взел, Зийк, от книжките се вижда, че е получавала парите още от двайсет и четвърта. Първата книжка е открита с четири хилядарки в брой. Значи е получавала тия петстотин долара на месец от колко... от седемнайсет години! Дори през Голямата депресия! — Скай извади документите на колата и ги прегледа. — За последния автомобил — „Десото“, е платила хиляда и двеста долара в брой. — Той ме погледна, — Да го вземат мътните! С толкова мангизи е могла да живее преспокойно и в центъра на града.

— Може да ги е пестяла за нещо. Агаси вдигна рамене.

— За какво?

Отново бръкна в касата, извади зелено пликче и изтръска от него в дланта си малък ключ.

— От банков сейф е — вметнах аз. — Може би там има нещо. В коя банка е?

— „Национална“, клон „Запад“, в Лос Анджелис. Странно е, че липсват важни неща — натърти колегата. — Няма акт за раждане. Няма и завещание.

— Деветдесет и осем бона и няма завещание? Ама че работа!

— Да, бе. А иначе е била много подредена жена. Всички квитанции, всички документи, които е получавала, са тук. Но няма завещание и акт за раждане.

— Видя ли в дамската чанта?

— Изпразних я. Обичайните женски дрънкулки, портмоне, ключове от кола. В портмонето имаше осемнайсет долара. Ако се вярва на шофьорската ѝ книжка, е родена на 14 април 1894 година. Току-що е навършила четирийсет и седем години. Толкоз, нищо повече.

Извадих кесията с тютюна, свих си цигара, запалих я, дръпнах дълбоко от дима и чак тогава казах:

— Знаеш ли кой ще прилапа всичко това тук заедно със спестяванията в книжката, ако наистина няма наследник?

— Щатът.

— Точно така.

— Не е справедливо.

— Кой е казал, че животът е справедлив?

Скай ми връчи изрезка от вестник „Таймс“. Снимка върху две колонки, забутана върху икономическата страница — на нея се виждаха няколко жени и един мъж, наобиколили нисичка възпълна брюнетка, която се усмихваше плахо. От краткия текст към нея се разбираше, че госпожа Виленски е ознаменувала щестнаисетгодишния си юбилей в данъчната служба на Лос Анджелис. Беше отпреди месец и три седмици.

— Друго няма ли? Агаси поклати глава.

— В цялата къща няма нищо лично освен това. Докато беше у съседите, претършувах всички дрешници и чекмеджета. Нищо.

— Изплатени къща и кола, близо сто бона в банката, а няма завещание.

Известно време мълчах, само пуших и наведен назад, запращах кълбетата дим към тавана. После преместих поглед надолу, към вносните банкови бележки, прихванати с кламер, и ги взех. Точно тогава ми хрумна нещо. Скочих и отидох в спалнята.

— Не си ли забелязал нещо доста странно? — попитах аз Стай, когато се върнах в дневната.

— Ако не броим малкото състояние в банката ли?

— Снимки — натъртих аз. — Ако изключим изрезката от вестник, няма снимки на никого. На самата жена, на мъжа и, на семейството. Нищо.

Скай ме погледна недоумяващо.

— Дори снимката ѝ във вестника е доста размазана и неясна. Жената не гледа към фотоапарата. Забила е надолу очи.

Върнах се в банята, погледнах откачената полица, представих си трупа.

Много притеснителна и свенлива жена. Жена без биография от близо двацет години. Никакви семейни снимки, няма дори фотография на покойния ѝ съпруг. Няма и сватбена снимка, снимки от излети до Големия каньон. За кого тогава е спестявала парите?

Присви ме под лъжичката.

— Ами семейство Кларк? — попитах аз. — Кой?

— Съседите.

— Какво съседите?

— Близко е до ума, че щом е нямала роднини, Върна ще остави нещичко на най-добрите си приятели.

Той помисли малко и кимна.

— Или на кучето — допълних аз.

— И куче ли има?

— В задния двор, гризе кокал.

— И какво ще стане с него?

— Отива в приют за бездомни псета.

— Гадна работа.

— Ти искаш ли куче?

— Имам три деца, златна рибка, две канарчета и дашхунд, който мрази непознатите. Ами ти?

— Живея сам, хазяинът ми е забранил да държа домашни любимци.

— Лошо, Значи кучето отива в приют. И какво ще правим сега?

— Виж, не знаем нищичко за жената до 1924 година, когато се е преместила тук — отвърнах аз. — Семейство Кларк твърди, че била дошла някъде от Тексас. На шофьорската и книжка пише, че е на четирийсет и седем години. Не се е пръкнала от нищото преди седемнайсет години. Къде, дявол го взел, е прекарала първите трийсет години от живота си?

— В тая къща не открих нищо, което да дава отговор на въпроса ти.

— Нека запечатат къщата. И никой да не влиза.

— Я не се занасяй, Зийк!

— Утре поемам банката — ще проверя кой е провеждал всеки месец парите, ще надзърна и в сейфа, може там да има завещание: Ти пък виж дали някой не знае нещичко за миналото й. Нищо чудно да открием все пак жив роднина. После отскочи и до Пътната полиция, може би там ще има някакви сведения за нея.

Скай поклати глава и завъртя очи.

— Какво те прихваща бе, човек?

— Нищо не ме прихваща. Просто съм предпазлив.

— Предпазлив бил — повтори той унило, — И защо?

— Такава ни е работата, Скай. Длъжни сме да бъдем предпазливи.

Той изръмжа и се изправи.

— Ще сложа човек пред вратата.

— До аутопсията.

— Дадено.

— Тази жена не е искала да се знае коя е била. Дай да проверим защо. Ще взема всичко, с което разполагаме, и щом се прибера, ще го прегледам и ще го обобща.

— Ами съседите? Дали да не ги поразпитаме още веднъж?

— После. Нека първо да видим какво ще открием. То може би ще опресни паметта им. Ще заключа къщата. Ти отнеси сейфа в колата. Знам, не понасяш тая смрад.

— Зий, ти си истинско съкровище.

— Цена нямам.

— И ще спрем да похапнем някъде, нали? Умирам от глад.

— Ти вечно умираш от глад.

— Ям за трима.

Затворих и заключих прозорците, после отидох при задната врата и надзърнах навън. Още щом я отворих, и Розичка се вторачи в мен.

— Сигурно още е гладен — рече госпожа Кларк. Седеше на задната веранда и отпиваше от поредната чаша уиски с газирана вода. Мъжът и се беше разположил до нея на люлката и смучеше бира. — Купичката му е под стълбите. Върна я оставя там, в случай че през деня кучето огладнее.

— Да не сте му ангел пазител?

— Все някой трябва да се погрижи за него.

— Това псе яде повече и от мен. Между другото, намират ли ви се снимки на Върна?

— В това отношение си беше особнячка. Мразеше да я снимат.

Взех купичката, върнах се в кухнята, отворих консерва кучешка храна и я дадох на псето. То я изгълта наведнъж. После погледна към вратата. На кукичката до нея бе окачена каишката.

— Хайде, от мен да мине — въздъхнах аз.

Вързах му каишката, извадих от хладилника останалите кокали, пяхнах в джобовите си две-три консерви кучешка храна, взех изпод изтривалката ключа от входната врата, заключих я и отидох при автомобила. Отворих вратата и кучето не чака да го каня — тутакси се метна на задната седалка. Седнах зад волана. Агаси не каза нищо, докато не стигнахме следващата пресечка.

— Това пък какво е?

— Кучешки кокали.

— Е, не съм чак толкова гладен.

— А аз си мислех, Агаси, че ще изядеш всичко, което ти се изпречи пред очите.

— „Оставих кокалите за Херни Джоунс, понеже Хенри месо не яде“ — затананика той един стар блус.

— „Месо не яде, яйца предпочита“ — довърших аз вместо него.

Известно време мълчахме. Агаси погледна кучето.

— Мислех, че ще го водим в приюта за бездомни псета.

— Ще оставим за утре. — Аха.

Отново мълчание.

— И как се казва проклетото куче?

— Мърляч — отвърнах аз.

3.

Живеех на авеню „Баркър“, тиха улица недалеч от булевард „Сънсет“, при Ла Мирандо. Не я бяха асфалтирали още от 1936 година, но аз се бях научил да маневрирам и да заобикалям дупките и стигнах до алеята, която водеше право до входната ми врата, без да счупя оста. Нямах гараж. Отстрани на циментираната пътека се мъдреше нисък стълб с ръждясала ламаринена пощенска кутия, под прозорците имаше два — три потънали в прахоляк олеандъра, до улицата пък растеше кипарис. Моравата отпред изглеждаше доста прилично. На десетина дни едно от съседчетата получаваше от мен трийсет цента, за да я окоси.

Живеех в, общо взето, приличен квартал, но без отчаяното усещане за споделена гордост, каквото витаеше в Пасифик Медоус. Никой не се пънеше да направи впечатление на никого. Хората си гледаха работата и нямаше да ти обърнат внимание, дори и да си падаш ексцентрик и решиш да си задръстиш двора с фигури на екзотични птици от кървавочервена пластмаса или си циментираш моравата и я боядисаш тревистозелено.

Реших, че Розичка трябва да си смени името, ето защо се запретнах да програмирам наново кучето и оттук нататък да го наричам Мърляч. Когато бях малък, първото ми куче беше дребничко и бяло, с черно петно около едното око. Кръстих го Пухчо. Но майка ми вечно му намираще кусури. „Грехота е кучето да препикава всички дървета наоколо“, или „Грехота е да издава такива звуци, докато лочи вода.“ Каквото и да направеше Пухчо, все беше грехота и накрая клетото псе започна да отговаря не на „Пухчо“, а на „Грехота“. Живя тринайсет години и почти през целия си живот се казваше „Грехота“.

Свърнах по алеята, спрях, слезох от автомобила, заобиколих го и отворих другата врата.

— Е, Мърляч, добре дошъл у дома — рекох аз. Псето ме изгледа, изплезило език. Дръпнах се назад, плеснах с ръце и повторих:

— Хайде, Мърляч, идвай! Нищо.

— Ти си Мърляч, аз съм Зийк — обясних. — Идвай, де! То продължи да ме гледа.

— Да те вземат мътните, Розичке, аз...

Кучето изскочи като стрела, отиде право при пощенската кутия, изпишка се, после се отправи и към кипариса, след това към един-два от храстите. Накрая се просна наред моравата, преобърна се и взе да се търкаля — да си почеше гърба. Изправи се, тръсна се така, че големите му уши изплюяха, отиде при входната врата и седна отпред.

Нещата с новото име явно щяха да се позабавят.

Белосаната къща беше със зелен цокъл и беше вдигната в годината, когато Калвин Кулидж стана президент. Уютен хол, кухня с ниша, която стърчеше отвън, сякаш е добавена по-късно. Тъкмо Мърляч ще има къде да се крие, ако го напече слънцето или завали дъжд. В трапезарията се побирате маса за четирима. Тъй като и бездруго все кукувах сам, я бях превърнал в кабинет с детска черна дъска, няколко тебешира в различен цвят и две гъби. Спалнята бе достатъчно просторна, за да се поберат двойно легло, гардероб, две нощни лампи, фотьойл и лампион. В банята имаше голяма вана и душ-кабина.

Грамофонът бе най-скъпото нещо в къщата. Беше в ъгъла на хола, от двете му страни имаше лавици за плочите, сковани от щайги за портокали.

До него се мъдреше очуканата библиотечка — наследство от баща ми, която бе запълнена с доста безразборна колекция от книги: „Стръкчета трева“, „Улис“ и „Дъблинчани“ на Джеймс Джойс, „Уайнсбърг, щата Охайо“, „Моби Дик“, „Събрани стихотворения“ на Една Сейнт Винсът Милей, „Дон Жуан“ на Байрън, „Поезия и проза“ на Уилям Влейк, „Приказка за два града“ и „Дейвид Копърфийлд“, „Сбогом на оръжията“ и „Слънцето също изгрява“, „Война и мир“, „Червеният знак на храбростта“, „Повелителят Джим“ и „Сърцето на мрака“ на Конрад, два романа на Дашиъл Хамет — „Стъкленият ключ“ и „Алена жътва“, събраните съчинения на Шекспир, Тълковният речник на Роджей и Речникът на Уебстър, както и любимата книга на татко — „Великият Гетсби“.

Когато бях малък, той ми четеше на глас от всички тези книги, макар че по онова време не разбирах повечето думи. През последните години от живота му, когато баща ми гаснеше заради газа, поразил

дробовете му на Западния фронт, и едвам дишаше, си разменихме ролите и започнах аз да му чета. Това се превърна в нещо като вечерен ритуал. Той сядаше в люлеещия стол, а аз му четях час-два, докато се унесеше. Спеше седнал — беше му по-лесно да диша. Понякога отварях наслуки някоя книга и му четях откъси от нея, друг път баща ми молеше да му прочета нещо определено. Обичаше поезията, често ме спираше и ме поправяше в ударенията.

Запомнил съм през годините някои редове, а след особено тежък ден понякога си чета сам на глас. Сред любимите стихове на баща ми бяха първите редове на „Съня“, които той често повтаряше на майка ми:

*И да стена, любов, все е тая,
и да се смееш, нехая.
Глупак съм аз да призная:
тъй хубаво е да зная, че те има до мен.*

Според мен обаче най-много обичаше един сонет на Шекспир:

*Когато и бездушната Съдба,
и хората ме гледат с неприязън,
аз пълня свода с горестна молба
и питам го защо съм тъй наказан^[1].*

Малко преди да почине, започна да избира по-тъжни неща и често ме молеше да му рецитирам последните редове от „На един поет, отишъл си рано“ на Милей:

*Кончината ранна на мнозина поети
в дъха му кънти, в редовете отеква,
и песента си остава неизпята:
да остаряваш е като млад да си идеш.*

След смъртта на баща ми мама така и не дойде на себе си. Пазеше флага от ковчега, все така старателно сгънат на погребението от почетния караул, държеше го в нощното шкафче до леглото си и всяка вечер прокарваше длан по него, за да пожелае на татко „лека нощ“. Някъде година след кончината му изпадна в дълбока депресия. Издъхна в щатската болница за душевноболни.

И досега нощем в моите кошмари ме преследва това изживяване: да ѝ ходя на свиждане, да я държа за ръката, докато тя гледа неவிждащо тавана и не проронва дума, писъците на другите пациенти и смехът им, наподобяващ вой на хиена.

Отворих прозорците, за да проветря, и пуснах Розичка в задния двор. Наемателят преди мен имал кучета, и затова дворът беше опасан с ограда. Освен това кучетата го бяха разровили така, сякаш там е вилняла цяла орда археолози, с което пък се обясняваше забраната, издадена от хазяина, да не вкарвам в къщата му домашни любимци. Той се бе опитал криво-ляво да поизравни двора, беше хвърлил и малко райграс, сега обаче имаше повече бурени, отколкото трева. В дъното се зеленееха няколко храста и юка, тъкмо Розичка да има къде да пишка.

Мен ме нямаше никакъв в поддържането на морави. Не обичах да ги подравнявам, не обичах и да ги поливам. Не обичах да се излеждам на шезлонг наред моравата и да чета долнопробни романчета. Така че задният ми двор приличаше на изоставено бойно поле.

Пуснах Мърляч и той начаса си беляза юката, храстите и всичко останало в двора, което беше по-високо от педя.

Отидох в кабинета, оставих куфарчето върху масата и изпразних съдържанието му, след което подредих книжата на купчинки, върнах се в хола и сложих върху грамофона десет случайно подбрани плочи. Първа гръмна „Вчера пратих да те повикат, а ти вече си тук“ на Бейси. От песента кръвта ми кипна, затова отидох в кухнята, сипах си уиски и пуснах бучка лед. Върнах се в кабинета и се заех да подреждам пощенските записи и вносните бележки, после ги описах по банки и дати върху черната дъска и затърсих някаква последователност. Нямаше за какво да се заловя. Все едно се опитвах да изсвирия мелодия на пиано, което е без черни клавиши.

Затова реших да продължа на другия ден, взех си горещ душ, поръсих се с малко талк, сложих си долнището на копринената пижама и отидох в хола. Розичка се беше разположил точно пред грамофона и отметнал глава, слушаше „Китайчето“ на Бени Гудман. Изглеждаше досущ умното бяло кученце върху емблемата на Американското радиосдружение, което обаче е пораснало и се е превърнало с едра космата грозотия.

Изключих грамофона, заключих вратите, угасих осветлението и си легнах. Розичка дойде при леглото, погледа ме, после направи кръгче, все едно си гони в забавен каданс опашката, просна се на пода и захърка.

След около минута угасих нощната лампа и се наках да спя. Усетих как кучето припълзява до леглото и се катери на него. Направи го много плахо и предпазливо. Първо едната лапа, после втората, после и задните крака, после плъзна тяло по завивките. Отне му цели пет минути да осъществи пътешествието. Накрая пак направи малкото си кръгче и легна. Намести се, въздъхна и заспа.

Захърка.

[1] Превод Валери Петров. — Б. пр. ↑

4.

Събудих се от дълбокия сън. Розичка дращеше по задната врата. След миг влезе в спалнята, клекна до леглото и ми изръмжа. Отворих едно око и зяпнах псето.

— Никога ли не лаеш, Мърляч? — попитах го аз. Изприпках бос до кухнята, пуснах го и оставих вратата откритата, после го нахраних и му сипах водичка. Отидох в банята, избърснах се, ваех си душ и си облякох тъмния костюм, който слагам, ако ми предстои да разговарям със симпатични, свестни хора, които са готови да съдействат на пазителите на закона и обикновено ти казват повече, отколкото искаш да научиш. Не се налага да прибъгваш до мускули и бухалки.

Изсипах още една консерва кучешка храна в чинийката на Розичка, напълних отново купичката с вода и ги изнесох навън, в пещеричката под нишата.

Кучето наблюдаваше всяко мое движение и когато пак се отправих към къщата, ме съпроводи с поглед чак до вратата.

— Опитай се да не лаеш и да не вдигаш врява — заръчах му аз. — Посвети деня на това да свикваш с „Мърляч“.

След четвърт час вече натисках клаксона през къщата на Скай. Всеки ден минавам да го взема. Той има нов плимът, но жена му Клер кара с автомобила децата на училище, ходи на пазар и прави каквото там правят по цял ден жените, та останалите в семейството да се чувстват добре.

Петгодишната ми таратайка плачеше за нови амортизатори, вентилаторът квичеше като прасе, което водят на заколение, налагаше се да стоя прав върху спирачките, за да намаля скоростта, което си беше цял подвиг. Изтиквах цялата предна седалка назад, та да се вмести едрото туловище на Агаси, и стигах педалите едва ли не с върховете на пръстите. Върху тапицерията на седалката до шофьора се мъдреше дупка, която бях скрил със сияя бродирена възглавничка с две — три палмички, между които с жълти букви пишеше:

„Добре дошли в Сан Диего“. Колата ми вонеше на старо, на някаква смесица между бензин, смазка, долнопробна храна, закупена

по разни закусвални, и на пепелник, който не е изпразван още от времето, когато Хитлер е продавал по улиците на Виена рисувани на ръка пощенски картички. Но ми вършеше работа, а това бе най-важното.

Отбихме се в кафене „Уоли“, което ни беше на път, купихме си кафе в мукавени чаши и кесия понички, а Скай се зае, както винаги, да преглежда вестника, като от време на време ми четеше на глас някое заглавие, което според него трябва да знам или което ще ме разсмее, например: ИЗБЯГАЛО КЕНГУРУ ИЗРИТВА НА АВТОБУСНА СПИРКА СВЕЩЕНИК И ТОЙ УМИРА.

Тъкмо да излезем на платното, когато покрай нас в обратната посока мина камион с платформа, на която имаше два огромни плаката с червени букви върху бял фон:

КУПУВАЙТЕ ОБЛИГАЦИИ
НЕКА ОТСТОИМ СВОБОДАТА НА ЩАТИТЕ
ОЩЕ ДНЕС СЕ ЗАПИШЕТЕ ДОБРОВОЛЦИ
ВЪВ ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ

На нещо като нисък подиум бяха застанали две девойчета с вид на изгряващи кинозвезди по червено-бели бански костюми, които, както се крепяха да не паднат, размахваха сини цилиндри, а от високоговорителя върху шофьорската кабина гърмеше „Бог да пази Америка“ в изпълнение на Кейт Смит толкова силно, че щеше да вдигне от гроба и мъртвите.

Скай се разропта:

— Мразя я тая Кейт Смит — тросна се той. — Не обичам да ми реве, когато още съм сънен.

Смит си допя песента и Тървинг Бърлин застана с морен глас:

— „О, как мразя да ставам сутрин“.

— Аз също — язсумтя колегата.

— Защо изобщо го правиш на въпрос! — възкликнах аз. — На четирийсет и две години си, имаш жена и три деца, тежиш най-малко трийсет килограма над нормата. Първо ще мобилизират слепците и чак тогава може да опрат и до теб.

— Божичко, а ти си на трийсет и четири. И до теб няма да опрат, така да знаеш. Пък си и ченге. Ще те отложат.

— Не звучи патриотично — рекох аз.

— Личното ми мнение е, че те сърбят ръцете да се запишеш доброволец, ако наистина се стигне до там да се сражаваме с швабите — отбеляза Агаси.

Прихнах, накрая и той се засмя и пак забодя поглед във вестника.

— Е, какъв е планът за днес? — попита по едно време.

— Аз отивам в банката, ти проверяваш работното място на Върна Виленски. Среща за обяд в „Котлето“.

— Ами Мориарити?

— Какво Мориарити?

— Това е битова злополука. Ще попита какво сме се разтичали такива.

— Нека първо видим какво ще установим. Пък после ще мислим за шефа.

— Страхотно, няма що — простена Агаси.

5.

На път за клон „Запад“ на Националната банка в Лос Анджелис минах покрай отбивката за Пасифик Медоус. Отстрани на пътя имаше малка табела, на която пишеше:

ПАСИФИК МЕДОУС
МАКСИМАЛНА СКОРОСТ 30 КМ
НИЕ ГЛЕДАМЕ ДЕЦА

В надписа се съдържаше едва загатнато предупреждение, каквото обикновено откриваме в снобските квартали с много цветя при входната врата и частни полицаи, които патрулират с необозначени автомобили и по Коледа изкарват от бакшиши повече, отколкото аз за цяла година. След отбивката имаше няколко магазина: за бонбони и вестници, химическо чистене, аптека, „Плод и зеленчук“, месарница — Върна Виленски вероятно е купувала тъкмо оттук кокалите за Розичка, — общарница и в края опожарен магазин и до него празен парцел.

След няколко отбивки изникна малко безименно селище, което очевидно бележеше възход. Току-що боядисаните магазини се редуваха с помещения със спуснати кепенци, още чакащи наемателя, стъпили си на краката след Голямата депресия.

Клон „Запад“ на Националната банка се помещаваше в приземния етаж на триетажна сграда — по горните етажи имаше кантори. Входът се падаше в средата на сградата в беше с обточени с месинг врати от матово стъкло, отстрани на табелката пишеше, че банката е основана през 1920 година от Езра Съдърланд. Изглеждаше по-ведро от повечето стари банки, в които бях влизал. Касите бяха от махагов. Високите стъклени прегради, излезли на мода, бяха махнати. Насред помещението имаше дълга маса с ваза с току-що откъснати цветя, на която хората си попълваха бележките. Вдясно, зад резбованите перила, се виждаха няколко бюра, където чиновничките отпускаха заеми и вършеха другите неща, които се вършат в една банка. На всяко писалище се мъдреше ваза с цветя. На стените имаше четири високи като в катедрала прозореца, през които в огромното

помещение проникваше топла слънчева светлина. От тавана величествено висеше голям стъклен полилей.

В дъното се виждаше каса от огнеупорна стомана с отворени врати. Отсреща имаше врата, която, както предположих, водеше към кабинета на директора, и още една — сигурно на секретарката. Пред кабинета на шефа имаше голямо писалище, на което седеше миловидна женица някъде на трийсет и пет — четирийсет години. В края на писалището, във висока тънка ваза бе натопена една-единствена червена роза, разцъфнала в цялото си великолепие. Помещението беше уютно за разлика от повечето банки.

Свалих си бомбето и отидох в дъното, при жената с червената роза. На картончето с името и пишеше, че се казва Ейми Шийн и е изпълнителен секретар, а на вратата зад нея се мъдреше табела, от която разбрах, че това е кабинетът на Руфъс Съдърланд, директор.

— Добро утро, госпожо Шийн — поздравих аз и и показах полицейската значка. — Сержант Банън от Полицейското управление на Лос Анджелис. Господин Съдърланд свободен ли е?

Щом видя значката, жената трепна разтревожена, но бързо се окопити и се усмихна.

— Какво да му предам, защо го търсите? — попита ме любезно.

— По рутинен въпрос — отвърнах и аз. — Нищо сериозно. Не е извършено престъпление.

— Слава Богу! — възкликна тя и влезе в кабинета.

Стоя вътре около минута, после отново се появи и както стоеше на прага, ми махна да вляза.

— Господин Съдърланд, това е лейтенант Банън от Полицейското управление.

— Сержант съм — поправих я аз. — Все пак благодаря за повишението.

Съдърланд се усмихна иззад писалището от тиково дърво, което по размери не беше чак колкото баскетболно игрище, затова пък бе точно толкова празно: кожена поставка за попивателни, писалка и молив и телефон. Зад бюрото имаше две големи оригинални рисунки на Одъбон^[1], сложени в рамки. На едната беше изобразен орел. Другата птица не познах, но беше червено-черна и значително по-дребна. Зад директора, на шкафа в същия стил, както и писалището,

имаше десетина снимки в рамки с какви ли не размери — все семейни. Ако не броим тях, помещението беше безлично като формуляр.

Съдърланд беше висок, снажен мъж в син летен костюм с бяла кърпичка в горното външно джобче. Прошарената му коса бе въздълга за banker, мъжът беше със загар, какъвто имат хората, играещи често тенис, безупречно поддържани нокти и кафяви очи, носеше очила с телени рамки.

— Руфъс Съдърланд — представи се той и ми протегна ръка.

Здрависахме се и аз седнах на стола, който bankerът ми посочи. От ръкостискането усетих, че мъжът срещу мен е притеснен.

— Дано не е нещо сериозно — подхвана той. — Дъщеря ми... — Не, не се притеснявайте, няма нищо общо с нея — прекъснах го аз. — Става дума за една ваша клиентка, Върна Виленски.

Като че ли му полекна. После:

— Да не ѝ се е случило нещо?

Новината очевидно още не бе стигнала в банката.

— Неприятно ми е да ви го съобщя — подхванах аз, — но госпожа Виленски е мъртва. Битова злополука.

— Божичко! — възкликна bankerът и изправи гръб, както седеше на стола. — Какво е станало?

Съобщих му точно толкова, колкото бе нужно, без да се впускам в зловещи подробности от рода на издути лица под водата в пълната вана. Личеше си, че мъжът се е разстроил от вестта.

— Беше сред най-надеждните ни вложители, наистина бе много вярна на банката — натърти Съдърланд. — Отбиваше се един път месечно да си прегледа извлечението. Веднъж не се е оплакала. Мила жена, но ето, ней върви. Сигурно сте чули за мъжа ѝ.

Кимнах.

— Запознат ли сте със сметката ѝ, господин Съдърланд?

— Не бих казал. Точно толкова, колкото и със сметките на другите клиенти. С нея се занимаваха касиерките и секретарките. Но Върна не пропускаше да се отбие, за да ме поздрави. Винаги идваше с кучето си, едро такова. — Той се наведе напред, в ъгълчетата на устните му заигра усмивка. — Казва се Розичка, представяте ли си!

— Познаваме се с псето — усмихнах се аз.

— С какво мога да ви бъда полезен?

Вдигнах куфарчето, сложих го на ъгъла на масивното бюро и го отворих с рязко движение.

— Намерихме в писалището й тези книжа. Предимно банкови документи. Притежавала е доста голяма сума на влог, а не успяхме да открием завещание.

— Божичко! — възкликна банкерът. — Направо не мога да повярвам.

— Както личи, и тя, и Франк Виленски са били единствени деца. Ще ми се да открия някакви наследници, докато щатът не е сложил ръка върху всичко, което тя е оставила: спестяванията, които е правила през целия си живот, къщата, колата, всичко.

— Много мило от ваша страна.

— Доколкото разбрах, е дошла от Тексас.

— Не съм сигурен. По онова време директор на банката е бил баща ми. Било е някъде в началото на двайсетте. Баща ми почина преди няколко години и оттогава Мили... госпожица Харингтън... пое делата на Върна Виленски.

— Ето как стоят нещата—натъртих аз. — Покойната е натрупала доста голяма сума от банкови преводи по петстотин долара, постъпвали всеки месец. Не открихме обаче нищо, което да ни подсказва откъде са идвали парите. Дано банката ви помогне. Може дай ги е пращал някой роднина. Дали ще бъде възможно да прегледаме движението на сметката и да видим банковите преводи?

Банкерът започна да нервничи. Потърка брадичка и се прокашля.

— Това, разбира се, е поверително. Имате ли съдебна заповед? — попита той плахо, сякаш не беше сигурен в себе си.

— Бих могъл да извадя заповед, но предвид внезапната смърт на госпожа Виленски и съвсем реалната опасност щатът да предяви претенции към наследството се надявах да направим проверката още сега. Мисля, че е за предпочитане пред това онези приятелчета от щатската управа да ви се изтърсят и да размахат призовки под носа на всички служители. Не се славят като особено възпитани.

— Ясно.

— Единственото, което искам, е да прегледам книжата и да видя дали там има имена, адреси, нещичко, за което да се заловим. Колкото до дискретността, не се безпокойте, гроб съм. Няма да отнеме повече от час — два.

Банкерът явно се притесняваше, че заобикаляме съда. За да го успокоя, извадих полицейската значка и документите си за самоличност и ги сложих пред него. Той им хвърли един поглед, сетне отметна рязко глава.

— Отдел „Убийства“ ли? — възкликна. Усмихнах му се възможно най-ведро.

— Такъв е редът, господин Съдърланд. Длъжни сме да разследваме всяка смърт, на която не е присъствал никой. Жената е била мъртва от близо денонощие, когато съседката я е открила.

— Ясно — повтори банкерът.

Свали очилата, сгъна ги и почука с тях по писалището, сетне се пресегна под плота и натисна някакъв бутон.

След миг през страничната врата влезе красива жена. Беше висока — към метър и шейсет и осем, някъде към трийсетте, с гарвановочерна коса до раменете, строги черни вежди, сиви очи и крака за милион долара, скрити под чиста коприна — най-малкото от коленете надолу. Беше облечена в скъпо антрацитеносиво сако с двуредно закопчаване, върху ревера на което проблясваше делфинче от диаманти и рубини, и седефенобяла блуза от коприна и дантела с висока яка. Беше изпъната като струна. Самото vyplъщение на елегантността. И като шефа си имаше силен загар — и той за милион долара.

— Милисънт, това е сержант Баниън от полицейското управление. А това, сержанте, е нашата заместник-директорка. — Милисънт Харингтън.

— Казвам се Банън, без „и“ — поправих го аз и поех ръката на жената.

Имаше желязна хватка, явно бе добра на тенис, и усмивка, за каквато повечето жени биха извършили убийство. Никога досега не бях стоял толкова близо до аристократка, ако не се брои оня случай отпреди година-две, когато на една премиера в „Громан“ докоснах случайно ръката на Катрин Хепбърн. Тя, беше звездата във филма. Аз пък бях охрана — колкото да си докарам допълнително след работа някой долар.

Ето, и сега умът ми заработи извънредно. Жената имаше същия загар, както Съдърланд, чорапите ѝ струваха повече от всичките ми дрехи, взети заедно, а брошката върху ревера ѝ очевидно беше от

„Тифани“. Освен всичко друго беше и заместник — директорка. Понякога ми ставаше неприятно да съм ченге.

— Имам лоши новини — подхвана Съдърланд. — Починала е Върна Виленски.

Жената реагира мигновено — беше потресена. Ахна от изненада и долепи пръстите на едната си ръка до устните. Очите ѝ се разшириха, сетне в тях избиха сълзи. Жената седна, допряла колене, и сякаш се смали в дрехите. Съдърланд извади от горния джоб на самото си носна кърпа и и я подаде.

— Извинявай, че бях толкова рязък — пророни той и седна на стола зад писалището.

Жената пак изправи гръб.

— Какво се е случило? — попита, след като си избърса очите.

— Подхлъзнала се е във ваната и се е удавила — обясних аз. — Сигурен съм, че не се е мъчила. Станало е мигновено.

— Клетата Върна — простена тя покрусена. — Много и се насъбра. Първо Франк, а сега и това.

— Не е оставила завещание — намеси се отново Съдърланд. — Сержант Баниън се надява да открием в документацията нещо, което да го отведе при роднини, при законен наследник. Помогни му, ако обичаш. Направи всичко, каквото трябва.

Не го поправих — щом толкова настояваше да произнася името ми с „и“, така да бъде.

— Разбира се — отвърна жената и остави в края на писалището носната кърпа на Съдърланд.

— Благодаря ви много — рекох, сетне му стиснах ръката и отидох о госпожица Харингтън в нейния кабинет.

— Тук е малко задушно — рече тя. — Дали да не отворим прозореца?

Плъзвах едното крило и погледнах към паркинга зад сградата. При задния вход бяха спрени два автомобила, сребрист ролс-ройс и жълт кабриолет „Пиърс-Ароу“ с кожени седалки с цвета на небето в ясен ден.

Това допълваше картинката, както всъщност и кабинетът с бледожълтите копринени завеси и небесносиния килим, толкова дебел, че ме гъделичкаше по глезените. Много тежкарско, помислих си.

Страхотна мацка, кабинет за един милион долара, кабриолет „Пиърс-Ароу“. Съдърланд не се скъпеше за тази жена, осигуряваше ѝ стил.

Огледах картините по стените, старинните мебели, вградения радиопарат марка „Мюлер“. Върху писалището имаше голяма снимка в рамка от чисто сребро, обърната с opakoto към мен, и рисувана на ръка изискана купа за моливи, сякаш дар не от друг, а от самия крал на Англия.

— Много внушително — отбелязах аз.

Жената беше и умна. Присви едва доловимо очи и в крайчеца на устните ѝ се мярна нещо като подигравателна усмивчица.

„Досети се — рекох си аз. — Надуши, че я оглеждам. Я да не се отплесвам и да си гледам работата!“

Жената вдигна слушалката на белия телефон, набра някакъв номер и каза:

— Джейн, донеси ми, ако обичаш, папката на Виленски... да, всичко. — Сетне затвори. — И така, сержант Банън, какво точно търсите?

Реших да не увъртам.

— Както знаете, щатът ще прибере всичко, ако не успеем да открием законен наследник. Госпожа Виленски е имала в спестовната си книжка близо сто бон... сто хиляди долара, почти цялата сума се е натрупала от банкови преводи, постъпвали всеки месец.

В кабинета влезе Джейн, плаха млада жена с мръсноруса коса — носеше обемиста папка, която остави в края на писалището, после си излезе, без да каже дума.

— Петстотин долара — кимва заместник-директорката.

— Надявах се банковите преводи да ни наведат на някаква следа. Пазите ги, нали?

— Не, след като ги осребрим, се връщат в другата банка. Е, правим фотокопия, но се съмнявам, че те ще ви помогнат.

— Защо?

— Защото на тях няма имена, посочена е само банката, която е направила превода.

Бях видимо разочарован.

— Може ли все пак да ги погледнем? — попитах аз.

— Всичките ли?

— Извинявайте, знам, че сте ужасно заета, но понякога и най-дребното нещо... — млъкнах аз насред изречението и свих рамене.

— Още от самото начало ли? Кимнах.

— Мисля, че са започнали да постъпват през дваисет и четвърта.

Наведох се да взема куфарчето и сакото ми се разтвори. Докато сяха, забелязах, че жената е вперила поглед в лугера под мишницата ми.

— По-спокойна ли ще се чувствате, ако го прибера в джоба?

— Извинявайте. Свикнала съм с оръжия, членувам в стрелков клуб „Бел Еър“. Ала съм виждала да носят оръжие така само по гангстерските филми. Не е необходимо да го прибирате заради мен.

Отворих куфарчето и и показах съдържанието.

— Книжата бяха в каса в къщата на Виленски. Банкови извлечения и преводи още от средата на дваисетте. Имаше и други документи — за колата и къщата, квитанцията от продажбата на автосервиза на Франк Виленски, но не и акт за раждане и завещание. Вижда ми се странно за човек, който е толкова...

— Толкова подреден ли?

— Точно така, подреден.

— Значи искате да видите копията на оригиналните банкови преводи и вносни бележки.

— Да, ако може.

През следващия час — час и нещо преглеждахме книжата и аз си водех бележки. След като приключихме, разполагах със списък на всички банкови преводи и вносни бележки чак до първата вноска от четири хиляди долара. По едно време мастилото в писалката ми „Паркер“ свърши и жената ми подаде златната си писалка, на която не бе отбелязана марка. Чак ме досрамя, задето оставям отпечатыци по нея.

— Какво ще кажете за кратка почивка? — рече накрая тя. — Кафе?

— Ще ви бъда признателен.

Жената отиде при стената зад писалището и приплъзна една от вратичките. Отзад имаше включен на най-слабото котлон с кафеник върху него и хладилник. Заместник — директорката наля кафе в две чашки от костен порцелан и ги сложи върху чинийките към тях.

— Как го пиете?

— С две захарчета, калка мляко.

Тя пусна в една от чашите две бучки захар и извади от хладилника шиша истинска сметана.

— Нали не възразявате да ви сложа сметана? Не обичам мляко.

— Дайте ми направо сметаната, ще мина и без кафе. Младата жена се засмя от все сърце.

— Доста добре сте се уредили — подметнах аз. — Всички ли заместник — директори имат такива лъскави кабинети? Тя обърна към мен снимката в рамка. На нея беше заедно със Съдърланд, и двамата бяха в тенисекипи. Той я беше прегърнал през кръста.

— Само ако играеш тенис с шефа — вметна жената.

— О! — беше единственото, което се сетих да кажа.

— Е, не е зле и шефът да ти е баща. Замалко да си глътна езика.

— Доста се забавлявах, докато ви наблюдавах как си правите разни заключения — усмихна се жената и се облегна на стола. — Винаги ли сте толкова припряни с изводите?

Усетих как се изчервявам като рак.

— Надявам се, че не — отвърнах. — В противен случай доста невинни хора ще търкат сега нарове.

Тя понаведе глава.

— Вижте какво, извинявайте, задето си помислих разни работи. Никога не съм виждал началничка с такъв внушителен кабинет. Или с такива дрехи.

— Е, засега началничките се броят на пръсти. Но това ще се промени, така че свиквайте.

— Нямам нищо против началничките. — Кимнах към радиоприемника. — Каква музика харесвате, класическа ли?

— Да, класическа.

— Чайковски?

Тя се усмихна, при което отново се почувствах като в небрано лозе.

— Такова впечатление ли оставям? На човек, който слуша Чайковски?

— Кого тогава слушате?

— Всъщност предпочитам Томи Дорси, макар че според мен Милър по става за танци. Й Дюк Елингтън, ако ме свие шапката.

Този път дори не се опитах да прикрия изненадата си.

— Дорси ли? Сигурно сте почитателка и на Синатра?

— На Бъди Рич.

— Значи обичате ударните? — попитах все така, без да крия изумлението си.

— Да, открай време.

— Тогава знаете, че най-добър е Крупа. В сравнение с него Рич сякаш свири не с палки, а с пилешки кости.

Тя се свъси.

— Крупа е техничар. Докато Бъди притежава устрем и хъс и е далеч по-изобретателен.

— Никога не споря с жена, но не сте права.

— Аз пък никога не споря с полицай, но вие не сте прав. Пушеше ми се, та две не виждах, но никъде в помещението нямаше пепелник.

— Знаете ли, ще изляза за две-три минути да запаля една. Нали нямате нищо против?

Тя отвори едно от шкафчетата и извади порцеланова купа, сякаш взета назаем от музей.

— Наистина ли нямате нищо против да тръскам пепелта в тази чудесия? — попитах аз и извадих кесията с тютюна.

— Това е пепелник — поясни жената. — Заповядайте, опитайте една от моите.

Бяха „Шърман Селект“, с два-три сантиметра по-дълги от обикновените цигари и наполовина по-тънки, със златен филтър и светлосиня хартия. Доста скъпички. Златната табакера, в която бяха сложени, струваше повече от къщата на Върна Виленски.

Заместник-директорката се изправи, заобиколи писалището, извади златна запалка „Дънхил“ и ми запали цигарата. Тютюнът беше мек и дъхав, не беше серт като тютюна за лули „Принц Албърт“, от който пуших аз.

— Благодаря.

Дръпнах дълбоко два-три пъти и държах дълго-дълго дима в гърдите си, преди да го издишам.

— С такъв тютюн и три цигари няма да ме заситят — отбелязах аз.

Жената се подсмихна.

— И дядо ми предпочиташе да си свива сам цигарите.

— Аз също. Така имам повече време за мислене, ако разпитвам някой гангстер. Преди да го отведем в задната стаичка и да го наложим с гумения маркуч.

Тя пак се засмя, този път, без да сваля очи от моите.

— Ще се върна за малко към деловите въпроси — казах аз и извадих от джоба на жилетката ключа от банковия сейф. — Възможно ли е да го използваме?

Младата жена дълго гледа ключа. Банковите сейфове са неприкосновени, освен ако, разбира се, в тях не реши да над зърне някой агент на ФБР.

— Мога да извадя и съдебна заповед — допълних аз, — но единственото, което търся, е някаква следа. Надушат ли за какво става въпрос, ония приятелчета от щатската управа ще довтасат веднага.

— Доколкото разбирам, не се погаждате много — много с приятелчетата от щатската управа.

— А, защо, нямам нищо против тях освен в случаи като този. Все някой има право да наследи имуществото на Върна Виленски и си залагам главата, че това не е щат Калифорния.

— Дали не е завещала всичко на кучето? — предположи жената и се сепна. — Майчице, какво ли е станало с Розичка?

— Прибрал съм псето временно, докато издиря роднини на Върна, които да го вземат. Нямах друг избор. Или у нас, или в приюта за бездомни кучета.

— Прибрали сте Розичка?

— Кучето настоя. Предложих да му взема стая в хотел „Бевърли Хилс“, но то предпочете да се мъчи в теснотията при мен.

Тръгнахме по коридора към банковото хранилище. Униформеният от охраната седеше отпред на табуретка и се беше зачел в някакво списание. Щом зърна Милисънт Харингтън, подскочи, все едно го е ухапала бълха по задника.

— Джордж, приятелят ми иска да си види сейфа. Ти си седи и си чети, аз ще го придружа.

— Божичко, госпожице Харингтън, ужасно съжалявам. Днес е един такъв одряман ден...

— Няма да те издам, Джордж, ти също си трай — успокои го младата жена.

Заведе ме в дъното на помещението, където бяха сейфове от неръждаема стомана, намери върху кукичките съответния ключ и тръгна покрай редиците сейфове, докато откри номера. Пъхна и двата ключа, отвори вратата и извади металния сейф. Беше от възможно най-малките.

— Тук няма нищо особено — отбеляза Милисът, след като ме отведе в стаичка, за да разгледаме на спокойствие съдържанието.

Пак бях ударил на камък. Само няколко любовни писма, прихванати с червена панделка. Прехвърлих ги бавно. Всичките бяха от Франк, всичките бяха до „Върни, любов моя“: картички по случай рождения ѝ ден, за Коледа, някои, на които просто пишеше, че през деня му е било много мъчно за нея. Франк е бил романтик по душа. Вече разбихах защо след катастрофата на Върна Виленски ѝ е идвало да умре.

Последното писмо беше по-различно.

Пликът се беше жлътнал от годините и не бе надписан. Вътре имаше потъмнял лист с излиняло, почти нечетливо мастило. Пишеше само: „Още два дни. Вече не издържам.“ Погледнах и откъм опаката страна, взрях се отново в плика. Нищо.

— Какво ще кажете? — попита жената.

— И аз не знам. Почеркът не е на Франк. Ако се съди по избелялото мастило и всичко останало, писмото е доста старо. Може би преди Франк Върна се е срещала с друг.

— Лорета Кларк сигурно знае. — Съседката ли?

— Идваше понякога заедно с Върна — поясни заместник — директорката. — Симпатична жена. Върна ѝ викаше „сестро“.

— Лорета Кларк ми каза.

В сейфа нямаше нищо друго, което да представлява интерес.

Пъхнах бележката обратно в плика, върнах връзката писма в сейфа, после го сложихме на мястото му.

— Между другото, как е малкото ви име?

— Зийк. Приятелите ме наричат Зий.

— Мен пък Мили.

— Мили Харингтън ли? — вдигнах аз вежди.

— Навремето бях омъжена — веднага след колежа. Сигурно беше нещо като бунт. Баща ми не понасяше мъжа ми. Неговата майка пък не понасяше мен. А и много скоро се оказа, че не сме чак толкова

влюбени един в друг. След половин година решихме всеки да си продължи по пътя. Разделихме се като приятели. Не сме делили куклите и парцалките. В началото се срещаме от дъжд на вятър, после изгубихме всякакъв интерес един към друг. Не съм го виждала от две-три години.

— Съжалявам.

— Няма за какво. Ами вие?

— Не съм си и помислял за брак.

— Радвам се, че се запознахме, Зий.

— И аз се радвам, Мили. Върнахме се в кабинета и.

— Жалко, че не открихме нищо — рече тя.

— Е, не бих казал — възразих. — Почти всички банкови записи са от района на Сан Пиетро. Сан Пиетро, Сан Луис Обиспо, Юка Спрингс, един от Мендоса.

Прокарах пръст по списъка и набързо преброих банките в района, откъдето са постъпвали пари. Преводите общо бяха сто деветдесет и шест, включително парите от продажбата на автосервиза на Виленски и първоначалната вноска от четири хиляди долара. Почти две трети от записите бяха изпратени именно от района на Сан Пиетро. Реших вечерта да направя точна сметка.

— Ще ви бъде ли от полза, ако възложа да съставят списък на всички банки в района и на директорите им?

— Ще ми помогнете много.

— Бих могла дори да звънна на някои от директорите и да ги помоля да ви съдействат.

Помислих и реших, че засега ще мина и без това.

— По-добре да ги изненадам.

Мили вдигна телефона, отново се свърза с Джейн и й каза да състави по щатския банков регистър списък на банките.

— Нещо друго? — попита тя.

— Да, има още нещо, което от снощи не ми дава мира. Често ли се случва някой да влезе в банката с четири хилядарки в брой?

— Не много често.

— Представете ли си жена, донесла в куфара си такава сума чак от Тексас — Върна е разправяла на всички, че е родом оттам.

— Доста необичайно.

— Дори да предположим, че не е пристигнала от Тексас. Това са много пари, даже да ги пренасяш и от съседната улица.

— Така си е.

— Особено пък през двајсет и четвърта, когато жените не са били така...

— Така независими ли?

— Да, независими.

— И на какво ви навежда това?

— Върна може би изобщо не е стъпвала в Тексас. Възможно е да е живяла някъде наблизо, преди да се появи тук и да купи къща?

— Твърде любопитно. И как ще разберете дали е така?

— Нямам представа. Тя пак се засмя.

— Помислете само — подканих аз. — Това е било преди близо двајсет години, някъде по време на Голямата депресия. Банките са се разорявали, жилищните блокове са се опразвали, хората са мрели като мухи. Между другото, в къщата няма нито една снимка. Ако не се брои една изрезка от вестник отпреди няколко седмици. Логично погледнато, човек стига до мисълта, че Върна Хикс — Виленски се е родила именно в онзи ден на двајсет и четвърта година. Тръгна ли да издирвам какъв е бил животът ѝ преди това, сигурно само ще си изгубя времето.

— Значи може просто да забравите за случая.

— Не бих казал, но ако реша да се откажа от разследването, щатът ще прибере цялото имущество.

— Ами Розичка?

— Едно е сигурно. Ония приятелчета от щатската управа ще проявят интерес към всичко друго, но не и към кучето.

— Ще го задържите ли при себе си?

— Хазяинът ми е дал под наем къщата с изричното условие да не вкарвам вътре домашни любимци.

— Защо ли ми се струва, че това не ви притеснява особено?

— Благодаря — рекох аз с усмивка. — Ще го приема като комплимент.

— То си е комплимент.

— А, и още нещо — допълних аз и извадих служебната си визитна картичка. — Обадете ми се, ако ония типове от щатската

управа се появят, моля ви! Времето ме притиска, бих искал да знам кога Хрътките са по петите ми.

— Според мен постъпвате много благородно — рече Мили. Пропуснах го покрай ушите си.

— А, да ви предупредя. Ако довтаса само един, на всяка цена поискайте да покаже документ. Опитайте се да запомните името и номера, написани са в горния десен ъгъл. По правилник трябва да се движат по двама. Къща, кола и сто бона — това не е шега работа. Виждал съм хора, извършили убийство за значително по-малко. Току — виж някой се полакомил, знае ли човек!

Драснах в горния край на картичката и домашния си телефон. И аз не знам защо. Всъщност знам. Вях се отдал на мечти.

Жената погледна картичката и почука по нея с нокът. После смени рязко темата.

— Любопитно ми е как се забавлява едно ченге? Ако не броим това, че подслонява бездомни кучета.

— Ходи на кино. От дъжд на вятър и на добър ресторант. Случва се и да поплува в океана. А вие как се забавлявате, ако не броим тениса?

— Обичам да танцувам — отвърна Мили.

— Без майтап! Джитърбъг^[2] ли?

Явно се шегуваше. Нещо не си я представях да се върти и да подскача по дансинга.

— Че какво друго? А вие танкувате ли? Наведох се през писалището и и прошепнах:

— Нали обещахте, че няма да казвате на никого онова, което ще ви призная?

— Гроб съм.

— Навремето спечелих първа награда на състезание по джитърбъг в „Палейдиъм“. Танцувахме на „Не бъди такава“ в изпълнение на Бени Гудман. Партньорка ми беше Джули Клует. Дадоха ни и по дваисет долара.

— Докато сте учили в гимназията ли? Поклатих глава.

— Преди четири години. Умирах си от страх някой от колегите да не научи. Сега, отида ли там, им казвам, че след работно време съм се хванал охрана.

— Често ли ходите?

— Всеки път, когато свири бигбенд. Рядко танцувам, просто стоя заедно с всички останали и слушам. Следващата седмица и той ще свири там.

— Кой?

— Томи Дорси.

— В „Палейдиъм“?

— Да, заедно с Бъди Рич, Синатра, „Пайд Пайпърс“ и всички останали.

— Никога не съм ходила в „Палейдиъм“ — отбеляза Мили. Прозвуча ми като покана за танц, но и аз не съм вчерашен — направих се на ударен.

— Става много задушно, пълно е с народ.

— Вие ще ходите ли? Усмихнах се.

— Хванал съм се охрана, няма как да не отида. Тя пак се засмя. Помълча и попита:

— А помощници трябва ли ви?

Виж я ти нея! Може да беше всякаква, но със сигурност не беше срамежлива. Сваляше ме жена, чиито цигари струваха повече от колата ми. Запитах се кога ли ще и втръсне.

— Вижте какво, дайте да не си правим илюзии — рекох. — Не мога да различа чиния черен хайвер от купа с овесена каша.

— И какво от това? За пръв път срещам човек, който праща гангстерите да трийт нарове. Защо се притеснявате?

Не знаех какво да отговоря, затова просто се взрях в сивите й очи.

— Добре, ако решите, че ви трябва помощник, телефонът ми е В 2578. Ще ви го запиша, няма го в указателя.

— В 2578. Имам памет за такива неща.

— Чудо нечувано! Ченге, което обича кучета и танци и помни телефони.

Извадих кесията с тютюна.

— Искате ли да опитате една от моите? — попитах я. — Аз... всъщност да, защо не?

Свих две цигари, изчаках лепилото да изсъхне и подадох на Мили едната. Тя я запали със златния си „Дънхил“, аз пък запалих моята със „Зипо“-то.

Това е то — направо бяхме родени един за друг.

[1] Джон Джеймс Одъбон (1785–1851), американски естествоизпитател, писател и художник, рисувал главно птиците в Северна Америка, — Б. пр. [↑](#)

[2] Бърз танц на джазова музика. — Б. пр. [↑](#)

6.

Срещнахме се със Скай в един ресторант на Ла Сиенегата, казваше се „Френското котле“ — доста гръмко име за заведение, където идваха да обядват главно репортери, политици и ченгета. Виж, вечерно време цените бяха далеч по-солени. Ресторантът беше собственост на бивш професионален спортист — Андре Дьокур, навремето многообещаващ боксьор средна категория. Беше красив французин с черна лъскава коса, гръцки нос и зелени очи. Ако се вярва на мълвата, на Андре му предстояло да оспорва титлата с едно кълбо от мускули, същински парен чук, на име Рей Роулс. Всички смятали, че именно Андре ще я грабне, залозите вървели петнайсет към едно за него. Французинът отсъдил, че е крайно време да слезе от ринга, ако не иска да заприлича на Слапси Макси Розенблум, който имал вид на човек, прегазен от автобус, затова изтеглил всичките си спестявания, дал ги на Роулс, за седем рунда го направил на пихтия, после се оттеглил от активния спорт. С печалбата от мача отворил ресторанта, сетне все пак се явил на реванша с Роулс и в третия рунд направо го помлял. Тогава вече наистина се отказал завинаги от бокса. Заведението беше с висок таван и всичко вътре беше от дърво и месинг — такъв ресторант ще си направи по-скоро някой богаташ от Денвър, развъждащ едър рогат добитък, отколкото поамериканчен французин. Покрай стените имаше сепарета, масите в средата бяха отделени една от друга с високи прегради от гравирано стъкло, които изглеждаха много скъпи и изискани, но бяха наслагани главно за да създават усещането за усамотеност. Когато разговарят, журналистите и политиците предпочитат да го правят далеч от чуждите уши. На ченгетата им е все тая, понеже нямат какво толкова да си говорят. Заведението отваряше в седем сутринта и затваряше в единайсет вечерта. За закуска човек можеше да си поръча страхотни яйца на очи — направо да си оближеш пръстите, а на обед менюто със сандвичите бе дълго цели две страници. Не ми беше по джоба да вечерям тук. Ако наистина исках да се изръся с такава тлъста сума колкото за една вечеря, щях да отида в „Чейзънс“. Но и там не бях стъпвал.

Андре не мърдаше от заведението, седеше в малко сепаре за двама, съвсем близо до касовия апарат. Задължително беше облечен в смокинг. Дори в седем сутринта. Сменяше са бялата риза по три пъти на ден и носеше много изискан, едва доловим парфюм, от който забравяхме, че навремето си е вадел хляба с много пот и с десни ъперкьти. На закуска и обяд разрешаваше да се храниш и на вересия, което не бе особено разумно, понеже журналистите, политиците и ченгетата не се славят като хора, които обичат да си плащат вересиите. Журналистите и ченгетата — защото не печелят много, а политиците, защото си умират да бъркат в кацата с меда, пък и кой ще седне да съди кмета или някой член на Градския съвет за това, че е забравил да плати една — две сметки!

Още щом влязох в ресторанта, Андре стана и ме озари с усмивка за петдесет долара.

— Зий! — рече ми. — Bonjour^[1]! Скай вече е тук. Ей там в ъгъла, при прозореца.

Заведе ме на масата, връчи ми листа с менюто в кожена подвързия, дебело колкото Атласа на света на Ранд Макноли, и се оттегли на поста си.

Скай лапаше като невидял голямо парче пай със сметана по бостънски — така моят колега си представяше ордьовъра.

— Защо вечно си ядеш обяда отзад напред? — попитах аз.

— Защото не обичам да започвам с купа треволяци, из които плава домат.

Келнерът дойде при нас и аз си поръчах телешко задушено с ръжен хляб и кока-кола.

— Извинявай, че закъснях — подхванах. — Сприятелих се с един човек.

— С мъж или с жена?

— С жена.

— Добре ли изглежда?

— Само да я видиш, и ченето ти ще удари пода. Колегата кимна одобрително.

— Богата ли е?

— Татко ѝ е собственик на банката, а тя се шири в кабинет, за каквто би и завидила и Мария-Антоанета.

Скай грейна похотливо.

— Какво! Май чувам Менделсон?

— То се знае, Агаси, какво друго да чуваш? Запознах се с нея преди три часа и и свих цигарка. Това днес ми беше коронният номер. Една от нейните цигари струва повече от колата ми.

— Кое то прави колко — трийсет или четирийсет цента?

— Много смешно, няма що. Казвай сега какво свърши днес. Той си дояде пая и изтика встрани чинията досущ хлапе, което току-що е изяло чиния варени зеленчуци.

— Не открих кой знае какво за госпожата. Така и не разбрах каква е била — подхвана Скай. — Затова пък разбрах каква не е била. Не остана никой, с когото да не съм разговарял в данъчното управление. Разправяла е на всички, че е от Тексас. На един е казвала, че е от Уейко, на друг — че е от Сан Антон, трети пък знае, че е от Далас, по едно време се появи и Уичита Фолс. Винаги съм мислел, че е в Канзас. Появила се е в началото на двайсет и четвърта като Върна Хикс. Избягвала е да говори за личния си живот. Никой не е подозирал, че излиза с Виленски, докато двамата не се оженили. Никой не е стъпвал в къщата и, малцина дори знаеха в кой квартал се намира. В работата е била безупречна, не е отсъствала и ден. Както се изрази шефът и, образцова служителка. Няколко пъти са ѝ предлагали да я повишат, но тя неизменно е отказвала.

— Защо да се нагърбва с излишни отговорности! При тия пет стотака, които са влизали в сметката и всеки Божн месец, парите едва ли са я вълнували.

— И аз си помислих същото. Въпреки това после се върнах в управлението и звъннах в Службите за регистрация на гражданите в Уейко, Сан Антон, Далас и Уичита Фолс, проверих и в щатската служба на Тексас. И знаеш ли какво?

— Знам. Не са и чували за такава жена.

— Браво на теб, позна. От Пътната полиция тук казват, че първо е посочила адрес на Хайланд. Проверих го. На въпросната улица няма и никога не е имало такъв номер. Когато си е подновявала шофьорската книжка, е вписала друг адрес — вече в Медоус. Колегите не проверяват такива неща, освен ако не е извършено тежко нарушение.

— С други думи, до двайсет и четвърта година не е съществувала жена на име Върна Хикс.

— Точно така.

— Защо ли не съм изненадан?

— Но защо се е появила точно тогава сякаш от дън земя?

— Защото е трябвало да има някаква самоличност. Очевидно е решила да се установи тук, Лошото е, че би могла да е отвсякъде, няма да се учудя, ако е излъгала и за възрастта си.

Келнерът ни донесе поръчката и Скай се нахвърли да яде.

— Твой ред е — рече той. — Откри ли нещо?

— Смятам да опиша всичко върху дъската. Банковите преводи са постъпвали от различни банки. Два — три дори са оттук, от Лос Анджелис. Но повечето май са дошли от района около Сан Пиетро.

При името „Сан Пиетро“ Скай вдигна рязко глава и ме погледна.

— Та това е територията на Кълан — възкликна той.

— Кълан ли? Дето се кандидатира за губернатор?

— Още не го е обявил официално. Очаква се да го направи всеки момент. Ще се състезава с Клод Остърфелт и Доминик Белини.

— Четох нещо във вестника, но не му обърнах внимание. Кой изобщо е чувал за тоя Кълан?

— Миналата седмица „Таймс“ пусна голям материал за него. Герой от Първата световна война. Страшилище за бандитите и гангстерите. Прочистил е града от тях, който преди години се е казвал Еврика, свърталище на комарджии, порок и проституция. По време на сухия режим там преспокойно си могъл да си купиш пиене. Шериф е бил Бък Толман, славел се е с точния си мерник. Сто на сто си чувал за него. Това обаче е било отдавна. Вече е минало. Май му теглиха куршума в някакъв публичен дом, нали?

— Нещо от тоя род. Но мисля да отскоча до Сан Пиетро. Ей го къде е, на някакви си сто и петдесет километра.

— В банките, Зий, няма да ти кажат нищо. Това са поверителни сведения.

— Да де, но днес сутринта се справих блестящо.

— Само защото си свил на госпожица Паралийката цигара и си и показал патлака. — Известно време Скай мисли, сетне добави: — Явно си надушил нещо.

— Не бих казал.

— Аз съм ти колега, работим заедно. Според теб това не е никаква битова злополука, нали?

— Не ми се вярва госпожа Виленски да е прибирала толкова години по пет стотак на месец, а после да се е подхлъзнала във ваната и да се е сварила. Не съм сигурен, но ми се струва, че следата води към Сан Пиетро.

— Мориарити ще ти се изсмее в лицето и ще те изрита от отдела.

— Е, от опит не боли.

— Шефът ще получи удар.

— Не бой се, ще му обясня как стоят нещата.

— Кълан е костелив орех, Зий. Свих рамене.

— И двамата сме пазители на закона. Може би ще се сработим.

— Да бе, как ли не. Когато цъфнат налъмите.

[1] Добър ден (фр.). — Б. пр. ↑

7.

Отново се разделихме. Скай се запъти към пресцентъра, при криминалните репортери, да види дали някои от ветераните не знаят за Сан Пиетро нещо, което не се е появявало във вестниците. Те винаги си имаха нещо в запас. Нещо, което, макар да е било само слух, все пак е съдържало и зрънце истина. Нещо, което не са могли да потвърдят с факти. Не беше изключено някой от тях да е работил с редактор, съден навремето за клевета, и оттогава напласен да пуска материал, който да не е подкрепен със снимки и да не е потвърден от три независими източника. Скай знаеше как да измъква тайни от журналистите. Беше вършил всичко това седем години по-дълго от мен. Появяваше се с половинка уиски в джоба, пускаше някоя и друга шега, подмяташе някой неизползваем за репортерите слух, после уж между другото подхващаше темата и вадеше шишето.

— Какво търсим? — попита ме той, преди да се разделим.

— И аз не знам — признах си най-чистосърдечно. — Все може да изскочи нещо.

— Станало е кога... преди седемнайсет години. Единственото, което знаем, е, че много преди госпожата да се появи в Пасифик Медоус, някой и е превеждал всеки месец пари.

— Така си е, няма за какво да се заловим — съгласих се аз. — Но си струва да загубим час-два. Ами ако в началото на двайсетте там се е случило нещо, някакъв скандал, който за Лос Анджелис е бил безинтересен и никой не е искал да си хаби мастилото за него? Нещо, за което да се заловя. С този списък на банки ще стигна до под кривата круша.

Скай тръгна, а аз отидох в репортерската зала на „Таймс“ да търся Джими Пенингтън, един от най-добрите репортери в града. Бяхме започнали работа горе-долу по едно и също време, някъде около две години, след като Върна Хикс — Виленски е дошла в града с четири бона в пазвата, с ново име, нова спретната къщурка и с нов живот, ако не броим човека от миналото, превеждал и всеки месец по пет стотака. Усетих как ме присвива под лъжичката. Вероятно защото

съм се натъквал на доста безследно изчезнали хора. Днес са тук, а утре — хоп! — и ги няма, сякаш потъват вдън земя. Цели две години съм работил в отдел „Безследно изчезнали“. Това обаче беше първият път, когато човек се появяваше сякаш от дън земя. Човек без минало. Човек без акт за раждане. Човек без снимки от абитуриентския бал. Но тази жена все се беше взела отнякъде, преди да се появи в Западен Лос Анджелис.

В ония година и двамата с Пенингтън бяхме новобранци всеки в своето поприще и стига да можех, аз му помагах, съобщавах му нещо, с което той да изпревари останалите. По онова време имаше общо седем вестника заедно с жълтите. Когато съобщавах сензация, един час се равнява на цяла седмица. В замяна Пенингтън споменавахе името ми с повод и без довод. Сега беше най-прочутият репортер. Щеше да прояви интерес само към едно убийство — ако кметът пречукаше любовницата си в президентския апартамент на хотел „Бел Еър“. Но помнеше като слон, беше си ходеща енциклопедия, затова си струваше да отскоча и да го видя.

Отбих се в кафенето на ъгъла, купих две чаши кафе и се качих с асансьора в залата на репортерите на третия етаж. Заварих Джими да говори, запретнал ръкави, по два телефона едновременно, беше затиснал едната слушалка между ухото и рамото си. Със свободната ръка си записваше нещо. Беше нисък, някъде към метър и шейсет и осем, затова пък беше набит, с къдрава руса коса и си падаше по тънката част.

Седнах на крайчеца на писалището, сложих кафето пред него и си свих цигара. Той ми каза само с устни:

— Запали ми я.

Пъхнах я в устата му, журналистът продължи да пише и същевременно да говори по телефона, а фасът заподскача между устните му като тапа на детска въдичка. Накрая Джими затвори единия телефон и затисна с длан слушалката на втория.

— Какво те води насам?

— Искам да си поразмърдаш мозъка. Джими завъртя очи.

— Отразявам две събития наведнъж, след два часа ми е крайният срок за материалите. — Вдигна пръст и рече: — Добре, Нед, виж там до какво ще се добереш, трябва ми най-късно до час, чу ли? Шейсет минути. Звярът ми диша във врата. Благодаря. — Затвори и се

строполи на стола като човек, току-що получил сърдечен пристъп. — Вече не ми е останал мозък, нямам какво да размърдвам.

— Какво знаеш за Томас Кълан?

— Божичко, Зий! Ти вестници не четеш ли? Миналата седмица имаше негов портрет върху три колони, горе на пета страница.

— Имам предвид онова, дето не го пише по вестниците. Джими присви очи.

— Какво си надушил пак?

— А, нищо. Налага се да намина към града във връзка с един нещастен случай. Подочух, че Кълан бил костелив орех.

— Нали уж си в отдел „Убийства“, какви са тия нещастен случаи?

— Смърт при битова злополука. Трябва да намеря наследник на починалата, за да приключи разследването.

— Да, бе. На друг ги разправяй тия.

— Наистина няма нищо интересно — натъртих аз, което засега си беше самата истина.

— Кълан обича полицаите. Самият той почти цял живот е бил ченге. — Джими замълча и отпи от кафето. — Откъде — накъде реши, че е костелив орех и ще те посрещне на нож?

— Не съм казвал такова нещо, но трябва да съм наясно с обстановката.

— Я повтори, за какъв нещастен случай става въпрос? Вече долавях, че е пуснал антените.

— Търся роднини на починалата. Смъртта и е настъпила вследствие на злополука.

— Ами телефонът — нали тъкмо за това Бел го е изобретил. — Посочи той един от апаратите.

— Скай твърди, че съм щял да си имам главоболия с Кълан, но нали си го знаеш — прави от мухата слон. Случайно минавах насам и реших да се отбия да те питам.

Джими отвори едно от чекмеджетата на писалището, където всъщност беше архивът му, и се зае да рови сред изрезките. Накрая намери каквото търсеше, издърпа го от купчинката и затвори чекмеджето с коляно.

— Готово. Ето ти цял километър сведения за Кълан. Три снимки. Кандидатира се за губернатор, или и това не знаеш? Божичко, какво

пушиш бе, човек? — възкликна той, вторачен в цигарата, която му бях свил.

— Да си чувал някога за харизаните коне и за зъбите им?

— Преди час ми свърши „Камъл“-ът, а все не мога да се откача от телефона. — Той отпи от кафето. — Мен ако питаш, Кълан няма кирливи ризи в къщата си. Вярно си е, че е костелив орех, но ако не беше такъв, нямаше да прочисти Еврика — така се е казвал градът, преди да разкарат оная паплач, и да го прекръстят на Сан Пиетро. Навремето е бил най-престъпният град в цяла Централна Калифорния. Сега е нещо като тих пристан за хора, бъкани с пари — от онези, дето дават за бакшиш бенфранклиновки^[1] и ако децата им преминат в пети клас, им подаряват кадилаци. Кълан обаче управлява окръга с невидим камшик. Само да кривнеш от пътя — и фраас! — без дори да знаеш откъде ти е дошло. От друга страна, е голям чаровник. Ще накара и мъртва котка да се усмихне. Няма да си имаш главоболия с него. Обясних ти вече, обича ченгетата. Мрази репортерите и обича ченгетата.

— А защо мрази репортерите?

— Навремето хич не си е поплювал. Едно от неговите ченгета... как ли се казваше... не помня вече. Та едно от неговите ченгета видяло сметката на някакъв мафиот на име Фонтонио, нещо като главатар на тамошните гангстери. Опитвал се да обедини местните бандити, да направи нещо като престъпен съюз — който не се включи, отива за храна на рибите в океана край Хавайските острови. Удс, точно така, ченгето се казваше Еди Удс. И тоя Еди твърдял, че е застрелял Фонтонио при самозащита и че онзи е държал пистолет. За беда всички, които познавали Фонтонио, включително жена му и телохранителите, се кълнели, че той се е страхувал от оръжие. Нито носел, нито държал в къщата си пистолет. Нали за това били бодигардовете. После се оказало, че не могат да открият въпросния патлак, който уж бил в ръката на мафиота. Момчетата в Сакраменто тъкмо се канели да възбудят разследване, когато Удс напуснал полицията, в прокуратурата минали случая към дело и така приключило всичко.

— Така и не разбрах защо Кълан мрази репортерите.

— Някои от събратята по перо намекнали, че именно Кълан е пратил Удс да тегли куршума на Фонтонио. Явно имало нещо гнило.

Кълан обаче твърдял, че няма нищо общо. После и Удс почнал да се кълне, че Кълан не е свързан със случая. Накрая Удс се махнал от полицията и всичко си останало скрито — покрито. Кълан обаче се оказал злопамятен. Обвинил репортерите, че се опитват да го очернят, и доколкото знам, още им има зъб. И той като теб е ирландец: ти не си изпускаш нервите, но рано или късно си отмъщаваш. А Кълан и си изпуска нервите, и си отмъщава. Ето това не се е появявало във вестниците. Но вече е без значение.

— Кога се е случило?

— И аз не помня точно кога. Май в средата на двайсетте, някъде там. По онова време тъкмо съм завършвал колежа, а ти си бил едно от многото хлапета от крайните квартали. Знаеш си ме. Помня какви ли не дивотии, но не мога да се сетя какво съм обядвал.

— Какво е станало с Удс? Джими сви рамене.

— Нямам и понятие. Чувал съм, че бил частен детектив някъде тук, в Лос Анджелис, но това беше много отдавна.

— Страхотна памет имаш, Джими.

— Дар Божи ми е. Баща ми беше голям поклонник на картите. Броеше ги и насън. Сигурно ми е по наследство.

Телефонът отново иззвъня и Джими грабна слушалката.

— Пенингтън. Изчакайте малко. — Затули с длан слушалката. — Без майтап, какво си седнал да ровиш? Да не си се натъкнал на нещо?

— Казах ти, става въпрос за нещастен случай. Дори и да открия нещо, ще става най-много за съобщение от два — три реда на двайсет и втора страница.

— Дано не ме изпързеляш.

— Кога съм ти подлагал динена кора, че да го правя сега?

— Това има ли нещо общо с госпожата, дето е влязла да се къпе във ваната заедно с радиото?

— Ти пък откъде чу? Още дори не съм написал доклада. — Слухове.

— Опитвам се да открия някой роднина, преди да пуснем съобщението на страницата с некролозите.

— Ох!

Съмнявам се Джими да ми е повярвал, но точно тогава иззвъня и вторият телефон, крайният срок за предаване на материалите приближаваше и репортерът се разбърза като стоножка, хукнала да бяга

по напечена от слънцето скала. Благодарих му, взех изрезките от вестниците и се изнесох.

[1] Става дума ап стодоларови банкноти, върху които е изобразен Бенджамин Франклин. — Б. пр. [↑](#)

8.

Отбих се до магазина и взех малко домати, бутилка мляко и половинка шоколадов сладолед, после отидох в месарницата на Лупо на ъгъла. Лупо беше висок към метър и шейсет и три и беше от ония, безвратите с тяло, състоящо се само от мускули. Главата му беше с форма на голяма тиква, увенчана с редичка черна коса, плещите му бяха като на бик и стърчаха чак до ушите, туловището му започваше направо от под мишниците. Можеше да ти пренесе с палец и показалец половин теле. Престилката му беше опръскала с кръв, разхождаше се с гумени ботуши, подвити при коленете. Все не се престаствах да подхващам с него такива чувствителни теми като хигиенните условия.

— Какво ще кажеш, Зий, за малко пържолки или за телешка рибица? — ухили се месарят.

— И искаш трийсет цента за половинка рибица? — ахнах аз. — Тия телета да не са излезли в стачка?

— Месото си го бива, много е крехко.

— А кокали за кучето ми ще се намерят ли?

— Откога си взел куче? Каква порода е?

— Не знам, няма си кръщелно свидетелство.

— Б, ти ще ме умориш — прихна пак касапинът. — Колко кокала искаш?

— Шест.

— Цели шест! Явно псето ти е доста едро. Как се казва? Помислих, помислих, пък отговорих:

— Казва се Розичка.

— Розичка ли?

— То е куче втора употреба, вече го бяха кръстили, когато го взех. Опитах се да му сменя името на Мърляч, но а съм го повикал така, а псето му с псе почва да се оглежда — да види кой е тоя Мърляч.

Лупо ме повика с пръст и аз се надвесих над щанда.

— Ще видиш, че ще се обръща на Роузи — като че ли ми поверяваше голяма тайна. — Ако някой те пита защо се казва така, ще казваш, че си го кръстил на Слапси Макси.

Когато излязох на задната веранда, кучето беше клекнало до юката и се беше зазяпало по птицата присмехульник, която пееше, че чак се захласваше — не ти трябва сладкопойна чучулига.

— Ей, Роузи! — повиках го аз. — Какво ще кажеш за един кокал?

Псето дойде бавно, притисна се до мен и аз го почесах зад ушите. Влязохме вътре, сипах му консервата кучешка храна и му я сложих на пода — той й се нахвърли като хиена, надушила мърша. После му дадох и кокал.

— Можеш да го изядеш и тук — обясних му, той обаче отиде при задната врата и зачака да му отворя. — Куче с навици, и туйто — отбелязах аз и го пуснах навън.

Извадих изрезките от вестници, които ми бе дал Пенингтън. В материала за Кълан имаше само общи биографични данни, не открих и намек за скандал. На снимката видях красив мъж с волево чело и сбръчкана от слънцето кожа. Беше облечен в тъмен костюм и бяла риза, носеше вратовръзка на райета и черно бомбе. Под периферията гледаха дяволити светли очи с едва загатната усмивка. Беше се облегал на някаква стена и бе пъхнал палци в колана си. На втората снимка Кълан беше по-млад и бе облечен в дочена риза и тъмен панталон, на главата си беше нахлупил една от тумбестите шапки с козирки, с каквито в ония години са ходели ченгетата, а на краката му се виждаха партенки, които вероятно е носил в морската пехота. Беше свъсен, явно се е чувствал неудобно пред фотоапарата. Беше сложил крак върху стъпалото на форд кабриолет с четири врати. До него беше шерифът Бък Толман, яхнал едър пъстър кон. Толман беше висок, снажен мъж с изопнат гръб. Беше облечен в закопчана чак догоре риза и кожен елек, очевидно управляваше окръга от седлото на коня и за поубедително носеше револвер голям калибър. Беше нахлупил шапка с огромна периферия и високо дъно чак до очите с благ поглед и се усмихваше гордо под рунтав засукан мустак. Виждах лице, което няма как да не уважаващ, лице на човек с тежък живот, много перипетии и богата биография, която той вероятно е искал да забрави или с годините е пренаписал. Можеше да е и на петдесет, и на сто и петдесет години. Двамата с Кълан поддържаха реда и спокойствието, което, ако се вярва на материала, не било никак лесно.

От материала научих, че Кълан е роден през 1884 година в този, отдаден на порока и покварата, град. През 1900 година, когато бил на шестнайсет, излъгал за възрастта си и се записал в морската пехота, накрая се озовал на Западния фронт и за безпогрешния си мерник бил отличен със „Сребърна звезда“, „Алено сърце“ и френски Кръст за заслуги в битката при Сома. Прибрал се в родния си град през 1920 и започнал работа като заместник — шериф.

През 1921 Толман бил убит в престрелка, описана от вестника като „касапницата в къща «Приказна гледка», най-изисканото и уважавано заведение за забавления в града“. Новият Окръжен съвет начаса излъчил Кълан за шериф. Година по-късно той бил надлежно избран на тази длъжност с обещанието да прочисти Сан Пиетро и да го превърне „в град и окръг, с който ще се гордеем“. През следващите години удържал на думата си и сега бил процъфтяващ туристически град.

В каре бе поместен кратък материал за някакъв гангстер на име Арни Райкър, който през двайсет и втора година бил задържан и осъден за убийството на млада жена — Уилма Томпсън. Райкър, разбира се, твърдял, че Кълан го е натопил. Не се изненадах. Не съм срещал мафиот, който, покажеш ли му уликите, да не викне, че е „натопен“. Осъдили го на смърт, по-късно заменили присъдата с доживотна без право на обжалване.

Като цяло материалът беше доброжелателен, в него нямаше и намек за някакви скандали иди корупция, както ш за онова, което бях чул за Кълан от Скай и от други. С едно малко изключение. Когато репортерът го попитал каква е политическата му програма, Кълан отвърнал: „Ще разберете, когато бъда готов да ви кажа.“

Това вече беше в стила на Кълан, когото познавах от разказите на другите.

9.

Когато почуках на вратата, лейтенант Мориарити ме изгледа на кръв. Беше нисък и набит, почти плешив, с очи като оловни сачми и глас, с една октава по-нисък, отколкото на оперен бас. Беше ченге от толкова отдавна, че вече не помнеше как на младини е работел охрана в заведение, където по времето на сухия режим се е продавал контрабанден алкохол в тумбести матови чаши и където са те пронизвали с леден поглед, ако се пристрашиш да си поискаш и вода. Това е било преди четвърт век, когато Мориарити е бил на двайсет и една години. Войната преобразила живота му и когато през осемнайсета година той се прибрал с един-два медала и с дупка от картечница в хълбока, някакъв капитан, с когото бил воювал, му предложил да се пробва в полицията.

Оттогава Мориарити работеше в полицейското управление и знаеше какво е да си ченге в град, където истинските правила не са написани никъде и където основното задължение е шефът да бъде доволен, което ще рече да си има възможно най-малко неприятности. А Мориарити беше доволен единствено когато „не се вдига шум“ — да не клатим лодката, да предотвратяваме огромните заглавия по първите страници на вестниците, да приключваме разследването на един или друг случай възможно най-бързо и да не разлайваме излишно кучетата. Понеже гледаше така на работата ни, не се дразнеше, ако се случеше да посбием някой тарикат, колкото за да изтръгнем от него важни сведения, или ако фраснем където най боли някоя вироглава отрепка, за да я накараме да си изпее и майчиното мляко. Наричаше го „варианта с ръкавицата“, в смисъл „винаги носи ръкавица, ако играта загубее. Само това оставаше — да видя на първа страница някой негодник с вид на човек, пекъл се на скара.“ Беше убеден, че най-добри са криминалните репортери, които не се впускат в излишни подробности, понеже „колкото по малко казваш, толкова по-малко работа ще имат ония с линейките“. „Онзи тип е мъртъв, има дупка в главата, лежеше проснат в канавката, точка по въпроса. Не го удряйте на поезия, оставете я за окръжния прокурор.“

Следваше сериозен разговор с шефа, ако някой престъпеше тези неписани правила, което означаваше да му трие сол на главата така, че да чуят чак в Айдахо. Преди две-три години неколцина от момчетата се промъкнали през нощта в кабинета на Мориарити, приковали към страничните облегалки и краката на един от столовете кожени ремъци и прикачили към облегалката гърне — доста сполучлива пародия на електрически стол. Вместо да се ядоса, Мориарити харесал шегата. Сложил стола в ъгъла на кабинета си, който, общо взето, беше почти празен, ако не броим писалището, закачалката, малката заседателна маса в ъгъла, два-три истински стола, снимка на Франклин Делано Рузвелт в рамка върху стената зад бюрото и американското знаме на дървена поставка върху плота. Случваше се да влезеш в кабинета и Мориарити да ти посочи „електрическия стол“, с което подсказваше, че зле ти се пише — ще ти тегли конско.

Когато почуках оная заран на вратата му, той си пиеше кафето и преглеждаше сутрешното издание на „Таймс“. Махна ми да вляза. Застанах пред него и си свих цигара. Мориарити ме огледа от глава до пети. Бях облякъл най-хубавия си тъмносин костюм и бяла риза, бях сложил и прилична вратовръзка.

— Казвай сега, Банън, какво пак си намислил. И дано това, което ще ми отговориш, не ми докара някое стомашно разстройство.

— Става въпрос за Върна Виленски — обясних аз и запалих цигарата.

— Оная, дето се свари във ваната лн? Споделих подозренията си и завърших с думите:

— Не открихме акт за раждане, застраховка, нищо от тоя род. Петстотин долара в продължение на седемнайсет години. Това прави...

Мориарити пак ме изглежда на кръв.

— Сто и два бона. Какво тя става, да не би да си зарязалището още преди да сте стигнали до смятането?

— Да, бе.

— Сигурно е имала любовник дъртак, който ѝ е плащал. Чудо голямо! Удавила се жената във ваната, какво си седнал да ровичкаш? И не пити в доклада това за парите. Само отклонява вниманието.

— Има нещо, което не ми дава мира.

— Ти друга работа нямаш ли? Ако те е налегнала скука, кажи, все ще ти намеря с какво да се занимаваш.

— Не обичам да оставям нещата неизяснени. Жената е наближавала петдесетте, живеела е сама, преди четири години мъжът ѝ е бил премазан от камион. Никакви наследници, никакво завещание. Защо да не опитаме да намерим роднини, които да я погребат както подобава и да ѝ сложат надгробен камък?

— Ние сме ченгета, Банън, а не клуб на разбитите сърца. Обърни се към Червения кръст.

— Там се вълнуват само от живите.

Мориарити извади от чекмеджето на писалището пура „Тампа Нъгит“ — вонеше, та не се траеше. После минута — две ме гледа вторачено.

— Дано не става дума пак за някое от ония твои предчувствия, Банън.

— Не обичам съвпаденията. А тук съвпадения — с лопата да ги ринеш.

— Я не ми хвърляй прах в очите. Сигурен съм, че търсиш нещо друго — изръмжа шефът и пак захапа пурата.

— Добрахме се до едно-друго.

Докладвах му какво сме установили предния ден двамата със Скай, включително за неясното минало на Виленски и за тайнствените банкови преводи.

Но не споменах, че съм проверявал и миналото на Кълан.

— Бих искал да ми отпуснеш още един ден, смятам да отскоча на север.

Мориарити присви очи и ме изгледа подозрително.

— На север ли?

— До Сан Пиетро.

— Сан Пиетро? Това е територията на Кълан.

— И аз подочух нещо такова.

— На същия Кълан, който се е кандидатира за губернатор и ще се състезава с Остърфелт и Белини.

— На същия.

Той пак ме изгледа на кръв. — И какво Кълан? — попитах аз ни лук ял, ни лук мирисал.

Мориарити ми отговори така, както само той би отговорил. Беше рожба на онова, което наричам бюрократичната система на мъглявите отговори. Можеше да стои до колене в проливния дъжд и ако го

попиташ дали вали, той да ти отвърне нещо от рода на: „Трудно е да се каже“, или по-вероятно: „Мен ако питаш, трябваше да дадат ролята на Рет Бътлър на Гари Купър.“ В бюрокрацията колкото повече увърташ, толкова по-малко опасности те застрашават. Така че, когато го попитах за Кълан, Мориарити каза как бил чувал, че Кълан е всякакъв, от демагог до комунияга, от опасен, безогледен, коравосърдечен, продажен, безпощаден и хладнокръвен убиец до състрадателен, обаятелен герой, а според, гражданите на Сан Пиетро, щата Калифорния, си бил направо една „Жана д’Арк в панталони“.

— А ти какво мислиш? — попитах аз. Той пак взе да умува и рече:

— Мисля, че Бог има страхотно чувство за хумор. Усмихнах се и зачаках Мориарити да каже още нещо, но той нямаше какво да добави по въпроса.

— Какво толкова се притесняваш за тоя Кълан? Ще отскоча да проверя в две-три банки.

— Томас Броуди Кълан. Приятелите го наричат Броуди, всички останали — „капитане“. Никой не му вика Томи или Томас.

— И защо така?

— Откъде да знам? Може би не харесва името.

— Но то си е негово, няма как да го избегне. — Има, стига да реши.

— Значи наистина си е такъв — своенравен.

— Да, такъв е.

— В какви войски е служил?

— През войната е бил в морската пехота.

— Явно не си поплюва.

— Така е. Ако наистина ще ходиш там, стъпвай на пръсти, чу ли!

— Ще се постарая да не се натъквам на Кълан.

— Той ще разбере, че смяташ да ходиш в града, още преди да си тръгнал.

— В такъв случай дали да не му се обадя — просто от любезност.

— Гледай да не те изпревари.

— Да го вземат мътните, единственото, което искам да разбере, е кой през всичките тия години е пращал пари на Върна Виленски.

— Прочети в жълтите вестници.

— Не е далеч, няма и сто и петдесет километра дотам. Ще се върна най-късно утре вечерта.

— Едва ли ще искаш да вземеш Агаси.

Не ми се щеше да дърпам дявола за опашката, затова отвърнах, че според мен ще се справя и сам.

— Ще се отбия в две-три банки, да видя какво ще ми кажат.

— Сигурно искаш кола и пари за харчлък.

— Няма да откажа. С моята таратайка надали ще измина и петдесетина километра.

Мориарити въздъхна тежко, отвори чекмеджето на писалището и извади командировъчните и пътните листове.

— Защо не вземеш да се отървеш от тая купчина старо желязо? Купи си нещо прилично. Нали току — що ти вдигнахме заплатата?

— На това „вдигане“ ли му викаш? За мен е нещо като мижав бакшиш.

— Не ставай нахален. В „Нордстром“ на авеню „Уелч“ можеш да си купиш съвсем нов понтиак само за осем стотачки. Току-що видях рекламата. Обясни им, че си ченге, сигурно ще ти смъкнат цената или ще ти я дадат на изплащане.

— Това може да стане в твоя свят, но не и в моя.

— Божичко, колко си вироглав.

Не казах нищо. Мориарити пак ме изгледа, после поклати глава и попълни формуляра за командировъчните и пътния лист.

— Ето ти пътния лист за колата. Кажи да напълнят резервоара. Можеш да вземеш от касата десет долара дневни. И пази касовите бележки.

— Колко щедро — възкликнах аз, докато разглеждах формулярите. — С тия пари преспокойно мога да духна в Мексико и да изляза в заслужен отдых.

— Прати ми адреса, ще ти пиша за Коледа.

— Хиляди благодарности.

— И там умната, не забърквай каши, чу ли?

— Не бери грижа за това.

— И друг пък съм го чувал. Още помня оня път, когато отиде в Тахо да заловиш оня с умишлените палежи, но вместо това скъса от бой ченге под прикритие и те вкараха в ареста.

Още преди да съм казал и дума, шефът пак поклати глава, значи му беше дошло до гуша да се разправя с мен.

— Разкарай ми се от главата — рече той. — Ако случайно замръкнеш, на петнайсетина километра южно от града, досами океана, има мотелче, държи го един мой приятел, Чарли Лефтън. Кажи му, че те пращам аз.

— Благодаря.

— Но недей.

— Какво „недей“?

— Недей да замръкваш.

10.

Излязох от кабинета на Мориарити и минах да си проверя пощата. Имах писъмце от Франк Темпълтън, директорът на кинотеатър „Громан“, канеше ме в четвъртък вечер на премиерата на „Малката Зигфелд“. „Прожекцията започва в 19,30 ч, ела най-късно в 19,20. Отцепили сме два реда за важните клечки, сред които съм сложил и теб. Ще се видим, Доведи и приятелка. Франки.“

С Франки Темпълтън бяхме съученици и от дъжд на вятър ходех да изкарвам при него по някой долар допълнително като охрана. Името ми беше включено в списъка на почетните гости, който държаха на касата.

Седнах си на бюрото и хвърлих едно око наоколо. Тъжна гледка, чак да ти се доплаче! Стените в огромната зала на отдел „Убийства“ бяха облепени със съобщения за издирвани лица, с обяви, с графика на дежурствата и кой по какъв случай работи и с грамадна карта на голям Лос Анджелис.

Писалището ми беше наред помещението и бе заобиколено от други бюра, които, общо взето, си приличаха като две капки вода. Върху моето имаше кутия за писма и съобщения, телефон, бележник и кичозен пепелник, който си бях взел за спомен от развъдника за стриди във Вентура. Единствените отличителни черти на бюрото бяха недовършеният доклад и въпросният пепелник. Облегнах се на стола и се замислих за Милисънт Харингтън и Зийк Банън. Картината беше доста мрачна.

Представих си как се прибирам след работа, Мили ме пита как е минал денят и аз ѝ разprávям за несретника, който след вечеря излязъл да си купи вестник и някакъв пиян се метнал на тротоара заедно с колата си, направил го на кайма и го залепил на стената, или за жената, която се връща неочаквано у дома, заварва мъжа си в леглото с комшийката, под прикритието на сладните им стенания вади от чекмеджето пищова и ги убива на място с един куршум, който прониква отзад в тила на съпруга и после в челото на любовницата, или пък за треторазредната млада актриса, която си мечтае да стане

новата Бети Грейбъл^[1], спи с всеки шеф само и само да напредне в кариерата, и накрая се озовава в Топанга Каниън много гола, много мъртва и много бременна, или за това как пада човек, покосен от куршум — не бавно и плавно като по филмите, а така, сякаш костите му са станали на прах и той се е разпаднал в собствената си кожа.

„Между другото, скъпа, би ли ми подала сметаната?“

Реших обаче, че сигурно ще е забавно да се разхождам известно време из града с дама от такава класа. Така де, охраната винаги може да прибегне до услугите на красива помощничка, особено когато музиката се подсигурява от Томи Дорси.

Защо да не започнем с едно кино!

Звъннах ѝ в банката. Секретарката ме свърза.

— Здравейте, обаждам се от полицията — казах с най-зловещия си монотонен глас.

— Здравсти — отвърна Милисът. — Тъкмо си мислех за теб.

— Днес сигурно нямаш работа. Тя се засмя.

— Виж какво — продължих аз. — Извинявай, че ти казвам в последния момент, но имам покана за премиерата на един филм в четвъртък. Защо не дойдеш и ти?

— Страхотно! — възкликна разпалено тя. — В колко часа?

— Трябва да бъдем там в седем и двајсет, дали преди това да не хапнем набързо в едно малко заведение наблизко? Пет и половина рано ли ти е?

— Знаеш ли как да стигнеш до нас?

— Забрави ли, че съм ченге? — Помълчах и добавих: — Как все пак да стигна?

Отново смях. Мили живеела на Боксуд Драйв, откъм южната страна на Колдуотър Каниън.

— Ясно — рекох аз. — Значи се разбрахме, в пет и половина.

— Да — отвърна Мили и затвори.

Аз също оставих слушалката, поседях малко и прихнах в щастлив смях. Един от детективите — Травърс, се обърна и ме изгледа.

— Явно имаш добри новини — отбеляза той.

— Да. Заложих в Санта Ана петачка на една кранта, а тя взела, моля ти се, че победила.

— Това ли било! — рече колегата. — Пък аз си помислих, че е умряла тъща ти.

Звъннах във фотографския отдел на „Таймс“, издирих с триста мъки един свой познат — Джером, когото се наложи да викат от тъмната стаичка, и го попитах дали може да увеличи снимката на Виленски.

— Имам да плащам две глоби за превишена скорост — въздъхна той.

— Е, вече няма да ги плащаш.

— Дай ми един час.

След това се свързах със „Съдебна медицина“ и ги помолих да ми заделят една от снимките в едър план на Виленски, които Кокалите бе направил.

Вече чаках долу в гаража да ми докарат служебния шевролет, когато Скай ме намери.

— Много мило от твоя страна, няма що — ревна ми той. — Уредил се нашият да се поразходи и казал, моля ви се, на шефа, че нямам нужда от мен.

— Реших, че няма да се съгласи да се разкарваме и двамата.

— Сан Пиетро е като Ривиерата бе, човек! Там ходят само кинозвезди. Паралии, които играят голф и се правят на голяма работа пред гаджетата.

— Отпуснаха ми десет долара дневни. Ако случайно срещна Кларк Гейбъл, ще взема да го поканя на вечеря.

— Няма да откриеш нищо за тая Виленски, Зийк. Ако е имала роднини, е щяла да остави завещание.

— Просто имам някакво предчувствие. Той завъртя очи.

— Не думай! Всеки път, когато имаш някакво предчувствие, аз се озовавам в болницата, а теб те повишават.

— Беше преди две години. Никога ли няма да го преглътнеш?

— Не, няма.

Луи — шефът на гаража, изкара шевролета и изскочи от него. Беше го измил, по стъпалото се стичаше вода.

— Дръж се мило с колата, Зийк, все едно е жена — заръча той и ми метна ключовете. — Същинско бонбонче. Оправих и радиото. Можеш да хващаш местните станции.

— Е, пожелавам ви да си прекарате добре с бонбончето — подметна Скай. — А аз ще трябва да търпя цял ден Грубър. Той

закусва чесън. Не си е мил зъбите от времето, когато Хърбърт Хувър беше вицепрезидент.

— Дай му пакетче дъвка.

— Каква ти дъвка! Зъбите му са се разкапали.

— Тогава карай със смъкнати прозорци.

— Не помага. Като спра на светофара, хората по тротоара само дето не припадат, дъх не могат да си поемат.

Той се хвана за гърлото и устата му замърда като на риба, озовала се на сухо. Не се сдържах и избухнах в смях. Скай направо си пропиляваше актьорската дарба.

— Ще ми бъде мъчно за теб, колега — рекох му.

— Какво става с госпожица Паралийката? Свих рамене.

— Нищо чудно да се охарча с четири долара и да й звънна от Сан Пиетро.

— О, извънградски разговор! Направо ще я шашнеш. Засмях се.

— До скоро, мой човек!

— И там умната! Ония типове не си поплюват. Пак свих рамене.

— Ще им кажа, че съм застраховател и търся на кого да дам малко пари.

— Е, на това вече ще се хванат.

[1] Бети Грейбъл (1916–1978), американска актриса, участвала в четирийсет и два филма и през Втората световна война превърнала се в любимка на американските войници. Известна е и с това, че краката и са застраховани в „Лойдс“ за един милион долара. — Б. пр. ↑

11.

Нямаше голямо движение и след като подминах Санта Барбара, почти не срещах автомобили. От време на време на юг профучаваше по някой камион, натоварен с хранителни продукти, и шофьорът ми махваше приятелски. Тъкмо излизах от Санта Барбара, когато ме изпревари жълт линкълн. Караше го тип, който седеше като глътнал бастун и се беше вкопчил във волана така, сякаш ако поразхлаби хватката, той ще му избяга. На задната седалка четири хлапета най-много на по шест години играеха на гоненица. Докато ме подминаваха, едно от момиченцата ме погледна през прозореца и ми се изплези. Усмихнах му се и то ме зяпна така, сякаш е заварило посред бял ден майка си и баща ся да се гушкат в леглото.

Мислех си за Мили, за работата и списъка, който Джейн от банката ми бе приготвила. Предишната вечер бях прегледал внимателно имената на банките в него. После написах на черната дъска банките, откъдето са изпратени най-много преводи, и отвесно под тях датите, на които са получени. Накрая получих четири банки в Сан Пиетро, една в Мендоса, градче малко по на юг, и няколко банки в близки градове — Сан Луис Обиспо и Чийно. Останалите банки бяха пръснати на различни места: две — три в Лос Анджелис, една-две в Сан Диего, една в Сан Франциско — все преводи, направени вероятно когато човекът е бил, да речем, в командировка. Накрая подредих отново банките — вече по дати, и направих схема.

Вече започваше да се очертава някаква закономерност. Нямаше преводи, които да са правени последователно от едно и също място. Бяха разпределени равномерно, ако не броим някои малки изключения. Като цяло обаче схемата бе следната: Банка А, Банка В, Банка В, Банка Г, Банка Д, Банка Е и така нататък. Преводите бяха правени в седем основни банки, от други три бяха постъпвали само от време на време, през осем — девет месеца, така, че в банката да не възникват съмнения.

Някой беше пращал много предпазливо всеки месец тези петстотин долара. И си беше водил сметка, бе хвърлил доста труд, за

да осъществи плана си. Някой имаше тефтерче, където най-прилежно беше нанасял всички данни и бе разпределял датите за шест месеца или шест години напред. И така цели седемнайсет години, а може би и по-дълго, ако сложим в купа четирите бона в брой, с които Върна Виленски е открила книжката в клои „Запад“ на Националната банка в Лос Анджелис.

Ако ставаше дума за изнудване, бе почти невъзможно да се проследи откъде постъпват парите — освен ако изнудвачът не си е водел старателно през годините списък на всички преводи. Ако през всичките тези години Върна Виленски е шантажирала някого и ся е водела такъв списък, защо е пазела извлеченията не в банков сейф, а у тях, където всека е могъл да го намери? Каква всъщност е била, хитра или педантична?

Едно беше сигурно: който и да ѝ е пращал парите през тези години, беше или богат, или корумпиран.

Или и двете.

Днес петстотин долара бяха много паря. А в разгара на Голямата депресия са си били цяло състояние. Въпреки това преводите са пристигали като по часовник всеки месец на трето число.

Защо ли? Ако Върна Виленски наистина е изнудвала този човек, с какво ли?

Сетих се за снимката и от вестника. Възниска пълничка брюнетка на средна възраст, облечена в басмена рокля и извърнала свенливо очи от фотоапарата. Не приличаше на жена, която преди две десетилетия е извършила нещо, осигурило и през всичките тези години безметежно съществуване.

Всъщност външният вид обикновено подвежда. Докато работех в отдел „Безследно изчезнали“, имах случай с banker от Бевърли Хилс, чист като детска сълзица: четял проповеди в църквата, имал красива жена и три деца, пращял от здраве, бил председател на Ротарнанския клуб, никога не бил изневерявал, дори не бил флиртувал с друга. Казваше се Рупърт Арчман. Един прекрасен ден изчезвал яко дим, а заедно с него и петдесет хиляди на банката. Минаха три месеца. После един прекрасен следобед някаква кола се врязала с бясна скорост при Бърбанк в движещ се товарен влак. Шофьорът беше станал на пихтия. Наложил се да установяваме самоличността му по зъбите.

Оказа се Арчман. Накрая му хванахме дирите, които ни отведоха в Рино при някаква седемнайсетгодишна стрийптизърка. Отвел я чак в Тихуана, профукал петдесетте бона за пиене, комар и трева и когато мангизите свършили, мацето духнало. Той се върнал в Лос Анджелис и се блъснал е автомобила във влака. Не беше оставил предсмъртно писмо нищо. Дори не носеше у себе си портфейл.

Много ми хареса как един от колегите реагира на случая „Поживял си е човекът цели три месеца със седемнайсетгодишно маце. За какво друго да живее човек?“

Защо ли го беше направил? Умът мм не го побираше. Пък и какво ли ми разбираше главата? По онова време бях на двайсет и четири, бях в полицията от три години. Трябва да си значително по-зрял, за да се напъхаш в нечие съзнание и да проследиш белезите в него. Не е изключено и да не достигнеш никога такава зрялост.

Дали при Върна нещата не стояха по-просто? Ами ако тя е имала незаконородено дете, за което не е могла да се грижи и затова го е продала на богато бездетно семейство? В началото на двайсетте, пък и по време на Депресията това не е било някакво чудо нечувано. Надявах се отговорът да е такъв, да съдържа сърцераздирателна нотка. Да разнежи сърцата и да даде повод за заглавие върху първа страница от рода на: „Майка, продала детето си, загива във ваната при странен нещастен случай.“

Ала дълбоко в себе си знаех, че не е така.

След няколко километра наближих паянтова крайпътна сергия за плодове и свърнах към изронения асфалт на отбивката, който се разлетя и затрополи като сачми отдолу по шевролета. Сергията изглеждаше така, сякаш е скована от изхвърлени от морето дъски. Намираше се в подножието на хълм, по чието било се виждаха редици портокалови дръвчета. До тезгяха имаше сгъваема масичка и продънени брезентови столове. Вях привлечен от написаната на ръка табела, от която разбрах, че срещу петаче ще получа прясно изстискан сок. Устата ми беше пресъхнала. Дребничка тантуреста мексиканка с мургаво лице седеше умърлушено на паянтова табуретка и четеше опърпано романче на испански, от чиято корица едрогърдеста жена с разкъсана рокля гледа ококорена едър като бик мексиканец, намислил или да я убие, или да я люби — върви, че разбери. Зад продавачката

имаше няколко рафта с ракитови кошници, пълни с ябълки, папая и доста анемични на вид ягоди.

Дребната женица ми се усмихна. Веднага разбрах, че петте цента са за малък сок — колкото побираше малката мукавена чашка. Испанският ми го нямаше никакъв, затова взех по-голямата чаша и посочих място някъде по средата.

— Quanto? — рекох.

— Петнайсет ли? — отвърна мексиканката с въпросителна интонация.

— Да, да, разбира се — занимах аз.

Жената избра от рафта пет от най-хубавите портокали, занесе ги на масичка отзад на сергията, разполови ги с мачете, което извади някъде отстрани на масата, и се зае да ги изстискава — сокът, златист, със сладка миризма, се застича на дъното на изстисквачката, която мексиканката изпразни в чашата. Оставих на сергията две монети от по десет цента и казах на жената да задържи рестото.

Това го разбра без затруднения.

Седнах в края на сгъваемата масичка, под чадъра и отпихах сока на малки глътки. Бях се загледал в хълма. Малко под билото млада жена в бяла копринена риза и брич яздеше бяло пони. Жената яздеше добре. По едно време обърна понито, отправи се в тръс към билото на хълма и се скри в портокаловата горичка.

Бях много далеч от Лос Анджелис.

Допих си сока, метнах чашата в очукано кошче, пълно с киснати отпадъци, и се качих на колата.

На два-три километра от другата страна на Санта Мария видях тревистозелена табела, на която с яркожълти букви пишеше: САН ПИЕТРО — 2 КМ. Завих по щатски път номер седем. Беше тесен, но с добра настилка и минаваше по билото на хълм. От двете страни имаше борова гора, от която океанът не се виждаше. След около километър-два пътят хлътна в падинка и най-неочаквано пред мен изникна Сан Пиетро. Малък знак сочеше на юг, към Милтаун и Мендоса. Спрях, слязох от колата, облегнах се на предния калник и се взрях в гледката, разкрила се пред и под мен.

Имах чувството, че огромен пестник с размерите на планина се е стоварил върху хълма, спускащ се към морето, и е образувал нещо като откъсната от останалия свят чаша, където градът се е разположил като

дланта на великан. На около километър и половина от трите страни на селището се възправяше възвишението. От четвъртата се падаше океанът.

Изобщо не можех да си представя, че това китно градче навремето е било едно от най-големите свърталища на бандити и престъпници в окръга. Запитах се как ли покварата в насието са повлияли на младия Кълан и защо след войната се е върнал на такова място? Дали от гняв е дръзнал да се опълчи срещу престъпниците управлявали града? Или може би от сребролюбие? Дали не беше рожба на някакви задкулисни договорки? И наистина ли е прочистил Сан Пиетро или просто е заменил една разновидност на покварата с друга? Дали наистина защитаваеше закона? Или само се прикриваше с него?

От каквото и да се беше ръководил Кълан, то наистина бе преобразило града, наричал се някога Еврика. Сега Сан Пиетро сякаш бе изскочил от корица на „Сатърди Ивнинг Поуст“, рисувана от Норман Рокуел^[1]. Центърът представляваше квадрат с дванайсет улици в едната посока и още толкова — в противоположната. Магазините бяха боядисани в бяло и бяха със сиви, светлосини или червени цокли. В южния край, на нисък плосък баир, започващ от хълма и спускащ се към океана, бе кацнал голям хотел с формата на буквата „П“. В средата между страничните крила имаше плуven басейн с олимпийски размери, заобиколен от плажни чадъри, шезлонги и изумрудена трева. Южно от сградата се виждаха тенискортове, защитени с брезент от вятъра, духащ откъм океана. От другата страна на улицата имаше паркинг със спрели на него лъскави автомобили — „Пакард“, „Максуел“, „Кадилак“, „Пиърс-Ароу“, тук-там и по някой ролс-ройс. На такъв паркинг един форд или шевролет щеше да стои неуместно точно като сто и дваисет килограмово момиче на конкурс за „Мис Калифорния“.

Между хотела и града се простираше обществен парк с шадраван в средата. От едната страна на парка се възправяше голяма триетажна сграда в мексикански стил с покрив от оранжеви керемиди, бледожълти стени и националния флаг на САЩ, развяващ се на кулата, кацнала отгоре. От другата страна имаше киносалон. Откъм страната на океана се виждаха кейове, край които кротко се поклащаха лодки.

По-навътре в залива голяма бяла яхта колкото футболно игрище, обточена с тиково дърво, се поклащаше във водата. Бръкнах в джобчето върху страничната врата на автомобила, извадих бинокъла и го насочих към яхтата. Палубата от твърда дървесина блестеше на яркото слънце, илюминаторите и стъклата лъщяха като флорентински огледала. Преместих бинокъла малко по-нататък. С лице към слънцето на широката предна палуба се бе проснала жена — лежеше на хавлиена кърпа, с която спокойно можех да си застеля хола. Беше гола — голеничка. На няколко крачки от нея седеше беловлас мъж в бял ленен панталон, риза на бели и червени райета и платнени обуца — беше си вдигнал краката на перилата, отпиваше от питието си, загледан в морето, сякаш жената изобщо не съществуваше. Ако ти е по джоба да си купиш такава лодчица, сигурно смяташ, че всичко в тоя живот ти е поднесено на тепсия и ти се полага по право. Дано никога не стана чак толкова богат.

На север и на запад от центъра на града имаше улици с дървета от двете страни и с малки спретнати къщи, където живееха обикновените хора — поне така реших аз. След жилищния квартал баирът ставаше почти отвесен и завършваше с широк, огънат на подкова хребет, образуващ голямо плато. Аз бях спрял в единия му край. В източната и северната му част пък се бе ширнало игрище за голф. Точно срещу мен, между боровете и дъбовете явно живееха богатите, тук-там сред листака се мяркаха покривите на огромни къщи. Нагоре по стръмната урва пъплеше път с две платна, който криволичеше и изчезваше сред гъстата гора. През дънерите се виждаха няколко магазина, а по-нататък хребетът свършваше със зъбер, надвиснал току над океана. На хвърлей от ръба му бе кацнала триетажна къща във викториански стил. От нея започваше черен път, който лъкатушеше около километърдва надолу по урвата към селището. Хълмът приличаше на Олимп, откъдето боговете на тази затворена, откъсната от света общност можеха да гледат простолудието долу и да му налагат нравите, морала и начина на живот.

Това ли би Сан Пиетро? Кротко и притихнало градче е има — няма две хиляди жители? Градче, което подобно на всички малки градчета вероятно криеше тайни, по-тъмни и от душата на педофил.

Както си стоях с бинокъла в ръка, по пътя се зададе черен понтиак, който забави ход и — аха, да спре. Автомобилът ме подмина и бабайтът вътре — беше по-голям и от билборд. — ме изглежда кръвнишкн с единственото си читаво око. Другото беше застинало на едно място и бе вторачено право напред, докато виждащото продължи да ме наблюдава н след като колата ме подмина. После понтнакът отново набра скорост. Върху регистрационния номер пишеше „СП 3“ и от поведението на мъжете вътре разбрах, че са ченгета. Ченгета от малко градче. Ченгета с мускули, които сами си пишеха правилата, и ей тъй, за нищо, можеха да ти създадат повече неприятности и от счупен гръбначен стълб.

Мориарити се оказа прав. Още преди да съм пристигнал, те вече знаеха, че съм тук. Нямахме закога да се помайвам. Смъкнах ръкавите на ризата, пристегнах вратовръзката, облякох си сакото, сложих си сивото бомбе и се отправих към владенията на Кълан.

[1] Норман Рокуел (1804–1978), американски художник, рисувал главно кориците на списание „Сатърди Ивнинг Поуст“, на които изобразява живота на обикновения американец от онова време. — Б. пр. ↑

12.

Пътят ме отведе в подножието на хълма, при парка. Отблизо Сан Пиетро бе също толкова прелестен и странен, колкото и отдалеч. В него имаше и нещо зловещо. Улиците светеха от чистота: нито едно листенце, обвивка от бонбон или угарка. Някакъв мексиканец си пушеше евтината пура на една от пейките в парка, оставил до кофата на колелца лопата и метла, сякаш чакаше на паважа да падне боклуче, което веднага да помете.

На кея, за радост на цяла тумба дечурлига, двайсетина рибари теглеха от кърмата на лодка голяма риба меч. Неколцина по-възрастни граждани бяха насядали на шезлонги под червено-бели чадъри покрай доковете — някоя четяха книги или дремеха, други гледаха към морето, сякаш очакваха в залива всеки миг да навлезе с виеща се от комина пара корабът „Кунн Мери“. В края на кея имаше малка табела с формата на стрела, която сочеше на север и на която пишеше: „ЧАСТЕН ПЛАЖ“.

Върху сенника на кинотеатър „Рнц“, двуетажна яркожълта сграда, с черни печатни букви пишеше, че дават „Пътят към Занзибар“.

Денят беше горещ и сигурно щеше да бъде задушно, ако откъм залива не подухваше хладен ветрец, който люлееше евкалиптите в парка и смъкваше с градус-два жегата. Наоколо цареше празнично настроение. Полюшваха се червени, бели и сини балони, покрай главната улица някакви мъже редяха скари и хладилни витрини. На две-три места в парка имаше сергии с табели, че всички са добре дошли и че по време на пикника, започващ в дванайсет часа, могат да опитат от хотдога, безалкохолните напитки и динята, предоставени от предизборния щаб на кандидата за губернатор Кълан. Горният и долният край на сергиите бяха украсени с думата „БЕЗПЛАТНО“, изписана с яркочервени главни букви. Кълан изпреварваше с цял месец националния празник — Четвърти юли.

Шерифството се помещаваше в сградата с куличката срещу киното. Беше единайсет и десет. Черният понтиак бе на около три пресечки след мен. Завих надясно и излязох на главната улица —

булевард „Оушън“. Беше застлан с плочник, за улично осветление служеха старовремски газени лампи. Оттук нататък градът ставаше доста страшен, все едно е правен по идея на Джордж Оруел, а Норман Рокуел е наел архитект, който да построи сградите от корицата на „Сатърди Ивнинг Поуст“.

Поех на север по булевард „Оушън“, оставяйки зад себе си скъпия хотел — на няколко преки имаше още един парк. Отляво се падаха закусвалня „Уенди“ и киносалонът. Отдясно пък имаше друг хотел — беше на три етажа, изглеждаше доста уютен и се казваше „Странноприемница Сан Пиетро“. В северния му край се виждаше заведение с името „Кръчмата на Роудн“.

Оттук нататък и от двете страни на улицата имаше долепени един до друг магазини. Имаше какви ли не магазини и магазинчета, като се почне от магазините за тютюневи изделия и за грамофонни плочи и се стигне до бижутерията и ресторанта, който според рекламата предлагал вкусна домашна кухня. Имаше галантерия, сладкарница, магазин за обувки, книжарница, будка за вестници, магазин за хранителни продукти, аптека, магазини за безалкохолни напитки и за детски обувки — две хиляди души едва ли се нуждаеха от чак толкова много неща. Тук нямаше два магазина, които да продават едно и също. Конкуренцията бе непозната, ако не броим ресторантите, пивниците и банките.

Изключение в тази архитектура на *deja vu*^[1] правеха четирите банки и библиотеката, които се помещаваха в тухлени сгради и се възправяха като гробници сред надгробни камъни.

Вторият парк очертаваше северната граница на града. Погледнах в огледалото за обратно виждане. Ония в понтиака бяха на една пресечка след мен. Свърнах към малък паркинг до библиотеката и спрях. Те също спряха. Излязох от паркинга, свърнах наляво, подминах ги, отидох при сградата на шерифството — отново спрях, сляхох от автомобила и се качих по шестте широки стъпала, водещи към входа.

Сградата беше масивна, дебелите стени не пропускаха вътре жегата. Влизаше се през дълъг, широк коридор. Вдясно бяха окръжната прокуратура, кабинетът на съдията и самото съдилище. Вляво бяха полицейският участък и градският затвор. На втория етаж се намираха помещенията на шерифството и заседателната зала.

В дъното на коридора, отдясно, беше кабинетът на Кълан. Реших да се направя на ударен и да се държа така, сякаш никога през живота си не съм чувал нищичко нито за самия Кълан, нито за окръг Сан Пиетро.

Влязох през остъклената врата. Едра симпатична жена с вид на латиноамериканка, облечена в синя полицейска униформа, седеше зад тезгяха, който започваше в единия и завършваше чак в другия край на просторното помещение. Върху налетите и гърди се мъдреше значка на заместник — шериф, жената пушеше пурета и имаше вид на много оправна. От малката табелка с името научих, че се казвала Розалинд Хернандес. Зад нея в ъгъла имаше телефонна централа, поверена на кльощава дребничка бяла жена в най-обикновена памучна рокля, която ме погледна през рамо отегчено и донейде презрително.

В дъното на тезгяха имаше преграда, която се вдигаше, и срещу нея втора, която, както предположих, водеше към помещението за полицаите и затвора. Пак на същата стена имаше две големи цветни снимки — едната на Франклин Делано Рузвелт, другата на губернатора, — разделени от огромно американско знаме, стигащо почти до пода. Върху стената вдясно тиктакаше голям кръгъл часовник, чиято стрелка за секундите отброяваше унило изнизващото се време.

Хернандес ме погледна и вместо поздрав вдигна вежди. Сложих пред нея визитната си картичка.

Тя я прочете, обърна я откъм опакоето, пак я сложи на тезгяха и почука по нея с нокът.

— Какво обичате, сержанте? — попита властно.

— Шерифът тук ли е? — усмигнах се аз.

— Не, уважаеми господине — отвърна жената. — Освен това ние тук го наричаме не „шериф“, а „капитан“. Капитан Кълан — натърти делово тя. Сетне погледна часовника. — Очаквам го да наmine за малко насам някъде в дванайсет без пет, после има среща с избирателите.

— В такъв случай ще го чакам на пикника — рекох аз. — Ще му предадете ли визитната ми картичка? И че искам да си поприказвам с него?

Жената погледна тетрадката със сини корици, прокара пръст по имената и попита:

— Имате ли уговорена среща?

— Опасявам се, че не — казах й аз..

Тя пак ме огледа от глава до пети и кимна.

— Ще му предам.

— Благодаря ви. Ще се срещна с него на пикника.

— Дано успеете — пожела ми заместник-шерифката, после се облегна и отново заслуша тиктакането на часовника.

Отидох с колата в другия край на града, където се намираше национална банка „Пасифик“. От списъка, изготвен от плахата сътрудничка на Милисът, разбрах, че председател на управителния съвет и директор на банката е Бен Горман. Зад банката имаше голям паркинг. При задния вход беше спрял черен „Пиърс-Ароу“ модел трийсет и трета година, шофьорът пушеше, облегнат на стената при вратата. Слязох от колата и заобиколих сградата, за да вляза през парадния вход. До високата близо два в половина метра двойна врата в месингов обков имаше табела, от която научих: БАНКАТА В ОСНОВАНА ПРЕЗ 1895 Г. ОТ ИЛАЙ ГОРМАН. ЕВРИКА, ЩАТ КАЛИФОРНИЯ.

Влязох вътре. Кабинетът на големия шеф беше ъглов, с размерите на баскетболно игрище. Секретарката говореше по телефона. На открехнатата врата отзад висок мъж с дългнесто лице, облечен в карирано сако, разговаряше с човек, когото не виждах. Когато влязох, ме погледна и затвори вратата. Върнах се при бюрото на секретарката.

— Какво обичате? — попита ме тя, като тя затули с длан слушалката на телефона.

— Търся господин Горман.

— Тръгна си.

— Виж ти! Още няма дванайсет.

— Днес е сряда — тросна се жената. — И не ви влиза в работата какво прави господин Горман. Той може да си тръгне когато пожелае. Както виждате, разговарям по телефона. Извинявайте.

Идеше ми да се стрелна покрай нея и да избия с ритник вратата, вместо това обаче само кимнах, излязох от сградата, отключих автомобила, свлякох се тежко зад волана и си свих цигара.

Шофьорът на лъскавата лимузина си допуши фасата и го метна в червения кош, пълен с пясък. Минаха пет минути. Десет. После

задният вход се отвори. Шофьорът изприпка чевръсто при лимузината и отвори вратата, та да се качи същият снажен мъж с лице на сокол, когото бях мернал в банката. Беше висок над метър и осемдесет, с гарвановочерна, вече прошарена тук-там коса, и бе облечен по последната мода, в спортно сако на черно-жълти карета, тъмносив панталон и нещо като ботуши за езда. Докато потегляха от паркинга, погледнах регистрационния номер: БГ1.

И аз излязох от паркинга, но по задната алея, която ме изведе на Призидио Драйв, къса уличка между булевард „Оушън“ и плажа. Видях в огледалото как черният понтиак също потегля след мен. Реших да си поиграя със сенките си на котка и мишка. Профучах зад Първа банка, завих наляво към „Оушън“! подкарах отново по пътя, по който бях дошъл, подминах банката и свърнах по уличката след нея. Спрях, влязох в банката, скрих се зад вратата и видях как понтиакът паркира при отсрещния тротоар.

Според списъка, с който разполагах, шеф тук беше някой си Андрю Макбърни. Този път представих документите си за самоличност на дребна руса женица със зъбеста усмивка, която се държеше мило и наближаваше трийсетте.

— Казвам се Банън — обясних с не по-малко ослепителна усмивка. — Бих искал да поговоря с господин Макбърни.

— Ама разбира се — възкликна женицата. Отиде при вратата, пхна нос и оповести: — Господин Макбърни, търси ви сержант Банън от Полицейското управление в Лос Анджелис.

Кабинетът беше голям и мрачен, целият в тъмна ламперия. Щори, спуснати наполовина, унила лампа в края на писалището, локвичка светлина. Паркетът, който навремето явно е бил красив, беше целият на дупки и драскотини, сякаш някой си е играл да го съсипва с бормашина.

Макбърни беше нисък, почти плешив дребен шотландец, който сякаш се бе родил намусен, кожата му беше цялата нашарена със старчески петна. Стърчеше като палячо зад тежкото старинно писалище от орехово дърво. Протегнах му ръка, той я пое, без да става, и ми махна към един стол.

— Казвайте сега — подкани ме безизразно.

Изложих му надълго и нашироко покъртителното житие на Върна Хикс-Внленскн, като започнах от радиото във ваната и

завърших с това, че тя не е оставила завещание. Макбърни слушаше отегчено и никъде по средата забарабани с пръсти по писалището. Сетне му разправих и частта с банковите преводи. Накрая се облегнах и зачаках.

— Това ли било? Заради това ли ми губите времето? Таи жена няма ум в главата — да умре без завещание. А и вие би трябвало да знаете, че не можете да искате такова нещо — изсъска ми той, — Банковите преводи са поверителни. А дори и да имах право, пак нямаше да ви кажа. Това но ви влиза в работата. Но аз нямам такова право, господин Не знам кой си от Полицейското управление в Лос Анджелис. Противозаконно е. Би трябвало да го знаете, ако наистина сте такъв за какъвто се представяте.

Усетих как кипвам. Извадих портфейла, отворих го, надвесих се над писалището и го заврях под носа на онзи нахалник.

— Драги ми господине, аз съм сержант Банън от Полицейското управление в Лос Анджелис — натъртих. — Надявах се да изпреварим онези приятелчета от щатската данъчна служба. Единственото, което искам да узная, е едно име, нищо повече. Последният превод, дошъл от вашата банка, е с дата отпреди два месеца. Със сигурност не е чак толкова трудно да проверите и да ми кажете.

— Ама вие глух ли сте? — подвижна той. — Обясних ви, че няма да го направя, дори и да мога. А и нямам навика да си играя на криеница със служителите от щатската данъчна полиция. Нейният началник — господин Уедърли, ми е личен приятел. Нямам намерение да подкопавам приятелството ни, нито пък да нарушавам закона. — Той ми върна портфейла, като го приплъзна по писалището. — Вън!

Изправи се. Беше висок най-много метър и шейсет и бе обут в тревистозелен панталон за голф, яркочервени три четвърти чорапи и обувки за голф с шипове. Мина като хала покрай мен, оставяйки нови дупчици по паркета, и отвори рязко вратата.

— ВЪН!

Станах и излязох, вратата се затръшна зад гърба ми. Дребничката руса секретарка ме зяпна смаяна.

— Явно не му се ходи на полицейския бал — подметнах аз.

— Днес е сряда — взе да се извинява тя.

— И секретарката на Горман ми каза същото. Какво от това?

— В сряда банките затварят точно в дванайсет. — Жената си погледна часовника. — Значи след две минути. Важните клечки играят голф.

— Жалко, излиза, че напразно съм бил толкова път — завайках се аз.

— Наистина съжалявам — рече жената.

— Много сте мила — казах и и я попитах: — Има ли заден вход? Отивам на пристанището, не ми се обикаля.

— Елате с мен — отвърна секретарката. — Ако не друго, поне това мога да направя за вас.

Стигнахме по къс коридор при задната врата и тя я отвори.

— Наистина жалко, че си пропиляхте деня — каза жената. — Ако останете до утре, наминете пак, той може би ще е в по-добро настроение.

— Човек, който стъпва с такива обувки по паркет, никога не е в добро настроение — подметнах аз и и благодарих.

Излязох на улицата и забързах към парка. Там се слях с навалищата, като внимавах да не изтърва сенките си. Те така и не се появиха. Взах си хотдог, полях го обилно с горчица и пържен лук, грабнах чаша с кола, сетне се разположих на една пейка, за да изям на спокойствие безплатния си обяд и да изчакам появата на капитана.

В дванайсет и две по булевард „Оушън“ се зададе кафеникавочервен пакард, който спря пред Градския съвет. Иззад волана слезе свъсен по рождение тип с къса подстрижка, който явно не знаеше какво е това усмивка. Но още преди да е стигнал при задната врата, тя се отвори и за пръв път видях на живо Томас Броуди Кълан.

Беше колкото мен на ръст, към метър и седемдесет и пет, бе широкоплещест и с тънък кръст, на какъвто би завидяло и момиче на Гибсън^[2]. Седемдесет и шест-седем килограма, нито грамче тлъстини, рунтави вежди над воднистосините очи, късо подстригана кестенява коса, изсветляла от слънцето, бронзова кожа върху набразденото с бръчки чело и волева челюст. Броуди беше облечен в костюм с жилетка от син габардин. Съблече с бързо движение сакото, метна го на задната седалка и запретна почти до лактите ръкавите на бялата си риза. Сетне свали вратовръзката си и я запрати при сакото. Между двете джобчета на жилетката висеше златен ланец на часовник. Шофьорът на колата му подаде току-що свита цигара и той я запали с клечка кибрит, която

драсна в нокътя на палеца си. Носеше шерифската значка върху колана. Не беше въоръжен.

След него тръгна по-висок, възпълен мъж с бяла коса и безизразно лице, на което не убягваше нищо. Беше облечен в костюм от бял лен и разкопчана на яката тъмносиня риза. Крачеше заедно с навъсения шофьор точно зад Кълан.

Вече се беше насъбрало множество — към сто и петдесетина души, които, затаили дъх, наблюдаваха как Кълан се готви да дойде при тях. Той махна с ръка и тълпата ревна така, както запалняковците се дерат, ако любимият им отбор е спечелил на косъм срещу заклетия си противник. При кея имаше оркестър, вероятно на гимназията, който засвири ужасно. Но никой не възропта. Кълан прекоси улицата и отиде в парка при насъбралите се. Виждаха се написани на ръка плакати: „КЪЛАН — ГУБЕРНАТОР“, „КАПИТАНЪТ — В КАПИТОЛИЯ“. Мнозина развяваха американски флагчета.

Сетих се какво ми беше казал Мориарити: „Жана д’Арк в панталони.“ И тук щецът се оказа прав. Днес беше празник за човек, цял живот бил шериф на окръг, който преспокойно можеше да се вмести в жабката на колата ми. Сега се канеше да спечели на своя страна двама-трима от политиците, вероятно подкупили повечето щатски законодатели в Сакраменто.

Броуди обикаляше напето сред насъбраните се — спираше се да заговори някое хлапе по име, на друго разрошваше косицата, ще прегърне някоя от жените, ще се ръкува с мъжете. Човек, който се владееше и не губеше самообладание, който сякаш бе роден за герой.

Продължих да седя на пейката и да го наблюдавам как върви през множеството. Заех се да си свивам цигара. Точно тогава Броуди ме видя. Погледна през тълпата и впи поглед в мен. Продължи да се усмихва, но очите му се промениха: дяволитите весели пламъчета в тях отстъпиха място на синия лед. Станах от пейката, облегнах се на един бор и зачаках Броуди да дойде при мен.

Това му отне цели петнайсет минути. Той продължи да обикаля от единия край на парка до другия, да се разхожда ведро сред поддръжниците си, като ми хвърляше по някой поглед. Аз не се и помръднах. Оставих го да дойде при мен.

[1] Нещо познато, виждано и преди (фр.). — Б. пр. ↑

[2] Идеализирана млада американка, образец, наложен през 90-те години на XIX в. от илюстратора Чарлс Дейна Гибсън. — Б. пр. ↑

13.

Наблюдавах го как си проправя път през блъсканицата. Не гледаше към мен, аз обаче усещах, че не ме изпуска от поглед с крайчеца на окото. Приближаваше се дълго — точно като змия, която си играе със зайче. Когато беше само на три крачки от мен и продължаваше да поздравява поддръжниците си, и аз като него извадих клечка кибрит и я драснах в нокътя си, за да си запала цигарата. Клечката се счупи и вятърът отнесе горната половина. Кълан се извърна и ме погледна, извади от джобчето на жилетката си клечка кибрит, дойде при мен, запали я и я затули с длан — да не я угаси вятърът.

— Разрешете — рече ми.

— Благодаря — отвърнах аз и поех запалената клечка.

— Вие, предполагам, сте Банън.

— Зийк Банън — представих се и протегнах ръка. Кълан имаше хватката на горила.

— Броуди Кълан — каза ми мъжът. — Наричайте ме „капитане“.

Имаше ведра усмивка. Дори и да се притесняваше, не го показваше с нищо. Владееше се до съвършенство и вече започвах да проумявам защо мнозина наостряха уши още щом чуеха името му. Всички му се подчиняваха и с толкова много власт Кълан се чувстваше в свои води. Беше човек, който много отдавна е забравил що е страх.

— Значи сте получили визитната ми картичка — рекох аз.

— И си умирам от любопитство. — Той отпусна длан върху рамото на едрия мъж до него. — Това е нашият бивш окръжен прокурор, Брет Мерил — представи го Броуди и посочи с палец шофьора. — А това е дясната ми ръка — Ръсти Данциг. — Хвана ме за лакътя и ме поведе към края на парка далеч от множеството. — И какво мога да сторя за вас, сержанте? — попита, когато наближихме улицата и спряхме на сянка под кичест дъб.

Мерил застана на хвърлей от нас — като всеки едър човек биеше от сто километра на очи. Данциг пък пазеше отстрани.

— Би могло да се каже, че тук съм с мисия на добра воля.

— Виж ти! — подхвърли лениво Броуди и се усмихна на някакъв човек, който минаваше покрай вас. — Много доблестно от ваша страна.

— Познавате ли случайно жена на име Върна Хикс? По мъж се води Виленски. Вероятно е напуснала града някъде в средата на двайсетте. Надявах се да открия родителите и или някой друг роднина.

Той ме погледна едва ли не развеселен.

— Оттогава са минали близо двайсетина години.

— Точно така.

— Гордея се много с това, че познавам всички наоколо — натърти Броуди. — Но вече съм на възраст, когато времето преди петнайсет години ми се струва много далечно. — Той се обърна към Мерил. — Името говори ли ти нещо? Лично аз не помня в града ни да е живеел човек на име Хикс.

Мерил се позамисли и поклати глава.

— Не помня тук да е имало Хикс.

— Какво е направила въпросната жена? — поинтересува се Кълан.

— Умряла е.

Това вече прикова вниманието му.

— Убита ли е?

— Защо решихте, че е убита?

— Заради служебната ви визитна картичка. Банън, отдел „Убийства“ към Централното управление на полицията...

— А, да, разбира се — подметнах и смутен, завъртях очи. — Не, не е убита. Докато е излизала от ваната, се е подхлъзнала и е съборила радиото във водата. — Божичко! — възкликна Мерил.

— Майко мила, какъв трагичен край — отбеляза и Кълан, проявявайки едва доловима загриженост. — На колко години е била?

— В шофьорската и книжка пише, че е на четирийсет и седем.

— Казвате го така, сякаш не вярвате, че това е истинската и възраст.

Усмихнах се.

— Знаете ги жените, крият си годините.

Кълан се подсмихна, но не каза нищо. Струваше ми се, че чувам как чарковете в главата му се въртят. Той знаеше, че това не е всичко.

— Но има и някои странни неща — допълних аз.

— Винаги има странни неща.

— Не е оставила завещание, а притежава доста голямо имущество. Никакви роднини, никакви писма, нищо, което да подсказе какъв е бил животът ѝ преди двайсет и четвърта година.

— А какво се е случило през двайсет и четвърта година?

— Дошла е да живее в Лос Анджелис. И оттук започва странната част. Работела е в данъчната служба, получавала е четирийсет долара на седмица. А е платила къщата в брой. Автомобилът ѝ — марка „Десото“, модел отпреди две години, както и предишните и коли също са платени в брой. И в спестовната и книжка има деветдесет и осем бона, че и отгоре. Кълан подсвирна между зъби.

— И какво ви води насам? — попита той, сетне се обърна, за да даде на един малчуган автограф.

— Деветдесет и осемте хилядарки. От двайсет и четвърта година насам жената е получавала всеки месец банкови преводи за петстотин долара. Повечето преводи да пратени от тукашните банки.

Кълан не ме погледна веднага. Върна на хлапето писалката, после сините му очи се присвиха.

— Рекох си, че ако намерим втория екземпляр на един — два от преводите и видим кой ги е пращал, може би ще открием човек, който да се бръкне за прилично погребение или да наеме адвокат и той да отклони домогванията на щата да прибере наследството.

По лицето на Кълан не трепна и мускулче. Той продължи да ме гледа вторачено със сините си очи, без да реагира.

— Както ми го описвате, излиза, че издирвате безследно изчезнал — рече Броуди някъде след минута. — Защо ченге от отдел „Убийства“ се е нагърбило с подобно нещо?

— Тъкмо да ни свърши смяната, и ни повикаха за случая — обясних аз. — Шефът ми отпусна ден-два, за да се опитам да откроя някой роднина. И на него ония приятелчета от щатската данъчна служба не са му особено симпатични.

— И кой е вашият шеф?

— Лейтенант Мориарити. Дан Мориарити.

— Може и да съм го чувал — отбеляза той безизразно.

— Защо търсите точно тук? — намеси се Мери.

— Защото повечето банкови преводи са направени в четирите банки в града ви. Надявах се да ми съдействате. Единият от

директорите ме изрита като мръсно псе от кабинета си, другият ме прати за зелен хайвер.

— Макбърни наистина вдигна врява до небето, че сте искали поверителни сведения, но този дъртак си е такъв — крив му е целият свят. На осемдесет и една години е, шотландец до мозъка на костите. Спестява минутите в буркан, който държи под писалището си.

Кълан ме разиграваше като маймуна. Даваше ми да разбера, че е наясно как съм ударил на камък при Макбърни и вероятно при Бен Горман, а също че двамата смешници в понтиака са му докладвали всичко от игла до конец. После смени темата.

— Как ви се вижда малкото ни градче? — попита любезно Кълан.

— Много е живописно — отвърнах аз. — Прилича на картина на Норман Рокуел.

— Харесвате ли Рокуел?

— Прекалено рязък е за моя вкус.

— А какъв е вкусът ви, сержанте?

— Падам си повече по Ван Гог.

— А, значи харесвате съвременните художници. Аз предпочитам майсторите от едно време. Харесвам Рембранд.

— По-млад съм от вас, никога не съм го срещал.

На Кълан явно му доставяше удоволствие да си разменяме остроумия, все едно беше на дуел и си пробваше сабята с противника, преди да е започнал истинският двубой.

— Колкото до банките... — подхванах аз.

— Съжалявам — отсече Кълан. — В това отношение не мога да ви помогна.

— Противозаконно е — намеси се благо Мерил, в гласа му се долавяше лек южняшки акцент. — Трябва да извадите съдебна заповед.

— Защо изобщо си правите този труд? — възкликна Кълан. — Мен ако питате, ако някой се е крил толкова усърдно, значи не е искал да се разбира кой е. Но това е мое мнение.

— Правя си този труд, защото, както е тръгнало, ние със съседите и кучето на жената ще бъдем единствените, които ще идат да сложат на гроба и по една роза.

— Имала е куче, така ли? Какво стана с него?

— Вероятно спи под дървото в задния ми двор.

Кълан ме изгледа многозначително. Устните му се разшириха в усмивка.

— Сантиментален сте, Банън. Внимавайте много, може да ви струва живота.

— Това може да се изтълкува и като заплаха — подметнах аз и отвърнах на усмивката му.

— Грешите, няма такова нещо. Най-малкото в нашия град няма да ви заплашва никой — възрази той. — Държим под око гастролиращите стрелци.

— Заради това ли онези двамата бабаити ме следват по петите още откакто съм пристигнал?

— Значи сте ги забелязали.

— То оставаше да не ги забележа. Само дето не ми бръкнаха в очите.

— Момчетата нямат опит. Напоследък рядко им се налага да следят някого в Сан Пиетро — подхвърли нехайно Кълан.

— Просто се опитвам да уредя жената да напусне както подобава този свят — върнах се аз отново на темата.

— Не се и съмнявам — рече той. — И изобщо не ви вълнува кой й е пращал тия петстотин долара месечно, нали? Пропуснах покрай ушите си подигравката.

— Значи не я познавате, не сте я познавали, де.

— От вас чувам за пръв път името й.

— Ами ако сте я познавали под друго име?

— Дори и да съм я познавал, откъде да съм сигурен за кого става въпрос?

— Е, капитане, тук все пак има човек, който я е познавал, и то добре.

Той ме изгледа втренчено.

— Значи според вас е изнудвала някого — провлечи Кълан. Това не беше въпрос.

— Възможно е.

— И да е възможно, това не ме засяга по никакъв начин.

— Повечето преводи са направени от четирите банки тук, в Сан Пиетро.

— Съвпадение — отсече мъжът.

— Не вярвам в съвпаденията.

Кълан замълча отново, без да сваля очи от лицето ми. Върху устните му се мярна подигравателна усмивка.

— Наистина ли очаквате да се хвана на тия дрънканици за клетата женица, която нямало кой да погребее? — рече той. — Дошли сте тук, слухтите и притеснявате някои от най-уважаваните ни граждани, а дори не можете да обясните за какво става въпрос. Радиото е цопнало във водата, жената се е сварила, точка по въпроса. Какво сте тръгнали да ровите? Дори и да е изнудвала някого, това вече е без значение. Важното е, че госпожата е мъртва и каквото и да е криела, ако изобщо е криела нещо, то също е умряло с нея. Държите се като някакъв разлигавен новобранец. Или... — Кълан замълча в вдигна вежди така, че челото му се набръчка. — Или не токутака сте ми цъфнали тук и ровичките.

Усетих как мускулите по лицето ми се изопват. Кълан ме предизвикваше, притискаше ме до стената. Отстъпих крачка назад и си наложих да се поуспокоя.

— Обясних ви вече за какво става въпрос — отвърнах — вероятно прекалено тихо.

— Чух какво ми обяснихте — натърти Кълан. Бръкна в задните си джобове така, че палците му да сочат надолу. Заснова много бавно пред мен. — Но няма да се учудя, ако сте от предизборния щаб на Остърфелт или на Белини и сте дошли колкото да видите дали нямам някакви кирливи ризи, които да извадите на показ. Или пък сте си наумили оттук нататък да изнудвате вие. Да разберете кой е пращал парите и занапред да ги прибирате вие. Нали ме разбирате?

— Жената заслужава прилично погребение — пророних тихо аз. — Пет пари не давам дали е президентът на Съединените щати — който и да е превеждал парите, е познавал жената и трябва да научи, че тя е починала.

— И държите да му го съобщите вие.

— Аз работя по случая. Нося отговорност. Кълан престана да снове и само ме изгледа.

— Вижте какво — подхванах аз, — сигурно можете да убедите някого от своите приятелчета — bankerите, да провери и да съобщи на когото трябва. Мен ме оставете.

— Противозаконно е, банките нямат право да разгласяват такива сведения — напомни отново Мерил. — Те са поверителни.

— В такъв случай не ми остава друго, освен да взема призовки от съдията — рекох аз. — Бихте ли повторили как се казва?

— Не бих си правил този труд — отвърна Кълан. — Гюс Уейнрайт? Има лош дъх, слабо сърце, подагра, половината му сиво вещество вече е изфирясало.

— То и банките сега са федерални — вметна Мерил. — Трябва да отидете при федерален, а не при щатски съдия.

— И цялата тая дандания заради едно куче и един ковчег — поклати глава Кълан.

— Най-близкият съдия вероятно е Хомър Дженингс в Санта Мария — казах аз. — Обикновено съдейства на полицията.

Кълан трепна едва доловимо. Очите му, които бяха поомекнали, отново помръкнаха. Той стисна зъби, после пак ги отпусна.

— В Сан Пиетро няма какво да научите — отсече рязко мъжът.

— Длъжен съм да си върша работата, капитане. Не смятам да се отказвам.

— Добре тогава, вършете я, сержант Банън — рече той. — А аз съм длъжен да поговоря с избирателите. Приятно пътуване до Лос Анджелис.

Той се обърна и се върна при множеството.

Погледнах са в краката, сякаш очаквах да видя ръкавицата, която Кълан току — що ми е хвърлил, но там на тревата нямаше нищо.

14.

Видях как Кълан се слива с насъбралите се, после отидох в закусвалня „Уенди“ зад тъгла и си поръчах препечен сандвич е кашкавал и бекон и яйчен крем. Двете ми другарчета изникнаха сякаш от дън земя и спряха от другата страна на улицата.

Докато се хранех, отново се замислих за разговора с Кълан. Той знаеше кой съм, знаеше, че съм ходил при оня дребосък, шотландец, вероятно бе разговарял и с Горман. Сега знаеше и защо съм тук и не повярва на обяснението ми за приличното погребение. Беше си костелив орех с шоколадово покритие и току-що хи беше показал пътя.

Сетих се и за събитията, съвпаднали със заминаването на Върна Хикс, ако тя изобщо е била някога в Сан Пиетро. Нямах за какво да се заловя. Единственото, което знаех, бе, че Бък Толман е бил убит две-три година преди Върна Хикс да се появи в Лос Анджелис. Не виждах никаква връзка. Мориарити може би беше прав. Май пак правех от мухата слон.

Реших да опитам още веднъж. Тръгнах по булевард Оушън и намерих редакцията на „Сан Пиетро Сентинъл“, тясна ниска постройка с островърх покрив и бледожълти стени. Веднага след входната врата имаше нещо като тезгях, зад него се виждаха машината на словослагателя, легените с букви и две писалища, отрупани с броеве на вестника а материали, някои от които бяха нападали по пода.

Зад клавиатурата на наборната машина работеше човек към четирийсетте в сив работен панталон, риза на червени райета и тъмносиня папийонка. Имаше хлапашко лице, увенчано с оредяла светлокестенява коса, и воднисти очи зад очила с рогови рамки. Когато влязох в редакцията, той наведе брадичка и ме погледна над очилата. — Да?

— Вие ли сте издателят? Той кимна.

— Чарли Гудшорн. Какво обичате?

Имаше дружелюбен, но писклив глас. Показах му полицейската значка.

— Провеждам малко разследване — обясних. — Дали ще бъде удобно да проверя теченията на вестниците за две — три години, някъде от средата на двайсетте?

— Съжалявам, господине, невъзможно е. На драго сърце бих ви помогнал, но няма как. — Той показа с палец някъде зад гърба си. — Виждате ли я онази следа от изгорено върху стената? Преди четири години ни удари гръм. Спасихме тази част на редакцията, но съседната сграда пламна. Каквото не изгоря, беше наквасено с вода, наложи се да изхвърлим всичко. Загубихме целия архив, всички стари течения. — Човекът се завъртя на високата табуретка, подпря се на колене и се наведе напред. — Нещо определено ли търсите? — попита той.

— Откога сте издател на вестника? — попитах на свой ред аз.

— От трийсет и трета година, откакто почина баща ми. По онова време работех в „Денвър Поуст“. Много ми харесваше в Денвър, но все някой трябваше да поеме нещата тук.

— Седмичник ли сте?

— От две години излизаме пет дни в седмицата.

— Върви ли?

— Не мога да се оплача.

— Радвам се. Интересуваше ме убийството на Бък Толман. В ония години не сте работили тук, нали?

Той се подсмихна.

— По онова време съм разнасял вестници. Знам за случая твърде малко.

За кой ли път бях ударил на камък. Благодарих на мъжа и понечих да тръгна към вратата.

— Ще ви пратя при човек, който може би ще ви разкаже по-подробно.

— При кого?

— Казва се Барни Хауланд. Дълги години е сътрудничи на вестника, беше и фотограф. Е, пада си по чашката, но когато е трезвен, има невероятна памет. А си е и бърбтив.

— Къде да го намеря?

— Живее на Трето авеню, точно след „Февруари“.

— „Февруари“ улица ли е? Гудшорн прихна.

— Улиците са кръстени на месеците — поясни той. — Дванайсет улици, дванайсет месеца. Помни се лесно.

— Благодаря ви, господин Гудшорн.

— Да му звънна ли? Тъкмо ще проверим дали си е у дома.

— Ще ми помогнете много.

Гудшорн придърпа старовремския си телефон, вдигна слушалката и набра номера, после изчака минута — две. — Ти ли си, Гладис? Безпокои те Чарли от „Сентинъл“... Не мога да се оплача, благодаря, а ти?... Браво на теб. Барни там ли е? Би ли му предала, че при мен е един господин от полицията в Лос Анджелис, иска да си поговорят. Да, да. Добре тогава, ще ви го пратя. Казва се...

Издателят ме погледна с вдигнати вежди.

— Зийк Банън.

— Господин Банън. Благодаря ти, скъпа. — Той затвори и рече:
— Чака ви.

— Признателен съм ви, Чарли.

— За нищо — усмихна се мъжът.

За журналист проявяваше удивителна липса на любопитство.

Тръгнах си от редакцията на вестника, повървах малко, видях бакалия и вложих шест долара в половинка „Джак Даниълс“, черен етикет. После прекосих улицата, върнах се при банката и си прибрах колата. Нямаше смисъл да си играя на гоненица с двете си сенки, затова запалих двигателя и зачаках да ме подминат. После потеглих, направих едно кръгче, пак се върнах на същото място и подкарах подир преследвачите си. След десетина — петнайсет минути те взеха да се чудят как да минат отново зад мен. Накрая отбиха при тротоара и спряха. И аз отбих при тротоара и спрях. Седяхме така известно време. Свих си цигара и я запалих. Видях през задния прозорец на автомобила им, че двамата обсъждат положението.

Най-неочаквано понтиакът отпраши към библиотеката и със скърцащи гуми зави надясно. И аз отидох с колата при библиотеката и ги загледах през дърветата. Двамата минаха покрай парка и при следващата пресечка отново завиха надясно. Дадох им трийсет секунди, сетне ги последвах — потеглих бавно по улицата, където бяха завили, и погледнах. Отново завиха надясно — обикаляха карето. Аз пък продължих право напред и на следващата пряка свърнах наляво. Излязох на Трето авеню. Натиснах до дупка газта, като внимавах да не отнеса някого. Следващата пресечка беше „Февруари“.

Забавих скоростта и спрях при третата къща — хубава, едноетажна, обкована отвън с дъски. На алеята отстрани мярнах черен олдсмобил, виждал и по-добри времена, а също голямо коли — беше се налегнало в предния двор и спеше в сянката на огромния дъб, за който беше вързано. Отидох при входната врата, но не видях звънец, затова отворих рамката с мрежата против комари и почуках на стъклото. След миг ми отвори симпатична дребна женица. Беше прехвърлила шейсетте, кожата ѝ бе посърнала от слънцето, черните и букли бяха прихванати с мрежичка за коса.

— Госпожа Хауланд?

— Да, а вие сигурно сте господинът от Лос Анджелис. Показах и картата.

— Аз съм Банън от Полицейското управление в Лос Анджелис. Господин Гудшорн ви позвъни, за да ви предупреди, че ще дойда.

— Да не се е случило нещо? — възкликна тя, след което се дръпна и отвори широко вратата.

— А, не — успокоих я аз и влязох в антрето. — Работя по един случай, свързан е с жена, живяла тук преди време.

— О, съмнявам се да е живяла тук. Нанесохме се в къщата още преди войната.

— Имах предвид не къщата, а Сан Пиетро.

Жената вдигна рамене и се изкиска.

— Ох, и аз съм една! Заповядайте! — Тя ме поведе по тесен коридор към вратата на сутерена, отвори я и се провикна: — Имаш посетител, Барнард!

— Кой? — викна той.

— Един господин от полицията в Лос Анджелис с твърдо произношение.

— Покани го, Гладис! — промърмори Хауланд. — Или очакваш да се кача и да го сваля на рамо?

Тя кимна към стръмна дървена стълба, водеща към мазето, тъмно и вмирисано на мухъл. Барнард Хауланд седеше в нещо като импровизиран кабинет. Писалище, два стола, стойка, на която бе закрепена допотопна пишеща машина марка „Ройъл“, пет-шест кантонерки, долепени до стената. Точно над писалището висеше лампа. Единствената друга светлина проникваше през мъничко кръгло прозорче. Хауланд беше дребен мъж, вместен в съсипано тяло.

Увисналата кожа на лицето му беше набраздена от годините, изпод зелената козирка, смъкната ниско на челото му, висяха кичури бяла коса. На младини сигурно е бил хубав, но времето и годините бяха казали тежката си дума и сега той приличаше на стиснато сприхаво старче. Беше облечен в торбести вълнени панталони от туид, в бяла риза, закопчана чак догоре, и елек, без вратовръзка. Погледна ме с помръкналите си кафяви очи над очилцата с телени рамки, смъкнали се до средата на носа му.

— Барни Хауланд — представи се мъжът с дрезгав носов глас и ми протегна ръка, която трепереше леко. — Ще прощавате, но няма да ставам. На моите години предпочитам да ле си пиляе силите за празни формалности.

— Зийк Банън — рекох аз с възможно най-дружелюбната си усмивка и му показах картата.

Старецът я придърпа по-близо и се взря в нея през очилата.

— Сержант, значи. И то от отдел „Убийства“. — Очите му светнаха, той изправи леко гръб и ми махна да седна на втория стоя. — Какво се е случило? Тук вече нямаме убийства, не е както в доброто старо време. Сега най-много да стане някоя смехория — някоя жена да фрасне с тигана мъжа си. — Старецът се наведе напред и допълни така, сякаш ми съобщаваше кой знае каква тайна: — От дъжд на вятър се случва да пречукат някого направо в любовното гнезденце. Нали се сещате, чужди обуца под кревата и така нататък — и ми намигна.

— Аз пък останах с впечатлението, че това тук е град на добрите обноси — отвърнах.

— Град на добрите обноси ли? — изсумтя презрително мъжът. — Е, да, нищо чудно да ви тръснат глоба, задето не си подравнявате достатъчно често моравата. Виж, през двайсетте години, когато градът се казваше Еврика, тук си беше опасно. Комарджии под път и над път, леки жени, която въртят задници направо по булевард „Оушън“, собственици на зложни къщи, букмейкъри, с две думи — градът се управляваше от лошите. По веднъж, че и по два пъти на седмица се стреляше. Все едно си в Додж Сити^[1]. Чували ли сте някога за Бък Толман? Навремето, когато Западът още си беше Запад, е бил дясна ръка на Уайът Ърп^[2]. Беше ни шериф. Носеше кобура на хълбока си, а в него — четирийсет и четири калибров револвер „Пийсмейкър“, и шапка с широка периферия, по която вечно имаше петна от пот. Мъж

на място, ви казвам. Никой не смееше да си прави майтап със стария Бък. Никой не смееше и с пръст да го докосне, накрая го очистиха не един, не двама, а цели четирима изпечени гангстери, но и те гушнаха босилека заедно с него.

Докато старецът говореше, очите ми малко по малко свикнаха с мъждивата светлина. Отзад на стената имаше няколко сложени в рамки първи страници на „Сентинъл“, вече пожълтели и прашни.

— Чувал съм за него — потвърдих аз. — Доколкото ся спомням, са го убили по време на касапницата в къщата в имение „Приказна гледка“.

— Ето, и вие сте чували за него! — и показва с палец през рамо сложените в рамка спомени от едно време. — На мен възложиха да пиша за случая. Стана материалче за чудо и приказ. Сам направих в снимките. Навремето имах зад фурната тъмна стаичка. Ето го и фотоапарата — посочи той допотопния очукан апарат марка „Спийд График“, оставен върху каса от кока-кола в ъгъла. — Никога не ме е подвеждал.

Станах от стола и отидох при сложените в рамки вестникарски страници. Старецът също се изправи и насочи лампата към мен. На стената имаше три вестникарски броя.

Лампата хвърли кръгче светлина върху пожълтялата първа страница на един от тях, на която с огромни букви пищеше „ТРАГЕДИЯ В «ПРИКАЗНА ГЛЕДКА»“.

Отдолу имаше и подзаглавие: „ШЕРИФЪТ ТОЛМАН И ЗАМЕСТИНИКЪТ МУ ИЗБИТИ ПРИ ПРЕСТРЕЛКА“.

С по-ситни букви се съобщаваше: „В ГРАДУШКАТА ОТ ОЛОВО ЗАГИВАТ И ЧЕТИРИМА МАФИОТИ“.

Към материала имаше и снимка върху четири колони, на която санитарите изкарваха от къщата във викторианския стил количка с труп, покрит с чаршаф, до нея беше сложена втора снимка на две колони на убития шериф.

Имаше и втора дописка върху три колони със заглавие:

„САКО И ВАНЦЕТИ ОСЪДЕНИ ЗА УБИЙСТВО“

Отдолу мярнах трети материал за автомобилна катастрофа и други дописки.

На снимката Толман беше с ръце на хълбоците, засуканите му мустаци само подчертаваха ястребовия нос. Беше строен, с плосък корем, на който висеше коланът на кобура, стигащ чак до бедрото, я с каубойски ботуши. Сякаш беше слязъл от фотографиите и рисунките на каубоите в евтините романчета, които като малък бях чел.

— Значи това е Бък Толман — казах аз.

— Мъж на място, ви казвам — повтори с пресипналия ся глас Хауланд. — Падаше си по тънката част, обичаше децата, мразеше гангстерите. Всяка година на Четвърти юли организираше празник на плажа. То не бяха стрелби по консерви, то не бяха състезания! Хлапетиите се струпваха да му искат автографи, а той като грейне в една усмивка, от която и цветята ще цъфнат. Ето на, колко години са минали, а пак ми е мъчно за него.

— Това през коя година е било? Престрелката, де.

— През септември двайсета година.

— Кълан също е участвал, нали?

— Вече накрая. Те с Бък гръмнали последния гангстер, после Бък се свлякъл мъртъв.

Върнах се при стола, извадих половинката „Джак Даниъдс“ и я сложих на писалището пред него. За миг очите му се подмладиха. Мъжът се подсмихна и погледна шишето.

— Явно четете мисли.

— Никога досега не съм срещал добър журналист, който да не цени хубавото питие — поясних аз. Той ме погледна и поприсви очи.

— Та какво искате?

— Искам да знам какво не се написали вестниците.

— Нали не работите за някого от ония негодници, дето ще се състезават с Броуди за губернаторското място? Само това оставаше — да сте ми дошли тук, за да надничате под леглата и да търсите кирливи ризн.

— Няма такова вещо, господине. Опитвам се да разбера нещичко за една жена — Върна Хикс, която може би е живяла тук преди време, някъде през двайсетте.

— И защо се интересувате от тази жена?

— Защото почина завчера вечерта. Подхлъзнала се, докато излизала от ваната, радиото паднало във водата и жената направо се сварила. Била е вдовица, няма деца.

— Защо тогава подпитвате за „Приказна гледка“, моето момче?

— Разпалихте любопитството ми, ето за това. Нали ни знаете какви сме си ние, ченгетата, все искаме да узнаем какво точно е станало зад кулисите.

Старецът поизвърна буталната „Джак Даниълс“, за да прочете етикета, и взе да го изучава с нежност, която обикновено свързваме с дядо, зърнал за пръв път внучката са. Прокара език по долната си устна. Издърпа най-долното чекмедже на бюрото и извади две старовремски чаши. Бяха прашни, с петна по дъното.

— Нали не възразявате, задето чашите са мръсни? — попита Хауланд. — Жената е заклетя въздържателка. Не искам да дърпам дявола за опашката и да ходя да ги мия горе в кухнята.

— Сигурен съм, че това приятелче — „Джак“, ще изтреби всичко, което се спотайва в двете чаши.

Старецът отвори бутилката, наля конска доза и в двете чаши и приплъзна едната по писалището към мен.

— За Бъки! — вдигна той чашата.

Чукнахме се и аз сръбнах предпазливо, като се постарях да не глътна мъртвата муха, плаваща по повърхността. Хауланд дълго души чашата, сетне отпи юнашка глътка, задържа я няколко секунда, изду устни и чак тогава я глътна. Отметна назад глава, загледа се в тавана, затвори очи, възкликна нещо от рода „ето, това е“ и въздъхна разчувствано. Пак изправи гръб, взря се в преполовената чаша, кимна бавно и изрече със страхопочитание:

— Да те вземат мътните, „Сийграмс Севън“^[3].

Пак завъртя капачето на бутилката и я побутна към мен.

— Ваша е — рекох му.

Не ми трябваха други благодарности освен усмивката, с която старецът ме озари. Той пак отвори долното чекмедже а пхна шишето под телефонния указател.

— Та как се казваше госпожата? — попита ме Хауланд.

— По мъж се води Върна Виленски. Може би сте я познавали като Върна Хикс. През двайсета година сигурно е била някъде на двайсет и пет-шест. Явно е била добра в сметките, в Лос Анджелис е работела в данъчното управление.

Извадих двете снимки и му ги показах. Увеличената вестникарска фотография бе твърде размазана и не на фокус, а

моменталната снимка от лабораторията на Кокалите бе в най-добрия случай гротескна. Старецът ги погледна, сетне извърна очи към мен.

— На такива снимки няма да позная и родната си майка — отсече той. — Пък и много време е минало оттогава, моето момче. — Извади телефонния указател, разлисти го, стигна до буквата „Х“ и прокара пръст надолу по страницата. — Тук няма никой с името Хикс. А и то не ми говори нищо.

— Значи възможностите са сведени до нула.

Смехът му премина в кашлица. Той извади носна кърпа и си избърса устата.

— Значи ви интересува оная вечер в „Приказна гледка“, а? Ето каква е работата. Бъки беше шериф, Броуди му беше пръв заместник. Двамата бяха добри приятели. Броуди е герой от Голямата война. Според мен е роден някъде през хиляда осемстотин осемдесет и втора — осемдесет и трета, значи е бил на около трийсет години. Бъки пък беше може би на шейсет, макар че никой не знаеше със сигурност точно на колко години е. Както вече ви обясних, по онова време това си беше град на порока. Привличаше като с магнит престъпниците. Тартор им беше Арни Райкър. Тони Фонтонио пък му беше дясна ръка. И двамата не бяха цвете за мирисане, вечно забъркваха някакви каши. Кълан си беше наумил да ги прогони от града, Бъки обаче имаше друга философия, не ги закачаше, стига да не създаваха главоболия. Въобразяваше си, че ако сгязят лука, ще ги шляпне през ръцете и отново ще има мир и сговор. Нали разбирате, от хазарта и проституцията се облажваха доста хора, а Бъки е бил шериф в места като Тумстоун и Силвър Сити^[4]. Беше свикнал да вкарва в пътя побойници, крадци на добитък, главорези, за него Райкър си беше детска залъгалка.

После старецът разправи как по време на сухия режим Бъки и Кълан са контролирали контрабандата с алкохол, за да са сигурни, че в града ще идва само най-доброто, как Кълан е мразел в червата Райкър и Фонтонио, как Райкър е внимавал много да не си навлича гнева на Бък Толман и да запази добрите си отношения с него.

— Неприятностите започнаха, когато Райкър си наумя и той да вземе своя пай от „Приказна гледка“. Качвали ли сте се там?

Поклатих глава.

— Имението е собственост на Делайла О'Дел. Наследи го от баща си. Живяла е в Европа, завършила е най-добрите училища. После Шеймъс и Кейт О'Дел, майка и и баща и загинаха на „Лузитания“. Делайла открай време си е лудетина. В това отношение се е метнала на баща си. Върна се тук и отвори публичен дом. Сигурно го знаете.

— Подочух нещо.

Старецът отпи от уискито и продължи:

— Много лъскав публичен дом. Идваха все знаменитости кинозвезди, а и досега се влачат. Сред редовните посетители бяха Том Микс и Бък Джоунс. Чувал съм, че да си починат между два филма, наминават и Кларк Гейбъл, Гари Купър, Ерол Флин, Дейвид Нивън. Отзад на първия етаж има малка комарджийница. Случвало се е залозите на покер да скочат до хиляда долара. Делайла го управлява така, сякаш е хотел „Риц“. Хубави жени, страхотна кухня, само най-доброто. Понякога и някои от най-уважаваните ни съграждани се шмугнат вътре през страничната врата. — Той замълча и се засмя. — Достатъчно е Делайла да се закани, че ще напише книга, и градът ще бъде неин — допълни той през смях. — Но тя е жена от класа. Никога няма да направи подобно нещо.

— Та какво се случи онази вечер?

— Така и не стана ясно, но според мълвата Райкър си бил наумил да дели печалбата с Делайла. Извикал той в града четирима главорези, предвождани от един наистина опасен тип, някой си Макгърк. Качват се те в имението, за да кажат на Делайла, че оттук нататък трябва да заделя процент и за Райкър.

— Райкър ли? — прекъснах го аз. — Онзи, дето го осъдиха на смърт за убийство?

— Да, една-две години по-късно. Бъки, както всяка вечер, си пие кафето горе, в жилището на Делайла. Заместникът му — Анди Слоун, е долу, следи да има ред, когато ония нахълтват с гръм и трясък. Делайла излиза на горната площадка и ги пята какво искат, Макгърк и разправя да слезе, за да поговорят. Точно тогава на сцената се появява Бъки. Слиза по стълбите и застава лице в лице с един от главорезите на Макгърк. Май се казваше Ред. Не знам кой си. Бък му обяснява къде да иде и какво да направи. Разменят си една-две пиперливи реплики, после онзи, Ред, ни в клин, ни в ръкав вади пищова и прострелва Бъки в стомаха, и се почва една, не е за разправяне... По стените, мебелите и

убитите намерили четирийсет и две дупки от куршуми. Клетият Анди Слоун се свлича бездиханен, прострелян в главата. Само Макгърк успява да се измъкне. Изтичва навън с два куршума в тялото и точно тогава с форда се появява Броуди Кълан, който го поваля с един изстрел в окото. По време на войната Броуди е бил в пехотата, за точния си мерник е получил цяла камара ордени и медали. За разлика от Бък не се церемони много-много, стреля на месо. После нахълтва в къщата, един от гангстерите на Райкър още се държи на крака. Той а Бъки са на шест-седем метра разстояние един от друг, в двата края на помещението, и двамата са пълни с олово. Броуди и Бък довършват и последния от хората на Райкър, който преди да издъхне обаче, успява да стреля за последно и уцелва Бък. Според Делайла и Кълан последните думи на шерифа били: „Да му се не види и късметът! Да умра в бардак!“ После пада мъртъв. Делайла е единствената свидетелка на престрелката, само те с Кълан оцеляват. — Хауланд вдигна чашата, пресуши и последните капчици уиски и облиза устни. — Ето какво се е случило оная вечер в имението „Приказна гледка“. Всички знаехме, че зад това стои Райкър, но върви го доказвай.

Приплъзнах чашата и излях остатъка от питието си на стареца.

— Довечера се връщам с автомобила в Лос Анджелис — обясних аз. — Допийте го вие.

— Е, и аз не бива да прекалявам. Ще почне да ми се вие свят и жената ще ме спипа — рече той и извади шишето от чекмеджето. — Дали да не го сипете обратно? На мен ми треперят ръцете.

Отвори кутийка ментови бонбони и ме почерпи.

— Не, благодаря — отказах му аз. — Не съм по сладкото.

— Притъпяват миризмата — рече Хауланд. — Гладис има нюх като на ловджийска хрътка.

Старецът сдъвка своя бонбон и се почерпи с втори. Извадих кесията с тютюна и предложих да му свия цигара.

— Наложих се да ги откажа, скъсвах се да кашлям. Но вие си пушете, и досега обичам миризмата на тютюн.

— Всичко това го е пишело по вестниците — отбелязах аз, докато ся свивах цигара. — А какво не е написано?

— След като патакламата приключи, плъзнаха разни слухове. Няма да се учудя, ако ги е пускал и Райкър. Мъжете от Хълма създадоха окръжен съвет, който излъчи Кълан за шериф, половия

година по-късно той се кандидатира за поста и го спечели. Обеща да прочисти Сан Пиетро. Мнозина не искаха в града да има ред и законност. Шушукаше се, че Бък още ся е бил жив и здрав, когато двамата с Броуди са очистили последния главорез. После Кълан насочил оръжието към Бък и му теглил куршума. Но както и да е, всичко това бяха измишльотини, пускаха ги престъпните типове, които знаеха, че дните им са преброени. Богаташите от Хълма искаха градът да се прочистих Кълан се бе съюзил с тях.

— А Делайла?

— Делайла отричаше всичко със смях. И как иначе — Бък вече го нямаше, отгук нататък тя трябваше да се съобразява с Кълан.

— А в слуховете има ли истина?

— Не вярвам на тия бабини деветини — натърти Хауланд.

— Пък и само двама души: Кълан и Делайла, знаят какво точно се е случило оная вечер. Искаме или не — им вярваме. Освен това Кълан си удържа на думата. Двамата с Брет Мерил, окръжният прокурор, пратиха Райкър на смърт — за убийството на Уилма Томпсън. Райкър се кълнеше, че са го натопили, и някои му повярваха.

— А вие повярвахте ли му?

Старецът поклати глава и вдиша дълбоко от тютюневия дим на цигарата ми.

— Имаше неопровержими доказателства. Райкър бе хлътнал по момичето. Нямахте алиби. Колата, яхтата, дрехите му — всичко бе наквасено о кръвта на жената. Имаше и двама свидетели, виделя с очите си всичко. Едно момиче на име Лайла Париш и гаджето и, войник. По-късно Райкър обжалва присъдата и тя бе заменена с доживотна без право на обжалване. Последното, което знам за него, е, че търка нарове затвора „Фолсът“.

Тръснах пепелта от цигарата и поклатих глава.

— Някакви други скандали? — попитах.

— А, да, вдигна се много шум и около Еди Удс. — Кой е Еди Удс?

— Бивше ченге, един от най-доверените хора на Броуди. Конте и женкар. След като тикнаха Райкър на топло, мафията тук бе оглавена от Фонтонио. Той беше последната брънка. Кълан си беше наумил да прави, да струва, но да се отърве от него и наистина да прочисти града. Удс уби Тони Фонтонио. Отишъл у тях уж да му занесе призовка.

Кълнеше се, че Фонтонио бия посегнал към оръжието и той му бил теглил куршума при самозащита. Но пазвантите на Фонтонио, жена му, някои хора от града, на които може да се вярва, твърдяха, че Фонтонио никога не е носел оръжие. Главният прокурор поиска разследване, Еди обаче напусна полицията. Брет обяви случая за приключен и всичко си остана скрито — покрито.

Отново се извърнах към първите страници на вестниците по стената. Върху една от тях имаше огромно заглавие в черна рамка:

„ПРЕЗИДЕНТЪТ ХАРДИНГ ПОЧИНА НА 57 ГОДИНИ“

Материалът бе поместен отляво на страницата. Под него отдясно с малко по-дребен шрифт пишеше:

„РАЙКЪР ИЗПРАВЕН ПРЕД СЪД ЗА УБИЙСТВО“

Имаше и размазана фотография на Уилма Томпсън, тъничка блондинка в евтина рокля и със свенлива усмивка, снимана на фона на океана. Фотографията на Лайла Париш също не вършеше работа. Бяха я щракнали на излизане от съда, скрита зад войника. Беше нисичка, с тъмна коса в хубаво телце.

Виж, снимката на Еди Удс ме изненада. Бях очаквал да видя някакво едро свъсено ченге, пред мен обаче стоеше хлапе най-много на двайсет и три-четири години с нагла усмивка и тънки мустачки — в ония години последен писък на модата. Беше облечен в карирано сако и тъмна връзка, и стоеше пред сградата на шерифството.

А в долния десен ъгъл пишеше:

„БИВШИЯТ МАФИОТ РОДНИ ГИЛФОЙЛ ИЗБРАН ЗА КМЕТ НА МЕНДОСА“

Имаше и снимка на свъсен мъжага с вид на престъпник, облечен в светъл костюм с жилетка, захапал в ъгъла на устата пура и пъхнал палци в джобчетата на жилетката.

— Кой е Гилфойл? — полюбопитствах аз.

— Тази страница е голям смях. След като убиха Фонтонио, следващият в йерархията беше Гилфойл. Той си вдигна чукалата и заедно с остатъците от бандата на Райкър се изнесе в Мендоса, на около четирийсет километра южно оттук, намира се в окръг Пасифика. После заедно с него се изнесоха и всички кръчми, комарджийници и публични домове. Сигурно сте чували за Мендоса, викат й „Дупката в стената“, понеже градът се е превърнал в свърталище на главорези и гангстери.

— Не съм чувал нищо — отвърнах аз. — Гилфойл жив ли е?

— Жив е, и още как, разиграва си коня. Мендоса е град на порока. Гилфойл му беше кмет два — три мандата, после се кандидатира за шериф. И досега е такъв.

— Какво мисли Кълан по въпроса?

— Двамата не могат да се гледат. Мразят се от години. Гилфойл си е убиец... или най-малкото праща други да му вършат мръсната работа. Но не си мешат капите с Кълан, всеки си гледа своя окръг.

— Благодаря ви, господин Хауланд, за урока по история — рекох аз. — Не съм срещал по-сладкодумен човек от вас, но трябва да вървя.

— Жалко, че не можах да ви помогна с онова момиче, как му беше името... а, да, Хинкс.

— Хикс — поправих го аз.

— Да де, Хикс. Заповядайте пак. Беше ми много приятно. — Той потупа чекмеджето и се усмихна. — Благодаря ви за това.

— Винаги на ваше разположение — рекох аз.

[1] Град в Канзас, навремето прочут с беззаконието си. — Б. пр. ↑

[2] Уайът Ърп (1848–1929), главен съдия изпълнител в Додж Сити, превърнал се в герой на много романи и уестърни. — Б. пр. ↑

[3] Канадска фирма, най-голямата производителка на спиртни напитки в света. — Б. пр. ↑

[4] Градове, навремето известни с високата си престъпност. — Б. пр. ↑

15.

Когато си тръгнах от Хауланд, вече беше пет часът. Черният понтиак не ме чакаше.

Затова пък ме чакаше кафеникавият пакард. Едрият като бик шофьор се бе подпрял на предния калник и свиваше цигара. Щом ме видя да излизам, ми се закани с пръст и отвори задната врата. Отидох при автомобила, наведох се и видях Кълан.

— Здравейте отново — рече ми той дрезгаво, но любезно. — Качвайте се.

Огледах се. По улиците нямаше жива душа.

— Не се притеснявайте, няма да ви застрелям — засмя се той.

— Ами моята кола?

— Тук е на възможно най-безопасното място — увери ме Кълан. — В този град няма да ви я задигнат.

Качих се и потънах в меката задна седалка, тапицирана с кафеникав плюш. Килимът долу явно беше взет от нечия гостна. Автомобилът беше с електрически смъкващи се прозорци, радиотелефон, радиоприемник „Атуотър-Кент“, вграден в гърба на предната седалка до шофьора, с четирн колони отзад и две отпред, с малък хладилен шкаф, където имаше скъпо ирландско уиски, четири чаши и сребърна кофичка за лед.

— Много тежкарско — рекох и потупах седалката. — Ваната къде е, в багажника ли?

Кълан се засмя. „Казвай, мой човек, каква игра ми играеш?“, помислих си аз. Не ми се наложи да чакам дълго за отговор.

— Започнахме зле, държах се грубичко — подхвана Кълан. — Извинявайте. Вие просто си вършите работата.

— Ами тая параноя, дето ви е налегнала: че съм се сдушил с конкурентите ви на изборите, че се домогвам аз да прибирам занапред парите, които снася изнудваният...

— Забравете, че изобщо съм го казвал.

— Хайде, от мен да мине, ще забравя.

— Имам един час за убиване — допълни той. — Реших да ви поразведа из града.

— Къде отиваме?

— Вече видяхте селището. Сега ще се качим на Хълма.

— Какъв Хълм?

— Там са заровени парите — поясни Кълан.

Кръстоса крак върху крак и извади старовремски златен джобен часовник. Махна капачето, погледна колко е часът и каза на шофьора:

— Разполагаме с време, Ръсти, я мини по панорамния път. — После на мен: — Нали нямате насрочена среща?

— Не знам, тефтерчето със срещите остана в колата ми. Кълан прихна.

— Много сте остроумен, каубой, никога не оставате длъжник.

Тръгнахме да заобикаляме парка. На люлките имаше две малки деца, люлееха се в противоположни посоки и докато се подминаваха, навеждаха глави. До пързалката беше застанал възрастен господин, който се опитваше мило да убеди внучката си да се спусне — тя бе седнала в горния край и се беше вкопчила отстрани за улея, сякаш от това и зависеше животът. И този път сякаш виждах рисунка на Норман Рокуел.

— Между другото, момчетата по-добре ли се справят? — поинтересува се Кълан. — Дръпнах им едно конско.

— Минах зад понтиака и известно време карах след него — обясних аз. — Ако случайно ви интересува, нямам намерение да замърсявам тротоарите или да ограбвам банка. Защо, по дяволите, си давате толкова труд да ме следите?

— Защото сте подразнили някои от най-влиятелните граждани.

— Вече ми казахте. Просто си върша работата.

— Пак ли ще ми повтаряте като курдисан оная небивалица за погребението на вдовицата?

Въздъгнах тежко.

— Какво предпочитате, да ви кажа, че днес съм решил да се измъкна от големия град, защото времето е било ужасно? И понеже стана дума за банки, ми се струва твърде любопитно, че в градче като вашето има цели четири банки, Според мен една, хайде, две са предостатъчни.

— Тук живеят доста хора, които не си знаят парите — баснословно богати са — отвърна Кълан, когато вече наближавахме Хълма. — Предпочитат да притежават дял от банката, където си държат парите.

— И ако няма достатъчно дялове, си правят своя банка, така ли?

— Така стават тия неща.

Подкарахме по-бавно — наближавахме метална порта, не по-малко внушителна от Великата китайска стена. Униформеният сгърбен пазач се изправи и изкозирува на Кълан, докато минавахме покрай него, за да влезем в нещо като естествен парник. От двете страни на пътя се възправяха дървета, образуващи стена между пътя и къщите, всички скрити зад клоната.

— Съжалявам, но наистина съм безсилен да ви помогна с банките — рече Кълан. — Звъннах на един — двама банкери, бяха категорични, че не могат да ви покажат преводите, докато не представите съдебна заповед.

— В Лос Анджелис нямах затруднения.

— Ние тук сме провинциалисти.

Каза го, докато подминавахме огромни къщи и имения, спотаили се зад боровете, кичестите дъбове, кипарисите и евкалиптите. Моравите бяха подравнени и обрамчени с прелестни цъфнали цветя: жълти нарциси, рози, камелии, бегоини, маргаритки, огромни като резервни гуми. Тук — там по алеите пред къщите и под навесите се мяркаха автомобили. Зърнах през листата четириместен мерцедес кабриолет един ролс-ройс, два линкълна и един стътс. Сградите бяха още по-внушителни. Нямаше две, които да си приличат — в този прикътан, ала изискан квартал бяха представени всички архитектурни стилове.

След дълго лъкатушене пътят излезе на билото на хълма и продължи по хребета — градът остана в подножието. Покрай нас профуча сребрист автомобил марка „Дюзънбърг“. Мярнах мъжа зад волана: тъмнокос тип с морскосиньо кепе за голф, килнато на една страна. След около километър и половина, когато пътят отново навлезе сред дърветата, подминахме порта, водеща към огромна триетажна тухлена къща в стил „Тюдор“ с фасада, обкована с дъски. Беше кацнала на билото и отстоеше на около двеста метра от шосето, имението наоколо сигурно беше към двайсет акра. Третият етаж завършваше със

стръмен покрив, прозорците бяха със стъклописи. Портата беше отворена, пред гаража в същия стил, на алеята с формата на подкова и с размери на бейзболно игрище беше спрял черен „Пиърс-Ароу“. Един от слугите лъскаше и бездруго безупречно чистата повърхност на скъпия автомобил. Зад къщата билото се спускаше полегато и завършваше с оградено пасище и ливади, а на шестстотин — седемстотин метра, в подножието на урвата, се простираше Тихият океан, спокоен и ведър като езерце със златни рибки.

— Хубаво местенце — отбелязах аз.

— Това е имението на Горман — обясни Кълан.

— Същият, който не беше в банката, когато отидох да го потърся, а после, след като си тръгнах, излезе отвътре и се качи на лъскавия си автомобил?

— Всеки следобед играе голф — каза Кълан, но не като оправдание.

— Липсват му обноски.

— Никой не ви е канил в банката — напомни Кълан и подуши цигарата.

— Не ми прилича на човек, който ще седне да се притеснява за банковата тайна и да брани със зъби и нокти поверителността на няколко банкови превода, изпратени на жена, която вече е мъртва. — Просто не познавате града ни — отбеляза той. — Ако го познавахте, щяхте да разберете.

— Искате да кажете, че са толкова богати, та по рождение са си груби?

Кълан ме стрелна с крайчеца на окото, но не отговори. — Какво правим тук, капитане?

— Нали ви обясних — показвам ви Сан Пиетро. Онази част, която туристите не виждат.

— Преди два часа ме отпратихте от града.

— Постъпих глупаво. Наистина ме гони параноя. И Остърфелт, и Белини са изпечени мръсници. Подкупили са почти всички в Сакраменто. Винаги си имам едно наум за тях.

— Заради това ли се кандидатираше за губернатор? — Кандидатирам се за губернатор, за да се махна оттук. Ако не броим годините в морската пехота, цял живот съм живял в Сан Пиетро. Не се ли махна сега, до гроб ще гния тук. А приближавам шейсетте.

— Влизам ви в положението. Китно градче, но се убедих на собствен гръб, че след час — два ти доскучава до смърт.

— Преспойно ще ги победи тия негодници — вметна някак горчиво Кълан. — Понякога имаме нужда от водач, който не е бил абониран цял живот за властта.

— Вероятно смятате, че можете да промените нещо в щата.

— А, едва ли — ухили се той, — затова пък със сигурност мога да им скъсам нервите на ония негодници. И аз се засмях заедно с него.

— Е, значи си струва патроните. А защо мислите, че е по силите ви да победите? Ония двамата са се срасли с властта. — Заради цифрите — поясни Кълан. — В момента силите са изравнени — петдесет на петдесет, е, Белини има малка преднина. Но който гласува за Остърфелт, ще го направи, защото смята, че Белини е по-голям мошеник. Същото важи и за гласоподавателите на Белини. А на мен ми стигат и четирийсет на сто от гласовете на онези, които предпочитат да гласуват за честен човек — който и да е той.

— Доста цинично.

— Политиката е това: цинизъм и двуличие. За да станеш политик, не се иска друго освен пъргав език и широка усмивка. Изобщо не е задължително да си умен, интелигентен и честен.

Завихме, гората стана по-рядка и на двеста метра вдясно видях къща. Беше на три етажа, в класически викториански стил, до нея водеше покрита с чакъл алея, от двете страни на която имаше жив плет. Зад него тук — там растяха дървета авокадо и високи, източени борове. Не виждах какво има отдясно на плета, но там очевидно се бе ширнала доста земя.

Портата беше внушителна — два метра ковано желязо, украсено с орнаменти и спирали, Която сякаш казваше: „Не смей и да припарваш!“. Двуметровата ограда бе увенчана с остри шипове. Картината се допълваше от будката на пазача в ъгъла на оградата. Портата зееше отворена.

— Може ли да спрем за малко? — попитах аз.

Ръсти удари спирачки и аз смъкнах прозореца откъм моята страна.

Къщата беше бяла, със светлосин цокъл и пет остри фронтона върху фасадата. Над входната врата имаше огромен, огънат на дъга сенник с конусообразни подпори. Вратата беше от оловно стъкло.

Отдалеч се виждаше как по фасадата трепка многобагрена отразена светлина. Алеята започваше на около дваисет и пет метра от входа и се извиваше на дъга, образувайки затревено островче, наред което имаше малка статуя на гола гръцка богиня, хванала преобърната делва. От нея в езерцето в нозете на богинята се стичаше вода. От алеята се отклоняваше тесен път, който водеше от покрития вход право към нещо като паркинг южно от къщата.

Бях видял сградата от другата страна на залива и знаех, че отзад има огромна морава, свършваща при ръба на урвата, която се спускаше отвесно към Тихия океан.

Доколкото можех да преценя, над първия етаж имаше най-малко петнайсет спални. На приземния етаж вероятно имаше библиотека, билиардна зала, трапезария, всекидневна и каквито там други помещения са необходими, та богатите да разберат, че собственикът е по-богат и от тях. Зад къщата, далеч над океана, чак при хоризонта се трупаха черни буреносни облаци. Някъде в средата на алеята от живия плет надзърна сив заек, който се огледа и хукна в обратната посока. Най-неочаквано спря, обърна се, вдигайки с крачета ситни камъни, и пак се шмугна на безопасно миг преди над пътя да се стрелне пъстър сокол с оголени нокти, който прелетя ниско над живия плет.

На това място не би подходило никакво друго име освен „Приказна гледка“.

В сравнение с него имението на Горман приличаше на куклен дом.

— Божичко, какъв изглед! — възкликнах аз.

Но всъщност си представих гърмежите в нощта, Кълан, който профучава с форда през същата тази порта, главореза на име Макгърк, който излиза, залитайки, от къщата и прави на сол предното стъкло на автомобила миг преди Кълан да го уцели с един — единствен изстрел в окото и той да се свлече върху живия плет. Представих си как Кълан нахълтва като фурия във всекидневната. Още три изстрела. Женски писък.

И се запитах кой кого е застрелял, когато в нощта са екнали онези три последни изстрела.

Облегнах се на седалката в автомобила. — Готов съм да се обзаложа, че дори Джон Джейкъб Астор^[1] ще трепне от завист, ако види къщата отвътре — отбелязах аз.

— Ще ви струва петачка, ако искате да проверите.

— Не, благодаря.

Кълан ми подаде една от цигарите, които Ръсти беше свил, запалихме ги. Шофьорът превключи на скорост и продължихме нататък. Прозорецът се плъзна без шум нагоре сякаш по заповед на някого от къщата.

На двайсетина метра пред нас имаше отбивка, която завиваше надясно, сетне се спускаше рязко надолу и заобикаляше отвесната урва. Океанът долу се простираше точно пред нас. Поредната приказно красива гледка. Шосето беше препречено с яркочервена бариера с фенери в двата края.

— Това пък какво е? — учудих се аз.

— Казва се Панорамният път. Преди доста години го затворихме, прекалено опасен е. — Кълан потупа Ръсти по рамото. — Дай да се спуснем.

Дори и да се притесни, шофьорът не се издаде с нищо. Слезе от автомобила, махна преградата, пак се качи, мина три — четири метра, отново слезе и върна бариерата на мястото и. Подкарахме на първа скорост по тесен, стръмен път с много завои. Нямахше мантинела. На метър — метър и нещо от нас урвата се спускаше отвесно на шейсет метра, право към скалите и океана. На метър от другата страна се възправяше като стена. Автомобилът пълпеше на педя от нея, под гумите хвърчаха камъчета и чакъл. След трийсетина метра взехме острия завой и излязохме на широк прав участък от пътя, на който можеха да се поберат шест-седем автомобила. Откъм океана шосето бе преградено с висок до кръста зид, при който имаше стара, изронена от стихииите каменна пейка.

Без да му казват, Ръсти отби встрани и спря. Дръпна ръчната спирачка и изключи двигателя, но остави колата на скорост.

— Я си оставете шапката в автомобила — рече Кълан и метна черното си бомбе на седалката.

Последвах примера му и като се опитвах да прикрия ужаса си, слязох на пътя. Откъм океана излезе силен вятър, който разроши косата на Кълан. Страх ме е от високото. Страх ме е от тесни като козя пътека шосета и стръмни урви. Страх ме е и да слизам на прави участъци на такива пътища.

— Няма страшно — увери ме Кълан, после отиде при зида и стъпи с единия крак на него.

— Тръпки ме побиват — успях криво — ляво да изрека.

— Не бойте се. Това е най-безопасният участък от пътя. Стига да не гледате надолу, и всичко ще бъде наред.

Отидох бавно при каменния зид. Хванах се с две ръце за него. Погледнах право към океана. Черните буреносни облаци вече приближаваха, видях дори мястото в океана, докъдето бе стигнал дъждът. На около километър и половина, в началото на залива изникна бял хидроплан със синя ивица отстрани, който направи кръгче и се насочи към нас, успоредно на зъбера. Продължи да кръжи над лодките и яхтите, сетне бавно се сниши. Поплавъците докоснаха повърхността на водата и оставиха подире си бели разпенени следи. Накрая самолетът зави и се насочи бавно към кея.

— Голямата къща на билото е на О'Дел — обясни Кълан. — Те двамата с Илай Горман са положили началото на всичко това. Били са съдружници в железницата. Единият беше ирландец скандалджия, почти цял живот се изхранвал с хазарт, вторият беше правоверен евреин, изключително предприемчив. Вечно бяха на нож. О'Дел смяташе да продаде земите край океана, та да построят на тях завод за целулоза. Горман пък разправяше, че не искал да живее с фабричната воня в задния си двор. Накрая решиха да сложат в буквалния смисъл на думата картите на масата и разиграят на покер собствеността си заедно с двайсет хиляди долара. Който победи, ще вземе всичко. О'Дел загуби, махна се от града и никога повече не стъпи тук. Загина заедно с жена си, когато потопиха „Лузитания“. За къщата се грижеше пазач, докато дъщеря им Делайла я наследи заедно с банковата сметка на баща си.

— Доста лъскава е за бардак — отбелязах аз.

— Не бих казал, че е бардак — възрази Кълан. — Това тук е по-скоро частен клуб, прекалено скъп за такива като вас, а и като мен. Пет стотачки, за да прекараш вътре една вечер, плюс цената на забавленията. Пожизненото членство струва десет хиляди.

Подсвирнах между зъби. — Ще се изненадате, ако ви кажа имената на някои от постоянните посетители.

— Защо Делайла О'Дел се е захванала точно с това?

— Хората тук я презираха, защото е издънка на О'Дел, богатата е като Крез и на всичкото отгоре е изключително предприемчива. Отнасяха се с пренебрежение към нея и тя им го върна тъпкано, като превърна имението „Приказна гледка“ в най-лъскавия публичен дом на Западното крайбрежие, а може би и в цялата страна.

— Проституцията е забранена по закон — напомних аз. — В нашия окръг не е забранена. Както и хазартът. А също алкохолът по време на сухия режим.

— И как го оправдавате?

— Не ми се налага да го оправдавам. Бък Толман го е казал най-добре: „Няма как да забраниш на хората да пият, да играят комар и да кръшкат. Най-умното, което можеш да сториш, е да се погрижиш да го правят безопасно и приятно. Нали те плащат сметките.“ Сигурно сте възмутен от дън душа.

— Ни най-малко — възразих. — Аз работя по други закони.

— Хайде, де! Знаете прекрасно, че стига да поискате, и в Лос Анджелис можете да поиграете комар или да си купите жена по всяко време на денонощието. Достатъчно е да бутнете на когото трябва и той ще си затвори очите.

Нямаше какво да възразя, затова смених темата.

— Знаете ли, май съм по-склонен да възприема възгледа на онзи тип — О'Дел. Той поне е бил откровен. Не си е кривял душата и не се е правел на много благороден. Искал е да си получи парите за земята и да ги остави да построят завода. Да отровят въздуха, почвата и водата, да изсекат дърветата, а после да седнат на спокойствие и да изчислят печалбата. А Горман е превърнал града в увеселителен парк за хора с тлъсти банкови сметки, взима им три-четири пъти повече, отколкото те ще платят другаде, и е надянал ярема на отрудените хорица, които с това си вадят хляба. Сега сигурно се изкарва голям човеколюбец.

Кълан се изненада.

— Господи, какво се разфучахте такъв, вас пък кой ви е настъпил по мазола?

— Ако трябваше да избирам, сигурно щях да предпочета сребролюбието пред двуличието. Ще помисля по въпроса.

Долових, че Кълан, доста озадачен, ме наблюдава с крайчеца на окото. Мъчеше се да разбере дали говоря сериозно, или просто му

противореча, колкото да се заяждам. Извърна отново поглед към залива.

— Това там е Руди Шафър — обясни той, сочейки хидроплана.
— Работи три дни в седмицата, после идва в сряда със самолета и стои четири дни в „Приказна гледка“.

— Откъде толкова пари?

— Не съм го питал.

Страхът ме беше поотпуснал — надзърнах предпазливо надолу и тутакси ме побиха тръпки. Точно под нас, някъде по средата на урвата, имаше нещо като малка издатина с пет — шест бора по нея. Сред боклуците около дърветата проблесна нещо. Взрях се и видях някакво подобие на голямо ръждиво легло. На хвърлей от него имаше метален обръч, сякаш покълнал от купчината мъртви клони. — Там долу има нещо — рекох аз.

— Шевролет модел двайсета година — отвърна Кълан, без да поглежда. — Вечерно време тук пада такава мъгла, че не виждаш и на педя пред себе си. Едно от хлапетата решило да слезе в града. Изгубило контрол над автомобила, не успяло да вземе завоя, паднало право долу и колата се подпалила. Намерихме го чак на другата сутрин. По онова време пътят беше два пъти по-широк, имаше и мантинела. Но сега е подкопан и изровен.

— Познавахте ли момчето?

— Тогава познавах всички в града, сега също.

— Но не сте познавали Върна Хикс.

— Значи не е живяла тук.

Бръкнах във вътрешния си джоб и извадих голямата фотография на жената, преснимана от вестника. Посочих на нея Върна Виленски. Вятърът огъна снимката и Кълан я хвана с две ръце. Взря се в нея, сетне ме погледна и вдигна вежда.

— И искате да позная жената! — засмя се той. — Единственото, което виждам, са темето и носът и. Снимката все едно е правена в тъмен тунел.

Показах му оригинала и Кълан само поклати глава. Тогава му връчих и фотографията от моргата.

— Майко мила! — подвикна той. — Дано не я показвате на други. Ще вземат да ви повърнат върху обувката. Кълан ми подаде с рязко движение фотографията.

— Защо ме доведохте тук? — попитах го аз. — Колкото за да ми вземете страха ли?

— Не знаех, че се боите от високо. Една вечер ей на оная каменна пейка животът ми се промени из корен.

— Защо?

Той не отговори, само се взря в хоризонта и отметна глава към небето.

— Скоро ще излезе буря — рече ми.

На връщане не се случи нищо интересно. Тъкмо приближихме къщата на Хауланд, когато по предното стъкло забарабаниха първите едри капки дъжд. Ръсти свърна към автомобила ми и спря зад него. Облегна се с въздишка и сплете пръсти зад тила си.

Кълан рече:

— Вие, Банън, сте умно ченге. Не мога да не го оценя. Но пак ви повтарям, тук няма да научите нищо. Тръгвайте, докато не ви е застигнала бурята.

— Защо ме заведохте на тази малка разходка? — попитах аз. — За да ми покажете, че на Хълма има мнозина богаташи с дебели връзки с губернатора и дори с Белия дом?

— Не исках да оставате с погрешно впечатление за Сан Пиетро.

Долових загатнатото предупреждение, вложено в думите му.

— Няма такава опасност — отвърнах, взрян право в очите му. — И аз навремето съм се сблъсквал с политиката и големите пари. — Тръгнах да слизам от автомобила. — Мисля да хапна, преди да потегля обратно за Лос Анджелис. Къде в града сервират най-добрите пържоли... които да са ми по джоба?

— В закусвалнята. Долар и двайсет и пет цента порцията. Ще звънна. Черпи шерифството.

— Благодаря, но няма нужда. Отпуснали са ми десет долара дневни. Ако не ги похарча, следващия път Мориарити ще ми даде само пет.

— Почти през целия си живот съм бил ченге — каза Кълан. — Знам им и кътните зъби на полицаите. Познавал съм добри, познавал съм лоши, познавал съм нечестни, глупави и толкова продажни, че чак да ти се повдигне. Вие сте хрътка. Хващате дирята и не се предавате, докато не захапете. Но умната, каубой! Внимавайте да не объркате конците.

После си заминаха.

[1] Джон Джейкъб Астор (1763–1848), крупен американски предприемач и търговец на кожа. — Б. пр. [↑](#)

16.

Докато стигна в закусвалнята в другия край на града, дъждът, започнал като лек ръмеж, прерасна в истинска буря. Вятърът се усили, донасяйки със себе си черни облаци, прорязани от светкавици. Заваля като из ведро.

Разговорите ми с Хауланд и Кълан не ми бяха донесли почти нищо. Онова, което Хауланд ми разказа за касапницата в имение „Приказна гледка“ и за Арни Райкър, осъден за убийството на Уилма Томпсън, бе любопитно, но не ми вършеше работа — беше белязано с огорчение и изпъстрено с митовите и легендите, каквито бившите журналисти обичат да разправят по кръчмите. Кълан пък не бе споменал и думица за престрелката в „Приказна гледка“, за Райкър и Еди Удс.

Мигащият червен неонов надпис на закусвалнята обещавахе да намеря подслон от бурята. Ресторантчето беше като всички останали заведения от този род: с кожени сепарета, хромов обков и дълъг барплот, опасал на подкова кухнята. Съвсем прегладнях от миризмата на готвено, на запръжка и силно кафе. Седнах в едно сепаре в ъгъла, поръчах си пържола алангле, бъркани яйца, салата от домати и лук, топли питки, лимонов пай и бира „Мюленбах“. От седалката в едно празно сепаре секвестирах намачкан брой на следобедното издание на „Таймс“, който още ставаше за четене, свих си цигара и я запалих, докато преглеждах набързо заглавията и си чаках вечерята.

Дописката, която търсех, беше забутана отзад, в долната половина на страницата с некролозите, три абзаца под основния материал: „ЖЕНА ЗАГИВА ПРИ ЗЛОПОЛУКА В БАНЯТА“. От статийката научих по-малко, отколкото знаех, тя завършваше с два реда: „Името на покойницата не се съобщава, докато не бъдат уведомени роднините. До приключването на броя не се знаеше кога ще бъде погребението.“ Джими Пенингтън си беше оставил вратичка, да не би случаят да се окаже по-заплетен, отколкото съм му казал. Точно за това бе най-добрият репортер в града.

Донесоха ми вечерята, оставих вестника и и се нахвърлих. Кълан се оказа прав: пържолата беше дебела към три пръста и бе невероятно вкусна, питките, които намазах е масло, направо се топяха в устата, бирата пък беше в охладена халба. Бях прекалено погълнат от храната, и не забелязах черния понтиак, спрял на паркинга, и двамата тилове на предната седалка.

Хапнах си на спокойствие, без да бързам, поръчах второ кафе, изпуших още една цигара. Знаех, че само съм си пропилял времето с издирването на факти за месторождението на Върна Виленски, а и вече не валеше толкова силно. Освен това Розичка ме чакаше дай дам вечеря и кокал. Беше едва седем и половина, до единайсет можех спокойно да се прибера. Келнерката уви кокала в целофан и го сложи в хартиена кесия. Дадох ѝ цял долар отгоре, сигурно най-тлъстия бакшиш, който някога е получавала, вдигнах яка, нахлупих шапката чак до очите си, та да не ме навали, и забързах към автомобила зад ъгъла.

Тъкмо да отворя вратата, когато някой зад мен подвижна:

— Къде си се разбързал такъв, мой човек?

Понечих да се обърна, но някакво ръчище с размерите на парен чукук ме сграбчи през гърдите и обездвижи китките ми. Пликът с кокала за кучето тупна в краката ми. Приблужи се втори мъж — смътно очертание в дъжда и мрака, — който ме фрасна с все сила в стомаха. Превих се одве. Шапката ми отхвъркна в калта. Останах без въздух. 8a миг ми се замая главата. Проряза ме остра болка в стомаха, храната се качи чак в гърлото ми. Преглътнах, помъчих се да направя крачка напред, но точно тогава в гръдния ми кош се стовари втори удар. Нозете ми се подкосиха, аха да падна, но оня, дето ме държеше, ме вдигна и ревна:

— Върви си на топло при мама и да не си припарил повече тук, леке такова!

Замахна отново, аз обаче го изритах, доколкото имах сили, по слабините. Усетих как пукат кости, как мускули и тъкан омекват. Вдигнах нападателя си два — три сантиметра над земята и го тласнах назад, той се преве и изпищя.

Докато падаше на колене, наведох глава, сетне се засилих и я стоварих върху лицето на бабаита, който ме държеше отзад. Халосах го повторно с тила си. Той застана, отслаби хватка, а аз само това и

чаках, завъртях се и се отскубвах, фраснах го още веднъж по лицето, този път с челото си. Той си удари тила в прозореца на автомобила и го направи на сол. Пусна ръка, след което аз му ударих едно кроше и направих на пихтия онова, което беше останало от носа му. Точно тогава видях, че другият му ръкав е празен и е подпъхнат в джоба на самото.

Беше ме държал с единствената си ръка. Издаде странен тих звук и се свлече на земята, а аз се обърнах към втория си нападател, който се мъчеше да си поеме дъх и да изпълзи от калта. Приблжих се и го ударих отстрани по челюстта, точно под ухото. Той се подпря с две ръце в калта, след което го фраснах още веднъж и го запратих по гръб в локвата. Мъжът се просна с разперени ръце и отворена уста, гълташе направо от дъжда.

Пак се обърнах към първия, застанал на колене и на една ръка, и го довърших с поредното дясно кроше по слепоочието. Човекът се свлече ничком и без да издаде и звук повече, цопна в калната локва.

Цялото меле продължи около две минути.

Когато обърнах първия нападател по гръб — да не вземе да се удави в калта, самото му се отвори и аз видях полицейската значка, закачена на жилетката на костюма, и пищова под мишницата му.

Бях провел кратка схватка със старите си познайници Лаурел и Харди. Взрях се по-отблизо в колегата на Едноръкия и се втренчих в празната очна ябълка. Огледах се в дъжда, но не открих стъкленото око.

Да му се не види дано — промърморих си, От крошетата в стомаха едвам се държах на крака, но успях криво — ляво да се наведе и да изтръгна полицейската значка. После отървах нападателя си и от пистолета, взех си шапката и хартиената кесия с кокала за кучето, качих се на автомобила и потеглих, оставяйки ония хубостници да гледат нагоре към дъжда.

Завих зад ъгъла и минах покрай парка. Дъждът и вятърът, общо — взето, бяха заличили всички следи от пикника, червените думи по сергиите със сандвичи, оповестяващи, че **ДОВЕЧЕРА В ДЕВЕТ ШЕ ИМА ПРАЗНИЧНА ЗАРЯ**, се бяха стекли надолу като вадички кръв. Спрях пред сградата на шерифството, извадих кокала от книжната кесия и пъхнах вътре пищова и полицейската значка.

Ребрата ме боляха непоносимо, едва се държах на крака, но успях някак да се кача по стълбите и да вляза в полицейския участък. Розалинд бе сменена от висок, слаб като върлина мъж в сияя униформа. Пушеше пура и четеше списание „Лаиф“. Погледна ме с отегчени очи, докато слагах кесията върху плота.

— Подарък за капитан Кълан — обясних аз. — Постарайте се, ако обичате, да го получа.

— Какво да предам, от кого е? — Той знае — отсякох аз и си тръгнах.

Отправих се с колата към Лос Анджелис, по-далеч от тая лудница.

След като излязох на сто и първа магистрала, включих буркана и натиснах почти до дупка педала за газта. Дъждът проникваше през натрошеното стъкло на прозореца и ми мокреше врата. Ребрата ме боляха така, сякаш бяха счупени. И с ръка да ги докоснех, ме прорязваше така, че чак ми избиваха сълзи.

Докато прекосявах Санта Барбара, угасих буркана и намалих скоростта, после отново го включих и отпраших нататък. Влязох в Лос Анджелис направо по булевард „Сънсет“ и се отправих на изток. Улиците тук бяха сухи, небе паднала и капка дъжд. В десет и половина вече си бях у дома.

Спрях на алеята пред нас и поседях още малко в автомобила. Стомахът още ме присвиваше. Слязох предпазливо от колета, като се държах за горната рамка на вратата. Не ме заболя по-силно — нямаше накъде повече. Сгърбен, отидох при входната врата, отключих я и влязох вътре. Отидох в спалнята, свалих си сако и вратовръзката, разкопчах ризата и се погледнах в огледалото в банята. В долния край на гръдния кош се синееха две морави петна колкото палачинки, които образуваха килната на една страна осморка. Не можеше да му се отрече на Едноръкия — знаеше да удря.

Извадих от аптечната обезболяващ мехлем и се върнах в спалнята. Роузи дращеше по задната врата, затова оставих шишенцето върху нощното шкафче и отидох с пышкане да отворя. Кучето беше толкова щастливо, задето ме вижда, че ми скочи и ме олигави целия с целувките си. Фрасна ме с лапите точно където ме болеше най-много и болката ме проряза отново.

— Да ти се не види! — креснах аз.

Клетото псе отскочи назад и ме погледна така, сякаш съм го изритал с все сила по задника.

— Не се плаши — взех да го успокоявам аз, сетне приклекнах и му протегнах ръка.

То дойде, притисна се до мен и от топлото му телце като че ли ми поолекна.

— Баща ти го скъсаха от бой — обясних аз на псето.

Нахраних го, дадох му кокал, оставих задната врата отворена и се върнах в спалнята. Легнах на кревата и смъкнах панталона. Заех се да си мажа корема с обезболяващ мехлем, който в началото ми пареше, после обаче си направи магията. Продължих да лежа, загледан в тавана, докато болката ме поотпусна. Не знам колко съм лежал, сигурно към половин час, при всяко положение достатъчно дълго, та Роузи да си изгризе кокала и да се върне. Кучето стъпи с предни лапи на леглото, загледа ме и замърда нос, явно доловило острата миризма на мехлема. Почесах го зад ушите, като се поемах дълбоко въздух и чаках болката да премине.

Когато реших, че съм в състояние да се движа, станах бавно, заключих входната врата, взех шишето уиски и чаша за вода, пуснах вътре кубче лед и се върнах в спалнята. Седнах на крайчеца на леглото, налях си половин чаша унскн, свих си цигара и я запалих. Болеше ме дори като вдишвах от дима.

Кучето приседна в краката ми, изглеждаше угрижено. Потупах с длан по леглото.

— Качи се, де — подканих.

То скочи горе, клекна и пак ме погледна угрижено.

— Няма страшно, моето момче, ребрата ми са цели — обясних му аз.

Това като че ля го поуспокои, то отиде в своя край на леглото, направи си кръгчето и се просна.

От пътуването бях спечелил не само болки в стомаха. Сега вече бях сигурен, че смъртта на госпожа Виленски не е случайна.

Глътнах половината уиски, пак запалих цигара, изпих си питието и угасих фаса. Уискито пооблекчи още малко болката. Легнах по гръб, мушнах се предпазливо под завивките и щракнах осветлението.

Денят се бе оказал много тежък. Заспал съм още преди Роузи да се е разхъркала.

17.

Беше седем и петнайсет, когато телефонът ме събуди. Не знам колко е звънял. Претърколих се, за да вдигна слушалката, и в стомаха сякаш ме прободеше нажежен шиш.

— Оох! — ревах аз.

Роузи се сепна и се събуди.

— Да — простенах.

— Ти ли си, Зийк? — попита от другия край на линията Кокалите.

— Тъхъ.

— Какво ти има, не ми звучиш добре. Тежка вечер, а?

— Нямах си и представа колко тежка — изпъшках аз.

— Защо на път за работа не вземеш да минеш през моргата? Пригответил съм ти заключението от аутопсията.

— Става! След трийсет минути.

— Не бързаме за никъде — отбеляза радостно патологът. — Никой от пациентите ми не се кани да ходи никъде.

— Много остроумно, няма що — рекох и затворих. Звъннах на Скай да му кажа, че малко ще позакъснея и той да се обади в участъка и да предаде на дежурния, че се налага да се отбием в моргата.

— Как мина вчера? — полюбопитства колегата.

— Ще ти се отчете, когато се видим — отвърнах и затворих.

Станах с триста мъки от леглото, отидох в кухнята да пусна кучето навън и чак сега видях, че цяла нощ задната врата е била отключена. Роузи беше в двора и поливаше де що дръвче и храст види. Влязох в банята, пуснах топлата вода и стоях под нея десет минути. После се избърснах, облякох си туиденото сако, тъмносив фланелен панталон и тъмносиня риза, сложих си и черна вратовръзка, сипах на Роузи храна и вода и отидох да взема Скай.

— Какво му се е случило на прозореца? — беше първото, което той каза, след като се качи в колата. Сетне се взря в мен и добави: — Какво ти се е случило и на теб? Блед си като бял хляб.

— Срегнах се с капитан Кълан — обясних аз.

— И какво ти е направил той, с парен чук ли те е млатил?

— Нещо от този сорт — потвърдих и докато пътувахме към центъра на града, му разказах накратко какво е станало. — Пак ударих на камък — казах в заключение. — Можем да я забравим тая Върна Виленски. Там на север никой няма намерение да ни съдейства, а не разполагаме с нищо, за да извадим съдебна заповед.

— И ще позволиш на оня негодник да му се размине, задето те е подредил така? — тросна се едно колегата — беше станал морав от гняв.

— О, и аз не му останах длъжен — успокоих го и му обясних как е приключила схватката, а също за пищова и полицейската значка, които съм сложил в хартиения плик.

— Шефът ще се вбеси — вметна Скай. — И таз добра, ченге да се сбие с друго ченге, при това негов подчинен.

— Обясних ти вече — натъртих аз. — Докато съм жив, не искам да чувам повече името Кълан, Сан Пиетро и всичко свързано с тях.

— А защо да не се върнем и не му разкажем играта на този тарикат! — възкликна заканително колегата.

— Отстъпваме им по численост. Е, вярно, онзи май наема само сакати. От друга страна обаче, на Едноокия не му трябваха две очи, за да ме направи на кайма.

— Ще му откъсна главичката на този негодник — закани се Скай. — Трябваше да вземеш и мен.

— Как ли не! Сто на сто щеше да светиш маслото поне на единия. Само това оставаше — двайсет години да търкаме нарове.

Можете да добавите и моргите на едно от челните места в списъка на нещата, които мразя. Вероятно заради миризмата на формалин, на кръв и спирт, просмукала стерилните владения на Кокалите, която той определя като „най-хладното място в града“.

Помещението беше облицовано с бели плочки, ярката лампа осветяваше всички маси, до лампата на тавана висеше касапски кантар. Масите бяха с ръб от всички страни, в долния край имаше мивки, където се оттичаха водата, кръвта и всички други течности. От тръба в мивката на мощна струя бликаше вода. Миришеше на спирт, кръв, дезинфектант. Имаше пет-шест колички с вдлъбнатина в долния край. До масата, на стол с колелца седеше стенографка с марлена маска

на лицето, пред нея имаше машина за стенографиране. От грамофона в ъгъла долиташе приглушена музика — нещо от Бах.

Върху една от масите имаше труп на едра жена с коса, увиснала от ръба. Трупът беше с цвят на развалено месо и бе разпрен от брадичката чак до венериния хълм. В бяла престилка и жълти ръкавици, Кокалите се беше надвесил над трупа, бърникаше нещо в кухнята и диктуваше на стенографката. Вдигна глава и погледна над очилата, когато надзърнах през летящата врата на моргата.

— Зийк, момчето ми! — подвикна той весело. — Искаш ли да погледнеш? И да видиш какво прави цианидът с карангията?

— Вярвам ти, не е нужно да гледам.

Той спря да върши каквото там вършеше и каза на стенографката Джудит да си почине. Тя се изопна чинно, оправи си полата и излезе през вратата в дъното. Кокалите смъкна ръкавиците, угаси лампата над масата и съблече престилката, която метна заедно с ръкавиците в голям кош при вратата.

— Изглеждаш ужасно — отбеляза той.

— Натъртих си две — три ребра — отвърнах аз.

— Явно снощи ти е излязъл късметът с някоя спортистка — подметна сухо съдебният лекар.

— Не е за разправяне. — Къде те боли?

Спря, пресегна се и опипа с две ръце долния край на гръдния ми кош. — Ей тук — показвах му аз.

Патологът опипа отново с вещи пръсти хълбоците и кръста ми.

— Няма счупено. Сигурно ще те наболява още ден — два. Дай да видим сега какво ново при госпожа Виленски.

Заведе ме в кабинета си, който се падаше до лабораторията: тясна килийка, в която имаше място колкото за писалище, за две-три кантонерки, три стола и масичка, на която се мъдреха кафеник, две чаши, висока стъкленица и коритце с лед, където бе оставена бутилка мляко. На стената бе окачен календар с рисунка на човек с всичките му органи. Отдолу с големи букви пишеше: ХИРУРГИЧЕСКИ ИНСТРУМЕНТИ „ТОПФЪР“, и под това: ТОЧНИ ИНСТРУМЕНТИ ОТ НЕРЪЖДАЕМА СТОМАНА ЗА ВСЯКАКВИ СЛУЧАИ.

Скай седеше на един от столовете и гледеше стоически календара. Беше в състояние да го гледа по цял ден, виж миризмата на смърт във всичките и проявления направо го изваждаше от равновесие.

Седнах до колегата, Кокалите се разположи зад писалището, отрупано с книжа, томове литература, телефон и човешки череп с пепелник, пъхнат в кухнята на зейналата уста. Съдебният лекар захвана да рови в едно от чекмеджетата на бюрото и накрая извади папка, от която зачете заключението от аутопсията.

— Не можеш ли да го сведеш до разбираем английски? — попита след миг-два Скай.

Кокалите се ухили, взе си цигара и се облегна на стола.

— Според мен жената е по-скоро на четирийсет — четирийсет и една, отколкото на четирийсет и седем. Изрусявала се е. На разбираем английски белите и дробове бяха пълни с вода, имаше следи от луга и други съставки на сапуна.

— С други думи, се е удавила, както и подозирахме — вметнах аз.

— И да, и не — отвърна съдебният лекар.

— Това пък какво значи?

— Наистина се е удавила, но нали помните какво ви обясних за токовия удар?

— Да, че се е сварила — отговори Скай. — В миг всичко е спряло.

— Браво на теб. Е, и?...

— Какво и? — повтори колегата.

— Как водата е проникнала в дробовете и? — ухили се Кокалите, все едно държеше четири аса.

Трябваше ни минута, за да разберем какво ни казва.

— Аха — рече Скай.

Аз си замълчах. Само го погледнах.

— Просто казано, момчета, госпожата е била мъртва още преди радиото да падне при нея във ваната. Ето ви едно чудесно убийство. При това предумишлено, освен ако на прибиране към дома убиецът не е минал случайно покрай банята на Виленски и не е решил да я подържи четири-пет минути под водата. Докато се е дърпала, тя си е счупила палеца на крака, под два-три от ноктите и има парченца кожа.

— Много те моля, само не ми повтаряй: „Казвах ли ви аз“ — рече ми Скай.

Онова, което беше само мои догадки, вече бе гол факт. Не че ми олекна, задето Върна Виленски е била убита най-хладнокръвно.

Обратното, сякаш ме прониза студен вятър, проникнал във всяка моя клетка. Сърцето ми се вледени. И покрай това ми хрумна, че Кълан вероятно е знаел истината и просто ме е разигравал като маймуна.

— Предполагам, че който я е убил, чак след това е бутнал радиото във водата — допълни Кокалите. — Както повечето убийци, и този явно си е въобразявал, че е извършил съвършеното убийство.

Двамата със Скай продължихме да седим и да го гледаме като ударени.

— Убийство — повтори той весело и щракна с пръсти. — Май ви провалих деня.

18.

Включих буркана, надух сирената и стигнах за двайсетина минути в Пасифик Медоус.

По пътя не казах и дума. Мозъкът ми работеше на високи обороти. Мислех си за последните минути на Върна Виленски.

Тя напълва ваната с топла вода, сгъва старателно хавлията и я слага върху капака на тоалетната чиния. Опитва с палеца на крака водата. После сяда внимателно във ваната, намества се, отпива от джина с тоник. Пали цигара.

От радиото Синатра нашепва любовна песен.

Жената не чува как прозорецът в хола се плъзва и някакъв непознат се вмъква вътре в къщата.

Мъжът прекосява стаята, надзърта иззад вратата в банята. Вижда как в светлината на свещта се кълби тютюнев дим. Прокрадва се в спалнята.

Смъква ръкавиците, съблича самото. Слага ги на леглото. Запретва ръкави. Разкършва пръсти. Пак отива на пръсти при вратата на банята и надниква вътре.

Върна се е отпуснала в топлата вода. Отново всмуква от дима на цигарата и го издишва, изпива почти до дъно джина. Чувства се замаяна. Затваря очи, тананика си.

Не забелязва сянката върху стената, не забелязва и че свещта трепка от движенията на убиеца, влязъл в банята. Той отива при ваната. Надвесва се над жената, отново разкършва пръсти.

Кокалчетата му пукат.

Жената отваря очи. Поглежда право нагоре и вижда силуета на убиеца, надвесен над нея. Още преди да е изпищяла, мъжът я сграбчва за косата и натиска главата ѝ под водата.

Жертвата започва да се мята и да се дърпа.

Изпод водата вижда убиеца като трепкаща сянка.

Той бръква и с другата ръка във ваната и натиска тялото на жената към дъното. Тя се опитва да се отскубне, водата се разплисква.

Жената се пресяга и хваща убиеца за дланта. Той се отскубва и за миг главата на жертвата се подава над ваната. Мъжът отново я натиска под водата.

Жената рита и пляска с ръце.

Последната болка, която усеща, е в палеца на крака, счупен в ръба на ваната, докато се е съпротивлявала.

От носа и устата и излизат мехурчета.

Тя отваря натежали очи, вижда китките на своя мъчител, гърчи се, докато водата прониква в белите и дробове.

Сетне — блажен сън.

Убиецът я държи под водата, докато престават да излизат мехурчета и жената се отпуска. Изправя се, поглежда какво е сътворил. Песента свършва, чува се гласът на водещия, който обявява следващото парче — на Глен Милър.

Убиецът се обляга на полицата, дърпа я, усеща как винтовете върху стената се разхлабват. Отскоча назад, като се държи за главата.

Радиото цопва във ваната, удря жената по брадичката, разлетяват се искри. За миг водата кипва.

После утихва.

Доволен, убиецът се връща в спалнята. Изтръсква ръце, но без да ги подсушава с кърпа. Смъква ръкави, слага си ръкавиците и сакото, излиза през прозореца.

Някъде лае куче.

Твърде късно.

— Гледай къде караш бе, човек!

Гласът на Скай ме изтръгва от унеса. Бях навлязъл в отсрещното платно. Завих точно когато покрай нас профуча автобус на градския транспорт, надул гневно клаксон.

— Бях се отнесъл — обясних на колегата.

— Да де, колата също.

— Мислех си за случая.

Кокалите вече беше изпратил в къщата на Виленски най-добрия си подчинен Оачи Окимото заедно с още неколцина криминалисти, аз пък звъннах на дежурния и му наредих Кинг и Гарет също да се явят. Обясних, че ще претърсваме един квартал, но не се впуснах в подробности.

Когато пристигнахме, Оачи Окимото вече се беше захванал за работа. Беше дребен слабичък японец с ниско подстригана черна коса, светлокафяви очи зад очила с рогови рамки и нежни, добре поддържани ръце. Беше облечен в бяла риза и тъмен панталон, беше с раирана вратовръзка и мокасини на краката. Бе голям симпатяга, разбираше си от работата. Когато влязохме, вече бе разпрострял върху масата в трапезарията карта на целия район.

— Здравейте, момчета — поздрави ни той тихо. — Каква изненада, а?

— Да бе! — отвърна Скай.

Обясних, че всеки момент ще дойдат двама униформени полицаи и че ще повикам възможно най-бързо още два екипа. Тримата помощници на Окимото снемаха отпечатьци от всичко в къщата освен от таваните.

— Да не забравите тоалетната — напомни Скай. — Онзи може би е пуснал една вода. В такива случаи никой не носи ръкавици.

Оки ни каза, че Кокалите вече е взел отпечатьци от мъртвата — за сравнение.

— Живеела е сама и доколкото разбрах, не е посрещала често гости, ако не броим може би съседите. Били са близки.

— Ще им взема отпечатьци — обеща Оки.

Входната врата се отвори и в стаята надзърна полицай Канг.

— Здравейте, сержанте — поздрави той. — Какво става? Обясних му. Гарет седеше в полицейския автомобил. Кинг влезе и само дето не изкозирува и не тропна с токове.

— Засега не го разгласявайте — казах му аз. — Виленски е убита.

— И как? — изненада се Кинг.

— За това сме тук — да разберем — подметна донейде язвително Скай.

Кинг не му беше симпатичен, Скай мразеше натегачите.

— Дръжте си езиките зад зъбите — повторих аз. — Засега се опитвам да не стигне до репортерите, макар че от минута на минута това става все по-малко вероятно. Ще казвате, че в квартала е извършен обир, издирваме непознати, навъртали се тук пеш или с автомобил от понеделник рано сутринта до, да речем, десет вечерта. Знаете си урока. Няма да е зле да поразпитате и децата, в квартала има

много, непрекъснато сноват с велосипедите. Но и с тях внимавайте: понякога се престарават, за да се изкарат герои. Връщам се в участъка. Ще се подчинявате на Скай. Оки разполага с карта на целия район — използвайте я. — Показах с палец къщата на ъгъла. — Започнете от съседите и първо обходете това каре.

— Семейството вдясно го няма — поясни Кинг.

— Откъде знаеш?

— Проверих завчера вечерта, когато дойдохме на местопрестъплението. Според семейство Кларк в събота сутринта са заминали на почивка. Щели да се върнат след половин месец.

Скай отиде на прозореца в хола и загледа умислен къщата.

— Пред входната врата има цяла камара вестници — оповести той. — Явно са забравили да кажат в пощата да не им ги носят вкъщи. — Сетне се обърна рязко и отиде при ниската масичка при входната врата. Взе от нея някакъв ключ. — Забелязах го още онази вечер, когато влязохме. Реших, че е резервен ключ от входната врата, но е възможно отпускарите да са го дали на Върна, в случай че се наложи да влиза у тях, докато ги няма. Съседите често го правят.

Връчи ключа на Кинг и му нареди да го провери, но ако става за ключалката, да не влиза в къщата. Аз се отправих към участъка.

Когато влязох в гаража, Луи тъкмо миеше една от радиоколите. Бонбончето беше цялото в кални петна, а със счупения прозорец приличаше на таратайка, намерена в гробище за стари коли. Луи погледна автомобила, после мен, после отново автомобила.

— Това пък какво е? — ми подвижна той, като посочи прозореца.

— Имах малък проблем.

— Какъв проблем бе, човек? Я погледни прозореца! — развика се той. — Погледни го, де!

— Една птица се блъсна в мен — излъгах аз и му връчих ключовете.

— Птица, моля ви се! Каква птица, някой пощурял щраус ли? Или летящ слон? Вътре в колата ли влезе?

Луи още бълваше змии и гущери, когато се отправих към отдела горе. Влязох при Мориарити, той говореше смръщен по телефона. Закани ми се с пръст и затвори. Разположих се срещу него.

— Май е по-добре да седнеш на електрическия стол — тросна ми се вместо поздрав. — Току-що ми се обади Луи. Каква е тая дивотия за птицата с размери на Бевърли Хилс, дето се била блъснала в прозореца на автомобила?

— Дълго е за разправяне.

— Дай ми съкратения вариант — като за „Рийдърс Дайджест“.

Разказах му всичко от игла до конец, като започнах с черния понтиак, който ме е следил, за разговора, който съм имал с Хауланд, и обиколката из Хълма заедно с Кълан и завърших със схватката пред закусвалнята.

— Две от неговите ченгета са се опитали да те пребият? — викна шефът, свъсен като буреносен облак.

— Казах само, че са смятали да го направят.

— Негодникът му с негодник, ей сега ще му звънна и...

— Чакай, чакай. Не съм приключил още...

— Повече да не си стъпил там — отсече Мориарити. — И си я избий от главата тая Върна Хикс или Виленски, или както там ѝ беше името. Пет пари не давам дали ще я погребат. Ако щат, да я балсамират и да я окачат на пилона за знамето пред шерифството. Щом толкова си падаш по мъртви лелки, върви в моргата и си избери друга. — Когато изкрещя последните думи, вече стоеше прав с чело, нагънато като разорана нива. — После добави: — Тоя номер с пищова и полицейската значка ми хареса. — Пак започна да снове напред — назад: — Казвах ли ти аз да не пилееш време и пари и да биеш толкова път! — подвикна пак шефът. — Казвах ли ти аз?

— Както се канех да обясня, има още нещо.

— Какво?

— Белите дробове на Виленски са били пълни с вода. Той ме зяпна като препариран.

— Нали се е удавила. С какво очакваш да са пълни, с уиски ли?

— Идвам от кабинета на Кокалите. Приключил е с аутопсията. Върна наистина се е удавила — още преди радиото да падне във ваната.

Мориарити се вторачи в мен, за да осмисли чутото. Междувременно му обясних каква е разликата между това да се удавиш и да те удари ток.

— Майко мила!

— Кокалите е пратил в къщата екип криминалисти, аз също отскочих дотам да оставя Скай. Заръчах на двама униформени да огледат квартала, но наистина ни трябва още два екипа. Сега вече, лейтенанте, разследваме убийство. Оставям тук Скай и се връщам в Сан Пиетро — този път няма да се церемоня много — много с ония типове.

— По дяволите! — Мориарити пак заснова из помещението, като прокарваше длани през рядката си коса. — Щом разбере каква е работата, шефът ще вземе да роди направо в кабинета си. — Нали знаеш, че тук вече е намесена и политиката?

Кимнах.

— Става въпрос за убийство. А политиците отдавна не се забъркват с убийства — вметнах аз.

— Върви го обяснявай на Маккърди. Шефът на полицията Холман ще му разкатае фамилията, той на свой ред ще има да слуша конското на кмета, кметът ще трябва да мисля как да се оправдава пред губернатора, който пък ще трябва да носи вода от десет кладенеца не знам пред кого си. Досещам се какво си намислил, Зийк. Ще се опиташ да лепнеш това на Кълан, който всеки момент се очаква да обяви, че се кандидатира за губернатор, а покрай това вече, моето момче, ще гръмне такъв скандал, че ще се разтресе и Аляска. Не казах нищо.

— Според теб я е убил онзи, който и е снасял парите, през всичките тия години, нали?

— Или е пратил някого да я очисти. Точно така. Правдоподобно е.

— И си нарочил Кълан, нали?

— И това предположение е твърде правдоподобно.

— Стига си го повтарял като папагал.

Отново се приближих и седнах. Мориарити се завъртя и забучи показалец в гърдите ми.

— Добре де, защо точно сега? Защо и е плащал през всичките тия години И сега ни в клин, ни в ръкав я е пречукал?

— Току-що го каза сам — защото Кълан се кандидатира за губернатор. Цената на мълчанието внезапно се е покачила.

— Предполагам, вече имаш кандидат за онзи тип, дето я е натикал под водата.

— Имам някаква представа.

— Защо ли не се изненадвам. Точно заради твоите представи сега сме в това небрано лозе.

— Не бива да правим от мухата слон. Нищо чудно всички да мразят Кълан. И теб да те повишат.

— Да бе!

— Сега, Дан, разследваме убийство, нима смяташ, че ще посмеят да потулят цялата работа? — Наместих се на стола и същият нажежен шиш пак ме жегна в ребрата. Смръщих се. — Ох, да му се не види дано!

— Божичко, приличаш на развалина — възкликна шефът. — Ходи ли на лекар?

— Кокалите ми прегледа ребрата. До ден — два ще ми мине като на кутре.

— Та в отговор на въпроса ти — не, няма да потулят цялата работа, просто ще нарочат за изкупителна жертва някого, по-точно теб, а това води и до мен. Чак до пенсия ще има да кося тревата пред кметството, а ти? Ти ще събираш боклука в Тихуана.

Мориарити се върна зад писалището, седна и запали от пурите с възсладка миризма. В помещението настана тишина.

— А не ти ли е хрумвало, че е възможно, че все пак е възможно това да няма нищо общо с Кълан? — рече накрая шефът. — Ами ако въпросната госпожа е въртяла любов с някого и жена му и е видяла сметката? Ами ако в събота и неделя е пренасяла, драга през границата и нейните приятелчета, мексиканците, са решили да я окъпят едно хубаво? Нали разбираш? Възможни са какви ли не сценарии. Просто защото си се натъкнал на няколко съвпадения, си решил, че вече с открил извършителя. Първо трябва да откриеш убиеца и да докажеш, че той е свързан с Кълан, а после, че всичко това има някакво отношение към неща, случили се преди двацет, че и повече години.

— Засега не разполагаме с друго — отсякох аз. — Кокалите ще задържи малко заключението от аутопсията, през това време аз ще отскоча до Кълан, ще му обясня какво сме установили и ще видя как ще реагира. После, ако банките държат и занапред да си играем на сляпа баба, ще се отбием до Санта Барбара и ще накараме съдията Уейнрайт да ни издаде заповед за обиск. Следата с парите води натам.

— А ако не открием нищо?

— Пак не губим. Щом заключението от аутопсията бъде огласено, ще го занесем на Маккърди, нека той да каже какво да правим.

— Голям умник си ми, Зийк.

— Логично е. Сега да се обадя ли на Кокалите да изпрати заключението от аутопсията? После ще напиша доклада и ще го представя на Маккърди още преди да е излязло официалното съобщение за вестниците.

Щом Мориарити чу това, очите му светнаха. Той издиша тютюневия дим и ме погледна през писалището.

— Разполагаш с пет минути, за да ме убедиш, че е рано да го правиш.

Шефът си погледна часовника.

— Когато е ставал шериф — подхванах аз, — Кълан е обещал да прочисти града от мафиотите. Това е означавало да се отърве от Арни Райкър и от дясната му ръка — Тони Фонтонио. Райкър е бил обвинен в убийството на младо момиче — Уилма Томпсън, и е бил осъден, понеже е имало безспорни улики, а и свидетелка — Лайла Париш. Райкър е обжалвал присъдата и тя е била заменена с доживотна без право на обжалване, защото веднага след делото Лайла Париш е изчезнала сякаш вдън земя и оттогава не я е виждал никои. После, една година по-късно, Еди Удс е теглил куршума на Фонтонио, Еврика се е превърнала в Сан Пиетро, Кълан е потулил случая с Фонтонио и оттогава всички там си живеят в мир и сговор. Обърни внимание: Удс е водел разследването на Райкър и пак той е гръмнал Фонтонио.

— И смяташ, че можеш да направиш някаква връзка? И да я докажеш безусловно? Защото, Зийк, трябва да сториш точно това. Някакви празноти, никакви дупки, а не като сега — цялата ти версия прилича на швейцарско сирене. Като начало предполагаш, че Лайла Париш е излъгала, че обвинението срещу Райкър е било скалъпено и че в дъното на всичко е Еди Удс. Как, дявол те взел, смяташ да откриеш свързващата брънка? Основната ти свидетелка, ако това наистина е Лайла Париш, вероятно е госпожата на масата в моргата.

— Целта ми е да намеря човек, който да потвърди самоличността на онзи тип, дето е пращал на Върна Хикс пощенските записи.

— И да докажеш, че обвинението срещу Райкър е било скалъпено. Че Хикс и Париш са едно и също лице. И че Удс я е

очистил. По нареждане на Кълан.

Не отговорих нищо. Мориарити поклати глава.

— Засега не си се добрал до много — отбеляза той.

— До днес сутринта не знаехме, че разследваме убийство. Така погледнато, съм се добрал до доста.

От устата му излязоха още кълбета тютюнев дим. Мориарити завъртя стола и дълго гледа през огледалното стъкло към общото помещение на отдела, после отново се извърна към мен.

— Този път смяташ ли да вземеш и Скай? Кимнах.

— Още първия път, когато тръгна натам, трябваше да заведеш Националната гвардия.

— Скай е по-оправен от гвардията. Шефът въздъхна.

— Кога тръгваш?

— Днес четвъртък ли е?

— Сутринта, когато станах, беше четвъртък.

— Довечера имам среща. Какво ще кажеш за утре сутринта?

19.

Тъкмо излязох от кабинета на Мориарити и телефонистът ме повика.

— Търси те някоя си Милисънт Харингтън от клон „Запад“ на Националната банка — каза той. — Ето ти номера. Имала да ти съобщава нещо.

— Благодаря.

Върнах се на бюрото си и набрах номера.

— Здравсти — рече Мили. — Помниш ли ме?

— Ако съм те забравил, значи ще се наложи да си правя мозъчна трансплантация.

— Поласкана съм — засмя се тя ведро.

— Какво има, търсила си ме?

— Май има нещо, което ще те заинтересува. Звъннах на една позната в банка „Саут Вю“. В списъка е. Жената се казва Пати Норт. Помия, че преди два месеца е направила пощенски превод на Върна Хикс.

— Разполага ли с име?

— Не, но помни човека, който е направил превода. Погледнах си часовника. Беше единайсет без десет.

— Дали да не мина да те взема след половин час? Ще поговорим с твоята позната и после може да хапнем заедно.

— Ще разговарям с всички в списъка, ако това е достатъчно, за да ме заведеш на обяд.

Слязох в гаража и казах на Луи да изкара бонбончето.

— А, без тия! — викна той. — Току-що смених прозореца. — Не се притеснявай. Този път ще се постарая да не се блъскам в слонове.

Без да казва и дума повече, Луи влезе с напета стъпка в търбуха на гаража. След минута-две чух как колата се задава с боботене, Луи слезе и ми връчи ключовете.

Когато спрях пред банката, Милисънт вече ме чакаше. Беше неотразима и чак онемях, когато я зърнах. Беше облечена в сив

костюм, около врата си беше вързала розов шал, а на главата бе килнала закачливо малка шапчица. — Изглеждаш така, сякаш банката е твоя — подметнах, докато ѝ държах вратата.

— Е, още не цялата — усмихна се дяволито тя. Седна, сложи обутите са в коприна крака на една страна и ги кръстоса при коленете. — Отиваме в банка „Саут Вю“ на Шеста западна улица и Феърфакс — обясни, след като се качих и аз. Приплъзнах се предпазливо зад волана, но натъртените ребра пак ме заболяха и аз се свъсих. — Да не се е случило нещо? — попита угрижено Милисънт.

— Няма страшно. Едно ченге се обърка и се опита да ме използва за боксова круша.

Не казах нищо повече, въпреки че Милисънт изглеждаше притеснена и разтревожена. Тя запали две от цигарите си със златен филтър и ми подаде едната. Сетне целуна два пръста и ги долепи до бузата ми. — Благодаря.

Тя ме гледаше с неприкрита обич.

— С тоя вид можеш да загазиш не на шега — предупредих я.

— Де такъв късмет! — отвърна младата жена. Подкарах към Уестърн, завих рязко по Шеста улица и поех на запад към Феърфакс. Банката се намираше в центъра на богаташки квартал, в едноетажна тухлена сграда, боядисана в жълто, от едната страна имаше бутик за дамско облекло, от другата — магазин за домашни любимци. Пати Смит беше тъничка, добре поддържана блондинка някъде на четирийсет и пет с блеснали очи и ведре усмивка. Беше главна касиерка и работеше в тясна като килийка стаичка в дъното на банката. Милисънт ме представи, после двамата седнахме срещу жената, която извади някаква папка, сложи я върху бюрото и отпусна длан отгоре.

— Не е много редно да го правя — поясни тя. — Но Милисънт ме увери, че било за благородно дело.

На този етап не споменах, че става дума за убийство. Не се и налагаше. Жената започна сама да разказва:

— Господинът дойде малко след обяд в понеделник, на първо число — подхвана тя. — Беше висок около метър и седемдесет, някъде към четирийсетте, с едва забележимо шкембенце. С много силен загар, тъмнокестенява коса, започнала да побелява, и тъничък мустак като на Уилям Пауър. Носеше халка и масонски пръстен на безименния пръст на дясната ръка. Усмихваше се доста нагло и бе облечен по последна

мода. Светлобежово сако на тънички червени райета, светлокафяв панталон, обувки в два цвята — кафяво и бяло, кафяво бомбе и огромни тъмни очила, които не свали. Не беше от бърбривите. Сложи на гишето пет стодоларови банкноти, нареди ги на ветрило, сякаш играе покер, и отгоре метна монета от двацет и пет цента. Толкова взимаме за превода. Каза: „Желая...“, помня го много добре, понеже се изрази точно така — „желая да превода петстотин долара на това лице“. Беше написал името на Върна Хикс върху лист хартия, който приплъзна по гишето към мен. Попитах го: „Кой превежда парите?“ А той ми вика: „Задължително ли е да посоча?“ Отговорих: „Не, но почти винаги вписваме името.“ Мъжът ми рече: „Няма да го вписвате, просто ми издайте квитанция.“ Така се изрази: „Няма да го вписвате.“ Издадох му квитанцията и я подписах, а той я сложи в кафяв плик като за писма. Вече беше адресиран, с марка. Мъжът благодари и си тръгна. Направи ми впечатление, че стъпва много напето.

Докато касиерката разказваше, в съзнанието ми като светкавица изникна лице, което бях виждал върху първата страница на един от вестниците в рамки в мазето на Хаулаид. Мъж с тънки мустачки, облечен по последна мода.

— Имате изумителна памет за подробностите — отбелязах аз.

— Фотографията, особено портретната, ми е хоби — обясни жената. — Пък и той правеше впечатление. Скъпите дрехи, тънките мустаци, тъмните очила, гласът. Гласът беше някак дрезгав, почти груб. Мъжът се държеше сдържано, останах с впечатлението, че бърза.

Помолих Пати за телефонен указател. Разлистих го на служебните телефони и намерих каквото търсех. Реклама, заела една четвърт от страницата, под рубриката „ЧАСТНИ ДЕТЕКТИВИ“. От нея разбрах, че Еди Удс е опитен частен детектив с осемнайсет години стаж, че е лицензиран и може да представи препоръки. Бюрото му се намирало на мецанина в Олимпийската кула. Записах си телефонния номер. Знаех мястото — престижна административна сграда с мраморно фоайе почти колкото фоайето в кметството. За частен детектив Еди Удс се беше уредил много добре. Джери Гайзърт, адвокатът по бракоразводни дела, до чиито услуги прибягваха кинозвездите, очевидно му беше клиент, защото неговата кантора беше в същата сграда и на същия етаж.

Веднага ми хрумна нещо. Точно срещу Олимпийската кула имаше хубаво ресторантче — „Франсин“, където кухнята бе отлична. Затворих указателя и предложих тримата да хапнем там.

Милисънт ме стрелна с крайчеца на окото, очевидно разочарована, че съм поканила и трети човек. — Хрумна ми нещо — поясних аз.

След четвърт час бяхме във „Франсин“. Спрях откъм страната на ресторанта, влязох и намерих маса отпред, точно срещу Олимпийската кула. Заведението вече се пълнеше. Не изглеждаше претенциозно — покривки на червени карета, лист с менюто, отпечатан на машина същия ден, хартиени салфетки.

— Нали ще поръчаш и за мен, Мили? Искam палачинки с пуешко, царевични питки с много кленов сироп и нзстуден чай. Аз отивам отсреща. Ще се бавя най-много десет или петнайсет минути. Ти, Пати, внимавай, когато излизам, виж кой е с мен.

— Това детективска работа ли е? — възкликва тя с блеснали очи.

— И още каква! — отвърнах ѝ.

20.

Фоайето беше само от мрамор, месинг и тиково дърво. Към мецанина водеха две вити стълби в двата края на помещението. Детективското бюро на Удс се помещаваше в стаи сто и шеста и сто и седма. Качих се по стълбите.

В ъгловите помещения имаше лекарски кабинет. Кантората на адвокат Джери Гайзърт заемаше почти половината етаж, а бюрото на Удс се намираще непосредствено до нея.

Върху вратата от матово стъкло пишеше: „ЕДУАРД УДС, ПОВЕРИТЕЛНИ РАЗСЛЕДВАНИЯ“. Беше заключено. Затова пък вратата на съседния кабинет беше широко отворена. Заставах на прага. Върху вратата пишеше „Вход за външни лица забранен“.

Кабинетът не беше нито скъпо, нито скромно обзаведен, нито малък, нито голям. Надзърнах вътре и видях махагоново писалище със средни размери. До дясната стена имаше тапицирано с червена кожа канапе, на което годинките вече му личаха, и два фотьойла със същата тапицериya. Някой явно беше казал на Удс, че кожата прави впечатление. Само бе забравил да спомене, че колкото по-малко, толкова по-добре. В ъгъла при вратата имаше закачалка от тъмно дърво, върху писалището се мъдреше голям стъклен пепелник, който би могъл да мине за смъртоносно оръжие, настолна запалка в кожен калъф марка „Ронсън“, познат зелен пакет „Лъки Страйк“ и два телефона — единият най-обикновен, черен, другият висок и старовремски: Удс нашепваше нещо именно в неговата слушалка.

Аз продължавах да стоя на прага и по едно време почуках лекичко по стъклото на вратата. Без да ме поглежда, Удс вдигна пръст. След миг затвори, махна ми да вляза, изправи се и ми протегна ръка. Почти не се беше променил през последните двайсет години. Още младееше за възрастта си, и досега беше с тънки мустачки, и досега косата му беше гъста, и досега имаше силен загар, само дето беше пуснал малко шкембе. Сакото му висеше на закачалката. Детективът беше облечен в бяла копринена риза на тънки светлосиня райета, носеше и вратовръзка, която не биеше на очи, и червени тиранти.

— Едуард Удс — представи се той със заучена усмивка. — Секретарката отиде да обядва. — Казвам се Банън.

— Седнете.

Метнах бомбето върху писалището и се разположих, а Удс ме погледна право в очите. Мъчеше се да си спомни дали ме е срещал.

— И аз смятам да отида и да хапна нещо — поясни той.

— Красива риба — отбелязах и кимнах към двуметровата риба меч върху стената.

— Тази хубавица тежеше сто и дваайсет килограма, само да знаете как се бореше. Цели два часа съм я дърпал, докато я извадя на сушата. Оттогава не ходя за риба. Който се бори толкова настървено за живота си, заслужава да умре от старост.

— Възхитителна философия.

— Благодаря. Какво обичате?

— Чували ли сте някога нещо за жена на име Върна Хикс? Или Върна Виленски, както е по мъж.

Удс склучи вежди, любопитството върху лицето му беше изместено от подозрителност. Той дръпна от цигарата си и пусна едно — две клъбца дим.

— Да не е безследно изчезнала? — попита ме. — По-добре отидете в полицията.

— Не е изчезнала, знам къде е. В моргата, чака от щатската управа да я погребат.

Върху устните на детектива се мерна нехайна усмивка, тревогата в очите му се попритъпи, Той кимва, общо взето, сам на себе си и се засмя.

— Вие сте сержант Банън, нали? Отдел „Убийства“.

Кимнах.

— Ако наистина се познаваме, вие имате по-добра памет от мен.

— Вестниците са писали няколко пъти за вас. За кого става въпрос, за госпожата, чието радио се е окъпало заедно с нея ли?

— Откъде знаете?

— Пишеше в „Таймс“. Два — три абзаца. Но не се споменаваше име. Не ми се видя да става дума за убийство.

— Да не би да четете вестниците от първата до последната страница?

— Задължително. Човек не знае кога какво ще му дотрябва — сви той рамене. — Ще се изненадате какви интересни неща ще узнаете, ако си отваряте очите на четири и четете вестниците до последния ред. Чета и клюките.

— В този случай наистина има интересни неща. Жената е имала в спестовен влог много пари. Опитвам се да открия нейни наследници.

— Е, аз не съм й роднина — подметна Удс, след което се изправи и отиде да си вземе сакото от закачалката.

Наметна се с него и се върна при писалището, но този път не седна. Плъзнах поглед по снимките върху бюрото: една на Удс, Кълан и Бък Толман. Втора — на Удс, прегърнал през кръста хубава чернокоса жена някъде към четирийсетте.

— Голяма красавица — кимнах аз към фотографията.

— Благодаря — отвърна той. — Ще й предам. Това е жена ми Хейзъл. Днес честваме десетгодишнина от сватбата. Запазили сме си стая в малък хотел, ще си поръчаме нещо, ще сложим табелата „Не влизайте“... имаме си такава традиция.

Той си погледна часовника, после отново се извърна към мен и вдигна вежди. Аз също станах от стола.

— Госпожа Хикс е оставила близо сто хиляди долара в банката.

Това изобщо не му направи впечатление.

— Повечето са внесени с банкови преводи от по петстотин долара, постъпвали всеки месец през последните седемнайсет години. Пращани са главно от Сан Пиетро.

— Това доказано ли е? — Удс заобиколи писалището, хвана ме за лакътя и ме поведе към вратата. — Елате, ще ви изпратя до долу.

Добре се владееше. Дори и да го дразнех, не го издаваше с нищо. Заклучи и натисна бравата — да провери. Слязохме заедно по мраморното стълбище.

— Нима смятате, че банковите преводи са свързани по някакъв начин с радиото, скочило заедно с госпожата във ваната? — попита ме Удс, докато вървахме.

— Не. Но ме притеснява, че жена с толкова пари в банката и без завещание най-неочаквано умира.

— Случва се непрекъснато. Всички си мислим, че сме вечни. И все отлагаме нещата.

— Сигурно.

След като излязохме от сградата, се обърнах така, че Удс да застане с лице към ресторанта.

— Е, благодаря ви, че ми отделихте от времето си — му рекох аз, докато се ръкувахме. — Напуснали сте Сан Пиетро горе — долу по същото време, когато оттам са започнали да пристигат парите, та се надявах, че помните името.

— Съжалявам, но не ми говори нищо — усмихна се той благо.

Понечих да си тръгна, но първо попитах:

— А Лайла Париш? Нали и тя е изчезнала някъде по това време?

Удс спря и се обърна. Присви очи.

— Това пък какво общо има?

— Лайла Париш така и не се е появила отново, нали?

Покрай нас по тротоара минаваха забързани хора. Беше време за обедна почивка и улицата беше задръстена с коли. Чуха се два — три клаксона. Удс се приближи към мен и рече:

— Въпросът ви съдържа доста странни хрумвания, — Не ви разбирам — казах аз.

— Разбирате, и още как. Разправяте, че въпросната госпожа Хикс е получавала от някого по пет стотака всеки месец и че парите са превеждани от Сан Пиетро. След това ме питате за другото момиче — Париш, което беше свидетелка по едно от делата, предадени в съда след мое разследване. Знам колко прави две и две. Париш изчезна сякаш вдън земя мой човек. Никой не знае къде е. Лично аз не съм ѝ виждал очите още от процеса. Доколкото знам, не я е виждал и никой друг.

— Ама че работа!

— Знаете ли какво си мисля, Банън? — Не.

— Мисля си, че искате да разберете кой е праснал парите, а не да откриете роднините на госпожата.

— Искам жената да бъде погребана както подобава, нищо повече.

— Ами тогава минете с шапката из полицейското управление, все ще съберете двайсет долара. Ето, вземете... — Той бръкна в джоба си, извади малка пачка, взе от нея пет долара и ги пхна в горното джобче на самото ми. — За начало.

После се обърна и се сля с потока пешеходци.

Притичах между колите през улицата и се върнах в ресторанта. Когато седнах на масата, Пати Норт бе толкова развълнувана, че направо подскачаше на стола.

— Той е — отсече тя. — Същият. Откъде разбра?

— Забрави ли, че съм детектив? — попитах я аз. — Това ми е работата.

Бръкнах в джоба, извадих намачкалата банкнота от пет долара и я метнах на масата.

— Това пък какво е? — възкликна Милисът.

— Онова приятелче току-що създаде благотворителен фонд по погребението на Върна.

— Какво чудесно хрумване! — Очите и блеснаха и тя допълни развълнувана: — След като хапнем, можем да се върнем в банката и да открием сметка. Лично аз ще внеса петдесет долара.

Засмях се.

— С петдесет долара, Мили, можем да положим Върна в ковчег от чисто злато и да наемем Филадельфийския симфоничен оркестър да и изсвиря погребалния марш.

Келнерът ни донесе поръчката и ние се нахвърлихме на яденето.

— Е, Пати — подхванах аз, — нали си сигурна, че това е човекът, превел на Върна Хикс парите?

— Повече от сигурна — закима тя разпалено, — Няма никакво съмнение.

— Помогна ми много — рекох аз. — Признателен съм ти. След като се наобядвахме, откарах Пати Норт до банката и отново ѝ благодарих. Докато пътувахме към банката на Милисът, тя ме попита:

— Това е същият човек, когото търсеше, нали?

— И да, и не — отвърнах аз.

— Нищо не разбирам.

— Казва се Еди Удс. Вил е ченге в Сан Пиетро, оплел е конците и се е махнал оттам по същото време, когато Върна Хикс се е появила в Лос Анджелис. Сега знаем със сигурност, че той е направил най-малко един от преводите. Следващият въпрос е кой му е дал парите.

— Не са ли негови? Поклатих глава.

— Не мисля — отвърнах. — През двайсетте и началото на трийсетте години едва ли е разполагал с такива суми. Който е сключил сделката с Върна, е бил много богат. Знаел е, че му е по джоба да

плаща дълго. А и Удс едва ли ще бие целия път до Сан Пиетро, колкото да пусне другите парични преводи, там всички го познават. Мен ако питаш, е изправил само един превод. Сбърках.

— В какво? — учуди се Милисът.

— В това, че търсех един — единствен човек, който е пращал парите. Както личи, преводите са правени през годините от различни хора. Който е плащал на Върна, очевидно е използвал посредници. Така става още по-неоткриваем.

— Жалко — въздъхна Милисът. Усмихнах й се.

— Излишно е да се натъжяваш. Твоята приятелка е истинка Чарли Чан. Благодарение на нея съм сигурен в едно. Еди Удс знае кой всъщност праща парите.

— Откъде разбра?

— Бил е прекалено високо в йерархията, та да не знае. Нищо чудно именно Удс да е посредникът. Налага се утре да се върна в Сан Пиетро. Сега вече мисля, че ще получа някои отговори.

— Щом разполагаме с пари да погребем Върна, толкова ли е наложително да се занимаваш със случая?

— Повече от наложително.

— Пак не разбирам. Станах много сериозен.

— Ще ти кажа нещо, но следващите ден — два не трябва да го споделяш с никого, дори с баща си.

— Дадено, казвай сега!

— Върна Виленски е била убита. Била е удавена и който го е направил, е бутнал радиото във ваната, за да прилича на нещастен случай.

— Божичко! — затули тя уста с длан. Най-неочаквано в очите й избиха сълзи.

— Сега вече разследвам убийство и трябва да намеря убиеца.

— Не можеш ли да попиташ Удс? Опитах се да сподавя напушилия ме смях.

— Господин Удс е потулвал историята толкова години и няма сега да изплюе камъчето! Възможно е да изкопча нещичко от него, но ще оставя това за по-нататък. Първо искам да видя лицето на Кълан, когато му съобща, че вече разследвам убийство.

Спрях пред банката и с доста мъки изпълзах от колата.

— Много те моля, недей да слизаш — каза Милисът.

— Това, че се ме изритаха в ребрата, не означава, че съм забравил добрите обноски.

Заобиколих автомобила и ѝ подадох ръка да слезе. Докато се изправяше, Тя докосна с устни бузата ми.

— Срещата за довечера остава ли? — попитах я аз.

— Надявам се.

— Защо след концерта не отскочим до „Стоте долара“? Милисънт ме озари с една от усмивките си за милион долара. — С удоволствие. Ще дойда с теб, където и да ме заведеш. Изпроводих я с поглед до банката. Помислих си: „Ето какво имат предвид, когато казват, че ирландците са родени с късмет.“

21.

Звъннах на Скай в къщата на Виленски, слушалката вдигна един от криминалистите. Скай бил някъде из квартала.

— Нещо ново? — попитах аз.

— Според Скай, този, който е очистил жената, се е спотайвал цял ден у съседите и после я е издебнал да влезе във ваната.

— Предай на Скай, щом се върне, че трябва да се отбия до едно място и после идвам при вас.

— Дадено — рече криминалистът и аз затворих. Звъннах още един телефон и отидох с колата в другия край на града, в малка кръчмичка на име „Мърфи“, където се събираха главно ченгета в извънработно време и репортери. Беше три и половина, пълно мъртвило. Зад празния барплот барманът редеше бутилки бира в хладилника. На една от масите за билиард в дъното някакъв дългуч с клечка между зъбите упражняваше странични удари. От музикалната кутия Джими Дорси нашепваше „Амапола“. Барманът ме погледна отегчено и се подсмихна.

— Днес си подранил, а, Зий?

— Имам среща с Джими Перото — поясних. — Ще ми налееш ли едно?

Той извади от хладилника изстудена чаша, сложи я под крана и я напълни с бира, без да прекалява с пияната. Взех намачкания ранен брой на „Таймс“ и се усамотих в едно от сепаретата. Под аплика, който светеше колкото слабо джобно фенерче, прочетох заглавието на уводната статия: „«БИСМАРК» НАПАДНАТ“. От първия абзац разбрах всичко, каквото имаше да научавам: британската флота причала германския кораб, потопил преди три дни парахода на Нейно величество „Худ“. Някъде в северната част на Атлантическия океан се водеше титанична битка. Отгърнах на некролозите, но за Виленски нямаше нищо ново.

Вратата се отвори, лъч светлина проряза тъмното заведение и вътре влезе Джими Ленингтън — беше килнал шапката си чак на тила и носеше в джоба на самото сгънат вестник. Държеше голям кафяв

плик. Вратата се затвори след него и той се огледа — да ме намери. Посочи халбата пред мен и каза на бармана:

— Нaley и на мен едно. — После седна, метна шапката на съседния стол и сложи плика до лакътя си. Сетне се обърна към мен: — Направо не мога да повярвам, знаел си да четеш — възкликна и посочи опърпаното ранно издание.

— Мога да броя и до десет, но първо трябва да си събуя обувките — отвърнах аз.

— Щом ще черпиш, значи ножът е опрял до кокала. — Всъщност ти правя услуга, мой човек — казах му.

— И въпреки това ще ме черпиш? Нали не вярваш, че ти вярвам?

— Защо всички журналисти сте такива циници?

— Дори и да съм циник, усвоил съм го от теб. Казвай сега какви са клюките за днес.

— Не са клюки. Предлагам ти сделка.

— Бре, бре!

Джери донесе бирата на репортера и чинийка солета. Казах му да ги пише на моята сметка.

— Ченге не ме е черпило от времето на сухия режим.

— Заслужава си да го полеем.

— Предполагам, че е свързано с материалите, които поиска.

— Разумно предположение.

— Защо ни в клин, ни в ръкав се интересуваш от тая Мендоса? Тя е на стотина километра от твоя район.

— Ще стигна и до това. Като начало ще ти предложи новина, която ще знаеш само ти. Но условието е да не я разгласяваш до пет часа утре следобед.

— Новината бива ли я?

— И още как!

— За първа страница ли е?

— Виж какво, не съм редактор...

— Не ме баламосвай, Зий. За петнайсет години все си научил коя новина е за първа страница. За под главата ли е?

— Нищо не разбирам от глави и страници. Сключваме ли сделка?

— Хайде, от мен да мине, ще рискувам. Казвай сега какво искаш.

— Ще разбереш, щом чуеш всичко. Като се разделим, ще отида да си напиша доклада, в него ще изложа всичко, което сега ще ти разкажа. Можеш да напишеш дописката още днес, но ще я пуснете най-рано утре в четири следобед. Тогава аз ще предам доклада, а ти ще обереш лаврите.

Репортерът помисли и каза:

— Хайде да е в пет. Пускаме тиража в пет и половина, когато конкуренцията вече е пияна.

— Добре.

— За какво става въпрос, за някакво разследване, което си провел под прикритие ли?

— Ще ме изслушаш ли, или предпочиташ да си играем на гатанки?

Той отпи от бирата и извади зелено тефтерче.

Без да премълчавам почти нищо, му разказах в какъв вид сме заварили Върна Хикс-Виленски, какво е било първоначалното становище на Кокалите, после се прехвърлих на сейфа и завърших с паричните преводи и петстотинте долара на месец. Това вече привлече вниманието му. Продължих с пътуването до Сан Пиетро, как bankerите са ме пратили за зелен хайвер, пропуснах сблъсъка с двете ченгета и после пуснах втората бомба — окончателното становище на съдебния лекар. Репортерът престана да си записва и осъзнал, че става въпрос за убийство, отпи юнашка глътка от бирата.

След това му разказах за убийството на Уилма Томпсън и за процеса, как присъдата е била обжалвана и свидетелката — Лайла Париш, е изчезнала, че Еди Удс вероятно е убил Фонтонио и е свързан и с двата случая, накрая споменах, че повечето парични преводи са направени от Сан Пиетро. Премълчах, че Еди Удс е пратил поне един от преводите — това ми беше най-силният коз и реших засега да не го разкривам.

— Това ли е? — попита Пенингтън.

— Да те вземат мътните! Какво искаш, и дописката ли да ти напиша?

— Опитваш се да свържеш всичко това с Кълан.

— Това вече не мога да ти кажа, поверително е. Джими прихна.

— Щом твърдиш!

— Я не ми се прави на интересен! Станал си най-добрият репортер на „Таймс“ не защото някой друг е мислил вместо теб.

Той почука с молива по масата и ме погледна:

— Значи такава била работата, искаш да ти разчистя пътя.

— В смисъл?

— И ти не се прави на ударен. Решил си да обвиниш Броуди Кълан и искаш аз пръв да го посоча с пръст.

— Не съм казвал такова нещо.

— Не, затова пък го казах аз.

— Искаш ли, Джими, новината, или не я искаш?

— Вече я чух. Въпросът е какво ще правя с нея? И как ще свържеш всичко това с Кълан?

— Започваш да говориш като Мориарити.

— Говоря като моя редактор. Мога ли да те цитирам, че ще свържеш всичко това с Кълан?

Замислих се. Но още преди да съм отговорил, Джими рече:

— И как смяташ да свържеш Удс? Какво от това, че живее в Лос Анджелис, тук живеят още милион и половина души. И каква е връзката с Мендоса?

— Дай да поговорим за това. Какво ми носиш?

Той отвори плика и извади няколко изрезки от вестници.

— Повечето материали са писани от Мат Соренсън, отговаряше за новините от щата — поясни репортерът.

— Къде е той сега?

— В Ню Йорк. Но той често говореше за Мендоса. Искаше да разнищи далаверите в града, да направи разследване, но понеже вестникът не се разпространява там, на издателя му досвидя да го прати в командировка, голям скръндза е, ще знаеш, и от камъка вода ще изстиска. Мат пишеше материалите главно въз основа на телефонни разговори и на онова, което можеше да открие в „Асошиейтед прес“ и ЮПИ.

— Трябват ли ти? — попитах аз и вдигнах няколко от изрезките.

— Да, но не е спешно. — Казвай сега какво знаеш за Мендоса. Джими си допи бирата и си поръча втора.

— Откога пиеш по време на работа? — възкликнах аз.

— За днес приключих с работата. Ще се възползвам от това, че черпиш. — Той запали цигара и подхвана: — След като Кълан се

отървал от Райкър и Фонтонио, третият човек след тях в мафията бил Гилфойл. Той решил да се разкара от Еврика. Вдигнал се и отишъл на юг, в Мендоса. Намира се в окръг Пасифико. Забутано одряmano градче. Най-голямата му забележителност е санаториумът, убежище главно за пияници, наркомани и изкуфели старци, от които децата им са решили да се отърват. На Гилфойл не му било никак трудно да завладее Мендоса и да го превърне във втора Еврика, в град на покварата. — Пенингтън порови в изрезките и намери една снимка. — Виж го тоя хубостник Гилфойл!

Журналистът плъзна изрезката по масата. Вдигнах я към анемичната светлина и видях едър като канара мъжага в светъл костюм — беше по-грозен и от кривоглед орангутан. Беше с едри черти и бичи врат — сто килограма мускули и телеса. Беше захапал в ъгъла на устата пура и над хитрите очички бе нахлупил бомбе. Бърните му бяха извити в нещо като нагла усмивчица.

— Гангстер като по поръчка — отбелязах аз.

— И защо се интересуваш от Мендоса?

— Един от преводите е направен от тамошна банка.

— Ако наистина смяташ, че Кълан ти е създавал неприятности, най-горещо ти препоръчвам да не стъпваш в Мендоса. Мернеш ли се там, нищо чудно Гилфойл да ти лепне две годинки за нарушаване на общественния ред.

— Я да те питам друго. Да предположим, че когато е изчезнала, Лайла Париш също е отишла на юг и се е укривала известно време в Мендоса. После е дошла в Лос Анджелис и си е сменила името.

— Смяташ, че Върна Хикс всъщност е Лайла Париш?

— Помисли — и трите събития са се разиграли в рамките на година и половина, започвайки с процеса срещу Райкър в края на двайсет и втора и завършвайки с убийството на Фонтонио през двайсет и четвърта, същата година, когато Върна е пристигнала в Лос Анджелис и е започнала да разправя на всеки срещнат, че е от не знам къде — си в Тексас.

— Пропускаш нещо, Зийк. Я си представи, че Лайла Париш живее със съпруга и децата си в Дъбюк? Думичката „клевета“ говори ли ти нещо? Разполагаш ли с друго освен с догадки?

Реших да си изиграя коза.

— Ще ти кажа нещо, но да си остане между нас, става ли? Той се замисли. Репортерите не обичат неща, които трябва да си остават „между нас“.

— Важно ли е, или е поредното ти пианско прозрение?

— Става дума за доказан факт.

— Добре, но аз ще го оглася пръв, когато бъдеш готов да го разкриеш.

— Случаят си е изцяло твой.

— Цена нямаш! Добре де, дай да чуем за какво става въпрос.

— Един от последните преводи за Хикс е направен тук, в Лос Анджелис. Парите са пратени от Еди Удс.

Джими наостри уши.

— Можеш ли да го докажеш? — попита той. Кимнах.

— Днес на обяд касиерката, която е направила превода, разпозна Удс и потвърди, че именно той е превел парите.

— Пак нямаш неопровержими доказателства.

— Виж какво, съобщих ти всичко, което знаем за Хикс. Можеш да подчертаеш, че се е появила тук, след като Лайла Париш е изчезнала. Датите не са просто съвпадение.

— Ами паричните преводи? Мога ли да получа фотокопии от тях?

Кимнах.

— Ще ти направя списък и ще ти отбележа колко от тях са дошли от района на Сан Пиетро и от Мендоса. Не мога да ти предоставя номерата на преводите, понеже нищо чудно някой да писне как така съм се сдобил с тях без съдебна заповед. Не искам някои хора да загаят заради мен. — А банковите извлечения?

— Всички са налице, бяха в сейфа у Върна Хикс. Мога да ти ги предоставя.

— Но само на мен, нали?

— Да, докато не обявим официално резултатите от разследването. Тогава вече кой до каквото се добере.

Джими се засмя. — Пак ще си по всички вестници.

— Няма да бъда тук. — А къде ще бъдеш?

— На север — отвърнах аз.

— Добереш ли се до нещо, ще го съобщиш първо на мен. Това влиза в сделката.

— Добре де, от мен да мине — рекох аз. — Остава да седна да върша и твоята работа.

— Нали знаеш, мой човек, едната ръка мие другата — каза журналистът и добави ухилен: — Между другото, нали нямаш нищо против да спомена в материала и кучето с име на цвете?

— Ти пък откъде разбра за кучето?

— Не мога да ти кажа — рече Джими. — Имам си източници.

Този път отидох в къщата в Пасифик Медоус с различно чувство. Когато става въпрос за убийство, всичко се променя. Самата мисъл, че някой е убит, ти действа отрезвяващо. Но когато влязох вътре в къщата, заварих и Скай, и Кокалите в приповдигнато настроение.

— Напредък! — оповести Кокалите. — Тук и в съседната къща намерихме толкова отпечатьци, че ония от ФБР ще има да се трудят здраво цял месец.

— Не разполагам с месец. Не разполагам и със седмица. От ден на ден случаят става все по-заплетен.

— Отбелязахме известен напредък — подметна нехайно и Скай.

— Трябват ми неоспорими доказателства.

— Виж ти! — заяде се Скай. — Добре тогава, какво ще кажеш за това: убиецът е, горе — долу, колкото теб на ръст, може би малко по-нисък, тежи пет — шест килограма повече. Бил е облечен в черен панталон и черна риза, носел е бомбе, В деня преди да убие жената, е оглеждал в продължение на час — два квартала. Някъде в шест сутринта в деня на убийството е паркирал веднага след магазините на главната улица. Извървял е пеш шестте пресечки до къщата на съседите — предния ден е разбрал, че ги няма, навярно по купчината вестници пред вратата. Няма да се учудя и ако е звъннал един — два пъти. Влязъл е и цял ден е седял на масичка до входната врата. Изял е един сандвич, който по всяка вероятност е носел със себе си, и когато е тръгнал, е взел и хартийката, с която той е бил увит.

Седях и слушах като омагьосан Скай, докато той обрисуваше убийството. Почти не отстъпваше на Кокалите.

— Когато Върна се е прибрала, убиецът е излязъл през задния вход, отишъл е до къщата на Върна и я е дебнал, докато е чул, че тя пълни ваната. Не е могъл да влезе през входната врата — би било опасно, но прозорците не са били заключени. Влязъл е вътре, свалил е

ръкавиците, отишъл е право в банята и някъде в девет и осемнайсет вечерта е натиснал Върна под водата. Държал я е към пет минути. Сетне е забелязал радиото, дръпнал е лавицата и то е паднало във ваната. Излязъл е от същото място, откъдето е и влязъл, отишъл е при колата и някъде в десет без десет си е тръгнал.

— Откъде знаеш всичко това? — изумих се аз.

— Преди половин година един старец на две пресечки оттук е получил инфаркт. По цял ден седи на предната веранда. Забелязал е непознатия, който е обиколил пет — шест пъти квартала с автомобила си. Кафеникавочерен. Човекът смята, че е бил марка „Форд“. Някакво хлапе си забравило на бейзболното игрище ръкавицата. Сутринта станало в шест и петнайсет и отишло с велосипеда да си я прибере. Карало бавно, понеже носело в едната ръка фенерче — да вижда пътя. Докато подминавало къщата, забелязало някакъв тип да разбива с щанга входната врата. Държал в устата си малко фенерче и детето разгледало добре ръцете му. Мъжът бал с черни ръкавици. Ръкавици през май? Кокалите продължи по-нататък:

— Убиецът се е спотайвал в къщата цял ден, чакал е да се мръкне. Дебнел е при входната врата, за да няма изненади, дори си е носел сандвич, да се подкрепи. Знаем, че Върна никога не е залоствала прозорците. Под перваза намерихме влакънца — докато е влизал, онзи вероятно си е закачил сакото. Отишъл е в спалнята, видял е жената във ваната, смъквал е ръкавиците, за да не се намокрят, после е нахълтал при Върна и я е натиснал под водата, останалото го знаете. Излязъл е отново през прозореца, върнал се е при магазините и е изчезнал с автомобила в нощта. Знаем това от собственика на дрогерията и жена му, които онази вечер са правели инвентаризация и са видели някакъв тип — някъде в десет без десет дошъл откъм Медоус, качил се на кафяво — черна кола, която цял ден стояла пред магазините, и отпрашил.

— Дадоха ли описание на лицето му? — попитах аз Скай. — Не.

— Номерът на колата?

— Не са го видели.

— Обявихте ли я за издирване?

— Да, но нашите не могат да спират всеки кафяво — черен форд в района.

Кокалите рече:

— Снехме от полицата за радиото чудесен отпечатък. И още един от шкафа в спалнята. Намерихме доста отпечатъци и по масичката у съседите. Никой не се храни с ръкавици. Ще увеличим отпечатъците от банята на Виленски и ще ги сравним с тези по масата. Ако съвпадат и заловим този тип, можем да смятаме разследването за приключено.

— Кога ще разберете дали съвпадат? Той изду устни и се позамисля. — Пет дни?

— Пет дни ли! — Трябва да ги пратим във Вашингтон, знаеш колко се мотаят ония от ФБР, — Три дни.

— Ще ги попритисна да са четири. По-бързо надали ще стане.

Кимнах. Точно тогава, както обикновено, Скай хвърли една от бомбите си.

— Според мен това приятелче е бивш пандизчия — оповести той.

Кокалите го погледна изненадан.

— Откъде разбра? — попита той.

— Кой ще издържи да седи цял ден на едно място, освен ако не е прекарал две — три години зад решетките, в килийка два на три?

Съдебният лекар се усмихна.

— Ако наистина е лежал в затвора, в щатския архив сигурно се пазят негови отпечатъци.

— Ти го удари на мечти — прекъсна го Скай. — Едва ли ще извадим чак такъв късмет. Тоя негодник е професионалист. Обмислил е всичко до най-малките подробности, забелязал е дори купчината вестници пред входната врата, откъдето е разбрал, че в къщата няма никого.

— Така си е — съгласи се съдебният лекар. — Но и професионалистите допускат грешки. Ако просто беше бутнал радиото във ваната, без да дави жената, ние така и нямаше да разберем, че става дума за убийство. Нашият приятел е сгафил и това може да го прати на електрическия стол.

Сигурно се питате аз какво съм правил през това време. Аз умувах каква ли кола кара напоследък Еди Удс.

Бях се изкачил чак на върха на Бевърли Драйв, когато открих Боксуд. Чак сега схванах защо Мили ме е попитала дали да ми обясни как да стигна. Уличката всъщност не бе никаква уличка, а черен път. Табелата не се виждаше от шубрака и дърветата. Взех острия завой и заподскачах с колата по изровения път. Тук — там се виждаше по някоя пощенска кутия, но кварталът всъщност се намираше в гъста гора и от пътя къщите почти не се виждаха. Когато на изток дърветата изтъняха, мярнах в предзалезната мараня Бевърли Хилс и вдясно огромното студио на „Туентиът Сенчъри Фокс“. От време на време виждах и огромната дъга от светлини, озарили вечерното небе над снимачните площадки, където Тайрон Пауър, Джийн Тиърни и Дон Амече — коронованите монарси на студията, вероятно снимаха кадри в Ню Йорк или Сингапур благодарение на художниците и дърводелците, творящи вълшебството на киното.

Най-неочаквано излязох при къщата. Гората отново се надвеси над мен, взех завоя и готово! Няколкото акра дъбрава бяха опасани с каменен зид, висок към метър. Пощенската кутия бе вградена в него. Мярнах през стволовете къщата, беше на шейсет — седемдесет метра навътре в гората. Свърнах, влязох през отворената порта и подкарах по черния път, който криволичеше лениво сред дървета и храсталаци. Бях изненадан. Бях си я представял огромна, каквито са къщите в Бевърли Хилс, а тя се оказа едноетажна сграда от дърво и камък в селски стил с остър покрив. Насред покрива се възправяше огромен комин, обкован в долния край с кедрови дъски. Подминах гаража, който беше отворен и вътре се виждаше лъскав автомобил „Пиърс-Ароу“, и се отправих към тежката входна врата от тиково дърво.

Бях се издокарал с най-хубавия си костюм от син лен с двуредно закопчаване, бях си сложил светлосиня риза с обърнати маншети, жълта вратовръзка на мънички сини заврънкулки, най-скъпите си обувки от цветна кордовска кожа и златните копченца за ръкавели, които бях наследил заедно със седемстотин осемдесет и четири долара от баща си. Носех в портфейла си шейсет и пет долара, включително

десетачката, която Мориарити ми бе отпуснал като командировъчни. Бях като изваден от кутийка и защо не? Щях да водя една принцеса от Колдуотър Каниън на вечеря и после на безплатно кино.

Някъде вътре се чуха тихи камбанки. Вратата се отвори и на прага застана Мили с усмивка, широка колкото булевард „Сънсет“, и очи, блеснали от слънчевите лъчи, които се процеждаха през дърветата.

— Здравей! — поздрави ме тя. — Трудно ли ме намери?

— Дойдох направо тук.

— Да де, нали си ченге — усмихна се тя. — Можеш да откриеш всяка улица в града и помниш телефонни номера.

Хвана ме за ръката, дръпна се настрани и ме покани да вляза. Кучето клекна зад нея. Беше снежнобяла немска овчарка, по-голяма от Роузи, с щръкнали уши, с очи, антрацитеночерни в средата и напръскани с жълто отстрани, вперени право в мен.

— А съм понечил да вляза някъде, а съм се натъкнал на куче — отбелязах аз.

— Казва се Монтана — поясни Мили. — Добре обучено и много дружелюбно е, стига да не вършиш глупости.

— Защо го казваш, за да ме успокоиш ли?

— Голям сладур е. Ще го обикнеш, както обикна Розичка.

— Вече му викам Роузи, кръстих го така на един професионален боксьор.

— Знам кой е Клапси Макси Розенблум — подметна уж отчаяна младата жена.

— А ти защо си го кръстила с това странно име — Монтана?

— Защото е роден в Монтана. Татко има там малко имение, използва го за лов. Кучето на иконома роди и аз си избрах най-хубавото кученце от котилото.

„Малко имение. За лов. С иконом. В Монтана. Какво ли търся тук?“

Минах покрай Мили и влязох в широк коридор, опасал цялата къща. Вдясно имаше вита стълба, която водеше към втория етаж, по-скоро към мансардата, където под скосения покрив очевидно имаше две стаи.

— До пет минути съм готова — обеща Мили и тръгна нагоре по стълбата. — Чувствай се като у дома си. — Някъде по средата спря и

се надвеси над парапета. — Барчето е вляво, в дъното на коридора, холът е вдясно, терасата е точно отпред. Монтана ще те разведе.

После се скри.

Кучето стана и тръгна бавно към дъното на къщата, сякаш бе разбрало всичко до последната дума. Последвах го.

В двата края на коридора имаше арки. Вляво беше кухнята, вдясно — библиотеката, където миришеше на кожа и лавиците бяха натежали от книги. В ъгъла на помещението имаше един — единствен огромен фотьойл с огромна възглавница върху него, отстрани пък се виждаше масичка с купчина разхвърляни списания, отзад имаше лампион и грамофон, както и библиотечка, пълна с плочи.

Холът се падаше в дъното на коридора, простираше се от единия до другия край на къщата. Беше разделен на две от камината, островче от тухли и месинг, вляво от нея беше барчето. Таванът беше висок, с капандури, от които стаята изглеждаше светла и уютна.

Дневната беше обзаведена с ниски канапета и фотьойли, така че да се чувстваш удобно. Върху една от масичките в хола имаше десетина снимки: Милисът като малка в костюмче за езда, яхнала вран жребец, семейни фотографии. Милисът в деня на връчването на дипломите заедно с баща си, застанал гордо до нея. И една снимка на млад мъж с хашлашки вид в униформа на Кралските военновъздушни сили и с отличителните знаци на ескадрила „Орел“ — неколцина американски пилоти, включили се през четирийсета година като обособена част в Британските ВВС. В долния край на снимката беше драснато: „На моята любима Мил Глезотия. Не губи вяра. Хю. 1.1.1940 г.“

Огромният прозорец гледаше към терасата, от двете му страни имаше двойни остъклени врати.

Ами терасата!

Излязох заедно с Монтана на огромна, старателно окосена морава, отстояща на около шест метра от плувния басейн, който бе с дължината на терасата и в началото ми заприлича на езерце. Тръгнах покрай него и излязох в другия край на терасата, където на мощна струя се стичаше вода с ширина почти колкото самия басейн, за да се разплиска по камъните четири — пет метра по-долу и оттам да се влее в езерце, обрамчено от диви цветя. Освен това имаше тенискорт, зад него гората се спускаше по естествения склон към ручейче, бълбукащо

надолу по хълма. Каменният зид свършваше на метър и половина от потока, в средата имаше порта. От другата страна на ручея нямаше друго освен дървета. Най-неочаквано излезе вятър, който разсея горещината с обещание за дъжд.

Бях на място, намиращо се много, много далеч от онзи Лос Анджелис, който познавах.

— Чак сега разбрах къде Адам е срещнал Ева — казах аз на Монтана.

— Доколкото схващам от тези думи, ти е харесало тук — рече зад мен Милисънт.

Обърнах се и се върнах при вратата. Младата жена беше облечена в синьо сако от тънък кашмир, бяла блуза, плисирана пола от жълта коприна, около дългото си аристократично вратле бе праметнала шал в същия цвят. Изглеждаше толкова шик.

— Ако Ева е била красива като теб, Адам надали е щял да се интересува от ябълки — подметнах аз.

Милисънт поруменя, поотвори уста и дълго ме гледа. Сетне се усмихна и рече:

— Ако не ме лъже паметта, не Адам, а Ева се е интересувала от ябълки.

Стояхме на половин крачка един от друг и се гледахме като омагьосани, докато накрая тя не наруши мълчанието.

— Хайде да тръгваме, че ще закъснеем. А ти, Монти, да пазиш тук.

Поведението на кучето се промени, стана много сериозно. Тръгна покрай басейна към гората.

— Обучено е много добре.

— Благодаря — отвърна развеселена Мили, — Когато трябва да пази, се държи доста сковано.

— Виждам. Да затворя ли вратата? — попитах, докато влизахме в къщата.

— Не, остави я отворена, когато ме няма, кучето обича да патрулира наоколо. Или да плува. Или да гони зайци. Заклучвам входната врата, макар че е излишно. Ако има капчица, ум в главата си, никой крадец не би дръзнал да влезе.

Тя угаси една — две лампи и двамата се отправихме към вратата.

— Винаги съм имала немски овчарки — сподели Милисът, докато ме водеше нататък. — Първата се казваше Бък. Кръстих я така на кучето от „Дивото зове“.

— Бък е лайка — напомних аз.

— Не, аз не си го представях като лайка — възрази тя, вдигнала предизвикателно брадичка.

Излязохме навън, Милисът се обърна към гаража и ми метна ключовете от колата си.

— Дай да вземем моята — каза ми. — Ти караш.

— Леле! — възкликнах. — Пък аз съм дошъл с най-добрия автомобил на полицията.

— Как успя да се вредиш?

— Утре рано сутринта заминавам на север.

— Заради Върна ли?

— Да. Връщам се късно вечерта. Не споменах нищо повече.

Говорехме си за незначителни неща, докато се спусках на трета по завоите към булевард „Сънсет“, където завих наляво и се отправих към Холивуд. На две — три пресечки от кинотеатър „Громан“ свърнах в една от преките и спрях пред ресторант „Най-големите вкуснотии на Ню Йорк“ на Хари.

БРИТАНЦИТЕ ПОТОПЯВАТ „БИСМАРК“

И подзаглавие:

НАЙ-ГОЛЕМИЯТ НАЦИСТКИ КОРАБ ЗАЛИЧЕН
ОТ ЛИЦЕТО НА ЗЕМЯТА
АНГЛИЙСКАТА ФЛОТА СИ ОТМЪЩАВА
ЗА ЗАГУБАТА НА „ХУД“

Метнах десетаче в кутията от пури върху вестниците и взех два.

Заведението на Хари бе точно такова, за каквото се представяше. Под, застлан с черно — бели плочки, сепарета от червена кожа, маси, покрити с бял линолеум, дървени столове със сърцевидни облегалки. Много светлина. Миризма на шпеков салам и на пастърма, примесена с наситеното ухание на току — що опечен хляб.

Хари режеше на тезгяха една пуйка — вдигна глава и се провикна:

— Ей, Зий! Къде се губиш бе, човек? Вече мислех, че си умрял.

— Имах работа, Хари.

— Ти не ядеш ли, докато работиш? — поклати той неодобрително глава. — Дано мама не те чуе отнякъде.

— Тя къде е?

— Вкъщи с внуците. Днес е вторник. Кой ходи на ресторант във вторник? Сядай, където си харесаш, Зий. Тази вечер листът с менюто е по масите.

Разположихме се с Мили един срещу друг в сепаре и аз и дадох един от вестниците, които бях взел при входа. Тя зяпна, докато четеше уводната статия за „Бисмарк“.

Аз също се зачехох. Британските бомбардировачи били повредили руля на военния кораб — най-голямата гордост на германската флота, и той започнал да кръжи безпомощно, докато англичаните не го обкръжили и не го направили на трески. Според дописката в решителната битка „Бисмарк“ загубил две хиляди и четиристотин души.

Хари дойде при нас на масата и прочете през рамото ми заглавието.

— Хари, това е моята приятелка Мили — представих я аз. Той се дръпна назад, огледа я от глава до пети и сложи ръка на сърцето си.

— Красива, изискана! — завъртя Хари очи. — Чак сърцето ми се разтуптя. Как мислиш, Зий, ще се включим ли във войната?

— Нима искаш да живеем в свят, където от едната страна ни притиска Хитлер, а от другата — Тоджо^[1]? — възкликнах аз.

В долния ляв ъгъл на първата страница имаше каре с две колонки, където се разказваше как американците пацифисти, участвали в Първата световна война, и неколцина членове на Американския легион^[2] заплашват да се вдигнат на бунт, ако Щатите се включат във войната. Имаше снимка на разгневени мъже с шапки пилотки, които крещат на неколцина бизнесмени, понесли плакати с надпис: „ЛИНДБЪРГ НАСТОЯВА ДА НЕ ПРИПАРВАМЕ ДО ЕВРОПА“, и грозна карикатура с ухиления Рузвелт и Смъртта, която

коси наред с косата зад него, а в балончето над главата на президента пишеше: „РУЗВЕЛТ ВОЙНОЛЮБЕЦЪТ“.

— Голям смях! Неколцина предприемачи излезли на демонстрация срещу Рузвелт войнолюбеца, докато британците и нацистите се избиват в Северно море.

— Специалитетът за днес е свинско със зеле — вметна Хари, колкото да поразсее напрежението. — Явно съм имал предчувствие, че ще дойдеш, Зий.

— И аз искам това — намеси се Мили и му върна листа с менюто.

— Значи два пъти свинско със зеле и наливна бира — рекох аз.

— Веднага! — възкликна Хари и хукна към кухнята да ни донесе вечерята.

Мили потрепери.

— Не минава ден да не се случи нещо ужасно — отбеляза тя, отново насочвайки вниманието към войната, която очевидно чукаше на вратата. — Сърцето ми направо спира, видя ли снимка с Айфеловата кула, покрай която маршируват нацисти. — Младата жена замълча, после добави: — Според теб ще се включим във войната, нали?

— Въпрос само на време — кимнах аз.

— Теб ще те мобилизират ли? — попита Мили. Свих рамене — не ми се говореше за това.

— Предишната война помниш ли я? — знаеше си своето тя. Дали я помнех ли? И още как!

— Бях на девет години, когато баща ми замина за Франция — отвърнах и аз. — Имах в стаята си един плакат. Чичо Сам, но без цилиндър и фрак. Един ядосан Чичо Сам, който сочеше право към мен и крещеше: „Трябваш ми.“ Само да го погледнех, и ме побиваха тръпки. Непрекъснато бяхме на тръни, всеки път, когато раздавачът минеше покрай нас, се молехме да не спре пред къщата ни. Нощем лежах в леглото и плачех. Плачех всяка вечер, защото ми се струваше невъзможно баща ми да оцелее.

— Ужасно съжалявам — рече Мили, после се пресегна през масата и ме хвана за ръката. — И върна ли се?

— Да — онова, което бе останало от него — уточних аз. Не и разказах за деня, когато татко се прибра. Беше едър като канара, с

шантаво ирландско чувство за хумор. Мъжът, който слезе от влака, бе бледа сянка на онзи човек. Беше обгазен и заради това се бе превърнал в призрак с хлътнали очи. Ръцете му трепереха, той кашляше много. И да се хванеше някъде на работа, не се задържаше дълго. Отказваше да говори за войната. Сега знам, че е умирал. Това продължи дванайсет години, но тате умираше всеки ден по малко, докато накрая белите му дробове не издържаха. Мама умираше заедно с него. Надживя го с три години, последните две в такава несрета, че и досега се мъча да не си спомням.

Тази война, когато и ние се включехме в нея, щеше да бъде още по-страшна. Затова казах само:

— Понякога ми се струва, че ще бъде по-тежко да чакаш тук, отколкото да си на бойното поле.

— Вече загубих в Европа близък човек — сподели Милисът, вперила немиждащи очи във вестника.

— Кога?

— През четирийсета година. Братовчед си Хю. Голяма откачалка беше.

— Какво стана с него?

— Беше луднал по самолетите. Още от малък се научи да ги управлява. Когато създадох ескадрила „Орел“, хукна към Лондон и се записа в нея. След първото сражение ми прати картичка. Още от първия път свалил един месершмит и се гордееше много. След два дни го убиха във Франция.

— Моите съболезнования.

Прозвуча отчайващо неуместно. Реших да поразведря обстановката.

— Видях в хола снимката му. „Мил Глезотил“, а? С тия думи я накарах да се засмее.

— Така ми викаше. Беше черната овца в семейството, вечно измисляше някакви лудории, докато аз бях примерното момиченце. Когато бяхме малки, вечно се карахме и се биехме като брат и сестра, после обаче, щом навлязох в пубертета и отидох да уча на Източното крайбрежие, Хю ме взе под крилото си.

— И направи и теб луда глава. — Ами да.

— Кое е най-дръзкото нещо, което си извършила? Тя мисли доста дълго.

— Веднъж избягах от девическото училище на госпожица Браунингтън и отидох да гледам в „Рейдио Сити Мюзик Хол“ „Кинг Конг“.

Направих се на много изненадан. — Хубава работа! — възкликнах аз.

— За мен това беше голям подвиг — отвърна високомерно Мили. — Като нищо можеха да ме изключат.

„Едва ли — помислих си аз. — Как ще те изключат, при положение че баща ти притежава половината щат Монтана.“

На афиша пишеше: „Довечера — извънредна предпремиера“, и когато отидохме в „Громан“, отпред се виеше дълга опашка плюс обичайната навалица от туристи, стекли се да разгледат алеята с отпечатъците от ръце и стъпала на звездите, увековечени върху цимента. Франк се беше издокарал в смокинг, стоеше на входа и се усмихваше на посетителите, които се нижеха покрай него. Махна ни и ни вкара в почти пълния киносалон. В края имаше три реда, отцепени с плюшено въже за почетните гости.

Повечето посетители, насядали на „плюшените редове“, бяха шефове на киностудии. Продуценти, прессекретари и техните приятели и приятелки. Ако изобщо дойдеха, звездите щяха да се появят едва след като угасяха част от осветлението.

По едно време в полуосветения салон влезе Хеди Ламар — снажна, облечена в бяла рокля с качулка, с гарвановочерна коса, от която порцелановото ѝ лице изпъкваше още повече. Снежната царица, хладна, непристъпна, самото vyplъщение на холивудския блясък. Франк махна плюшеното въже и кинозвездата се настани на мястото до пътеката. Мъжът, който я придружаваше и когото никой не забеляза, мина покрай нея и също седна.

След това се появи Джаки Купър заедно с по-възрастна жена, вероятно майка му. Не го бях гледал във филм още от времето, когато е бил съвсем малък. Сега беше на около петнайсет години. Последна влезе Джуди Гарланд, която седна заедно със странен дребосък с изпъкнали очи. Студийните лъвове чакаха на тръни как публиката ще посрещне филма, очевидно една от най-скъпите продукции за годината. Звездите в него бяха Джеймс Стюарт, Лана Търнър, Ламар и Гарланд. Филмът беше страхотен. Тримата млади певци и танцьори

наистина бяха неотразими в „Лудориите на Зигфелд“. Бъсби Бъркли също блестеше в един от танците, но ако някой обра лаврите, то това беше Гарланд, изпяла по сърцераздирателен начин „Вечно гоня дъгата“. След прожекцията публиката ръкопляска дълго, а звездите се изнизаха още преди края на титрите.

Поспяхме да благодарим на Франк и притичахме под първите капки дъжд до автомобила. Когато се качихме, дъждът вече барабанеше по предното стъкло.

— Дали да не пийнем по едно преди лягане? — попитах аз. Мили се наведе към мен и отвърна:

— Ще ми бъде много приятно.

„Стоте долара“ на Мори се намираше недалеч от Морланд, в самия край на Бевърли Хилс. Мори Кастелано бе създал клуба с бакшиш от сто долара, който получил от Виктор Матюър още като оберкелнер в нощен клуб „Роби“ на Вайн, любимото свърталище на кинаджиите. С тези сто долара наел просторен гараж и събрал от приятели пари, с които да го ремонтира. Сега там имаше уютен ресторант с прилична кухня и пиано-бар. Стените бяха облепени със снимки на холивудските великани и полувеликани.

Оставих Мили пред входа, паркирах автомобила и протичах през дъжда.

Мори се беше разположил в ъгъла на основния салон и когато влязохме, стана, за да ме подръпне за лакътя. Не обичаше да се ръкува.

— Ей, Зий, отдавна не съм те виждал — ухили се той. — Боря се с престъпността — отвърнах възможно най-начумерено и го запознах с Мили.

Той се поклони едва ли не доземи, целуна въздуха над ръката и ми рече:

— В „Кьошето“ ли?

Кимнах.

Атракцията на заведението беше задната стаичка, където басист на име Чък Грейвс всяка вечер правеше заедно със свои приятели джемсешъни. „Кьошето“ се бе утвърдило като място, където прочути музиканти наминават да посвирят с триото на Чък. През деня Чък свиреше в оркестъра към „Кълъмбия Пикчърс“.

Малкото помещение в дъното на клуба, където не всеки имаше достъп, се бе наложило като Мека на истинските ценители на джаза, които държат повече на музиката, отколкото на обстановката и уюта. Вътре се побираха петдесетина души, насядали на най-обикновени столове. Масичките бяха съвсем малки, колкото да сложиш на тях едно — две питиета и пепелник. Тук купонът започваше чак към полунощ, но когато влязохме, вече беше оживено.

При тавана се стелеха валма тютюнев дим. Беше задушно. Разностилното обзавеждане сякаш бе събрано от разпродажба на стари мебели, стените бяха боядисани в черно, сцената представляваше подиум, закрепен на бетонни блокчета. Високо на стената се върнеше вентилатор, който безуспешно се мъчеше да разсее пушека и горещината.

Не познавах никого в помещението, макар и да имаше интересни типове.

Оркестърът се състоеше от Грейвс, висок пианист с цвят на абанос и с усмивка, широка колкото заведението, тръбач на име Търк Зиглър, който почти не махаше сурдинката. Браво Джоунс, плешивеец алтсаксофонист в най-торбестия костюм, който някога съм виждал, кльощав барабанист в раирана риза с папийонка и дребничък цветнокож мъж, който се бе облякъл в официален костюм, беше си сложил чак вратовръзка и свиреше на електрическа китара. Когато влязохме, бяха подкарали в забързано темпо „Специална въздушна поща“. Седнахме на една от масичките с размери на петаче при подиума и си поръчахме по нещо за пиене на келнера, който изглеждаше така, сякаш всеки миг ще припадне.

Грейвс дойде при нас на масата с клатушкаща се патешка походка. От благия му тих глас момичетата направо лудееха, особено когато той пееше тъжни балади.

— Здравсти, ченге — ухили се Грейвс. Но изобщо не ме погледна, втренчи се в Мили. Целуна ѝ ръка и добави: — Чък Грейвс, винаги на ваше разположение, драга ми госпожице.

— Аз за какво съм тук? — напомних му.

— Знам, моето момче, че си тук, но се съмнявам, че някои го забелязва.

Мили се притесни, после схвана, че си правим майтап.

— Няма да стоим дълго — поясних аз. — Мили е работеща жена, а на мен ми се налага още рано сутринта да поема на север.

— Страхотно. — И се обърна към Мили: — Следващото парче е за вас.

Музикантите се върнаха на подиума, Чък им каза няколко думи и те погледнаха към нашата маса. Пианистът и Чък дадоха тоя, после Чък запя:

*Прелетял съм със самолет над света,
ял съм хайвер с шампанско,
на Северния полюс карта съм съставил,
а с теб не знам
откъде да започна.*

Пееше от сърце, с меден глас и завърши с:

*Франклин с мен се е допитвал,
Грета Гарбо на чай ме е канила,
имам си къща за милиони,
а с теб няма къде да отида.*

Останахме един час.

Когато музикантите спряха, за да си починат. Мили прати на Грейвс въздушна целувка, а аз махнах на останалите. Метнах в кутията петачка. С крайчеца на окото видях, че Мили пуска банкнота от сто долара.

Мори й държа чадъра, докато протичахме до автомобила. Помогна н да се качи.

— И не се губи толкова дълго, Зий — заръча ми той. — Беше ни домъчняло за теб. — А на Мили: — Накарайте го да ви доведе отново.

Сетне се върна на бегот в клуба.

— Всички ли в града познаваш? — попита ме тя.

— Когато започнах работа, това тук ми беше районът — обясних аз. — А и навремето съм живял в този квартал.

Понечих да подкарам колата, Мили обаче ме хвана за ръката и ме спря.

— Чък за теб и за мен ли изпя онази песен? — попита ме тя. — Коя?

— „Не знам откъде да започна“.

— Може би по свой си начин ми е казвал, че...

— Млъкни — прошепна Мили. — Можеш, Зий, да отидеш навсякъде с мен. Готова съм да прелетя над целия свят със самолет, само и само да се върна у дома при теб.

Обхвана лицето ми с длани. Вяха гладки като кадифе. Притегли ме и ме целуна. Устните и бяха меки, топли и нежни и аз я притиснах в обятията си.

Превключих на втора, за да се махна от пътя, и се приплъзнах към седалката на Мили. Както ме гледаше в лицето, тя се намести и праметна крак върху моя. Пресегна се, замилва ме по гърба и ме притегли към себе си. Усетих колко е топла.

Продължихме да се целуваме и чувствах как Мили потръпва, докато прокарам длани по тялото ѝ.

Не знам колко сме стояли там.

Когато си тръгнахме, дъждът беше спрял.

[1] Хидеки Тоджо (1886–1948), японски генерал — Б. пр. ↑

[2] Организация, основано през 1919 г., в която днес членуват ветерани от Първата и Втората световна война и от войните в Корея в Виетнам. — Б. пр. ↑

23.

Накъде в седем и нещо сутринта минах да взема Скай и поехме към Сан Пиетро. Скай прекара почти цялото пътуване в сладък сън, както седеше с кръстосани ръце.

Докато подминавахме сергията с плодовете на сто и първа магистрала, погледнах нагоре към хълма, но хубавото момиче с пъстрото конче го нямаше. Може би ми се беше привидяло или е било подсъзнателно — момичето е било Милисът, а кончето — нейното лъскаво бебешко синьо автомобилче? А може би мислех прекалено много. При отбивката сръгах с лакът колегата.

— Почти пристигнахме — обясних му. — Очаквам всеки момент черният понтиак да ни се лепне отзад.

Той обаче не се появи. Спрях на билото и показах на Скай от високото Сан Пиетро, Хълма, къщата „Приказна гледка“. Погледнах към залива, но голямата яхта си беше отишла. Спуснахме се в града.

Спрях пред шерифството. Малко по-нататък беше паркиран кафеникавият пакард.

— Превозното средство на Кълан — обясних на Скай, след като слязохме.

— Много добре за шериф на окръг с размерите на бисквитка — отбеляза той.

— Колата е служебна — напомних аз. — Сигурно всичко си е съвсем законно.

Скай само изсумтя презрително. Оставих го да се разхожда по паркинга.

Кълан и Ръсти ги нямаше наоколо, но надали се бяха отдалечили много от неговия кабинет на колела. Влязох в полицейския участък. Отново заварих вътре Роузи. Тя ме позна още щом се появих на прага.

— Здравейте — поздравих я аз. — Помните ли ме?

Тя ме удостои с нещо, което би могло да мине и за усмивка.

— За риба е. Днес е петък.

— А, такава ли била работата! В сряда по обед всички са на голф, в петък сутринта пък са за риба. Кога са им уроците по балет?

— Капитанът не знае дори от кой край се хваща стикът за голф — увери ме тя и погледна часовника върху стената. — Ще се върнат всеки момент.

— Ще слеза долу и ще чакам на кея.

— Живеем в свободен свят — каза ми жената. Докато вървах към вратата, промърмори; — Той каза, че ще се върнете.

Отидох при автомобила, слезох в долния край на улицата и спрях до сребрист кабриолет „Дюзенбург“, оставен на паркинга между парка и пристанището. Скай дойде при мен с фунийка сладолед.

— Хубава количка — отбеляза той. — Сигурно струва най-малко петдесет бона. Сигурен ли си, че имаш право да спираш до нея?

— Това е автомобилът на Горман — обясних аз. — Свенливият банкер ли?

— Или свенлив, или невъзпитан, или и двете. Каквото си избереш.

По кея имаше няколко будки с ярки сенници, където се продаваше какво ли не, от хотдог, безалкохолни напитки и сандвичи до алкохол. Между тях и пристана бяха наредени масички с чадъри в същите ярки цветове. Отвъд тях, докдето погледът стига, се простираше океанът, по лазурното небе нямаше и нито едно облаче.

Седнахме на една от масите и огледахме залива. На плажа, който се падаше на север, две дечица строяха пясъчен замък, майка им се бе излегнала на шезлонга и четеше книга. По-нататък четирима младежи се гонеха из водата: момичетата се бяха покатерили на раменете на момчетата. Вдигнах бинокъла и го насочих към урвата, над която беше капнало имение „Приказна гледка“. През дърветата се виждаха само куличките на къщата. После сниших бинокъла, за да разгледам издатината в отвесната скала, по която растяха борове с окършени от океанските ветрища върхари. Нещо ме загложди, и аз не разбрах какво.

— Видя ли нещо интересно? — попита Скай.

— От този ъгъл — не. Някъде по средата на урвата има нещо като площадка.

— Където са обрулените дървета ли?

— Да. Освен дървета там има останки от шевролет модел двайсета година.

— Стига бе. И какво търсят там?

— Някакво хлапе изгубило контрол над автомобила и паднало долу. — Подадох му бинокъла. — Виждаш ли онази издатина с каменния зид около нея?

— Да.

— Всяка вечер там пада непрогледна мъгла. Както личи, момчето не е успяло да вземе завоя. Сложили са зида след това. Сега пътят е затворен.

— Ти си истински извор на познания — взе ме на подбив Скай. — Я вземи се кандидатирай за екскурзовод. — После рече: — Там горе има човек.

Взрях се в билото на хълма, но то беше много далеч, за да видя нещо с невъоръжено око.

— Жена — продължи колегата. — Богата, с шапка и ръкавици. Носи цветя.

Взех бинокъла. Скай беше прав — жената беше богата. Винаги си личи. Дори когато са облечени делнично, богаташките си личат отдалеч.

Жената отиде досами зида, взря се минута — две в океана, сетне надолу към урвата и метна букета. Загледах как той се върти и се преобръща, как се удря в скалата, как после вятърът го понася и цветята падат почти право надолу. Позадържаха се на едно от дърветата, сетне изчезнаха, скриха се от полезрението ми. Извърнах пак бинокъла към билото, но жената вече я нямаше.

Погледнах надолу към отвесната урва, без да търся нещо определено. Загриза ме съмнение.

Обърнах се отново към залива, там обаче нямаше и следа от моторница.

— Сетих се нещо — казах аз на Скай. — Ти иди хапни, до четвърт час съм тук.

— Какво, да не те е срам да ме вземеш със себе си? подметна той, уж съм наранил чувствата му.

— Позна — рекох му.

Качих се на колата и се отправих по главната улица към „Февруари“, оттам завих надясно я подкарах по Трета улица. У Хауландови не се беше променило нищо. Колито пак си спеше в предния двор и докато минавах покрай него, дори не отвори очи. Госпожа Хауланд ми отвори още след първото почукване.

— Помните ли ме? — попитах я. — Сержант Банън от полицията в Лос Анджелис.

— А, да. Божичко, изглеждам ужасно.

— Барни тук ли е? Няма да се заседявам много, само искам да го питам нещо.

— Тук е, влезте. — Жената ме заведе при стълбата и се провикна към мазето. — Барни, пак е дошъл онзи симпатичен младеж от Лос Анджелис. Да го пратя ли при теб?

— Господин Банън ли? Ама разбира се — изкрещя той в отговор. Слязох по стълбите и заварих старчето зад пишещата машина.

— Имам един въпрос, Барни — подхванах аз, докато се ръкувахме.

Отидох при вестникарските страници в рамките и открих онази, която ми трябваше. Материалът в долната дясна колона със снимка на изпотрошен автомобил — първия път само му бях хвърлил едно око и го бях подминал. Заглавието гласеше:

ИЛАЙ ГОРМАН МЛАДШИ ЗАГИВА В КАТАСТРОФА
КОЛАТА МУ СЕ ПРЕОБРЪЩА В УРВАТА

Сетих са как Кълан е споделил с мен, че за една нощ при зъбера животът му се е променил из корен.

— Кой е Илай Горман? — попитах аз.

— Дядото на момчето. Загиналият младеж беше син на Бен и бе кръстен на господни Илай. Господин Илай пък владееше цялата долина. Спечели я на покер от съдружника си — Шеймъс О'Дел.

— О'Дел от имение „Приказна гледка“?

— Същият.

Отново погледнах първата страница на вестника.

— Катастрофата. Какво точно се е случило?

— Илай младши тръгнал на кино, щял да гледа ням филм. Беше луда глава, тия младоци вечно забъркват някаква каша. Какво му е трябвало да се спуска по Панорамния път, мъглата е била толкова гъста, че не се е виждало и на педя. Не е успял да вземе първия завой и е полетял в бездната. Автомобилът се е подпалил, но никой, разбира се, не е забелязал. Разбрали са чак на другия ден. — Как така никой не е забелязал?

— Това стана същата вечер, когато убиха Бък Толман.

Когато се върнах в парка, Скай още разглеждаше с бинокъла залива. В него навлизаше огромна яхта.

— Това вероятно е нашият човек — отбеляза колегата. — Как мина бързата среща?

— Току — що прочетох поредната глава от историята на Сан Пиетро.

— Браво на теб. Светни и мен, де. Той свали бинокъла.

— Онази потрошена кола върху издатината при скалите. — Какво тя?

— Била е на сина на Бен Горман. Трагедията се е разиграла същата вечер, когато е избухнала и престрелката в имение „Приказна гледка“.

— Трябва да напишеш книга.

— Много събития за една вечер от живота на такъв малък градец.

— Винаги е така. Вървят по три. Оная вечер сигурно се е случила още някоя голяма трагедия. Например прегазили са нечий котарак. Или се е спускала гумата на някой мерцедес.

Пак погледнах към урвата.

— Готов съм да се обзаложа, че това там беше майката на момчето. Или сестра му — казах аз.

— Логично е — отвърна Скай. — И какво от това?

— Не знам. Нещо.

— Защо не питаш стария Горман? Тая яхта там сигурно е негова.

— Имам да го питам по-важни неща. — Ще го причакаме ли, когато слезе?

— Ще причакаме и двамата.

— Това най го обичам — усмихна се Скай.

Взехме си лимонада — „току — що са я изстискали“, уведоми ме колегата — и загледахме как голямата моторница кръжи край един от доковете. Двигателят ревна, катерът даде на заден и морето зад него се разпени като кипвала в тенджера вода. После отнякъде изникна Ръсти, който отиде да порещне моторницата. Както винаги, беше облечен в тъмен костюм и бяла риза, носеше и вратовръзка. Не ме поздрави. Един от докерите хвана въжето, притегли го, завърза го за стоянката и

издърпа катера при старите автомобилни гуми, наслагани отстрани на пристана.

Кълан слезе на кея, а Ръсти взе цигарата, която бе сложил зад ухото си. Шерифът я запали, после шофьорът показа с палец през рамо към нас. Кълан ни погледна през слънчевите си очила. Беше облечен в хавайска риза, торбести бежови панталони и бели гуменки. Извърна се към моторницата и каза нещо на някого, когото не виждах. После дойде при нас с обичайната си нехайна походка. Ние продължихме да седим на столовете. Ръсти седна зад волана. — Разочарова ме, каубой. Този път, гледам, си довел целия отряд за бързо реагиране — каза с крива усмивка Кълан.

— Добър ден, капитане — кимнах му аз. — Това е колегата ми, Скай Агаси.

Кълан смъкна сантиметър — два очилата и ме погледна над тях. Кимна на Скай, който, както винаги, седеше, изопнал гръб и отпуснал върху коленете си пестници колкото пъпеши. Шерифът отиде на будката и си поръча лимонада.

— Наистина не се налагаше да биеш толкова път, каквото имаше да ми казваш, ми го каза завчера с хартиената кесия — Рече той, след като се върна на масата и седна. — Дължа ти извинение. Получи се... малко недоразумение между мен и момчетата. Като знаем крайния резултат, реших, че не си отнесъл боя.

— Едноокия рита като муле. Между другото, намери ли си стъкленото око?

Кълан кимна.

— Разчисти калта и го намери. Но Макс и Лени се оплакаха, че и ти не си пестил ритниците.

— Трябваше да ме хване този е двете ръце.

— Искаш да кажеш Макс. Лени удря по-силно.

— Лени удря много силно. И досега две — три ребра ме болят, не се търпи. Между другото, всичките ли ченгета тук са сакати?

Кълан ме измеря с поглед и отвърна:

— Лени изгуби ръката си, а Макс — окото в една и съща битка. А Ръсти не е от най-приказливите, защото пак по същото време бе улучен от шрапнел. Отнесе му гласните струни, но той, криво-ляво, се оправя с гласовото апаратче.

Не знаех какво да отговоря, затова си замълчах.

— Тези три ченгета са толкова добри, че само можеш да мечтаеш за тях — допълни Кълан. — Имаме тук още двама — трима. Ако ти стане навик да наминаваш насам, сигурно ще се запознаеш и с тях.

— За коя битка говориш, за онази, която ти донесе „Сребърната звезда“ и „Аленото сърце“ ли?

— Добре си си подготвил домашното.

— Пишеше го в „Таймс“. Това е нещо като пипера, който задължително добавят към постните статийки. Покрай това се сетих, че Макс счупи с главата си стъклото на автомобила. Полицията се изръси с единайсет долара, за да го смени.

— От джоба ли ти ги взеха?

— Не, слава Богу. При моята заплата това е доста тлъста сума.

— Двеста дваайсет и пет долара плюс още петдесетачка след първите десет години трудов стаж.

— И ти си си подготвил домашното.

— Така поне пише в отчетите за бюджетните разходи, всеки може да ги прочете. Аз съм данъкоплатец, длъжни са да ме уведомяват за какво отиват парите ми.

— Какво друго знаеш за мен?

— Повишили са те детектив само след пет години в полицията и три години по-късно са те произвели сержант. А това говори много за способностите ти. Избухлив си, заради което от време на време загазваш. Караш олдсмобил на четири години, купил си го на старо за стотачка, живееш в малка къща. Нямах дългове. Не си женен, на трийсет я четири години си, две — три години си учил в Щатския университет на Калифорния, после си зарязал следването, за да станеш ченге. Недоумявам защо.

— Свършиха ми парите — поясних аз. — И ми писна да мия за петнайсет цента на час чинии по разни долнопробни закусвални, докато всички останали забогатяваха от борсови спекулации.

— Но две години по-късно пак всички вкупом се разориха.

— Пък и работата е сигурна, плащат ми хората за пенсия и здравните осигуровки.

— Не знам защо, но ми се струва, че социалните придобивки не те вълнуват особено.

— Това пък откъде ти хрумна?

— Вече ти обясних, цял живот съм сред ченгета. Познавам и най-добрите, и най-калпавите. Надушвам ги от сто километра що за стока са. Ти си от най-опасните.

— От най-опасните ли? — прихнах аз.

— Ами да. Като булдог си. Надушиш ли нещо, захапваш го и не го пускаш, дори и да си сбъркал.

— Това като предупреждение ли да го тълкувам?

— Не се прави на ударен, знаеш за какво тя говоря.

Пропуснах тия думи покрай ушите си и се върнах няколко изречения назад.

— С времето социалните придобивки, за които спомена, стават все по-важни и важни.

— Както си я подкарал, си залагам главата, че няма да доживееш до пенсия. Изгледах го и отбелязах:

— Уж казваш едно, а май намекваш за друго. Кълан прихна.

— Не бе, това са само догадки. Но си от хората, които обичат да се движат по ръба, нали така?

— Например?

— Например изтърсваш се в града ни, разтръбяваш, че си тук, почваш да създаваш главоболия на най-уважаваните граждани, аз ти обяснявам, че няма какво да научиш, а ти пак ми цъфваш. Просваш две момчета, два пъти по-едри от теб, и ме предупреждаваш с оня книжен плик да си опичам акъла.

— Заради това ли прати момчетата да ме обработят? Той погледна към залива, отпи от лимонадата и чак тогава отговори:

— Веднъж моят приятел Брет Мерил ме предупреди никога да не изричам на глас желанията си, понеже имало хора, които можели да ми повярват и да направят така, че тези желания да се сбъднат. Случва се нещо, аз се вкисвам, изтърсвам нещо от рода на: „Дано на този негодник му падне пиано от висок етаж“, нещо от този десен. Не че го искам на сериозно, просто си изкарвам яда. После ми съобщават, че на този и този му било паднало пиано „Стейнуей“ на главата.

— Лени удря по-страшно и от „Стейнуей“.

— Може да си кибритлия, може да си играеш с огъня, но умееш да се пазиш. Точно за това си сержант, докато повечето ти връстници търкат подметки в глухата провинция. Не че не си ми симпатичен, нищо подобно. Обратното, дори ти се възхищавам.

Най-неочаквано смених темата.

— Не ми спомена, че в онази катастрофа на Панорамния път е загинал синът на Бен Горман — рекох аз.

Той ме изгледа със стоманен поглед и отвърна:

— Не си ме питал.

— Не би ми и хрумнало да те питам.

— На мен също. Беше са катастрофа. Загина младеж, когото всички обичахме. Какво общо има това с всичко останало?

— Катастрофата е станала същата вечер, когато е станала и касапницата в „Приказна гледка“.

— Намерихме колата чак на другата сутрин. Забеляза я човек, който се изкачвал по Панорамния път.

— Станало е същата вечер.

— Най-тъжната вечер в живота ми — въздъхна Кълан. — Тогава загубих и Бък Толман, и кръщелника си.

— Бил ти е кръщелник?

— Бен Горман ми е най-добрият приятел.

— Моите съболезнования. Не исках да прозвучи така, все едно съм...

— Мнителен ли?

— Не. Коравосърдечен.

— Благодаря.

— Това ли имаше предвид, когато каза, че на онази пейка там горе животът ти се е променил из корен? — Изабел и Бен така и не го прежалиха. Аз също.

— Струва ми се, че преди около половин час видяхме жената.

— Коя жена, Изабел Горман ли? Къде? Извърнах поглед към урвата.

— Там горе. Беше облечена като от журнал. Хвърли цветя.

Кълан гледа няколко секунди издатината в скалата, после кимна.

— Прави го веднъж седмично. Вече двайсетина години — пророни той с огромна тъга в гласа.

Скай не каза и дума. Продължи да седи с ръце върху коленете и да ни наблюдава с очи, които не пропускаха нищо.

Известно време и тримата мълчахме. Погледнах отново към залива. Голямата яхта вече бе при кея. Горман не се виждаше никъде.

— Значи онова приятелче Бен пак ще ме разиграва като маймуна — рекох накрая.

— Колко пъти да ти повтарям, тук няма да научиш нищо за оная жена, дето е починала.

— Да, постоянно ми го повтаряш. Опитваш се да ме пратиш за зелен хайвер, нали, капитане? — усмихнах се аз.

— Не съм толкова глупав, дори не бих опитал.

— Този път няма да стане — отсякох аз.

— Така ли? И защо?

— Скай! — подканих аз едрия си колега и той извади от вътрешния си джоб два сгънати документа, които сложи на масата пред Кълан.

Изглади ги с длан и ги погледна.

— Заповеди за обиск — поясних аз. — На всички банки. С едната получаваме достъп до цялата документация, с другата — до банковите сейфове. Мориарити ги издейства от съдията Уайдмайър в окръжния съд.

Кълан се вторачи в двете заповеди, без да проронва и дума. Върху суровото му лице се изписаха доста неща. Той поклати лекичко глава и се изправи.

— Ще ида да си взема един душ — оповести.

— А аз ще надзърна в окръжния регистър — намеси се най-после и Скай. — Нали не възразявате?

— Не. — Кълан дори не си направи труда да се обърне към него. — Вторият етаж, отдел „Архив“. Търсете Гленда, шефката на отдела. Кажете й, че ви пращам аз.

С тези думи се качи на колата. Направи обратен завой, подмина шерифството и зави надясно, към хотел „Вълните“. Скай отиде в шерифството. А аз? Аз продължих да седя сам на масата и да гледам „Дюзенбърга“.

24.

Въртях в ръцете си лимонадата вече десет минути, когато Ръсти се върна с пакарда. Натисна клаксона, слезе от автомобила, заобиколи го и отвори задната врата, после ме повика с пръст. Качих се и Ръсти зави зад ъгъла, подмина три пресечки и спря пред хотел „Вълните“.

Влязох с него в изисканото фоайе, притихнало като гробища. На трийсетина метра от входа имаше остъклена двойна врата, която водеше към градината, плувния басейн и малко кафене на открито. Моравата беше толкова равна, че си представих как някой японец Градинар клечи на четири крака и я подкастри с ножички за нокти. Отвъд всичко това се разкриваше невероятна гледка към Тихия океан, достъпна само за онези, на които им беше по джоба да отседнат в подобен хотел.

Бюрата на администратора и на портиера бяха от махагон, както и останалата дървения в помещението. Администраторът и портиерът бяха облечени в морскосини сака с емблемата на хотела върху левия горен джоб. Подът беше покрит с персийски килим, фотьойлите и канапетата в класически стил струваха луди пари. Вляво имаше барче, до което се слизаше по няколко стъпала и в което имаше двайсетина маси и в дъното бар, покрит с аспидна плоча. Барманът лъскаше старовремска чаша от матово стъкло. Вдигна я към приглушената светлина зад бара, за да се увери, че не е пропуснал някое петънце. В ресторанта една сервитьорка редеше по ленените покривки прибори от чисто сребро.

И да заговореше някой, той не повишаваше глас, по-скоро шепнеше.

Ръсти ме поведе по дългия коридор вляво, който образуваше прав ъгъл с фоайето. Отляво — още остъклени двойни врати, водещи към тенискорта. Вдясно бяха стаите. Коридорът завършваше с буквата „Т“ — апартамента на Кълан. Шофьорът почука на вратата, после я отключи и ме покани да вляза. Чух как затваря тихо след мен и останах сам. Просторна стая, скъпо хотелско обзавеждане, което все пак си беше хотелско, поредната остъклена двойна врата с изглед към океана.

В ъгъла — камина с месингова предпазна решетка и над нея голямо парче прогнило от водата червено дърво. Светли пердета и завеси. До дясната стена — старовремско писалище с три снимки в рамки върху него. Удобно бяло канапе, дълго към два и половина метра, с фотьойли в същия стил от двете страни, и те обърнати към океана. Вдясно — спалня и баня. Вляво — ниша с барче, обърнато към хола, и зад нея малка кухничка. Точно до бюрото — радиоприемник и отгоре грамофон, на който Едит Пиаф пееше „Чужденецът“.

Апартаментът беше светъл, просторен и уютен, с невероятен изглед. Изненада ме. Бях очаквал тъмна ламперия и мъжко обзавеждане, препарирана риба меч над камината и поставка за пушки в ъгъла. Бях очаквал мръсна риза, метната на канапето, пепелници, пълни догоре с угарки. После се сетих, че все пак това е хотел, обзаведен от архитект. Няколкото лични вещи и снимките стояха не на място точно както грамче от кантар в тенджерата, пълна със супа.

Отидох при писалището и видях нещо, което приличаше на част от гипс, слаган на крак. Към него с карфица беше прикачена малка лейтенантска нашивка. Това бе единственият видим сувенир от славното участие на Кълан във войната.

Разгледах и парчето дърво. Явно беше от кърмата на лодка. С черни букви, изрязани в дървото, пишеше Прин... от Дул... Бяха излинали от слънцето и водата и почти не се четяха.

— Ето това е останало от лодката на баща ми — чу се някъде зад мен гласът на Кълан.

Обърнах се. Той стоеше на прага на спалнята, беше по тъмносиня хавлия и ся подсушаваше с бяла кърпа косата. Метна на рамо кърпата и отиде при барчето.

— Ще пийнеш ли ирландско уиски?

— С удоволствие.

— Без вода, едно кубче лед?

— Да.

— И аз го пия така.

Сипа в две високи чаши щедра доза уиски и пусна по ледче във всяка. Беше ми раничко за черпене, но как да устои човек на ирландско уиски?

— Томи беше рибар — рече Кълан, докато ми подаваше чашата.
— Дошъл заедно с Катлин Броуди от Дулин, графство Клер. Оженили

са се, когато тя била на петнайсет години.

— Кога е било това?

— През хиляда осемстотин осемдесет и четвърта. Тя е била бременна, когато прекосили Атлантическия океан. Били решила да правят, да струват, но да се родя на американска земя. Дошъл съм на белия свят на остров Елис, в клиниката за прегледи на имигранти.

— А как са се озовали чак тук? — полюбопитствах аз.

— В Ню Йорк трудно ще ловиш риба. Затова са ме взели, както съм бил в пеленките, прекосили са страната и са дошли на този океан. Баща ми не е умеел нищо друго, освен да лови риба. Наел се надничар, докато спестил достатъчно пари, за да си купи първата лодка, нарекъл я „Принцесата на Дулин“ — на майка ми, и я боядисал яркочервена, любимия цвят на мама.

— Имах предвид как са се озовали в Сан Пиетро — уточних аз.

— По онова време това тук е било рибарско селище. Естествен залив, много риба на петнайсетина километра навътре — махна Кълан неопределено към океана. — Точно там, където седиш сега, е имало хранилище за лед, та рибата да не се разваля, докато я занесат на Хълма. Така родителите ми са се установили тук. Живеехме в малка къщурка в селото, по онова време се казваше Еврика.

— А ти използваш моминското име на майка си, а не малкото на баща си.

— Той искаше да е така. Разправяше, че един Томи в семейството бил предостатъчен. — Обърна се и вдигна чашата по посока на парчето дърво. — Пия и за двама ви — рече.

— И двамата ли са починали? — попитах и също вдигнах чаша.

— Да. Един ден Томи излезе заедно с още трима рибари в открито море. Изви се силен вятър, повече не го видяхме. След два — три месеца едно момче от Милтаун, което ме познаваше, видяло това върху скалите. Не намерихме нищо повече. Нито останки от лодката, нито тела. Странно име има Тихият океан. Понякога не прощава.

— Моите съболезнования — изрекох аз.

— Томи Кълан беше голям мъж. Добър съпруг, добър баща, невероятен рибар. Не се плашеше от нищо, което диша. — Той се подсмихна и добави: — Е, падаше си кавгаджия, но не и за важните неща.

— Ти на колко години беше тогава?

— На единайсет. Мама почина две години по-късно. В щатската болница, от пневмония.

Знаех какво представляват тези щатски болници. Мама прекара в тях две години, накрая се озова в дупка, наречена на майтап щатска лечебница. В тях винаги смърди на дезинфектант и на изпражнения, в тях винаги има мъжаги в стерилни бели панталони и ризи, които се наричат „санитари“ и лекуват „тежките случаи“, като огъват пръсти и удрят по места, където не остават синини, които говорят на развален английски, но премятат засуканите медицински термини със същата лекота, с която проповедник подхвърля цинични догадки от рода на „Бог“ и „Христос“. Пръстите на мама вечно бяха изкълчени и потиснатостта ѝ бе толкова непреодолима, та ако кажа, че е изпаднала в летаргия, значи да опиша твърде щедро душевното ѝ състояние. Изпадна в кома месец преди да умре от пневмония, както гласеше бездушната диагноза. Знаех, че не е в никаква кома. От време на време тя ме стрелкаше с очи. Отидох ли и на свиждане, в изцъкления и поглед се мяркаше живец — мама ме разпознаваше. Според мен намираше някакво подобие на утеха, когато се затваряше в смутената си, разбъркана психика. Последния път, когато я видях, приличаше на скелет и отеклите и, криви пръсти лежаха безжизнени и безполезни отстрани на тялото. Всъщност почина от глад, което, както разбрах, не било най-страшната смърт. Няколко години след като умря, често сънувах кошмари, в които изневиделица виждах мумифицираното ѝ лице и ръката ѝ, наподобяваща наръч съчки. Понякога се будех и си стисках дланите. Лека — полека тези тревожни образи започнаха да ме спохождат все по-рядко, но и досега не са изчезнали напълно.

Помислих си за Броуди Кълан, за тринайсетгодишното хлапе, останало кръгъл сирак в престъпен град като Еврика, помислих си за това дете, расло напук на всичко, с изострено чувство за справедливост, вероятно попритъпено от хаоса наоколо.

— И какво направи?

Той отпи голяма глътка от уискито, подържа го секунда — две в устата си и го глътна, после се усмихна. Усмивка, озарена от обич, от светли спомени.

— Станах конярче.

— Без майтап? Той поклати глава.

— Но конярче у Горманови — поясни някак гордо. — След погребението Бен ме заведе да ме представи на баща си. Господин Илай Горман ме хвана за рамото и ми рече: „Имам работа за теб“, после ме качи в конюшната. Имах над нея малко жилище. Старецът си имаше много недостатъци, но ми трепереше като на писано яйце. Държеше се с мен, сякаш съм част от семейството, всеки ден файтонът ни откарваше заедно с Бен на училище, вечер се хранех на масата с тях. Имах дори еврейска шапчица, която слагах по време на вечерята и по празници, но всяка неделя господин Илай ме качваше на двуколката и ме пращаше на службата в католическата църква в града.

— И защо се е държал толкова добре? — изненадах се аз.

— Мама им беше перачка. А аз бях най-добрият приятел на Бен. И досега е така. — Той се върна в спалнята. — Ще се бавя най-много пет минути.

Отидох при бюрото и се взрях в снимките. Едната беше дагеротип очевидно на Кълан с майка му и баща му. Той бе някъде на седем-осем години — яко момченце с домашно плетено пуловерче и шапка, килната над едното око. Беше обут в панталонки до коленете, единият крачол беше увиснал чак до глезена. Дори на тази крехка възраст в плахата му усмивка имаше нещо предизвикателно. Баща му беше едър и як, чернокос мъж с лъчезарна усмивка, положил ръка върху рамото му, докато майка му бе тъничка като вейка и висока най-много метър и петдесет и беше облечена в дълга пола и рибарска ватенка. В дъното се виждаше „Принцесата на Дулин“.

На втората снимка беше Бък Толман, яхнал едър пъстър жребец. Кълан стоеше отпред и държеше юздата. Зад Толман седеше красиво момче някъде на двайсетина години, хванало се за кръста на снажния пазител на закона.

Последната снимка беше на Кълан, застанал заедно с млад мъж, който с едната ръка беше прегърнал него, а с другата бе хванал през кръста дребничка жена, току-що прехвърлила трийсетте, изумително красива и добре облечена, с тъмната коса и острите черти на еврейка. До нея беше Бен Горман. Реших, че това е Изабел, жената на Бен, и че младежът е техният син Илай, загинал при катастрофата. От дрехите личеше, че снимката е правена някъде в началото на двайсетте. Беше много лична, всички се бяха прегърнали и се усмихваха сърдечно срещу фотоапарата.

Кълан се върна, облечен в черен панталон и тънък кариран пуловер със запретнати до лактите ръкави.

— Красива снимка — кимнах към фотографията.

— Нали? — каза той и ме поведе към остъклената врата.

— Стреснах ли те, братко? — попита Бен. Двамата се втурнаха един към друг, прегърнаха се и започнаха да се смеят като малки деца. Забързаха към къщата, като се надпреварваха да си разказват какво са преживели и се прекъсваха. Бен не отвори дума за бъдещето. Не му се налагаше.

— Илай и Изабел ще се приберат утре сутринта — каза Горман. — Момчето си умира от нетърпение да се запознае с теб. Ти, Броуди, си неговият герой.

Кълан се страхуваше от срещата.

Докато закусваха с Бен, седеше като на тръни, но се помъчи да не се издава. Шегуваха се за миналото, говореха за деца, които са порасли и са отишли да живеят другаде, за Делайла О'Дел и прословутия ѝ клуб. После Бен ги откара на гарата и Броуди взе да снове напред — назад, опитвайки се да изглежда спокоен. Помъчи се да си свие цигара, ала лявата му ръка още не се беше възстановила напълно от раната, получена от шрапнел, тютюнът се изсипа и вятърът го отнесе. Кълан направи от хартията топчица и я пхна в устата си.

— Ето го и влака! — възкликна радостен Бен. — Ела, ела, де!

Хвана Броуди за ръката и двамата се отправиха към перона точно когато влакът зави и се показа иззад боровата горичка. Огромният локомотив изсъска и спря и Кълан видя момчето, което се озърташе през парата и което, щом съгледа баща си, му махна, после и дребничката изящна Изабел, която придържаше с ръка шапката си, да не отлети. Момчето ѝ помогна да слезе от влака, а Бен и Броуди отидоха да ги посрещнат.

Времето се бе отнесло повече от благосклонно към Изабел.

Или може би паметта на Кълан не бе безпристрастна.

Той помнеше Изабел като жалко гласче е тъмното, изрекло думи, които се бяха врязали завинаги в съзнанието му: „Първата любов е до гроб.“

Усмихна ѝ се, приближи се, целуна я по бузата и я прегърна. Усети как сърцето и започна да бие по-ускорено точно както едно

време, преди много години, и за миг се пренесе в зимната градина, където бе лежал до момичето върху чула. Дръпна се.

— За двацет години изобщо не си се променила — изрече с глас, възмъжал от времето и службата в морската пехота.

— Ах, ти, ласкател такъв. То какво ли друго може да се очаква от един ирландец — усмихна се тя, после се извърна към младежа и рече гордо: — Това, Броуди, е Илай, твойт кръщелник.

Беше по-висок от Броуди и по-нисък от баща си. Но беше в отлична форма, пращеше от здраве — тъмна коса, кафяви дяволити очи и силна хватка, която Броуди усети, докато се ръкуваха. — Имам чувството, че вече ви познавам — каза младежът и погледна нашивките върху пагоните му. — Следяхме войната още от първия ден, питахме се къде ли сте. Не ми споменаха, че сте капитан. Броуди усети, че момчето е възхитено.

— Повишиха ме в последния момент — обясни той. — Точно преди да се демобилизирам. Пенсията е по-голяма. И ти ли като баща си играеш бейзбол? — Не, предпочитам американския футбол — отвърна Илай. — По-интересно е. Бейзболът ме отегчава.

— Виж ти, отегчавал го! — повтори Броуди и поглед на Бен. — На какво си го научил?

Другият мъж сви рамене.

— Полузащитник е в отбора на Пенсилванския университет — рече той.

— Остава ми само една година — оповести младежът. — Взех си семестъра. На финалите си ударих коляното затова сега го давам по-кратко.

— И после какво?

— Още не съм решил. Може би ще поостана на Източното крайбрежие. Имам в Бостън приятели.

— А приятелки? Лукава усмивка.

— И приятелки.

— Не те свърта на едно място, а?

Илай бръкна в джобовете на самото си и заби поглед в земята.

— От мен надали ще излезе добър банкер — сподели той.

— В това няма нищо срамно — успокои го Броуди. — От мен също.

Момчето се засмя и погледна първо баща си, сетне и майка си, сякаш им казваше: „Ето, виждате ли, влиза ми човекът в положението.“

— Имам приятел от морската пехота, който прави филми в Холивуд. Дали някой ден двамата с теб да не отскочим за малко дотам — да видим как става тая работа?

— Защо не! — съгласи се начаса момчето. Тръгнаха към автомобила и то изтича напред.

— Я чакайте малко! — извика през рамо. Надвеси се през прозореца и извади фотоапарат. — Ще ни щракнете ли? — попита Илай кондуктора.

— Ще опитам — отвърна мъжът. Бен му подаде фотоапарата. — Гледайте ей тук, дръжте го здраво и просто натиснете копчето.

Всички застанаха един до друг: Броуди, хванал през кръста момчето, което на свой ред сложи ръка върху рамото му, и Изабел, прегърнала Илай и Бен. Един непознат ги засне, а Кълан осъзна дълбоко в себе си, че се е върнал тук, за да остане.

Той отвори остъклената врата и аз излязох заедно с него на площадката с изглед към залива. Кълан ми взе чашата и се върна в стаята да ни налее по още едно.

— Колегата ти още се рови в архива — отбеляза той. — Каза, че щял да дойде при теб след обяда. Поръчах за нас сандвичи с пържоли и печени картофи. Става ли?

— Да, разбира се, благодаря.

Свих две цигари, подадох му едната и ги запалих. Облегнахме се на парапета и загледахме платноходка, отправила се към началото на залива. Запитах се какво ли си мисли Кълан и защо ни в клин, ни в ръкав се държи така, сякаш сме първи приятели. Точно тогава той рече:

— Как се е получило така, че оня път си се забъркал с Паломино?

Каза го толкова нехайно, че насмалко да го пропусна покрай ушите си. После схванах какво ме пита. Вече си мислех, че сме приключили с ежбите и ще се заловим за работа. А ето че той отваряше дума за стара история, шумотевицата около която бе заглъхнала преди две — три години.

— Едно на нула за теб — Подсмихнах се аз.
— Просто ми е любопитно — сви рамене Кълан.
— Играх на покер и сгафих — признах си, без да свалям очи от платноходката.
— В смисъл?
— Залагах с пари, които бях взел назаем. Ако си гол като пушка, по-добре изобщо да не играеш комар.
— Играл си с парите на Паломино, нали?
— Точно така, играта беше негова — поклатих аз глава. — Това беше втората ми грешка. По една случайност тя така и не се доказа. Че не съм се разплатил с него.
— Е, след убийството му мнозина бяха доста учудени — отбеляза Кълан и вдигна вежди.
— Сам си го изпроси — погледнах го аз. — Играеше си с огъня, беше оставил след себе си сума трупове, накрая съвсем оплете конците.
— Трима от гангстерите му го следваха неотклонно. Добре си направил, че не си се поколебая да ги очистиш.
— Нямах голям избор — отвърнах. — Не им се мреше, а аз бях единственото, което ги делеше от края. Щом отварящ дума за това, би трябвало да знаеш, че им върнахме парите до цент. Двеста бона в брой. Нямаше разследване за хилядарките, които според някои съм дължал на Паломино. Затова се питам откъде си научил. Сигурно Еди Удс се е поразровил и се е натъкнал на нещо.
— Познаваш ли го Еди?
— Знаеш прекрасно, че вчера съм бил при него — отсякох аз. — Дотогава не му бях виждал и очите.
— Получи се много неприятно с Фонтонио. След миг — два попитах: — Дойде ли вече и моят ред?
Той ми се усмихна. Очите му станаха малко по-сини, не така закачливи, малко по-предпазливи.
— Искат ли да се поровиш в кирливите ризи, вали?
— Мина ми през ума. Как така не си в клуба да поиграеш голф с останалите от каймака на обществото?
— Имам в клуба сметка, но толкоз. От време на време някой я плаща. Анонимно. Така вече не е подкуп. Жилището и колата са служебни.

— Де да имах такъв късмет!

— Това не е късмет, това е признателност. — Погледна ме, очите му отново бяха поомекнали. — Всички знаят, че получавам по-малко, отколкото заслужавам, точно като теб. Ченгетата са зле платени и недооценени. За нас остават само горещите кестени.

— Ами поискай да ти вдигнат заплата.

— Не ми трябва да ми я вдигат. Правя, каквото правя, защото това ми е работата, точно както и ти. Не ми трябва повече пари. И да ги имам, ще накупя излишни неща.

На вратата се позвъни, Кълан отвори и аз видях на прага голобрадо момче със синьо сако, което му беше възголямо в раменете и кръста. Вкара количка, запретна се да реди сребърни вилици и ножове и дантелени салфетки, сложи и сребърен кафеник, накрая донесе и сандвичите, топли под похлупаците от неръждаем метал. Кълан му даде един долар. Момчето не му представи сметка.

Седнахме на масата. Сандвичът беше с трисантиметрова обезкостена пържола, по-голяма от резена бял хляб. Картофът беше разрязан, намачкан и залят отгоре с масло.

— Какво всъщност те интересува, каубой?

— Петстотинте долара, превеждани всеки месец — отговорих аз. — Според мен става дума за изнудване.

— Не е изключено. Но може и да са подарък. Може би търсиш не къде то трябва.

— А ти къде щеше да търсиш?

— Да ти призная, не знам — вдигна Кълан рамене. — Пак ще повторя, за пръв път чух за тази жена от теб, а ти продължаваш да ме подпитваш. Нима наистина смяташ, че през всичките тия години съм й плащал по пет стотака? Аз получавам шестстотин долара на месец. Започнах със сто два и пет. На три години ми вдигаха заплата, случвало се е да ми дадат по Коледа и тринайсета. Взимам я само ако отпуснат и на другите момчета. Жилището и колата са служебни, плаща ги окръгът. — Той махна към стаите. — Не държа в задното помещение печатарска машина, която да бълва стотачки.

— Какво знаеш за електрическия ток? — смених аз темата.

— Знам, че на Източното крайбрежие убиват с него хора. Защо само си усложняват живота — с примката на палача е по-лесно. Дори с газ е по-безболезнено.

— Когато те удари ток, всичко спира. Сърцето ти вече не бие, спира храносмилането, мозъкът ти се опича, преставаш да дишаш. На мига — щракнах аз с пръсти. — Хоп, и готово!

— Е, може и да греша, но ми се струва грозно да убиваш така дори най-закоравелия престъпник.

— Дробовете на Върна Хикс бяха пълни с вода. Изрекох го съвсем нехайно, докато отхапвах от сандвича. Кълан ме изглежда, сякаш ми казваше, „И какво от това?“ После видях как в очите му проблеснаха. Той погледна сандвича, после пак се извърна към мен. Остави вилицата, стана, отиде при парапета и минута-две наблюдава океана, след това пак ме погледна в лицето.

— Знаеш как да ми развалиш апетита — каза Кълан с ръмжене, почти през шепот. — Това ли подозираш? Заради това ли слухтиш тук?

— Това ми е работата — напомних аз.

— Това пък е моят окръг — ревна Кълан. — Ако някой тук е убил жената, който и да е той, ще отговаря пред мен.

— Престъплението е извършено в моя район — отсякох аз. — Дори извършителят да се намира тук, възнамерявам да го върна в Лос Анджелис.

Той впери в мен ледени очи.

— Нямам представа кой я е убил — продължих аз. — Оттогава минаха пет дни. Знаеш как е, от ден на ден следата изстива все повече. Единственото, с което разполагам, са тези банкови преводи и приблизителното описание на някакъв тип, забелязан в квартала в деня, когато жената е била убита. Настана мъртвешка тишина.

— Божичко, как само мразя убийствата — възкликна Кълан. — И казваш, че убитата е била святна жена?

— Била е щастливо омъжена, живеела е много добре допреди четири години, когато мъжът ѝ е бил прегазен от камион — отвърнах, докато му свивах цигара. — Тъкмо си е била стъпила на краката.

Кълан се изправи, върна се при парапета и дълго пуши, без да продума. Аз си доядох обяда.

— Едно ще ти кажа — рече накрая шерифът и ме погледна право в очите. — Никой от хората, които познавам лично, не е способен да го извърши. Ако искаш, ми вярвай, но е така.

— Досещам се коя е. Или по-точно, коя е била. — Така ли? И коя?

— Лайла Париш. Кълан беше изумен.

— Лайла Париш ли?

— Изчезналата свидетелка по делото за убийството на Томпсън.

— Знам коя е Лайла Париш. Откъде пък ти хрумна, че е тя?

— Изчезнала е малко преди обжалването. Една година по-късно Върна се е появила сякаш от дън земя в Лос Анджелис. Разполагала е с четири бона в брой, открила е с тях спестовен влог. После пък е започнала да получава тия петстотин долара на месец. Внасяла ги е в книжка, купила си е къща, старинни мебели и от дъжд на вятър си е сменяла колата с нова. Живеела е скромно.

Кълан ме гледа дълго, сякаш осмисляше казаното.

— И ти съвсем естествено предположи, че са и плащали, за да не се появява.

— Ти имаш ли по-правдоподобно предположение?

— И това не е от най-правдоподобните.

— Нищо чудно да е въртяла любов с някого тук в да го е изнудвала или той просто да и е плащал — продължих аз. — Може и да няма връзка с делото за убийството на Томпсън. Но трябва да го установя със сигурност. Парите водят насам и аз ще стоя тук, докато задържа човека, убил Върна Хикс, яли се убедя, че греша.

Кълан пуши цигарата докато тя почти стигна до пръстите му. Махна с нокът огънчето, разцепи хартията по средата и изхвърли останалия тютюн. После усука хартията на топче и го лапна.

— Така правим ние от морската пехота — обясни, сетне пак седна и ни наля кафе.

— Колко време си служил там? — полюбопитствах аз.

— Шестнайсет години без два месеца. — Той гледа дълго в чашата с кафето. — Всичко беше добре, докато не ни пратиха на Западния фронт — огромно, смрадливо, окървавено гробище. За два дни загубих почти цялата рота. Но все пак се прехвърлихме през реката. — После повтори последното изречение сякаш на себе си, съвсем тихо, с овладян гняв. — Прекосихме я все пак тая проклета река.

Откакто познавах шерифа, почти не го бях чувал да употребява тази дума. А употребеше ли я, тя си звучеше съвсем на място.

Пак се позвъни, Кълан стана и след няколко секунди се върна с ъгловат мъж със силен слънчев загар, беше висок над метър и

осемдесет с късо подстригана прошарена коса, орлов нос и най-тъжните очи, които някога съм виждал. Беше облечен в гълъбово копирено сако със спортна кройка и тъмносиви фланелени панталони.

Кълан ни представи:

— Сержант Банън, това е Бен Горман.

Горман ми кимна, ръкувахме се.

— Ще пийнеш ли нещо? Кафе? — попита шерифът.

— Не, благодаря — отказа другият мъж. — Изабел ме чака във вътрешния двор. Ще обядваме заедно. — Седна на масата и ме погледна. — Извинявайте, сержанте, не бях особено гостоприемен — рече ми той.

Извади от вътрешния джоб на сако то голям сгънат плик от амбалажна хартия, сложи го на масата и го приплъзна към мен. Отворих го. Вътре имаше квитанции за три банкови превода за суми, пратени на Върна Хикс, единият беше от първи март четирийсет и първа. Другите два бяха отпреди година — две. Всички квитанции бяха с един и същ подпис: на Марша Уитакър.

— Госпожица Уитакър още ли работи в банката? — поинтересувах се аз.

Горман кимна.

— Там е до два часа.

— Може ли да поговоря с нея? Банкерът кимна отново.

— Очаква ви.

— Бени, жената, която е получавала преводите, как се казваше, Върна Хикс, нали? — подхвана Кълан. — Тя не е загинала при нещастен случай. Била е убита.

Горман беше стъписан. Погледна първо мен, после и Кълан и почти прошепна:

— Господи, Броуди, нали каза, че се е удавила във ваната?

— Да, но не при нещастен случай — вметнах аз. — Някой я е натиснал под водата и я е държал, докато е издъхнала.

Цяла минута никой не проговори. Сетне Горман възкликна:

— Нима смятате, че някой в Сан Пиетро има нещо общо с това?

Беше искрено покрусен.

— Не знам, господин Горман — отговорих му. — Сега разследвам убийство. Близо двайсет години някой е пращал на Върна

Хикс по петстотин долара месечно. Парите водят насам. Не ми прилича на съвпадение, пък и съвпаденията ме изнервят.

— От друга страна, не е изключено това да няма нищо общо с убийството ѝ — напомни Кълан.

— Определено — съгласих се аз. — Колегите в Лос Анджелис работят по най-различни версии. Сега обаче аз разследвам тази. Ако наистина се озова в задънена улица, пръв ще си го призная.

— Е, не искам жена ми да ме чака — каза банкерът. — Ела, Броуди, да ѝ кажеш едно „здрасти“.

— Ще дойда, разбира се. И бездруго приключваме.

Тръгнах с двамата по коридора, прекосихме фойето в излязохме във вътрешния двор. Изабел Горман наистина беше жената от снимката върху писалището на шерифа. На живо излъчваше същото достойнство, както и на фотографията — с тази малка разлика, че сега черната ѝ коса беше прошарена, около устата ѝ имаше бръчки и в погледа ѝ се четеше същата мъка, както в очите на Горман. Тя видя Броуди и му се усмихна сърдечно.

— Здравей, скъпа — поздрави я шерифът с нежност в гласа, каквато не бях чувал дотогава.

Целуна и ръка, която тя прокара леко по бузата му. — Милият ми Броуди — промълви жената. Горман ни запозна.

— Какво ви води насам, сержанте? — попита невинно жената.

— Сержант Банън разследва убийство — поясни тихо мъжът ѝ. — Смята, че жената може би е живяла по едно или друго време тук.

— О! — възкликна Изабел. — Как се казва? — Хикс — отвърнах аз. — Върна Хикс.

Името не и направи никакво впечатление. Сключила вежди, тя се взря в океана, после поклати глава. — Не се сещам за такъв човек.

— Ние трябва да вървим — прекъсна ни шерифът. — Минахме колкото да те поздравим.

— Благодаря — рече Изабел и се извърна към мен: — Успех, сержанте.

Горман се ръкува с мен.

— Беше ми приятно да се запознаем — каза ми банкерът.

— И за мен беше удоволствие, господин Горман. Благодаря за съдействието.

Върнахме се с Кълан при входа на хотела. Ръсти вече чакаше и предложи да ме хвърли до банката.

— Не, благодаря — отказах аз. — Една разходка ще ми дойде добре.

— Тогава ще те изпратя — каза шерифът. Тръгнахме бавно към града. Ветрецът, подухващ откъм океана, клатеше клоните на палмите и поразсейваше лятната жегата. Влязохме в парка и се отправихме мълком към плажа.

Когато приближихме другия край на парка, видях отстрани на алеята малък мраморен надгробен камък. Някой беше оставил до него букет полски цветя и спаружена ябълка. Върху гладкия мрамор беше изсечено:

ЦИКЛОН

1897–1936

ВСИЧКИ В САН ПИЕТРО СКЪРБИМ ЗА ТЕБ

— Кой е Циклон? — полюбопитствах аз.

— Един кон — отвърна Кълан.

— Кон ли?

— Всички в Сан Пиетро го познаваха. Прескачаше оградата на конюшната и обикаляше града — да си изпроси нещо за хапване. Най-вече ябълки. Много обичаше ябълки. Когато умря, хората в града събраха пари и му сложиха надгробна плоча.

Излязохме от парка. Ръсти чакаше с пакарда.

— Пред теб има много пътища — отбеляза Кълан, когато стигнахме при автомобила.

— Ти по кой би тръгнал? — поинтересувах се аз. Шерифът сви рамене.

— Сам избирай — каза ми. Позамисли се и добави: — Но помни едно: каквото и да излезе накрая, пак ще мога да те погледна в очите и да ти заявя: „Казвах ли ти аз!“

— Това пък какво означава? — учудих се.

Той ме гледа дълго. Явно искаше сам да се досетя.

Ръсти му отвори вратата на автомобила. — Тук, приятелю, става въпрос за избор — каза шерифът, докато се качваше. — Всеки път, когато правиш избор, затваряш една врата и стесняваш възможностите.

25.

Шевролетът беше при доковете, където го бях оставил. Минах с автомобиля покрай закусвалнята, но Скай не се виждаше никъде, затова продължих нататък към Национална банка „Пасифик“.

Марша Уитакър се оказа симпатяга към трийсетте с късо подстригана руса коса, от която кръглото ѝ лице и големите светлокафяви очи изпъкваха още повече. Беше облечена в бледозелена рокля без ръкав. Показах ѝ полицейската значка и ѝ споменах, че господин Горман вероятно ѝ е казал за мен.

— А, да — потвърди жената. — Вие сте господинът, който се интересува от банковите преводи.

— Да, изпращани на Върна Хикс.

— Така-а — провлачи тя. — Наистина не мога да ви кажа много. Предшественицата ми, госпожица Хамилтън, почина преди две години. Помня само три такива превода. Единият е от март тази година, другите два — от миналата.

— Помните ли кой е внесъл сумите?

— Да. Парите бяха преведени от млади жени. Много добре облечени за Сан Пиетро, така съм ги запомнила. Първата дойде някъде през март четирийсета, беше невероятно хубава. Доколкото си спомням, беше облечена в светъл костюм. Май бежов. Подаде ми плика и рече: „Бихте ли се погрижили за това?“ Вътре имаше пет стодоларовни банкноти и бележка с името Върна Хикс. Оформих документите, тя пхна квитанцията в плик, който вече беше с марка и с написан адрес, благодари и си тръгна.

— Помните ли още нещо?

Жената се подвоуми, пак се замисли и каза:

— Не, съжалявам.

— Много съм ви признателен.

— Знаете ли, момичето беше... някак различно, биеше на очи.

— А другата жена?

— Нея я помня малко по-добре, дойде преди два-три месеца. Беше дребничка като първото момиче, но много...

— Но с пищно тяло? — взех да налучквам аз.

— Точно така, с пищно тяло, благодаря ви — поруменя жената.

— Сигурно беше отседнала във „Вълните“.

— Защо мислите така?

— Приличаше на летовничка, поне така беше облечена, пък и имаше силен тен, та си рекох, че ходи на плаж. Държеше се много дружелюбно, усмихваше се през цялото време, но не каза друго освен „Ако обичате“, после ми връчи плика и ми благодари. А, да, носеше тъмни очила... и говореше с акцент, звучеше като чужденка. Но ми е трудно да съдя, тя не каза почти нищо. И слънчевите ѝ очила бяха с бели рамки и с червени сърчица в края на стъклата. Беше гримирана. А грим не ѝ трябваше, наистина беше изумителна. Направи същото, както другото момиче — пхна квитанцията в адресиран плик. Ходеше много изправена, като манекен.

— Виждали ли сте ги и друг път? Жената поклати глава.

— Съжалявам, но не мога да ви помогна с нищо повече.

— Признателен съм ви за съдействието, госпожице Уитакър.

— Винаги на ваше разположение — отвърна тя, след което станах и си тръгнах.

Госпожа Хигарти в банката на оня дребосък, шотландеца, също имаше какво да добави. Спомни си, че един от преводите е бил направен от мъж с вид на азиатец в дочени дрехи, той също дал пет банкноти от сто долара и бележка да бъдат преведени на Върна Хикс. Само кимнал, когато жената му подаде квитанцията. И той носел адресиран плик, в който сложил документа, после си тръгнал. През прозореца до гишетото Хигарти го видяла да влиза в пощата. Реших, че е време да се отправя към Хълма.

Заобиколих парка откъм север, като се надявах пазачът при входа на Хълма да е в обедна почивка. Къде такъв късмет! Мярнах през прозорчето на будката силуета му. Нямаше как да се промъкна незабелязано покрай него, затова завих наляво, към пресечка с много дървета отстрани и се обърнах да видя дали ме следят. Наоколо беше безлюдно. Тръгнах по улица с много завои, докато излязох в началото на Панорамния път. Спрях и стоях цели пет минути, опитвайки се да залича от съзнанието си онова пътуване по стръмното изровено шосе.

После слязох, магнах преградата, навлязох в пътя и пак върнах бариерата на мястото ѝ.

Запъплих на първа по тясното платно. Изпод задните гуми се разхвърчаха камъчета и пръст. Не поглеждах нито надясно, към красивата гледка, нито наляво, към отвесната стена само на три педи от мен — бях заковал очи в това жалко подобие на път. Докато взимах бавно един от завоите, видях на два-три метра пред себе си място, където пътят отстрани беше изровен и зееше яма. Спрях и я загледах с надеждата да стане чудо и тя да се махне. Реших все пак да опитам. Пък и нямаше как да се върна.

Бях на половин метър от трапа отстрани на пътя, дръпнах ръчната спирачка и се надвесих през прозореца — тук шосето беше е трийсетина сантиметра по-тясно. И да карах плътно до скалата, от бездната пак щяха да ме делят някакви си две педи. Освободих спирачката и запъплих към ямата. Докато минавах почти до нея, усетих как колата се разтrese. Тъкмо излязох от другата страна, и автомобилът се разклати. Устата ми пресъхна. На гърлото ми заседна буца. Завъртях волана и натиснах газта.

Шевролетът рипна напред. Още едно парче от пътя се отрони и политна към океана. Колата обърса със скърцане скалите от другата страна. Криво-ляво я овладях и намалих скоростта, докато не запъплих като костенурка. По лицето ми на вадички се стичаше пот. Поотпуснах педала за газта и продължих нататък. Под гумите пак се разлетя чакъл. Изкачих се на билото без повече произшествия.

Магнах бариерата, прекарах колата от другата страна и пак сложих преградата. Пушеше ми се ужасно — не се траеше. Продължих нататък по пътя, докато не видях портата на имение „Приказна гледка“, тогава вече спрях и си свих цигара. Сърцето ми продължаваше да бумти като обезумяло. Преброих възможно най-бавно до дваисет, докато пулсът ми се поуспокои. Допуших цигарата, свих втора и когато при вършвах и нея, пред портата спря камионетка с хранителни продукти. Шофьорът слезе и отвори едното крило, за да влезе. Остави го отворено, а аз само това и чаках — шмугнах се след него, подкарах по дългата алея и спрях на паркинга южно от голямата къща.

Огледах колата. Отстрани бонбончето на Луи бе издрано, трябваше да се изчуква, плачеше и за нова боя.

Вятърът, духащ откъм морето, нагъваше високия жив плет покрай алеята откъм страната на урвата. Приближих се до къщата. Откъм южната страна имаше втори жив плет, скрил страничната врата.

Никой не ме застреля, затова отидох при входа и натиснах звънеца. Някъде отвътре чух камбанки с първите тактове на нашумяло парче. Почаках и пак позвъних.

Дръпнах се от вратата и огледах къщата. Не се чуваха никакви звуци, които да издават живот. Имението приличаше на заспала котка. После тишината бе нарушена от момичешки смях, долетял откъм северната страна на къщата. Направляван от смеха, свърнах зад ъгъла. Откъм север имаше лехи с рози, моравата бе безупречно подравнена, тук — там растяха палми, които хвърляха дебела сянка. Зад къщата, в началото на ниската тераса имаше плуven басейн с олимпийски размери, масички с чадъри във весели цветове и шезлонги с брезент на ивици.

Два от шезлонгите бяха заети.

Отидох при тях. Две жени се печаха край басейна, шушукаха си нещо и се кискаха като гимназистки. Едната беше височка, с издути устни и раздалечени очи, кехлибарена коса и чудесен тен. Беше по тъмносини къси панталонки. И нищо друго. Втората, по-нисичка и слаба, със свършени гърди, дяволита усмивка и гарвановочерна коса, носеше само прекрасния си слънчев загар, и толкоз.

Първо ме видя голото момиче, което беше някъде на деветнайсет — двайсет години. Седна по турски на шезлонга и ме озари с искрена усмивка. Другата жена също се усмихна, но някак по инерция. И двете не си направиха труда да се поприкрият.

— О, какъв красавец! — възкликна все така усмихнато Голото момиче номер едно. — Ти да не си за пет часа? Ако си, доста си подранил.

— Приличам ли ти на този, дето е за пет часа? — отвърнах аз на усмивката ѝ.

— Не мога да кажа — взе да кокетничи жената и попрекали с въртенето на очите. — Нов си. Знае ли човек, току — виж си някой предрешен киноактьор.

През цялото време ми показваше всичките си прелести. — Чайките не ви ли притесняват? — поинтересувах се аз. Голото момиче номер едно се засмя. — Казвам се Зийк Банън — представих се аз и

протегнах ръка. — Зийк ли? — намеси се и втората жена. — Какво е това име Зийк?

— Къде са ти добрите обноски, Емералд? — Сетне добави: — Новичка ни е. Още не е завършила курса на обучение.

— Това някакво училище ли е?

Голо момиче номер едно понаведе брадичка и ме изгледа.

— Да, висшето училище на госпожица Делайла — поясни то. Облакът се и рече: — Ако не си за пет часа, имам най-малко два свободни часа. Бих могла да ти преподам някой и друг урок.

— А, не се и съмнявам. Някъде зад мен се чу строг глас.

— Джейд, я се облечете и двете. Това тук не е изложение на добитък.

Двете момичета затърсиха с какво да лоприкрият голотите си. Обърнах се и погледнах нагоре. Жената на балкона на втория етаж очевидно беше Делайла О'Дел. Беше облечена в дълга роба от бледожълта коприна, препасана със светлорозов колан на ивици, беше обута в жълти чехлички с големи пухкави помпони. Носеше и шапка. Розова, с перо, извито чак до ухото и рамото ѝ. Жената беше с огненочервена коса и възпълно лице с подозрителни очи. Можеше да е и на трийсет и пет, и на петдесет години. Изглеждаше внушително, но не беше пълна, просто имаше великолепно осанка и кръстче, на което би завидило и дваисетгодишно момиче. Не беше красива — не се налагаше, но излъчваше достолепие и достойнство и го знаеше.

— Какво сте се намъкнали тук и се държите, сякаш сте си у дома? — тросна се тя.

— Звъннах няколко пъти.

— Може да ме е нямало.

— Не, тук си бяхте.

— Може би съм искала да помислите, че ме няма. Повечето хора щяха да ме потърсят по-късно.

— Вие сте Делайла О'Дел — отсякох аз.

— Не думайте! Дълга ли ви нещо за тази информация? Извадих полицейската значка и я вдигнах така, че да заблести на слънцето.

— Ченге съм.

Това нито я изненада, нито я притесни — нея би я притеснило единствено земетресение.

— Пет пари не давам, ако ще да сте и крал Джордж — сопна се жената. — Това тук е частен клуб и не помня да съм ви канила.

— Рискувах и влязох с надеждата да ви заваря у дома.

— Така ли? И защо? Я да видим дали ще позная. Вие сте Банън.

— В Сан Пиетро нищо не остава скрито — покрито.

— Да, и аз научавам първа всичко. Какво търсите тук?

— Сбърках завоя.

— А, това е повече от сигурно. Минете от другата страна, при вратата.

Тя се скри в къщата.

Върнах се при входната врата, отвори ми цветнокож мъж на средна възраст с прошарена коса и телосложение на Кинг Конг. Взе ми шапката и кимна към стълбата. Тръгнах накъдето ми посочи. Не знам какво направи с шапката.

Вдясно от входа имаше всекидневна, вляво — просторен хол с врата в дъното и друга под витата стълба, която водеше към малък мецанин, Обърнах се и огледах хола. След миг на вратата се показва Делайла О'Дел.

— Продължавате ли да се наслаждавате на гледката? — попита тя.

— Значи престрелката е станала тук — кимнах към огромното помещение, — ѝ вие с Кълан сте единствените, които сте оцелели по чудо.

— Това все пак не беше битката при Гетисбърг^[1] — тросна се жената. — Но да оставим миналото. Влезте, де.

— Вашият човек ми взе шапката — оплаках се аз.

— Ще си я получите. Случва се да ни идват гости, които са забравили добрите обноски и ми влизат тук с шапки.

— Пък аз си мислех, че при тия петдесет бона, дето взимате, не обръщате внимание на такива подробности.

— Това тук, Банън, не ви е Стюбънвил в щата Охайо, ние държим на обноските — сопна се Делайла, сигурна, че знам как Стюбънвил се слави като световна столица на проституцията.

Погледнах перото върху шапката на жената, стигащо чак до рамото ѝ.

— Няма да се учудя и ако спите с тая шапка — отбелязах аз. — Спя гола. А вие?

— По долнище на копринена пижама.

— Не ми приличате на човек, който спи с пижама.

— Живея сам. Твърде рядко имам компания и се обличам така, че да ми е удобно.

— Значи не полагате усилия — отбеляза Делайла и се отправи към барчето.

— Усилия за какво?

— Да си намерите компания. „Джон Джеймсън“ става ли?

— И още как! С едно ледче, ако обичате. Тя се засмя, докато пълнеше чашите.

— Какво толкова му е смешното? — попитах аз.

— Това, че сме си лика — прилика — отвърна тя почти през шепот и поклати глава.

Отвори абаносов овлажнител за пури, извади отвътре две пурети и ги стисна между палеца и показалеца. Остана доволна и сръза с ножички върховете им. Запали едната, като я въртеше нещо в пламъка, и ми донесе питието и пурата.

— Кубински са — обясни. — Един приятел ме снабдява. Защо не дадете почивка на краката си?

Потънах в един от големите фотьойли. Все едно седях на облак.

— Пурата е страхотна — рекох аз. — Е, да, повечето пури, които съм пушил, струват по десетаче едната и не са с такъв лъскав етикет.

Делайла запали и своята пура.

— Правите го наистина много изтънчено — похвалих я аз. — Тези номера заедно с къщата ли вървят?

— Усвоила съм, както се изразихте, номерата, от една много обиграна парижанка. Цели три години, още откакто навърших осемнайсет, съм й била ученичка. Схватлива съм. — Тя ме огледа от глава до пети, като познавачка. — Не би трябвало да ви е трудно да си намерите компания. Страхотни очи, красив нос, прекрасна волева брадичка. Хубави прави зъби. Спретнат сте. Няколко часа на слънце няма да ви се отразят зле. И не сте прекалено висок. Това добре. Стръска ме всичко, което стърчи над метър и осемдесет.

— Попресилвате — вас не ви стряска нищо.

— Вие пък откъде знаете?

— Досещам се. И младите дами ли ги подбирате по ръст?

— Колкото до дамите, техният ръст не ме вълнува — отвърна жената и седна на шезлонга. — Някои мъже предпочитат амазонки, други си падат по джуджетата.

— Сериозно? Никога досега не съм виждал жена джудже.

— А искате ли да видите?

— Не ми е по джоба. И едно питие тук ще ме разори.

— Тогава ще опитате безплатно, колкото да добиете представа.

Но аз ще гледам.

— С това ли се забавлявате — да гледате?

— Не, просто искам да проверя дали ставате.

— Вече си имам работа — прихнах аз. — Но не тази, която имам предвид. — Аз не се и съмнявам.

— А добър ли сте?

— В кое, в работата ли? — Да, в работата.

— Криво — ляво се справям.

— Броуди твърди, че сте същински питбул. Питбул ли сте?... Как ви е малкото име?

— Сержант.

— Много смешно, няма що — подметна жлъчно тя. — Къде тогава ви е палката?

— Вече не ги използваме, оставят синини — прихнах отново аз. — Казвам се Зийк. И мисля, че Броуди ви е казал да ме посрещнете добре.

— Броуди не ми казва какво да правя. Мен ако питате, сте си изсмукали от пръстите някаква история и сега си въобразявате, че ако разговаряте с достатъчно хора, все някой ще изтърси лъжа, за която да се хванете като удавник за сламка.

— Може и така да се каже. Тя поклати бавно глава.

— Поне си го признавате, Сержант — подметна донейде язвително Делайла.

— Защо не ме наричате Зийк?

— Надали ще се сприятелим чак толкова.

— Виж ти! Пък аз Подочух, че си падате по ченгетата. — Падам си по мъжете.

— И по жлъчните подмятания. — Не се предавате току — така.

— И вас си ви бива, но не чак толкова.

— Сега само загревам.

— Едва ли ще остана за финала.

— Не думайте!

— Няма да ни отнеме много време. Как си почиват младите дами? — попитах аз възможно най-нехайно. — Сан Пиетро все пак не е „Лидо“.

— Караме ги в Санта Барбара или Лос Анджелис. Случва се и да отскочат до града, за да видят някой филм.

— А как живеят? Изкарват ли добри пари?

— Какво, на викторина ли ще си играем?

— Просто ми е любопитно.

— Джейд, голата богиня с невероятния тен, следва биология в Калифорнийския университет. Работи само през лятото и по празници. Вече е четвърти курс, оценките ѝ от горе до долу са отлични, щом завърши, сигурно ще се задоми. Отговорих ли на въпроса?

— Питам се къде си държат парите.

— За банки ли искате да говорим? — попита след цяла минута.

— Сигурен съм, че знаете за петстотинте долара, които Върна Хикс-Виленски е получавала всеки месец. Току — що разговарях с касиерката в една от банките. Тя описа две от жените, направили преводите, като момичета, високи около метър и шейсет, стройни, сексапилни, облечени много скъпо за Сан Пиетро. Мили, дружелюбни, със самочувствие. На описанието отговарят и двете голи богини при басейна. А вероятно и останалите момичета във вашето дамско дружество.

— И всяко друго симпатично момиче с ръст около метър и шейсет.

— Накъде биете?

— Както сама споменахте, момичетата отскачат до Еврика, за да видят някой и друг филм, но не се застояват долу.

— Градът се казва Сан Пиетро. Еврика е история.

— За мен не е. Някои неща не се забравят никога.

— Вие какво си въобразявате, че щом носите полицейска значка, сте по-различен от другите ли?

Замислих се.

— Вероятно сте права, Делайла. Вероятно, както и да се обличаме, всички сме в един куп.

— Я се разкарайте оттук!

— Още не съм приключил. Никой в селището не познава момичетата ви. Те не се представят, не си казват имената, просто дават на касиерката плик с пет франклиповки вътре и съобщават името на получателя на записа, после прибират квитанцията, слагат я в адресиран плик с марка и изчезват. Бих искал да поговоря с някои от момичетата. — Как ли не! Само през трупа ми.

— Щом не искате с добро, Делайла, може и с лошо.

— Малкото ми име е Госпожица — сръза ме тя. — Гоните си опашката. Опитвайте се да лепнете нещо на мен или на Кълан, на някого от хората тук. Елате да ви покажа нещо.

Тя ме заведе в другия край на помещението и ми посочи малка снимка върху стената. Беше на Броуди и на ротата му някъде във Франция. В дъното се виждаха останки от град, мъжете бяха нагазили в кал до глезените. Под снимката, върху парче черно кадифе, бяха закачени „Аленото сърце“ и „Сребърният кръст“. Делайла загледа като омагьосана Кълан.

— Защо се махна оттук, Броуди?

Той сви рамене. — За да видя свят.

— Аха.

— Честно казано, избягах от онова, при което сега се връщам.

Тя се усмихна тъжно.

— Ти беше влюбен в Изабел, Бен също, Изабел пък беше влюбена и в двамата ви. А аз? Аз бях хлътнала по теб, но знаех, че нямам никакви надежди.

— Дел, бяхме деца.

— От това не боли по-малко.

— Всички бяхме добри приятели. Надявам се, че и досега сме такива.

— Нищо не е в състояние да помрачи приятелството ни, Броуди.

Тя отиде при грамофона и пусна бърз джаз — „Блус на децата на леля Хагар“, после започна да танцува. Броуди беше виждал и в Париж момичета, които танцуваха по същия начин — шеметно, сами, като подскачаха и следваха ритъма.

— Ела, ще те науча да танцуваш чарлстон.

— На един крак ще се справя ли? — усмихна се той.

Тя спря и махна игличката от плочата. — Извинявай...

— Не се притеснявай. До месец ще бъда като нов. Все още ме наболва.

Тя седна до него.

— За нас — вдигна нашата.

Чукнаха се и стъклото иззвънтя като малки камбанки.

— За нас — повтори той като ехо. — След месец можеш да почнеш с уроците по танци. Тъкмо ще имам повод да наминавам насам.

— На теб. Броуди, не ти трябва повод. Идвай когато, пожелаеш. Ще ти дам ключ.

Делайла каза, без да ме поглежда:

— Знаете ли нещо за тези мъже?

— Запознах се с повечето от тях — отвърнах аз. — Вижте какво, не съм дошъл, за да създавам главоболия на някого, особено пък на герои от войната. Тук съм, защото си върша работата, а тя изисква от мен да разследвам убийство...

— Връщайте се в Лос Анджелис. Нима си въобразявате, че никой тук ще ви каже нещо ново? На тази снимка няма мъж, който да не е готов да излъже, да убие или да умре за Кълан. Можете да включите и мен в списъка.

— Изобщо не съм споменавал Кълан.

— Да, но и това ви минава през ума.

— През ума ми минава, че някои от момичетата може би ще ми съобщят нещо, което да ми помогне. Ако не искате с добро, мога и с лошо.

— Виж ти! И как по-точно ще стане това?

— Сценарият ще бъде, горе — долу, следният: изпращам от Лос Анджелис полицейската камионетка заедно с цяла купчина призовки и заповеди за арест, ще откараме пет — шест от дамите в града, натякваме ги в стаичката с голата крушка — там вече няма шега. Единственото, което искаме да знаем, е откъде са взели парите за преводите.

— Първо трябва да се преборите е двама — трима адвоката, които, докато пикаят, печелят повече, отколкото вие за цяла година.

— Излизал съм на глава в с най-обиграните адвокати — не ме плашат, макар че, да ви призная, тръпки ме побиват, ако седя в едно

помещение с някого от тях.

— Вие сте нагъл.

— Наричали са ме и с по-страшни имена.

— Не се и съмнявам — Делайла се изправи. — Е, хайде, прибирайте се и вадете съдебните заповеди.

— Мисля, че вече ми казахте достатъчно.

— Не си губете времето. Всяка седмица тук идват петима — шестима много богати мъже, всеки от тях е могъл да даде на някое от момичетата няколко стотачки и да го прати да му свърши мръсната работа. Момичетата не знаят как се казват мъжете.

— Защо тогава се плашите толкова?

— Защото ще се отрази зле на бизнеса ми.

— Същото важи и за едно убийство.

— Допийте си питието и си вървете. Можете да вземете пурата със себе си.

Тя прекоси стаята в отвори вратата.

— До скоро, Делайла — рекох ѝ аз. — Благодаря за питието и за пурата.

Едрият цветнокож мъж ме чакаше с шапката на входната врата.

— Приятен ден, господине — пожела ми той.

— Можеше да бъде в по-приятен.

Върнах се на паркинга. Предположих, че вратата, скрита зад високия жив плет, води към помещение, запазено за местните. Или може би млекарят оставяше там млякото.

[1] Една от решителните битки в Гражданската война в САЩ, в която на 1–8 юли 1863 г. войските на Южните щати понасят тежко поражение. — Б. пр. ↑

26.

Когато в три и нещо влязох в закусвалнята, Скай вече беше завзел голямо сепаре в ъгъла в разлистватите черното си тефтерче. В другия край на заведението Брет Мерил, облечен в памучен панталон от букле и бяла риза със синя вратовръзка, разговаряше с издокаран господни, който не приличаше на човек, посещаващ често закусвалните. Всъщност и Мерил не приличаше на такъв.

— Мъжагата в буклето, дето приказва с по-възрастния тип е окръжният прокурор, Брет Мерил — обясних аз на Скай.

— Бившият окръжен прокурор — поправи ме той. — Вече е пенсионер. Сега ръководи предизборната кампания на Кълан.

— Е, как се справи? — попитах го аз.

— Не зле.

Това звучеше насърчително. Беше усвоил до съвършенство недомлъвките — беше се научил на тях от Мориарити. Отговорите му се свеждаха до „не много“ и „не зле“. И толкоз. „Не зле“ звучеше оптимистично.

— А ти какво направи? — поинтересува се той на свой ред.

— Хапнах сандвич с пържола, обсъдих с Кълан някои родословия, запознах се със семейство Горман, отбелязах някоя и друга червена точка в две — три банки и после посетих публичен дом.

Той поклати глава.

— В полицията съм шест години по-дълго от теб и какво — последните три часа висях в някакъв архив заедно с една симпатична бабка на име Гленда да слушам клюки и да издухвам прахте от стари папки. А ти, негодникът му с негодник, си похапваш пържошки, общуваш си с тузарите и намираш дори време за сутрешен сеанс.

— Какво да се прави, привилегиите на чина.

— Откри ли нещо, докато ядеше и пиеше с богатите?

— Май вече знам кой е пращал паричните преводи. — Я да видим дали ще налучкам — каза Скай и продължа да разлиства тефтерчето. Той вдигна очи. — Делайла О'Дел.

— И ти май си ходил да душиш по банките. Колегата кимна.

— Най-малко един от преводите е направен от някакъв бачкатор, предполагам нейния градинар — японец. Останалите суми са преведени от сексапилни млади дами, които никои не познава.

Мъжът, с когото Мерил разговаряше, се изправи. Ръкува се с него и си тръгна, без дори да ни погледне.

— Смяташ ли, че именно О'Дел е плащала на Лайла Париш? — попита Скай.

— Не. Смятам, че тя служи само за прикритие. Момичетата и отскачат от време на време до Лос Анджелис, а също до Сан Луис Обиспо и другите градове наоколо. Колко му е да се отбият за пет минути до някоя банка! Намери ли нещо архива?

— Едно — две любопитни неща. Някои може би представляват интерес, други са просто местна история. Например натъкнах се на смъртния акт на някой си Илай Горман младши. Роден е в Масачузетс през хиляда и деветототната година, починал е през септември двайсета. Така поне пише в регистъра. Негови родители са Изабел Хофман а Бен Горман. Оженили са се в Масачузетс. Горман е следвал в Харвардския университет, Изабел го е придружавала. По онова време е била на седемнайсет години. Това го научих от Гленда.

— Момчето е загинало в нощта на касапницата в „Приказна гледка“ — уточних аз. — Паднало е с колата в пропастта над океана. Жената, която видяхме да хвърля цветята, му е майка.

— По едно време бащата на Бен — Илай Горман, е притежавал цялата долина. Нотариалните актове са вписани в регистъра.

— Спечелил я е на покер от О'Дел.

— Не цялата. О'Дел го е хързулнад. Същия ден, когато са играли покер, е продал на Райкър парцелите в тогавашна Еврика.

— И е подпалил война — допълних аз. Скай се позамисли.

— Не, войната вероятно е започнала много преди това — възрази той, — Сещаш ли се за онзи, Толман? Затварял си е очите за греховете в града. След престрелката у Делайла Кълан се е опълчил срещу Райкър.

Завърших разбора: — И когато Райкър се е озовал на топло, а Фонтонио е бил убит, Кълан е разкарай от града Гилфойл и останалата паплач.

— Май имам изненада за теб. Поразходих се из гробищата и се натъкнах на любопитна надгробна плоча. — Той си погледна

бележника. — Джером Париш. Роден 1869 година, починал през 1908. Любещ съпруг и баща.

— Лайла Париш е негова дъщеря — досетих се аз. Скай кимна.

— Родена е през 1900 година в тукашната клиника. Излиза, че е на четирийсет и една, горе — долу колкото Върна. Когато е била четиригодишна, майка ѝ се е развела. Омъжила се е повторно и пак се е развела. Сега се казва Айона Фишър. Следва най-интересното. Айона Фишър е била и продължава да бъде медицинска сестра в „Шулър“, санаториума в Мендоса. Там се прониква много трудно. Доколкото разбрах, сега е главна медицинска сестра. На шейсет и две години е.

— Не мога да си представя как си открил всичко това в старите архиви.

— Научих го главно от Гленда. Тя е на петдесет и шест, голяма клюкарка е.

— И така — обобщих аз, — Лайла изчезва яко дим, отива в Мендоса, укрива се при майка си в частния санаториум, после, когато и Гилфойл отива там, се изнася в Лос Анджелис с друга самоличност, прави се на по-възрастна и се превръща във Върна Хикс.

— Две неща ме притесняват — отбеляза Скай. — Ако наистина са и плащали, защо се е скрила в град, който е само на четирийсет километра оттук и на всичкото отгоре е завладян от човек на Райкър? Струва ми се доста опасно.

— Забравяш една малка подробност — последователността на събитията — напомних му аз. — Гилфойл отива в Мендоса чак след като Райкър обжалва присъдата, значи близо година след процеса.

— Човек би си помислил, че щом е основна свидетелка срещу Арни Райкър, Кълан е щял да я издири, когато Райкър е обжалвал присъдата — отбеляза колегата. — Щом клюкарката Гленда знае коя и е майка, няма как и Кълан да не я познава.

— Понякога онова, което изглежда очевидно, се разминава с действителността — чу се провлечен глас. Обърнахме се и видяхме пред себе си Брет Мерил. — Нали нямате нищо против да поседна при вас?

В такова малко пространство изглеждаше още по-едър. Беше висок към метър осемдесет и пет и тежеше някъде към деветдесет — сто килограма. Още преди да сме отговорили, седна в сепарето.

— Притесняват ни някои неща — казах му аз. — Дали вие няма да ни помогнете да си ги изясним?

— Мога да опитам.

— Лайла Париш е била основна свидетелка на обвинението в делото за убийството на Томпсън. Знаели сте, че Райкър ще обжалва присъдата, би могло да се очаква, че няма да изпускате от поглед жената.

— Ами да! — намеси се и Скай. — Майка ѝ е живеела в Мендоса, човек би си помислил, че Кълан ще иде да я потърси там.

— По времето, когато бе извършено убийството, Лайла Париш не живееше с майка си — уточни Мерил. — Живееше с едно момиче в паянтова къщурка в Милтаун. Скара се с майка си, когато тя се омъжи за Фишър. Не бяха в добри отношения. Нашите хора разпитаха Айона Фишър. Повече от сигурен съм, че не е укривала дъщеря си.

— Лайла е била единственият свидетел на престъплението. Чудя се как така не сте направили всичко възможно да я издирите — вметнах аз.

Мерил сви рамене и отвърна все така провлечено и благо:

— Лайла Париш изчезна в деня, след като даде показания пред съда. Съквартирантката ѝ работеше в завода за целулоза. Когато тя се прибрала след работа, Лайла я нямало, била си изнесла и багажа. Оттогава никой не я е виждал.

— Значи не сте успели да я откриете?

— Вижте какво, момчета, понякога се налага да се задоволиш с това, което имаш. Обвинението срещу Райкър беше бетон. И той, и лодката бяха целите в кръвта на жертвата. Париш даде показания, че е видяла как Райкър застрелва Уилма Томпсън и я хвърля в колата си. И в автомобила имаше кръв на Томпсън, Навремето Райкър бе лежал десет дни в предварителния арест, задето ѝ е нанесъл побой, и тя го беше зарязала. Колкото щеш мотиви за човек със славата на Райкър. А и нямаше алиби. Разправяше, че оная вечер се бил качил на лодката, напил се до козирката и заспал. Когато го задържахме на лодката, още беше в окървавените дрехи. Пак извади голям късмет, че замениха смъртната присъда с доживотна без право на обжалване. Усмихнах се.

— Говорите точно като прокурор.

— Доказателствата срещу него бяха безспорни. Обвинението бе непоклатимо. Удс и Карни бяха предоставили, куп улнки.

— А Карни къде е?

— Преди пет години почина от инфаркт.

— А когато Удс е застрелял Фонтонио, защо сте прекратили разследването срещу него? — смени най-неочаквано темата Скай.

— Мислех, че разследвате убийство, извършено в Лос Анджелис — пророни тихо Мерил.

Усмивката му поохладня.

— Просто ми беше любопитно — поясни Скай.

— Само щях да си загубя времето, ако бях повдигнал обвинение срещу Удс. Нямаше свидетели. Вяхме започнали разследване срещу шайката на Райкър и Бди Удс отиде у Фонтонио колкото да занесе призовка. Твърдеше, че Фонтонио е насочил към него пистолет и той го е убил. Но така и не открихме оръжието, използвано от Фонтонио.

— Жена му и телохранителят му се кълнат, че никога не е носел пистолет — напомни Скай.

— Я не ставайте за смях, момчета — прихна Мерил и поклати бавно глава. — Нима ще се явите пред разширен състав на съдебните заседатели и ще призовете като единствени свидетели съпругата на убийтия и един гангстер? Главният прокурор изпрати от Сакраменто човек, който да разследва случая. Той се запознае доказателствата и отсече: „Благодаря ви много, но ме занимавате с глупости“, После Бди напусна полицията.

Той си допи кафето й си избърса устата със салфетката. Скай попита:

— Не сте тукашен, нали? Дошли сте от другаде. Просто ми е любопитно. Проявявам интерес към акцентите.

— Всички в Калифорния са дошли от другаде — отговори Мерил. — Лично аз съм от Южна Джорджия.

— И защо дойдохте тук? — намесих се аз.

— Имах малка адвокатска кантора и съдружник, казваше се Дейвид Виджъл, докато бях на фронта, той движеше нещата. Всъщност нямаше работа за двама души, брат ми и снаха ми едвам свързваха двата края със семейната ферма. Един прекрасен ден ми се обади от Калифорния. Търсеше ме Броуди. Рече ми: „Така и така, искаш ли да станеш окръжен прокурор на Еврика, щата Калифорния? Имам нужда от помощ.“ Грабнах багажа, качих се на автобуса за Атланта, там се метнах на влака. Бяхме затънали до гуша в работа. Не

минаваше и седмица, без да избухне престрелка. Случваше се и някой смотаняк да обере банка. Ако Бък Толман не им теглеше куршума, докато излизаха с торбите, ги погваше Броуди. Имаше много закон и малко ред. — Той замълча и се подсмихна. — Май се увлякох, това надали ви вълнува. Ние, южняците, си падаме словоохотливи.

— Още се опитваме да разберем откъде са идвали петстотинте долара, които Върна е получавала всеки месец — прекъснах аз монолога му. — Някой ѝ е плащал за нещо.

— Не знам нищо за това. — А Кълан знае ли?

— Питайте него — отговори Мерил и си грабна шапката. Остави на масата монета от двайсет и пет цента.

— Беше ми приятно да се запознаем, Скай — каза и си тръгна.

След минута-две рекох:

— Знаеш ли какво си мисля? Мисля, че няма какво повече да търсим тук. Никой нищичко няма да ни каже.

— Нека ти кажа какво мисля пък аз — отвърна Скай. — Мисля, че на процеса срещу Райкър Лайла Париш е излъгала. Мерил не е открил трупа на Томпсън, понеже Райкър го е хвърлил за храна на акулите. Ето защо някой е накарал Париш да даде показания, че е станала свидетелка на убийството, и ѝ е платил да изчезне.

— Любопитно предположение, Скай. Но защо след близо двайсет години някой я убива във ваната?

— Ако знаехме отговора на този въпрос, щяхме да знаем и кой я е убил.

— Дали пък Мерил не ни хвърля прах в очите за Айона Фишър? Ами ако тя знае къде е отишла дъщеря ѝ?

— Не е изключено.

— Има само един човек, който може да ни отговори — отбелязах аз.

— Майката — кимна Скай. — А тя живее на две крачки оттук.

— Струва си да опитаме — съгласих се, след което се отправихме на юг.

Върху неоновия надпис със стряскащи букви, прогорили името в мъглата, пишеше „АЛБЪКОР ПОИНТ“. Отдолу: „СВОБОДНИ СТАИ“. По това време на годината би трябвало да е пълно. Чарли Лефтън бе твърде далеч от утъпканите пътища, за да привлича посетителя. Или може би му беше все тая. Може би беше доволен да си живее край океана. Или имаше пари, беше се усамотил тук и използваше мотела колкото да отклони вниманието на данъчните. Единственото, което Мориарити бе споменал, беше, че решим ли да пренощуваме в мотела, Чарли няма да ни вземе скъпо. А това ни беше само добре дошло — мотелът ни бе на път за Мендоса.

Стигнахме там по твърд черен път, който водеше от шосе номер седем на запад, към океана, после заобикаляше двуетажна болница и поемаше на юг покрай брега. На седем — осем километра след болницата видяхме пътен знак, който сочеше на изток към Милтаун, а след километър срещу нас на фона на тъмнеещото небе изникна фабриката за целулоза, шумно предприятие с много постройки и с комини, бълващи във въздуха смрадлив пушек и прахоляк.

Докато подминавахме завода в сгъстяващия се здрач най-неочаквано се гмурнахме в мъгла, която направо ни погълна. Превключих на къси светлини — така поне виждахме на два — три метра пред себе си, каква благодат! Карах с двайсетина километра в час, когато зърнах червената табела и намалих скоростта, после завих по чакълест път, по който гумите заскърцаха, и спрях.

— Дано океанът не е наблизил — рекох. — Кривнем ли от пътя, като едното нищо ще цопнем във водата.

— Не мога да плувам — каза Скай.

Засмях се. — Не се бой — и да искаш, не можеш да се удавиш.

От мъглата пред нас изникна табела — стрелка, издялана от най-обикновена дъска и боядисана в бяло, на която с черни букви пишеше „РЕЦЕПЦИЯ“, Слязох от колата и се провикнах:

— Има ли някой тук?

Думите ми прозвучаха безжизнено, без кънтеж, мъглата погълна и тях. После се чу глас, и той безжизнен: — Кой пита?

— Клиенти — извиках аз в отговор.

Някъде вляво замига фенер. Зададе се размит образ — тънък като върлина мъж към метър и осемдесет с лице, изпръхнало и почерняло от слънцето и вятъра, с разрошена черна коса, с прошарена петдневна четина. Беше облечен в дочели панталони и чиста бяла фланела с отрязани донякъде ръкави — онова, което бе останало от тях, бе запретнато чак до раменете. Върху левия му бицепс се мъдреше татуировка — нож, пробол развято знаме, на което пишеше: „По-добре смърт, отколкото безчестие.“

— Чарли Лефтън? — попитах.

— Да, аз съм Лефтън — отвърна той тихо.

— Аз съм Зийк Банън, това е колегата ми, Скай Агаси. Подчинени сме на Дан Мориарити. Може би ще можете да ни подслоните. — Ченгета от отдел „Убийства“, а?

Кимнах.

— Елате с мен. Б тая боза не си виждам и носа.

Тръгнахме след него по лекия наклон. Чух плискаща се вода.

— Близко ли сме до океана? — поинтересувах се.

— Пада се на стотина метра вдясно — отговора мъжът. След миг в мъглата изникна малък дървен мост. Водеше към единайсет наредени една до друга стаи. Рецепцията беше в средата, от двете ѝ страни имаше по пет стаи. Първобитното обиталище бе опасно от тясна пътека и беше кацнало на подпори на около метър и половина над земята. На хвърлей, точно докъдето стигаше светлината, забелязах вързана лодка, която се клатушкаше във водата, някъде в далечината океанът се разбиваше в скалите. — Къде, дявол го взел, се намираме? — попитах, след като се запътихме към така наречената рецепция.

Лефтън отвори скърцаща рамка с мрежа против комари, щракна ключа на лампата и посочи картата върху стената. На нея бе изобразена част от крайбрежието. Намирахме се в дъното на тесен залив, наподобяващ пръст, който сочи към Тихия океан. Мотелът на Лефтън приличаше на наколно жилище, в случай че приливът е много висок.

— Тук съм от трийсет в втора, но никога досега отдолу под подпорите не е имало я капчица вода — обясни той. — Въпреки това

съм предпазлив, за всеки случай.

В помещението имаше издраскано старо бюро, долепено до стената, три дървени стола с прави облегалки и сива кантонерка, старовремски телефон, малка настолна лампа, котлонче с кафеварка при писалището и календар за 1939 година с името на някакъв магазин за рибарски такъми.

— Само за една нощ ли сте, момчета?

— Да — потвърдих аз. — Някъде към седем се изнасяме. — Тогава в шест и половина ще ви направя кафе, да се поразсъните.

— Тук ли живеете? — попита Скай.

— Тук и на лодката. Побира осмина. Обичам да спя в нея. Унасям се, докато ме люлее.

Говореше тихо, с равен глас. Имах чувството, че няма да трепне, дори да вкараме в съседната стая цял тон тротил.

— Защо не вземете първата и втората стая — предложи Лефтън. — Свързани са с врата. Отключени са. Ключовете са в горното чекмедже на шкафа. Ще се разплатим, косато си тръгнете. Два долара на стая устройва ли ви?

— И още как — рекох аз.

— И бездруго стоят празни. Все пак трябва да декларирам някаква печалба. Отзад има хладилен шкаф с мексиканска бира. Двайсет цента шишето. Оставете парите в консервната кутия отстрани.

— Благодаря — казах аз.

— От Пиетро ли идвате? — попита съдържателят колкото да става разговор.

Кимнах. — А накъде сте се запътили? — Към Мендоса.

Лефтън се изненада най-чистосърдечно.

— Божичко, за кой дявол ви е притрябвало да ходите там? — възкликна той.

— Трябва да разпитаме един човек. — Така значи. Само не споменавайте на капитана. Нали знаете за враждата между него и Гилфойл?

Кимнах.

— По-голям калтак не съм срещал. Хич не си показвайте полицейските значки, там те не значат нищо. Ако има нещо, което Гилфойл наистина мрази, то това са ченгетата от големите градове.

Проклет е като пор със запек, но не е чак толкова смотан, колкото го мислят някои, и е кнбритлия.

— Предупредиха ни.

— Надали ще посегне на две ченгета от отдел „Убийства“ — усмихна се Скай.

— Виждате каква мъгла е понякога тук. Като нищо можете да изчезнете в Тихия океан и никой повече да не ви види. Случва се много по-често, отколкото си мислите.

— На ченгета? — ахнах аз.

— На всеки, който се прави на интересен.

— Страхотно, няма що — отсече посърнал колегата.

— А защо Кълан не се вдигне и не им духне под опашката на тия копелдаци в Мендоса? — поинтересувах се аз.

— Лефтън сви рамене.

— Там е свърталище на гангстери. Капитанът не се вълнува какво става в Мендоса, стига Гилфойл да не прекрачва границата на окръга, пада се на три метра оттук.

— А вие добре ли го познавате този Гилфойл? — попитах аз.

— Един — два пъти на месец води приятелчетата си на риба. Предпочита гостите му да не се мотаят по светло из Мендоса сещате се защо.

— Не съвсем.

— Защото са закоравели престъпници и мошеници, ето защо. Повечето пристигат от Източното крайбрежие. Напълват за една седмица мотела. Случва се да стоят и по месец. Плащат добре, дават тлъсти бакшиши. Аз не ги питам нищо.

— Е, и ние не смятаме да се заседяваме в Мендоса. Ще хапнем нещо, ще заредим таратайката, ще си свършим работата и дим да ни няма.

— Мендоса е на двайсетина километра оттук, точно зад хранилището за лед. Дори в мъглата ще стигнете най-много за половин час.

— Благодаря, Чарли.

— Винаги на вашите услуги — отвърна той. — За Дан съм готов на всичко.

Каза ни само това, макар и да бях сигурен, че може да ни разправя до утре сутринта. Мина пред автомобила и ни поведе с

фенера към шосето.

— Допъплихме до Мендоса точно за трийсет минути. Минахме покрай хранилището за лед „Фъргюсън“ вдясно и някъде на три километра от Мендоса излязохме от мъглата точно толкова внезапно, колкото и бяхме навлезли в нея.

— Имаме ли адреса на „Шулър“? — попитах аз Скай.

— Да. В дъното на Белами Стрийт, в северния край на града. При втория светофар завий наляво, ще излезеш на главната улица, после при разклона дай надясно.

Спрях пред първата бензиностанция, изпречила се пред очите ми. От табелата отпред разбрах, че собственик е Уортхог Милър. Човекът, който излезе да ни обслужи, беше нисък и злобен, с мазна коса, развалени зъби и съответния лош дъх към тях. Накуцваше. Казах му да напълни резервоара догоре и слязох от колата. Наоколо цареше невероятна олелия. Навалица, музика, клаксони. Шумовете на петъчната вечер.

— Вие ли сте Уортхог Милър? — попитах любезно.

— Предполагам — изръмжа онзи.

Плъзна очи към регистрационния номер, антената върху задния капак и буркана при вратата откъм страната на волана.

— Търсите ли някого? — поинтересува се той прекалено нехайно.

— Не. Ще спрем колкото да хапнем.

— Да ви сменя ли маслото?

— Не, благодаря — отказах аз, платих му два долара за бензина и се качих в автомобила.

— Каква врява само! Сякаш са се вдигнали на бунт — отбеляза Скай.

— Петък вечер в град на порока и престъпността. — Големи късметлии сме, няма що.

Докато потегляхме, погледнах в огледалото за обратно виждане. Уортхог нахълта като хала в бензиностанцията и вдигна телефонната слушалка.

— Край, разкрити сме — оповестих аз. — Каква изненада!

Излязохме на главната улица, почаках на светофара да светне зелено и завих надясно.

— Казах ти наляво — промърмори Скай.

Вляво от нас главната улица тънеше в мрак, все едно сме в къртичина.

— Трябва да звънна един телефон.

Главната улица не бе чак толкова ужасна, колкото бях очаквал. Малък градец с централна улица, от двете страни на която имаше дървета. Преброихме три пивници, един нощен клуб, където неоновата табела обещавахе „танцъорки“, друг клуб, където пък свирели истински нюорлиънски джаз, комарджийница с боядисани в черно стъкла, билиардна, заложна къща и ресторант. Но градът беше шумен, с музика, която бумтеше от всички заведения, и улици, задръстени с навалица от хора, които надзъртаха през вратите или просто се разхождаха. Дори за петък вечер гъмжилото бе прекалено голямо.

След още една пресечка излязох при ресторант с името „Кухнята на мама“.

Спрях, влязохме и се настанихме на една от масите.

При нас с кръшна стъпка дойде келнерка с къносана коса бухнала като превтасало тесто върху главата ѝ, и червило с цвят на кръв.

— Здравейте, момчета, какво да бъде? — каза тя и направи балонче с дъвката в устата си. — Специалитетът за днес са кюфтета. Много са вкусни, готвачът държи рецептата в сейф.

— Само две кафета — отвърнах аз.

— Какви пасти имате? — поинтересува се Скай.

— А ти какви обичаш, Малкия? — попита момичето с гадничка усмивка.

Скай прихна така, че заведението се разтресе от смеха му.

— Дали да не хапна една бананова със сметана? — Получавах я — подметна девойчето. — И за теб ли паста? — обърна се към мен.

— Не, благодаря — отвърнах аз.

— Две кафета, една бананова, получавате ги веднага. Отидох при телефонната будка в дъното на помещението, при тоалетните, намерих в указателя телефона на санаториум „Шулър“, и набрах номера. Вдигна някакъв мъж, помолих го да повика госпожа Фишър. След броени секунди тя вече бе на телефона.

— Главна сестра Фишър.

— Госпожо Фишър! Казвам се Тайлър Марчанд Трети от Санта Мария. Няма начин да не сте чували фирмата за недвижими имоти

„Марчанд“.

— А, да... чувала съм я — отвърна жената. Беше захапала въдицата.

— Мнозина в моя клуб се отзоваха изключително ласкаво за вашето лечебно заведение... няма да споменавам имена, сигурен съм, че ще зачетете желанието им да останат неназовани... сигурен съм и че ще ми влезете в положението, когато ви обясня за какво става въпрос.

— И за какво става въпрос, господин Марчанд?

— Брат ми ни създава ужасни главоболия. Пропил се е, опитахме какво ли не. Сега е в поредния запой, чудех се дали да не го доведе при вас.

— Кога, сега ли?

— Наистина се нуждая от помощта ви. Увериха ме, че лечебното ви заведение е от много висока класа. Изминал съм цели шейсет километра.

— Господин Марчанд, трябва да представите уверение, че ще покриете разходите, и да внесете значително капаро. Толкова късно...

— Случаят наистина не търпи отлагане, госпожо Фишър. Брат ми пие от дни. Точно сега е моментът да го прегледате. Ще бъда при вас до десет минути. Веднага ви плащам капарото.

Жената се поколеба.

— Хайде, от мен да мине, господин Марчанд, но преди да приемем брат ви, трябва да поговоря с вас. Има много подробности, които...

— След десет минути съм в санаториума — казах аз и затворих.

Когато се върнах на масата, към нас се зададе и келнерката, понесла двете чаши кафе и чинията с пастата, закрепена върху едната от тях.

Скай отпи юнашка глътка от кафето и погледна нехайно над чашата към прозореца. Остави я, ухили се и подметна небрежно:

— Имаме си компания.

— Каква?

— Двама мъже. Тъмносин буик, полицейски буркан, антена на задния капак. Опитват се да не гледат към нас.

— Точно както при първото ми посещение в Сан Пиетро.

— Ти, Зийк, май дразниш де когото срещнеш.

— Така си е — съгласих се аз. — Ще взема да получа комплекс.

Прозорецът на заведението се падаше зад мен, така че не виждах компанията.

— Единият току — що запали цигара — съобщи Скай. — Продължават да се правят, че не гледат насам. Как мислиш, ще успеем ли да им се изплъзнем?

— Можем поне да опитахме.

Той излапа пастата и излязохме. Стигнахме с автомобила до следващото кръстовище.

— Дръж се здраво.

Завих рязко наляво, натиснах до дупка газта, свърнах в първата улица наляво и навлязох в алея зад къщи, обърнати с фасадите към главната улица. Угасих фаровете и зачаках След минута буикът профуча покрай нас. Излязох от другия край на алеята, върнах се на главната улица и подкарах към Белами Стрийт.

Намерихме без затруднение санаториума. Беше се разпрострял върху няколко акра в дъното на улицата, на две — три пресечки от главната, и беше опасан с двуметров каменен зид с натрошено стъкло отгоре. Запитах се защо е сложено да попречи на пациентите вътре да излязат, или на хората отвън да влязат?

Основната сграда — огромна, на три етажа, във викториански стил, боядисана в бяло, беше с тераса по цялата дължина. Изглеждаше много изискано. От двете страни имаше множество по-ниски постройки. Тук — там по безупречно поддържаната морава имаше дървета, виждаше се и езерце с рибки. По дебелите клони на повисоките дървета бяха вързани люлки.

Вътре сигурно не беше чак толкова ведро. По всяка вероятност държаха пияниците заключени в помещения с тапицирани стени, отнасяха се със старците като с малки деца, заключваха шизофрениците в нещо като карцери с тапицирани стени или ги прихващаха с каиши за легла, занитен за пода. Познавах много добре заведения като „Шулър“.

— Престори се на пиян, но не вдигай шум — обърнах се към Скай.

Докато се качвахме по стълбите на административната сграда, в съзнанието ми като светкавици проблеснаха стари спомени и ме присви под лъжичката.

Във фойайето ни посрещна дребничка спретната жена в костюм от сив габардин. Беше с угрижено лице, синкавобялата ѝ коса беше подстригана късо като на мъж. Носеше кръгли очила, очите ѝ гледаха подозрително. По петите я следваше бабаит някъде към трийсетте, явно бе налял мускули с вдигане на гири. Беше облечен в бялата униформа на санитар.

— Госпожо Фишър! Аз съм Тайдър Марчанд. Току — що разговаряхме по телефона.

Скай мина със залитане покрай тях и влезе в кабинета, където се свлече тежко върху фотьойла, затвори очи и си затананика.

Погледнах бабаита, сетне отново жената.

— Може ли да поговорим в кабинета ви?

Мъжът продължи да стои като истукан, отпуснал ръчища до хълбоците си.

— Приключи с обиколката, Ранди — нареди жената, без дори да го поглежда.

— Сигурна ли сте, че не ви трябвам? Онова приятелче ми се видя доста едричко.

— Няма да създава неприятности — обещах аз. — Кротичък е.

— Върви — повтори пак жената и Ранди ни остави сами. Влязох заедно с Айона Фишър в кабинета ѝ.

— Значи вие сте господин Марчанд — каза тя доста троснато.

— Да — потвърдих аз. — Извинявайте, но когато се почерпи, брат ми Реймънд забравя добрите обноски.

Скай отпусна безжизнено ръце, устата му се отвори и той притихна — не ти трябва възглавница.

Кабинетът изглеждаше доста уютно. Върху писалището имаше ваза с цветя, прозорците бяха с пердета на точки. Отидох на прозореца към задната част на парка и го огледах. Пътят описваше широка дъга, в средата имаше голяма триетажна сграда. Първият етаж беше без прозорци, вторият — само с малки кръгли отвори, наподобяващи амбразури и отстоящи на метър — метър и половина един от друг. Затова пък третият етаж беше като в хотел: балкончета с плъзгащи се остъклени врати и от трите страни, които виждах. Загледах как външният асансьор в единия край се изкачва нагоре.

Някъде от долните етажи се разнесе сподавен нечовешки вик. Чух рязкото изплющяване на кожен каиш и викът се превърна в тихо

стенанне. После настана тишина.

— Тук ми се вижда доста хубаво — отбелязах аз и отново се извърнах към главна сестра Фишър.

Тя седна зад писалището и кръстоса ръце върху него. — Откога пие? — попита ме.

— От двайсетина години.

— Не, имам предвид този път — поясни жената.

— Чакайте да помисля, от рождения ден на мама... значи от шестнайсет дни. — Смених темата. — Лечебното ви заведение наистина е прекрасно — казах ѝ аз. — Тези стаи с куличките на горните етажи, дали някоя е свободна? Искам Реймънд да се чувства като у дома си.

— Апартаментите с куличките са запазени за специални гости.

— А, така ли? Как човек да попадне сред специалните гости?

— Това го определя управителният съвет — поясни Фишър. — Седнете, господин Марчанд. Трябва да уточня някои неща, преди да обмисляме дали изобщо да приемем брат ви.

— Благодаря ви.

Точно Фишър да продължи нататък, когато телефонът във външния кабинет иззвъня.

— Извинявайте, секретарката си тръгна преди час — рече жената, после отиде в другото помещение и затвори вратата.

Изправих се и погледнах през прозореца към предната част на санаториума. Нямаше коли. Дотук добре.

Жената се върна след около две минути. От угрижено лицето ѝ беше станало гневно.

— Знаете ли какво? — рече ми. Вдигнах вежди.

— В Санта Мария няма никакви Марчандови. — Нито фирма за недвижими имоти. Никой там не ви е чувал. Каква игра разигравате, кои сте?

— Добре си вършите работата — похвалих я аз. Извадих си портфейла и ѝ показах полицейската значка. — Казвам се Банън, отдел „Убийства“ към Полицейското управление в Лос Анджелис — представих се аз. — Реймънд всъщност е детектив Агаси, мой колега.

Скай отвори очи, седна като хората, отпусна ръце върху коленете си и се подсмихна.

— Какво искате? Заявих ѝ без заобикалки:

— Кога за последно сте се чували с Лайла?

Жената ме погледна така, сякаш я плиснах със студена вода. Въпросът я вцепени и тя се втрени в мен.

— Нека се изразя по друг начин — рекох аз. — След процеса срещу Райкър дъщеря ви — тук при вас ли се укри?

Госпожа Фишър си възвърна самообладанието. — Махнете се оттук, докато... — поколеба се тя.

— Докато какво? Докато оня садист Ранди не се е върнал ли?

Беше пребледняла като платно.

— Не съм виждала Лайла от двайсет години, нито съм я чувала — пророни жената. — Напусна ме, когато се омъжих за Оли Фишър. Мразеше го. Вижте какво, тук в болницата не знаят за Лайла. Когато се случи всичко това, никой от сегашния персонал не е работил тук. А сега, ако обичайте, си тръгвайте.

Гневът започна да отстъпва място на страха, лицето на жената се изопна.

— Бъдете откровена с мен — приканих я аз. — След процеса срещу Арни Райкър чували ли сте се с Лайла?

Госпожа Фишър запали с трепереща ръка цигара.

— Обясних ви вече, тя напусна живота ми, когато беше на четиринайсет години.

— И никога не ви е писала? Не ви е пращала картички? Тя поклати глава.

— И през всичките тези години не сте получавали вести от нея? Нима не ви е писала за Коледа, за рождения ден?... Очите на жената се разшириха: „НЕ!“ Тя извърна поглед към предния прозорец, сетне към мен. Скай отиде при прозореца и надзърна към пътя. — Защо сте дошли? Защо ми причинявате всичко това?

— Преди няколко дни в Лос Анджелис беше убита жена. Нямаме никакви сведения за нея за времето преди двайсет и четвърта година. През всичките тези години някой ѝ е плащал по петстотин долара на месец, смятаме, че мъртвата може би е Лайла.

Жената ме погледна и очите ѝ се напълниха със сълзи.

— Сержант?...

— Банън.

— Защо смятате, че е тя, сержант Банън?

— Убитата се е появила, в Лос Анджелис през двајсет и четвърта... Без минало.

— Вече двајсет години не минава ден да не се надявам да чул гласа ѝ. Или да получа картичка от нея. Нещичко, от което да разбере, че е жива. Тя ми е единствено дете. Вие имате ли деца?

Поклатих глава.

— Разбирате ли какво ми е било?

— Да, разбирам и ми е неприятно, че трябва да говоря за това — уверих я аз. — Имате ли снимки на Лайла, пък били те от детските ѝ години? Фишър поклати бавно глава.

— Не можех да са позволя да държа нейни снимки — отвърна тя. — Тъкмо се канех да напусна санаториума а да се махна оттук, когато тя се яви като свидетелка а делото срещу Райкър, но после ми се размина — никой не прояви интерес към мен. — Жената се подвоуми в добави: — Защо смятате, че момичето, което е било убнто, е Лайла?

— Това е единствената следа, която засега ни се струва логична.

— Какво ѝ се е случило?

— Била е удавена във ваната. — Божичко!

По страните и се застачаха сълзи.

— Не е изключено и да грешим, госпожо Фишър — намеси се състрадателно Скай. — Може в да грешим, но трябва да сме сигурни.

Възрастната жена въздъхва тежко и каза:

— Беше ме страх да се махна оттук, беше ме страх и да остана. Имате ли представа що за хора са това? Вмждали ли сте някога Гилфойл?

Поклатих глава.

— Той коли и беси тук. Понякога ходи в така нареченото от деление за буйстващи. Обича да ги бие, когато излязат от релси. Нарича го „купон“. Ако се вярва на Ранди, дори си водел приятелите — вършели какви ли не безобразия. Веднъж един изпотроши пръстите на едно момиче.

— И вие стоите тук, въпреки че знаете всичко това?

— Нямам къде да отида. Пък и на времето работата ми се виждаше добра.

— Задава се автомобил — предупреди Скай.

— Ами сега! — завайка се жената.

— Гилфойл — уточни колегата. — Сега ще падне голям купон.

Обърнах се към госпожа Фишър.

— Не се притеснявайте, няма да ви издам — уверих я. — Оставете аз да се оправям.

— Трима са... — подхвана Скай, но точно тогава вратата на кабинета се отвори с гръм и трясък.

Нахълта мъж към метър и седемдесет. Приличаше на призрак. Бяла коса, никаква пигментация на кожата. Държеше револвер е рязана цев. Огледа с червени очи помещението. — Ей ти, на фотьойла — каза той на Скай.

Колегата не се и помръдна.

След адбиноса се появи Гилфойл, който го изтика. Изглеждаше точно толкова ужасно, колкото и изпреварилата го слава. Висок, широкоплещест, с бирено коремче под жилетката на костюма, мъртви очи с увиснали горни клепки, зловна уста. Белег, който започваше от пътя на косата и прорязваше от едната страна лицето, ръчища с криви пръсти, стиснати в пестницк. Носеше кафяво бомбе, килнато на една страна.

Зад него се появи и трета мутра. Рус бабаит със зловещ вид и ръст над метър и осемдесет, който стъпваше тежко, като в паници.

— Дайте да се разберем като хората — предложи аз. — Я си затваряй пювалника — изръмжа Гилфойл. — Ние сме полицаи — поясних.

— Да бе — ухили се той злорадо. — Засякохме ви още преди да сте излезли на главната улица.

— Не виждам защо се пенявите толкова — допълних аз. — В отдел „Убийства“ имаме един колега — Ред Маркър, който е закърсал е пиенето. Казаха ни, че тук може би ще му помогнат.

— По-опашата лъжа след Дядо Коледа не съм чувал — прихна Гилфойл. После рече на албиноса: — Обкскирай ги. При тези думи Скай стана малко по-висок. Албиносът се пресегна да му вземе оръжието, но колегата го сграбчи за китката.

— Никой да не ми пипа пистолета — предупреди той. Другият гангстер извади револвер и се насочи към Скай. — Така си е, казват истината — обади се Айона Фишър. — Тъкмо...

Гилфойл замахна и я фрасна с все сила с кокалчетата на пръстите, с което я повали на пода.

— Ще се обаждаш само ако ти кажа аз — подвикна той. Междувременно Скай изви ръката на албиноса, измъква му оръжието и го метна настрана като влажна кърпа.

Гилфойл се беше разсеял и аз успях да извадя лугера. Отстъпих крачка назад и го насочих право към челото му.

— Я по-кратко! — подвикнах.

Змийските очи на Гилфойл пламтяха от гняв. Той прокара по устните ти език — същинска усойница.

Албиносът съумя криво — ляво да се изправи.

Бабаитът с насоченото оръжие спря на метър от Скай, който се целеше в него с револвера на албиноса.

Айона Фишър се изправи бавно на крака, като се държеше за брадичката.

— Само това оставаше — тук да избухне престрелка, нали, Гилфойл? Ще събудиш всички гости. Ще вдигнеш на крак цялата полиция в Лос Анджелис, ченгетата, патрулиращи по пътищата, ще дотърчат половината подчинени на главния прокурор.

Той огледа трескаво помещението.

— Искаш да провериш дали казвам истината ли? Звънни на шефа ми. Тъкмо се канех да дам на госпожа Фишър телефона, когато оня дребосък ми нахълта тук с ютията.

— Обадиха се да предупредят, че тук става нещо — поясни Гилфойл.

— Получил си погрешна информация. — Със свободната ръка извадих визитната си картичка, взех една от писалките върху бюрото, драснах телефонен номер и го подадох на Гилфойл. — Шефът се казва капитан Мориарити.

Близо минута Гилфойл стоя като препариран. Накрая взе картичката, погледна я и я метна на пода.

Приседнах на крайчеца на писалището.

— Както вече отбелязах, шерифе, само това липсваше, тук да стане патаклама. Гостите ви ще се притеснят. И бездруго повечето са достатъчно притеснени.

Прибрах лугера в кобура.

— Какво искаше? — обърна се Гилфойл към Фишър.

— Разказа ми за техния приятел и попита какви са условията тук.

— Какво за условията?

— Обичайните въпроси. Колко е таксата, какви са стаите, неща от този род.

— На вашия човек няма да му хареса тук — отсече Гилфойл.

— Вече се досетих.

— Трябваше да се обадите на мен. Ако не друго, от уважение към поста ми.

— Защо да те безпокоим? Пък и не искаме... по-точно, не искахме да се разчува.

Гилфойл кимна към мутрата.

— Прибери го.

Той се подчини и сложи в кобура оръжието, което беше насочил към Скай. Шерифът извади пура, отхапа крайчето и я запали.

— Просто е станало недоразумение — обясни той. — Тук, в града, се навъртат какви ли не типове. Трябва да си отваряме очите на четири.

— Хубаво правите — отбелязах аз. — Всеки греша. Изправих се и магнах на Скай.

— Хайде, колега, да си вървим. Маркърс надали ще се чувства добре тук. — Обърнах се към Айона Фишър. — Благодаря за съдействието — казах ѝ и се отправих към вратата.

Скай ме последва.

— Нали не ни се сърдите? — попита Гилфойл, докато излизаме.

— Няма такова нещо! — уверих го аз.

Отидохме отвън и се качихме на автомобила. Скай мълчеше, но аз долових, че отвътре му ври и кипи.

— Е, мина като по ноти — подметнах, но на колегата не му беше до шег. Не пророни и дума, докато не излязохме от града.

— Гилфойл не знае, че сме питали Фишър за Лайла Париш.

Мълчание.

— Притеснява се да не сгасим някое от приятелчетата му ония разбойници, дето се укриват в Мендоса.

Отново мълчание.

— Мен ако питаш, честичко отсядат в „Шулър“, затова и Гилфойл вдигна такава пара.

Отново мълчание.

— Все едно му зашлеви шамар пред очите на неговите хора.

— Стана от само себе си.

— Наистина, Зийк, си голям мечтател, ако си въобразяваш, че всичко е приключило дотук.

28.

Докато излязохме от града, карах с максимално допустимата скорост, после обаче натиснах газта, но след около километър — два отново навлязохме в мъгла. Не беше чак толкова гъста, както първия път, ала се наложи да намаля скоростта до шейсет и пет километра в час. И двамата със Скай току поглеждахме към огледалото за обратно виждане.

— Все си мисля за това — обади се колегата. — Надали е чак толкова тъп, че да тръгне да убива ченгета. Как мислиш, Зий, толкова тъп ли е?

— Надявам се, че не.

— Ами ако все пак е много тъп?

— Чу какво каза Лефтън. Ако е чак толкова тъп, ще ни очистят, ще бутнат автомобила в океана, а нас ще ни хвърлят за храна на рибите.

— Според мен не е чак толкова тъп.

— Не бъди толкова сигурен. Ти сам го каза. Мечтатели сме, ако си въобразяваме, че всичко е приключило дотук.

След още три — четири километра се наложи да намаля на четирийсет километра в час. Вече мислех, че най-лошото е отминало.

Грешка.

Скай се умълча и след малко възкликна: — Виж! Отново си имаме компания.

Погледнах в огледалото. Две кръгчета светлина, трепкащи в мъглата. Като карфици. Които обаче се уголемяваха. И се носеха към нас по-бързо, отколкото би трябвало в тая мъгла.

— Майко мила, ами сега! — изръмжа тихо Скай.

Бръкна под таблото и извади от поставката пушката помпа. Прекърши я. Беше заредена. Провери и пистолета си, бръкна в джобчето под прозореца, извади резервен пълнител и за своя пищов, и за моя лугер, както и шепа куршуми за пушката — сега вече бяхме въоръжени до зъби. Доколкото ни позволяваха възможностите. Разполагахме общо с четирийсет патрона.

Светлините ни настигнаха.

Включих прожектора върху покрива на колата и го насочих към мъглата, като смъкнах лъча така, че да се слива със светлината на фаровете, и натиснах газта.

— Нали помниш какво каза Лефтън, че ще ни сполети, ако свърнем от пътя?

— Те, Скай, знаят пътя на пръсти, вече ни настигат.

Той се извърна възможно най-много на седалката и сложи на рамо пушката.

— Пусни ги да се доближат, за да им гръмна предното стъкло — рече колегата.

— На отиване подминахме хранилище за лед — напомних му аз. — Сигурно е някъде наблизо. Трябва ни прикритие.

— Тия са само на две крачки от нас.

Ту навлизахме с бясна скорост в мъглата, ту отново изхвърчавахме от нея, покрай нас се носеха бели валма. През тях зърнах знака, сочещ към хранилището за лед. Дотам оставаха никакви си седемстотин — осемстотин метра. — Дръж се! — извиках.

Тъкмо го казах, и онези откриха огън. Първият куршум направи на сол задното стъкло и счупи огледалото.

— Негодник! — ревна Скай.

Започна да стреля през счупения прозорец. Уцели десния калник на автомобила зад нас и натроши фара. Презареди, пушката гръмна повторно и аз чух как радиаторът на ония отзад съска. Преследвачите ни завиха и се опитаха да ни настигнат отляво. Оставих ги да профучат покрай нас, после ударих спирачките и видях как буикът с четири врати отминава с пара, излизаща на мощна струя от радиатора.

Една от мутрите на Гилфойл се прицели. Тъкмо натисна спусъка, когато аз завъртях рязко волана и се блъснах в буика. Куршумът изсвистя на косъм над шевролета. Другата кола се плъзна пред нас. Пак я блъснах с все сила отзад и тя се завъртя като пумпал тъкмо когато изгубих управление, навлязох в противоположното платно, изскочих от пътя, прекатурих табелата пред хранилището за лед „Фъргюсън“ и спрях точно пред входната врата. Буикът зад нас също се отклони от пътя и се удари в едно дърво.

Ние със Скай изскочихме като тапи от автомобила и изтичахме нагоре по стълбите към входа на тумбестата двуетажна постройка без

прозорци. Ударих с рамо вратата и отхвърчах като топка за тенис.

— Разкарай се! — ревна колегата и продупчи дупка там, където доскоро бе ключалката.

Нахълтахме в леденото помещение точно когато зад нас екна стрелба. После нощта бе раздрана от автоматичен откос. По дебелите стени с топлоизолация забарабани градушка от куршуми. Обърнах се и видях как един от стрелците на Гилфойл се цели в нас. Извадих лугера, паднах на колене и изстрелях цял пълнител. Един от куршумите се заби в гръкляна на гангстера и го запрати при повредената кола. По врата му се застича струйка кръв. Мъжът отвори уста като риба, която издъхва, и се свлече на земята.

Чух изстрели отляво. Рамката на вратата, която бе само на два — три сантиметра от лицето ми, се цепна и ме засипа с трески. Друг от бабаитите, едър мъж, който едвам си поемаше дъх, се завтече с пъхтене към автомобила на преследвачите, за да вземе картечницата. Затръшнах вратата точно когато екна поредният откос.

Чух как някъде зад мен Скай ръмжи ядно, обърнах се и видях, че се свлича до камара огромни късове лед — сигурно тежаха към петдесетина килограма. Държеше се отстрани за хълбока.

Притичах до него и забелязах между пръстите му кръв.

— Мамка му! — изруга той, грабна щипците за лед, смъкна от купчината една от буците, приплъзна я по пода и затисна с нея вратата.

— Боли ли те? — попитах аз.

— Уцели ме отстрани. Там имам доста сланина. Не се тревожи, не е болка за умирање.

По дебелите стени барабаняха куршуми. Сетне екна лаят на картечницата. По вратата зейнаха десетина дупки. Залегнахме, куршумите заваляха по ледената кула и по нас се посипа студена вода.

Грабнах пушката и допълзях до вратата.

Навън беше тихо. Огледах се. В помещението беше такъв студ, чак виждах дъха си. Хранилището беше високо към пет — шест метра. От тавана висяха две — три крушки, хвърлящи мижавя светлина. Вдясно от входа имаше бюро и стол. Не видях друго обзавеждане.

Картечницата се обади отново и направи вратата на решето. От буците лед пак се разлетяха парчета.

— Колко са? — провикна се Скай.

— Остават трима. Четвъртия го очистих. От вратата не остана почти нищо.

— Да ви вземат мътните дано — изругах, после насочих пушката към стената отпред и стрелях веднъж, втори, трети път.

От дупката се разхвърчаха късове изолация и дървения. Стрелях отново и видях как през стената се процежда светлината от фаровете на нашия автомобил. Отстрани на хранилището зейна еднометров отвор, допълзах до него, извадих лугера и надзърнах през дупката.

Албиносът беше на три — четири метра и се целеше в отвора. После внезапно спря и оръжието в юмрука му гръмна два пъти. На сантиметри от лицето ми просвистяха куршуми. Опрях лугера в долния край на дупката и го насочих към албиноса. Улучих го и той залитна назад към едно дърво. Изглеждаше учуден. От дупката върху гърдите му рухна кръв. Мъжът се свлече на колене и отново стреля. Улучих го още веднъж, този път насред челото. Гърбът му се изви на дъга и албиносът падна ничком.

Картечницата продължаваше да обстрелва вратата.

Не виждах мъжа, който я държеше, затова пък пред погледа ми изникна русият бабайт от „Шулър“. Той натисна веднъж спусъка и се шмугна зад едно дърво.

Чух отдясно как пълнителят на картечницата щраква и пада на земята. Човекът, който я държеше, сложи нов и пак взе да обстрелва с трясък вратата на хранилището.

— Насочи я към дупката в стената — ревна русолявият.

По стената се посипаха куршуми точно когато аз се претърколих и се дръпнах назад. Русолявият се претраши да се покаже иззад дънера, без да престава да стреля. Отново допълзах до отвора и изпразних в него лугера. Гангстерът изпищя, завъртя се като пумпал, падна ничком и се преобърна с разперени ръце и крака, кръстосани при глезените.

На метър и половина от мен единственият оцелял от нападателите ни — беше едър почти колкото Скай, фрасна с рамо надупчената врата. Тя се разцепи и хлътна навътре, при което буцата лед се завъртя по пода. Мъжът се втурна в помещението, видя ме и се ухили. Хвърлих празния лугер и се пресегнах да взема пушката, онзи обаче вече държеше картечницата на височината на кръста си и се целеше в гърлото ми.

В този миг пищовът на Скай гръмна някъде отзад и улучи бабаита в гърдите. Той простена и се извърна по посока на стрелящото оръжие. Грабнах пушката и го уцелих в корема. Мъжът се преви одве и отскочи при рамката на вратата. От изненада чак отвори уста. Заредих пушката и стрелях в гърдите му. Зад мен Скай изпразни пълнителя в онова, което бе останало от мутрата. Той залитна, падна заднишком по стълбите и се просна в калта.

Настана тишина, все едно е неделна утрин.

Пред отворената врата на кълба излизаха пара и дим. Изтичах при Скай, който седеше на пода с гръб, опрян в купчината лед, и доколкото успях, му помогнах да стане.

— Хайде, колега. Трябва да те откарам в болница.

— Сигурен ли си, че всичко приключи?

— Да, приключи.

— Божичко, сякаш е паднала бомба, нищо не остана от хранилището — простена той.

Помогнах му да стане, събрах оръжието и го изведох навън. — Можеш ли да стигнеш до колата? — попитах го.

— Да — отвърна той и закрета към помляното бонбонче на Луи.

Проверих и тримата нападатели. Всички бяха мъртви. Извадих документите им за самоличност, пяхнах ги в джоба на самото си и изтичах при мъжа до буика, първия, когото бях прострелял. Той се беше облегал на гумата и се мъчеше да си поеме дъх. Давеше се от кръвта. Погледна ме уплашено, сетне очите му се замъглиха. Изцъклиха се, в гръкляна му загъркори смърт. Човекът климна на една страна. Пресегнах се, затворих клепачите му с пръсти, бръкнах в джоба му и извадих и неговата лична карта.

— Какво правиш? — попита Скай.

— Искam да знам кого сме убили — обясних аз.

Качих се на автомобила, направих обратен завой и се насочих към шосето. — Всички ли са мъртви? — простена Скай.

— Да, всички. Дръж се. До пет минути ще те откарам в болницата.

— Направо не мога да повярвам, че оня негодник ще посегне на ченгета.

— Мъртъвците не говорят. Гилфойл смята, че сме надушили нещо за далаверите му. А сега мълчи. Пести си силите.

Той не се вслуша в съвета ми. — За втори път от четири години ни се налага да прибягваме до куршуми, за да отървем кожата — въздъхва той. — Защо всеки път става така, че ти се измъкваш здрав и невредим, а мен ме раняват?

— Защото си цяла канара, има къде да те уцелят — поясних аз.

29.

Спрях с надута сирена и натиснат клаксон пред болницата и веднага приковах вниманието. Приблжих се възможно най-много до входа за спешни случаи, пазачът и един от санитарите дохвърчаха с количка и затикаха Скай по рампата към болницата. Не знаех какво да очаквам, но от Гилфойл ме деляха трийсетина километра безлюден път без никой наоколо, който да ми се притече на помощ, затова спрях отзад в тъмното и влязох в болницата заедно с пушката, лугера и картечницата на Гилфойл с резервния пълнител.

Току до входа за спешни случаи имаше кабинет, нахълтах вътре и стоварих цялото бойно снаряжение върху писалището.

— Майко мила, да не очаквате нападение на японците — възкликна притеснен пазачът.

— Казвам се Банън. Свържете ме по телефона с капитана — пет пари не давам къде е — и му предайте, че при хранилището за лед „Фъргюсън“ четирима от гангстерите на Гилфойл са ми устроили засада. Колегата ми е ранен и сме тук, в болницата. Трябва ми помощ.

Човекът излетя от стаята, а аз влязох в операционната и заставах до вратата. Разрязвах панталона на Скай, който вдигна врява до възбег.

— Ама това ми е най-хубавият костюм, толкова ли не можете да ми свалите панталоните?

— Целите са напукани с кръв, драги ми господине — поясни лекарят. — И бездруго не можете да ги почистите. Как се казвате?

— Агаси... викайте ми Скай, по-лесно е.

— Дадено, Скай. Аз съм доктор Бътлър, а това са помощниците ми — медицинска сестра Джина Соломон и дежурният интернист доктор Ноулс.

— Приятно ми е — изрече с усилие Скай. — Раната тежка ли е?

— Куршумът не е излязъл, значи е заседнал някъде вътре — рече лекарят на сестрата, после на Скай: — Почти съм сигурен, че не е засегнал бъбрека и черния дроб. Веднъж да го извадим, и ще ви мине като на кутре.

Приблжих се крачка — две и лекарят ме забеляза. Погледна ме над маската и попита: — А вие сте?...

— Банън. Той ми е колега. Лекарят отново се зае за работа.

— Мога ли да попитам какво се е случило?

— Простреляха го.

Мъжът ме изгледа изпод вежди.

— Мисля, че с трийсет и осми калибър. Беше голяма патаклама, търсехме прикритие.

— Да очакваме ли още пострадали?

— Не — отговорих аз. — Останалите четирима останаха в хранилището за лед „Фъргюсън“, чакат катафалката.

— Пак добре — въздъхна с облекчение доктор Бътлър. — Само за тая вечер съм прегледал два счупени крака и някакъв дърт пияница, решил да изгълта наведнъж цяла бутилка джин. Поизмори се.

— Измо... — запелтечи Скай.

— А сега, Скай, ни пожелай „лека нощ“ — подкани Бътлър, — всеки момент ще заспиш.

— Ама аз... — каза колелата завалено. Излязох от операционната.

След няколко минути на паркинга със скърцащи гуми спря пакардът на Кълан. Бях бесен, но гледах да не давам воля на гнева си. Ръсти слезе и отвори вратата на шефа си. След Кълан се появи и тип, когото виждах за пръв път. Беше мургав, висок към метър и деветдесет, с дълга черна коса, прихваната на конска опашка. В кобура върху колана му имаше пицов голям калибър, полицейската значка бе закачена върху извезания му елек. Никой освен мъж с такъв ръст няма да посмее да се облече с възрозов елек на ярки гущерчета, избродирани по него.

— Това е Ред Канарата — представи го Кълан. — Още не си го срещал.

Мъжата кимна и докато се здрависваше с мен, насмалко да ми строши ръката.

— Твоят човек тежко ли е ранен? — поинтересува се шерифът.

— Уцелили са го в хълбока. Докторът твърди, че немалко страшно. Дали да не влезем да поговорим вътре?

— Разбира се. Ред, вие с Ръсти си отваряйте очите на четири, докато дойдат Макс и Лени.

Мъжагата кимна.

Влязохме с Кълан в кабинета. Шерифът погледна камарата оръжие върху писалището. Тъкмо да подметне нещо, когато го прекъснах.

— През цялото време ме разиграваш като маймуна — подхванах, разтреперан от гняв.

Той не каза нищо, само ме изгледа със сините си очи.

— Колегата лежи вътре с куршум в тялото, Гилфойл прати четирима от главорезите си да ни пречукат, а аз нямам и понятие защо. Днес вечерта убихме четирима души, а аз не знам защо!

— Не съм те разигравал.

— Друг път не си! Помниш ли първия ден, когато ме заведе горе на билото над урвата? Показах ти снимка на Върна Хикс, а ти отсече, че не я познаваш. Знаеше, че това е Лайла Париш.

— На оная размазана вестникарска снимка не бих познал и родната си майка.

— Разговарях с майката на Лайла. Твърди, че не я е виждала и чувала от двайсет години, и аз започвам да и вярвам.

— Е, и...

— Кой й е плащал и защо?

— Ти ще ми кажеш, каубой, ти разследваш случая.

— Мен ако питаш, ти прикриваш убиец. Или в най-добрия случай прикриваш човека, който го е наел.

— Дай да се разберем веднъж завинаги, не съм виждал Лайла Париш от мига, когато тя даде показания пред съда. Нямам представа дали тя и въпросната Виленски са едно и също лице. Не знам и защо са я убили. Не знам също така защо Гилфойл е пратил мутрите си да ви очистят.

Захванах да вадя от джоба си личните карти, да ги отворям и да ги мятam върху писалището пред Кълан.

— Погледни само. Двама от тези типове са заместник — шерифи. Гилфойл е пратил ченгета, за да ни убият.

— А вие какво търсехте там?

— Търсехме Айона Фишър — отвърнах аз. — Това име да ти говори нещо?

— Мамка му — изруга шерифът и поклати бавно глава. — Значи не е чувала и виждала Лайла от цели двайсет години. — Кълан започна

да разглежда картите, които бях хвърлил върху бюрото. — Единият заместник — шериф е Пиер Фоле, едър рус мъж, а другият е един млад албинос. А този? — Той вдигна една от личните карти. — Издирван за убийство, което е извършил в Сейнт Луис, снимката му се мъдри по всички полицейски участъци в страната. Другия не го познавам, но съм готов да се обзаложа на едногодишна заплата, че има досие, по-дълго и от калифорнийското крайбрежие. — Вдигна картечницата и я приплъзна върху рамото си. — Не биваше да ходите там — рече ми.

— Хиляди благодарности — отвърнах аз. — Малко късно ме предупреждаваш, но все пак съм ти признателен. Колегата ми лежи ранен, колата е потрошена, избих четирима души, между които и две ченгета. Това би трябвало да е достатъчно, за да привлече вниманието на главния прокурор, който да разгони пасмината на Гилфойл. А Мориарити сигурно ще ме прати на работа в градец, на който още не са му измислили и име.

— Голяма каша забърка, дума да няма! Понеже се правиш на голям смелчаг. — Кълан остави картечницата и ме погледна под вежди. — Сега трябва да те спасяваме.

— Да ме спасявате от какво?

— Виж какво, Гилфойл може и да е тъп като галош, но е мафиот и мисли като такъв. С това, че си взел личните карти, си му осигурил желязно алиби.

В началото не схванах за какво ми говори.

— Алиби ли?

— Гилфойл изпраца подире ви две от ченгетата си и двама гангстери. Смяташ, че е случайно ли? Ако всичко мине по вода, бутат автомобила ви в Тихия океан, вас ви закарват наред залива и ви хвърлят на акулите. Ако застреляте някое ченге, Гилфойл стоварва вината върху гангстерите. Ако ли пък очистите тях, пешкира ще операт ченгетата. Сега вече Гилфойл знае, че и четиримата са мъртви. Може би още не знае, че Скай е ранен. Не го е очаквал и вероятно ще тръгне да твърди, че ченгетата и лошите са се изпозастреляли помежду си, а вас изобщо няма да споменава.

— Нима си въобразява, че ще му се размине току — така и ние ще оставим тая работа?

— Кои „ние“? — попита нехайно Кълан. — Мен не ме забърквай, каубой. Криви са ти сметките, ако смяташ, че ще хукна да

обявявам в Мендоса Втора световна война само защото ти си получил пристъп на глупост.

— Според мен просто не ти стиска да си разчистиш сметките с Гилфойл — троснах се аз. — Ей го къде е, на някакви си трийсетина километра, превърнал е Мендоса в свърталище на цялата измет по света, стреля по ченге, а ти седиш със скръстени ръце и наблюдаваш, все едно не е станало нищо.

Кълан затвори с ритник вратата на кабинета.

— Чакай да ти обясня как стоят нещата — изръмжа той. — Слушай ме добре. Според мен Гилфойл е помислил, че сте отишли да душите в свободното си време с надеждата да спипате някой гангстер, укрil се там. Не току — така наричат града „Дупка в стената“.

— И затова е решил да ни очисти?

— Така действа той. Усвоил го е от своя учител — Арни Райкър, по прякор Рибаря. Навремето имах информатор, викахме му Кльощавия. Именно той ми каза, че в хотела на Райкър са отседнали четирима главорези, дошли от другаде. Тъкмо те бяха убити в имение „Приказна гледка“. След броени дни Кльощавия изчезна сякаш вдън земя. Подир месец вълните изхвърлиха на север оттук, при Салинго, онова, което беше останало от него след пира на акулите. В черепа му имаше дупка от куршум. Разпознахме човека по зъбите. Ето как Райкър си разчистваше сметките с доносниците, с комарджиите, които се опитваха да го мамат, с хората, които по един или друг начин го застрашаваха, с всеки, който не му беше симпатичен.

— И е Уилма Томпсън ли?

— Тя е една от многото. Посочих служебните карти върху писалището.

— Щом Гилфойл е такъв негодник, сега му е времето да му духнеш под опашката. Имаш колкото щеш доказателства.

— Дрън — дрън, доказателства! Сега нямам право дори да го глобя за неправилно паркиране: Защо според теб се кандидатирам за губернатор? Ако щастieto ми се усмихне, Брет Мерил ще стане главен прокурор и заедно с него ще прочистим Мендоса и още пет — шест такива града, превзети от гангстерите. Ще подпалим краката на законодателите и ще попритиснем ония негодници с ролсройсите, които си въобразяват, че управляват щата от Сакраменто. Междувременно нямам намерение да си хвърлям политическото

бъдеще на боклука само защото си получил пристъп на глупост. Дай да поговорим за твоето бъдеще.

— Моето бъдеще ли? Колегата лежи с куршум в тялото, ще възбудят разследване и...

— Няма да има никакво разследване, каубой. Иска, не иска, Гилфойл ще се възползва от златната възможност, която ще му дам. Не го ли стори, ще му се наложи да обяснява на главния прокурор в Сакраменто защо двама от ония пикльовци, неговите ченгета, са се сдушили с двама издирвани престъпници и са устроили засада на полицаи от Лос Анджелис с цел да ги убият. Как мислиш, дали му стиска да дава такива обяснения?

— Не ми е до Гилфойл. Предстои ми да се разправам с шефа. Тази вечер убихме четирима души.

— Аз ще се разправам с шефа ти.

— Няма да се хване толкова лесно.

— След като му обясня, ще се хване.

— А, без тия! Само това оставаше — да го лъжа в очите.

— Чуй ме, ще ти кажа какво ще те сполетя, ако решиш да се правиш на много откровен. Първо, ще се намесят от прокуратурата. Ще възбудят разследване, все пак вие с Агаси сте убили две ченгета и техните приятелчета, при това на сто и петдесет километра от своя район, освен това сте провеждали разпити без съответната заповед. Ще те пратят в принудителен неплатен отпуск, ще се намеси и главният прокурор, а ти и бездруго се славиш като луда глава. Нужно ли е да продължавам нататък? Ще загазиш не на шега, каубой. Не знаех какво да отговоря.

— Гилфойл си е глупак, но не чак такъв, че да не знае как да се измъкне сух. Вие двамата с Агаси сте отскочили да вечеряте в Мендоса. Най-неочаквано двата автомобила са излезли от мъглата и вие сте се озовали наскрѐд кръстосания огън. Ченгетата на Гилфойл са преследвали главорезите на Гилфойл. Колегата ти е бил ранен и ти си отпратил към болницата. Дай сега да видим автомобилчето — рече Броуди.

Взе от пазача фенер, заобиколихме сградата и огледахме шевролета. Беше издран от лявата страна, отгоре на купето имаше драскотина от куршум, предният ляв калник беше станал на хармоника, един от фаровете беше натрошен, предното стъкло беше

пукнато, огледалото за обратно виждане беше отишло, нямаше и задно стъкло.

— Изключено е да се прибереш с това — беше единственото, което каза шерифът.

Върнахме се в кабинета в спешното отделение, той грабна телефона и набра някакъв номер.

— Джигс — рече, — я звънни вкъщи на Уилбър и му кажи, че тук при мен има един шевролет кабриолет модел четирийсет и първа, трябва му предно и задно стъкло и огледало за обратно виждане. Левият фар не свети. Предай му — не искам и да чувам, че и той бил човек и трябвало да почива. Колата ми трябва утре в седем сутринта. Почне ли да роптае, кажи му, че зле му се пише, ще го сложа двойна смяна. — Кълан се извърна към мен и протегна длан. — Ключовете! — Метнах му ги, той ги даде на пазача. — Обясни на Уилбър, че автомобилът е при болницата. Ключовете са у Бъргън. Сутринта ще мине да я вземе един човек на име Банън, от Полицейското управление в Лос Анджелис е. Ще пренощува в хотел „Вълните“.

— Запазил съм стая при Чарли Лефтън — намесих се аз.

— Ще се погрижа за това. Нима си въобразяваш, че там ще доживееш до сутринта? Нищо чудно да навлечеш и на Чарли някоя бея. — Кълан драсна клечка кибрит в токата на колана си и запали поредната цигара. — Ще ти взема стая във „Вълните“, Не се притеснявай, това не е подкуп, ще трампя нощувката срещу картечницата.

Отидохме в хотела, Кълан поговори минута — две с администраторката и се върна при мен с ключ в ръката. — Стаята е хубава, с изглед към океана — поясни той. — Я се обади на дежурния в управлението, да не вземат да помислят, че сте дезертирали от полицията. Утре в седем колата ще е отпред.

— Защо, Броуди, си даваш толкова труд заради мен? — полюбопитствах аз.

— Започваш да ми се издигаш в очите. Освен това ми се ще да заловиш човека, убил оная жена. Мразя убийствата не по-малко от теб.

— А не ти ли е интересно кой и защо и е плащал? — Не съм убеден, че двете неща са свързани.

— Ами ако ти кажа, че един от преводите е направен от Еди Удс? Кълан се изненада най-чистосърдечно.

— Това пък откъде го разбра?

— От касиерката, която е превела парите. Шерифът се втренчи в чашата с питието и не каза нищо.

Докато води хората си към обкръжените германци, Мерил притичва покрай стрелковото гнездо на Кълан и прикляка до него.

— Хванахме ги като мишки в капан — отбелязва той и чак тогава забелязва крака на Кълан. — Майко мила! — извиква.

— Не позволявай, майоре, да ми отрежат крака, чу ли? — проронва Кълан толкова тихо, че Мерил едвам го разбира.

Майорът оглежда устремените напред пехотинци и мърва червен кръст.

— Ей, ти, санитарят, я ела насам! — заповядва той Кълан се вкопчва в куртката му.

— Осигурих ти ги тия десет минути, майоре — казва вече по-силно. — Но не позволявай... да ми... отрежат, крака.

Разтреперва се. Шокът вече си казва думата. Санитарят се снишава до тях и прихваща с турникет бедрото на Кълан.

— Обещай ми, да го вземат мътните! — крещи Кълан, за да надвика врявата на битката.

Мерил сграбчва за ръката един от редниците.

— Слушай ме добре — вика колкото му глас държи, та войникът да го чуе през писъците на Хрътките на ада, през дрънченето на щитовете и тътена на оръдията. — Оставаш при сержанта, ясно ли е? Не мърдаш от него и когато го откарат в полевата болница. Стоиш и докато го оперират и казваш на когото там поверят операцията, че а е отрязал крака на Кълан, а съм му откъснал главата.

— Слушам, майор Мерил.

— Благодаря — изпелтечва Кълан и Мерил хуква при бойците си. Не чува как преди да изпадне в несвяст, той простенва: — Успех!

Младичкият пехотинец се надвесва и помага на сержанта да седне.

— Ще ви боли, но на един крак ще бъде по-лесно, отколкото ако ви нося на гръб.

Кълан стене, докато редникът, прихванал го през кръста, гази през калта към военнополовата болница.

— Как се казваш? — пита Кълан.

— Удс. Еди Удс. От Първа рота съм, по-точно, от онова, което е останало от нея.

— Благодаря ти, Еди.

Извада в безсъзнание, а когато идва на себе си, хирургът от лазарета се е надвесил над него. Скалпелът в ръката му проблясва на светлината на фенера, който един от санитарите държи.

— Пак ще ти сложа упойна, сержанте, ще те позаболи.

Лекарят допира до носа му напоено с етер парцалче и последното, което Кълан помни, е, че Еди Удс стои току до хирурга и държи отстрани щика. — Не забравяйте какво е наредил майор Мерил — казва Удс в ухото на лекаря. — Ако отрежете крака на сержанта, той ще ви откъсне главата. После Кълан се унася.

— Еди Удс не е убил Върна Виленски — отсече едва чуто Кълан, загледан някъде в пространството. Не би посегнал на жена, камо ли пък да я убие. И да е убивал някого, той си го е изпросил.

— Например Фонтонио ли? Шерифът си допи питието и рече:

— Може би.

Стана и понечи да излезе от стаята.

— Трябва да звънна един — два телефона — обясни ми той. — Не се притеснявай за колегата си, сложил съм охрана. Веднага щом приключат в болницата, линейката ще го откара в Лос Анджелис.

— Смяташ да се обадиш на Гилфойл, нали? — попитах аз.

— Да — потвърди Кълан. — И на шефа ти. За да няма недоразумения за тази вечер.

После излезе.

Свързах се с дежурния в Лос Анджелис, оставих му номера на хотел „Вълните“, после дълго стоях под топлия душ, та да смъкна от себе си миризмата на смърт, и се проснах върху леглото, направо върху пухените завивки. Лежах така и се питах дали и леглото на Милисът е също тъй меко и удобно. Представих си как лежа до нея, как усещам нежното ѝ докосване.

Тя вдигна още след първото позвъняване.

— Надявах се да си ти — рече ми едва чуто Мили. — Аз пък се притеснявах да не те събудя.

— Не можех да заспя.

— Аз такова... мислех си... мислех си за теб — изрекох плахо.
— Не ме бива за тия неща...

— Не е нужно да се извиняваш — прекъсна ме тя, — Приятно ми е да чувам гласа ти. Цял ден си мисля за теб. Кога се прибираш? — Утре.

— Що за птица е господин Кълан?

— Пълна загадка — Има нещо... което все ми убягва.

Усещах присъствието и, сякаш тя беше с мен в стаята. Сетих се няколко стиха, която често съм чел на баща си, защото той ги обичаше. „Я ми ги прочети отново“, току подканяше.

— Татко обичаше едни стихове — изрекох, вперил поглед в тавана. — Навремето му ги четях на глас...

И прошепнах:

*Уви! Те бяха млади и красиви,
самотни, влюбени, безсилни...*

Спрях — бях забравял какво следва нататък.

— Това е от „Дон Жуан“ на Байрън — възкликна възхитена Милисът. — Не съм и подозирала...

Но не се доизказа.

— Че полицаите четат поезия ли? — засмях се аз.

— Извинявай — каза смутена тя. — Прозвуча доста... Прекъснах я.

— Тепърва ни предстои да се опознаваме. Надявам се винаги да бъдем приятеля и любовници и да не ни се налага да се извиняваме за нищо.

— Красиво го каза, Зий. Не можеш ли да си дойдеш още тази вечер?

— Не. Утре тръгвам веднага щом стана. — О! — възкликна разочаровано.

— Трябва да ти кажа нещо — подхванах аз. — Ще го пише във вестниците, но искам да го чуеш най-напред от мен.

— Добре ли си? — Да — отвърнах. — Но тук стана една беля. Избухна престрелка и...

— Божичко!

Продължих да пелтеча:

— Четирима гангстери се опитаха да очистят мен и колегата. Споменава ли съм ти за Скай? Май не сме говорили много за него. Невероятен е. Всяко ченге може да се смята за голям късметлия, ако има до себе си колега като Скай. Раниха го, но сега е добре. Едричък е, ще оцелее и с повече куршуми в тялото. Ще го откарат с линейка в болницата в Лос Анджелис, но ще се оправи. Лошото е, че ние, Мил ги убихме. В онова, което ще прочетеш, няма да пише за убитите. Искаше ми се да поговоря с някого и да обясня... ох, дано ме разбереш. Ще ти обясня, когато се видим.

— Не е нужно да ми обясняваш нищо, Зий. — Искам да ти обясня — настоях аз. — За да разбереш, че беше въпрос на живот и смърт: или ние тях, или те нас. Тази вечер убихме четирима души и... Знай, че тези неща не се случват често, но все пак се случват и... не е нещо, което правя с лека ръка...

— Жалко, че не си тук — прекъсна ме Мили. — Искан ми се да си до мен и да те прегръщам — допълни с треперлив глас.

— Ти си тук. Чувствам те до мен.

— О! — въздъхна тя, и се позамисли: — Утре ще си остана вкъщи. Много те моля, ела веднага щом ти е възможно. Ще чакам.

— Ти, Мил, наистина си невероятна. Ще се видим утре.

— Ще броя минутите. — Лека нощ.

— Лека нощ, скъпи.

Продължих да си мисля за Мили. Пак за нея беше последната ми мисъл, докато дрънченето на телефона не ме изтръгна от дълбокия сън.

— Сержант Банън? — Да.

— Обаждат се Кламптън, дежурният в отдел „Убийства“. — Добро утро — отвърнах сънено.

Погледнах си часовника. Беше шест в половина сутринта.

— Преди около минута получих спешно обаждане. Познавате ли тип на име Райкър?

От това вече се разсъних. Подпрях се на лакът.

— Арнолд Райкър ли?

— Да. Излежава присъда в щатския затвор „Уеско“, искал да говори незабавно с вас.

— Мислех, че е в „Сан Куентин“ или в затвора във Фолсъм.

— Е, сега е в „Уеско“. Предаде, че щял да чака две — три минути на автомата.

Дежурният ми каза номера.

Райкър беше последният човек, с когото ми се разговаряше. Не ми се слушаше как са го натопили, особено пък в този ранен час. Докато не се разсъня, съм доста кисел. Това обаче беше обаждање, което не можех да подмина току — така. Свързах се с централата на хотела и им дадох номера. Телефонът иззвъня само веднъж.

— Тук е Райкър — каза пресипнал рязък глас.

— Обажда се Банън. Какво искате?

— На никого не цепите басма, а, сержанте?

— Карайте по същество.

— Търся ви, за да ви направя услуга — поясни той. Гласът му беше хладен и учудващо школуван.

— Не ми трябва услуги от вас — срязах го аз.

— Откъде се обаждате? — попита Райкър.

— Не ви вляза в работата. Какво искате?

— Да поприказваме — изскърца гласът.

— Заеет съм, Райкър.

— Още не сте чули какво имам да ви съобщавам.

— Чувае съм го от всеки негодник, изпречвал ми се на пътя. Натопили са ви. Вие сте едно ангелче и...

— Искате ли да разберете кой е убил Уилма Томпсън? Веднага ви казвам.

Това вече ме събуди.

— Добре де, нека чуем. Спестете ми пътя.

— Съжалявам, сержанте. Няма да стане. Трябва да дойдете при мен. Директорът на затвора се казва Джаспър Руш. Той ще се погрижи за формалностите. Ще ви чакам. — Райкър се засмя. — Днес целия ден съм свободен. После затвори.

30.

Взех си душ, слязох долу в гаража, намерих колата и се опитах да дам на Уилбър някой и друг долар — да се почерпи, но той вдигна ръка и поклати глава.

— Ако взема парите, капитанът ще ме обезглави — каза с крива усмивка.

Благодарих му, после звъннах в болницата и разбрах, че Скай вече пътува към Лос Анджелис. След това напуснах града.

До щатския затвор „Уеско“ имаше един час път — той бе намираще на шейсет километра южно от Бейкърсфийлд, точно на сред щата. В Санта Мария спрях и закусих в малко ресторантче, където прочетох и дописката на Ленингтън. Както обикновено, беше подробна и не съдържаеше голословни догадки и сензации, доколкото е възможно такава новина да не съдържа сензация. Имаше и три снимки; размазаната моментална фотография на Върна Виленски заедно с колегите й, малка снимка на Кълан и мъглява фотография на Райкър. Материалът беше на две колони, с огромно заглавие в горния край на първа страница:

НЕЩАСТНИЯТ СЛУЧАЙ СЕ ОКАЗВА УБИЙСТВО

И отдолу подзаглавие:

СПОРЕД ДЕТЕКТИВА, РАЗСЛЕДВАШ СЛУЧАЯ,
ЖЕРТВАТА Е СВЪРЗАНА С УБИЙСТВО,
ИЗВЪРШЕНО ПРЕДИ ДВАЙСЕТ ГОДИНИ

В основния материал Ленингтън се позоваваше на заключението от аутопсията, направена от Кокалите, и споменаваеше, че от дваайсет и четвърта година, а може би и отпреди това Виленски е получавала всеки месец по петстотин долара.

Във втория абзац се казваше, че паричните преводи са правени от Сан Пиетро и от няколко други банки и са свързани с убийството на Томпсън, извършено преди двайсет години, подчертаваше се и че „сержант Зийк Банън от отдел «Убийства» се е заел да издири един от свидетелите, дала показания на процеса за убийството“. Вероятно по настояване на редактора Ленингтън беше проявил благоразумие и не бе споменал името на Лайла Париш.

После журналистът напомняше в общи линии как Томпсън е била убита и каква присъда е получил Райкър. Беше написал материала добре, при това така, че да не ми навлича неприятности. Не че се притеснявах особено. Стигаха ми и притесненията заради престрелката в хранилището за лед, раняването на Скай и помляното бонбонче на Луи — те бяха достатъчни, та когато се прибера в Лос Анджелис, Мориарити да ме прати на „електрическия“ си стол.

Платих си закуската, купих пакет „Честърфийлдс“ и се отправих на изток към градчето Мараписа, където се намираше затворът. Пристигнах някъде към десет. „Уеско“ не беше от строго охраняваните затвори, бе сравнително нов и представляваше двуетажна тухлена постройка зад двойна телена ограда, висока към четири метра. На входа дежурният ми провери документите, показва ми къде е служебният паркинг и ми обясни как да стигна до помещението за свиждания.

Пет минути по-късно на вратата на помещението ме посрещна дребосък с очила с телени рамки и сини затворнически дрехи, който се представи като секретар на директора, и ме заведе на втория етаж.

За разлика от „Сан Куеитин“ и „Фолсъм“, стари, просмукани с влага мрачни зандани, където вонеше на дезинфектант, прикриващ миризмата на стари затворници и още по-стари времена, „Уеско“ блестеше от чистота и бе боядисан в бледожълто. Но и тук, както във всички затвори, витаеше духът на безнадежността и отчаянието.

Джаспър Руш ме чакаше пред кабинета см, беше си лепнал широката усмивка на политик. Идвах за пръв път в „Уеско“, ала знаех, че директорът е брат на Руш, член на щатския сенат още от Мойсеево време и един от най-влиятелните политици в Калифорния. Постът на Руш беше политически, затова не можех да не го уважавам за биографията му: цели пет години най-обикновен надзирател в „Сан Куеитин“, още три като шеф на охраната, след това заместник —

директор във „Фолсът“ и накрая, от шест години, от самото откриване на „Уеско“ негов директор. Руш беше облечен в нов син костюм и колосана бяла риза, носеше прикачваща се папийонка. Беше висок към метър и осемдесет и вероятно тежеше към сто килограма. Червендалестото му лице беше започнало да се набръчкава, имаше зачатъци на бирено коремче. Ниско в едната буза държеше тютюн за дъвчене.

— Добре дошли в „Уеско“, сержанте. — Стиснах ръката му с безупречно поддържани нокти и кожа, груба като на носорог. — Какво обичате?

— Бих искал да поговоря с Арнолд Райкър — обясних аз. — Извинявайте, че ви се изтърсвам без предупреждение.

— Очакваме ви — каза директорът и ме покани в кабинета си. — Всички телефонни обаждания отвън минават през централата и ги прослушваме, виж, ако някой от затворниците се обади оттук, нямаме право без съдебна заповед да слушаме разговора. Така че ви чухме, когато Райкър ви помоли да му звъннете.

— Хитър е. Говореше с недомлъвки, но така, че да ме примамим да дойда.

— Не съм изненадан. Прочетох материала в „Таймс“, През годините Райкър вероятно е разговарял с всеки втори детектив в щата — повтаря като курдисан все едно и също.

— Да, де — съгласих се аз. — Поредният от десетте хиляди затворници в щата, осъдени несправедливо.

Руш се засмя, наведе се и изплю тютюна в месингов плювалник отстрани на писалището.

— Ако теглим чертата, най-много осмива, излежаващи присъди в нашите затвори, се признават за виновни. Ще звънна да доведат Райкър.

Той се обади по телефона, после се облегна на стола. Щеше да отнеме десетина минути, докато Райкър дойде в помещението за свиждане, затова директорът ме почерпи кафе и понички.

— Разкажете ми за Райкър. Знам за него само онова, което пише по вестниците.

— Лежал е десет години при строг тъмничен режим в „Сан Куентин“ и четири във „Фолсът“, после са го прехвърлили тук. Пада си кибритлия, но трябва да му подпалиш фитила, иначе кротува. В другите два затвора има чисто досие, тук е същинско ангелче. Чете

непрекъснато. По две — три книги на седмица, вестници, вписания, помни като слон. Тук той отговаря за библиотеката. При нас само той е с доживотна присъда и излъчва някакво достолепие, заради което другите го уважават.

— И за всичките тези години не е извършил нито едно нарушение?

— В „Сан Куентин“ е създавал главоболия — поясни Руш. — Ако се вярва на мълвата, един от затворниците му налетял с нож под душовете в банята. Райкър му счупил ръката, пуснал ножчето в канала, после извикал надзирателя и обяснил, че онзи се бил подхлъзнал на плочките. След това го оставили на мира. Във „Фолсъм“ събрал около себе си затворници, които му пазели гърба. Никога не е създавал неприятности. Затова и го взехме тук. Но хич не се заблуждавайте, не е цвете за мирисане. Няма как да лежиш толкова дълго зад решетките и да не се озлобиш срещу целия свят. Райкър има досие още от Чикаго, където е извършил убийство и няколко обира. Но така и не са намерили улики.

— А идват ли му на свиждане?

— От дъжд на вятър. Водим регистър на всички посетители. Мога да накарам Харв, шефът на надзирателите да ви направи списък за последните няколко месеца.

— Ще ви бъда признателен — рекох аз. — Райкър намекна, че бил повикал и адвокатата си.

Руш натисна някакво копче под писалището и след минута при нас влезе едър мъж — цял бик.

— Харви Крадок, това е сержант Банън от Полицейското управление в Лос Анджелис.

Харви стърчеше половин педя над директора и беше само мускули. Погледна ме отегчено, като човек, който е виждал какво ли не и вече нищо не може да го учуди.

— Колко пъти Райкър разговаря по телефона тази сутрин, Харв? — попита Руш.

— Три пъти той търси някого, два пъти търсеха него. — Надзирателят кимна към мен. — Вие, сержанте, сте един от двамата, които му се обадиха. Другият беше Шайлър. Не знам с кого Райкър се свърза третия път, но той не му се обади.

— Кой му е адвокат, Сидни Шайлър ли? — изненадах се аз.

— Същият — потвърди Харв.

Отвърнах с тихо подсвиркване. Шайлър хвърляше в ужас всички ченгета от Сакраменто до Сан Диего. Беше измъквал повече престъпници от всички други адвокати в щата, взети заедно.

След това Харв разказа как Райкър направо е превъртял, когато е прочел сутрешния вестник.

— Първото, което прави, е да прегледа печата. Тази сутрин, още щом видя вестника, настоя да се обади по телефона. Най-напред звънна на Шайлър, после на вас. Пак повтарям, не знам на кого се обади третия път. Веднага след това позвънихте вие, сержанте. Шайлър се обади някъде пет минути след това, но не чухме какво си казаха. Нямаме право да подслушваме затворниците, когато те разговарят с адвокатите си.

— И това е станало, след като Райкър е прочел вестника?

— Да, носеше го със себе си, крещеше нещо по телефона на Шайлър и размахваше първата страница — поясни надзирателят.

— Шайлър често ли се обажда?

— Не бих казал — отвърна Харв. — Ще донеса тетрадката и ще проверя. Адвокатът наминава веднъж на три — четири месеца. Преди известно време на свиждане на Райкър дойде и Хенри Далмъс.

— Кой е Далмъс?

— Бивш затворник. Близо половин година лежаха в една килия с Райкър — уточни надзирателят.

— Далмъс беше неграмотен — намеси се и Руш. — Райкър го научи на четмо и писмо. Излежаваше петгодишна присъда за непредумишлено убийство, намалиха му я на четири години. Застрелял във Вентура някаква продавачка в магазин.

— Някой друг?

— Навремето Гилфойл идваше често, но напоследък нещо се изгуби — отговори Харв. — Но понякога се обажда на Райкър по телефона.

Допих си кафето, изядох поничката и рекох:

— Добре, дайте да го видя този хубостник. Руш ми подаде тенекиено пепелниче.

— Върнете го, щом приключите. В работилницата тия тарикати превръщат за нищо време пепелниците в ножове. Когато влязох в помещението за разпити, изпитах усещането за déjà vu. Бях виждал

десетки пъти различни негови разновидности. Два стола, сложени един срещу друг от двете страни на голяма метална маса, прихваната с болтове за пода. Прозорче с решетка високо върху едната стена, боядисана, както и останалите, в тъмносиво, в същия цвят, както и масата, от което помещението ставаше още по-потискащо. На тавана имаше две сто и петдесет ватови крушки, покрити със ситна мрежа.

Когато Руш ме доведе в помещението, Райкър седеше с гръб към мен. Дясната му ръка беше прихваната с белезници за подпората на масата, с лявата той барабанеше по нея и месестите му пръсти наподобяваха крака на тарантул, впуснал се във вихрен танц.

— Щом приключите, само почукайте на вратата — обясни надзирателят, после пусна резето, което щракна.

— Добро утро, сержанте — поздрави Райкър, без да се обръща. — Мислех, че ще дойдете по-бързо. Сигурно сте спрели някъде да закусите.

Говореше тихо, но с дрезгав глас, сякаш някой дращеше с нокти по черна дъска.

Заобиколих масата и за пръв път видях лицето на затворника. Той беше облечен в синя дочена униформа, каквато раздават на затворниците, и бе по-нисък, отколкото бях очаквал. Беше слаб, с кокалести рамене. Кестенявата му коса бе подстригана съвсем късо и тук-там вече беше прошарена. Райкър беше с месест нос и тъмнокафяви, почти черни очи, които постоянно присвиваше и които сега се впиха в мен. Устните му бяха тънки и той едвам се сдържаше да не се ухили.

Отново *deja vu*.

Лице, което бях виждал в най-различни превъплъщения във всеки затвор, който някога съм посещавал. Подозрително, вечно нащрек, отегчено, гневно, безмилостно, отчаяно, лукаво. Все качества, които трябва да притежава всеки осъден до живот, ако иска да остане жив и сравнително невредим. Но за разлика от повечето пандизчия Райкър говореше на безупречен английски.

Издърпах стола на около метър от масата и чак тогава седнах.

— Какво има, сержанте? — попита ледено Райкър. — Да не би да се притеснявате, че ще се заразите от нещо?

— Обичам да седя с опънати крака — поясних аз. Сложих на масата пепелничето заедно с пакета „Честърфийлдс“ и запалката

„Зипо“. Райкър извади една цигара и я запали.

— Неуморната „Зипо“ — каза и помилва обвивката от неръждаема стомана. — Изобретена е през трийсет и втора година от Джордж Блейздел в Брадфорд, щата Пенсилвания. Капачето ѝ е патентовано. Досега продадените запалки „Зипо“ са повече, отколкото всички други марки, взети заедно.

— Да не притежавате акции на дружеството? — поинтересувах се аз.

— Осемнайсет години на топло — пророни той едва чуто. — Човек няма какво друго да прави, освен да чете. Библиотеката в „Сан Куентин“ беше в окаяно състояние, същото беше и във „Фолсъм“. Тази тук се ядва. Прочел съм почти всички книги в нея. Стигнал съм до буквата „Е“ в „Енциклопедия Британика“. Всеки ден изчитам до последната страница четири вестника, решавам дори кръстословиците.

— Браво на вас — възкликнах аз. — Генийчето на мама! Какво искате от мен?

Не свалях очи от него, следях всяко негово движение Райкър седеше почти неподвижно. Само сочеше с показалец към мен, ако искаше да наблегне на нещо, и лявото му охо играеше, сякаш той нямаше власт над него. Погледнеше ли ме, виждах на светлината от тавана издайническата млечнобяла мътилка на пердето, образувало се върху зеницата.

— Не аз, сержанте, искам нещо от вас, а вие искате от мен — натърти той със загадъчна усмивка.

— Не разполагам с много време. Дайте по същество.

— Колко платихте на оня репортер — Пенингтън, за да напише в днешния брой на „Таймс“ панегирика за вас?

— Черпих го една бира — отговорих аз. Затворникът прихна.

— Минали сте метър.

Пропуснах забележката покрай ушите си.

— Обясних ви вече, разполагам със сведения, от които свят ще ви се завие.

Той тръсна пепелта от цигарата, но без да сваля очи от мен.

— Предполагам, че това велико откровение все ще ми струва нещо.

Райкър се надвеси напред, облакът се на масата и рече:

— Няма да ви струва и пукнат цент. Не се занимавам с изнудвачество.

— А с какво тогава се занимавате?

— Не искате уста на заем — подметна той презрително. — Да не мислите, че е смешно да излежаваш доживотна присъда, без да си извършил никакво престъпление? Така ли си представяте справедливостта? Обзалагам се, че двамата с Кълан бързо сте намерили общ език.

— Няма добро убийство.

— В смисъл?

— В смисъл, че навремето сте избили доста народ, Райкър. Съвсем заслужено сте излежали всяка минута от присъдата си, дори и да са ви натопили за престъплението, заради което са ви пратили тук. И заради което надавате вой до Бога.

Райкър скочи, забравил, че е прихванат с белезници за крака на масата, и ръката му изпука. Аз не се и помръднах, само продължих да го гледам. Известно време затворникът стоя прав, беше станал морав от гняв. После си възвърне самообладанието, усмихна се и пак седна.

— Не знам какво друго сте загубили зад решетките — отбелязах спокойно, — но със сигурност не сте загубили гадния си нрав.

— Аз не надавам вой — изсъска ми Райкър.

— Не знам какво правите, но ще си останете тук — казах, все така втръчен в него.

Райкър се усети, че го предизвиквам, и настроението му в миг се промени. Той се отпусна и отново се сгърби на стола.

— Смее се най-добре, който се смее последен — каза ми той.

— Изразът е „Който се смее последен, се смее най-добре“ — поправих го аз. — Можете да ме засипете с какви ли не мъдрости, нали? Знаете ли какво, я си останете със здраве и се смейте на воля, мен ме чака дълъг път.

Понечих да стана от стола.

— Нима си въобразявате, че ще заблудите някого? — попита Райкър.

Въпросът ме озадачи.

— Да заблудя за какво?

— За Париш, ето за какво — подметна той. — Вие, сержант Банън, разигравате театро. Грубо казано, пикаете срещу вятъра. — Той

отново се надвеси напред. — Вие сте точно толкова близо до Върна Хикс, колкото аз — до кралския дворец в Лондон.

— А вие близо ли сте?

— Защо според вас сте тук? Тая заран, още щом видях първата страница на вестника, разбрах какво става — че сте се хванали като удавник за сламка в някаква съшита с бели конци измишльотина. — Той направи леко движение с ръка, сякаш лови въображаема прашинка във въздуха. — Точно така, хващате се като удавник за сламка. — Райкър прихна.

— Откога разследвате случая? От пет-шест дни ли? Може би от седмица? И пак сте в задънена улица, нали?

Лазеше ми по нервите, но не исках да му го показвам.

— Защо просто не изплюете камъчето?

— Може би и Лайла получава всеки месец по пет стотачки — точно като Върна. Може би си е направила малка пластична операция на лицето. Бълха го е ухапала Кълан, че ще плати, нали е пръв приятел с паралиите.

— Смятате, че всеки, който напусне Сан Пиетро, може да разчита, че някой ще му покрива сметките до гроб?

— Но на Върна вече не и плащат, нали, сержанте?

— Защо им е да я убиват? — възкликнах аз. Райкър поклати глава и пак се засмя гръмогласно.

— Вашето приятелче смята да се кандидатира за губернатор, няма начин да не сте чули. Ако се вярва на мълвата, ще го оповести тази седмица. Може би точно заради това Върна вече не е сред нас.

— Недейте да увъртате, Райкър. С какво според вас Върна е застрашавала Кълан?

— Как с какво, само да поискаше, и веднага щеше да го свали от голямото му удобно седло.

— Как? Нима е имала нещо изобличаващо го? Райкър се надвеси, доколкото му позволяваха белезниците, и прошепна:

— А уж се славите като много умен и досетлив, Банън — поклати той глава. — Оная вечер Лайла Париш наистина е видяла мъж, облечен с червеното ми яке, наистина е стреляно с моя пистолет, Уилма Томпсън наистина е била хвърлена в моята кола. Но аз не съм я убивал.

Не казах нищо. Седях там като последния глупак и чаках да чуя най-важното, от което направо онемях.

— Толкова ли не схващате, сержанте? Никой не я е убивал. Уилма Томпсън всъщност е Върна Хикс.

31.

Разбрах веднага щом видях снимката на първа страница — изсъска тихо Райкър и черните му очи проблеснаха. — На нея тя е с двайсетина килограма по-пълна, оставила е косата си естествен цвят и си е скъсила с пластична операция носа, но аз познавам Уилма по-добре от всеки друг. Знам, че навремето се изрусяваше, понеже си въобразяваше, че така приличала на кинозвезда. Знам, че си счупи глезена край Монтерей, защото онзи ден бях с нея. Занесох я на гръб до първия медицински пункт. И сега следва най-важното. Знам, че оная госпожа в моргата, жената, която сте намерили във ваната, има зъбна протеза. — Той прокара пръст по три от зъбите си. — Ето на тези три, долу вдясно.

Загриза ме тревога. Не бях изчел докрай заключението от аутопсията, бях изхвърчал от кабинета на Кокалите веднага щом той ми съобщи, че става въпрос за убийство. Беше изключено Райкър да е научил тази малка подробност от вестника. В статията заключението от аутопсията се споменава само в онази част, където се казваше, че жената е била убита.

— Всеки е могъл да прочете съдебномедицинското заключение и да ви го преразкаже по телефона — подметнах аз.

— Видях вестника едва тази сутрин. Той се получава в града чак в четири сутринта. Пък и в него не пише нищо друго, освен че в дробовете на убитата е имало вода и че заради радиото смъртта и е приличала на нещастен случай.

— Днес сутринта ви се е обаждал вашият адвокат. Той спокойно е могъл да звънне в лабораторията, да получи екземпляр от заключението, да се свърже с вас по телефона и да ви го прочете.

— Отново сте на грешен път — аз се обадих на адвоката си, а не той на мен, и то след като прочетох „Таймс“. Той се свърза с мен точно както и вие, при това веднага.

Замислих се над онова, което чух. Ужасен, си дадох сметка, че в думите му има логика. Някой е платил Уилма да си направи пластична операция на носа, за да не я познаят. Известно време тя се е

спотайвала. После някой ѝ е уредил да започне работа при данъчните. Някой с яки връзки. Някой като Кълан.

— Минавало ми е през ума, че не е мъртва — продължи Райкър. — Открай време съм убеден, че по нареждане на Кълан Еди Удс е инсценирал всичко. Но какво можех да сторя? Тикнаха ме с доживотна присъда зад решетките. После тази сутрин видях снимката, прочетох материала и разбрах, че това не е Лайла. Че Върна Хикс всъщност е Уилма. Мисля, че онази малка пачавра е поискала от Кълан да вдигне мизата, понеже се е кандидатира за губернатор. Сигурно е щяла да го изнудва за още пари, ако доживее той да стане губернатор. Но този път Удс наистина я е довършил.

— Това са само догадки — прекъснах го аз горчиво. — Нима си въобразявате, че ще убедите всички как през последните двайсет години Уилма Томпсън е била жива? Не разполагате с никакви доказателства.

Устните му се изкривиха в злобна усмивка.

— Поредното ченге, което не си гледа работата — изръмжа той. — Просто не искате да узнаете какво всъщност се е случило. Имате ли представа какво е да живееш в клетка? Най-лошото е, че нямаш право на избор. Всеки Божи ден ставаш по едно и също време, къпеш се по едно и също време, три пъти ти дават да ядеш един и същи буламач, лягаш си пак по едно и също време. Дните си приличат като две капки вода. И знаеш, че така ще бъде до последния ден. А най-страшното е да знаеш, че си невинен. Е, сега вече няма да допусна това да продължава. И няма да го допусна именно защото мога да докажа, че са ме натопили. Зъболекарят, направил зъбната протеза на Уилма, още живее в Сан Пиетро. Казва се Уейн Тайлър. Готов съм да се обзаложа, че и досега пази картоните и снимките, които ѝ е направил на зъбите. Щом сте толкова добро ченге, идете и проверете. А съдебният лекар ще потвърди, че казвам истината. — Усмивката му стана още позлобна. — И знаете ли кое ме радва най-много? — Райкър отметна глава, прихна и плесна с ръце. — Това, че вие, един от най-прочутите детективи в Лос Анджелис, вие, дето се сдушихте с Кълан, именно вие ще направите така, че да излаза от затвора, ще докажете, че онзи копелдак ме е натопил, и ще сложите кръст на домогванията му да става губернатор. Кой друг освен Кълан е плащал на Уилма по петстотин долара на месец, само и само да изчезне?

За да не направя някоя глупост, стиснах пръсти в юмрук и забих нокти в дланта си.

— Знаете ли, Райкър? — казах, докато ставах от стола. — Направо ми прилява при мисълта, че мръсник като вас може да прекара и ден извън затвора.

— Я по-добре се залавяйте за работа — тросна се той. — Адвокатът ми вече действа по случая. Може да свика пресконференция и да съобщи на репортерите коя всъщност е била Върна Виленски и най-вече че вие сте знаели истината, а не сте си мръднали и пръста.

Взех пепелника, но оставих цигарите на масата.

— Пуша друга марка — обясних и почуках на вратата.

Чух как Райкър се смее зад гърба ми.

— Хиляди благодарности, сержанте, Ако наистина сте чак такъв детектив, за какъвто се пишете, ще бъда на свобода и ще дам под съд всички наред още преди да съм изпушил пакета.

32.

След като си тръгнах от „Уеско“, спрях при първия телефонен автомат, който ми се изпречи пред очите, и звъннах на телефонистката в пощата на Сан Пиетро. Поисках ѝ номера на доктор Тайлър, тя ме осведоми, че зъболекарят не работел в събота и неделя.

— Тогава ми дайте домашния му телефон — настоях аз, Мълчание.

— Спешно ли е? — попита надутото жената.

— О, да — отвърнах аз.

— Кой го търси? Поколебах се, после рекох:

— Уилма Томпсъв. В момента не може да говори по телефона.

— Защо? Да не и се е случило нещо? — поинтересува се телефонистката.

— Дали и се е случило нещо? Да, определено.

— Ще проверя дали доктор Тайлър си е у дома. Какъв ви е телефонът?

— Не може ли да изчакам? — казах аз. — Обаждам се от уличен автомат.

— Ами... добре.

След дълго мълчание най-после чух мъжки глас.

— Кой е? — попита той.

Звучеше по-младо, отколкото бях очаквал. И беше много ядосан.

— Доктор Тайлър ли е на телефона?

— Да.

— Извинявайте, че ви безпокоя, но телефонистката дълго отказваше да ме свърже с вас, явно ви пази. Казвам се Банън, господине, и съм от Полицейското управление в Лос Анджелис.

— Какви са тия небивалици за Уилма Томпсън?

— Вие сте били неин зъболекар, нали? Поредното дълго мълчание.

— Защо питате?

— Прощавайте за нахалството, но от гласа ви оставам с впечатлението, че сте твърде млад. Вероятно търся баща ви.

— Баща ми вече няма кабинет тук.

— Той сигурно ще ми окаже съдействие, в момента разследвам един случай — обясних аз. — Трябва спешно да говоря с него. Бихте ли ми дали телефона му?

— Откъде да съм сигурен, че наистина сте от полицията? — възкликна мъжът.

— Вижте какво, докторе, дайте да не усложняваме нещата. Помолете, ако обичате, баща си, да се обади в отдел „Убийства“ в Полицейското управление в Лос Анджелис. — Казах му телефона. — Предайте му да остави номера си на дежурния, аз ще се свържа с него при първа възможност. Казвам се Банън — повторих и изрекох името буква по буква. Затворих още преди онзи да е влязъл в поредния спор с мен, и вложих още половин долар, за да се свържа с управлението. Днес дежурен беше Пийт Грейг.

— Пийт, обажда се Зийк Банън.

— Слушам, сержанте.

Обясних му, че очаквам обаждане от доктор Тайлър, и му казах да потвърди, че наистина съм детектив към полицията, после да му вземе адреса и телефона.

— Дадено — отвърна дежурният. — Какъв материал само излезе тая сутрин за вас, сержанте, моите поздравления.

— Благодаря — казах му. — До четирийсет и пет минути вече ще бъда в обхвата на радиостанцията. Ще се свържа с теб.

— Слушам, сержанте.

Затворих и се отправих по сто и първа магистрала към града. В два следобед вече прекосяха планината пред Санта Кларита и се свързах с Крейг.

— Извадихме ли късмет? — попитах го.

— Да, сержанте. Доктор Тайлър остави телефон и адрес. Живее в Санта Моника, на Седма улица, веднага след парк „Линкълн“ откъм западната страна.

Той ми даде номера на зъболекаря.

— Добре си се справил — похвалих го аз. — Отивам при него.

— Лейтенант Мориарити ви търси под дърво и камък, сержанте.

— Сега там ли е?

— Не, сержанте. Веднага щом се върне, ще му предам да се свърже с вас по радиостанцията.

— Благодаря. Сто и четири.

Мориарити сигурно вече ме бе обявил за общодържавно издирване. Докато ме открие, исках да събера възможно най-много доказателства. Предчувствах, че лошо ми се пише и че шефът начаса ще ме прати на „електрически“ стол.

Отправих право към къщата на доктор Тайлър — реших, че ще му бъде по-трудно да ме отпрати, ако използвам чара и полицейската си карта, отколкото ако проведе с него телефонен разговор. След още половин час вече търсех номера на къщата. Тя беше скромна, на два етажа, с покрив, покрит с коралови на цвят керемиди, и с безукорна морава отпред. Съботният вестник още си лежеше на стъпалата пред входната врата. Вдигнах го и натиснах звънеца. Отвори ми красива жена към шейсетте.

— Здравейте — поздравих бодро, след което ѝ подадох вестника и и показах заедно с полицейската карта и най-лъчезарната си усмивка. — Казвам се Банън, от Полицейското управление в Лос Анджелис. Доктор Тайлър тук ли е?

— Значи вие сте загадъчният сержант Банън — усмихна се и жената.

— Загадъчен ли?

— Обади се синът ни — поясни тя, след което се дръпна, за да вляза. — Понякога драматизира нещата, въпреки че, да ви призная, и аз се учудих, когато чух името на Уилма Томпсън. Казвам се Мери Тайлър. Бях медицинска сестра при доктора, когато Уилма му беше пациентка.

— Лекувал ли и е зъбите?

— О, да — потвърди жената и ме поведе през къщата. — Онзи ужасен Арнолд Райкър има наглостта да я доведе лично в кабинета. Разправяше, че била паднала и си била ударила челюстта във вратата на колата. Уилма се плашеше много от него, но накрая изплю камъчето и призна, че я е бил.

— Райкър ли плати за лечението?

Жената кимна и ме изведе през задния вход в градината, засадена изцяло с рози. Озовах се в море от какви ли не багри и ухания, които, разнасяни от лекия ветрец, ми подеждяха опияняващо. Тайлър беше застанал на четири крака пред розов храст, в едната ръка държеше

лепенки, в другата — ножче, а между зъбите си беше стиснал лилава роза. С ножчето направи разрез в стеблото на храста.

— Докторе! — повика го жена му.

— Да — отвърна той разсеяно, без да вдига очи.

— Тук е онзи детектив — сержант Банън.

— Кажи му да дойде при мен — каза мъжът, без да вади розата от устата си.

— Благодарих на госпожа Тайлър и тръгнах между розите към зъболекаря.

— Ще подържите ли това? — попита той и все така без да ме погледне, ми връчи лепенките. Видях как подравнява долния край на стеблото, докато то заприлича на върха на отвертка. — Правя кръстоска — поясни Тайлър. — Опитвам се да ашладисам това стръкче към основния храст с надеждата да получа нов сорт.

Подаде ми ножа, взе лепенките в старателно прихвана стеблото, после доволен, се изправи, смъкна ръкавиците и за пръв път ме погледна. Подаде ми ръка.

— Приятно ми е, сержант Банън. Благодаря за помощта.

— За мен беше удоволствие, докторе.

Тайлър беше ведър мъж, прехвърлил шейсетте, с кестенява коса, започнала едва-едва да се прошарва. Беше облечен в торбести памучни панталони и избеляла хавайска риза.

— Та какво ви интересува за Уилма Томпсън? — попита той.

— Доколкото разбрах, в началото на двайсетте сте и лекували зъбите.

— Така е — кимна той.

— А зъбна протеза правили ли сте и? — Да.

— Бихте ли ми разказали, ако обичате.

— Разчовъркахте любопитството ми — отбеляза зъболекарят.

— След малко ще ви обясня за какво става въпрос.

— След като се върнах от войната, открих в Сан Луис Обиспо кабинет, ходех веднъж седмично и в Сан Пиетро — рече Тайлър. — Един ден мъж на име Райкър доведе Уилма. Обясни, че била паднала и се била ударила отстрани по лицето. Веднага щом я прегледах, разбрах, че мъжът лъже. Беше съвсем ясно, че жената е бита. Личеше от синината върху страната ѝ и от раните в устата. Отдясно на брадичката и дори се виждаха следите от кокалчетата на пръстите му.

Два от зъбите ѝ бяха толкова разбити, че се наложи да ги извадя. Жената имаше и тънка като косъм фрактура на челюстта — обясни зъболекарят и очерта с пръст десетина сантиметра от устата до ухото си. — Беше счупен и един от горните зъби от същата страна.

— Кога се е случило това?

— Трябва да погледна картоните. Доколкото си спомням, през двайсета година.

— Помните много добре случката — отбелязах аз.

— Да, помня я — потвърди мъжът. — Особено след онова, което последва. Наистина ми беше мъчно за Уилма.

— Тя ли ви каза, че Райкър я е ударил? Мъжът кимна.

— Отвори се доста работа, лекувах ѝ зъбите близо половин месец. Жената очевидно се страхуваше до смърт от Райкър. И имаше защо, излишно е да ви го казвам. Накрая я накарах да изплюе камъчето и тя си призна, че Райкър я е бил, при това не за пръв път. Но се боеше да го напусне. Беше си още дете, най-много на осемнайсет години. Мечтаеше си за Холивуд. Беше тъжно момиче, по своему хубавичко, но от сто километра личеше, че ония в Холивуд няма да се надпреварват да я вземат.

— В какво точно се състоеше лечението?

— Извадих първия и втория кътник долу. После направих от двете страни на дупката коронки и я запълних със златен мост.

— Златен ли? — изненадах се аз.

— Златото е благороден метал — поясни зъболекарят. — Не се разяжда, не реагира с нищо в устата и е със същата плътност, както зъбите. По онова време не беше скъпо. Правехме зъбните мостове и коронки именно от злато. Запълних с амалгама и първия кътник горе. За да затворя фрактурата, сложих тъничка нишка от неръждаем метал.

— Правехте ли картони на пациентите?

— Разбира се. Задължително е. Първо описваш състоянието на зъбите, после и какво точно лекуваш. Всеки зъболекар води картони.

— Пазите ли ги?

Озадачен, той ме изгледа, после кимна.

— Пазя всички картони. Картоните на пациентите, които вече не лекувам, са в мазето — потвърди зъболекарят. — Защо?

— Имам основания да смятам, че Уилма Томпсън не е била убита. Дошла е тук през двайсет и четвърта като Върна Хикс,

установила се е в Пасифик Медоус, омъжила се е щастливо. Преди около четири години мъжът ѝ е загинал при автомобилна катастрофа и тя е живеела сама до миналата седмица, когато е била убита във ваната си.

Мъжът беше стъписан.

— Значи е помогнала да тикнат Райкър зад решетките?

— Както личи, да.

— Кой тогава я е убил?

— Това се опитвам да установя и аз.

— Божичко! Клетата Уилма! — поклати той глава. — Ако това е вярно, значи си е отмъстила на Райкър. Повярвайте, хич не ми е мъчно за него. Той си заслужи всичко, което му се стовари. Жив ли е още?

Кимнах.

— Намира се в затвора „Уеско“. Смъртната му присъда е била заменена с доживотна без право на обжалване. Тази сутрин е видял снимката и се свързва по телефона с мен. Тъкмо Райкър ми каза, че сте лекували зъбите на Уилма. Възможно ли е, докторе, наистина да е тя?

Тайлър погледна още веднъж снимката.

— По онова време беше руса — отвърна мъжът. — Тук е доста по-пълна. Но... — Зъболекарят се взря отново в снимката. — Не бих могъл да се закълна, сержанте.

— Но е възможно, нали? — настоях аз.

Той кимна. Сгърби се и седна на стъпалата.

— Близо двайсет години — поклати зъболекарят глава. — И през цялото това време мислехме, че Уилма е мъртва.

После същата мисъл, която не ми даваше мира, загложди и него.

— Казвате, че сте се срещнали с Райкър.

— Тази сутрин. Ужасен тип.

— Но накрая нищо чудно да го пуснат на свобода, нали? С тези думи сякаш ме настъпи по болното място. Едно момиче с мечти, тормозено от някакъв мафиот, после избягало, за да заживее почтено, като всички останали, докато времето не го е настигнало. Беше се паднало именно на мен да разбуля загадката, дала началото преди двайсет години на цялата тази трагедия.

— Не съм съдия, докторе. Просто отивам там, където ме отведат следите.

— Неприятна работа — рече той.

— Понякога наистина е неприятна.
— С какво точно мога да ви помогна?
— Бих искал да взема за известно време картона и рентгеновите снимки на Уилма. Ако държите, ще ви дам и разписка.
— Нищо чудно и паметта да ми изневерява — допълни Тайлър.
— Възможно е. Все пак е минало доста време.
— Бих могъл да кажа, че след убийството и съм изхвърлил картоната.
— И това е вярно. Но не ми приличате на човек, който независимо от последиците няма да каже под клетва истината. Знам, не е лесно.
— На вас ви е още по-трудно — отвърна мъжът и ме заведе в къщата.

Реших да намина и да видя как е Скай. Намерих го, разположен в леглото, да похапва паста с крем по бостънски и да омайва две медицински сестри с разкази за храбрите си подвизи. На нощното шкафче се мъдреше празна кутия от шоколадов сладолед.

— Здравей, колега. Ще ми отделиш ли малко време? Скай поруменя като домат.

— Извинете, драги ми госпожици — побърза да каже той, — трябва да поговорим по работа.

Сестрите излязоха с кикот от стаята.

— Подочух, че си пренощувал в онзи тузарски хотел — направи се на много ядосан Скай. — В, как прекара? Сигурно си спал до обяд и си закусвал в леглото, докато мен ме караха с линейка насам.

Ухилих му се.

— Докато ти се правеше на голям герой пред тия състрадателни ангелчета, аз се скъсах да обикалям и да проучвам коя е била всъщност Върна Хикс-Виленски в предишния си живот. Станал съм в шест и половина, отбих се да закуся недалеч от Бейкърсфийлд. Прочетох вестника. Мен ако питаш, Джими Перото си е свършил прекрасно работата...

— Какво си търсел в Бейкърсфийлд?

— Всъщност отскочих до Мараписа, пада се на петдесетина...

— Знам къде се пада Мараписа.

— А знаеш ли какво има там? Той се позамисли.

— Там е щатският затвор „Уеско“.

— Браво на теб. А знаеш ли кой е в „Уеско“?

— Как кой, затворниците — тросна ми се колегата. — Ще престанеш ли най-после с тия гатанки?

— Името Арни Райкър говори ли ти нещо? Сега е прехвърлен в „Уеско“. Та видял вестника и разпознал Върна Хикс.

— До гуша ми дойде от твоите викторини! Изплюй камъчето, де! Коя е Върна Хикс?

— Прочете ли открай докрай заключението на Кокалите от аутопсията?

— Не... А ти?

— И аз не го прочетох, но смятам да го направя. Междувременно...

Изложих му накратко разговора си с Арни Райкър, отиването ми до Санта Моника, разказах му и за рентгеновите снимки. Показах му пожълтелите медицински картон.

— Погледни коя е пациентката.

Той видя името на Уилма Томпсън и ме зяпна.

— Мислиш ли, че е възможно? — ахна Скай.

— Ако Тайлър и Кокалите са на едно мнение, случаят е приключил, както и присъдата на Райкър. Ние с теб обаче трябва да разберем кой е убил Уилма-Върна Хикс-Виленски-Томпсън. И защо.

Тръгнах към вратата.

— Я чакай малко — провикна се след мен колегата. — Какво ще правим с Мориарити? Разлютен е, бълва змии и гущери и...

— Заеми се ти с него — отвърнах. — Аз имам работа.

Вече приближаваше седем, когато се прибрах. Бях капнал, но възторженото посрещане, което Роузи ми устрои, ме поободри. Реших първо да почистя и чак тогава да звънна на Мили. Извършихме обряда с кучешката храна и кокала и докато псето го гризеше в задния двор, аз стоях дълго под горещия душ. Облякох си панталон и риза, сложих вратовръзка и тъкмо да посегна, за да се обадя на Мили, когато на входната врата се позвъни.

Отворих.

Мили, усмихната, държеше кофичка от чисто сребро за шампанско с бутилка, изстудяваща се вътре. Беше оставила до себе си

голяма раkitова кошница за пикник. Лъскавото и автомобилче беше спряно пред нас.

— Здравей — поздрави ме тя. — Минавах случайно насам...

33.

Поех кошницата и кофичката с шампанското и леда, а Мили се наведе и ме целуна. Целувките ѝ бяха нежни, ласкави и всеотдайни. Стояхме и се прегръцахме, докато Роузи обикаляше около нас и скимтеше — дано и обърнем мъничко внимание. Накрая занесох кошницата в хола, а Мили остана да се занимава с кучето.

Влязох в спалнята, набързо събрах намяталите навсякъде дрехи и хавлиени кърпи и ги напъхах в коша за бельо, после извадих одеяло, занесох го в хола и го постлах на пода. Хвърлих върху него и две-три от възглавниците по канапетото.

Мили огледа помещението и спря поглед върху библиотечката от щайги за портокали и голата простота на обзавеждането — от израза и не личеше нито да е развеселена, нито разочарована. Склонен съм да мисля, че е очаквала да заvari именно това.

— Добре дошла в Тадж Махал! — възкликнах аз.

Без да сваля очи от моите, тя прекоси стаята и дойде при мен — дългите и крака бяха скрити под сив панталон, розовият кашмирен пуловер очертаваше тялото и. Мили седна възможно най-близо до мен, доколкото го позволяваха двете възглавници, и се вгледа в лицето ми.

— Страхотен си — рече ми. — Но си тъжен. — Прокара пръст надолу по бузата ми. — Съжалявам, че всичко това ти се струпало на главата и колегата ти е пострадал. Дано не се сърдиш, но му пратих цветя.

— Жена му ще му откъсне главата — отбелязах аз, при което и двамата прихнахме.

После отворих шампанското и напълних двете красиви високи чаши. Чукнахме се.

— Никога няма да подпитвам за работата ти — рече Мили.

— Но винаги съм готова да те изслушам, ако искаш да поговорим за нея.

— Добре съм — уверих я аз. — Сигурен съм, че Скай вече омайва медицинските сестри и се прави на герой.

— Защо не!

— Научих едно-друго за убийството на Върна. Още не знам докъде ще доведе всичко това, но се боя, че Кълан и приятелите му ще си изпатят.

— Този човек ти е симпатичен — рече Мили, но не като въпрос.

— Ирландски чар — усмихнах се аз. — Според мен не си поплюва и се справя чудесно със закона. И аз понякога се увличам, но мисля, че този път Кълан е прекрачил всякакви граници. Не съм му казал какво съм научил, но май е редно да го направя.

— Ами направи го, де!

— Няма да е лесно.

— Трудностите спирали ли са те някога?

— Всъщност не. Снощи, когато двамата със Скай загазихме, Кълан зарязва всичко. Тръгна си от празненство за набиране на средства за предизборната кампания. И измисли лъжа — но не заради себе си, той няма нищо общо. Измисли я, за да не си изпатим ние със Скай.

— Дотук предпази ли ви?

— Да. Но предпазва и един мафиот, който прати четирима главорези — да ни очистят. Казва се Гилфойл. Изпечен негодник.

— Защо Кълан се е заел да те защитава?

— Мисля, че вижда у мен нещо от себе си. Не знам, дано е прозвучало смислено.

— Повече от смислено. Вероятно вижда у теб онова, което откривам и аз. Едно от качествата, които ме привличат, е твоята импулсивност. И това, че си честен и почтен. Никога не съм срещала човек като теб, Зий.

— Честен и почтен ли? А това, че този път наистина се увлякох? Съвсем го ударих през просото, озовах се на място, където нямам какво да търся, отидох, въпреки че ме предупредиха да не го правя, оказа се, че съм бил толкова път, за да се озова в задънена улица, а сега се съгласих да излъжа, макар че така потулвам много тежки последици.

— Разследването още не е приключило — напомни Мил.

— Вярно е — съгласих се аз. — Но не знам дали е за добро или за лошо.

— Струваше ли си да ходиш там?

Реших да и дам някаква представа какво е да има гадже ченге.

— И да, и не — отвърнах.

— В смисъл?

— Стигнах на места, където нямах намерение да ходя. А сега всичко се обръща с главата надолу. Вече знам, Мил, коя е била Върна, преди да се появи в Лос Анджелис. Върна е била Уилма Томпсън.

Очите ѝ се разшириха като чинийки за сладко.

— Жената, която е била убита преди доста години? — ахна Мил.

— Очевидно не е била убита — отвърнах.

— А защо са я убили сега?

— Това е въпросът. Кой и защо я е убил. Още не съм получил пълната картина, липсват съществени подробности. Все си мисля, че съм пропуснал нещо. Случвало ли ти се е да се опитваш да се сетиш как се казва някой — името ти е на езика, а не можеш и не можеш да си го спомниш? Мил се засмя.

— Много често.

— За същото ти говоря. Изплъзва ми се нещо, което съм виждал, което съм прочел или чул.

— Ами забрави го — посъветва ме младата жена. — Дай да хапнем.

Шампанското беше отлежало. Никога досега не бях ял ягоди с шампанско, кубчета сърцевина от пъпеш или пастет, внесен чак от Франция. Мил бе насладала из къщата десетина свещи, които направо ме опияняваха с уханието си.

Докато се хранехме, извъня телефонът. Не вдигнах.

Събрахме остатъците и ги отнесохме в кухнята, като дадохме малко и на Роузи. Телефонът отново извъня. Върнах се в хола и сложих на грамофона няколко плочи на Томи Дорси. Бавни и нежни, в изпълнение на Синатра, Джо Стафорд и „Пайд Пайпърс“. Първото парче се казваше „Дай да избягаме от всичко“. Танцувахме. Роузи се беше свила на кравай върху една от възглавниците на канапето.

Мили се дръпна една — две крачки и се зае да развързва вратовръзката ми. Правеше го бавно, все едно махаше копринена панделка от подарък. Пусна вратовръзката и тя полетя към пода.

— Познавам те само от пет дни — пророни тихо, докато разкопчаваше ризата ми. — Не съм познавала мъж, който да се люби като теб. После убиваш четирима души. — Още едно копче. И още едно. — Знаеш наизуст стихове. А сега ще унищожиш човек, от когото се възхищаваш.

— Нямам друг избор.

— Знам, Зийк.

Мили разтвори ризата, после приплъзна длани по кръста ми и нагоре по гърба.

— Аз живея в дупка, а ти — на десетина акра навърх планината. Ти ядеш черен хайвер, аз — кисело зеле със свинско.

Мил се притисна до мен и аз усетих през пуловера как тупти сърцето ѝ. Устните ѝ почти докосваха моите. Започнахме да се целуваме. Нямаше какво друго да казваме.

И двамата едва си поемахме дъх. Не можех да сваля очи от тялото ѝ — мургаво от слънцето и изваяно от тениса.

Почти не говорехме. Виждах пулса ѝ върху вратлето. Не знам какво гледаше тя, с поглед в тавана.

Извърна за миг очи към мен, после ги затвори, претърколи се и метна крак върху моя.

— Направи страхотен пикник — прошепнах тихо.

— М-м-м.

— Имаш много скрити таланти.

— Ти също, скъпи — пророни Мили и се сгуши до рамото ми.

Полежахме още малко, без да говорим. И десетте дългосвирещи плочи, които бях сложил върху грамофона, отдавна бяха свършили.

— Дай да погледнем истината в очите, госпожице Харингтън — рекох накрая. — Печеля към триста долара на месец. Карам кола, която всеки момент ще се разпадне, живея в тясна къщурка...

Тя долепи пръст до устните ми и ме накара да млъкна.

— Толкова ли те плашат парите ми? — попита най-сериозно.

— Естествено, че ме плашат.

— Защо?

— Свикнала си да живееш на широка нога...

— Я не се занасяй!

— Нищо чудно да се почувствам навлек...

— Сержанте, и да искаш, не можеш да се превърнеш в навлек — отсече Мили. — Посветил си се на работа, мръсна и опасна, която на всичкото отгоре е и нископлатена. Уважавам те за това. Прави ти чест. Харесва ми и как изглеждаш, и как мислиш. И двамата знаем, че имам пари, които ще ми стигнат за два живота. Защо да не им се радвам,

като ги харча заедно с теб? Нямам нищо против да ме заведеш и на кисело зеле със свинско. Ти също не би трябвало да имаш нищо против, ако реша да те заведа в „Чейзънс“ на печена патица и шампанско. Какво по-разумно от това?

Волю-неволю се засмях. Беше удоволствие да бъдеш с жена, способна с такава лекота да сменя тона и да се шегува.

— Нека опитаме, а? — предложи Мили. — Не са ме питали дали искам да се раждам богата. Защо парите да провалят нещо красиво?

Тя ме помилва по бузата и ме целуна с меките си устни, с което сложи край на разговора.

Свещите се стопиха и угаснаха.

Събудих се и усетих миризмата на кафе. Мил я нямаше наоколо. Беше единайсет преди обяд. Лежах, гледах в пространството и си мислех за превратностите от последните трийсет и шест часа. После Мили влезе, понесла табла с димящо кафе, кубчета пъпеш и кифлички.

— Добро утро — пожела ми ведро тя и сложи подноса между нас.

Беше се увила с чаршаф и когато седна, той се смъкна, тя обаче не му обърна внимание.

— Тъкмо се сетих, че днес съм в почивка — оповестих аз.

— Чудесно! — възкликна Мили. Надвеси се над подноса и ме целуна. И телефонът иззвъня.

— Ох, да му се не види! — изругах аз.

— Трябва ли да се обадиш?

— Ако е по работа, ще звънят, докато не вдигна. Мили взе апарата и го сложи между нас.

— Да! — изръмжах аз, а тя долепи длан до устата си — да не прихне.

Обаждаше се Мориарити. Старецът явно бе в доста добро настроение.

— Да не си забравил за какво служи телефонът? — попита той.

— Работих, шефе. Струпаха се куп неща.

— Я да чуем какво се е случило там горе, на север. Скай мълчи като риба.

Прочел си доклада — отвърнах. — Подписан е от Кълан и Гилфойл. Обикновено те двамата нямат еднакво мнение за нищо, дори

за времето навън.

— Чух се и с Чарли Лефтън, мотелчето му е на километър — два от хранилището за лед. Та той ми каза, че се е вдигнала такава патаклама, та си помислил, че японците са провели десант в Мендоса. Какво всъщност се случи? Ще си остане между нас.

Разказах му как сме отскочили до Мендоса, как сме поприказвали с майката на Лайла Париш и ония кретени — Главорезите на Гилфойл, са ни устроили засада.

— Нещо не се връзва, Дан. Следата води към Кълан. Гилфойл би трябвало да си умира от радост. Вместо това праща четирима от гангстерите си да ни очистят.

Мориарити подсвирна и попита:

— Днес по-късно вкъщи ли ще си бъдеш? — Днес съм в почивка.

— Аз също. С това не отговаряш на въпроса ми.

— Да, ще се навъртам тук.

— Ще поговоря с окръжния прокурор, да си има едно наум — рече шефът. — Мисля, че отделът може и да не се занимава със случая. Май не е в нашите правомощия.

— Имаме убийство, а още не сме открили убиеца — това определено е в нашите правомощия — възразих аз. — Не пропускай да го споменеш на окръжния прокурор.

— Това пък защо ми го казваш?

— Все едно не съм ти го казал — рекох аз.

— Хайде, ще се чуем по-късно — обеща Мориарити и затвори.

— Страхотно, няма що. — Затръшнах слушалката, погледнах Мили и й казах: — Невинаги е така.

— Досещам се — усмихна се тя. — А сега какво ще кажеш, дали да не си вземем един душ?

— Заедно ли?

— Разбира се.

После телефонът иззвъня отново.

— Ох, няма ли да млъкне Най-послед!

Телефонът продължи да си звъни. Аз пък продължих да си седя и да го гледам. След шестото позвъняване вдигнах.

— Да! — ревнах.

— Извинявайте, че ви безпокоя, сержанте — подхвана дежурният, — но току-що се получи странно съобщение за вас.

— Какво му е странното — че е смешно или че е необичайно?

— Вие ще кажете. Някакъв мъж заръча: „Предайте на Банън, че го е търсил Сидни. Предайте му и че трябва да поговорим, понеже оттук нататък ще работим в един екип.“ Сещате ли се за какво става въпрос?

— Да. И определено не е смешно. Какъв е номерът?

— Кой беше? — полюбопитства Мили.

— Дежурният. Търсил ме е най-прочутият адвокат в щата. Сидни вдигна и каза с тих мазен глас:

— Вие ли сте, Зийк?

— Не съм ви никакъв Зийк, Шайлър, за вас съм сержант Банън и днес съм в почивка.

— Извинявайте, че ви безпокоя — рече той някак присмехулно. — Искях да ви чуя, понеже, тъй да се каже, работим заедно по случая на Райкър.

Беше ми трудно да се правя на непукист и на голям отворко когато Милисънт Харингтън седеше гола — голеничка на половин метър от мен и ми се усмихваше.

— Слушайте ме внимателно, ама наистина внимателно, Сидни. Не работим заедно по освобождаването на Райкър. Не работим заедно за каузата на гладуващите деца и на белите мечки, не работим заедно по каквото и да било и никога няма да работим, пък ако ще и Панамският канал да замръзне.

— Опитвам се да бъда любезен. До час мога да свикам пресконференция и да разкажа всичко от игла до конец.

— Не, не можете, Сидни. Единственият, на когото сте в състояние да се позовете, е пандизчия, излежаващ доживотна присъда за убийство. Той вече двацет години повтаря като папагал, че е невинен. Никой не му вярва. Това ще се превърне във вица на седмицата. Разполагате само с брътвежите на Райкър, с нищо друго. Искате да станете за смях ли? Ваша работа, направете го. Можете обаче да седите и да си траете, докогато ви кажа аз.

— Открай време сте си костелив орех — подсмихна се Шайлър. — Ще ми кажете кога, нали?

— Ще кажа на шефа си. Ако ви трябва изявление, ще го получите от него. Ще се видим в съда.

После затворих.

— И твоята не е лесна, озовал си се в окото на бурята — рече Мили, очевидно развеселена от случващото се.

— Вероятно си права, наистина съм се объркал като пиле в кълчища. Но карай, днес съм в почивка.

Мили премести подноса, допълзя при мен, пресегна се, вдигна слушалката от вилната, пхна я под възглавницата и ме погледна.

— Днес не ни се налага да се обличаме, нали? — измърка.

— Не, освен ако не избухне пожар — потвърдих аз.

34.

Съдебното заседание, свикано от главния прокурор, щеше да се състои в голямата зала, обикновено запазена за откритите заседания на Градския съвет. В единия край на помещението имаше голяма маса с шест стола зад нея — местата на онези, които колежа и бесеха. Срещу тях имаше две по-малки маси — всяка от двете страни на пътеката в средата, зад тях пък бяха преградата и шестте реда от двете страни на пътеката, предназначени за обикновените простосмъртни.

В залата имаше най-много дваисетина души.

Заседанието беше закрито, понеже за разлика от обикновено бе свикано от губернатора и решенията му бяха само препоръчителни. Беше издадена заповед доказателствата да не се разгласяват. Главният прокурор и още двама души, посочени от него и одобрени от губернатора, щяха да ги изслушат и да гласуват. След това прокурорът щеше да докладва как е преминало заседанието на губернатора, който на свой ред щеше да вземе окончателното решение. Чак тогава стенограмата от заседанието щеше да бъде огласена.

На една от масите — дясната зад парапета, седяха Мориарити, градският прокурор Арт Канън, Кокалите и доктор Тайлър. Аз пък се бях разположил зад тях, на първия ред, когато в сряда сутринта, в десет без десет Сидни Шайлър влезе заедно с Арнолд Райкър, закопчан с белезници за шефа на надзирателите в „Уеско“ Харли Крадок. Райкър беше облечен в тъмносин костюм и бяла риза, носеше и копринена вратовръзка, вероятно подарък от адвоката. Ако целта бе да стане по-приемлив за обществото, тя явно не беше постигната. Около Райкър витаеше нещо зловещо, което не можеха да прикрият нито новият костюм, нито бялата риза. Който веднъж е посегнал да убие, си остава убиец до края на дните си.

Райкър ме видя и се ухили гадно. После ми намигна и изрече само с устни:

— Здравсти, мой човек. Беше в стихията си.

Това не остана незабелязано за Канън, дребен, спретнат с черна коса, разделена на път по средата, и тънък мустак. Беше на петдесет и

две години. Махна ми и аз се надвесих над парапета.

— Не му се хващай на номерата — посъветва ме Канън. — Каквото и да се случи днес, всички го знаем що за стока е.

— Ако тоя негодник ме нарече още веднъж „мой човек“ — закахих се аз, — ще го изхвърля през прозореца.

Пак си седнах на мястото.

Сидни Шайлър си падаше конте. Беше праметнал рядката си руса коса върху темето в напразен опит да поприкрие все по-голямата плешивина. Носеше пенсне, беше облечен в жълт ленен костюм на големи червени квадрати и в жилетка с ланец, поклащащ се между джобчетата над увисналото му шкембе. Говореше тихо и мазно, с усмивка, която трябваше да мине за блага. Но от онова, което знаех за него, излизаше, че е много честен като адвокат и не оставя току — така клиентите си. Беше изпълнил заканата си. Рано сутринта в понеделник, още докато Кокалите и Тайлър работеха по случая, бе свикал пресконференция и беше оповестил, че разполага с неопровержими доказателства, че Арнолд Райкър не е убил Уилма Томпсън. Бе настоял губернаторът веднага да свика съдебно заседание, на което да докаже, че Райкър не е извършил престъплението и трябва да бъде оправдан и незабавно пуснат от затвора. Губернаторът наистина насрочи такова заседание, а един от щатските съдии се разпореди доказателствата по случая да не бъдат разгласявани. Така всички страни бяха доволни.

Пенингтън — иска ли питане — начаса ми се нахвърли, задето не съм му казал.

Шайлър и Райкър отидоха при масата от другата страна на пътеката. Крадок махна белезниците на Райкър и го натисна твърдо по рамото да седне. После мина зад парапета и се разположи точно зад Райкър с револвера върху коленете си, прикрит с бомбето. Крадок ми беше симпатичен — гледаше си добре работата.

Точно в десет часа се появиха и представителите на губернатора. Влязоха в индийска нишка в залата. Сега в тях бяха и хлябът, и ножът. Пръв дойде Темпълтън, красавец, висок към метър и деветдесет, със стоманеносива коса, костюм за триста долара, шит по поръчка, челюст, по-квадратна и от тази на Дик Трейси, и морал на улична котка. Жените се прехласваха по него. Вече трети мандат беше главен прокурор — можеше да се кандидатира до Второ пришествие и пак

щяха да го избират. След него влезе Майк Бъчър, слаб мъж със съсухрена кожа и очички с натежали клепачи, отговаряше в щатската управа за всички места за лишаване от свобода, навремето бе шеф на полицията в Сан Франциско, а преди това — надзирател в „Сан Куентин“. Беше преживял две разследвания за жестокостта и нечовешките условия в щатските затвори. Последен се появи съдията от Върховния съд на щата Томас Леви, дребосък с месести ръце, бърнести устни и лице, нашарено със старчески петна. Навремето се славеше като един от съдиите, които издават най-много смъртни присъди в Калифорния, сега, макар че преди две години би трябвало да е излязъл в пенсия, беше член на Върховния съд.

Тримата седнаха с лице към залата на масата най-отпред, по средата се разположи Темпълтън.

— Господа — подхвана той, след като чукна с чукчето, за да въдвори ред, — на това заседание трябва да установим дали наскоро починалата жена, известна като Върна Хикс-Виленски, и покойната Уилма Томпсън са едно и също лице. Няма да се занимаваме с фактите около процеса срещу господин Райкър. Ако има престъпления, извършени срещу господин Райкър, и нарушения на закона, с тях по съответния ред ще се занимава разширен състав на съдебните заседатели. Знаем, че господин Райкър е осъден за предумишленото убийство на госпожица Уилма Томпсън. Миналото на господин Райкър преди неговото задържане не ни занимава. Не ни занимават и фактите около самия процес. Не ни интересува и как е починала госпожа Виленски. Ще насочим вниманието си единствено към жалбата, внесена от адвоката Шайлър, а именно, че „през последните двайсет години господин Райкър е бил държан несправедливо в щатски затвор за убийството на Уилма Томпсън, че госпожица Томпсън не е била убита през 1922 година, а се е преименувала на Върна Хикс, през 1924 година е дошла в Лос Анджелис, омъжила се е за Франк Виленски и е живяла тук до смъртта си, настъпила преди десет дни, че вие, господин Шайлър, ще представите доказателства, от които по безспорен начин се вижда, че госпожа Виленски всъщност е била госпожица Томпсън, поради което господин Райкър трябва да бъде освободен незабавно от щатския затвор «Уеско», а съдебната присъда от 1922 година следва да бъде отменена.“ Това ли сте написали в жалбата си, господин Шайлър?

— Да, уважаеми господине — потвърди адвокатът.

— Възнамерявате ли да пледирате в полза на господин Райкър?
— попита Темпълтън.

— Да, уважаеми господине.

— Бъдете кратък, говорете по същество, в противен случай ще ви отнема думата. Ясен ли бях?

— Да, уважаеми господине.

— Другата страна представена ли е? — попита Темпълтън.
Канън се изправи.

— Аз, уважаеми господине, се казвам Артър Канън и съм градски прокурор. Присъствам тук, за да защитавам интересите на града, понеже със случая е свързан един от нашите детективи. Ала повечето от събитията всъщност са се разиграли извън нашата юрисдикция.

— В такъв случай възразявате ли заседанието да се проведе?

— Не, уважаеми господине, не възразявам.

— Добре. Да започваме, господин Шайлър — рече доста троснато Темпълтън.

Адвокатът се изправи, свали си очилата и тръгна бавно напред — назад пред тримата, като почукваше с рамката по дланта си.

— Готови сме да призовем свидетели и да представим сведения, които ще докажат извън всякакво съмнение, че моят клиент Арнолд Райкър е бил осъден и е лежал цели деветнайсет години в затвора за убийството на госпожица Уилма Томпсън, убийство, каквото според нас изобщо не е имало. На този етап не възнамеряваме да се занимаваме със случилото се през 1922 година. Клиентът ми очевидно е бил несправедливо обвинен, но само главният прокурор и губернаторът имат право да възбудят разследване. Нашата цел днес е да свалим петното от доброто име на моя клиент и да осигурим незабавното му освобождаване от затвора. Ако установите, че доказателствата подкрепят това заключение, ще внесе молба с настояване губернаторът да се разпорежи за незабавното и безусловно освобождаване на господин Райкър от щатския затвор „Уеско“, където понастоящем той излежава присъдата. Ако оттук нататък господин Райкър прекара и единединствен ден зад решетките, това ще бъде грубо погазване на закона. Благодаря ви.

— Колко свидетели смятате да призовете, господин Шайлър? — попита съдията Леви.

— Трима, ваша чест. Може би четирима.

— Други въпроси? — попита Темпълтън и погледна Бъчър, който поклати глава.

— Добре тогава. Можете да започвате, господин Шайлър. Шайлър беше обигран адвокат. Първо сложи пред тримата статив. Планът му беше прост. В началото той призова като свидетел доктор Тайлър и след като зъболекарят се закле да казва истината, го представи като уважаван стоматолог и хирург. Тайлър пък описа най-подробно операцията, която през 1921 година е направил на Уилма Томпсън, и приложеното лечение. Върху статива бяха сложени зъболекарският картон и увеличените снимки и диаграми, на които личаха раните. Докато Тайлър разказваше, Шайлър сочеше с показалка снимките и диаграмите. Зъболекарят беше направил две снимки на Томпсън, една голяма в анфас и втора — отдясно, на която се виждаха натъртванията и синините по челюстта.

— А сега, доктор Тайлър — продължи адвокатът, — ни кажете направихте ли оглед на трупа на жената, представяла се като Върна Хикс-Виленски?

— Да, направих.

— Заедно с кого го направихте, с доктор Джером Уийтс ли, главен съдебен лекар на окръга?

— Да, с него.

— И разпознахте ли жената?

— Беше трудно. Госпожа Виленски беше подпухнала, все пак е престояла във водата във ваната цяло денонощие, докато я намерят. Освен това си е правила пластична операция на носа. Косата ѝ беше с естествения си цвят. Навремето, когато познавах жената, тя се изрусяваше. Освен това е напълняла с петнайсетина — двайсет килограма. Но заключението ми е, че госпожа Виленски и госпожица Томпсън са едно и също лице.

— От огледа ли го установихте? — попита Бъчър.

— И да, и не. Запознах се с диаграмите и заключението, изготвени от доктор Уийтс, и сравнихме моите с неговите изводи. Те съвпадаха, ако не броим известното хлътване на венеца, което е нещо обичайно за такъв дълъг период от време. Сравнихме и снимките на Томпсън и на Виленски, както и диаграмата на госпожа Виленски, на която се вижда как нооът ѝ се е променил след пластичната операция.

Въпреки че не съм виждал Томпсън от близо двацет години и тя си е направила пластична операция на носа, смятам, че Томпсън и Виленски са една и съща жена.

— Благодаря ви, докторе — рече Шайлър. — Съдебният състав има ли въпроси?

— Любопитно ми е едно — обади се съдията Леви. — При огледа на госпожа Виленски познахте ли, че именно вие сте ѝ правили зъбната протеза?

— Не — отговори Тайлър. — Никой зъболекар не прави протезите така, та да личи по нещо, че те са именно негово дело. Това е рутинна процедура, господин съдия. Въпреки това заявявам най-отговорно, че зъбната протеза у двете жени е една и съща, ако не отчитаме известното износване на материала.

Темпълтън попита:

— Можете ли да определите доколко носът на Виленски се е променил след пластичната операция?

— По-добре задайте този въпрос на доктор Уийтс — отвърна зъболекарят. — Познанията ми се ограничават единствено със стоматологията. Но съдебният лекар направи копия на рентгеновите снимки на Томпсън, с които разполагам, за да изготви схема, на която личи какъв е бил носът преди и след пластичната операция — това ми помогна много.

Нямаше други въпроси.

Шайлър призова като свидетел и Кокалите, който също се закле да казва истината. Адвокатът бе приготвил диаграмите и схемите, направени от съдебния лекар, извади и няколко зловещи снимки на трупа. Върху една от запазените от зъболекаря снимки на Томпсън Кокалите бе добавил няколко щриха, така че да се види как е изглеждал носът след пластичната операция.

Съдебният лекар изложи накратко заключението си от аутопсията, после насочи вниманието към зъбната протеза и пластичната операция.

— Според мен — подхвана той — е важно да се знае, че моето описание на моста и plombата съвпада напълно с описанието, което доктор Тайлър е направил в зъболекарския картон.

— Щом всички зъбни протези са еднакви — намеси се Шайлър, — откъде сте толкова сигурен, че става въпрос за същия мост?

— Заради раните. Двамата със зъболекаря сме единодушни, че раните по лицето на госпожица Томпсън са нанесени с удар по челюстта отдясно.

— Защо това е толкова важно?

Кокалите отиде при диаграмите и снимките.

— От вида на нараняването се вижда, че тук е имало удар.

— Той стисна юмрук и го долепи до бузата си. — Нанесен е с юмрук, натрошил първия и втория долен кътник. Бил е толкова силен, че се е отчупило и парче от първия кътник горе вдясно и самата челюст се е пукнала. От снимките на госпожица Томпсън се вижда, че се е случило точно това. — Той вдигна рентгеновата снимка с десния профил на младата жена.

— Забелязвате ли очертанието на челюстта? Личат две вдлъбнатинки — тук и тук, останали от кокалчетата на пръстите.

— Сетне взе диаграмата, правена от Тайлър през 1921 година, и наложи върху нея лист оризова хартия със схема на нараняванията, която бе изготвил при аутопсията. Двете се припокриваха почти напълно. — Ако не броим хлътването на венеца, обичайно за такъв дълъг период, според мен става въпрос за едно и също лице, което е получило еднакви наранявания, нанесени с удар отстрани по челюстта. Това ще рече, че двете жени са с еднакъв профил на челюстта. И двете жени са еднакви на ръст. И двете наранявания са причинени от удар, нанесен с юмрук на едно и също място. — Съдебният лекар вдигна снимката на цялото лице на Томпсън, направена от Тайлър, и схемата, на която бяха обозначени промените в носа на жената. — Между очите носът на госпожица Томпсън е бил месест, освен това е бил въздълъг. При пластичната операция са го направили по-тесен и чип.

— Какво е вашето заключение? — попита съдията Леви. Патологът отвърна:

— Въз основа на доказателствата, предоставени от следствието, Уилма Томпсън и Върна Хикс-Виленски са били едно и също лице.

— Съгласен ли сте с това мнение, доктор Тайлър? — обърна се съдията към зъболекаря.

— Да, съгласен съм, ваша чест — кимна категорично Тайлър.

Темпълтън оповести, че съдебният лекар и стоматологът могат да се върнат на местата си.

— Искам да разпитам още един свидетел — съобщи Шайлър.

— Призовете го — съгласи се Темпълтън.

— Сержант Зийк Банън от Полицейското управление в Лос Анджелис.

Бях много изненадан. Бяха поискали да присъствам на съдебното заседание, но никой не ми беше връчвал призовка. Минах от другата страна на парапета и се заклех да казвам истината.

— Добро утро, сержанте — ухили се Шайлър — Имам само няколко въпроса. Разследвате убийството на Върна Хикс-Виленски, нали така?

— Точно така.

— Откога провеждате разследването? Темпълтън се намеси.

— Според мен, господин Шайлър, бях пределно ясен, че подробностите около смъртта на госпожа Виленски нямат нищо общо с днешното заседание.

— Точно така, уважаеми господине, но ви уверявам, че въпросите наистина са по същество.

— Добре тогава — склони Темпълтън. — Но ви предупреждавам, внимавайте.

— Разбира се.

Той повтори въпроса.

— От десет дни — отвърнах аз.

— Наложил ли се по време на разследването, сержанте, да проверявате миналото на госпожа Виленски? Например да установите неща като дата и място на раждане, така нататък.

— Да, уважаеми господине.

— Разкажете, ако обичате, на уважаемите господа какво научихте за миналото на жената.

— Не открихме нищо за живота ѝ преди 1924 година.

— Дори дата на раждане?

— Не, господине.

— Месторождение?

— Не, господине.

— Къде е работила преди това?

— Доколкото успяхме да установим, драги ми господине, за госпожа Виленски не се знае нищо до 1924 година, когато тя се е преместила да живее в Лос Анджелис.

— Накъсо — обобща адвокатът, — до 1924 година госпожа Виленски не е съществувала.

— Точно така.

— Това, сержанте, обичайно ли е? — Не.

— И какви изводи си направихте, ако изобщо сте направили някакви изводи?

— Че преди да се установи в Лос Анджелис, жената си е сменила името.

— А това навежда ли ви на някакви мисли?

— Засега не — отвърнах аз.

— Значи разследването продължава.

— Да, още не е приключило.

— А, да ви питам още нещо. Кога е починала госпожа Виленски?

— На двацет и пети май в седем и половина вечерта.

— Благодаря ви, сержанте. — Той се извърна към съдебния състав. — Някакви въпроси, господа? — попита Шайдър тримата мъже.

Пипаше много хитро. Сега именно някой от съдебния състав трябваше да зададе ключовия въпрос. Тримата мъже събраха глави и си зашушукаха, после Темпълтън ме попита:

— За протокола, сержанте. При какви обстоятелства е починала госпожа Виленски?

— Била е убита, уважаеми господине, но така, че да изглежда като нещастен случай.

— Благодаря ви, сержанте. Свободен сте. Върнах се на мястото см на първия ред.

— Призовавам Харви Крадок — рече Шайлър.

В началото едрият надзирател се пообърка. Върна в кобура пистолета, който бе държал под бомбето, после остави бомбето и отиде да се закълне.

— Къде работите, господин Крадок?

— В щатския затвор „Уеско“. Началник на охраната съм.

— Значи познавате моя клиент — господин Райкър?

— Да, от шест години.

— Обсъждал ли е, капитане, господин Райкър делото за убийството на Уилма Томпсън, заведено срещу него?

— Случвало се е.

— И какво е споделял с вас?

— Разказваше за вечерта, все повтаряше, че имало неща, доказващи, че е невинен.

— Вие вярвахте ли му?

— Никой не му вярваше.

— Смятате ли го за опасен затворник?

— Сприхав си е. Лесно се пали. Такива като него избухват с повод и без повод.

— И колко пъти е избухвал, капитане? Крадок помълча, помълча и отговори:

— Нито веднъж.

— Някога да е вдигал скандал, да се е спрекквал с други затворници?

— Не, господине, никога.

— Всъщност е отговарял за библиотеката, нали така?

— Точно така. Чете по четири вестника на ден и е в състояние да ви преразкаже някои от материалите дума по дума. Има изумителна памет.

— И дори е научил, някои от затворниците да четат и пишат, нали?

— Да, господине, доколкото си спомням, петима — шестима. Темпълтън се намеси.

— Тези показания, господин Шайлър, имат ли някакво отношение към случая?

— Моят клиент, уважаеми господине, е бил обвинен в тежко престъпление. Според меп е наистина важно, че нито веднъж не е създавал неприятности на надзирателите в затворите, където е лежал: „Сан Куентин“, „Фолсъм“ и „Уеско“. Всъщност е бил примерен затворник, помагал е на съкилийниците си, четял е през цялото време.

— Разбрах, адвокате.

— Благодаря ви, господине — отвърна Шайлър.

Каза на Крадок, че няма повече въпроси към него, отиде при масата и отпи глътка вода. Сетне се извърна към съдебния състав и заяви:

— Господа, зъболекарят на Уилма Томпсън и главният патолог на съдебния окръг са на мнение, че жената, представяла се за Върна Хикс-Виленски, всъщност е била Уилма Томпсън. Помислете, господа.

Чухте от детектива, разследващ убийството на госпожа Виленски, че тя се е появила тук, в Лос Анджелис, през двайсет и четвърта, повече от година, след като клиентът ми е бил осъден за убийството на Уилма Томпсън, а също че той и колегите му — другите следователи, не са успели да открият нищо за миналото и живота ѝ преди двайсет и четвърта година. Тази жена все е дошла отнякъде, господа. Предполагам, че през двайсет и втора година Уилма Томпсън не е била убита, че не е имало никакво убийство, въпреки че клиентът ми — Арнолд Райкър, е лежал цели деветнайсет години по щатските затвори именно заради убийството на тази жена. Предполагам също така, господа, че вероятността госпожица Томпсън да не е госпожа Виленски, клони към нулата. Две жени с еднакъв ръст и еднаква зъбна протеза, със същите белези, същата пластична операция на носа и накрая — помислете върху становището на двамата експерти, дали показания, че двете жени всъщност са едно и също лице. И вероятно най-убедителното доказателство: трупът на госпожица Томпсън така и не е бил намерен. Освен това господин Райкър не се вмести в обичайния портрет на хладнокръвния убиец. За деветнайсет години нито веднъж не е създавал неприятности. Учил е съкилийниците си да четат и лишат. Грижел се е за библиотеката. С други думи, по характер не е закоравял престъпник. Затова твърдя, че господин Райкър безусловно е напълно невинен, че не е извършвал убийство, било то предумишлено или непредумишлено, и каквото и да е друго престъпление и затова трябва да бъде пуснат незабавно на свобода. Призоваваме ви да решите дали днес господин Райкър ще напусне залата като свободен човек. Благодаря ви.

Тримата членове на съдебния състав се извиниха и се оттеглиха в задната стаичка.

— И сега какво? — попитах аз Канън.

— Ще вземат решение, ще се свържат с губернатора и ще му докладват какво препоръчват. Ако той се съгласи с мнението им, ще се върнат и ще огласят решението. Ако ли не, ще се наложи Райкър да съди щата и делото му да бъде гледано повторно.

Излязох да изпуша една цигара. Първият човек, когото видях, бе последният, когото исках да виждам, Джим Ленингтън. Той дойде при мен в коридора.

— Хиляди благодарности, мой човек! И това ми било приятел — възкликна той. — Забрави ли какво обеща — че пръв ще научавам всичко по случая?

— Кажы как можех да попреча на Шайлър да събщцы, че ще има съдебно заседание. Пък и съдията издаде заповед доказателствата да не се разгласяват.

— Адвокатът заяви пред всички, че двамата с него сте били в един отбор.

— Да бе, как ли не!

— Все пак трябваше да ме предупредиш. Току — виж Шайлър склонил да даде интервю само на мен.

— Знаеш, Джими, че той не действа така. Съобщава, каквото има да съобщава, едновременно на всички. Не иска да има засегнати, дори сред жълтите издания.

— И как според теб ще се развият оттук нататък нещата?

— Райкър не случи на съдебен състав: Темпълтън, Лени и Бъчър.

— Вярно си е, може и да не го огрее. А какви са доказателствата? А за Шайлър знам, че не си е опекал работата, не тръгва с рогата напред. Да не би да сте се добрали до нещо?

— Да го вземат мътните, аз не спя с Шайлър. Именно аз се занимавам с доказателствата.

— И си му ги казал?

— Точно неговият клиент ме насочи къде да търся.

— Райкър ли? Я не се занасяй! Нима си повярвал на Райкър! Стига, бе! От години повтаря като навит все едни и същи дивотии.

— Не са дивотии, Джими. Неприятно ми е да ти го събщца, но мен ако питаш, ще пуснат Райкър на свобода.

— До какво се е добрал Шайлър?

Поколебах се. Но съдебният състав щеше да се върне всеки момент, и бездруго след малко щяха да научат всички.

— До зъболекарски картони — казах аз.

— До зъболекарски картони ли?

— Да. Веднага след заседанието ще ти кажа моята версия на случилото се — само на теб. Сигурен съм, че Шайлър ще предостави на всички журналисти копия от доказателствата.

Мориарити надзърна иззад вратата на заседателната зала.

— Връщат се, Зийк. Отидох при шефа.

Тримата мъдреци влязоха с гръм И трясък в залата и си седнаха на местата. Темпълтън чукна с чукчето.

— Господа, единодушното мнение на членовете на съдебния състав е, че господин Райкър е бил осъден несправедливо. Губернаторът подкрепи нашето решение и подписа изрична заповед, с която оправдава господин Райкър и отменя присъдата, наложена му от съдебните заседатели. Господин Райкър, вие сте освободен от затвора.

„Бум!“, удари чукчето.

И Райкър излезе от залата свободен човек.

Продължих да седя на първия ред и да го гледам как върви напето към коридора, където тутакси беше наобиколен от репортери, фотографи и радиожурналисти — те го засипаха един през друг с въпроси под светкавиците на фотоапаратите, насочени към лицето му. Шайлър стоеше с хитра усмивчица зад него, кръстосал ръце, наблюдаваше суматохата и от време на време отговаряше на някой въпрос. Кокалите също се включи в лудницата и се запретна да обяснява как и защо съдът е стигнал до такова решение. Тримата с политическите назначения, предизвикали въпросната лудница, се изнизаха, ни лук яли, ни лук мирисали, през страничната врата.

Реших да ги последвам. Нямах какво да съобщавам на печата. Кокалите, Райкър и Шайлър щяха да кажат достатъчно. Освен това още не бях приключил с разследването на убийството и не исках да го обсъждам с репортерите. За по-малко от час деветнайсетте години, които Райкър беше прекарал зад решетките, бяха приключили най-неочаквано и присъдата на съдебните заседатели, гледали навремето делото, бе отменена заради показанията на един зъболекар, един съдебен лекар и едно ченге. Онова, което беше започнало като най-обикновено разследване на смърт, настъпила вследствие на нещастен случай, се бе превърнало в сензационно убийство, изтъкано от лъжи, от мъст и стари вражди, а също от тънки политически сметки, правени къде ли не, като се почне от коридорите на щатската законодателна власт и се стигне до резиденцията на губернатора. И цялата тази шумотевица само защото жертвата имаше прекалено много пари в спестовната си книжка, но не и минало, а също така, защото убиецът си нямаше и понятие от електрически ток.

И така, в главата ми се въртяха какви ли не мисли — не на последно място за Броуди Кълан. Колкото и да не ми се искаше, този човек ми беше станал симпатичен, и все пак около него витаеше духът на покварата. Може би това беше негов стил — да се прави на вода ненапита. Да отрича, че е свързан по някакъв начин с убийството на Уилма Томпсън — Хикс-Виленеки, да гледа през пръсти на това, че

Еди Удс е убил Фонтонио. Сега повече от всякога всички пътища водеха към Кълан, Сан Пиетро и събитията, станали преди толкова време в Еврика, за да достигнат кулминацията си в смъртта на Уилма. В целия сценарий имаше едно главно действащо лице, и аз отидох в болницата, за да обсъдя положението със своя колега.

Когато влязох в стаята, Скай подремваше.

— Приемаш ли посетители? — попитах го аз.

— Здравсти, колега. Какво става?

— Пуснаха Райкър.

— Не съм изненадан.

— Но пак нещо не ми дава мира — споделих аз с него. — Само дето не знам какво.

— За Райкър ли?

— Може би. Шайлър го изкара цял Айнщайн. Четял човекът по четири вестника на ден, помнел всичко до последния ред. Учел съкилийниците на четмо и писмо. Истинска света вода ненапита.

— Само не увесвай нос, чули. Направи каквото се искаше от теб. Кълан там ли беше?

Поклатих глава.

— Сигурен съм, че в Сакраменто вече умуват как да му подлеят вода. Знаят, че могат да водят за носа Остърфелт или Белини, ако някой от тях стане губернатор. Държат ги и двамата натясно: а са гъкнали, а отиват на кино. Но ако спечели Кълан, ония проклетници ще има да патят — в чудо ще се видят. Той ще разкара всички началници на отдели, хора, заемали тези постове едва ли не откакто свят светува, ще им развали политическите игри, направо ще им разкатае фамилията. Животът, Скай, не е котка, винаги пада по гръб, Кълан губи изборите, Райкър излиза на свобода.

— А ние с теб трябва да намерим убиеца — добави Скай. — Сигурно това те човърка. Ако има някой, който наистина да печели от смъртта на жената, то това е Кълан.

— Сетих се за Еди Удс. Логично е да я е очистил той, нали е знаел за Уилма Томпсън. Знаел е коя всъщност е Виленски. Веднъж дори ѝ е превел парите.

— Лично аз не бих насочвал всички стрели срещу Удс.

— Във всеки случай надали ще изпълзиш от леглото, за да ми помогнеш. Скай, това са само догадки. Не мога да го задържа

единствено защото ме мъчат предположения.

— Внимавай много.

— Ще държим връзка.

Отскочих до Олимпийската кула, но кабинетът на Удс беше затворен по-здраво и от юмрука на скъперник. Звъннах на дежурния и го помолих да ми намери телефона и адреса на частния детектив — нямаше ги в телефонния указател. Удс живееше сред хълмовете на Холивуд, на няколко пресечки от булевард „Сънсет“. Хубавата му едноетажна къща от тухла и червено дърво се намираше навътре в двора, зад дърветата и храстите. Свърнах с колата по алеята пред къщата, която продължаваше към двуетажния долепен гараж.

Съседката — беше по басмена рокля — поливаше с допотопна лейка лехата прежаднели лилии и карамфили.

— Сигурно са на яхтата — поясни тя, след като слязох от колата. — Не съм ги виждала от завчера.

— Благодаря — рекох й. — Само ще надзърна.

Това не допадна особено на жената и тя загледа как чукам на предната врата и надничам през прозореца на хола. Хвърлих едно око и през прозорчето на гаража. Два автомобила.

Побиха ме тръпки.

Заобиколих зад къщата, рамката с мрежата пред вратата на верандата беше отворена.

После видях дупката.

Хубавичка, добре очертана кръгла дупка, каквито оставят пищовите трийсет и втори калибър, върху стъклото на задната врата.

Кръгчето беше обточено с кехлибарени нишки. С цвят на спечена кръв.

Погледнах през прозореца. До помещението, което приличаше на хол, се стигаше по коридор. Вляво се падаше кухнята, свързана с гаража. Вдясно имаше нещо като ателие, пред което се бяха проснали два крака в карирани панталони.

После през дупката от куршум се просмука въасладката миризма на смърт.

Сърцето ми биеше лудешки — аха да се пръсне, докато вадех шперца и отключвах. Смрадта само дето не ме повали. Притиснах носната кърпа до устата и носа си и влязох на пръсти в къщата.

Еди Удс лежеше по хълбок, бе отметнал едната си ръка, а другата бе затисната от тялото му. Притворените му очи бяха втренчени в стената. Лицето му беше с цвят на засъхнала гипсова мазилка. Светлосинята му риза беше напоена със засъхнала кръв, но двете дупки от куршуми върху гърдите още личаха. Беше издъхнал върху персийския килим.

В дъното на стаята жена му лежеше ничком на пода, опряла буза в другия край на килима. Беше дребничка, към метър и петдесет и пет, с тъмна коса. Навремето сигурно е била хубава. Беше протегнала едната си ръка към телефонния апарат върху масичката до стената. Кафявите ѝ очи бяха широко отворени и в тях бе застинал ужас. Устата ѝ зееше като за писък.

Два куршума в гърба.

— Дявол да го вземе — изругах нечуто, после дадох воля на гнева си: — ДЯВОЛ ДА ГО ВЗЕМЕ!

Изчаках Кокалите да направи първоначалния оглед. Удс и жена му бяха издъхнали преди около трийсет и шест — четирийсет и осем часа от куршуми трийсет и втори калибър. И четирите бяха смъртоносни. Убиецът бе изрязал квадратче в прозореца и го беше отворил.

— Според мен Удс и жена му са минали през гаража и са влезли откъм кухнята — подхвана съдебният лекар. — Убиецът ги е причаквал в коридора. Първо е гръмнал Удс, после и жена му, която се е опитала да се обади по телефона.

— Влязъл е вътре и е дебнел, както у Върна Виленски.

— Да, много търпелив убиец. Ще вземем отпечатыци, пратил съм момчетата да огледат квартала. Сещаш ли се нещо?

— Това, за което се сещам, лежи на пода — отвърнах аз.

Кокалите и двама кадърни следователи от отдел „Убийства“, които днес се бяха случили на смяна, извършиха огледа и си тръгнах. Бях като вцепенен, мозъкът ми не работеше. Бях се отдалечил на една пресечка от къщата, когато радиостанцията върху светлинното табло изпищя. Грабнах я. Беше Скай.

— Издирвам те под дърво и камък — обясни той възбудено.

— Еди Удс и жена му са мъртви — прекъснах го аз и набързо му разказах какво съм заварил.

— Пасва — възкликна все така възбуден колегата.

— В смисъл?

— Нали ми възложи да мисля? — отвърна Скай. — То какво друго да правя тук, освен да се излеждавам, да си ям кашичките и да мисля.

— Е, и?

— Нали спомена, че Райкър четял по четири вестника на ден и помнел всичко до последния ред.

— Да.

— Как тогава е пропуснал първия път снимката на Върна... оная от април?

Трябваха ми само няколко секунди, за да включа накъде бие.

— Давай нататък.

— Щом е прочел за нея през април, защо си е траел, докато не я е видял отново миналата събота?

— Скай, ти си ни гений.

Спомних си и какво е казал шефът на надзирателите Крадок за хората, ходили на свиждане на Райкър.

— Сред последните, които са го посещавали, е и един бивш съкилийник на Райкър, делили близо половин година една килия — поясних аз.

— Как се казва?

— Чакай да се сетя... Точно така, Далмъс. Хенри Далмъс. Излежавал е петгодишна присъда за непредумишлено убийство. След четвъртата са го пуснали.

— Под гаранция ли?

— Да. Преди половин година.

— Не забравяй, че имаме и пръстов отпечатък. Ако тоя Далмъс е съден в съдебен окръг Лос Анджелис, сто на сто разполагаме в архива с негови отпечатъци.

— Отивам да проверя — казах аз.

Проверката ми отне петнайсетина минути. В досието на Далмъс открих снимка на нисък набит мъж с бърнест устни и коса, подстригана на канадска ливада. Криминалистът в отдел „Отпечатъци“ пхна отпечатъка, който бяхме открили у Виленски, от едната страна

на дактилоскопа, от другата сложи един от отпечатъците в досието на Далмъс. След шест проби ме погледна и се ухили.

— Искаш ли да погледнеш? Красота!

Надзърнах. Отпечатъците съвпадаха. Нямаше никакво съмнение. Нашият убиец се казваше Далмъс.

Свързах се със Скай да му съобща новината, с молба да си държи езика зад зъбите, докато тя не се появи и по вестниците. Дължах поне това на Джими Перото.

Поръчах във фотографския отдел да направят десетина копия от снимката на Далмъс и тракнах набързо описанието му. После звъннах на Мориарити и му изложих всичко от игла до конец. Никога дотогава не го бях чувал да се киска от удоволствие. Наближаваше четири следобед.

— Далмъс ни трябва жив — казах аз. — Само той може да завърже тенекията за задника на Райкър. Райкър му е платил да очисти Уилма и Еди Удс. За да си отмъсти, че са го натопили. Освен това ще избухне скандал, който Кълан не е в състояние да предотврати и който ще съсипе надеждите му да стане губернатор.

— Дай да звъннем на журналистите, да пуснат новината в късните издания и по радиото — възкликна шефът. — Искаш ли на теб да се падне тази чест?

— Задължен съм на Джими Перото — отвърнах. — Искам да я кажа първо на него, за да изпревари конкуренцията. Веднъж да я пусне, и ще гръмне по всички вестници и станции.

— Какво ще им съобщим?

— Че сме обявили Далмъс за общодържавно издирване. Пръстовият отпечатък, който сме открили у Върна Виленски, е доказателство, че точно той е извършителят. Че издирваме и Райкър, за да го разпитаме. Засега нека не намесваме Мендоса, макар че, мен ако питаш, Райкър се е запътил натам.

— Добре, разкажи всичко това на Пенингтън. Страхотна новина, а, Зий! По обед Райкър излиза на свобода, а четири часа по-късно вече е издирван като съучастник в убийството на същото лице, което не е убил първия път, и на още двама.

Веднага щом шефът затвори, позвъних в редакцията на „Таймс“. Пенингтън тъкмо излизаше, когато го хванах.

— Искаш ли да ти съобщя нещо ново по случая с Райкър? — попитах го аз.

— Трудно ще засенчи онова, което вече зная — отвърна той.

— Това го знае всеки. Сега ще ти дам нещо направо за първа страница, точно под главата.

— Целият съм слух.

— Какво ще кажеш за заглавие от рода на: „Хенри Далмъс, бивш съкилийник на Райкър, издирван за убийството на Уилма Томпсън. Предстои Райкър да бъде разпитан“. И в карето отстрани: „Далмъс е заподозрян и за убийството на частния детектив Бди Удс и на жена му“.

Пенингтън само дето не изскочи от телефонната слушалка.

— Идвам веднага с всички подробности и със снимката на Далмъс — обещах аз. — Ще хванеш ли крайния срок? Искам целият град да види снимката.

— Ще помоля да задържат първия тираж. Можем да наберем наново първата страница с твой материал непосредствено под главата.

— Тръгвам — обещах аз.

Преди да потегля към Пенингтън, звъннах на Милисънт и ѝ обясних накратко какво става.

— Предстоя ми тежка вечер — допълних.

— Няма да си лягам. Ще те чакам.

„Таймс“ излезе с петнайсет минути закъснение. След половин час новината гърмеше по всички радиостанции. До седем вечерта мало и голямо знаеше, че издирваме Райкър и Далмъс. Мориарити се разпореди всички пътища и летището да се държат под наблюдение.

А аз гонех моя си дневен ред. Свързах се с Кълан още преди новината да се е разчула, и му я съобщих. Долових в гласа му и облекчение, и притеснение. После му казах за Бди Удс и жена му. Настъпи дълго мълчание.

— Обясних ти... Еди никога не би посегнал на жена — рече задавен Кълан. — Ти ли ги намери?

— Да. — Сетне промълвих: — Моите съболезнования, Броуди.

— Ти спиш ли някога, каубой?

— Не аз, а Скай се досети за какво става въпрос. Но и аз имам няколко въпроса, останали без отговор.

— Например?

— Кой е плащал на Уилма Томпсън, за да се укрива през всичките тези години?

— Това вече е без значение. Откри извършителя на убийството, което разследваше, нали така? Сигурен съм, че сега, след като всички знаят, че сме скалпили обвинението срещу Райкър, главният прокурор няма да ми прости и ще ме погне.

— Всички ще те погнат. В един куп са.

— Карай поред — посъветва ме шерифът. — Първо трябва да хванеш Далмъс и Райкър.

— Отцепили сме цялата околия. Пътищата и летището са под наблюдение. Разпространили сме из града снимката на Далмъс. Но веднага щом новината гръмне, Райкър ще се укрие в миша дупка, ако вече не го е направил.

Кълан помълча и рече:

— Действай!

— Обзалагам се, че в момента Далмъс е в санаториума „Шулър“, натам ще се отпрати и Райкър.

— После ще си поръча хидроплан, който утре сутринта ще го прехвърли в Мексико, тогава върви, че го търси — допълни Кълан.

— Преди да разгласим новината, предупредихме бреговата охрана — обясних аз. — Мен ако питаш, няма да рискува да напусне Лос Анджелис освен с яхта, която да се отправи на север.

— Значи смяташ, че е тръгнал към Мендоса? — попита с равен глас шерифът.

— Сега там ще бъде в най-голяма безопасност. Ще взема да си издайствам съдебна заповед за обиск на „Шулър“. Ти ще помагаш ли?

— Побързай.

— Тръгвам веднага щом оформя документите.

— Аз ще имам грижата — отсече Кълан. — Я не се мотай, вдигай си задника и идвай.

— За колко време ще стигне Райкър дотам с яхта?

— За три-четири часа. Имам приятели от едно време в бреговата охрана. Ще се опитам да уредя да отцепят Мендоса.

— Далмъс ни трябва жив, Броуди, за да потвърди, че именно Райкър му е наредил да убие Върна Виленски.

— Знам.

— Тръгвам — казах аз.

„Красавица“ се полюшва край кея на Санта Моника. Капитанът, представителен мъжага със силен слънчев загар и прошарена коса, облечен в син блеизер, тениска и бели панталони, седи при руля и слуша радиото.

На яхтата има още трима души. Първият — слаб, в син костюм и с бомбе, килната на една страна, прилича на пор: малки очички, дълъг нос, тънки устни. Казва се Ърл и със сигурност не е облечен като за пътуване с яхта. Седи на шезлонг и е спокоен като задрямала котка. Вторият е риж, облечен като летовник от Охайо. Червен торбест панталон, крецияща хавайска риза на яркозелени палмички, пусната над панталона. Не го свърта на едно място, току снове напред-назад по палубата, щрака припряно с пръсти и си тананика нещо.

Третият е набит мъж с коса, подстригана на канадска ливада. Лицето му е валчесто, с изпъкнали очи, които все се озъртат. Мъжът непрекъснато прокарва език по устните си. Носи безвкусна вратовръзка и бяла риза, разкопчана на яката и мокра от пот. Преметнал е върху ръка сако със спортна кройка. Държи бомбе, което постоянно върти.

— Няма ли да мирясаш Най-послед! — сопва се той на червенокосия.

— Какво толкова ти правя? — тросва се на свой ред Лио. — Дано не ти се случва да ме виждаш разлютен. Дано не му се случва, нали, Ърл?

— Не знам — свива той рамене. Държи цигара, но не я пали.

— Лазиш ми по нервите.

— Изобщо не ти лазя по нервите, Хенри — киска се рижият и продължава да си тананика „Чао, чао, дрозде“.

Капитанът поглежда Хенри и приканва:

— Я слез долу, Далмъс, Разкарай ми се от очите.

— Страдам от морска болест. А долу е страшна жегата.

— А тук биеш на очи. През пет минути пускат по радиото описанието ти.

— Знаменитост си ни, Хенри — хили се Лио. Набитият се обръща и тръгва бавно към каютата, бършейки потта, избила по челото му.

— Ето, идва — оповестява с дрезгав глас капитанът при вида на черната лимузина, която се приближава до кея и спира.

Мъжът на задната седалка слиза още преди водачът да е заобиколил автомобила и да е отворил вратата. Качва се изпъчен, с напета стъпка по мостика.

— Дай да вдигаме гълъбите — разпорежда се с остър като бръснач глас на капитана.

— Слушам — кима той и козирува с показалец. Мъжът се обръща към Лио.

— Какво толкова се радваш? — пита го. Лио е стъписан. Свива рамене.

— Сам знаеш — отвърща и се усмихва от немай-къде.

— Не, не знам. Сядай и се успокой.

— Дадено — сяда Лио.

Яхтата излиза от залива и се отправя в открито море.

Изпъченият мъж се качва при капитана на командния мостик.

— Как я караш, Джак? — пита той и се ръкува с капитана.

— Не мога да се оплача. Отдавна не сме ви виждали.

— Да, доста отдавна. Знаеш какво да правиш, нали?

— Да, знам, както в доброто старо време.

— Възникнаха усложнения.

— Знам. Чух по радиото.

— Всички в този проклет град слушат радио. Побързай, нямаме време за губене, трябва да се разкараме оттук.

— Готово. Но трябва са внимаваме, господин Райкър, да не ни спипа бреговата охрана.

— Подочух, че и нея са вдигнали на крак.

Райкър слиза долу. Хенри Далмъс е седнал на койката. Скача като ужилен, когато Райкър влиза в каютата.

— Здравей, Арни.

— Не ме арносвай, чу ли!

— Божичко, Арни, аз такова...

— Оплеска всичко — като за световно.

— Не говори така, Арни.

— Млъквай!

Далмъс се свива досущ костенурка, напъхала се в корубата си. Райкър отива при барчето и си сипва питие. Сяда срещу Далмъс, отпива от чашата и се вторачва от другия край на каютата в набития мъж. Отпива втори, трети път и гледа право напред, докато по радиото оповестяват:

— Прекъсваме програмата за извънредно съобщение. Полицейското управление в Лос Анджелис е обявило за общодържавно издирване двама мъже, заподозрени в тройното убийство на...

— По-добре да беше наел самолет, да беше окачил отзад табела и да беше обиколил града! — подвиква Райкър.

На небето изгрява пълна месечина, чието трепкащо отражение откроява всяка вълна. Капитанът се оглежда и търси издайническите светлинни на други катери. Дотук всичко върви като по ноти.

Долу на Далмъс му призлява. Той се е втренчил в лампата в каютата, поклащаща се, докато яхтата с мощен тътнещ двигател пори вълните.

— Ще изляза да глътна чист въздух — казва Далмъс. — Не ставам за мореплавател.

— Не ставаш за нищо — подвиква Райкър. — Отивай горе, застани до перилата и вдишай дълбоко два — три пъти.

— Точно това ще направя.

Качва се със залитане по стълбите и излиза на палубата. Оставил е самото и бомбето си долу. Райкър го изпровожда със студени очи, на които не убягва нищо. Лио и Ърл седят на пейката по дължина на кърмата. Ърл държи кепето си в ръка, косата му се вее от вятъра. Лио е сплел пръсти зад тила си, отпуснал е глава и е затворил очи.

— Ей на това му се вика живот — отбелязва той. Ърл няма какво да отговори.

Райкър също се качва на палубата.

— Всичко наред ли е? — пита той капитана.

— По късовглновия обхват получих съобщение от Гилфойл. Бреговата охрана е Отцепили залива на Мендоса.

— И какво ще правим сега?

— Предлагам да заобиколим отдалеч залива и да отидем на един мотел за рибари, държи го тип на име Лефтън. Познаваме го, често ходим с него за риба.

— Както прецениш.

— Ще се изплъзнем на бреговата охрана и ще се скрием при Лефтън, На петнайсетина километра от града е.

— Колко още ще пътуваме?

— Към час и половина.

Райкър отива при кърмата, застава с гръб към Далмъс и казва на Лио:

— Дай патлака.

— Ама аз мислех, че...

— Не ти се плаща да мислиш.

Протяга ръка и Лио му връчва пистолета трийсет и осми калибър. Райкър слага отгоре бомбето на Далмъс. Връща се при съкилийника си и застава зад него.

— Хенри!

Далмъс се обръща с гръб към морето. Вижда бомбето си. Райкър го вдига и го мята през рамото на Далмъс във водата.

— Какви ги вършиш бе, човек... — подхваща неговият съкилийник, после вижда пистолета.

— Голям лапнишаран съм, да се доверя на един тъпанар за такава работа. — Ама аз...

— Казах ти, изчакваш оная да влезе във ваната и буташ във водата радиото, но ти реши да се правиш на много умен. Сега вече се разбра, че е убийство.

— Искях да съм сигурен... — хленчи Далмъс.

— Оставил си отпечатыци навсякъде, смотаняк такъв. И сега онова гадно ченге се досети кой стои над всичко. Но единствено ти можеш да го потвърдиш.

Той опъва ръката, с която държи оръжието, на трийсетина сантиметра от гърдите на Далмъс. Пистолетът излайва два пъти, куршумите се впиват в плътта на Далмъс, а вятърът отнася гърмежите.

Далмъс само простенва и пада възник в океана. Райкър гледа как вълните, вдигнати от яхтата, подхващат трупа и го подмятат като поплавък на лунната светлина.

Райкър се обръща към Ърл и Лио. Връща пистолета на рижиа.

— Видяхте ли? Онова приятелче Хенри се подхлъзна и падна зад борда.

Тъкмо прекосих Ломпок, и започна да се здрачава. Включих сирената и светлинния сигнал и подкарах със стотина километра в час. Шосето бе почти пусто.

Полицията в Лос Анджелис беше вдигнала на крак всички униформени ченгета и детективи и ги бе пратила да попритиснат информаторите и да спират всички черно — кафяви фордове, в които едва ли можехме да се надяваме да открием Далмъс. Въпросът беше как да спипаме Райкър и Далмъс, без да нахлуваме в Мендоса.

Те щяха да отидат при Гилфойл.

Спрях пред шерифството и Хернандес, дръпнатата заместник — шерифка, на която се бях натъкнал при първото си идване в Сан Пиетро, ме изгледа с очи, които щяха да смразят и дверите на ада.

— Знаете ли къде мога да намеря капитана? — попитах я аз възможно най-любезно.

— Чака ви, макар че и аз се чудя защо — тросна се жената. — Вторият етаж на „Вълните“.

Отидох с автомобила до хотела. Някакво хлапе с униформа на пиколо дотърча при мен и отвори вратата.

— Ще оставя колата тук — рекох му, след което заключих и си прибрах ключовете.

— Ама...

Подминах го като фурия и чух администраторката да подвиква след мен:

— Извинявайте, господине, какво обичате?

— Нищо — отвърнах аз.

Затичах се по стълбите. Входът на балната зала се падаше точно в горния край. В помещението се бяха събрали към стотина души в официално облекло. Над сцената имаше плакат: „Кълан — губернатор“. По тавана бяха накачени червени, бели и сини балони, малкият оркестър свиреше в забързано темпо „Джордж Дребосъка“. Настроението беше празнично, което ме изненада. Две-три двойки танцуваха. Келнерите сновяха напред-назад с подноси с шампанско, в двата края на дансинга имаше две големи маси, отрупани с какви ли не

вкуснотии. Дори и да бяха угрижени от събитията, разиграли се през деня, празнуващите с нищо не го показваха.

Недалеч от входа чакаше Брет Мерил. Тръгнах към него, когато някой ме сграбчи за лакътя. Обърнах се и видях великан, висок към два метра, облечен в зелено сако с малка значка, от която разбрах, че е от охраната на хотела.

— Извинявайте, драги господине, но това е частно празненство — предупреди ме той.

— Остави човека, Карл — намеси се Мерил, който бе дошъл при нас.

— Но той е паркирал автомобила си точно пред главния вход — поясни човекът от охраната.

Наведох се към Мерил и му прошепнах: — Под светлинното табло има пушка, а в жабката — пистолет четирийсет и пети калибър.

— Гледай си работата, Карл — рече той. — Господин Банън е полицай, мой гост е.

— Слушам, господине — рече Карл и изчезна точно толкова бързо, колкото се бе появил.

Мерил кимна към малко помещение непосредствено до балната зала.

— Изчакай там, ей сега ще го доведе.

Влязох в помещението и си свих цигара. Стаята беше уютна, с тъмнозелени тапети и рисунки на прочути коне по стените. Още преди да съм запалил цигарата, Мерил се върна с Кълан и Ръсти.

— Дайте да седнем — покани шерифът. — От цели два часа крак не съм подвил.

Разположи се до масата при вратата, аз седнах срещу него. Брет Мерил остана прав. Ръсти дежуреше със скръстени ръце при вратата и гледаше през прозореца.

— Явно не си си губил времето, откакто си тръгна оттук — отбеляза Кълан.

— Ако зависеше от мен, щяха да сложат Райкър на електрическия стол още преди деветнайсет години — отвърнах аз.

Шерифът ме погледна изненадан.

— Пък аз мислех, че държиш много на закона. Твърдиш, че е трябвало да осъдят на смърт един невинен човек?

— Законът е едно, справедливостта — съвсем друго. Мерил, който ме гледаше, се извърна към ъгъла, помисли, сбърчи чело и кимна одобрително.

— Вдигнал съм всички на крак — съобщи Кълан. — Засега бреговата охрана не ги е засякла. Отцепила е пристанището на Мендоса. Ако извадят късмет, може би ще спипат Райкър преди нас.

— Лично мен повече ме вълнува Далмъс — възразих аз. — Ако е на яхтата заедно с Райкър, вече е труп.

— Ако е бил в Мендоса, Гилфойл отдавна го е извел на риба — съгласи се с мен Кълан.

— И така, какъв е планът?

— Трябва да обезвредим шайката на Гилфойл и да претърсим „Шулър“. Ако Райкър е там, ще го заловим и ще го предадем на онези от щатския съд — те да се разправят с него.

— По силите ли ни е?

Мерил събра пръсти и отсъди мъдро:

— Дано Далмъс все още е жив и го заловим, после ще се споразумеем с него да предаде Райкър. В противен случай го чака смъртна присъда.

— А ако Далмъс е мъртъв?

— Тогава Райкър няма да се даде току — така, ще има да хвърчи перушина — отвърна с леден глас Кълан. — Трябва да примамим някак Гилфойл да се махне от Мендоса. Излезе ли от града, ще го сгацим лесно, ще го попритиснем и ще му покажем заповедта за обиск.

— И как възнамеряваш да го направим? В този момент телефонът иззвъня.

На вратата се почука и в стаята надзорна мъжът от охраната.

— Прощавайте, капитане, но ви търсят по спешност. Ще прехвърлим разговора тук.

След миг телефонът иззвъня отново. Кълан посочи втората слушалка. Вдигнах я и я затулих с длан — да не се чува дъхът ми.

— Обажда се Чарли Лефтън, капитане. — В гласа му се долавяше страх. — Видях, че към кея се приближава яхта, мисля, че...

После се чу тропот, сякаш се преобърна стол, и линията се разпадна.

Кълан затръшна слушалката. Рече на Мерил:

— Брет, ти се погрижи всички тук да са щастливи. — После се обърна към мен: — Да вървим, каубой!

Пред шерифството вече чакаха четири автомобила. Там бяха и Ред Канарата, Макс, Лени Левака и Ръсти заедно с още четирима заместник — шерифи, които не познавах. Кълан ги представи набързо: Боби Арън, мъж малко над петдесетте, горе — долу колкото мен на ръст, приличаше на хитра лисица, Ханк Фостър, як младеж с кестенява коса и крива усмивка, бабаит на име Джо Брейди, който само ми кимна и можеше да е и на четирийсет, и на петдесет, имаше лице, съсухрено и загоряло като на пастир, и още един младеж на име Ранди Олдфийлд, който приличаше на бивш страничен съдия по американски футбол.

Кълан беше разпрострял върху капака на пакарда карта на окръга. Пътят южно от Мендоса следваше крайбрежието, при мотела на Лефтън правеше чупка, после продължаваше отново покрай брега. И от двете страни на мотела имаше гъста гора, разпростряла се на петстотин-шестстотин метра.

— Ето какво ще правим — подхвана Кълан. — Смятаме, че Райкър е спрял с яхтата при мотела на Лефтън. Там вечно има мъгла, затова внимавайте. Боби, вие с Брейди взимате единия автомобил, отивате при мотела и проверявате дали там има някого. После отбивате от шосето и спирате ето тук, на черния път зад постройките.

Както разбрах по-късно, Боби Арън бил индианец от племето на апачите, навремето полицаи в резерват. Някакъв индианец избягал от резервата в Аризона и Арън го спипал в една пивница чак в Еврика. Кълан бил толкова възхитен от него, че начаса го назначил при себе си. Джо Брейди беше такъв, на какъвто приличаше — бивш кравар.

— Ти, Ред, взимаш една от радиостанциите и отиваш през гората на брега на океана. Проверяваш дали...

— И аз ще отида с него — отсякох. — За мен също е важно да проверя.

Ред Канарата погледна Кълан и поклати едва доловимо глава. Шерифът се позамисли, после рече:

— Добре. Но стой зад Ред и прави каквото ти каже. Разговаряйте само със знаци, да не би да се издадете, ако там наистина има някой. Вземете радиостанция и ако ви е възможно, поддържайте връзка с нас. — Той се обърна към останалите от малката ни дружина. — Ние ще се

спотаим ето тук — посочи той върху картата място на около километър и половина от мотела. — Ще изчакаме Ред и Банън да разузнаят. Ако е чисто, прекосяваме границата на окръга и аз се опитвам да прилъжа Гилфойл да дойде в мотела. Вече съм извадил заповед за задържането му — за укриване на опасен престъпник. Показвам му я, после хич няма да им цепим басма. Някакви въпроси?

Въпроси нямаше.

— Дайте тогава да не се бавим повече. Арън се качи на една от колите и отпраши.

Ред Канарата напълно си заслужаваше прякора. Беше висок най-малко метър и деветдесет и пет и имаше телосложението на фадрома. Мургава кожа, черна коса, очи, които вечно бяха нащрек. Носеше в кобура на рамото трийсет и осем калибров пищов, на колана му бе закачен нож в калъф, толкова голям, че с него преспокойно можеше да заколи и бик.

Потеглихме с моя автомобил, после спряхме сред дърветата и тръгнахме пеш през гората.

Ред безшумно се промушваше между дънерите. Аз го следвах буквално по петите и се стараех да не вдигам и най-малкия шум. От време на време мъжът спираше, коленичеше и се заслушваше. Сетне продължавахме нататък. След петнайсетина минути излязохме на полянката. В мотела беше истинско мъртвило. Светеше само на рецепцията. Спотаихме се в шубрака и Ред начаса забеляза нещо. Припълзя вдясно, към морето, и отново застина. Повика ме с ръка. Отидох с пълзене при него.

Точно под нас, в заливчето пред мотела, Чарли Лефтън лежеше с лицето надолу във водата, върху гърба му се аленееше рана.

Стиснах зъби толкова силно, че чак ме заболяха.

Вратата на рецепцията се отвори и отвътре излезе човек. Застана в мрака, встрани от светлината, процеждаща се през вратата, и запали цигара. После излезе и втори мъж, който се изправи до първия. Говориха си нещо минута-две, но не чувахме какво.

Първият беше облечен в сив костюм. Другият приличаше на палячо. Костюмираният беше нисък и слаб, с лице като на пор, носеше бомбе. Вторият беше в торбести панталони и крещяща спортна риза, беше с къдрава рижа коса. Слабият изглеждаше спокоен, докато другият явно бе доста притеснен, току подскачаше като ужилен. Кльощавият посочи рецепцията и двамата се върнаха вътре.

Хенри Далмъс не се виждаше.

Посочих към себе си, сетне към подпорите под мотела, за да покажа, че смятам да се промъкна дотам, да изляза от другата страна и да избия с ритник вратата. През това време Ред щеше да чака в долния край на стълбите за пътеката около постройките и щом чуеше, че избивам вратата, да притича при мен.

Той обаче поклати глава. Беше получил други нареждания.

Посочих надолу към Лефтън, сетне към двамата в рецепцията. Ред схвана какво му обяснявам. Предлагах му компромис. Веднага щом избия вратата, той да се свърже с Кълан и да му каже да напада — все едно предвожда кавалерията.

Не оставих на Ред възможност да спори. Претърколих се през тръстиките и притичах до подпорите на мотела, където се запромъквах между дебелите стълбове. По едно време покрай мен се шмугна плъх. Махнах от лицето си полепналите по него паяжини. Някъде в залива отчаяно подскочи риба. Поколебах се и зачаках да видя какво ще направят ония двамата горе. Чух нервния да казва:

— Няма страшно, риба. — След миг: — Не ми се вярва тук да дойде някой.

Никакъв отговор. Почаках още малко, после се покатерих предпазливо по подпорите, стъпих на площадката пред бунгалата и се огледах. Откъм моята страна вратата на рецепцията беше затворена. Прехвърлих се през парапета, долепих се до външната стена, извадих лугера и се запитах къде ли е Ред. Сетне преброих до три и нахълтах в кабинета на Лефтън.

Двамата вътре се сепнаха. Слабият дребосък с лице на плъх и плешивееща черна коса имаше най-малките очички, които съм виждал някога. Палячото с шантавата риза и торбестите панталони подскачаше като пуканка — толкова уплашен беше.

Държеше пищов трийсет и осми калибър.

Стояхме и се гледахме.

Никой не помръдваше.

— Къде е Далмъс? — извиках, без да обръщам внимание на клоуна, който продължаваше да стиска с две ръце насочения към мен пистолет.

Отново никакъв отговор.

Палячото се изкиска. Зениците му бяха огромни като палачинки, ръцете му трепереха, пръстът върху спусъка замърда. Скочи ми отчаяно и насочи дулото право в лицето ми точно когато Ред Канарата се вмъкна нечуто зад него в помещението. Стискаше ножа. Миг преди червенокосият да стреля, Ред му извика:

— Ей, ти!

Палячото се завъртя като пумпал, през това време ножът на Ред проблесна и описа насочена надолу дъга. Смаян, гангстерът видя как дланта, с която още държеше пистолета, тупва на земята. Още преди да е надал писък, Ред му се нахвърли и заби чак до дръжката ножа точно под ребрата му. Чу се как въздухът му излиза като от спукан плондер. Ред го изрита по гърдите и го запрати през стаята. Палячото се фрасна

в писалището на Лефтън и се свлече в ъгъла. Всичко се разигра за четири — пет секунди.

Обърнах се и насочих оръжието към слабия, който беше толкова стъписан от появата на Ред, че стоеше като препариран. Загледа с отворена уста отсечената китка на пода.

— Аха, да натисне спусъка — поясни Ред и кимна към мъртвия.

Отиде при него, избърса ножа в ризата му и го прибра в калъфа. Посочи с показалец първо едното, после и другото си око, сетне и трупа в ъгъла.

— Тресеше се от нерви — поясни той. — В такива случаи човек не може да си позволи да се колебае.

— Благодаря ти — рекох му аз. — Обади се на капитана — да идва. — Обърнах се към гангстера: — Давай ютията, инак същото ще те сполети и теб.

Той разкопча сакото, извади от кобура пищов четирийсет и пети калибър и го метна на пода.

— Обърни се и почвай да подпираш ей тази стена там. Радиостанцията на Ред изпука.

— Тук е чисто — съобщи той. — Един мъртъв, един обезвреден. Убили са Чарли Лефтън.

— Как се казваш? — попитах аз плъшока.

— Ърл — изпелтечи той, после се обърна и опря ръце на стената.

Знаеше си урока. Претърсих го и извадих портфейл и сгъваем нож. Отстъпих на около метър и половина, придърпах с крак един от столовете, вдигнах пистолета на Ърл и го хвърлих върху писалището. Седнах с лице към облегалката на стола, закрепих на нея дясната ръка, с която държах пистолета, а с лявата се заех да преглеждам съдържанието на портфейла. На шофьорската книжка пишеше, че мъжът се казвал Ърл Хършман, от Бостън, на трийсет и две години, висок метър и шейсет и осем и тежал шейсет килограма. В портфейла имаше и служебна карта, от която разбрах, че въпросният Хършман е заместник-шериф на окръг Пасифико. На визитната му картичка пък пишеше, че бил „съдружник“ в адвокатска кантора „Брофи, Майърс и Рагсдейл“. Отсъдих, че „съдружник“ ще рече частен детектив с разрешително да носи оръжие. Освен документите в портфейла намерих две стодоларови банкноти и четири от по един долар.

Върнах всичко в портфейла, сложих го на бюрото до лакътя си и натиснах копчето на ножа. С трясък се показа петнайсетсантиметрово острие, наточено и от двете страни като бръснач, с връх, остър като игла. Забих върха в писалището, натиснах копчето, острието се прибра и аз оставих ножа до портфейла.

— Хайде, Ърл, обърни се, седни и сложи ръце на тила. Той се подчини.

— Браво на теб — похвалих го аз. — Ще играем на викторина само с един въпрос. Бих ти задал два, но се съмнявам, че вие с мъртвото ти приятелче знаете защо са ви пратили да очистите Чарли Лефтън. Ето защо ще ти задам само един въпрос. Кой плаща за всичко това?

Отговорът се свеждаше до тъп поглед.

— Когато капитанът дойде, ще смъкнем щорите и ще опърлим лицето ти ей с оная лампа горе — предупредих го аз. — После той ще направи каквото трябва, та разговорът да потръгне.

Отново нищо. Ърл гледаше тъпо — не ти трябва пън.

— Чувствам се длъжен да ти кажа, че Кълан и Лефтън са служили заедно в морската пехота — допълних аз. — И двамата са били ранени, но Лефтън е успял да пренесе Кълан до лазарета. Помисли си върху това, докато го чакаме да дойде.

Това бе истина само отчасти. Лефтън беше пренесъл и бе спасил не Кълан, а моя шеф, Мориарити.

Ърл дори не трепна, само прокара език по устните си.

Пътят отвън бе озарен от ярките фарове на Кълан, който спря с гръм и трясък пред мотела. След него отпред закова втора кола. Шерифът изскочи като тапа от автомобила и се завтече към нас. После видя Чарли Лефтън, проснат върху площадката. Ред го беше извадил от водата. Устните на Кълан се разтрепериха от гняв. Той се обърна, каза на Ръсти нещо, което не чух, шофьорът отвори багажника на пакарда и се върна с одеяло. Кълан заметна с него трупа на Лефтън, извади едната му ръка, поддържа я и пророни нещо.

Вдигна очи към рецепцията, върху лицето му се четеше безумие. Изправи се, дойде на пътеката пред мотела и нахълта като хала при нас. Погледна Хършман, после мен. След това видя отсечената китка и трупа в ъгъла.

— Малко се позабавихме, а? — каза Кълан на Ред, който отговори, като раздалечи на около половин сантиметър палец и показалец.

— Далмъс? — попита Кълан. Свих рамене.

— Няма го тук.

При нас дойдоха още две ченгета. Кълан нареди на единия да донесе от някоя стая одеяло. Заметна с него мъртвеца, след като му взе портфейла.

— Казва се Лио Грувър — съобщи шерифът. — От Балтимор.

Метна потрфейла върху писалището, при другите карти и документи за самоличност и арсенала от оръжие. Отиде при Хършман, сграбчи го за ризата, дръпна го да стане и му фрасна дясно кроше, от което чак мен ме заболя. Хършман отхвърча като тапа насред помещението и се приземи по гръб. Изплю кръв и погледна Кълан със страх в очите.

— Ах, ти, негодник такъв — възкликна Кълан, след което пак го сграбчи и го вдигна на крака.

— По-кратко — намесих се аз — Той е единственият свидетел, който ни е останал.

— Няма да го убивам — отвърна шерифът. — Но ще се постарая поне да го заболи.

Цапардоса още веднъж Хършман, който се свлече, претърколи се и се просна по корем.

Кълан го хвана отзад за пеша на сакото и след като онзи стана, го запрати към стената.

Зашеметен, Хършман го погледна с отворена уста, от която течеше кръв.

— По-кратко, Броуди — повторих аз. — Има да ни разказва много неща.

— Дотук не съм чул и думица от тоя мръсен страхливец. — Приблужи се до Хършман, така че лицето му бе най-много на педя — две. — Я да излезем навън, там има повече място — изсъска му Кълан, след което го завъртя и го изтика през вратата.

Тръгнахме след тях по пътеката, където шерифът изрита Хършман и го запрати като Пумпал надолу по стълбите.

Ръсти, Макс и още трима — четирима полицаи наблюдаваха от пет — шест метра, без да се обаждат. Хършман застана на четири

крака и запълзя трескаво нанякъде — само и само да е по-далеч от Кълан, който се обърна към мен и протегна ръка.

— Дай патлака — рече ми.

Погледнах го изненадан, той бръкна под сакото ми и извади лугера.

— Какво ти казах бе, човек, дай патлака — повтори.

Тръгна бавно след Хършман. Мафиотът продължи да пълзи нагоре по склона. Точно когато стигна върха, Кълан натисна спусъка. Аз подскочих като ужилен. Пръстта на два — три сантиметра от Хършман се разлетя във всички посоки и той се преобърна по гръб.

— Божичко, не ме убивай! — примоли се.

— Виж ти! — възкликна Кълан. — Той знаел и да говори. — Няма да те убивам, безполезна гадна твар — отсече хладно и тихо Кълан. — Само ще ти прострелям капачките на коленете. Както е тръгнало, нищо чудно да те откарат на инвалидна количка до електрическия стол.

Ърл едва си поемаше дъх, но продължаваше да мълчи.

— Виж какво — тросна се Кълан. — Аз съм стар човек. И колкото повече остарявам, толкова повече си ценя времето. А сега ти ми го губиш. — Шерифът ме погледна и долепи лугера до коляното на Хършман. — Питай го нещо!

— Как се озова от Балтимор чак тук? — рекох аз.

— Наложил се да се изнеса под пара от града — изпелтечи Ърл. — Лошо ми се пишеше, ако него бях направил. Научих за санаториума в Мендоса и звъннах на Гилфойл. Той ми каза — идвай, мой човек, петдесетачка на ден, ако правиш каквото ти наредя. Метнах се на влака и дойдох.

— Кога?

— Преди около месец.

— И после?

— После Гилфойл рече: „След половин месец ще имам работа за теб.“ „Каква?“, питам го. „Да не би да имаш задръжки, за които да не знам?“, подвикна той. Поклатих глава. „Добре тогава — рече ми. — Ще те викна, когато стане време.“

— Продължавай нататък.

— Вчера ми нареди да взема Далмъс и тая откачалка там вътре и да идем с яхтата на кея в Лос Анджелис, където да качим оня тип

Райкър.

— Кой управляваше яхтата?

— Не знам. Казваше се „Красавица“.

— Кога се появи Райкър?

— В шест без нещо. С черна лимузина. Не видях кой я кара.

Кълан беше ядосан. Беше стиснал зъби. Сновеше напред — назад пред Ърл. Накрая рече:

— Защо уби приятеля ми?

— Не съм го убил аз. Лио вървеше след него и когато Лефтън ни каза да сме си гледали работата, му тегли куршума.

Кълан пак погледна мафията. Побързах да се намеся:

— Кой ви плаща да му вършите мръсната работа? — попитах.

Ърл беше плувнал в пот. Обърса с длан устата си.

— Кой ви плаща? — повторих аз.

— Не се справяш добре, мой човек — подвижна Кълан. — Двоумиш се. А си се поколебал отново, а съм забравил капачките на коленете. Ще взема да ти прострелям оная работа, и да приключваме. Пистолетът гръмна, на сантиметър от чатала на Ърл се вдигна гейзерче пръст. Той изпищя и запълзя назад.

— Къде е Далмъс? — казах аз.

— Мъртъв е — започна да заеква Ърл. — Райкър го застреля на яхтата.

— Кой още беше с вас?

— Бяхме аз, онзи вътре, Далмъс и мъжът, който я управляваше.

— Добре, давай нататък.

— Закотвихме край кея в Санта Моника, по едно време се появи големият линкълн и от него слезе Райкър. Качи се на яхтата и разправя: „Дайте да вдигаме гълъбите.“ Само това каза, думица не промълви през следващите два часа, после разправя на Лио да му дадял патлака. Отиде при Далмъс и му тегли куршума. Далмъс се свлече зад борда. Сетне Райкър ни каза нещо от рода на: „Подхлъзна се човекът и падна.“

— Видя ли го как убива Далмъс? — натъртих аз.

— То оставаше да не съм го видял, бях на метър. Направо ме шашна. И Далмъс се изненада.

— Без дъх ме остави, Ърл — намеси се Кълан. — Карай нататък.

— Райкър ми разправя: „Я звъни на тоя Банън и му кажи да дойде при теб в мотела на Лефтън, понеже имаш да му съобщаваш важни неща, но първо искаш да се разберете. Предай му и че ако не дойде сам, няма да те види никога повече.“ После дойдохме в мотела. Ние с Лио поогледахме наоколо. По едно време забелязахме, че Лефтън влиза в рецепцията, Лио го последва и що да види — оня вдига телефона. Направо пощуря, затръпша слушалката и изтича. Лефтън навън. Попитах го дали може да ни закара в града, а той отсече да сме си гледали работата, останалото го знаете.

— Значи са задигнали и колата на Чарли Лефтън — попита Кълан.

— Да. Райкър съвсем се изнерви, грабна ключовете на Лефтън и ни каза да сме чакали тук и да сме внимавали да не би някой да слухти наоколо.

— А в Мендоса къде живееше? — поинтересувах се аз. — В „Шулър“. Санаториум на две крачки от центъра с плувен басейн. На втория етаж има голямо помещение, там държат лудите, а на горния етаж има четири малки апартамента. Аз живеях в един от тях. Далмъс също. Както и Лио палячото.

— А четвъртият апартамент?

— Беше празен.

— Райкър там ли е сега?

— Честен кръст, не знам. Видях го за пръв път, когато отидохме да го вземем от пристанището. Подминахме Мендоса, защото катерът на бреговата охрана сновеше из залива, и дойдохме тук.

— Колко ти плати? — намеси се пак Кълан. Хършман се поколеба и шерифът отново насочи пистолета към чатала му.

— Двеста за всеки убит — промърмори той. — Каза ми, че ако се появяло ченге на име Банън, щял да ми брой пет стотака, стига да го убия.

— Майко мила! — простена Кълан, сетне дръпна Хършман — да се изправи, и повика Ръсти. — Заведи го в рецепцията.

Тръгнахме след тях. Палячото още си лежеше на пода, краката му стърчаха изпод одеялото.

Кълан тикна Ърл на стола при писалището.

— А сега ме слушай внимателно, Ърл. Ще се обадиш на Гилфойл. Ще му кажеш, че съм дошъл заедно с Банън и с още

неколцина. Избухнала е престрелка, ние сме убили Грувър, а теб сме те залостили в рецепцията. И че се нуждаеш незабавно от помощ. Кажу ми, че не можеш да удържиш положението, после затвори. Как мислиш, ще запомниш ли всичко това?

Ърл кимна.

Кълан се свърза с телефонистката в централата и ѝ даде номера.

— Наистина ли смяташ, че ще успеем да примамим Гилфойл тук? — попитах аз шерифа.

— И още как! Ще дойде, негодникът му с негодник — усмихна се той. — Топките му са много по-големи от мозъка.

— И какво ще правиш, когато дойде?

— Ще го арестувам за подбудителство и съучастничество, за укриване на избягали престъпници... Сигурен съм, че докато се появи, ще се сетя за още доста неща.

Кълан нареди на хората си да сложат автомобилите един до друг, така че да преградят тесния път. Прати четирима от полицаите в гората — по двама от двете страни на шосето за Мендоса. Ръсти, Макс Едноокия и Ред застанаха зад шерифа — Ръсти и Ред бяха въоръжени с пушки, Макс — с автомат.

— Аз къде да застана?

— Където и да е, само да не е в обсега на стрелбата — отвърна той.

— А, без тия, и аз участвам в играта — възразих.

Бръкнах под светлинното табло на автомобила и взех пушката, извадих от жабката четирийсет и пет калибровия пищов и го втъкнах в колана си. Лугерът беше в кобура под мишницата ми.

Кълан изпъшка отчаяно.

— Хайде, от мен да мине — рече ми. — Отвори вратата на пакарда откъм волана, смъкни стъклото и застани отзад — и нареди на останалите: — Никаква стрелба, ако не се налага. Оставете аз да се разправам с Гилфойл. Ако другите напират да се бием, ги засичаме с кръстосан огън.

Кълан свали смокинга, остави го внимателно върху предната седалка на колата и запретна десния си ръкав до лакътя. Извади от вътрешния джоб на смокинга заповедта за задържането на Райкър и я пхна в задния джоб на панталона си. Измъкна изпод седалката дървено сандъче, отвори го и взе револвер с шест патрона в

светлокафяв калъф. Извади го от калъфа, завъртя цилиндъра и провери дали е зареден, сетне пак го пусна в калъфа, който прикачи отстрани на бедрото си, като го прихвана отзад за крака си.

— Угасете фаровете — разпореди се Кълан.

След малко единствената светлинка идваше от яркочервената табела при мотела.

Всичко наоколо беше влажно от мъглата.

Кълан застана пред пакарда, стъпи на калника и отпусна китка върху коляното си.

Всички очи бяха вперени в пътя за Мендоса.

Мъртвешка тишина, нарушавана сегиз-тогиз от щурец, който си вика другарката, или от нощните птици, бъбрещи помежду си.

Зачакахме.

Не ни се наложи да чакаме дълго.

39.

Мъглата запъпли към нас на рехави валма. Затъркаля се чак до коленете ни, притисната от хладния нощен въздух към земята. Светлината на червената неонтова табела в хотела я превръщаше в алено сияние, забулило автомобилите.

Кълан пушеше спокойно, без да сваля очи от пътя за Мендоса. Запитах се какво ли му минава през ума. Дали това, че политическата му кариера е съсипана от разкритията за един отколешен скалъпен съдебен процес? Или обратното — че тя ще получи нов тласък, след като се е разбрало какво чудовище е Райкър и как си поръчва смъртта на хора със същата лекота, с която си поръчваме пържола в ресторант? Сега ръцете на Райкър бяха омърсени и с кръвта на Хенри Далмъс. Разполагахме и със свидетел, който да потвърди, че именно Райкър е извършил престъплението.

Кълан искаше да обезвреди Гилфойл, за да се добере до Райкър. Аз пък исках да заловя Райкър като поръчител на убийството на Върна Виленски.

В мрака над кръгчето светлина около колите забелязах тъничък лъч, Кълан също го видя. Поизправи гръб и загледа как светлината се приближава и откроява очертанията на дърветата.

— Внимание! — рече шерифът.

Лъчът стана по-ярък и прие формата на две обрамчени с ореол кълба. Фарове, преодолели бабунката по пътя.

— Светлина! — разпореди се Кълан.

Фаровете на нашите автомобили се блъснаха в приближаващите светлини като рицари, препуснали един към друг с насочени копия. Първата от задаващите се коли удари спирачки и спря със скърцащи гуми на десетина метра от нас. Следващият автомобил закова на сантиметри и насмалко да се блъсне в нея.

Никой не помръдна. Мъглата около нас продължаваше да се кълби, тласкана от вятъра.

Кълан разкъса угарката от цигарата, изсипа останалия тютюн, направи от хартията търкалец и го лапна.

— Гилфойл тук ли е? — ревна той. — Или не му стиска сам да си свърши мръсната работа?

Мина цяла минута, докато предната врата откъм страната на шофьора се отвори и навън се показа дълъг крак, последван от огромното туловище на Гилфойл. Той се взря във фаровете. Беше облечен в жълт костюм с жилетка, носеше вратовръзка на цветя. Бе килнал кафявото бомбе, между устните му висеше забравена пура. Той затръшна вратата и рече високо:

— Никой да не мърда, докато не кажа.

Пъхна палци в джобчетата на жилетката, мина бавно пред черния кадилак, с който беше дошъл, и се подпря на предния калник.

Извади пурата и се изплю в краката на Кълан.

— Какво търсиш тук с бойскаутите си? — ухили се той. — Да не би да ви дават шерифските значки, задето сте се научили да пикаете и на тъмно?

— Не — отвърна Кълан, — дават ни ги да залавяме негодници като теб.

Гилфойл се свъси. Заснова напред — назад отстрани на кадилака, накрая спря и сложи десен крак на стъпалото. Изпод сакото му застрашително проблесна автомат.

— Внимавайте, левичар е — предупредих аз тихо Кълан.

Докато той отклоняваше вниманието на ирландеца грубиян, Боби Арън спря зад двата автомобила на мафиотите и ги заклещи.

Гилфойл погледна колата на Арън, после пак се извърна към Кълан. Върху лицето му се изписа тревога.

— Какво става тук, да го вземат мътните? — подвижна ядосан той.

Кълан бръкна в задния си джоб и извади заповедта за задържането му.

— Ето заповедта за арестуването ти, подписана е от съдията Грей от Върховния съд на щата — излъга Кълан. — На драго сърце бих ти я показал, но ти не знаещ да четеш.

— Защо пък ще ме арестуваш?

— За съучастничество в убийство, извършено по особено жесток начин, за укриване на издирвани престъпници, за това, че в Лос Анджелис си се опитал да убиеш двама полицаи. Да продължавам ли?

— Нямах право да ме задържаш — ухили се Гилфойл.

— Имам, и още как, намираш се в моя окръг — подсмихна се и Кълан. Погледна през рамо и рече: — Покажи му, Макс.

Едноокият заместник-шериф насочи светлината отстрани на пакарда: при пътя, на десетина — дванайсет метра пред автомобила на Гилфойл имаше табела, на която пишеше: ГРАНИЦА НА ОКРЪГА.

Челюстта на Гилфойл се разтрепери.

— Ей, Ръсти — подвижна Кълан, без да сваля очи от другия мъж, — я му покажи на тоя дебелоглавец какъв почетен гост си имаме!

Ръсти отвори вратата на рецепцията в мотела на Лефтън и издърпа навън Ърл. Той погледна Гилфойл.

— Ето го и Ърл, други доказателства не ни трябва — отбеляза Кълан. — Поиграхме си с него на викторина. Знаеш ли как се играе на викторина, Гилфойл? Аз го питам например кое е по-голямо от песъчинка, но по-малко от грахово зърно, и той отвръща: „Мозъкът на Гилфойл.“

Кълан извади от джоба си чифт белезници и ги вдигна, така че те взеха да се поклащат досущ примки в светлината на фаровете.

— Пресегни се с дясната ръка, извади патлака и го метни на земята — заповяда той.

Чух как вдясно се зарежда оръжие.

Забелязах, че някой в колата на Гилфойл се размърдва.

— Или хвърляй оръжието, или сам ще ти го отнема — предупреди спокойно Кълан.

Гилфойл продължи да стои като попарен. Пръстите на лявата му ръка заиграха.

— Ей, момчета! — извика Кълан към хората на Гилфойл. — Не се дръжте като глупаци. Обкръжени сте. Хвърлете пушката и никой няма да пострада.

Пристъпи към едрия мафиот, който посегна светкавично с лявата ръка към автомата.

Кълан обаче приклекна и извади пистолета от кобура. Дръпна петлето, вдигна оръжието и стреля.

То гръмна като топ.

Гилфойл простена, сякаш някой го е фраснал в корема. Изстреляният от Кълан куршум го уцели в стомаха и го повали върху радиатора на кадилака. Гилфойл изглеждаше замаян, но това не го спря. Изръмжа като ранен звяр, изтласка се от решетката и стреля

слепешката. Куршумът заора в пръста зад автомобила и изсвистя в тъмното.

Кълан натисна спусъка още два пъти.

И двата улучиха Гилфойл в гърдите.

Той изкрещя и отново отхвърча назад. Счупи с лакътя си единия от фаровете. От него като от спукан плондер на тънка струйка заизлиза въздух. Бомбето отхвърча от главата му и заподскача долу в краката му. От раните в гърдите и стомаха се застича тъмночервена кръв.

Тъкмо когато брадичката му се заби в гърдите, Гилфойл насочи оръжието и даде последен изстрел. Куршумът просвистя над рамото на Кълан и отнесе парче от копринената му риза.

Шерифът не каза нищо. Обтегна ръце и отново натисна спусъка. От последния куршум главата на Гилфойл отхвърча назад. Гангстерът забели очи. Краката му се подкосиха, той се свлече и отпусна ръка върху издадения напред фар.

Вратата откъм седалката до шофьора се отвори и от автомобила изскочи човек с насочен автомат „Томпсън“. Кълан се завъртя, коленичи с единия крак и изотреля последните два куршума. Първият се заби в бузата на мъжа. Главата му се усука и отстрани се разлетя ветрило от кръв и кости. Шапката му отлетя и се търкулна в мрака. Мъжът се въртна като пумпал. Пръстът му натисна спусъка, автоматичният откос издълба ровче в пръстта под краката му и спуска една от предните гуми. Гангстерът се свлече ничком с кръстосани при глезените крака.

В автомобила на Гилфойл замърда втора сянка и от прозореца се подаде цев на пушка.

— Внимавай! — кресна Макс и след като изтика Кълан, насочи към предното стъкло на колата пушка с рязана цев и стреля.

Стъклото отляво става на сол и се разлетя, по мафията на първата седалка се посипаха парчетии. Той отхвъркна и по задната седалка заваля дъжд от натрошена кост и кръв.

Последният от гангстерите се развива:

— Не стреляйте, не стреляйте. Предавам се — изкрещя и метна пищова през прозореца.

После показа и празните си ръце. Макс отвори с рязко движение вратата, сграбчи мъжа за ризата и вратовръзката, изтегли го навън и го

блъсна на земята. Той се просна и закрива, лицето и костюмът му бяха оплескани с кръвта на мъртвия му другар.

От прозорците на задната кола западаха пистолети и пушки. Мъжете вътре подадоха и ръце — да се види, че не държат нищо. От автомобила един по един слязоха още четирима от мафиотите на Гилфойл, вдигнали длани до тила си.

Вятърът разнесе миризмата на кордит.

Кълан се изправи и си изтръска дрехите. Погледна си рамото.

— Съсипа ми най-хубавата риза — рече той.

— Добре ли си? — попита Макс.

— Благодарение на теб — да — отвърна шерифът и го шляпна по рамото.

Заех се да броя жертвите, а Кълан отиде при Гилфойл, който още висеше на фара. Издърпа от юмрука му пицкова и го подаде на Макс, който стоеше отзад. По слепоочието на Гилфойл се стичаше кръв, кръв шуртеше и от дупките в костюма.

— Точен мерник — отбелязах аз.

— Бък Толман обичаше да повтаря, че стрелянето е като плуването, усвоиш ли го веднъж, не можеш да го забравиш — отвърна шерифът и прибра револвера в калъфа. Загледа как Боби Арън подкарва като овце четиримата мафиоти от задния автомобил. — Наясно ли си как стоят нещата в „Шулър“?

Кимнах.

— Охраната голяма ли е?

— Лека категория. Ние със Скай влязохме без проблеми и всичко вървеше гладко, докато не се появи Гилфойл.

— Там познават ли те?

— Надали ме помнят, беше тъмно.

— Доведете Ърл — разпореди се Кълан и когато той се появи, го попита:

— Знаеш ли къде се е укрил Райкър?

— Не бях там, когато е дошъл, но предполагам, че е на третия етаж на лудницата. ВИП-гостите обикновено отсядат там. На първия етаж има плуven басейн, вторият е за шантавелниците, дето ги приковават с вериги за пода.

— Как да стигнем дотам?

— До третия етаж води само една стълба. С метална врата е, трудно се прониква. Единственият друг начин да се качиш е с асансьора. Пада се в дъното на къс коридор. Не дай си Боже да избухне пожар — цялата сграда ще се превърне в смъртоносен капан.

Минута-две Кълан снова напред-назад пред Ърл.

— И така, планът е следният — обърна се той към своите хора. — Отиваме с два автомобиля. Първия ще го кара Ърл Морнингдейл, до него ще седи Ръсти, отзад ще се качат Ред и Макс. Арън ще управлява Другия, с който ще пътуваме аз и още двама души подкрепление. Морнингдейл ще ни вкара през портата. Ако почнеш да се правиш на интересен, Морнингдейл, Ред ще ти пререже гръкляна, Разбра ли?

— Да — кимна мъжът.

Отстрани по лицето му на вадички се стичаше пот.

— Трябва да ги изненадаме. Чух се да казвам:

— Не.

Кълан ме погледна озадачен.

— Не ли? — възкликна той.

— И този път се опитвате да минете без мен — обясних аз. — Райкър е мой. Аз съм започнал това разследване и смятам да го доведа докрай. Ти не се бъркай, направи повече от достатъчно. Пък и трябва да мислиш за политическата си кариера. Аз ще тръгна пръв заедно с Морнингдейл. Ред и Лени ще седнат отзад. Арън ще кара другата кола, с него ще пътуват Ръсти и Макс. Смятам, че Райкър се е укрил в някой от апартаментите в санаториума.

— Точно там е, в санаториума — най-неочаквано-се намеси, без да сме го питали, Блум, един от хората на Гилфойл. — След като слезе от яхтата, го закарах заедно с Гилфойл дотам. На третия етаж има четири апартамента.

— Колко са входовете и изходите? — попитах аз.

— Дано не избухва пожар — повтори и Блум. — На първия етаж има само три врати и едната води към асансьора, който те качва право на третия етаж, така че важните клечки да влизат и да излизат, без да минават през административната сграда. В двата края на постройката има стълби, но само една води към третия етаж.

— Тази с металната врата ли? — Да.

Нарисувах с пръст върху прахта до пътя малка схема и се вгледах в нея.

— Точно до асансьора има и стълба за покрива — добави Блум.
— Дотам се стига само по нея.

— Значи, ако отцепим асансьора и вратата към стълбата за третия етаж, ще спипаме Райкър? — попитах аз.

— При условие, че се доберете до третия етаж.

— И че Райкър наистина е там — добави Кълан.

— Хайде да проверим — подканих аз.

Минаваше полунощ, когато влязохме през портата в двуметровия каменен зид. Продължихме възможно най-тихо, после подминахме езерцето при административната сграда на санаториума „Шулър“ във викториански стил. Пазачът при портата видя Ърл и ни махна да влизаме. Лампата над входната врата беше запалена, светеше и в канцеларията, но никъде наоколо не се виждаше жив човек.

Угасихме фаровете и на бледата лунна светлина подкарахме по посипаната с чакъл алея, описваща дъга около административната сграда. При малката горичка спряхме и заедно с втория автомобил направихме обратен завой. Слязох, отидох в края на дъбравата и се послушах.

Цареше гробна тишина. Някъде в края на градината се обади щурец, вятърът разклати клоните.

Точно зад административната сграда се възправяше лудницата, наподобяваща населявана от духове къща, осветена от луната. И при нея, както при административната сграда, третият етаж беше с четири фронтоната, обърнати към четирите посоки на света. Острите им върхове стърчаха като ками към пълната месечина. От двете страни вторият етаж беше с високи прозорци. Това вероятно беше отделението за „шантавелниците“, както ги бе нарекъл Ърл Морнингдейл. Първият етаж, където очевидно се намираха спортната зала и плувният басейн, беше без прозорци.

Светеше само един прозорец — на фронтоната, обърнат на запад, към Тихия океан, който хвърляше зловещо жълто сияние. Ако не броим него, сградата сякаш беше безлюдна.

— Там ли се крие Райкър? — прошепнах аз на Ърл Морнингдейл.

— Вероятно — отвърна той. — Знам, че бяха дали на Далмъс южната стая, ние с оная откачалка от Балтимор също разполагахме всеки със стая.

От тъмната южна стая Райкър видя как двата автомобила отиват бавно при дърветата и спират. Дали Гилфойл се връщаше със своята

паплач? Бяха тръгнали на пожар, вероятно за да приберат Ърл и онзи клоун с крещящата риза. Както седеше на перваза, Райкър забеляза как двама от мъжете излизат от горичката и гледат нагоре към сградата. Всичко това вече започваше да го изнервя. Той извади цигара и я запали.

Ред Канарата приклепна сред дърветата и се взря в един от тъмните прозорци. Стори му се, че вижда пламъче. Вгледа се. Не беше сигурен. Насочи цялото си внимание към черния прозорец. Сетне съзря за миг червена точици, наподобяваща карфица. Взе камъче и го метна към Банън.

Усетих, че нещо ме удря по крака, обърнах се и видях Ред, който се бе притаил зад дънерите. С едната ръка ми махна да се скрия, а с другата направи движение, сякаш някой си дръпва от цигара. Сетне посочи тъмния прозорец откъм южната страна на сградата. Отстъпих назад, взрях се и видях за миг огънче. Ако това наистина беше Райкър, не можехме да се изнесем от горичката, без той да ни забележи.

Застланият с чакъл път криволичеше покрай няколко ниски постройки, при лудницата правеше завой, стигаше почти до голямата административна сграда и пак се връщаше при главния вход. По небето нямаше облаче, месечината направо се беше облещила и бе изключено да притичае незабелязано през моравата на петдесетина метра от нас до вратата на охраняваната сграда. Нищо чудно Райкър да дебнеше със заредено оръжие, готов да убие на място всеки, решил, да влезе.

Оставаше ни само едно. Чакълестата алея беше само на десетина метра от югозападния ъгъл на сградата. От третия етаж човек надали можеше да различи колко души има в автомобила. Пък и от стаите с фронтовите сградата се виждаше само от трите страни.

Реших да пратя най-бързите — Ред и Арън, за прекосят на зигзаг моравата под прикритието на дърветата под южния прозорец. През това време Макс Едноокия щеше да отиде с автомобила право при североизточния ъгъл на санаториума, а ние с Лени Едноръкия и Ръсти щяхме да изскочим от колата и да избием с изстрел ключалката на вратата, която Райкър не виждаше.

Вече вътре, щяхме да се насочим към плувния басейн и оттам към стълбището за южната част на постройката. Аз щях да се кача, Ръсти щеше да ме последва и ако извадехме късмет, щяхме да сгасим Райкър на горния етаж, докато Лени и Макс щяха да пазят при вратата за асансьора. Ред и Арън щяха за притичат до сградата и да дойдат да ме прикриват. Тогава Райкър нямаше да има друг избор, освен да се качи на покрива.

Все пак съществуваше едно „ако“. Ами ако Райкър се беше укрил другаде? Ами ако отново се бе качил на яхтата и беше отпратил нанякъде? Ами ако над океана кръжеше самолет, който да го вземе и да го откара в Мексико? Райкър беше психопат и негодник, хладнокръвен убиец. Нямаше закога да се притеснявам за разни „ако“. Трябваше незабавно да действам.

Райкър продължаваше да наблюдава горичката и да се пита какво ли са намислили онези долу. Не беше изключено това да са Кълан и Банън, изсипали се заедно с мощно подкрепление. Ако наистина бяха те, Гилфойл вероятно беше хванат в капан при мотела на Лефтън и бе задържан.

Долу сред дърветата се стрелнаха два черни силуета, които се втурнаха досущ зайци в лунната светлина, ревна и двигателят на единия от автомобилите зад тях.

Колата се насочи към северната част на сградата. Която Райкър не виждаше.

Той нямаше друг избор. Трябваше час по-скоро да се махне от третия етаж и да излезе през втория откъм северната страна! За да отклони вниманието.

Ухилен, изхвърча от апартамента и хукна по коридора. Кълан и Банън оглавяваха списъка на хората, които мразеше до смърт.

Само какво им беше намислил!

Ръсти прихвана с белезниците Ърл към клона на един евкалипт.

— А си гъкнал, а си се превърнал в мърша за моргата — заканих се аз и скочих в автомобила.

Потеглихме със свистящи гуми по чакълестата алея, взехме завоя, при което изпод задницата на колата се разхвърчаха буци пръст, и заковахме. И четиримата изхвърчахме като тапи навън. Вратата беше

залостена с резе — всъщност какво ти резе, с огромен метален прът от единия, та чак до другия край. Можеше да се отключи само отвътре с ключ.

— Махай вратата — казах на Ръсти, който завъртя пушката помпа и пантите отхвърчаха.

Нахълтахме вътре и се завтекохме през помещението с басейна към изхода откъм южната страна. Тази врата беше отключена.

Лени и Макс се насочиха към асансьора, а аз последвах Ръсти нагоре към третия етаж, като взимах по две стъпала наведнъж. Стълбището беше с късо рамо, следваха площадка, сетне още едно рамо до площадката на втория етаж и вратата за отделението за душевноболни.

Райкър ни причакваше още на първата площадка. Тъкмо завихме, и гръмна пушечен изстрел, отекнал по тясното стълбище. Бях заглушен, куршумът уцели Ръсти в краката, точно под коляното.

Стрелях възможно най-бързо три пъти, Райкър обаче вече се бе скрил зад ъгъла.

Ръсти се търкулна по стълбите и тупна на площадката, краката му бяха пълни със сачми. Скочих долу и го извлякох точно когато Райкър натисна отново спусъка. Този път куршумът остави върху стената огромна дупка — около метър. И този път Райкър изчезна яко дим.

От лудницата долитаха зловещи писъци. Отпърво бяха един — два, после се разнесе цял хор от ужасени крясъци и виковете. Надзърнах иззад ъгъла точно когато Райкър изстреля трети пълен със сачми куршум по ключалката върху вратата на отделението за душевноболни. Натиснах спусъка, но той успя да се шмугне вътре.

Ръсти стенеше от болка. Извадих радиостанцията.

— Обажда се Банън. Ръсти е ранен в краката. Май е засегната артерия. Райкър е в лудницата, тръгна на север. Повикайте лекар и пратете при северната врата още хора. Тръгвам да го гоня.

— Идваме — обеща Макс.

Свалих си самото, усуках ръкава и прихванах с него бедрото на Ръсти, като използвах дулото на пушката за турникет, за да спра артериалната кръв, шурнала от раната. Ръсти посочи стълбите.

— Върви, върви, де — подкани само с устни.

Отправих се нагоре към лудницата, направляван от писъците, пелтеченето, стенанията, сякаш вътре се бяха събрали Хрътките на ада.

Душевноболните бяха от буйстващите и бяха прихванати с вериги за леглата. Някои се бяха вкопчили в Райкър и му раздираха дрехите. Дращеха го по лицето — едни си търсеха избавител, други просто се страхуваха и се бранеха. Както притичваше към вратата в дъното, той ги млатеше с пушката, разтикваше ги и ги влачеше. Още щом влязох, лудите наобиколиха и мен. В мъждивата светлина на нощните лампи приличаха на безлики ръце и длани, които се вкопчваха в мен, спирани само от веригите, занитени било за креватите, било за пода. Завъртях се, за да се отскубна, когато чух отново пушката на Райкър. Видях в дъното на отделението двама — трима пациенти, които отскочиха от него и се разпищяха от болка. Райкър се обърна и стреля повторно по друга групичка. Разлетяха се тела, надупчени от сачмите.

Точно тогава Райкър ме забеляза. Отскубна се от последните си нападатели, изхвърча през вратата и се юрна надолу по стълбите, водещи към плувния басейн.

Прибрах лугера в кобура и се помъчих да се освободя от ужасените хора, наобиколили ме отвсякъде.

Райкър слезе на първия етаж и нахълта в помещението с басейна. Толкова беше притеснен и ядосан, че приличаше на лудите, които бе оставил на втория етаж. Отиде в ъгъла и отвори вратата. Килер за метли. Задърпа следващата. В дъното боботеше голям котел на газ, от който басейнът се захранваше с топла вода. Райкър се дръпна при вратата, прицели се в газовата горелка, стреля по нея и се промуши през отвора, зейнал от куршума.

Бях някъде по средата на отделението, когато чух трясъка на изстрела, последван от взрив. Подът се люшна, из помещението се разхвърчаха тела, завивки, столове, натрошени плочки. След миг през отвора блъвна огнен гейзер. Цялата стая се разтресе. Пламъците захапаха стените и тавана.

Пациентите се мятаха и гърчеха като кукли със срязани конци.

Към мен се втурна млада жена, кестенявата ѝ коса гореше. Изтичах при нея, повалих я на пода и угасих с ръце огъня.

Под мен зейна цепнатина. Понечих да се изправа. Чу се втори взрив. Ив помещението отново се разлетяха отломъци.

Подът се пропука и хлътна надолу.

Прибрах ръце и крака и цопнах право в басейна.

Останах без дъх. Бях в някакъв свръхестествен свят. Свят на отломъци, на тела в пижами, оковани за койките, свят, обагрнен от алените пламъци, отразени в пространството горе.

Усетих под себе си дъното, оттласнах се с крака и излязох над водата — едвам си поемах дъх. Всичко наоколо гореше. Тъкмо стигнах единия край на басейна, когато някой ме сграбчи за китката и ме изтегли от водата. Беше Мако. Затика ме покрай басейна към северната врата, като ме предпазваше от пламъците. Изхвърчахме навън. Дробовете ми се напълниха с хладен въздух. В този миг се сетих за Ръсти.

— Ами Ръсти? — попитах.

— Боли го, но ще му мине като на пале — увери ме Макс, докато бягахме от пламтящата клада.

— Райкър...

— Не съм го виждал.

Из двора се стрелкаха душевноболни по бели нощници, които пелтечеа несвързано, сочеа горящото крило и се кикотеха, някои се опитваха да угасят подпалените си дрехи.

— Надали е стигнал далеч! — възкликнах аз.

Макс тръгна в едната посока, аз в другата, като си проправяхме път през зашеметените жертви на пожара. Зад мен екна поредният взрив, разтърсил опожарената сграда.

И в отражението на взрива съгледах Райкър.

Беше на двајсетина метра от мен и размахваше дълъг нож, с който разгонваше обезумелите пациенти. Сграбчи един за косата, повали го на колене, преряза му гръкляна и му смъкна нощницата, която навлече.

— Райкър! — викнах аз.

Той се обърна и ме погледна. Извадих пищова и тръгнах към него.

Райкър се взря в оръжието, сетне повдигна очи към мен и се изсмя.

— Мокър е. Намерил с какво да ме плаши — изсъска той. После насочи ножа към мен. — Я ела, да те видим де! — подметна и се втурна към мен.

Изопнах ръката, с която държах лугера, и натиснах спусъка.

Пистолетът даде засечка.

Райкър беше толкова близо, че когато ме промуши в ръката с ножа, усетих горещината от пламтящото му тяло. Точно в този миг поредната пиццата човешка комета му се метна, вкопчи се в него и го повали. Райкър се опита да се отскубне, ала човешката факла бе два пъти по-голяма от него. Пламъците заливаха дрехата, която бе задигнал от лудия, заръфаха я, косата му също пламна. Той се разрита и разпищя, накрая успя да се претърколи и да се отскубне от огнения си похитител. За миг ужасените му очи се впиха в моите. Райкър отново ми налетя.

Беше на метър от мен, целият гореше и лицето му буквално се топеше от пламъците, когато чух съсък и зърнах сребърна стрела — подир секунда дебелият острие на ловджийския нож се заби в гърлото на Райкър. Срязва му гръкляна и излезе чак през тила, възпиран само от ръкохватката.

Писъкът на Райкър заглъхна, от дробовите му със свистене започна да излиза въздух, от гърлото му рухна кръв, от зейналата му уста потече зловещата смесица от дъх и кръв. В очите му не се четеше нищо освен безумие. Загледах как животът в него угасва и той се свлича мъртъв.

Ред Канарата дойде при мен и се взря в ръката ми. Свали си ризата, откъсна парче и го пристегна точно над прободната рана.

— Благодаря — рекох му аз. — За втори път ми спасяваш живота.

— За първи — поправи ме той. — Действахме двамата с Чарли.

Това бе вторият, последен път, когато го чувах да казва нещо.

41.

В светлината на изгрева санаториум „Шулър“ приличаше на бойно поле. Сградата беше изпепелена до основи и се беше срутила, затрупвайки плувния басейн. От нея беше останала само огромна купчина овъглени греди и подпори. Пожарникарите намотаваха маркучите, последната линейка и последната катафалка вече бяха заминали.

Тъкмо пиех кафе в импровизирания лазарет в една от ниските постройки, когато при мен дойде снажен едър мъж в униформа на щатски полицай, нахлупил фуражка чак до веждите. Добродушният възрастен лекар ми беше закърпил с дванайсет шева ръката.

Полицаят ми протегна мечешка лапа и се представи:

— Аз съм майор Стакс от Полицейското управление в Сан Луис Обиспо. В състояние ли сте да отговорите на няколко въпроса?

— Разбира се — отвърнах аз. — Нямам нищо против и да гаврътна едно, но после ще ме одумват.

Той се усмихна едва — едва и извади тефтер и писалка.

— Колко са жертвите? — поинтересувах се аз.

— Седемнайсет мъртви, четиринайсет ранени — уточни мъжът нехайно, сякаш ми съобщаваше резултата от среща по американски футбол. — Бихте ли ми описали какво се случи нощес?

Сетих се какъв съвет ми е дал Мориарити — да не се впускам в излишни подробности. Подхванах с това как сме обявили за общодържавно издирване Райкър и Далмъс, после изложих вестникарската версия на случилото се чак до престрелката в санаториума „Шулър“, накрая описях как Райкър е наръгал един беззащитен душевноболен, а ловджийският нож на Ред Канарата е сложил край на дните на гангстера.

— Почти същото разказа и едрият индианец — отбеляза полицаят.

— Само това оставаше — да противореча в каквото и да било на едър индианец с ловджийски нож — подметнах аз. После вдигнах

ръка. — Райкър ми направи рана, дълга близо петнайсет сантиметра, добре че господин Ред ми се притече на помощ.

Стакс затвори бележника и кимна в знак на благодарност.

— Ще бъдете някъде наоколо, нали? В случай че възникнат още въпроси.

— Ще ме намерите по всяко време в отдел „Убийства“ към Полицейското управление в Лос Анджелис. — Май сте объркали района си.

— Не ме упътиха както трябва. Той поклати глава и се усмихна.

— Между другото, чухте ли за капитан Кълан? — попита вече от вратата.

— Да не му се е случило нещо?

— Днес сутринта Остърфелт и Белини оповестиха, че се обединяват. Остърфелт щял да се кандидатира за губернатор, а Белини — за заместник — губернатор. Преди около половин час Кълан съобщи, че се отказва от надпреварата.

— Благодаря за новината — рекох му, но той вече си беше излязъл.

Наближаваше пладне, когато отидох в хотел „Вълните“. Спрях отпред, заключих колата и влязох. Тъкмо се запътих към балната зала, когато администраторът на рецепцията ми махна с ръка.

— Господине! — подвикна доста злобно.

Подминах го като турски гробища. Не бях в настроение. Тогава той ми щракна с пръсти. Щракна ми с пръсти, моля ви се! Вярно, изглеждах като влачен от порой. Но никак не обичам някой да ми щрака с пръсти. Върнах се на рецепцията. Администраторът ме огледа от глава до пети и понадигна брадичка.

— Прощавайте, господине. На посещение при някого от гостите ли отивате?

Протегнах ръка и изщраках бързо четири — пет пъти с пръсти току под носа му.

— Какво ще кажеш, мой човек, приятно ли е? — попитах го. — Харесва ли ти някой да се държи с теб като с псе?

Онзи се видя в чудо. Запелтечи нещо, аз обаче тръгнах към стълбището за балната зала.

Тя почти не се бе променила от предната вечер. Точно под тавана пак се подмятаха червени, бели и сини балони, между които висяха червени, бели и сини гирлянди. Покривките и мукавените чаши и чинии бяха в същите патриотични цветове. В дъното имаше малък подиум за оркестъра, пюпитрите за нотите също бяха в цветовете на националния флаг. Но повечето балони бяха спаднали и се блъскаха около дансинга, тласкани от струята въздух, идваща откъм вентилаторите. Оркестър нямаше. Големите маси от двете страни на дансинга бяха отрупани с мезета, какви ли не видове хляб, салата от домати и печен фасул в похлупени купи, нямаше кой обаче да опита вкуснотиите.

В помещението имаше един — единствен човек — Кълан.

Беше разхлабил възела на вратовръзката и беше разкопчал ризата, смокингът висеше на облегалката на стола. Той си пийваше.

Тръгнах към дъното на залата, като пътем подритвах балоните, и спрях при масата с храната — взех си от печеното телешко и ръжения хляб, които полях обилно с майонеза, реквизирах от голямата съдина, напълнена с лед, и бутилка бира „Будвайзер“.

— Ченгето си е ченге — изръмжа Кълан. — Намери ли аванта, никога не отказва.

Седнах срещу него и отпих юнашка глътка от бирата.

— И за капак се налива с бира.

— Само когато се храня — отвърнах и вдигнах шишето за нещо като наздравица.

— За какво пием? За поражението ми?

— Защо не го погледнеш в друга светлина: няколко дни ги държа под пара, изкара им ангелите, а после си вдигна чукалата и се оттегли. Избирателите си заслужават Остърфус и Белдини, или както там се казваха. — Хапнах от месото и хляба и ги полях с бира. — Ако това изобщо е някаква утеха — допълних. — Лично аз щях да гласувам за теб. Щях да строя и половината ченгета в Лос Анджелис да пуснат гласа си за теб.

Той се усмихна тъжно.

— Знаех си, че ония двамата ми кроят нещо. Само се чудя как са се споразумели кой да е губернатор и кой — негов заместник.

Свих рамене.

— Губернатор ще стане онзи, който е държал повече компромати срещу другия.

— Подразбрах, че сте направили в Мендоса голямо шоу — промени Кълан темата.

— Щеше да ти допадне — потвърдих аз. — Опожарихме половината санаториум и изстреляхме повече патрони, отколкото вие през Голямата война. Не ти трябва илюминации по случай националния празник. — Доядох си залъка и допълних: — Райкър е там, където е трябвало да бъде много отдавна. На оня свят.

— Добре се справи, каубой. Казах ти навремето, че си като булдог. Захапеш ли, не пускаш.

— Благодаря. Колкото за протокола — ако Ред не го беше очистил онзи негодник, щях аз да го направя.

Шерифът ме погледна през масата и пусна една от тайнствените си усмивчици. Знаеше какво имам предвид. След като Райкър вече се беше махнал от пътя, щатът щеше да прекрати разследването срещу Кълан за скалпения процес от едно време. Вече нямаше кой да подава жалба, пък и кого ли го беше грижа. Било, каквото било, това се беше случило преди цели двайсет години, Райкър беше доказал, че е психар и убиец. И накрая наистина беше пратил да убият Уилма Томпсън. Знаех обаче и че докато е жив, Броуди ще носи дамгата на този скалпен процес.

— Няма да се учудя, ако Остърфелт дори ти предложи да станеш главен прокурор — отбелязах аз.

— Как ли не! — засмя се Кълан. — Само когато слънцето изгрее от запад.

— Защо се отказа толкова лесно? Всички в щата знаят какви негодници са ония двамата.

— Подобна кампания струва луди пари. Повечето щяха да дойдат от джоба на мои приятели.

— Е, бълха ги е ухапала!

— Не мога да направя това, каубой. Не мога да им взимам парите, при положение че знам: невъзможно е да победи.

— Нищо, следващия път — рекох аз. — Дотогава избирателите ще разберат що за стока са ония двамата. Ако това изобщо е важно за теб, смятам, че щеше да бъдеш страхотен губернатор — за година-две.

Докато паралиите, политиците и ония, дето дърпат конците, не те вземеха на мушка.

— Мислиш, че са щели да ме вземат на мушка?

— Естествено! За да успееш в политиката, Броуди, трябва да правиш компромиси. А тръгнеш ли да правиш компромиси, ставаш подкупен. После се спускаш стремглаво все надолу — спиране няма.

— Ти си циник.

— Не, реалист. Във всяка професия е така. Някое ченге взима ябълка. После — един долар. После десет, след това седи отзад в полицейския автомобил и в нощта след изборите фалшифицира резултатите: по петдесетачка на глас. За друго не знам, но едно научих за теб — не си от хората, които правят компромиси.

— Вижте го, моля ви се, присмял се хърбел на щърбел! — прихна Кълан. — И как стана така, че теб не успяха да те подкупят?

— Не успяха, защото нямат какво да ми предложат. Не искам нищо. Това, дето го правя, ми стига.

— Всеки иска нещо, каубой.

— Вероятно си прав. Но в моя случай то няма да е с етикетче с цена. В това отношение ние с теб си приличаме. Ти със сигурност искаше да станеш губернатор не заради парите, а за да разгониш оная пасмина в Сакраменто. Или може би греша, Броуди, може би щеше да се задоволиш и с това да им късаш нервите.

— Така и няма да разберем, нали? — отвърна Кълан, все тъй усмихнат.

Точно тогава чух някакво щракване отзад и се обърнах. В тъмния ъгъл примига запалка и в светлината ѝ съгледах за миг лицето на Делайла О'Дел. То угасна точно толкова бързо, както и се бе появило, и от здрача се вдигнаха кълбета дим.

— Защо не дойдете при нас? — попитах я.

— Предпочитам да слушам как вие двамата не можете са се нахвалите един друг колко сте велики.

Въпреки това тя стана и дойде при масата. Както винаги, направо цъфтеше. Беше облечена в сако и панталони от бежов шантунг, на дългото си вратле бе вързала кафяв шал.

— Как е ръката? — попита ме Делайла.

— Ръката ли? Поредният белег, който ще добавя към другите, дето вече ги имам.

— Богаташката обича белезите, нали? — възкликна тя и извади кесията с тютюна, за да свие две цигари.

— А вие какво знаете за богаташката? Делайла се взря в мен и се подсмихна.

— С кого мислите, че разговаряте? — възкликна тя. — Откъде според вас Броуди е научил за онова ваше шантаво псе?

— Нашата Мата Хари, а? — рекох аз.

Делайла запали цигарите и подаде едната на Кълан, а втората на мен. Огледах се — да видя какво е останало от предизборната му кампания.

— Къде са богаташите, заради които снощи победата ти изглеждаше в кърпа вързана?

— След като обявих, че се оттеглям от надпреварата, всички отидоха да поиграят голф.

— Ами Брет Мерил и Бен?

— Разсърдиха ми се. Но това си го знаеш и сам.

— Много хитро се измъкнахте от темата за банкерката — подметна Делайла.

— Вие знаете за нея повече, отколкото аз — отговорих ѝ.

— Трябва да се ожените за нея — допълни тя. — За какво ви е да бъхтите колкото да свързвате двата края?

— Не съм сигурен, че става за жена на ченге.

— Аз пък не съм сигурен, че ти ставаш за богаташ — намеси се Кълан.

Пак се засмяхме.

— Преди да идете при нея, да отскочите да се преоблечете, чухте ли? — посъветва Делайла. — Освен ако не смятате да я уплашите до смърт.

— Накрая искам да попитам нещо — рекох аз на тръгване. — Божичко, непоправим си! — възкликна Кълан.

— Въпросът ми е към Делайла.

— Виж ти! — вдигна тя вежди.

— Престрелката в имението „Приказна гледка“ наистина ли е станала, както разправят?

Тя ме погледна и рече:

— Стана точно както казва Броуди. Кимнах и се изправих.

— Но дори да е станало друго, пак щяхте да твърдите, че се е случило, както го описва Броуди, нали?

— Естествено! — натърти жената без колебание и се усмихна. После добави: — Вие просто не разбирате.

— Да, не разбирам. Може би някой ден ще проумея защо Уилма Томпсън и Лайла Париш са изчезнали яко дим. И кой им е платил да го направят. — Свих рамене. — Всъщност кого ли го вълнува...

Тук грешах. Мен ме вълнуваше. Беше ми мъчно за Уилма. Толкова години е търсила щастието, а накрая пак са я убили.

— Мъчно ми е за жената на Еди Удс — казах.

Кълан се натъжи, лицето му помръкна. Той се взря през прозореца, сякаш някъде отвън бяха написани отговорите на въпросите за живота и смъртта, които всички си задаваме.

Делайла понечи да каже нещо, но Кълан я прекъсна.

— Винаги е така, отнасят го невинните — промълви той.

— Да, това му е лошото — съгласих се. — Утре вече никой няма да се интересува от всичко това. — Станах да си вървя, ръкувахме се. — Все пак си свестен човек. Само дето играем по различни правила.

— Не бъди толкова сигурен.

— Благодаря за почерпката — казах и подритвайки балоните, се отправих към вратата.

— Ей, каубой! — извика Кълан. Спрях, обърнах се и го погледнах.

— Страхотен си, истинска хрътка — рече ми той. — този път обаче тръгна по грешна следа.

— Според мен си прав, но само донякъде — отвърнах аз.

— Никога ли не си признаваш, че си сгрешил?

— Защо да си правя този труд?

— Е, запомни едно. — Какво?

Той ми се усмихна за сбогом.

— Че съм ти го казал аз — изрече Томас Броуди Кълан.

Върнах се с автомобила вкъщи, поиграх си с кучето и го поглезих, като му дадох две консерви кучешка храна и допълнителен кокал. Докато стоях под душа, държах ръката си далеч от струята, да не намокря превръзката, после си облякох най-хубавия тъмносин панталон и синя риза. Минах през магазина и купих най-скъпото шампанско, което имаха, отбих се и в съседния магазин за детски играчки, откъдето взех тенекиена кофичка, с каквито дечурлигата си играят по плажа. На ъгъла някакво момиченце най-много на осем — девет години продаваше рози. Десет цента стръкчето. Бяха му останали шестнайсет. Купих ги всичките и дадох на момиченцето пет долара. Стори ми се, че то — аха, и ще се разплаче.

Когато свърнах към къщата на Мили, вече се мръкваше.

Тя ми отвори още преди да съм стигнал до вратата.

— Здравсти — рекох и. — Минавах случайно насам... Мили не ме остави да довърша. Дръпна ме вътре в къщата, сложи розите и кофичката с шампанското на масата при вратата и ме целуна по бузите и устата, после взе кофичката и ме заведе в банята на горния етаж. Завъртя кранчетата и изсипа във ваната цяло шише течен сапун. Разкопча бавно ризата ми, като от време на време ме целуваше по гърдите. Смъкна ципа на панталона, съблече и него, след което ме сложи да седна на ръба на ваната и ми изу обувката и чорапите. Разкопча бавно и своята блуза, остави я да падне на земята и смъкна панталонките за тенис и бикините. Пъхна палец във водата и се отпусна сред мехурчетата, после ме хвана за ръцете и ме тури да седна срещу нея. Кимна към превръзката.

— Божичко, какво се е случило? — възкликна разтревожена.

— После — отвърнах аз, — Ами шампанското?

— После — пророни Мили.

Наместих се във ваната, а Мили обви нозе около хълбоците ми, хвана ме за ръката и целуна нежно раната.

— Сериозна ли е? — попита тихо.

— Няма да се учудя, ако ми е опропастила мечтите да стана
концертиращ пианист — прошепнах аз.

Тя сплете крака около кръста ми и ме придърпа към себе си.

— Слава Богу! — пророни в ухото ми. — Мразя го тоя Шопен.

ЕПИЛОГ

1946 Г.

Навремето, докато беше в Европа, Банън получи картичка от Броуди Кълан. За Коледа на 1944 година. Намираше се в градче в Нормандия. Вече не му помнеше името. Всъщност в градчето не беше останало много за помнене.

„Знам какво е по Коледа — беше му написал Броуди. — Ще си спомня за теб и ще изпия за твое здраве чаша ирландско уиски. С едно ледче. Пази се, каубой.“ И отдолу подпис: „Дядо К.“

Банън получи картичката на трети януари, но нали важно беше вниманието.

Оттогава — нито думица, ако не броим картичката, която беше пристигнала преди два дни. Сега, точно както преди пет години, Банън се спускаше по хълмовете към Сан Пиетро. Всичко си беше същото, само дърветата бяха малко по-високи, в киното даваха друг филм и Макс и Лени не го причакваха на завоя.

По пътя не бе казал почти нищо, а предната вечер беше седял край басейна с крак, топнат във водата, и беше чел и препрочитал папката, която бе пазил през всичките тези години. Беше в сандъчето, което бе оставил у Мили, преди да се запише доброволец. Не се сети за сандъчето, докато не получи картичката, след като се прибраха от медения си месец.

Прочете я, показа я на Мили, после отиде в мазето, отвори сандъчето и изрови папката.

„Случаят е приключен за всички освен за теб, Зий“, беше си помислила Милисът.

Не го попита нищо, почти не отвориха дума за пожълтялата папка и по време на пътя, ала Мили знаеше, че в нея се съдържат въпроси, които не са давали мира на Банън още от последния път, когато той се е върнал от Сан Пиетро. Сега младата жена седеше, отпуснала длан върху крака му, и гледаше как хълмовете се превръщат в планини.

Банън смяташе да намери отговорите.

В подножието на баира той зави наляво, излезе при хотел „Вълните“ и спря пред входа.

Пиколото беше дългнест младеж в шита по поръчка униформа, със зализана назад коса и мазна усмивка. Колкото повече се приближаваше към автомобила, толкова повече върху лицето му се изписваше страхопочитание. Спря отпред и прокара лекичко длан по капака.

— Прелест! — възкликна момъкът. — Италианска боя. — Дръпна се на около два метра, огледа отново автомобила и се върна: — Дванайсет цилиндъра. Максимална скорост сто и шейсет километра в час.

— Топло. Сто и осемдесет — поправи го Банън.

— Британска кожа, бас държа, че радиоприемникът върху светлинното табло е „Стърнбърг“.

— „Мюленбърг“.

Хлапакът подсвирна тихичко от възхищение.

— Как мислиш, ще се намери ли местенце, където да не издерат вратата на тая хубавица? — попита Банън, докато слизаше с доста мъки от предната седалка.

Младежът се завтече да му помогне и той му подаде бастуна.

— Ще се справя — рече Зийк. — Подръж това.

След като слезе и взе бастуна, момчето се втурна от другата страна на автомобила и отвори на Мили. Както винаги, тя беше изумителна: бе облечена в меки тонове — светлосиня пола и розова блуза, на главата носеше жълта сламена шапка с широка, смъкната встрани периферия. Свилената и коса се бе разпиляла по раменете. Хлапето я загледа като омагьосано. За миг забрави за автомобила и протегна ръка, за да помогне на Мили да сложи крак върху стъпалото отстранил после на тротоара. Поклони се едва ли не доземи.

— Благодаря — каза жената и го озари с ослепителна усмивка.

Банън му подаде пет долара, но момчето поклати глава.

— Не, драги ми господине — каза то и погледна военните отличия върху бежовата риза на Банън. — Не вие, а аз трябва да ви платя за привилегията да прекарам такъв автомобил от другата страна на улицата.

После притича при вратата откъм волана, метна се вътре и прокара нежно длани по дъбовото кормило.

Банън и Мили влязоха във фойето, точно срещу тях седеше Брет Мерил. Изправи се, отиде с клатушкане да ги посрещне и се ръкува с Банън така, че щяха да му изпадат зъбите.

— Радвам се да те видя, Зийк — каза с усмивка, озарила фойето. — Как е кракът?

— Добре — отвърна Банън. — Нося бастуна колкото за равновесие. Милисът, това е Брет Мерил.

— Драго ми е, госпожо Банън — изрече галантно той, нали си беше южняк — кавалер до мозъка на костите, и долепи устни до дланта ѝ. — Радвам се изключително много, че се запознахме. Нека пийнем по нещо — покани ги Брет.

Седнаха в барчето встрани от основното фойе. Нищо в хотела не се беше променило от последния път, когато Банън беше тук.

Мерил каза на келнера:

— Знам какво ще поръча господинът, освен ако вкусовете му не са се променили. Ирландско уиски, чисто, с едно ледче.

— За вас? — обърна се към Милисът.

— „Амарето“ с много лед.

После се пресегна и хвана Банън за ръката — мило движение, от което личеше колко много го обича. Останалото се четеше в очите ѝ.

Когато изпратиха Банън във военната болница в Сан Диего, Милисът бе настояла да му отиде на свиждане. В началото той се дърпаше. Искаше да се възстанови напълно, да си стъпи на краката. Да се отърве от бесовете, които преследваха всеки, участвал в полесраженията: вината, че си оживял, а другите около теб са загинали, страхът, който е толкова истински, че чак ти пари като киселина на гърлото.

Въпреки това тя бе отишла, а после всяка събота и неделя отиваше с автомобила до болницата, обграждайки Банън с любов и грижи. Ободряваше го, прогонваше кошмарите му. Войната бе добавила няколко години към красивото му лице, инак Банън се чувстваше в чудесна форма и изглеждаше добре.

— Хотелът не се е променил — отбеляза той и огледа фойето.

— Не е — съгласи се Мерил. — Верен е на традициите. Но ми се струва, че все пак ще се промени. Времената се менят. Хотелът трябва да е в крак с тях.

— Лошо — намеси се Милисът. — И традициите са хубаво нещо, нали?

— Точно така — отвърна Мерил.

— Съжалявам, че идваме чак сега — подхвана Банън. — Последната картичка на Броуди пристигна с куп други писма, препратени от болницата. Сигурно е обикаляла месец — два от поделение на поделение. Дано не ми се сърди, че не съм му отговорил по-бързо.

— Броуди ли? Никога няма да ти се разсърди — възкликна Мерил.

— Как вървят нещата при него?

— Още е жив — усмихна се другият мъж. — Знаеш си го. Прави всичко напук — допълни той и в гласа му се долови тъга.

— Всъщност аз почти не го познавам — напомни Банън.

— Познаваш го, и още как. В някои отношения може би повече от нас. Влезе му под кожата, а случи ли се това, разбираш много за човека. Инак нямаше да си тук. — Той преглътна един-два пъти и продължи: — Миналия ноември получи инфаркт. Веднага след Деня на благодарността. Закусихме заедно при Уенди и тъкмо изкачвахме стълбите пред шерифството. Както винаги, Кълан поздравяваше всички, които срещне. Най-неочаквано спря и седна на стъпалата. „Май получих инфаркт — рече. — Имам чувството, че гърдите ми ще се пръснат.“ Оказа се прав. Тежък инфаркт. Този път едва прескочи трапа. Доктор Флеминг му даваше най-много седмица. После две седмици, после два месеца. След два месеца му отпусна още месец и половина, а подир още два месеца Броуди се разхождаше всеки ден из парка. Пушеше, пиеше, правеше всичко, което му беше забранено. Но бързо отпада. От ден на ден се променя. Вчера попитах лекаря как стоят нещата и той отвърна: „Кълан е по-болен от повечето мъртъвци, които познавам.“ Минута — две всички мълчаха.

— Прав си, Брет, за Броуди — рече по едно време Банън. — Бил съм с него колко — най-много половин месец. Въпреки това не мога да го забравя. Често съм си мислил през годините за него.

— Така е с капитана.

— За всичко е виновна военната поща — затюхка се ядосан Банън. — Трябвало е да получа картичката преди няколко седмици.

— Той ще те разбере. Когато прочете статията, в която Пенингтън разказваше как си бил удостоен с Кръст за особени заслуги и с „Алено сърце“, направо се разтанцува. „И е ранен в крака, точно като мен, представяш ли си!“ — все повтаряше. Беше много горд с теб. Не е нужен половин месец, за да разбереш колко струва един човек.

— Вярно е — намеси се Милисънт Банън и погледна с обожание мъжа си.

„Късметлия“, помисли Мерил. После каза:

— И на теб ти се е струпало много, нали?

— Не бих казал — отвърна той. — През повечето време бях в транспортни войски, давах път на танковете, на джиповете, на бронираните камиони и тежкотоварните коли, за да не стават задръствания и да стигнат до фронта. Вече наближавахме границата с Германия, когато един германски танк „Тигър“ успя да мине през предната линия. Бяхме хванати като в капан в кръстосан огън. Натъкнах се с джипа на мина. После съм изпаднал в несвяст и когато дойдох на себе си, видях, че лежа под проклетия джип и всичко, което мърда, е под обстрел. Успяхме да спрем онази гадина — танка, и артилерията го довърши. Но с това не допринесохме с нищо за победата. Просто поредната дребна подробност в хода на Втората световна война.

— Аз пък чух друго — възрази Мерил.

— Точно това се случи — натърти Банън.

Мерил погледна някъде встрани, усмихна се и се изправи.

— Ето я и Дел — оповести той.

Делайла си беше същата. Нямаше и една бръчица, нито един побелял косъм. „Дали «Приказна гледка» не е построена върху извор на младостта?“, рече си Банън.

— Добре дошъл, герой! — целуна го тя по бузата и веднага насочи вниманието си към жена му. — Вие сигурно сте Милисънт — протегна ѝ ръка.

Банън видя как Делайла оглежда от глава до пети Милисънт и очите ѝ грейват. „Мисли си, че жена ми е от висока класа.“

— Как вървят нещата в „Приказна гледка“? — попита той.

— Няма промени — отвърна Делайла с дрезгав глас. — Избухне ли война, сякаш всичко застива. Както гледам, ти, Зийк, пращиш от здраве. — Тя отново се извърна към Милисът и се усмихна. — Сигурно е заради прекрасната компания. Поздравявам ви.

— Благодаря — отвърна другата жена. Явно се притесняваше, все едно бе дошла за пръв път при роднините на мъжа си, и Делайла го долови. После рече: — Имам чувството, че ви познавам всички. Зий ми е говорил много за вас. Всъщност се запознахме в деня, когато дойде за пръв път в Сан Пиетро.

— Видяхме в „Таймс“, че сте скрепили връзката си с брачен съюз.

— Отскочихме до Монтерей и се венчахме. И двамата не искахме шумна сватба. Роднините се разсърдиха, но ще им мине.

— Получих картичката едва завчера. Тая военна поща за нищо не става... — започна пак Банън да се извинява.

— Така каза и Броуди. — Настъпи миг неловко мълчание, сетне Делайла продължи: — В парка е. Нека донесат поръчката и ще идем при него.

— Ще прощавате, но трябва да вървя — намеси се Мерил. — Днес имаме годишнина. Ще заведе Сюзан за една седмица в Сан Франциско, Ще отседнем в „Сейнт Фраисис“, ще си поръчаме нещичко в стаята и ще повярваме, че отново сме на двайсет.

— Честито — поздрави го Милисът. — Сигурна съм, че ще прекарате страхотно.

Сбогуваха се и Мерил излезе от хотела.

— Подгответе се — предупреди Делайла, докато ги водеше през просторното фоайе към остъклената двойна врата. — Пийнал си е.

Беше чудесен ден — безоблачен и безветрен, градината, сгушена между двете крила на хотела, представляваше приказно красив оазис с изумруденозелена трева, обточена по края с цветя. Тихият океан зад нея бе спокоен като езерце със златни рибки.

Броуди Кълан седеше на отдалечена маса с чадър на ивици под акациите. Беше съвсем слаб. Заради немощното сърце направо се беше стопил, страните му бяха хлътнали. Почти прозрачната кожа на лицето се беше опънала. Оредяващата му коса беше съвсем бяла.

Беше топло, въпреки това той бе заметнат с одеяло. Но макар че тялото го беше предало, неукротимият му дух бе отказал да се предаде.

Изопнал гръб, Кълан седеше в инвалидна количка, сините му очи бяха, както винаги, нащрек. Докато тримата вървяха към масата, върху съсухреното лице на капитана грейна усмивка.

— Е, крайно време беше! — възкликна той.

Макар и позагълхнал, гласът му звучеше все така хашлашки. Той веднага насочи вниманието си към Милисът. Пресегна се, хвана я за ръката и я държа дълго.

— Видях снимката от сватбата в светската хроника — подхвана дрезгаво Кълан. — И там сте красива, но не колкото на живо. Нищо чудно, че Банън не ви водеше толкова дълго тук. Сигурно се е страхувал, че ще грабна сърцето ви и двамата ще избягаме.

— Още не е късно — отвърна със закачлива усмивка Мил.

— Върна ме от оня свят — обади се и Банън. — Не ме остави да се отдам на самосъжалението.

— Ти, каубой, си късметлия.

Насядаха около масата, беше им хубаво, все едно са стари приятели. С бодрия си дух Броуди разсея всички притеснения. До него имаше масичка с бутилка ирландско уиски и сребърна кофичка за лед, покрита от жегата със ситни капки. Върху масичката имаше и пет-шест вече свити цигари и евтина запалка.

Броуди погледна към другия край на масата, взря се в Зийк Банън и видя изражение, което познаваше, изражение, което и досега, погледнеше ли се в огледалото, му се случваше да вижда.

— Чу ги, нали? — попита той.

— Да съм чул какво? — учуди се по-младият мъж.

— Знаещ какво. Чу ги току до рамото си, нали? Докато си лежал под джипа, ти се е струвало, че той е там и е дошъл да си те прибере. Знам какво ти е било, мой човек, и аз ги чух, докато лежах в окопа във Франция. Онези криле. Ангелът на смъртта, който само дебне да те грабне. После просто си отлетя досущ червеношийка, която си стреснал, докато си вървял. На косъм си бил. И беше много уплашен, нали?

Банън си замълча, но Мили се пресегна и го хвана за ръката.

— Казвал ли си някога на жена си? — попита Кълан.

— Да, казвал ми е — отвърна тя вместо него. — По свой си начин.

— Трудно е да си признаеш, че те е страх — допълни Кълан. — Никога не съм чувствал някого чак толкова близък, че да го направя. — Той погледна Делайла а добави: — Загубил съм само аз. — Сетне се извърна отново към Банън: — Е? Как е кракът?

— Още не е съвсем укрепнал. Но до месец хвърлям бастуна.

— Какъв панегирик само написа за теб Пенингтън! И досега си любимец на журналистите, а!

— Защо да си кривя душата, така е.

— Вече се ожени, задоми се, какво смяташ да правиш занапред?

— Нямам представа — отвърна Банън. — Още мисля.

— Пак ли смяташ да си играеш на стражари и апаши?

— Едва ли, Броуди. Но човек никога не знае.

— А вие на какво мнение сте? — обърна се Кълан към Милисът.

— Негова работа, да се занимава с каквото реши — отговори тя.

Той се засмя и поклати глава.

— Само каква разбрана жена си си взел, каубой. Е, заслужаваш най-доброто.

— Благодаря.

Келнерът донесе бутилка „Амарето“ и Делайла се зае да пълни чашите. Броуди се пресегна да си вземе цигара, а Милисът извади запалката „Дънхил“ и му я запали.

— Помниш ли последния път, когато се видяхме? — попита Кълан.

— Оставаше да не помня! — рече Банън. — Горے в балната зала. Тъкмо се беше оттеглил от политиката.

— Време е да поговорим за това — допълни той. — По онова време не можех да ти кажа всичко, защото щях да нараня прекалено много хора, хора, които обичах и които ме обичаха. Банън се наведе напред. Цели пет години беше чакал отговорите на въпроси, които бе смятал, че никога няма да получи. Милисът го погледна с крайчеца на окото.

— Не се налага да го правиш, Броуди — отвърна Банън.

— Изабел почина през четирийсет и втора. От инфаркт. Бен я надживя с две години, но без нея беше загубен. Ако наистина е вярно, че можеш да умреш от сломено сърце, то случаят с Бен е точно такъв.

— Дали да не се поразходя? — намеси се Милисът.

— Стойте тук — настоя доста остро Броуди. — И бездруго той ще ви каже всичко. Поне да го чуете от първа ръка. — Известно време мълча, сякаш се съсредоточаваше. — Всъщност Дел знае за някои неща повече от мен, аз обаче ще го разкажа както го виждам, а тя може да добавя. Банън си замълча. Чакаше. И Кълан заговори:

Никога не съм ти го казвал в очите, но ти разследваше убийството на Върна Хикс като истински професионалист. Инстинктите те водеха право към целта. Лошото само бе, че си беше втълпил как скалъпеният процес срещу Райкър е огромно съзаклатие между нас с Еди, Брет — с всички останали. Това е вярно, но само отчасти. Тук обаче става въпрос не за скалъпен процес, а за вярност и приятелство, превърнали се в убийство и мъст. Тогава не ти го казах. Не можех. Щях да нараня прекалено много хора. И щях да разкрия прекалено много тайни.

За едно обаче беше абсолютно прав.

Наистина всичко започна оная нощ в имението „Приказна гледка“.

Ала то се коренеше още в покера от 1900-а, в нощта, когато Илай Горман спечели и бащата на Дел се махна завинаги от Хълма. И продаде град Еврика на Арнолд Райкър.

Бях чужд човек на Хълма. Колкото и да мразех Еврика, това беше родният ми град. Ако не беше Илай Горман, вероятно рано или късно щях да стана един от гангстерите на оня негодник Райкър. Когато мама умря, Илай ме прибра и ми показа живот, за какъвто не бях и мечтал. Бях уплашено самотно хлапе. Нямах си никого. Но Илай и мама Горман ме обградиха с любов и още с какво ли не.

Илай беше идеалист. Човек с мечти, който чертаеше дръзки замисли. А Райкър беше лъжицата катран в кацата с мед. Но ще стигнем и до него.

Четири от децата бяхме приятели в най-истинския смисъл на думата. Бен, Изабел Хофман, Делайла и аз. Ходехме заедно на училище, играехме си заедно, живеехме заедно на Хълма.

Точно на Хълма разбрах за пръв път какво означава думата „приятелство“. Във Франция пък узнах какво е вярност — там бях с мъже, които жертваха живота си, докато бранеха някакви си десетина

километра кал. Според мен Брет го е казал най-добре. Смелостта — това е да участваш в битка, героизмът — да оцелееш в нея.

Научих що е любов от приятел, когото предадох — той го знаеше, ала нито веднъж не отвори дума за това. И досега си остава най-добрият ми приятел, въпреки че отдавна не е между живите. А жена му — милата Изабел, ме научи, че първата любов е до гроб.

Илай беше обмислил живота ни до най-малките подробности. Бен и Изабел ще се оженят. Бен ще поеме банката. А аз, когато му дойде времето, ще заместя Бък Толман и ще прочистя Еврика. Лошото бе, че аз бях влюбен в Изабел и тя — в мен. Но беше сгодена за Бен и наистина боготвореше и него. Затова една нощ си стегнах багажа и се магнах отгук. Отидох в морската пехота, обиколих света и през осемнайсета година се озовах във Франция. Наистина смятах, че ще прекарам живота си в пехотата, но войната сложи край на това. Знаете как става. Съдбата е в състояние да преобрази живота ти в миг, точно толкова бързо, колкото избухва снаряд.

Навремето Илай ми каза, че всеки трябва да има дом, където да се връща. Вероятно точно заради това, щом ме изписаха от болницата, се върнах в Еврика. Нямах друг дом. Имах кръщелник, имах приятели, имах Делайла. И замисълът на стария Илай чакаше да бъде осъществен. Станах заместник на Бък Толман. Еврика пак беше град на престъпността и на упадъка, понеже Райкър продължаваше да си разиграва коня. Това обаче трябваше да се промени. Нека Делайла ти разкаже какво се е случило онази вечер в началото. За съжаление закъснях за купона, инак историята сигурно щеше да разказва друго.

И досега ми е трудно да говоря за тези неща — подхвана Делайла. — Това е най-страшната нощ, най-страшният спомен в живота ми. Помня всичко до най-малката подробност.

Бъки беше горе в жилището ми. Винаги идваше към шест, за да изпие едно кафе и да послуша грамофонните плочи с опери, които имах. За нас беше нещо като ритуал. Заместникът му Анди Слоун беше долу, когато ония четиримата нахълтаха.

Чух ругатни, излязох на стълбищната площадка и един от мъжете, не беше от града — всички бяха дошли отдругаде, ми каза да сляза, за да поговорим. Знаех какво представляват, бе достатъчно да ги погледна, за да разбера. В този миг Бък също излезе и застана до мен.

Тарторът на главорезите му се ухили, подметна нещо от рода, че бил Бъфало Бил, и Бъки слезе долу при него. Застанаха лице в лице. Бъки рече: „Не е зле от време на време да си миеш зъбите, дъхът ти смърди на мъртва котка.“

Оня ни в клин, ни в ръкав извади пищова и простреля Бъки в стомаха. И се почна една!

Бъки простена и се олюля назад, после извади револвера „Пийсмейкър“ и стреля три пъти. Бум-бум-бум, ей така, почти едновременно.

Още петима стояха долу и всички откриха едновременно стрелба. Беше страшно. Куршумите трошаха лампите и прозорците, забиваха се в стените. Оттук нататък спомените ми са накъсани, приличат на колаж: ваза с цветя, която става на парчета, гангстерът, който стои при стената, отдясно на Анди, се обръща към него и той стреля право в лицето му, след което онзи се свлича на колене, превива се одве и пада с глава върху килима, револверът на Бъки, който гърми дважд по-силно от всички останали пищови, взети заедно, гангстерът до вратата на вътрешната спалня, които се върти като пумпал, а от гърдите и гърба му се разхвърчават снопчета габардин, негодникът при входа, който изстрелва един — единствен куршум, уцелва Анди отзад по тила и го поваля възник на голямото тапицирано канапе.

Всичко това се случи за по-малко от минута. Един от главорезите реши да духне и тъкмо излизаше, когато Бъки му тегли куршума. После Бъки се облегна на перилата на стълбата, понечи да презареди и онзи, който бе застрелял Анди, се надигна. Запълзя на четири крака и затърси оръжието си. После чух изстрел отвън.

Кълан:

Влязох вътре и що да видя — ранен в корема, Бъки се мъчи да презареди, а ръцете му целите в кръв, куршумите се плъзгаха между пръстите му и се сипеха по пода. Анди Слоун лежеше мъртъв. Всички бяха мъртви, ако не броим Бъки и последния от хората на Райкър. Но и те бяха направени на решето от куршумите. Стояха в двата края на стаята, някъде на шест — седем метра един от друг.

През годините съм се връщал отново и отново към онова, което се случи после, сякаш го виждам като на забавен кадър, и съжалявам,

че не е било по силите ми да го предотвратя. Съжалявам, че не мога да изключа проекционния апарат и да спра времето.

Бях на шест — седем метра от главореза на Райкър.

Той се мъчи да стане на крака. Насочва оръжието.

Бък зарежда пищова и вдига ръка.

Аз решавам, че съм по-близо, и се целя право в главата на бандита. Но макар и ранен, Бъки бе по-бърз от мен. Някъде с половин секунда. Той стреля, стрелям и аз. Неговият куршум уцелва мафиота пръв, секунда преди моя. Главата на оня отскача назад, моят куршум просвистява на сантиметри покрай него и улучва вратата на спалнята на първия етаж.

Бъки поглежда Дел и казва: „Представяш ли си. Да ме убият в бардак!“

После изпищява жена. Беше зад вратата на спалнята на първия етаж, запазена, общо — взето, за местните. Завтекох се и изритах вратата. На персийския килим лежеше мъж, прострелян в гърлото. От раната шуртеше кръв. Жената беше опръскана от глава до пети с кръвта му и беше изпаднала в истерия. Беше захлупила лице върху окървавените си длани. Трепереше като листо. Но аз не гледах нея.

„Разкарай я оттук“, изкрещях на Делайла и двете се изнесоха, а аз продължих да гледам младежа, проснат в нозете ми. Видях как очите му угасват.

Беше кръщелникът ми — Илай младши.

Моят куршум го беше убил.

Двамата замълчаха. Отдавна бяха надмогнали сълзите, ала тъгата им бе толкова голяма, че се усещаше като студен вятър. Банън притисна ръката на Милисънт между дланите си, после я целуна. По лицето ѝ на вадички се стичаха сълзи.

Единственото, за което бях в състояние да мисля, бе, че трябва час по-скоро да изнеса Илай оттам. Не губих нито миг. Омотах го в персийския килим, наквасен с кръвта му. Инак в стаята нямаше кръв, ако не броим завивките. Дръпнах ги от леглото и ги натиках в дрешника. После вдигнах Илай, занесох го през страничната врата и живия плет при автомобила му и го сложих в багажника. Когато се върнах, съдебният лекар тъкмо влизаше. Подметнах възможно най-

нехайно: „В спалнята няма нищо.“ Бях оставил вратата отворена, та той да не види дупката от куршума.

После проведох най-страшния телефонен разговор в живота си. Обадох се на Бен и му казах да ме чака при урвата. Имаше непрогледна мъгла, не можех да видя дори катарамата на колана си. Той дойде при пропастта и двамата започнахме да оплакваме Илай, да се молим за него, да му говорим — имах чувството, че и нашите души умират. Решихме майка му да не узнае никога какво точно се е случило. Никога не научи, че синът ѝ е бил убит в бардак от мъж, когото тя обича. Това вече щеше да я погуби. Илай беше нейна свидна рожба, спойката в едно голямо приятелство. Изтикахме шевролета, аз седнах зад волана, закарах го при урвата и скочих на пътя. Автомобилът сякаш пада цяла вечност, докато се удари в скалата. След минута — две се взриви.

Не знам как Бен не е полудял, когато се е прибрал у дома при Изабел. Волю — неволю е трябвало да мълчи до следващата сутрин, когато едно вестникарче, тръгнало нагоре по Панорамния път, видяло смачкания шевролет и отишло да им съобщи.

Кълан замълча и вдигна чашата. Делайла я напълни. Банън погледна през масата към стария воин.

— И сте пазили тайната чак до смъртта на Изабел? Другият мъж кимна.

— Знаехме само ние с Бен, Делайла и стария Илай.

— И още един човек — напомни Банън. — Момичето, с което Илай е бил — Уилма Томпсън.

Милисънт беше смаяна. Делайла — изненадана. Кълан само се усмихна.

— Досетил си се, а, каубой?

— Инак няма логика. Ония, пришълците, са се появили тук не за да искат процент от печалбата. Райкър ги е пратил, понеже е усетил, че Делайла укрива в имението Уилма.

— Тъкмо беше излязъл от местния затвор, тикнаха го вътре да полежи, защото я беше скъсал от бой — поясни Делайла. — А трябваше да го държат зад решетките десет години. Когато Уилма изчезна, Райкър прати онези добичета да я търсят при мен.

Делайла е в жилището си, когато Ноа чука на вратата.

— Дошъл е старият господин Илай — оповестява той. — Долу в колата е. Не може да се качи, в инвалидната количка е.

Делайла и Илай са приятели от години. Не че Илай идва често в имението, затова пък не минава седмица, без да се чуят по телефона и да си поговорят за Еврика, за Райкър, Делайла грабва палтото от норка, залята се с него и слиза долу, Реймънд, шофьорът на Илай, ѝ отваря вратата и тя сядва отзад, а той тръгва да се разхожда из парка.

Илай е взел — дал, дори в сумрака на автомобила си личи, че е преживял тежко престрелката. Оттогава е минала половин година, а той още не може да прежали внука си. Винаги ще скърби за него. Ала очите му проблясват в здрача. Прозорецът е смъкнат малко и през него на кълбета излиза димът от пурата му.

— Нали не ти пречи? — пита той, както винаги кавалер до мозъка на костите.

— Я не ставай за смях — отвърща Делайла и пали цигара.

— Не се доверявам на никого така, както на теб, Дел — подхваща старецът.

В гласа му има нещо, някаква жестокост, каквато тя не е чувала никога. Гняв да, но не и жестокост. Не казва нищо.

— Онова младо момиче, как му беше името? А, да, Уилма. Приютила си го при себе си, нали?

Отпърво Делайла не отговаря. Сетне кима бавно.

— Не е от леките жени, Илай. Върши едно — друго, на заплата е. Така поне е на сигурно място.

— Тя значеше много за малкия Илай, нали? Делайла кима.

— Свястно момиче. Само дето се е забъркало с Райкър. Случват се и тези неща.

— Намислил съм нещо — отсича старецът.

— Какво?

— Да се отърва веднъж завинаги от Райкър. Делайла само кима, пита се какво ли му е хрумнало.

— Наричат го тоя негодник Рибаря, защото убива хора и ги хвърля в морето за храна на рибите. Вероятно не си цапа ръцете, такива като него не го правят никога. Пращат други да им вършат мръсната работа, Делайла продължава да мълчи.

— Ами ако извъртим нещата така, все едно той е убил и Уилма?

— Убил е Уилма ли?

— Казах „все едно“.

Делайла се вторачва в стареца, във връхчето на пурата, проблясващо в мрака.

— Искаш да натопиш Райкър ли? — пита предпазливо.

— Той живее на яхтата. Подочух, че почти не изтрезнявал. Пиел, кажи — речи, всяка вечер...

— Искаш да го натопиш — повтаря тя. Илай излага набързо плана си. Известно време Делайла не помръдва.

— Вроуди няма да се хване, Илай. Брет Мерил също.

— Знам. Трябва ни някой друг, който да го осъществи безпогрешно, така че никой да не се усъмни. Уилма може да изчезне, да отиде където си поиска. Ще ѝ уредя нова шофьорска книжка, нови документи за самоличност, ще я осигуря до края на живота.

Делайла пак мълчи. Минава дълга минута.

— Твърде опасно е.

— Знам, скъпа — казва той с глас на стара хитра лисица.

Човекът, изиграл бащата на Делайла. Възрастта и болестта са съсипали тялото му, но не и пъргавия ум.

— Искаш да го уредя ли?

— Не, само да ми намериш подходящ човек. После вече аз ще говоря с него. Ще знаем само ние тримата. Искам, когато умирам, да знам, че сме се отървали веднъж завинаги от Райкър.

— Нека помисля — отвърща подир малко Делайла. След два дни отива надвечер у Илай. Сядат в библиотеката.

— Познаваш ли Еди Удс? — пита тя.

— Запознах се с него, когато постъпи в полицията. И с приятеля му...

— Дейв Карни. Удс е спасил живота на Вроуди.

— Знам, знам.

— От Бостън е. Изпуснато улично хлапе. След като се демобилизирал от морската пехота, пак оплел нещо конците. Карни бил ченге в Бостън. Двамата с Удс служили заедно в полка на Мерил. Сприятелили се. Карни бил женен, имал две деца. Но страдал от сърце и в полицията в Бостън на бърза ръка го пенсионирали. Имал да храни с мижавата си пенсийка три гърла. Когато Броуди се обадил на Удс и го

повикал да стане полицай тук, той довел и Карни. Знаеш си го Броуди. Верен е до гроб на всички, с които е служил в морската пехота.

Старецът кима.

— Когато преди година — година и нещо пристигна тук, Еди идваше доста често при мен. После започна да се среща с едно момиче от Милтаун. Тайно.

— Това важно ли е?

— На Удс сигурно ще му трябва свидетел. Без труп ще бъде доста трудно да осъдят Райкър.

— А, да.

— Вероятно ще опре и до помощта на Карни.

— Стават много хора...

— Ти, аз, Еди, Дейв, Уилма и момичето. Шестима души.

— Ще се отплатя пребогато на всички.

— Но ти говори с него, Илай. Удс ти има страха. Ако ти му обясниш какво искаш от него и той реши, че така ще помогне на Броуди да прочисти града...

Делайла млъква наскоро изречението. — Ще ми уредиш ли среща с Еди Удс?

— За утре вечер — кима жената. — Като начало само ние тримата...

— Всичко мина като по вода — продължи Делайла. — Удс обмисли подробностите. Двамата с Дейв цели два месеца се промъкваха в болницата и крадяха по малко кръв. Лайла Париш пък си назубри урока като за отличен. Каряи дебнеше Райкър, не го изпускаше от очи, знаеше всяко негово движение. Щеше да получи за всичко това тлъста сума, която да завещае на жена си и децата. Знаеше, че не му остава много и дните му са преброени. Бди не поиска и цент. Но след като всичко приключи и Фонтонио зае мястото на Райкър, Бди не се двоуми и тегли куршума и на него. Илай го уреди частен детектив и му даде двама хиляди долара — да започне.

— Ами Лайла Париш?

— Тя се записа да следва в Сан Диего, плати й пак Илай.

— И после Еди се е оженил за нея — рече Банън. „Броуди се умори — помисли той. — Очите му помръкват, раменете му са се

смъкнали. Или може би е умърлушен, защото споменът за оная нощ е изпил до капчица силите му.“

— Досетил си се и за това! — рече Кълан. — А ти не знаеше ли? — попита Банън. Другият мъж не отговори.

— Ти пък си имала грижата да превеждаш парите — каза Банън на Делайла. Тя се усмихна.

— Знаеше го още от самото начало — беше единственото, което изрече.

— Беше на прав път — добави Броуди. — Но както често ти повтарях, беше погнал погрешно псе. Лично аз си мислех, че Гилфойл е очистил Уилма. Ти обаче се досети, че го е направил Райкър.

— Всъщност не аз, а Скай, докато лежеше в болницата. Банън си помисли: „Пак Скай звънна да провери акта за раждане на младия Илай и разбра, че той е син на Броуди Кълан. «Точно затова Изабел и Бен Горман са заминали за Бостън и са се оженили толкова скоро след като Броуди е напуснал Еврика — ми каза, докато лежеше в болничната стая. — Готов съм да се обзаложа, че старият Илай е уредил да издадат и фалшив акт за раждане, където да пише, че баща е Бен.» Точно това имаше предвид Броуди, когато каза, че е предал най-добрия си приятел, пак това имаше предвид и когато спомена за «спойката в едно голямо приятелство».

Без да иска, Броуди Кълан е убил родния си син.

Има неща в миналото, от които можеш да избягаш. Но не и от това. Нищо чудно, че Броуди изглежда безстрашен. Не е останало нищо, от което да се плаши. За него не е съществувало по-голямо наказание от това да продължи да живее с мисълта, че е погубил сина си.“

— Как я кара онзи твой колега? — поинтересува се Кълан.

— Повишиха го лейтенант — отвърна Банън.

— Браво на него.

По-младият мъж имаше още един въпрос, но Броуди се наведе, бръкна под масата и извади пакет, опакован като подарък. Приплъзна го по масата към Банън.

— Заповядай — рече той. — Нещо като сватбен подарък. Банън и Милисът погледнаха пакета, сетне той го премести пред жена си.

— Отвори го ти.

Тя го разгъна така, както може само една жена — дръпна панделката, докато възлите не се развързаха, сетне я сложи внимателно настрана. Махна все така предпазливо и хартията, без дори да я намачка.

Вътре в пакета имаше кутия с надпис:

БЪК ТОЛМАН, 1899–1920

КАПИТАН БРОУДИ КЪЛАН, 1921–1946

СЕРЖАНТ ЗИЙК БАНЪН, 1946–

Беше старовремският револвер „Пийсмейкър“. Смазан и лъснат до блясък. Вътре имаше и картичка, на която пишеше: „Само внимавай да не си простреляш палеца на крака.“

— Дано никога не ти се налага, каубой, да го използваш — рече Броуди. — Окачи го на стената или си купи масички и го сложи в библиотеката. Но се постарай да не го използваш. Това, Милисънт, е сватбеният ми подарък за теб.

Тя се наведе и го целуна по бузата.

— Искам да те питам още нещо, Броуди. Кога се досети, че процесът е скалъпен? Райкър, Уилма, Еди. Всичко. Кога?

Той ме погледна и най-неочаквано в уморените му очи отново проблеснаха дяволитите пламъчета, върху устните му заигра наглата усмивка и гласът му набра мощ.

— Има ли някакво значение? — възкликна той.

Издание:

EUREKA

WILLIAM DIEHL

BALLANTOIE BOOKS, NEW YORK

© 2002 by Gunn Productions, Inc.

© Емилия Масларова, превод, 2002

© „Megachrom“ — Петър Христов, оформление на корица, 2002

© ИК „БАРД“ ООД, 2002

ISBN 954-686-354-9

УИЛЯМ ДИЙЛ

ЕВРИКА

Американска, първо издание

Превод Емилия Масларова

Редактор Мария Трифонова

Художествено оформление на корица „Megachrom“

Петър Христов

Компютърна обработка ИК „БАРД“ ООД

Линче Шопова

Формат 84/108/32 Печатни коли 20

ИК „БАРД“ ООД — София 1124

жк „Яворов“, бл. 12-А, вх. II

тел. 943 76 89

E-Mail: bard(при)bulnet.bg

www.bard.bg

ВСИЧКИ ПРАВА НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК ЗАПАЗЕНИ!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.